Jules VERNE

Jules VERNE

INSULA MISTERIOASĂ

PARTEA I – NAUFRAGIAŢII VĂZDUHULUI.

CAPITOLUL I.

Uraganul din 1865. Strigăte în văzduh. Un balon luat de o trombă. învelitoarea sfâşiată Cât cuprinzi cu ochii, numai mare. Cinci călători. Ce se petrece în nacela balonului. Un ţărm în zare. Deznodământul dramei.

Urcăm?

Nu! Dimpotrivă! Coborâm.

Mai rău, domnule Cyrus, ne prăvălim!

Pentru dumnezeu I Atunci ce aşteptaţi? Aruncaţi din lest1!

Uite. Am golit şi ultimul sac!

Balonul se ridică?

Nu!

Parcă aud un clipocit de valuri!

Suntem deasupra mării!

Nu pot fi nici cinci sute de picioare2 până la ca!

Atunci o voce puternică sfâşie văzduhul şi răsunară cuvintele:

Aruncaţi toate greutăţile!... Tot! Şi fie ce-o fi! Aceste cuvinte răsunară în văzduh deasupra uriaşei întinderi de apă a Pacificului în ziua de 23 martie 1865, către ora patru după-amiază.

Fără îndoială că nimeni n-a uitat îngrozitoarea vijelie dezlănţuită la mijlocul echinoxului din acel an, dinspre nord-est, şi în timpul căreia barometrul a scăzut până la şapte sute zece milimetri. Uraganul a bântuit fără întrerupere de la 18 până la 26 martie. A pricinuit pagube deosebit de mari în America, Europa şi Asia, pe o zonă de o

mie opt sute de mile, ce străbătea oblic ecuatorul, întinzându-se de la a treizecişicincea paralelă nordică până la a patruzecea paralelă sudică. Oraşe dărâmate, păduri dezrădăcinate, ţărmuri pustiite de munţi de apă, care se năpusteau ca puhoaiele în timpul fluxului, sute de vapoare aruncate la mal – aşa cum anunţa agenţia Veritas – regiuni întregi devastate de trombele care sfărâmau totul în calea lor, mii de oameni ucişi pe uscat sau înghiţiţi de mare; acestea au fost semnele lăsate de îngrozitorul uragan. A depăşit cu mult ravagiile uraganelor care au pustiit atât de îngrozitor Havana şi Guadelupa, unul la 25 octombrie 1810, celălalt la 26 iulie 1825.

Ori, chiar în clipa în care atâtea catastrofe se produceau pe uscat şi pe mări, o dramă, nu mai puţin impresionantă, se desfăşura în văzduhul răscolit.

Într-adevăr, un balon, purtat ca o minge în vârful unei trombe, străbătea spaţiul cu o viteză de nouăzeci de mile pe oră3, prins în vârtejul coloanei de aer. El se învârtea de parcă ar fi fost prins de un adevărat vârtej aerian.

Dedesubtul extremităţii de jos a balonului se legăna o nacelă. În ea se găseau cinci călători, care abia se desluşeau în mijlocul aburilor groşi, amestecaţi cu apă pulverizată, ce se târau la suprafaţa oceanului.

De unde venea acest aerostat care părea o adevărată jucărie căzută pradă groaznicei furtuni? Din ce parte a lumii pornise el? Fireşte că nu se înălţase În toiul uraganului care bântuia de cinci zile şi ale cărui semne prevestitoare se văzuseră în ziua de optsprezece. Dacă socoteai că balonul nu putuse străbate mai puţin de două mii de mile în timp de douăzeci şi patru de ore, s-ar fi putut crede că el venea de foarte departe.

Oricum, călătorii nu puteau să măsoare în nici un fel drumul străbătut, lipsindu-le orice punct de orientare. Şi ciudat lucru, deşi târâţi în mijlocul furtunii, nu-i simţeau totuşi violenţa. înaintau în spaţiu descriind o mişcare de rotaţie, fără ca vreunul din călători să simtă măcar că se

învârtesc în aer, sau că se deplasează în direcţia orizontală, deoarece le era cu neputinţă să străbată cu privirea pâcla groasă care se aduna sub nacelă. De jur împrejur, numai ceaţă. Şi atât de deşi erau norii, încât nu era nimeni în stare să-şi dea seama dacă e zi sau noapte. Câtă vreme balonul plutise la mare înălţime, nici o rază de lumină, nici un zgomot din ţinuturile locuite de oameni, nici chiar mugetul oceanului nu putuse desigur să străbată până la ei prin această imensitate întunecată. Numai coborârea bruscă le dezvăluise primejdia care-i ameninţa, plutind deasupra valurilor.

Totuşi, uşurat de obiectele grele – muniţii, arme, provizii – balonul se înălţase din nou spre păturile superioare ale atmosferei, atingând o înălţime de patru mii cinci sute de picioare. Dându-şi seama că plutesc deasupra valurilor mării şi socotind că era mai puţin periculos să. înfrunte primejdia înălţimilor decât să navigheze în apropierea mării, călătorii aruncaseră peste bord, fără cea mai mică şovăire, chiar obiectele cele mai necesare şi căutau să nu mai piardă nimic din gazul fluid, acest suflet al aparatului, care-i menţinea deasupra abisului.

Călătorii petrecură noaptea în prada unei îngrijorări care cu siguranţă că ar fi doborât pe alţi oameni cu firi mai puţin rezistente. Apoi se făcu iar ziuă şi o dată cu venirea ei se observă o tendinţă de slăbire a uraganului. încă din primele ceasuri ale zilei de 24 martie, s-au ivit unele semne ce prevesteau că vremea se va mai linişti. O dată cu zorile, norii au prins să capete forme mai desluşite, începând să se ridice în înaltul cerului. În câteva ore, tromba se lărgi şi se rupse. Vântul trecu de la uragan la vijelie, adică iuţeala cu care se mişcau păturile atmosferice scăzu la jumătate. Era încă ceea ce marinarii numesc „un vânt de trei pânze”, totuşi, ameliorarea tulburărilor intervenite în elementele naturii era foarte mare.

Către orele unsprezece, păturile inferioare ale atmosferei se limpeziseră simţitor. Atmosfera căpătase acea claritate

umedă, care se vede şi chiar se simte după trecerea marilor meteori. Uraganul nu părea să se fi îndepărtat spre vest. Mai curând părea să se fi destrămat pe loc. Poate că, după ce s-a frânt tromba, el îşi găsise descărcare în valuri de electricitate, aşa cum se întâmplă câteodată cu taifunurile din Oceanul Indian.

Dar cam pe la aceeaşi oră, s-ar fi putut constata din nou că balonul cobora încet, afundându-se neîntrerupt în păturile inferioare ale atmosferei. Părea chiar că se dezumflă cu încetul, iar învelitoarea lui parcă se lungea întinzându-se, forma lui sferică schimbându-se într-o formă ovoidală.

Pe la amiază, aerostatul mai plana doar la înălţimea de două mii de picioare deasupra mării. Având o capacitate de cincizeci de mii de picioare cubice4, este evident că se putuse menţine vreme îndelungată în aer, fie că atinsese înălţimi mari, fie că-şi schimbase drumul după o direcţie orizontală.

Călătorii aruncară acum ultimele obiecte care mai îngreuiau nacela: puţinele alimente pe care le păstraseră, totul – până şi micile obiecte pe care le aveau în buzunare. Apoi unul din ei se urcă pe cercul de care era prinsă plasa, căutând să lege mai bine supapa de închidere a aerostatului.

Se vedea limpede că balonul nu se mai putea menţine la înălţime mare din pricina lipsei de gaz l Aşadar, călătorii se simţeau pierduţi!

Într-adevăr, sub aerostat nu se zărea nici un continent şi nici măcar o insulă, nici un punct de aterisaj nu se arăta, nicăieri o suprafaţă solidă pe care să se poată prinde ancora.

Vedeau doar imensitatea oceanului, ale cărui valuri continuau să se ciocnească cu aceeaşi violenţă! Vedeau oceanul, ale cărui limite erau invizibile, chiar pentru ei, care îl dominau din înălţimi, şi a cărui întindere se vedea acum pe o rază de patruzeci de mile Această întindere de ape, lovită fără milă, biciuită de uragan, li se înfăţişa ca o

cavalcadă de talazuri dezlănţuite, deasupra cărora o mână nevăzută părea să fi aruncat o nesfârşită reţea de creste înspumate! Nici un ţărm, nici un vapor în zare!

Trebuia deci, cu orice preţ, să împiedice coborârea aerostatului, pentru ca acesta să nu fie înghiţit de valuri. Şi bineînţeles că cei ce se aflau în nacelă se îndeletniceau cu această operaţie urgentă. Dar cu toate sforţările lor, balonul cobora mereu, deplasându-se totodată cu mare viteză în direcţia vântului, adică de la nord-est la sud-vest.

Nenorociţii se aflau într-o situaţie îngrozitoare! Ei nu mai puteau stăpâni aerostatul şi toate încercările lor erau zadarnice, iar învelitoarea balonului se dezumfla tot mai tare. Gazul se scurgea neîntrerupt şi nu aveau cum să-l oprească. Balonul cobora tot mai repede şi pe la ora unu, la amiază, nacela se afla doar la şase sute de picioare deasupra oceanului.

Şi într-adevăr, scurgerea gazelor, care ieşeau printr-o spărtură a balonului, nu mai putea fi oprită.

Uşurând nacela de toate obiectele pe care le purtase, pasagerii nu făcuseră decât să prelungească cu câteva ore călătoria lor prin văzduh. Dar inevitabila catastrofă putea cel mult să fie amânată, şi dacă nu se ivea vreun ţărm înainte de căderea nopţii, călătorii şi balonul erau sortiţi să piară în valuri.

Încercară şi ultima operaţie ce le mai rămânea de făcut în asemenea clipe.

Cei ce se aflau în aerostat erau fără îndoială oameni plini de energie, care ştiau să privească moartea în faţă, fără să murmure. Ei erau hotărâţi să lupte până în ultima clipă şi să facă totul pentru a întârzia prăbuşirea. Nacela balonului nu era decât un fel de coş împletit din nuiele, care nu putea să plutească pe valuri, iar călătorii noştri nu aveau nici un mijloc s-o menţină la suprafaţa apei, dacă ar fi căzut.

La ora două, aerostatul nu mai era decât la patru sute de picioare deasupra valurilor.

Atunci răsună o voce bărbătească, vocea unui om cu inimă neînfricată, căruia îi răspundeau glasuri tot atât de hotărâte:

S-a aruncat totul?

Nu! Mai avem zece mii de franci în aur! În clipa următoare, un sac greu căzu în mare.

Urcă balonul?

Puţin, dar în curând va coborî din nou!

Ce mai aruncăm?

Nimic!

Ba da!... Nacela!

Ne agăţăm de plasă şi dăm drumul nacelei.

Era într-adevăr singurul mijloc ce le mai rămăsese ca să uşureze aerostatul. Oamenii tăiară frânghiile care legau nacela de cercul de la baza balonului şi aerostatul se înălţă din nou cu două mii de picioare.

Cei cinci călători se urcară în plasă, deasupra cercului, şi cercetară cu privirea abisul de sub ei.

Se ştie că aerostatele au o mare sensibilitate statică. Este de ajuns să arunci obiectul cel mai uşor, pentru a pricinui deplasarea lor în direcţie verticală, deoarece aparatele plutitoare funcţionează asemenea unei balanţe de precizie matematică. Astfel stând lucrurile, era firesc ca un balon uşurat de o povară destul de mare să se urce brusc până la o înălţime considerabilă, lucru care se petrecu şi în cazul de faţă.

Totuşi, după ce se menţinuse câteva minute în echilibru în zonele superioare ale atmosferei, aerostatul începu să coboare din nou. Gazul se scurgea prin spărtura pe care n-aveau cum s-o repare.

Călătorii făcuseră tot ce le stătuse în putinţă. Nici o putere omenească nu-i mai putea salva. Le mai rămăsese doar tăria de a-şi aştepta în linişte sfârşitul.

La ora patru, balonul coborâse din nou şi se afla numai la cinci sute de picioare deasupra apei.

Pe neaşteptate răsună un lătrat puternic. Era câinele care-i întovărăşea pe călători şi care se căţărase şi el în plasă alături de stăpânul său.

Top a zărit ceva! strigă unul dintre pasageri, Curând se auzi o altă voce, care strigă:

Pământ! Pământ!

Balonul, târât de vânt fără încetare spre sud-vesf, străbătuse din zori o distanţă destul de mare, desigur câteva sute de mile, şi chiar în acea direcţie se ridica ţărmul destul de înalt, pe care-l zăriseră călătorii.

Dar pământul acesta se afla la o depărtare de încă vreo treizeci de mile în direcţia vântului, cale de cel puţin o oră, presupunând că balonul nu va fi târât de curenţi în altă direcţie. încă o oră! Dar oare nu va pierde balonul cu mult înainte şi gazul ce-i mai rămăsese?

Iată întrebarea chinuitoare pe care şi-o puneau. Călătorii desluşeau cât se poate de bine peticul de pământ pe care trebuiau să ajungă cu orice preţ. Dalei nu ştiau ce reprezintă acel pământ, dacă este un continent sau o insulă, fiindcă nu prea ştiau înspre ce par-te a lumii îi târâse uraganul 1 Totuşi, trebuiau să ajungă pe ţărmul acel’a oricum ar fi fost el, locuit sau nu, primitor sau neprimitor.

Pe la orele patru după-amiază, se vedea bine că balonul nu se mai putea menţine în aer. Atingea din zbor suprafaţa apei, iar crestele valurilor uriaşe muiaseră de câteva ori partea de jos a plasei, îngreunând-o. Aerostatul nu se mai putea înălţa decât lăsându-se pe o parte, ca o pasăre lovită într-o aripă.

După o jumătate de oră, ajunseră la o milă de ţărm, dar în balonul turtit, dezumflat, cu suprafaţa brăzdată de cute groase, mai rămăsese doar foarte puţin, gaz, în partea superioară. Călătorii, agăţaţi în plasa, deveniseră o povară prea mare pentru el şi în curând, pe jumătate cufundaţi în apă, începură să fie biciuiţi de valurile furioase ale oceanului. Pe neaşteptate, învelitoarea aerostatului se transformă într-o pungă în care sufla vântul, făcând-o să

plutească asemenea unei corăbii pe care o împingea vântul din spate. Poate că astfel aveau să atingă în sfârşit ţărmul.

Ajunseră la câţiva metri de ţărm, când patru strigăte de groază izbucniră deodată. Deşi nu mai părea în stare să se ridice, balonul, lovit de un val uriaş, făcu un salt neaşteptat, ca şi cum ar fi fost uşurat deodată de încă o parte din greutate. El se ridică din nou la o mie cinci sute de picioare, unde întâlni un curent de aer, care îl făcu să plutească aproape paralel cu coasta, în loc să-l mâne direct spre uscat. După alte câteva minute, balonul se apropie din nou de coastă şi se prăbuşi în sfârşit pe nisipul ţărmului, departe de mal, unde nu mai ajungeau valurile.

Ajutându-se unul pe altul, călătorii izbutiră să iasă din ochiurile plasei. Balonul, uşurat de greutatea lor, fu luat din nou de vânt şi dispăru în larg, ca o pasăre rănită care, adunându-şi ultimele puteri, mai încearcă să zboare odată.

Nacela adăpostise cinci călători şi un câine, totuşi balonul aruncasepe ţărm numai patru persoane.

Probabil că cel care lipsea fusese luat de valul ce lovise plasa, uşurând astfel balonul, căruia îi îngăduise să se mai ridice o dată în aer, pentru a se lăsa după câteva clipe pe ţărm.

De îndată ce. simţiră pământul sub picioare, cei patru naufragiaţi, care meritau pe deplin acest nume, gândindu-se la cel care lipsea, începură să strige toţi deodată:

Poate că încearcă să înoate spre ţărm! Trebuie să-l scăpăm! Să-l salvăm!

CAPITOLUL II.

Un episod din timpul Războiului de Secesiune. Inginerul Cyrus Smith. Gédéon Spilett. Negrul Nab. Pencroff marinarul. Tânărul Harbert. O propunere neaşteptată. Întâlnire la ora zece seara. Plecare pe timp de furtună.

Călătorii zvârliţi de uragan pe ţărm nu erau nici aeronauţi de profesie, nici amatori de expediţii aeriene. Erau nişte prizonieri de război, care avuseseră îndrăzneala să fugă în împrejurări cu totul neobişnuite. De o sută de ori fuseseră

pe punctul de a pieri! De sute de ori ar fi putut să-i prăvălească în abis balonul lor sfârtecat. Totuşi le fusese hărăzită o soartă neobişnuită, şi de aceea, în ziua de 20 martie, după ce fugiseră din Richmond, capitala Virginiei, se aflau la şapte mii de mile de acest oraş, citadela separatiştilor în timpul cruntului Război de Secesiune, asediat în acea vreme de trupele generalului Ulysse Grant. Călătoria aeriană a fugarilor noştri ţinuse cinci zile.

Iată de altfel şi împrejurările neobişnuite în care s-a produs evadarea prizonierilor, evadare care trebuia să se sfârşească cu catastrofa descrisă mai sus.

În acelaşi an, prin luna februarie 1865, mai mulţi ofiţeri ai generalului Grant căzură în mâinile duşmanului, în cursul uneia din încercările neizbutite ale generalului de a cuceri oraşul Richmond. Ei au fost închişi în oraş. Unul dintre prizonierii cei mai de vază aparţinea statului major federal şi se numea Cyrus Smith.

Originar din Massachussets, Cyrus Smith era inginer de profesie, un savant emerit, căruia guvernul Statelor Unite îi încredinţase în timpul războiului direcţiunea căilor ferate, rolul strategic al acestora fiind deosebit de însemnat. Adevărat american de Nord, osos, slab şi deşirat, inginerul părea să aibă vreo patruzeci şi cinci de ani. începuse să încărunţească şi îşi rădea barba, lăsându-şi numai nişte mustăţi stufoase. Avea unul din acele capete minunate, cu profil de medalie, cu ochii scăpărători, o gură ce trăda preocupări serioase, în totul – înfăţişarea unui adevărat savant. Cyrus Smith era unul dintre inginerii aceia care ţineau să-şi înceapă meseria mânuind ciocanul şi cazmaua, întocmai generalilor care-şi începeau cariera ca simpli soldaţi. De aceea, pe lângă iscusinţă şi inteligenţă, Cyrus Smith mai poseda şi multă îndemânare. Muşchii lui erau deosebit de puternici. Adevărat om de acţiune şi gânditor totodată, făcea totul fără efort, influenţat probabil şi de marea sa vigoare trupească. Acest om era înzestrat cu o voinţă căreia nimic nu i se putea împotrivi. Foarte bine

pregătit, dovedea mult simţ practic, era foarte descurcăreţ şi avea temperament militar, ca să vorbim în limbajul militar francez. Stăpân pe sine în orice împrejurare, el îndeplinea în totul cele trei condiţii, care laolaltă determină energia omenească: agerime a minţii şi a trupului, impetuozitatea dorinţelor şi putere de voinţă. Deviza lui ar fi putut să fie aceea a lui Wilhelm de Orania în secolul al XVII-lea: „N-am nevoie să nădăjduiesc pentru a întreprinde ceva, şi nici de izbândă ca să continui să perseverez”.

În acelaşi timp, Cyrus Smith era însăşi întruchiparea curajului. Luase parte la toate luptele din timpul Războiului de Secesiune.

A început ca voluntar, sub conducerea lui Ulysse Grant şi s-a luptat la Paducah, la Belmont, la Pittsburg-Landing, la asediul Corintului, la Port Gibson, la Râul-Negru, la Chattanoga, la Wilderness pe Potomac, vitejeşte, ca un soldat demn de generalul său, care spunea: „Nu-mi număr niciodată morţii”. Şi, de sute de ori, Cyrus Smith ar fi trebuit să fie dintre cei pe care cumplitul Grant nu-i număra, dar în aceste lupte, în care nu se cruţa niciodată, a fost ajutat de noroc, până în clipa când a fost rănit şi luat prizonier în cursul bătăliei de la Richmond.

În aceeaşi zi, o dată cu Cyrus Smith, căzu în mâinile sudiştilor şi un alt personaj însemnat. Este vorba de Gédéon Spilett, cunoscutul reporter al ziarului New-York Herald, care fusese trimis să urmărească peripeţiile războiului, chiar în primele rânduri ale armatelor din Nord.

Gédéon Spilett făcea parte din familia acelor ciudaţi cronicari, ca Stenley şi alţii, pe care nu-i sperie nici o greutate când e vorba să obţină, în timpul cel mai scurt cu putinţă, o informaţie pentru ziarul lor. Ziarele Statelor Unite, ’cum ar fi New-York Herald, constituie adevărate forţe şi delegaţii lor sunt reprezentanţi pe care te poţi bizui. Gédéon Spilett era în primele rânduri ale acestor delegaţi.

Om bine înzestrat, energic, prompt şi gata oricând să acţioneze, Spilett străbătuse lumea întreagă. Soldat şi

artist, însufleţit când era vorba să dea un sfat şi hotărât la fapte, el nu se dădea în lături de la nici o greutate, de la nici o oboseală şi nici o primejdie, atunci când ştia că poate să capete informaţii, în primul rând pentru el, apoi pentru ziarul său. Era un adevărat erou al curiozităţii, al informaţiilor, al ineditului, al necunoscutului, al imposibilului. Era unul dintre acei observatori neînfricaţi, care scriu sub ploaia de gloanţe, îşi redactează cronicile în bătaia obuzelor şi pentru care orice pericol constituie o adevărată fericire.

Luase parte şi el la toate luptele, mergând în primele rânduri, cu revolverul într-o mână şi cu carnetul în cealaltă, iar creionul nu-i tremura când explodau obuzele lângă el. Spilett nu avea obiceiul să ocupe neîncetat firele telegrafice cu telegrame, potrivit năravului celor care vorbesc chiar şi atunci când n-au ce spune, dar fiecare însemnare a sa era scurtă, limpede şi precisă, menită să lămurească o problemă însemnată. Pe lângă toate aceste daruri, era înzestrat şi cu mult simţ al umorului. Astfel, voind să-şi păstreze cu tot dinadinsul locul la ghişeul telegrafic, pentru a fi primul care să comunice ziarului său rezultatul bătăliei de la Râul-Negru, Gédéon Spilett telegrafie, timp de două ore, primele capitole ale Bibliei. Ziarul plăti două mii de dolari, dar avu mândria de a fi primul care să publice această informaţie.

Gédéon Spilett era înalt. Avea cel mult patruzeci de ani. Faţa îi era încadrată de favoriţi blond-roşcaţi şi privirea vioaie ca a unui om deprins să observe îndată orice amănunt. Era vânjos şi se călise, trăind în regiuni cu clima cea mai diferită.

De zece ani, Gédéon Spilett era prim-reporter al ziarului New-York Herald, căruia îi trimitea toate cronicile şi desenele lui, deoarece mânuia tot atât de bine creionul, ca şi penelul. în momentul în care fusese prins, Spilett descria câmpul de luptă, căutând în acelaşi timp să-l şi schiţeze. Ultimele cuvinte scrise în carnetul lui spuneau: „Un sudist

este gata să tragă asupra mea şi…” Dar Gédéon Spilett, norocos ca de obicei, scăpă fără nici o zgârietură.

Cyrus Smith şi Gédéon Spilett, care se cunoşteau cel mult din auzite, fuseseră transportaţi în acelaşi timp la Richmond. Rana inginerului se vindecă repede şi în timpul convalescenţei îl cunoscu pe reporter, între eroii noştri se legă o strânsă prietenie. în curând, şi unul şi altul nu mai aveau decât un singur gând: să fugă, să regăsească armata lui Grant şi să lupte din nou în rândurile ei pentru unitatea federală.

Cei doi americani veniţi din Nord erau hotărâţi să se folosească de orice prilej ca să fugă… Dar cu toate că puteau circula în voie prin oraş, orice încercare de evadare părea cu neputinţă, deoarece oraşul Richmond era păzit cu străşnicie.

Între timp, izbuti să ajungă la Cyrus Smith servitorul său, care-i era devotat cu trup şi sutlet. Viteazul acesta era un negru născut pe moşia inginerului. Părinţii lui fuseseră sclavi, dar Cyrus Smith, abolitionist5 convins, îl eliberase de multă vreme. Robul, devenit om liber, n-a vrut să-şi părăsească stăpânul; îl iubea până la sacrificiu. Tânărul acesta de treizeci de ani, zdravăn, sprinten, îndemânatic, inteligent, blând şi liniştit, întotdeauna zâmbitor, îndatoritor şi bun, se numea Nabucodonosor, dar nu răspundea decât la numele prescurtat şi familiar de Nab.

Aflând că stăpânul său este prizonier, Nab veni fără să stea pe gânduri, tocmai din Massachussets. Sosit la Richniond, izbuti să pătrundă în oraşul asediat mulţumită şireteniei şi dibăciei sale, nu fără să-şi fi pus de vreo douăzeci de ori viaţa în pericol. Nu se poate descrie bucuria lui Nab şi a lui Cyrus Smith în clipa revederii.

Dar dacă Nab izbutise să pătrundă în oraş, nu însemna că tot atât de uşor puteau să plece, deoarece prizonierii federali erau supravegheaţi îndeaproape. Trebuia o întâmplare neobişnuită, pentru a încerca o evadare cu

oarecari sorţi de izbândă şi prilejul acesta nu numai că nu se ivea, dar era şi greu să-l provoci.

Între timp, generalul Grant îşi continua energicele operaţii militare. Plătise scump victoria de la Pittsburg-Landing. Forţele lui, reunite cu cele ale lui Butler, nu izbutiseră să obţină nici un rezultat în lupta pentru oraşul Richmond, aşa că nimic nu-i îndreptăţea pe prizonieri să creadă într-o eliberare grabnică. Reporterul, căruia plicticoasa captivitate nu-i dădea prilejul să scrie nici un articol interesant, îşi pierduse răbdarea. Ajunsese să fie stăpânit de un singur gând: să iasă din Richmond cu orice preţ. Făcuse chiar câteva încercări, dar întâmpinase piedici de neînvins.

Totuşi, asediul continua; dacă prizonierii doreau cu orice preţ să scape pentru a se întâlni cu armata lui Grant, unii dintre asediaţi nu erau mai puţin grăbiţi să fugă pentru a putea să reia legătura cu armata secesioniştilor. Printre aceştia din urmă se număra şi un oarecare Jonathan Forster, sudist îndârjit. Adevărul era că şi secesioniştii erau blocaţi în oraş tocmai ca şi prizonierii federali. Armatele nordice îi împresuraseră. Guvernatorul oraşului Richmond nu mai putea să intre în legătură de multă vreme cu generalul Lee. Şi trebuia să-i comunice cât mai grabnic situaţia oraşului, pentru ca armata chemată în ajutorul asediaţilor să vină cât mai curând. Acestui Jonathan Forster îi veni atunci ideea să zboare cu balonul peste liniile duşmanului şi să ajungă astfel la lagărul secesioniştilor.

Guvernatorul încuviinţă încercarea. Un aerostat special construit fu pus la dispoziţia lui Jonathan Forster, care urma să plece cu alte cinci persoane. Călătorii luau cu ei arme, pentru cazul când ar fi fost nevoiţi să se apere în clipa aterizării, şi alimente, pentru cazul când ar fi siliţi să facă o călătorie aeriană mai lungă.

Plecarea fusese hotărâtă pentru ziua de 18 martie. Folosind vântul de nord-vest şi călătorind în timpul nopţii,

aeronauţii socoteau să ajungă în câteva ore la cartierul generalului Lee.

Dar vântul de nord-vest n-a fost o adiere oarecare şi încă din ziua de 18 se putea observa că se va transforma în uragan. Curând, vijelia se înteţi într-atât, încât trebui să se amâne plecarea lui Forster, socotindu-se prea primejdioasă pornirea aerostatului şi a călătorilor în mijlocul elementelor naturii dezlănţuite.

Balonul, care fusese umplut cu gaz chiar în piaţa principală a oraşului, aştepta deci acolo prima clipă de linişte, spre a se avânta în văzduh, iar lumea din oraş devenea tot mai nerăbdătoare, văzând că situaţia atmosferică rămâne neschimbată.

Zilele de 18 şi 19 martie n-au adus nici o îmbunătăţire a situaţiei. Dimpotrivă, era chiar din ce în ce mai greu de ferit balonul pe terenul unde era.ancorat, deoarece rafalele îl culcau deseori la pământ.

Trecu şi noaptea de 19 spre 20. Spre dimineaţă, uraganul deveni şi mai puternic. De plecare nici nu se mai vorbea.

În ziua aceea, inginerul Smith fu oprit pe stradă de un necunoscut. Era un marinar pe care-l chema Pencroff. Omul părea să aibă vreo treizeci şi cinci sau patruzeci de ani, era bine legat, ars de soare, cu privirea vioaie, clipea mereu din ochi şi avea o înfăţişare simpatică. Acest Pencroff, american din Nord, cutreierase toate mările globului şi trăise toate aventurile care pot ieşi în calea unei fiinţe omeneşti. E de prisos să spunem că era întreprinzător de felul lui, gata oricând şa rişte orice şi că încetase de mult să se mai mire de ceva. Pencroff venise la Richmonci pe la începutul anului, într-o chestiune de afaceri, însoţit de un băieţandru de vreo cincisprezece ani, Harbert Brown, din New-Jersey, fiul fostului său căpitan, un orfan pe care-l iubea ca pe propriul său copil. Fusese surprins şi el de asediu în oraş şi imobilizat acolo, spre marele lui necaz. Pencroff era stăpânit şi el de acelaşi gând: să fugă cu orice preţ. Cunoştea faima inginerului Cyrus Smith din auzite. Ştia că

omul acesta hotărât era cuprins de nerăbdare şi ardea de dorinţa de a scăpa. în acea zi se apropie deci de el fără şovăire, adresându-i-se direct:

Domnule Smith, nu v-aţi săturat de această şedere în Richmond?

Inginerul se uită cu luare-aminte la omul care-i vorbise astfel, şi care se grăbi să adauge în şoaptă:

Domnule Smith, nu vreţi să fugiţi?

Când?… răspunse repede inginerul, căruia desigur că îi scăpase fără să vrea răspunsul, căci nici nu avusese măcar timp să se uite mai bine la necunoscutul care i se adresase.

Totuşi, după ce-şi aruncă privirea-i pătrunzătoare asupra feţei deschise a marinarului, inginerul nu se mai îndoi de cinstea lui.

Cine eşti? întrebă el scurt, Pencroff îl lămuri cine era.

Bine, răspunse Cyrus Smith. Cu ce propui să fugim?

Păi, cu leneşul acela de balon care zace degeaba în piaţă. S-ar părea că pe noi ne aşteaptă…!

Nu mai adăugă nimic, căci inginerul înţelesese totul. Apucându-l pe Pencroff de braţ, îl duse la el acasă.

Acolo, marinarul îşi expuse planul, care era de fapt foarte simplu. Se cerea doar să-ţi pui viaţa în primejdie. E drept că uraganul atinsese culmea violenţei, dar un inginer îndrăzneţ, şi priceput cum era Cyrus Smith ştia desigur să conducă un aerostat. Dacă el, Pencroff, s-ar fi priceput, n-ar fi şovăit să plece, luându-l bineînţeles şi pe Harbert cu el. Văzuse el destule în viaţa lui, ca să nu se mai sperie de un uragan!

Cyrus Smith asculta în tăcere cuvintele marinarului; doar ochii îi străluceau. Se ivise în sfârşit prilejul şi nu era el omul să-l scape. Planul nu era absurd, ci numai foarte primejdios. Deci, puteau să-l încerce. Deşi balonul era păzit, nu era cu neputinţă să se apropie noaptea de el, să se furişeze în nacelă şi să taie apoi legăturile care-l ţineau pe loc! Bine-înţeles că puteau să moară, dar pe de altă parte aveau şi sorţi de izbândă. Şi de n-ar fi fost vijelia asta… Dar

de n-ar fi fost furtuna, balonul ar fi plecat demult şi prilejul atât de căutat nu s-ar mai fi ivit.

Nu sunt singur… încheie Cyrus Smith.

Dar câte persoane vrei să iei cu dumneata? întrebă marinarul.

Două: pe prietenul meu Spilett şi pe servitorul meu Nab.

Trei, prin urmare, răspunse Pencroff, cu Harbert şi cu mine vom fi cinci. După câte ştiu cu, balonul trebuia să transporte şase persoane.

Atunci ne-am înţeles. Plecăm! spuse Cyrus Smith.

Prin acest „Plecăm!”, el îşi lua un angajament şi în numele reporterului; acesta nu era omul care să dea înapoi, dimpotrivă, încuviinţă fără nici o rezervă planul, de îndată ce-i fu împărtăşit. Se miră doar că nu se gândise şi el la un lucru atât de simplu. Cât despre Nab, el îl urma pe inginer oriunde.

Atunci, pe deseară, spuse Pencroff. O să ne învârtim toţi cinci pe acolo, aşa, ca nişte gură-cască!

Pe deseară la ora zece, răspunse Cyrus Smith. Facă cerul ca vijelia să nu se potolească decât după plecarea noastră.

Pencroff strânse mâna inginerului şi se întoarse acasă, unde îl lăsase pe tânărul Harbert Brown. Curajosul băiat cunoştea planul marinarului şi aştepta cu oarecare îngrijorare rezultatul convorbirii cu inginerul. După cum se vede, toţi cinci erau oameni hotărâţi să se avânte în vâltoarea văzduhului, în plin uragan.

Uraganul nu se potoli, astfel încât Jonathan Forster şi tovarăşii săi nici nu se gândeau să-l înfrunte în nacela care se putea sfărâma uşor. Fu o zi îngrozitoare. Inginerul se temea de un singur lucru: ca nu cumva să se rupă în bucăţi aerostatul, care era legat de pământ şi pe care vântul îl culca mereu. El se învârti timp de câteva ore în piaţa aproape pustie, supraveghind aparatul. Pencroff făcu acelaşi lucru, cu mâinile în buzunare şi căscând prelung din când în când, ca unul care nu mai ştie cum să-şi omoare

timpul. Şi el se temea că se va rupe balonul, sau chiar că va fi smuls din legături şi purtat de vânt.

Veni şi seara. Noaptea se lăsa întunecoasă şi pâcle groase ca nişte nori se târau la suprafaţa pământului… Cădea o ploaie amestecată cu zăpadă. Era frig şi un fel de ceaţă apăsătoare plutea deasupra oraşului. Părea că vijelia puternică impusese combatanţilor un fel de armistiţiu şi că tunul fusese redus la tăcere de tunetele groaznice ale uraganului. Străzile oraşului erau pustii. Chiar şi paza pieţii unde se zbătea aerostatul devenise zadarnică pe o astfel de vreme. Într-adevăr, totul părea să ajute fuga prizonierilor; dar călătoria asta, în mijlocul vânturilor dezlănţuite…!

Urât flux! îşi zise Pencroff, îndesându-şi cu pumnul pălăria pe care vântul încerca să i-o smulgă. Dar las’ c-o să ne descurcăm noi!

La ora nouă şi jumătate, Cyrus Smith şi tovarăşii săi pătrunseră prin diferite puncte în piaţa cufundată în întuneric, deoarece vântul stinsese felinarele cu gaz. Uriaşul aerostat, aproape cu totul culcat la pământ, nici nu se mai zărea. Pe lângă sacii de lest, legaţi de sforile plasei, nacela mai era fixată şi de un cablu puternic, trecut printr-un inel îngropat în caldarâm; cealaltă jumătate a cablului era adusă peste bord.

Cei cinci prizonieri se întâlniră lângă balon. Nu-l văzuse nimeni şi era atât de întuneric, încât nici ei nu se puteau vedea unul pe altul.

Fără să scoată o vorbă, Cyrus Smith, Gédéon Spilett, Nab şi Harbert luară loc în nacelă, în timp ce Pencroâf dezlega, unul câte unul, sacii de lest. Totul se isprăvi în câteva clipe şi marinarul se urcă lângă tovarăşii săi.

Aerostatul nu mai era reţinut decât de a doua jumătate a cablului şi mai rămânea doar ca Cyrus Smith să dea ordinul de plecare.

În clipa aceea, un câine sări în nacelă. Era Top, câinele inginerului, care, rupându-şi lanţul, îşi urmase stăpânul,

Cyrus Smith voi să gonească bietul animal, temându-se de o greutate suplimentară.

Eh! Unde merg atâţia, treacă şi el! spuse Pencroff, aruncând afară încă doi saci cu nisip.

Apoi, marinarul dădu drumul cablului şi balonul se înălţă pieziş şi pieri în înălţimi, izbind cu nacela două hornuri, pe care le dărâmă în iureşul plecării.

Uraganul se dezlănţui în acele clipe cu o violenţă înfricoşătoare. Inginerul nu se putu gândi la o aterizare în timpul nopţii, iar când se lumină de ziuă, pământul nu se mai vedea, din pricina ceţei. Abia peste cinci zile zăriră într-o clipă de înseninare imensitatea mării care se întindea sub aerostatul împins de vânt cu o viteză nemaivăzută!

Ştim că patru din cei cinci oameni plecaţi în ziua de 20 martie au fost zvârliţi în ziua de 24 martie pe un ţărm pustiu, la mai mult de şase mii de mile depărtare de ţara lor6.

Călătorul care lipsea, acela în ajutorul căruia se grăbeau în primul rând să alerge cei patru supravieţuitori ai balonului, era tocmai conducătorul lor, inginerul Cyrus Smith.

CAPITOLUL III.

Seara la orele cinci. Unul este dat lipsă. Deznădejdea lui Nab. Cercetările se îndreaptă spre nord. Insula. O noapte tristă şi plină de griji. Ceţurile dimineţii. Nab înoată. Pământ În zare. Trecerea canalului prin vad.

Inginerul fusese smuls de valuri dintre ochiurile destrămate ale plasei. O dată cu el dispăruse şi câinele. Credinciosul animal sărise din propriu imbold în ajutorul stăpânului său.

Înainte! strigă reporterul.

Şi toţi patru – Gédéon Spilett, Harbert, Pencroff şi Nab – începură cercetarea, uitând că erau sfârşiţi de oboseală.

Bietul Nab plângea de furie şi desperare la gândul că pierduse tot ce-i era mai scump pe lume.

Nu trecuseră nici două minute din clipa în care. dispăruse Cyrus Smith până la aceea în care acostaseră tovarăşii lui. Puteau deci nădăjdui că vor sosi la timp spre a-l salva.

Să-l salvăm! Să-l căutăm! strigă Nab.

ÎI căutăm, Nab, răspunse Gédéon Spilett, şi-l vom găsi!

ÎI vom regăsi oare în viaţă?

Desigur, Nab!

Ştie să înoate? întrebă Pencroff.

Da! răspunse Nab. De altfel îl are şi pe Top. Auzind mugetul valurilor, marinarul dădu însă neîncrezător din cap.

Inginerul dispăruse în dreptul părţii de nord a ţărmului, la o jumătate de milă de locul unde acostaseră naufragiaţii. Dacă izbutise să ajungă cât mai aproape de acea parte a litoralului mării, locul respectiv ar fi trebuit să se afle la cel mult o jumătate de milă de locul unde se aflau naufragiaţii.

Se făcuse aproape şase. Ceaţa se lăsase din nou, ceea ce făcea noaptea foarte întunecoasă, Naufragiaţii se îndreptară spre nord, rnergând de-a lungul coastei răsăritene a pământului pe care se nimerise să fie azvârliţi de furtună, ţinut necunoscut pentru ei, a cărui poziţie-geografică nici n-o puteau bănui. Călcau pe un teren nisipos, presărat cu pietriş, lipsit de orice fel de vegetaţie. Solul foarte inegal, accidentat, era pe alocuri ciuruit de gropi mici care îngreuiau mersul. Din aceste găuri ţâşneau la tot pasul nişte păsări mari, care zburau greoi de colo până colo, dar pe care nu le vedeau desluşit din cauza întunericului. Alte păsări mai sprintene se ridicau în stoluri, trecând ca nişte nori. Judecând după ţipetele lor stridente, marinarului i se părea că sunt goelanzi şi pescăruşi, care se luau la întrecere cu vuietul mării.

Din când în când, naufragiaţii se opreau, scoteau strigăte puternice şi ascultau dacă nu se aude vreo chemare dinspre apele oceanului. Socoteau pe drept cuvânt că dacă s-ar fi aflat în apropierea locului unde ar fi putut să cadă inginerul, ar fi ajuns la urechile lor cel puţin lătratul lui Top,

presupunând că Cyrus Smith n-ar fi fost în stare să dea nici un semn de viaţă. Dar nici un strigăt nu se auzea în afară de vuietul mării şi clocotul talazurilor care se spărgeau de ţărm. Alicul grup îşi continua drumul, cercetând cele mai mici cotituri ale litoralului.

După ce înaintaseră vreo douăzeci de minute, cei patru naufragiaţi dădură în calea lor de o fâşie de valuri spumegânde, dincolo de care nu se mai zărea pământul. Se aflau la extremitatea unei limbi ascuţite de pământ, de care se izbeau cu furie valurile.

Asta-i un promontoriu, spuse marinarul. Trebuie să ne întoarcem rnergând pe partea dreaptă şi astfel vom ajunge să simţim din nou pământ sub picioare.

Dar dacă inginerul este acolo? răspunse Nab, arătând oceanul, ale cărui talazuri uriaşe şi înspumate se zăreau prin întuneric.

Atunci să-l strigăm!

Şi toţi deodată scoaseră un strigăt răsunător, dar nu primiră nici un răspuns. Aşteptară o clipă mai liniştită şi strigară din nou. Nici de astădată nu răspunse nimeni.

Naufragiaţii se întoarseră, urmând latura opusă a promontoriului şi păşind pe acelaşi teren nisipos şi accidentat. Totuşi, Pencroff observă că litoralul începe să se transforme aici într-un povârniş stâncos şi înclinat. El trase concluzia că partea aceasta a lercnului formează o pantă destul de lungă, ajungând până la creasta înaltă a unui masiv ce se profila nedesluşit în umbră. Pe ţărmul acesta păsările erau mai rare. Şi marea era mai puţin zgomotoasă, mai puţin zbuciumată şi se părea chiar că valurile se potolesc. Zgomotul talazurilor ce se spărgeau de mal de-abia se auzea. Probabil că partea aceasta a promontoriului forma un mic golf în semicerc, apărat de capul ce înainta în mare, oprind curenţii din larg.

Continuând să înainteze în aceeaşi direcţie, naufragiaţii se îndreptau spre sud, depărtându-se tot mai mult de partea de ţărm pe care s-ar fi putut să se afle Cyrus Smith. Cale de

o milă şi jumătate, litoralul nu avea nici un fel de cotitură care să le îngăduie să revină spre nord. Totuşi era cu neputinţă ca vârful promontoriului, pe care călătorii noştri îl înconjuraseră, să nu fie legat de pământ. Cu toate că erau istoviţi, naufragiaţii mergeau curajoşi mai departe, trăgând mereu nădejde să găsească o cotitură bruscă, care să-i readucă pe calea cea bună.

Mare fu dezamăgirea lor când, după ce străbătuseră cale de două mile, se pomeniră din nou în faţa mării. Se aflau de data aceasta pe un cap destul de înalt, format din stânci alunecoase.

Suntem pe o mică insulă, spuse Pencroff, pe care am cutreierat-o de la un capăt la celălalt!

Observaţia marinarului era adevărată. Naufragiaţii noştri nu fuseseră zvârliţi pe un continent, ci pe o insulă mică, a cărei lungime nu trecea de două mile şi care era desigur destul de îngustă.

Oare această insulă aridă, pietroasă, lipsită de vegetaţie, care părea să adăpostească doar câteva păsări de mare face parte dintr-un arhipelag mai important? Iată o întrebare la care nu găseau răspuns. Călătorii balonului zăriseră pământul de la înălţime şi prin ceaţă, aşa că nu-şi dăduseră bine seama de întinderea lui. Dar lui Pencroff, ai cărui ochi de marinar erau obişnuiţi cu întunericul, i se părea că zăreşte spre vest o masă nedesluşită, care ar fi putut să fie o coastă înaltă.

Prin întunericul ce domnea, nu puteau însă să-şi dea seama cărui sistem, simplu sau complex, îi aparţinea insula pe care se aflau. Nu puteau să plece de. pe ea, fiind înconjurată de apă, aşa că se văzură nevoiţi să amâne pe a doua zi căutarea inginerului care, din păcate, nu dăduse nici un semn de viaţă până la ora aceea.

Nu dovedeşte nimic tăcerea lui Cyrus, spuse reporterul. S-ar putea să fie leşinat sau rănit, în imposibilitate de a răspunde în clipa de faţă. Dar nu trebuie să pierdem nădejdea!

Reporterul fu de părere să aprindă într-un punct oarecare al insulei un foc, care să servească drept punct de orientare inginerului. Zadarnic însă căutară naufragiaţii lemne sau ierburi uscate. Pe insulă găsiră numai nisip şi pietre.

E uşor de înţeles durerea lui Nab şi a tovarăşilor săi, care erau atât de legaţi de curajosul Cyrus Smith, când îşi dădură seama că nu puteau întreprinde nimic pentru a-l salva. Trebuiau să aştepte ivirea zorilor. Poate că inginerul izbutise să se salveze singur şi atunci îşi şi găsise un adăpost undeva, pe coastă, sau dispăruse pentru totdeauna!

Orele treceau anevoie, chinuitor de lungi. Se lăsase un frig pătrunzător. Naufragiaţii sufereau cumplit, dar fără să ia în seamă lucrul acesta, nici nu se gândeau să se odihnească o clipă. Uitând de ei, cu gândul numai la conducătorul lor, nădăjduind mereu, oamenii umblau de colo până colo pe ostrovul pustiu, întorcându-se mereu spre capul de la nord, punctul cel mai apropiat de locul catastrofei. Trăgeau cu urechea, strigau, căutau să prindă vreo chemare desperată. Vocile lor răsunau desigur destul de departe, căci atmosfera se mai liniştise şi o dată cu furtuna se potolise şi vuietul mării.

Într-un rând, li se păru chiar că aud un fel de ecou care răsfrângea strigătul lui Nab. Harbert îi atrase atenţia lui Pencroff asupra acestui fenomen, adăugând:

Aceasta ar putea dovedi existenţa unui ţărm destul de apropiat, aşezat înspre apus.

Marinarul dădu din cap în semn de încuviinţare. De altminteri ochii săi nu-l înşelau niciodată. Şi de vreme ce el zărise, oricât de şters, profilându-se un ţărm, era sigur că acel ţărm există.

Dar ecoul îndepărtat fu singurul răspuns la chemările lui Nab, imensele întinderi ce cuprindeau tot. răsăritul insulei rămânând cufundate în tăcere.

Totuşi, cerul se însenina cu încetul şi către miezul nopţii se iviră primele stele. Dacă inginerul ar fi fost alături de

tovarăşii săi, ar fi observat de îndată că stelele nu semănau cu acele din emisfera boreală. Într-adevăr, Steaua Polară nu apărea pe acest nou orizont, constelaţiile zenitului nu erau acelea care se vedeau în mod obişnuit în nordul noului continent, iar la Polul Austral strălucea Crucea Sudului.

Trecu şi noaptea. Către orele cinci, în dimineaţa zilei de 25 martie, înălţimile se luminară uşor. Zarea mai era întunecată, iar o dată cu lumina zilei care abia mijea, o pâclă deasă se lăsă deasupra mării, astfel că nu se mai putea vedea decât cel mult la douăzeci de paşi. Trâmbe de ceaţă deasă se desfăşurau, târându-se greoi.

Vremea le rămânea potrivnică. Naufragiaţii nu puteau deosebi nimic în jurul lor. Nab şi reporterul cercetau oceanul, în timp ce Harbert şi marinarul răscoleau cu ochii partea de apus a insulei. Dar nicăieri nu se zărea vreo urmă de pământ.

Ce are-a face? spuse Pencroff. Chiar dacă nu văd ţărmul, îl simt… simt că se află acolo… sunt sigur, tot atât de sigur cum ştiu că nu mai sunt la Richmond!

Curând ceaţa prinse să se destrame. Fusese doar o pâclă trecătoare, care vestea timp frumos. Soarele începu să încălzească straturile superioare de aer şi căldura lui pătrunse până deasupra insulei.

Şi, într-adevăr, pe la şase şi jumătate, trei sferturi de ceas după răsăritul soarelui, ceaţa începu să. fie din ce în ce mai străvezie. Se aduna tot mai sus,; pe măsură ce se risipea jos. Curând se arătă privi-: rilor întreaga insulă, ce părea să fi coborât pe neaşteptate dintr-un nor, apoi se contura în zare şi marea, întinzându-se nesfârşită spre răsărit şi mărginită spre apus de o stâncă înaltă şi abruptă.

Da! Era pământ în zare. Acolo îşi puteau găsi cel puţin deocamdată un adăpost. Insula era despărţită de coastă printr-un canal larg de o jumătate de milă, prin care vuia un curent.

Iată însă că, urmând doar imboldul inimii, unul dintre naufragiaţi se avântă de îndată în mijlocul curentului, fără

să se sfătuiască cu tovarăşii săi, fără să fi spus un cuvânt. Era Nab care se grăbea să atingă partea de nord a ţărmului din faţă. Zadarnic strigă Pencroff după el, nimic nu putea să-l oprească. Marinarul se întoarse apoi spre reporter, care se pregătea să-l urmeze pe Nab, şi-l întrebă:

Vrei să străbaţi canalul?

Desigur, răspunse Gédéon Spilett.

Ar fi bine să aştepţi, crede-mă, spuse marinarul. Nab este în stare să-şi salveze şi singur stăpânul. Dacă ne-am avânta în canal, s-ar putea să. fim târâţi în larg de curentul care pare deosebit de puternic. Dacă nu mă înşel, sunt curenţii refluxului. Priveşte, marea a şi început să se retragă de pe ţărm. Să avem deci răbdare şi cred că după ce scad apele vom găsi un vad…

Ai dreptate, răspunse reporterul. Să ne răzleţim cât mai puţin cu putinţă…

Între timp, Nab lupta din răsputeri împotriva curentului, căutând să-l taie pieziş. La fiecare mişcare a.braţelor apăreau deasupra valurilor umerii lui negri. El se depărta extrem de repede de ţărmul de la care plecase şi se apropia de coasta opusă. îi trebuise mai bine de o jumătate de oră ca să străbată jumătatea de milă ce despărţea mica insulă de coastă şi nu izbuti să iasă la ţărm decât la câteva mii de picioare de locul de unde plecase.

Nab ieşi pe uscat la poalele unui bloc înalt de granit, se scutură cu putere şi dispăru de îndată după un grup de stânci care înaintau în mare cam în dreptul extremităţii de miază-noapte a insulei.

Tovarăşii lui Nab urmăriseră cu adâncă nelinişte îndrăzneaţă lui încercare şi după ce dispăru în dosul stâncilor, ei îşi întoarseră privirile spre pământul pe care se aflau şi unde aveau de gând să se adăpostească. Între timp mâncaseră din scoicile care se găseau din belşug pe nisip. Era cam sărăcăcios prânzul lor, dar tot era ceva.

Coasta ce se zărea în faţa lor forma un golf larg, care se termina în partea de sud printr-un cap ascuţit cu o

înfăţişare sălbatică, pe care nu creştea nici un fel de vegetaţie. Acest cap se unea cu litoralul, urmând o curbă capricioasă şi sprijinindu-se pe stânci înalte de. granit. Spre nord, dimpotrivă, golful se lărgea mult, mărginit de o coastă rotunjită, care se întindea de la nord-vest la sud-est, terminându-se printr-un cap alungit. Deschizătura golfului putea să măsoare vreo opt mile.

La o jumătate de milă de ţărmul acesta era situată insula, care ocupa o fâşie îngustă din apele oceanului, semănând cu o balenă uriaşă. Partea cea mai largă a insulei nu avea mai mult de o jumătate de milă.

Ţărmul care mărginea insula începea cu o întindere nisipoasă, presărată cu bolovani de stâncă negricioşi, pe care refluxul tocmai îi descoperea încetul cu încetul. Pe planul al doilea se ridica un fel de barieră abruptă şi dreaptă de granit, măsurând cel puţin trei sute de picioare şi care se întindea pe o lungime de trei mile. În dreapta, această cortină de piatră se isprăvea printr-o suprafaţă netedă, tăiată parcă de mâna omului. Dimpotrivă, în partea stângă, deasupra promontoriului, un fel de mal râpos, alcătuit din conglomerate de rocă şi de pe urma prăbuşirilor de teren, descreştea într-un fel de povârriiş alungit, care se contopea cu stâncile de la capul meridional al golfului.

Pe platoul superior al acestei coaste nu se zărea nici un copac. Părea să fie un podiş neted, asemănător aceluia care domină Cape-Town la capul Bunei Speranţe, dar de proporţii reduse; cel puţin aşa apărea văzut de pe insulă. Totuşi, în partea dreaptă, îndărătul suprafeţei netede a stâncii, se zărea şi verdeaţă. Se vedea destul de bine o masă nu prea desluşită de copaci mari, care se întindea în depărtare cât puteai cuprinde cu ochii. Verdeaţa aceasta îndulcea priveliştea posomorâtă din pricina paravanului colţuros de granit.

În sfârşit, în fund de tot, deasupra platoului, un pisc alb, aşezat la nord-vest, la o distanţă de cel puţin şapte mile,

strălucea în bătaia soarelui. Era creştetul unui munte acoperit cu o căciulă de zăpadă.

Ar fi fost greu de spus dacă era ţărmul unei insule sau ai unui continent, dar stâncile care ţâşneau, schimonosindu-se parcă, în stânga, spuneau oricărui geolog, fără şovăire, că sunt de origine vulcanică, atât de ciudat erau îngrămădite...

Gédéon Spilett, Pencroff şi Harbert cercetau cu luare-aminte acest ţinut, unde s-ar fi putut să fie siliţi să trăiască ani îndelungaţi, poate chiar până la sfârşitul zilelor, dacă nu se afla cumva în calea vapoarelor.

Ei, Pencroff, ce spui? întrebă Harbert.

Ce să spun?... răspunse marinarul... Văd şi bune şi rele, ca peste tot. Vom vedea noi. Dar uite, începe refluxul. Peste trei ore, vom încerca să trecem dincolo şi odată ajunşi pe ţărmul celălalt, vom căuta să ne descurcăm şi să-l găsim şi pe domnul Smith.

Peneroff nu se înşelase în socotelile lui. Peste trei ore, marea se retrăsese, descoperind mai peste tot nisipurile de pe fundul albiei canalului. între insulă şi coasta din faţă rămăsese doar o fâşie îngustă de apă, prin care, desigur, aveau să poată trece cu uşurinţă.

Pe la ora zece, Gédéon Spilett şi cei doi tovarăşi ai săi îşi scoaseră hainele, pe care şi le aşezară pe cap, întrând apoi în canalul a cărui adâncime nu depăşea cinci picioare. Harbert, pentru care apa era prea adâncă, îl străbătu înotând ca un peşte. Ajunseră uşor pe malul opus. După ce se uscară la soare, cei trei naufragiaţi îşi îmbrăcară hainele pe care le feriseră de apă şi se aşezară la sfat.

CAPITOLUL IV.

Scoicile lithodome. Gura râului. Hornurile. Cercetările continuă. Pădurea de conifere. Provizia de combustibil. În aşteptarea refluxului. De pe înălţimea coastei. Pluta cu lemne. Întoarcerea la ţărm.

Reporterul hotărî că cel mai potrivit lucru era ca marinarul să-l aştepte pe loc, unde urma să se întoarcă şi el după ce-şi va fi isprăvit cercetările. Apoi, fără să piardă o

clipă, porni de-a lungul litoralului, în direcţia în care o luase şi Nab cu câteva ore mai înainte. Curând, reporterul dispăru după o cotitură a ţărmului, grăbit să ştie ce i se întâmplase inginerului.

Harbert ar fi vrut să-l întovărăşească.

Rămâi aici, băiete, se împotrivi marinarul. Trebuie să pregătim un adăpost şi să vedem dacă putem face rost de o mâncare mai săţioasă decât scoicile astea. Prietenii noştri trebuie să mai prindă puteri la întoarcere. Fiecare cu munca lui Bine, Pencroff, sunt gata să-ţi ajut, răspunse Harbert.

Ei, aşa îmi placi! zise marinarul. O să ne descurcăm noi. Trebuie să lucrăm cu rost, băiete! Suntem obosiţi, ne este frig, suntem flămânzi. Prin urmare trebuie să găsim un adăpost, să facem foc şi să ne procurăm de-ale mâncării. Lemne sunt în pădure, ouă – câte vrei prin cuiburile de pe aici, mai rămâne să căutăm un adăpost.

Bine, răspunse Harbert, am să caut o peşteră printre stâncile astea, şi până la urmă găsesc eu vreun cotlon în care să ne adăpostim. Chiar aşa, răspunse Pencroff. Ia-o din loc, băiete!

Şi iată-i mergând împreună la poalele uriaşei faleze, pe această plajă descoperită în întregime de reflux. Dar în loc s-o ia spre nord, coborâră spre sud. Pencroff observase la câteva.sute de paşi mai la vale de locul unde acostaseră o despicătură îngustă în stâncă şi după părerea lui aceasta trebuia să reprezinte revărsarea unui râu sau pârâu. Ori, acest lucru era important pentru ei pe de o parte, fiindcă voiau să se stabilească în vecinătatea unei ape dulci, iar altă parte, fiindcă s-ar fi putut ca Cyrus Smith să fi fost împins de curent spre locurile acelea.

După cum am mai spus, faleza avea o înălţime de trei sute de picioare, dar blocul de stâncă care o forma era compact peste tot, astfel că baza lui scăldată de valuri nu prezenta nici cea mai mică crăpătură care să fi putut sluji drept adăpost vremelnic. Era un perete vertical, format dintr-un

granit foarte tare, pe care nici marea nu izbutise să-l roadă. Aproape de culme, se rotea în zbor o lume întreagă de păsări acvatice, palmipede mai ales, cu ciocul lung, îngust şi ascuţit la vârf, foarte zgomotoase şi părând prea puţin speriate de prezenţa oamenilor care, fără îndoială, le tulburau pentru prima oară singurătatea. Printre palmipedele acestea, Pencroff recunoscu un fel de goelanzi şi nişte pescăruşi mici şi lacomi, care îşi făcuseră cuibul în scobiturile granitului. O singură împuşcătură cu alice în mijlocul furnicarului de păsări ar fi făcut minuni. Dar pentru a trage, ai nevoie de puşcă şi din păcate nici Harbert, nici Pencroff nu aveau puşti. De altminteri, păsările din jurul lor nu prea erau bune de mâncat. Chiar şi ouăle lor aveau un gust foarte neplăcut.

Dar Harbert, care se îndepărtase puţin spre stânga, semnală în curând nişte stânci acoperite cu alge, pe care marea avea să le acopere din nou peste câteva ore. Pe aceste stânci, printre ierburile de mare, lunecoase, ce le acopereau, mişunau nişte scoici bivalve7; care nu erau de dispreţuit pentru oameni flămânzi căci. Harbert îl strigă deci pe Pencroff, care sosi în grabă.

Dar astea sunt scoici bune de mâncat! strigă marinarul. Vor înlocui tocmai bine ouăle, de care ducem lipsă.

Nu sunt simple scoici, răspunse tânărul Harbert, care examinase cu toată atenţia scoicile prinse de stânci, astea sunt lilliodomi.

Mă rog, de mâncat se mănâncă? îl întrebă Pencroff.

Desigur.

Atunci, hai să mâncăm lithodomi.

Marinarul putea să aibă toată încrederea în părerea lui Harbert. Băiatul avea multe cunoştinţe în domeniul ştiinţelor naturii şi vădise întotdeauna o adevărată pasiune pentru acest studiu. Tatăl său îl încurajase, trimiţându-şi băiatul să urmeze cursurile celor mai buni profesori din Boston, care îndrăgiseră copilul acesta deştept şi muncitor. Mai târziu, cunoştinţele lui de naturalist aveau să se

dovedească a fi în multe rânduri foarte folositoare. De altfel, el nu se înşela nici acum.

Lithodornii descoperiţi erau un fel de scoici lungăreţe, care formau nişte ciorchini strâns lipiţi de stâncă. Făceau parte din specia aşa numitelor „moluşte perforările”, care fac găuri în pietrele cele mai tari şi ale căror cochilii sunt rotunjite la capete, lucru neobişnuit la celelalte scoici.

Pencroff şi Harbert mâncară o cantitate destul de mare de lithodomi care tocmai atunci îşi deschideau valvele la lumina soarelui. Le mâncară, ca pe stridii. Scoicile erau pipărate la gust, aşa că nu se puteau plânge că nu aveau la îndemână sare şi piper.

Deocamdată, îşi potoliră foamea, dar nu şi setea, care spori din pricina scoicilor pipărate. Trebuiau să găsească negreşit apă dulce. După toate probabilităţile, nu putea să lipsească într-o regiune atât de accidentată.

După ce se îngrijiră să se aprovizioneze cu o cantitate mai mare de lithodomi, umplându-şi buzunarele şi batistele, Pencroff şi Harbert se întoarseră spre interiorul insulei.

Două sute de paşi mai încolo, ajunseră la falia prin care, după părerea lui Pencroff, trebuia să curgă un râuleţ. în acest loc, faleza părea spintecată de un cutremur violent. La poalele ei se formase o mică albie, al cărei fund cobora destul de abrupt. Aici, la vărsare, râul măsura vreo sută de picioare lărgime, iar malurile aveau o înălţime de-abia de vreo douăzeci de picioare. Râul dispărea apoi între pereţii de granit, care se lăsau tot mai jos pe măsura ce se depărtau de revărsare, apoi, la vreo jumătate de milă în interior, râul făcea o cotitură bruscă şi dispărea într-un desiş.

— Aici apa, acolo lemnul! zise Pencroff. Ei, Harbert, ne mai lipseşte doar locuinţa.

Apa râului era limpede. Marinarul îşi dădu seama că în clipa de faţă marea fiind în reflux, valurile nu ajungeau până acolo şi deci apa trebuie să fie dulce, Odată stabilit acest lucru, care era deosebit de important, Harbert porni

să caute peştera în care să se adăpostească. Dar totul era zadarnic. Faleza se înălţa vertical, netedă, fără nici o spărtură.

Totuşi, chiar la revărsarea râului, la adăpost de apele fluxului, câteva surpături de rocă formaseră nu o grotă, ci o îngrămădire de stânci uriaşe, de felul acelora care se întâlnesc numai în ţinuturile granitice şi se numesc hornuri.

Pencroff şi Harbert pătrunseră adânc între stânci, străbătând un fel de galerii în care păşeau pe nisip şi unde lumina pătrundea prin golurile căscate printre roci, dintre care unele doar printr-o minune se mai ţineau în echilibru. O dată cu lumina străbătea însă şi vântul, producând un adevărat curent de coridor, care aducea cu el tot frigul aspru de afară. Marinarul îşi dădu însă repede seama că va fi destul să izoleze câteva porţiuni din aceste coridoare, sa astupe câteva deschizături cu un amestec de pietriş şi nisip, pentru ca hornurile acestea să poată sluji drept locuinţă. Planul lor putea fi reprezentat geometric prin semnul tipografic care însemna et catera prescurtat. Izolând bucla superioară, prin care pătrundeau vânturile de sud şi vest, naufragiaţii puteau folosi desigur partea inferioară a hornurilor.

Cred că am găsit ce ne trebuie, spuse Pencroff, şi dacă mai dăm vreodată de domnul Smith, sunt sigur că el va şti să amenajeze labirintul acesta.

ÎI vom regăsi, Pencroff, strigă Harbert, dar vreau să găsească o locuinţă cât de cât confortabilă când se va întoarce din nou printre noi. Cred că vom izbuti să realizăm aceasta, dacă vom putea aşeza o vatră în coridorul din stânga, lăsând o deschizătură prin care să iasă fumul.

— Vom izbuti s-o facem, băiete, răspunse marinarul, şi cred că aceste hornuri, sau mai bine zis „Căminul” acesta, ne va fi de mare folos. Dar să ne facem mai întâi o provizie de lemne, pe care le vom folosi şi la astuparea deschizăturilor, prin care văd că fluieră vântul ca la el acasă.

Harbert şi Pencroff părăsiră hornurile şi cotiră, luând-o de-a lungul malului stâng, în susul râului, care curgea destul de repede, târând după el bucăţi de lemn uscat. Probabil că fluxul – care tocmai începuse – împingea apa înapoi pe o distanţă destul de mare. Marinarul se gândi să folosească fluxul şi refluxul, pentru a căra obiecte mai grele.

După un sfert de ceas, marinarul şi băiatul ajunseră într-un loc de unde râul cotea brusc la stânga, urmându-şi apoi cursul printr-o pădure cu copaci minunaţi. Copacii aceştia erau verzi, cu tot anotimpul înaintat. Ei făceau parte din familia coniferelor, care este răspândită în toate regiunile globului pământesc, de la cele cu climă rece, până la cele tropicale.

Printre coniferele acestea, tânărul nostru naturalist descoperi câteva specii de „deodari”, arbori foarte răspândiţi în zona Himalaiei şi care împrăştiau o mireasmă foarte plăcută. Alături de copacii aceştia frumoşi.

— Desigur, desigur, – spuse el, – inginerul nostru este în stare să se descurce şi în împrejurări în care alt om ar pieri…!

Totuşi, marinarul continuă să cerceteze ţărmul cu şi mai mare atenţie. În faţa ochilor lui se întindea plaja mărginită la dreapta gurii râului de nişte stânci de care se spărgeau valurile şi care ieşeau din apă semănând de departe cu nişte balene. îndărătul acestora, marca strălucea în Wataia soarelui. Spre sud, zarea era închisă de un promontoriu ascuţit, din pricina căruia Pene-roff nu putea să vadă dacă ţărmul se prelungeşte în această direcţie, sau dacă se îndreaptă spre sud-est sau sud-vest, ceea ce însemna că aci coasta lua forma unei peninsule foarte alungite. La extremitatea de nord a golfului, litoralul forma o linie curbă, care se prelungea până departe. Acolo, ţărmul era jos, neted, fără faleză, mărginit de bancuri mari de nisip pe care refluxul le dezgolise, Pencroff şi Harbert îşi întoarseră apoi privirile către apus. La o distanţă de şase sau şapte mile se ridica muntele cu vârful înzăpezit. De la poalele lui

şi până la o depărtare de două mile de ţărm, se vedeau mari întinderi împădurite, străbătute ici, colo de zonele verzi ale coniferelor. De la marginea pădurii şi până la coastă se vedea un platou larg, înverzit, presărat cu copaci aşezaţi la întâmplare. La stânga lui, se întrezărea din când în când prin luminişuri sclipirea râuleţului care şerpuia capricios şi întortochiat, părând că revine la poalele muntelui de unde probabil că izvora. Râul începea să curgă printre doi pereţi înalţi de granit, chiar din locul unde marinarul îşi lăsase pluta. Pe malul stâng, pereţii de granit rămâneau netezi şi abrupţi, pe malul drept, dimpotrivă, ei pierdeau puţin câte puţin din înălţime j masivul se schimba în stânci răzleţe, stâncile în bolovani, şi bolovanii în pietriş, pe măsură ce înaintau până la extremitatea limbii de pământ.

Suntem oare pe. o insulă? murmură marinarul.

În tot cazul, pare să fie o insulă foarte mare răspunse băiatul.

O insulă, oricât de mare ar fi ea, tot insulă rămâne, spuse Pencroff.

Dar întrebarea, atât de importantă pentru ei, nu se putea lămuri pe loc. Răspunsul trebuia amânat pe altă dată. Orice ar fi fost, insulă sau continent, pământul acestui ţinut părea să fie roditor, oferea privelişti plăcute şi produse variate.

Trebuie să fim mulţumiţi în orice caz, spuse Pencroff.

Desigur, răspunse Harbert.

Multă vreme încă, marinarul cercetă cu privirea ţinutul unde întâmplarea îi zvârlise. Totuşi îi era greu să ghicească la ce se mai putea aştepta, după o cercetare atât de sumară a ţinutului.

Se întoarseră, urmând creasta meridională a platoului de granit, mărginită de şiruri lungi de stânci neregulate, care luau formele cele mai ciudate. În găurile aflate în rocă sălăşluiau sute de păsări. Harbert, sărind din stâncă în stâncă, stârni un stol întreg de zburătoare.

A! – exclamă el, ua dar ăştia nu sunt nici goelanzi, nici pescăruşi.

Dar ce fel de păsări sunt astea? întrebă Pencroff. Ai spune că sunt porumbei!

Chiar porumbei sunt. Porumbei sălbatici sau porumbei de stâncă, răspunse Harbert. îi cunosc după cele două dungi negre de pe aripi, după penele albe de sub coadă şi după aripile albastre cenuşii. Dat fiind că aceste păsări sunt bune de mâncat, cred că şi ouăle lor trebuie să fie minunate.

Şi dacă s-ar găsi ouă în cuiburi… n-o să le dăm răgazul să iasă pui din ele, fiindcă le vom preschimba într-o omletă, continuă Pencroff vesel.

Şi în ce vrei să faci omletă? întrebă Harbert. în pălărie?

Ei, – zise marinarul, chiar scamator nu sunt. Atunci ne vom mulţumi să le mâncăm răscoapte. Las’ pe mine, le mănânc eu şi tari ca piatra!

Pencroff şi Harbert cercetară cu de-amănuntul toate găurile din stânci, şi găsiră într-adevăr câteva zeci de ouă, pe care le strânseră în batista marinarului. Şi fiindcă se apropia vremea refluxului; ei o luară înapoi spre râu.

La ora unu după-amiază ajunseră la cotitura râului. Curentul începea să-şi schimbe direcţia. Trebuiau să folosească refluxul pentru a transporta pluta la gura râului. Pencroff n-avea de gând s-o lase în voia curentului, fără s-o conducă, dar nici nu avea de gând să se urce pe ea. Un marinar ştie însă să se descurce bine, aşa că el împleti repede o frânghie lungă de câţiva metri din liane uscate. Legară un capăt al cablului vegetal la partea dindărăt a plutei şi în timp ce marinarul ţinea în mână celălalt capăt, Harbert menţinea pluta în mijlocul curentului, înpingând-o cu o prăjină lungă.

Metoda se dovedi foarte bună. Uriaşa încărcătură de lemne pe care marinarul o conducea cu ajutorul frânghiei urma direcţia curentului apei, plutind fără să se împotmolească, deoarece malurile râului erau foarte abrupte. Astfel, încă înainte de ora două; ajunseră la gura râului, la câţiva paşi de Cămin.

CAPITOLUL V.

Amenajarea Căminului. Chestiunea focului e deosebit de importantă. Cutia de chibrituri. Cercetări pe plajă. întoarcerea reporterului şi a lui Nab. Un singur chibrit! Pâlpâie focul. Prima cină. Prima noapte pe uscat.

După descărcarea plutei, primul lucru de care se îngriji Pencroff fu amenajarea hornurilor. El astupă coridoarele prin care sufla vântul, făcându-le astfel bune de locuit. Galeriile deschise vânturilor dinspre sud le astupă ermetic cu nisip, pietre şi crengi împletite, izolând astfel bucla superioară. Marinarul lăsă liber un singur cotlon îngust şi întortochiat, care se deschidea într-o parte, ca să poată ieşi fumul şi să tragă focul din vatră.

Căminul era împărţit astfel în trei sau patru camere, dacă se puteau denumi astfel cele câteva vizuini întunecate, cu care nu s-ar fi mulţumit nici măcar o fiară. Totuşi, aceste vizuini ofereau un adăpost, iar cel puţin în camera principală, aceea din mijloc, se putea sta în picioare. Solul era acoperit cu nisip fin şi, la urma urmei, oamenii noştri trebuiau să se mulţumească şi cu atâta, în aşteptarea unei locuinţe mai bune.

În tinp ce lucrau, Harbert şi Pencroff stăteau de vorbă.

Poate că tovarăşii noştri au găsit undeva o locuinţă mai bună decât a noastră? se frământa Harbert.

Tot ce se poate, răspunse marinarul. Totuşi, mai bine să avem două locuinţe, decât niciuna.

Ah! Ce bine ar fi, ce bine ar fi, repeta Harbert, să-l găsească pe domnul Smith!

Da! murmură Pencroff. Era un om în toată puterea cuvântului!

Era?… întrebă Harbert. Ai pierdut oare nădejdea să-l mai vezi vreodată?

Nu, îngăimă marinarul. Locuinţa fu repede pregătită şi Pencroff se arătă mulţumit.

Acum, spuse el, prietenii noştri se pot întoarce. Vor găsi un adăpost bunicel.

Nu le mai rămânea decât să construiască vatra şi să pregătească masa, lucruri de fapt uşoare. Aşezară nişte lespezi de piatră în dreptul deschizăturii lăsate în fundul primului coridor din stânga. Pentru menţinerea unei temperaturi normale în interior, era suficientă cantitatea de căldură care rămânea în încăpere după ce ieşea fumul. Provizia de lemne fu dusă într-una din încăperi, apoi marinarul aşează pe lespezile vetrei nişte buturugi, printre care puse surcele.

În timp ce marinarul aşeza lemnele, Harbert îl întrebă dacă are chibrituri.

Desigur, răspunse Pencroff, şi adăugă, – din fericire, căci fără chibrituri sau iască nu ştiu ce ne-am face!

Am putea face foc cum fac sălbaticii, răspunse Harbert, – frecând una de alta două bucăţi de lemn uscat.

Bine, băiete, încearcă. Ai să-ţi rupi mâinile, cu atât ai să,te alegi.

Totuşi, procedeul acesta simplu este foarte răspândit în insulele din Oceanul Pacific.

Nu spun ba, răspunse Pencroff, dar eu cred că sălbaticii se pricep la asta în mod deosebit, sau folosesc un lemn special. În ceea ce mă priveşte pe mine, de câte ori n-am încercat să fac foc în felul acesta, dar n-am izbutit, aşa că îţi mărturisesc că prefer chibriturile! Dar unde îmi sunt chibriturile?

Pencroff începu să caute în buzunarele vestei cutia de chibrituri care nu-i lipsea niciodată, căci era mare fumător. Dar n-o găsi. Scotoci şi prin buzunarele pantalonilor şi, spre marea lui mirare, n-o găsi nici acolo.

Ei, drăcie, asta-i mai mult decât neplăcut! zise el, privind spre Harbert. Te pomeneşti c-o fi căzut din buzunar şi am pierdut-o! Dar tu, Harbert, n-ai nimic, nici brichetă, nici altceva cu care am putea să facem foc?

Nu, Pencroff!

Marinarul se scărpina după ceafă cu necaz şi ieşi urmat de Harbert.

Căutară cu multă grijă, pe nisip, între stânci, pe malul râului, dar în zadar. Cutia cu chibrituri era de aramă, aşa că ar fi fost imposibil să n-o observe.

Pencroff, întrebă Harbert, nu cumva ai aruncat cutia afară din nacelă?

Am avut eu grijă să nu fac o astfel de prostie, răspunse marinarul. Dar nu e de mirare să pierzi un obiect atât de mic, când ai fost scuturat aşa cum ne-au scuturat valurile pe noi. Chiar şi pipa mi-am pierdut-o! Unde o fi oare blestemata aceea de cutie?

Văd că marea se retrage, spuse Harbert. Hai să dăm fuga la locul unde am ieşit la mal.

Aveau puţine speranţe să găsească cutia, pe care valurile fluxului o rostogoliseră desigur printre pietrele de pe mal. Totuşi trebuiau să cerceteze şi acolo. Harbert şi Pencroff se grăbiră spre locul unde aterizaseră în ajun, la vreo două sute de paşi de Cămin. Acolo, căutară cu multă atenţie prin pietriş şi printre stânci, dar n-o găsiră. Chiar dacă cutia ar fi căzut în locul acela, ea trebuie să fi fost luată de mult de valuri. Pe măsură ce marea se retrăgea, marinarul cercetă toate crăpăturile dintre stânci, dar tot n-o găsi. în împrejurarea în care se aflau, era o pierdere însemnată, chiar ireparabilă deocamdată.

Pencroff nu-şi ascundea dezamăgirea. îşi încruntase fruntea şi nu scotea nici o vorbă. Harbert încerca să-l mângâie, spunându-i că în orice caz apa mării ar fi udat chibriturile, care n-ar mai fi fost bune la nimic.

Nicidecum, băiete, răspunse marinarul. Le ţineam într-o cutioară de aramă bine închisă. Ei, dar acuma ce ne facem?

Vom găsi noi, fără îndoială, mijlocul să facem foc, spuse Harbert. Poate că domnul Smith sau domnul Spilett şi-au păstrat chibriturile.

Se prea poate, răspunse Pencroff, dar până una alta n-avem foc şi când se vor întoarce tovarăşii noştri, vor găsi o masă foarte proastă.

Dar este cu neputinţă ca ei să n-aibă nici iască, nici chibrituri! se grăbi să adauge Harbert.

Totuşi, mă îndoiesc c-ar avea, răspunse marinarul, dând din cap. în primul rând, Nab şi domnul Smith nu fumează, iar în ceea ce-l priveşte pe domnul Spilett, tare mi-e teamă că şi-a păstrat mai curând carnetul de note, decât chibriturile!

Harbert tăcu. Pierderea cutiei era desigur foarte neplăcută. Totuşi, băiatul era încredinţat că într-Un fel sau altul vor izbuti să facă foc. Pencroff, deşi om cu mai multă experienţă şi care nu se lăsa doborât cu una cu două, era de data aceasta destul de pesimist. Până una alta, nu le rămânea nimic mai bun de făcut decât să aştepte întoarcerea lui Nab şi a reporterului. Trebuiau să renunţe la gândul de a le pregăti ouă răscoapte, iar perspectiva de a se hrăni cu; carne crudă nu li se părea de loc plăcută, nici pentru ei, nici pentru ceilalţi.

Înainte de a se întoarce la Cămin, marinând şi Harbert adunară o nouă provizie de lithodomi, cu care urmau să se hrănească, dacă nu izbuteau să facă foc şi se îndreptară apoi în tăcere spre locuinţă.

Pencroff mergea cu ochii în pământ, căutându-şi cutia pierdută. El se întoarse chiar pe malul stâng al râului şi-l străbătu de la revărsare până la locul unde fusese legată pluta. Se întoarse şi pe platoul superior, pe care îl cutreieră în toate direcţiile, căută până şi în ierburile înalte de la marginea pădurii, dar totul în zadar.

Era ora cinci după amiază, când se întoarse împreună cu Harbert la Cămin. Ar fi de prisos să vă spun că au cercetat coridoarele până în cele mai întunecoase unghere. În cele din urmă, au fost siliţi să se lase păgubaşi.

Pe la ora şase, în clipa când soarele se ascundea după înălţimile dinspre apus, Harbert, care se plimba pe plajă, semnală întoarcerea lui Nab şi a lui Gédéon Spilett.

Se întorceau singuri!... Inima tânărului se strânse de durere, dându-şi seama că marinarul nu se înşelase.

Inginerul Cyrus Smith nu fusese găsit!

Cum sosi, reporterul se aşeză pe o stâncă, fără să scoată o vorbă. Frânt de oboseală, mort de foame, nu mai avea putere să spună nici un cuvânt!

Cât despre Nab, ochii lui roşii de plâns oglindeau limpede că pierduse orice nădejde.

Reporterul le povesti toate cercetările pe care le făcuseră pentru a-l regăsi pe Cyrus Smith. Cutreierase împreună cu Nab toată coasta, pe o distanţă de opt mile, ajungând foarte departe de punctul unde căzuse pentru prima oară balonul şi unde dispăruse inginerul împreună cu Top. Plaja era pustie. Nici o urmă de paşi pe nisip. Nu se observa nici măcar o piatră de curând răsturnată, nici o urmă pe nisip – nu călcase picior de om pe această porţiune a litoralului. Era limpede că partea aceea a coastei nu fusese străbătută de fiinţă omenească. Marea se întindea pustie ca şi ţărmul şi după cât se părea, inginerul îşi găsise moartea la câteva sute de paşi de uscat.

Nab sări în picioare şi strigă cu o voce în care se vedea speranţa ce mai dăinuia în el:

Nu! Nu! N-a murit! Nu! Nu s-a întâmplat aşa ceva! Să moară inginerul? Eu, sau oricare din noi am fi murit desigur! Dar el, nu. Inginerul este omul pe care nimic nu-l doboară…

Apoi îl lăsară puterile şi şopti:

Nu mai pot! Harbert alergă la el.

Nab, îl vom regăsi! Dar până una, alta, cred că ţi-e foame! Mănâncă, mănâncă puţin; te rog! Şi, vorbind mereu, îi întinse câteva scoici. Slabă şi neîndestulătoare hrană! Nab nu mâncase de mult timp, totuşi, copleşit cum era de durere, nu primi hrana.

Gédéon Spilett însă îmbucă lacom lithodomii, apoi se culcă pe nisip la poalele unei stânci. Era istovit, dar îşi păstrase calmul.

Harbert se apropie de el îl luă de mână şi-i spuse:

Domnule Spilett, am găsit un adăpost unde te vei simţi mai bine decât pe plajă. Uite, se înnoptează. Vino să te odihneşti! Mâine vom vedea ce-i de făcut...

Reporterul se ridică şi se îndreptă spre Cămin, însoţit de Harbert.

În clipa aceea, Pencroff se apropie de reporter şi, cu cea mai obişnuită voce, îl întrebă dacă nu are din întâmplare un chibrit.

Reporterul se opri, se scotoci prin buzunare, nu găsi nimic şi spuse:

Am avut, dar se vede că le-am aruncat... Marinarul îl chemă pe Nab, îi puse aceeaşi întrebare şi primi acelaşi răspuns.

Ei drăcie! izbucni Pencroff, care nu se mai putea stăpâni.

Reporterul îl auzi şi se întoarse spre el întrebându-l:

N-ai nici un chibrit?

Niciunul şi deci n-avem cu ce face foc.

Vezi, strigă Nab, dacă ar fi aici inginerul, ar şti el cum să se descurce!

Cei patru naufragiaţi stăteau pe loc, privindu-se unul pe altul, nu fără îngrijorare. Harbert rupse cel dintâi tăcerea, întorcându-se spre reporter:

Domnule Spilett, dumneavoastră sunteţi fumător, aveţi întotdeauna chibrituri la dumneavoastră, poate că n-aţi căutat bine! Mai căutaţi o dată! Un singur chibrit ne-ar salva.

Reporterul se scotoci din nou prin buzunarele pantalonilor, ale vestei, ale hainei, până când, în cele din urmă, spre marea bucurie a lui Pencroff şi spre propria lui surprindere, simţi o bucăţică de lemn rătăcită sub căptuşeala vestei. Apucă bucăţica de lemn prin stofă, dar nu ştia cum s-o scoată afară. După cât se părea era un chibrit, unul singur, aşa că trebuiau să-l scoată cu băgare de seamă ca să nu i se sfărâme gămălia de fosfor.

Lăsaţi-mă pe mine, îl rugă tânărul.

Cu multă îndemânare şi fără să-l rupă, Harbert izbuti să scoată afară acel biet lemnişor, o adevărată comoară pentru oamenii aceştia năpăstuiţi. Chibritul era neatins!

Avem un chibrit! strigă Pencroff. Şi ăsta face cât un vagon întreg!

Luă beţişorul şi, urmat de tovarăşii săi, se întoarse la Cămin.

Aşchiuţa asta de lemn, un chibrit dintre acelea pe care oamenii din ţările locuite le risipesc cu atâta nepăsare, trebuia folosită aici cu cea mai mare băgare de seamă. Mai întâi, marinarul se asigură că era uscată, iar după aceea spuse:

Ne-ar trebui o bucăţică de hârtie.

Iat-o! răspunse Gédéon Spilett după câteva clipe de şovăială şi rupse o foaie din carnetul său.

Pencroff luă bucata de hârtie şi îngenunchie dinaintea vetrei. Aşează sub buturugi câţiva pumni de iarbă, frunze şi muşchi uscat, în aşa fel ca aerul să circule cu uşurinţă, înteţind astfel focul cu vreascuri. Apoi, marinarul răsuci din hârtie un cornet, aşa cum obişnuiesc să facă fumătorii de pipă când e vânt, şi îl vârî printre uscături. Luă pe urmă o piatră destul de aspră, o şterse cu grijă şi, ţinându-şi răsuflarea, scapără de ea băţul de chibrit.

Dar prima oară nu avu nici un rezultat. De frică să nu sară fosforul, Pencroff nu apăsase destul de tare.

Nu pot, nu vreau!... Şi, sculându-se, îl rugă pe Harbert să-l înlocuiască.

Fără îndoială că în viaţa lui băiatul nu fusese atât de emoţionat. Simţea că inima îi bate cu putere. De bună seamă, nici Prometeu, când se pregătea să răpească focul ceresc, nu fusese mai tulburat. Totuşi, frecă repede chibritul de piatră, fără nici un fel de şovăială. Se auzi o mică sfârâitură şi se aprinse o flacără plăpândă, albăstruie, producând niţel fum înecăcios. Harbert întoarse încet beţişorul, ca să înteţească flacăra, apoi îl strecură în cornetul de hârtie. Hârtia se aprinse imediat şi o dată cu ea

luară foc şi vreascurile. Peste câteva clipe, lemnul uscat trosnea şi el, şi o flacără veselă, pe care suflul puternic al marinarului o înteţea, se ridică în mijlocul întunericului, În sfârşit, strigă Pencroff ridicându-se, în viaţa mea n-am fost atât de emoţionat.

E drept că focul juca foarte frumos pe vatra de lespezi. Fumul ieşea uşor prin deschizătura îngustă, coşul trăgea bine şi curând se răspândi în jur o căldură plăcută.

Dar acum trebuiau să vegheze ca focul să nu se stingă şi trebuia păstrat întotdeauna puţin jeratic sub spuză. Acest lucru cerea numai grijă şi atenţie, căci de lemne nu duceau lipsă, iar provizia putea fi oricând înnoită.

Pencroff se gândi mai întâi să folosească acest foc, pentru a pregăti o cină mai hrănitoare decât scoicile, Harbert aduse două duzini din ouăle adunate. Reporterul se rezemase într-un colţ, de unde urmărea pregătirile fără să scoată o vorbă’. Trei întrebări îl frământau. Mai trăieşte oare Cyrus? Dacă mai trăieşte, unde este? Dacă a supravieţuit căderii din plasa balonului,.cum se explică faptul că n-a găsit nici un mijloc să dea un semn de viaţă? Cât despre Nab, el se învârtea pe plajă. Părea un trup neînsufleţit.

Pencroff, care se pricepea să prepare ouăle în cincizeci şi două de feluri, trebuia să se mulţumească, în momentul de faţă, să le vâre în cenuşa caldă şi să le lase să se răscoacă.

Operaţia se termină în câteva minute şi marinarul îl pofti pe reporter la masă. Era prima cină a naufragiaţilor pe acest ţărm necunoscut. Ouăle tari erau foarte gustoase şi, deoarece oul conţine, după cum se ştie, toate substanţele trebuincioase hranei omului, ele s-au nimerit cât se poate de bine şi bieţii naufragiaţi şi-au mai venit puţin în fire.

Ah, ce bine ar fi fost dacă n-ar fi lipsit unul dintre ei de la această masă! Din nefericire, lipsea Cyrus Smith, cel mai îndemânatic, cel mai iscusit dintre ei, şeful lor, iar trupul lui rămăsese neînhumat!: Trecu astfel şi ziua de 25 martie. Se întunecase de-a binelea. Afară se auzea şuierând vântul, iar

talazurile se izbeau de mal într-o cadenţă monotonă, în timp ce pietrele de pe ţărm, luate şi împinse de valuri, se rostogoleau, ciocnindu-se cu un zgomot asurzitor.

Reporterul se retrăsese în fundul unui coridor întunecat şi doborât’de oboseală adormi, după ce îşi însemnă în câteva cuvinte întâmplările acestei zile: apariţia unui ţărm nou, dispariţia inginerului, explorarea coastei, incidentul cu chibriturile şi alte amănunte.

Harbert adormi şi el curând. Marinarul moţăi toată noaptea pironit lângă vatră şi punând mereu lemne pe foc.

Unul singur dintre naufragiaţi nu se odihni în Cămin. Era nemângâiatul, deznădăjduitul Nab care, în ciuda sfaturilor tovarăşilor săi ce îl îndemnau să se culce, rătăci toată noaptea pe mal, strigându-l într-una pe Cyrus Smith.

CAPITOLUL VI.

Inventarul avutului naufragiaţilor. Nimic. Batista arsă. O excursie în pădure. Flora copacilor verzi. Un jacamar o ia la fugă Urme de animale sălbatice. Curucuşii. Cocoşii sălbatici. O metodă ciudată de a pescui cu undiţa.

Inventarierea obiectelor care constituiau întreg avutul acestor naufragiaţi ai aerului, azvârliţi pe un ţărm care părea nelocuit, nu ne va lua prea mult timp.

De fapt, pe lângă îmbrăcămintea pe care o purtau în momentul catastrofei, nu mai aveau nimic, în afară, de carnetul şi ceasornicul pe care le păstrase Gédéon Spilett şi acestea, probabil, întâmplător. Nu aveau însă nici o armă, nici o unealtă, nici măcar un briceag. Pasagerii nacelei aruncaseră totul, ca să uşureze aerostatul.

Eroii imaginari ai unui Daniel de Foe8, ai lui de Wyss9 sau alţi naufragiaţi aruncaţi pe ţărmuri îndepărtate, nu erau chiar atât de lipsiţi de orice lucruri cum erau eroii noştri. Aceia fie că puteau să găsească o mulţime de obiecte trebuitoare pe vaporul cu care naufragiaseră – de pildă cereale, animale domestice, unelte, muniţii – fie că le era dat să facă faţă primelor greutăţi folosind vreo epavă pe care marea o aruncase pe ţărmul lor. Ei nu se găseau dintru

început cu totul dezarmaţi în faţa naturii. în împrejurările de faţă, oamenii noştri nu aveau nici un instrument, nici o unealtă. Porneau de la nimic!

Cel puţin să fi fost Cyrus Smith cu ei! Inginerul ar fi putut să folosească ştiinţa şi spiritul său inventiv pentru a uşura aceste împrejurări şi ar fi contribuit ca situaţia lor să nu mai fie atât de desperată! Din nefericire, nu se mai aşteptau să-l revadă pe Cyrus Smith, aşa că naufragiaţii nu se mai puteau,bizui decât pe ei înşişi.

Înainte de toate li se punea întrebarea: dacă este bine să se aşeze pe acel ţărm fără să mai cerceteze de ce continent ţine el, dacă această coastă este locuită sau dacă ea aparţine unei insule pustii?

Era o întrebare importantă, care cerea un răspuns grabnic. Măsurile ce urmau să fie luate depindeau de acest răspuns. Totuşi, urmând sfatul lui Pencroff, naufragiaţii găsiră că e mai cuminte să aştepte câteva zile înainte de a întreprinde vreo cercetare. Într-adevăr, ei trebuiau să-şi pregătească merinde, căutând să găsească o hrană mai substanţială decât ouăle şi scoicile. Exploratorii noştri ştiau că-i aşteaptă zile obositoare, când nu vor putea să se odihnească într-un loc adăpostit şi trebuiau deci ca înainte de toate să-şi refacă puterile.

Deocamdată, Căminul era un adăpost destul de bun, Aveau şi foc şi nu le era greu să păstreze puţin jeratic. Scoici şi ouă se găseau deocamdată din belşug printre stânci şi pe plajă. Şi aveau să izbutească desigur să doboare şi câţiva dintre porumbeii ce zburau cu sutele pe creasta platoului, chiar dacă vor folosi numai pietre şi ciomege. Şi poate că pomii din pădurea învecinată dădeau fructe bune de mâncat?! În sfârşit, aveau la îndemână apă bună de băut. Se hotărâră deci să mai rămână câteva zile la Cămin, ca să se pregătească pentru o călătorie de explorare fie de-a lungul litoralului, fie în regiunile din interior.

Acest proiect îi plăcea în mod deosebit lui Nab. Ţinând cu încăpăţânare la ideile şi presimţirile sale, el nu se grăbea

nicidecum să părăsească această parte a coastei unde se întâmplase catastrofa. El nu credea şi nici nu voia să-şi închipuie că Cyrus Smith pierise. I se părea cu neputinţă să creadă că un astfel de om îşi găsise sfârşitul în valurile oceanului la câteva sute de paşi de uscat. Cyrus Smith nu putea să piară într-un chip atât de absurd! Şi, atâta vreme cât valurile nu vor fi aruncat la ţărm trupul inginerului, atâta vreme cât el, Nab, nu-i va fi văzut cu propriii săi ochi cadavrul, nu-l va fi pipăit, el nu-l va putea considera mort. Şi ideea asta se înrădăcina mai adânc decât oricând în cugetul lui, care nu voia să cedeze, Marinarul însă nu mai spera de loc, socotind că inginerul pierise în valuri, dar cu Nab nu se putea discuta. Durerea îi era atât de mare, încât se părea că nu-i va putea supravieţui.

În dimineaţa de 26 martie, în zorii zilei, Nab pornise din nou de-a lungul coastei, spre nord, spre locul unde fără îndoială că îl înghiţise marea pe bietul Smith.

Dejunul zilei fusese alcătuit doar din ouă de porumbei şi scoici. Harbert găsise sare, adunată prin evaporare în scobiturile stâncilor, şi această substanţă minerală le prinse foarte bine.

După masă, Pencroff îl întrebă pe reporter dacă nu doreşte să-l întovărăşească în pădure, unde avea de gând să încerce să vâneze împreună cu Harbert! După oarecare chibzuială găsiră însă că era totuşi nevoie să rămână cineva în Cămin, ca să întreţină focul. Apoi se putea întâmpla, deşi era puţin posibil, ca Nab să aibă nevoie de ajutor. În cele din urmă, reporterul rămase la Cămin.

La vânătoare, Harbert! spuse marinarul. Găsim noi muniţii pe drum, iar puşti ne vom face în pădure.

Când să plece, Harbert spuse că de vreme ce le lipsea iasca, s-ar fi cuvenit s-o înlocuiască cu altă substanţă.

Bine zici, dar cu ce s-o înlocuim? întrebă Pencroff.

Cu nişte pânză arsă. La nevoie ne va ţine loc de iască.

Marinarul socoti că sfatul era foarte bun, cu toate că erau nevoiţi să sacrifice o bucată dintr-o batistă. Totuşi merita,

astfel că batista mare şi cu pătrate a lui Pencroff fu transformată, în parte, într-o cârpă pe jumătate arsă. Această materie inflamabilă fu aşezată spre păstrare în camera centrală, în fundul unei mici scobituri în stâncă, la adăpost de vânt şi umezeală.

Se făcuse ora nouă. Vremea era mohorâtă şi vântul sufla dinspre sud-est. Harbert şi Pencroff o luară pe după hornurile în care-şi făcuseră Căminul, aruncând o ultimă privire spre fumul care se încolăcea peste vârful unei stânci; porniră apoi în susul apei, pe malul stâng al râului.

Ajuns în pădure, Pencroff smulse din primul copac două crengi zdravene, pe care le transformă în nişte ciomege, iar Harbert le ascuţi, frecându-le de o piatră. Ce n-ar fi dat el în clipa aceea să aibă un cuţit! Cei doi vânători se afundară apoi în ierburile înalte, înaintând de-a lungul malului. Albia râului se îngusta după ce cotea spre sud-vest, adăpostită între malurile foarte apropiate, peste care crengile copacilor se aplecau, formând o boltă deasupra apei. ca să nu se rătăcească, Pencroff hotărî să urmeze cursul apei, putând astfel oricând să se întoarcă la punctul de plecare. Dar malul era plin de piedici; ici un copac ale cărui ramuri flexibile se aplecau până la nivelul apei, colo nişte liane sau nişte tufişuri spinoase, pe care trebuia să le înlăture cu ciomegele. Adesea, Harbert, cu sprinteneala unei pisici, se strecura printre crengile rupte şi se înfunda în câte un tufiş. Dar Pencroff îl striga de îndată şi îl ruga să nu se depărteze.

Marinarul observa între timp cu luare aminte poziţia şi natura ţinutului. De partea aceasta, pe malul stâng, pământul neted ca-n palmă urca încet, pe nesimţite, cu cât înaintai spre interior. Pe alocuri era umed, şi avea o înfăţişare mlăştinoasă. Bănuiai că prin acele locuri se strecurau o mulţime de pâraie mici, care se vărsau în râu prin cine ştie ce falii subterane. Câteodată, printre tufe, şerpuia un râuleţ uşor de trecut. Malul celălalt părea mai.accidentat, lăsând să se vadă limpede valea, în fundul căreia curgeau apele râului. Dealul era acoperit cu copaci

aşezaţi în terase suprapuse, formând o perdea ce astupa vederea. Pe malul drept, înaintarea ar fi fost mai anevoioasă, fiindcă pe acolo se aflau o serie de povârnişuri repezi, pe care copacii încovoiaţi deasupra apei se ţineau doar mulţumită rădăcinilor lor puternice.

E de prisos să adăugăm că, nici în pădure şi nici pe malul străbătut, nu găsiră nici o urmă de om. Pencroff observă doar urmele unor patrupede necunoscute, care trecuseră de curând pe acolo. Marinarul era mai mult decât sigur, şi Harbert era de aceeaşi părere, că unele dintre aceste urme fuseseră lăsate de nişte fiare uriaşe, cu care se puteau aştepta să se întâlnească. Nu vedeau însă nicăieri urme de topor pe trunchiurile copacilor, rămăşiţele vreunui foc stins, sau urme de paşi, ceea ce însemna un mare noroc, căci în aceste ţinuturi în plin Pacific, prezenţa omului ar fi fost mai degrabă de temut decât de dorit.

Harbert şi Pencroff abia schimbau câte o vorbă, pentru că drumul era foarte anevoios; înaintau atât de încet, încât nu făcuseră mai mult de o milă într-o oră, iar de vânat nu vânaseră încă nimic. Totuşi, printre ramuri cântau şi zburau diferite păsări, care păreau foarte sperioase, ca şi când oamenii le-ar fi inspirat o teamă justificatăântr-un colţ mlăştinos al pădurii, Harbert deosebi printre altele o pasăre cu cioc ascuţit şi lunguieţ, care semăna la trup cu un cufundar; se deosebea însă de acesta prin penele aşşpre cu strălucire metalică.

Trebuie să fie un jacamar, spuse Harbert, încercând să se apropie de el.

Ar fi tocmai timpul să gustăm un jacamar! răspunse marinarul, presupunând că această pasăre ar avea chef să se lasă friptă.

În aceeaşi clipă, Harbert aruncă cu multă putere şi îndemânare o piatră lovind pasărea chiar sub aripă. Se părea însă că lovitura nu fusese de ajuns de puternică, fiindcă jacamarul o luă la fugă şi se făcu nevăzut într-o clipită.

Neîndemânatic mai sunt! strigă Harbert.

Ba nu, băiete! răspunse marinarul. Ai ţintit bine, altul n-ar fi reuşit nici atâta. Hai, nu te necăji, îl prindem noi altă dată!

Cei doi tovarăşi porniră mai departe să exploreze ţinutul. Pe măsură ce înaintau vânătorii noştri, copacii ce se răreau deveneau din ce în ce mai frumoşi, dar niciunul nu purta fructe bune de mâncat. în zadar căută Pencroff câţiva dintre preţioşii palmieri care sunt atât de folositori în gospodăria omului şi a căror prezenţă a fost semnalată până la a patruzecea paralelă din emisfera boreală şi până la a treizeci şi cincea paralelă australă. Pădurea pe care o străbăteau nu era alcătuită decât din conifere: deodari şi alte conifere, printre care nişte brazi minunaţi, înalţi de o sută cincizeci de picioare, asemănători celor care cresc pe coasta de nord-vest a Americii.

Deodată, un stol de păsări micuţe, cu penaj frumos şi cu o coadă lungă şi lucioasă se răspândi printre crengile copacilor, împrăştiind peste tot penele lor fragile, uşoare, care acoperiră pământul cu un puf fin. Harbert adună câteva din aceste pene şi după ce le cercetă spuse:

E pasărea „curucu”.

Mai bine erau niscaiva bibilici sau cocoşi de munte, zise Pencroff. Ori te pomeneşti că şi astea sunt bune de mâncat?…

Foarte bune. Carnea lor este chiar foarte gustoasă, răspunse Harbert. De altfel, dacă nu mă înşel, ne putem apropia cu uşurinţă de ele, aşa că le vom ucide cu lovituri de ciomag.

Marinarul şi tânărul se strecurară uşor printre ierburi, ajungând la poalele unui copac, pe ale cărui crengi mai joase se aşezaseră o mulţime de păsărele, pândind insectele cu care se hrăneau. Li se vedeau gheruţele acoperite cu pene, strângând cu putere crenguţele pe care se sprijineau.

Vânătorii se avântară în sus şi, mânuind ciomegele ca pe nişte coase, doborâră rânduri întregi de curucuşi care nici

nu se gândeau să-şi ia zborul şi se lăsau răpuşi prosteşte. Vreo sută dintre ei zăceau la pământ, când ceilalţi se hotărâră în sfârşit să fugă.

Aşa vânat mai zic şi eu, spuse Pencroff. Tocmai potrivit pentru nişte vânători ca noi. Poţi să-l prinzi şi cu mâna!

Marinarul înşiră păsările, ca pe prepeliţe, pe un beţişor subţire şi îşi urmară drumul mai departe. Băgară de seamă că, în cursul lui, râul face o cotitură spre sud; acest înconjur nu era însă mare, căci râul izvora probabil din munţi şi se alimenta din apa zăpezilor aşternute pe coastele conului central.

După cum se ştie, porniseră cu gândul să adune cât mai mult vânat pentru oaspeţii Căminului, dar deocamdată nu prea izbutiseră. De aceea, marinarul scotocea de zor mai departe, bodogănind supărat de câte ori vreun animal, pe care nici nu avusese timpul să-l identifice, dispărea printre ierburile înalte. Ei, dacă l-ar fi avut pe Top! Dar Top dispăruse o dată cu stăpânul său, pierise desigur împreună cu el!

Pe la orele trei după-amiază, „părură alte stoluri de păsări, zburând printre crengile unor copaci, ale căror bobiţe aromate le ciuguleau cu plăcere, mai ales ale ienuperilor. Deodată, pădurea răsună de adevărate sunete de trâmbiţă. Această fanfară ciudată şi zgomotoasă se datora unor păsări din neamul galinaceelor care poartă în Statele Unite numele de „tetra”. Curând se iviră câteva perechi, cu penajul diferit, roşcat şi cafeniu, şi cu coada de culoare mai închisă. Harbert deosebea cocoşii acestui neam după cele două bărbiţe de pene ascuţite, pe care le aveau la gât. Pencroff socoti că trebuie neapărat să pună mâna pe una din aceste orătănii, mari cât găinile şi tot atât de gustoase ca şi potârnichile. Era însă un lucru greu de îndeplinit, căci nu te puteai apropia de ele. După mai multe încercări neizbutite, care nu făcură decât să sperie păsările, marinarul hotărî:

Dacă nu putem să le prindem din zbor, să încercăm să le prindem cu undiţa.

Ca pe crapi? strigă Harbert mirat.

Întocmai, răspunse foarte serios marinarul.

Pencroff descoperise printre ierburi vreo şase cuiburi de tetra, în care se aflau câte două, trei ouă. Ocoli cu grijă aceste cuiburi, aşteptând păsările care trebuiau să se întoarcă negreşit. Printre cuiburile acestea avea el de gând să-şi aşeze undiţele, nu undiţe cu capcană,ci undiţe adevărate, cu momeală prinsă în cârlig. Amândoi se depărtară puţin de cuiburi şi marinarul pregăti nişte unelte ciudate, cu o grijă demnă de un elev al lui Isaac Walton10. Este uşor de înţeles că Harbert urmărea aceste pregătiri cu mult interes, îndoindu-se totuşi de izbândă. înjghebă undiţele din liane subţiri, prinse unele de altele şi lungi de cincisprezece până la douăzeci de picioare, care purtau la capete un cârlig făcut dinlr-un ghimpe mare, încovoiat şi foarte puternic, de salcâm pitic ce creştea prin locurile acelea. Drept momeală se folosi de nişte viermi roşii, care se târau în jurul lor.

Pencroff se furişă cu dibăcie printre ierburi şi aşează capetele undiţelor lângă cuiburi, apoi se întoarse şi se piti alături de Harbert după un copac gros, ţinând îii mână celelalte capete ale undiţelor. Aşteptară, amânc’oi cu răbdare, deşi tânărul nu prea avea încredere în această metodă neobişnuită.

Aşa cum prevăzuse marinarul, după mai, bine de o jumătate de oră, câteva perechi de păsări se întoarseră la cuib. Ţopăiau fără grijă, scurmau pământul şi habar n-aveau de vânătorii noştri, care avuseseră grijă să nu se aşeze în bătaia vântului.

Bineînţeles că acum Harbert privea cu viu interes, îşi ţinea răsuflarea, în timp ce Pencroff, care holbase ochii şi căscase gura de parcă era gata să guste o bucată de tetra, abia sufla şi el.

Orătăniile ţopăiau însă mai departe printre cârlige, fără să le pese de ele. Pencroff începu atunci să mişte uşor undiţele, încât viermii de momeală să pară vii.

Desigur că încordarea marinarului întrecea cu mult pe aceea de care e cuprins pescarul, care stă cu undiţa în mână, fără să-şi poată vedea prada ce înoată sub apă.

Curând, orătăniile observară undiţele mişcătoare şi se repeziră la momeală cu ciocurile întinse. Trei tetra11, peste măsură de lacomi, înghiţiră deodată şi viermele şi undiţa, pe care Pencroff o smuci cu putere, după ce auzi cum bat din aripi semn că se prinseseră.

Ura! strigă Pencroff, repezindu-se şi înşfăcând vânatul într-o clipită.

Harbert nu mai putea de bucurie. Vedea pentru prima oară în viaţa lui cum se prind păsări cu ajutorul undiţei. Marinarul însă, foarte modest, îi spuse că nu era la prima lui încercare şi că de altfel nu el era inventatorul.

În orice caz, adăugă Pencroff, în situaţia în care ne aflăm trebuie să ne aşteptăm să vedem şi alte ciudăţenii. Legară picioarele păsărilor şi Pencroff, bucuros că nu se întoarce cu mâinile goale, hotărî s-o pornească spre casă, căci începuse să se întunece.

Nu le era greu să se întoarcă, pentru că nu aveau altceva de făcut decât să coboare până la gura râului, după cum, pentru a păirunde în pădure, nu făcuseră decât să urce de-a lungul malurilor lui.

Pe la orele şase, vânătorii noştri ajunseră de ajuns de obosiţi la hornuri.

CAPITOLUL VII.

Nab nu s-a întors. Frământările reporterului. Cina. O noapte furtunoasă. Vijelie îngrozitoare. Plecare în noapte. Lupta împotriva elementelor dezlănţuite. La opt mile de primul adăpost.

Gédéon Spilett stătea nemişcat pe plajă, cu braţele încrucişate, privind. în larg. La orizont, marea aproape se confunda cu un nor negru, care se apropia cu repeziciune.

Sufla de pe acum un vânt puternic şi se făcea din ce în ce mai frig. Totul prevestea o furtună.

Harbert intră în Cămin, iar Pencroff se îndreptă către reporter care, dus pe gânduri, nici nu-l vedea.

Mă tem că vom avea o noapte grea, domnule Spilett, spuse marinarul. Vine ploaie mare cu vânt, spre bucuria petrelilor.

Întorcându-se, reporterul îl zări pe Pencroff lângă el şi primele cuvinte fură:

La ce distantă de coastă crezi că ne-au lovit valurile care l-au smuls pe inginer?

Marinarul, luat prin surprindere, se gândi puţin, apoi răspunse:

La vreo mie două sute de picioare.

Deci, spuse reporterul, Cyrus Smith trebuie să fi dispărut cam la o mie două sute de picioare de ţărm?

Cam aşa ceva, răspunse Pencroff, Şi câinele?

A dispărut în acelaşi loc.

Admiţând că tovarăşul nostru a pierit, mă miră totuşi faptul că a murit şi câinele, adăugă reporterul, şi că niciunul din cadavrele lor n-a fost aruncat de valuri la ţărm!

Nu e lucru de mirare, pe o mare atât de furioasă, răspunse marinarul. De altfel, s-ar putea să fi fost târâţi de curent mai departe, spre un alt punct al coastei.

Prin urmare dumneata eşti de părere că tovarăşul nostru a pierit în valuri? întrebă încă o dată reporterul.

Aşa cred.

Părerea mea, spuse Gédéon Spilett, deşi respect experienţa dumitale, este că dubla dispariţie a lui Cyrus şi a lui Top, morţi sau vii, pare foarte ciudată şi neverosimilă.

Aş vrea să pot gândi ca dumneavoastră, domnule Spilett, răspunse Pencroff; din nefericire părerea mea este bine stabilită!

Cu aceste cuvinte, marinarul se întoarse la Cămin. În vatră ardea un foc straşnic. Harbert tocmai aruncase peste el un braţ de lemne uscate şi flacăra lumina pe alocuri părţile întunecate ale cori dorului.

Pencroff se apucă de îndată să pregătească cina. Era de părere că o mâncare mai consistentă avea să le fie de mare folos tuturor. Jumuliseră doi tetra şi în curând păsările se rumeneau pe frigarea aşezată în vatră deasupra unui foc puternic. Curucuşii urmau să fie consumaţi a doua zi.

La ora şapte seara, Nab nu se întorsese încă. Această întârziere îl îngrijora îndeosebi pe Pencroff. Se temea să nu fi avut un accident prin ţinuturile acestea necunoscute sau de desperare să nu fi făcut vreun gest nesocotit. Harbert însă trăgea cu totul alte concluzii. După părerea lui, Nab nu se întorsese încă, fiindcă se ivise ceva care-l îndemnase să-şi prelungească cercetările. De asemeni, socotea că orice nou amănunt nu putea decât să-i ajute să-l găsească pe Cyrus Smith. Cu siguranţă că Nab s-ar îi întors, dacă nu l-ar fi reţinut vreo nouă speranţă! Se putea să fi găsit vreun indiciu, vreo urmă de paşi sau un rest de epavă, care să-i fi arătat calea cea bună? Poate că în clipa de faţă era pe calea cea bună? Poate că se şi afla lângă stăpânul lui?

Aşa gândea tânărul, împărtăşind şi tovarăşilor săi aceste gânduri. Dar numai reporterul dădea din cap aprobându-l; Pencroff era mai curând de părere că Nab se dusese mult mai departe decât în ajun şi deci nu’avusese timp să se întoarcă.

Totuşi, Harbert era foarte agitat şi vădi de mai multe ori dorinţa de a ieşi în întâmpinarea lui Nab. Pencroff însă îi arătă că ar face un drum de prisos, că pe întunericul şi pe vremea aceea mizerabilă nu avea cum să găsească urmele lui Nab, aşa că era mai bine să aştepte. Dacă nici până a doua zi Nab nu se înapoia, el, Pencroff, nu va şovăi să plece împreună cu Harbert în căutarea lui.

Gédéon Spilett era şi el de părerea marinarului, care susţinea că n-ar fi bine să se răzleţească toţi care-ncotro şi Harbert fu nevoit să renunţe la planul său; dar două boabe mari de lacrimi i se rostogoliră pe obraji.

Reporterul nu se putu opri să nu-l sărute pe inimosul copil.

Între timp, vremea se stricase de-a binelea. O vijelie venită dinspre sud-est mătura coasta cu mare violenţă. Marea, în plin reflux, vuia în lungul litoralului, la marginea primului brâu de stânci. Ploaia, pulverizată de uragan, se ridica în aer ca o ceaţă lichidă. Pâcle zdrenţuite de vânt rătăceau de-a lungul coastei, iar pietrele se izbeau cu zgomot, de parcă s-ar fi răsturnat căruţe întregi cu pietriş. Nisipul, ridicat de vânt, se amesteca cu ploaia, iar aerul era îmbâcsit de praf şi de apă. Între gura râului şi faleza de granit se ridicau vârtejuri uriaşe, iar straturile de aer care scăpau din drumul uraganului, negăsind altă ieşire decât valea strâmtă pe fundul căreia curgea râul, se repezeau într-acolo cu o furie de nestăpânit. Din pricina fumului pe care vântul îl împingea înapoi în Cămin prin deschizătura îngustă, în coridoare nu se mai putea sta. De aceea, după ce fripsese păsările, Pencroff se grăbi să stingă focul, păstrând numai jeraticul bine învelit în spuză.

La ora opt, Nab tot nu se întorsese, dar acuma nţi era greu de crezut că fusese împiedicat de timpul îngrozitor şi că se ascunsese probabil în vreun cotlon printre stânci, ca să aştepte sfârşitul vijeliei sau cel puţin lumina zilei. Nici nu mai putea fi vorba să se pornească în căutarea lui pe asemenea vreme.

Vânatul alcătui singura lor mâncare. Carnea era foarte bună la gust, aşa că o mâncară cu plăcere. Pencroff şi Harbert, cărora excursia lungă le aţâţase foamea, înfulecau cu poftă.

Apoi, fiecare se retrase în colţul unde se odihnise noaptea trecută şi Harbert adormi numaidecât, ghemuit lângă marinar care se întinsese de-a lungul vetrei.

Afară bântuia furtuna care se înteţise o dată cu căderea nopţii. Părea că se dezlănţuise un uragan asemănător aceluia care-i târâse pe prizonieri de la Richmond până în aceste ţinuturi ale Pacificului. Asemenea furtuni se stârnesc adesea în timpul echinoxului şi ele pot fi înfruntate numai cu foarte mare greutate, mai ales pe aceste întinderi

deschise, care nu opuneau nici un fel de obstacol furiei lor. E uşor de înţeles că un ţărm expus în partea de răsărit, ca acela pe care se aflau naufragiaţii, şi care era aşezat chiar în bătaia uraganului trebuia să fie lovit cu o forţă de nedescris.

Din fericire, grămada de stânci care forma Căminul era solidă. Era alcătuită din nişte blocuri uriaşe de granit, însă unele dintre ele erau atât de slab sprijinite, încât baza lor părea că se cutremură. Pencroff simţea acest lucru şi i se părea că sub palma lui, lipită de pereţi, trece un fel de freamăt repede. în cele din urmă se linişti spunându-şi, pe bună dreptate, că n-avea de ce să-i fie teamă şi că adăpostul lor improvizat nu se va prăbuşi. Dar, în acelaşi timp, auzea zgomotul pe care îl făceau, în căderea lor pe plajă, pietrele desprinse de pe platou, smulse de rafalele de vânt. Unele se rostogoleau chiar pe deasupra căminului sau erau azvârlite de furtună prin deschizătura coşului. De două ori, marinarul se sculă şi se târî până la intrarea coridorului, căutând să vadă ce se petrece afară. Se convingea însă că prăbuşirile acestea neînsemnate nu prezentau nici un pericol şi se grăbea să-şi reia locul în faţa căminului, unde jarul trosnea sub cenuşă.

Cu toată furia uraganului, cu toată larma furtunii şi cu tot tunetul elementelor dezlănţuite, Harbert dormea adânc. În cele din urmă, somnul îl cuprinse chiar şi pe Pencroff, pe care viaţa lui de marinar îl obişnuise cu astfel de intemperii. Singur Gedcon Spilett veghea cuprins de nelinişte. îşi făcea mustrări pentru că nu-l însoţise pe Nab. După cum ştim, reporterul mai nădăjduia să-l găsească pe Cyrus Smith. Şi el era tulburat de gândurile care-l frământau pe Harbert. Acum, gândurile îi fugeau la Nab. De ce nu s-a întors Nab? Se frământa pe culcuşul de nisip, neluând prea mult în seamă lupta elementelor. Câteodată, ochii lui obosiţi se închideau o clipă, dar imediat îl străfulgera vreun gând, care îl făcea să-i deschidă din nou.

Deşi părea fără sfârşit, noaptea trecea. Pe la ora două, Pencroff, care dormea buştean, se pomeni scuturat cu putere.

Ce s-a întâmplat? strigă el, trezindu-se şi venindu-şi în fire cu iuţeala caracteristică marinarilor.

Reporterul, aplecat asupra lui, îi spuse:

Ascultă, Pencroff, ascultă!

Marinarul trase cu urechea, dar nu desluşi decât zgomotul vijeliei.

E vântul! spuse el.

Nu, răspunse Gédéon Spilett ascultând din nou, – parcă am auzit…

Ce?

Lătratul unui câine!

Un câine? strigă Pencroff, sărind în sus.

Da… parcă latră…

E cu neputinţă! răspunse marinarul, – şi de altfel cum l-ai auzit, că doar urletele furtunii…

Stai… ascultă, spuse reporterul.

Pencroff ascultă cu încordare şi parcă auzi şi el, într-un moment de acalmie, un lătrat îndepărtat.

Ce spui?… întrebă reporterul strângându-i mâna.

Da… da… aud şi eu! răspunse Pencroff.

Asta e Top! E Top!… strigă Harbert care tocmai se trezise, şi toţi trei se repeziră spre deschiderea de la intrarea în Cămin.

Ieşiră cu mare greutate, din cauza vântului care îi împingea înapoi. în cele din urmă, izbutiră să înainteze, ţinându-se cu greu pe picioare şi sprijinindu-se de stânci. Priveau în jurul lor. Nu puteau vorbi.

Era întuneric beznă. Marea, cerul şi pământul se contopeau într-un întuneric de nepătruns. Parc-ar fi pierit şi ultima urmă de lumină pierdută în văzduh.

Timp de câteva clipe, reporterul şi tovarăşii săi rămaseră astfel nemişcaţi, copleşiţi de vijelie, udaţi de ploaie şi orbiţi

de nisip. Furtuna se potoli o clipă şi lătratul răsună din nou. Ei îşi dădură seama că trebuie să vină de foarte departe.

Lătratul nu putea fi decât al lui Top! Dar era el oare singur sau nu? Probabil că era singur, căci dacă ar fi fost însoţit de Nab, acesta ar fi venit într-o fugă spre Cămin.

Marinarul strânse mâna reporterului – care nu-l putea auzi pe asemenea furtună – într-un fel,care însemna: „Aşteaptă!” Apoi intră din nou în coridor.

Peste o clipă, ieşi purtând nişte vreascuri aprinse, pe care le ridică în sus ca să lumineze în întuneric, scoţând în acelaşi timp câteva fluierături ascuţite.

Răspunzând parcă acestui semnal, se auziră nişte lătrături mai apropiate, şi curând după aceea un câine se repezi în coridor. Pencroff, Harbert şi Gédéon Spilett se luară după el.

Aruncară în grabă un braţ de lemne uscate peste cărbuni şi o flacără vie lumină coridorul.

E Top! strigă Harbert.

Era într-adevăr Top, un minunat câine anglo-normand. Top moştenise de la cele două rase care se încrucişaseră două calităţi de căpetenie ale câinelui de vânătoare: iuţeala şi fineţea mirosului.

În faţa celor trei oameni se afla câinele inginerului, Cyrus Smith.

Dar era singur! Nici stăpânul său, nici Nab nu-l întovărăşeau!

Atunci, cum se făcea că instinctul îl călăuzise până la Căminul pe care nu-l cunoştea? Lucrul părea cu totul de neînţeles, mai cu seamă pe o noapte atât de întunecată şi pe o asemenea furtună! Şi, lucru şi mai greu de înţeles, Top nu era nici obosit, nici slăbit, nici măcar mânjit cu mâl sau nisip…!

Harbert îl atrase lângă el şi îi luă capul între mâini. Câinele se lăsă mângâiat, gudurându-se pe lângă el.

Dacă am găsit câinele, vom găsi şi pe stăpânul lui! spuse reporterul.

Să nădăjduim I spuse Harbert. Să mergem! Top ne va călăuzi!

De data aceasta, Pencroff nu se mai împotrivi. Îşi dădea seama că apariţia lui Top era în măsură să-i dezmintă presupunerile.

Să pornim! spuse el.

Pencroff acoperi cu grijă cărbunii din vatră, aşezând chiar câteva lemne sub cenuşă, ca să mai găsească foc la întoarcere. Apoi, condus de câinele care lătra încet, ca şi cum l-ar fi îmbiat la drum, şi urmat de reporter şi de băiat, marinarul se avântă în noapte, luând cu el şi resturile cinei.

Furtuna era în toi, atingând poate culmea intensităţii. Luna, în primul pătrar, deci în conjuncţie cu soarele, era cu desăvârşire acoperită de nori, prin care. nu se strecura nici cea mai slabă rază. Nu era chip să urmezi un drum în linie dreaptă. Singurul lucru ce le rămânea de făcut era să se lase călăuziţi de simţul de orientare al lui Top. Reporterul şi tânărul mergeau în urma câinelui, iar marinarul încheia coloana. Vuietul furtunii îi împiedica să vorbească între ei. Ploaia nu era prea deasă, fiindcă o pulveriza vântul; uraganul era însă îngrozitor.

Totuşi o împrejurare neaşteptată veni în ajutorul marinarului şi al tovarăşilor săi. Vântul sufla dinspre sud-vest şi îi împingea din urmă. Nisipul, pe care vijelia îl spulbera cu putere şi care n-ar fi fost de suportat, îi lovea în spate, astfel că, atâta timp cât nu întorceau capul, erau feriţi şi-şi puteau vedea de drum. Fapt e că de multe ori mergeau chiar mai repede decât ar fi dorit, fiind siliţi să-şi grăbească paşii; spre a nu fi trântiţi la pământ. Cu toate acestea, înaintau cu forţe îndoite, mânaţi de o nădejde puternică. Şi de astă dată, nu mai colindau ţărmul căutând la întâmplare. Nu se mai îndoiau că Nab şi-a găsit stăpânul şi că el este acela care le-a trimis credinciosul câine. Dar mai trăia oare inginerul sau Nab îşi chema tovarăşii ca să dea împreună ultimele onoruri rămăşiţelor pământeşti ale nenorocitului Cyrus Smith?

După ce depăşiră corpul falezei de care se ţinuseră departe, cu multă prudenţă, Harbert, reporterul şi Pencroff se opriră ca să răsufle o clipă. O ieşitură a stâncii îi adăpostea puţin de vânt şi cei trei tovarăşi se odihniră o clipă după drumul făcut în pas alergător şi care durase mai bine de un sfert de oră.

Puteau în sfârşit să se audă unul pe altul şi să-şi răspundă şi când tânărul rosti, în timpul convorbirii, numele lui Cyrus Smith, Top latră de câteva ori, ca şi când ar fi vrut să spună că stăpânul său este salvat.

A scăpat, nu-i aşa? întrebă Harbert. A scăpat, Top?

Şi câinele latră, ca şi cum ar fi vrut să-i răspundă.

Porniră din nou la drum. Poate că erau orele două şi jumătate după miezul nopţii. Marea începuse să crească, iar fluxul, care era împins şi de vânt, ameninţa să devină foarte puternic. Talazurile tunau cu atâta violenţă, spărgându-se de şirul de stânci din larg, încât, după toate probabilităţile, ele acopereau mica insulă din faţa coastei, care nu se mai vedea. Lipsită de acest dig natural, coasta era deci direct expusă asaltului dat de marea dezlănţuită.

Îndată ce marinarul şi tovarăşii săi se depărtară de faleză, vântul îi biciui din nou cu furie. Aduşi din spate, împinşi din urmă de rafalele de vânt, înaintau grăbiţi în urma lui Top, care părea foarte sigur de drumul lui. Mergeau spre nord. în dreapta lor, un şir neîntrerupt de talazuri se spărgeau cu un zgomot asurzitor, în stânga lor se întindea un ţinut întunecos, a cărui înfăţişare nu puteau s-o deosebească. Totuşi, îşi dădeau seama că străbăteau un fel de câmpie, căci uraganul îi lovea dintr-o singură parte, fără să-i mai arunce în vârtejurile care se produceau atunci când se lovea de stâncile falezei.

Până la ora patru dimineaţa străbătuseră, după socoteala lor, vreo cinci mile. între timp, norii se mai ridicaseră şi nu se mai târau atât de aproape de pământ. Vântul aducea mai puţină umezeală, în schimb era mai rece. Cum erau îmbrăcaţi în haine subţiri, Pencroff, Harbert şi Gédéon

Spilett sufereau desigur groaznic. Nu spuneau însă nimic, fiind hotărâţi să-l urmeze pe Top, inteligentul animal, până unde avea de gând să-i ducă.

Pe la ora cinci începu să se lumineze de ziuă. în înaltul cerului, unde aburii oceanului se mai risipiseră, norii apăreau zimţaţi de o dungă alburie şi curând după aceea, sub o fâşie de nori negri, o linie mai luminoasă desemnă limpede orizontul. Creasta valurilor prinse uşoare luciri roşiatice, spuma îşi recăpăta albeaţa. În acelaşi timp, spre stânga, crestăturile litoralului începură să se întrevadă încă nedesluşit, ca nişte umbre cenuşii, profilate pe o pânză neagră.

Pe la ora şase începu să se facă ziuă, iar în înălţimi norii goneau cu mare repeziciune. Marinarul şi tovarăşii săi se aflau acum la vreo şase mile depărtare de Cămin. Străbăteau o plajă foarte netedă, mărginită în larg de un lanţ de stânci acoperite de apă până aproape de vârf, căci marea era în toiul fluxului, În stânga se întindea un vast ţinut nisipos, cu înfăţişare destul de sălbatică, ce avea presărate ici, colo dune acoperite cu scaieţi. Ţărmul prezenta contururi destul de regulate şi era apărat de apele oceanului doar printr-un lanţ de mici ridicături inegale de pământ. Din loc în loc, se strâmbau câţiva copaci aplecaţi într-o rână, cu toate ramurile, îndreptate spre apus. Foarte departe, spre sud-vest, se zărea marginea unei păduri.

Ajunşi în acest loc, Top începu să dea semne vădite de neastâmpăr. Alerga înainte, se întorcea lângă marinar, şi părea să-l roage să meargă mai repede. Câinele părăsi plaja şi, mânat de minunatul său instinct, o luă spre dune, fără să şovăie o clipă.

Îl urmară cu toţii. Ţinutul părea cu desăvârşire pustiu. Nu se zărea nici o vietate.

Şirul de dune, foarte larg, era format dintr-o serie de mici ridicături de pământ, şi chiar de coline, aşezate destul de neregulat. Părea o mică Elveţie de nisip, unde cu greu te

puteai descurca, dacă nu erai înzestrat cu un deosebit simţ de orientare.

Cinci minute după ce părăsiră plaja, reporterul şi tovarăşii săi ajunseră în faţa unei văgăuni, aşezată în spatele unei dune. Aci, Top se opri şi începu să latre vesel. Spilett, Harbert şi Pencroff pătrunseră în această grotă.

Îl găsiră pe Nab îngenunchiat lângă un trup întins pe un pat de ierburi... Trupul era al inginerului Cyrus Smith.

CAPITOLUL VIII.

Cyrus Smith trăieşte? Povestirea lui Nab. Urmele de paşi. O problemă ce nu-şi găseşte dezlegare. Primele cuvinte ale lui Cyrus Smith. Cercetarea urmelor. întoarcerea la Cămin. Pencroff este desperat.

Nab stătea nemişcat. Marinarul nu-i aruncă decât un singur cuvânt:

Trăieşte?

Nab tăcea. Gédéon Spilett şi Pencroff îngălbeniră. Harbert îşi împreună mâinile şi rămase nemişcat. Se vedea însă că bietul Nab, cufundat în durerea lui, nu-şi observase tovarăşii şi nici nu auzise întrebarea marinarului.

Reporterul îngenunchie lângă trupul nemişcat şi îşi lipi urechea de pieptul inginerului, după ce Îi descheie hainele. Trecu o clipă cât un veac, în timp ce căuta să surprindă o cât de slabă bătaie a inimii.

Nab se îndreptase puţin şi privea în gol. Era cu totul desfigurat de deznădejde. Devenise de nerecunoscut, frânt cum era de oboseală şi sfârşit de durere. Bietul om îşi socotea stăpânul mort.

După o lungă şi atentă cercetare, Gédéon Spilett se ridică.

Trăieşte! spuse el.

Pencroff îngenunchie la rândul său lângă Cyrus Smith; urechea lui surprinse şi ea nişte slabe bătăi de inimă, iar apoi simţi suflul uşor. care se desprindea de pe buzele inginerului.

La îndemnul reporterului, Harbert se repezi să caute apă. La vreo sută de paşi găsi un pârâu limpede, care-şi purta

prin nisip apele umflate de ploile din ajun. Din păcate n-avea în ce să ducă apa. Nici o scoică nu se găsea pe aceste dune! Tânărul se mulţumi să-şi moaie batista în râu şi se întoarse în goană spre grotă.

Din fericire, batista udă îi fu de ajuns lui Gédéon Spilett care nu dorea decât să umezească buzele inginerului. Puţinele picături de apă rece avură un efect aproape imediat. Cyrus Smith oftă adânc şi păru chiar că vrea să spună ceva.

Îl vom salva! spuse reporterul.

Auzind aceste cuvinte, Nab îşi veni şi el în fire şi se grăbi să-l dezbrace pe Cyrus Smith, ca să vadă dacă nu cumva era rănit. Dar pe tot trupul inginerului nu se vedea nici cea mai mică vânătaie sau zgârietură. Lucrul era de mirare, fiindcă se putea bănui că Cyrus Smith fusese rostogolit de valuri printre stânci. Nici măcar mâinile lui nu aveau nici o urmă de zgârietură. De aceea, era destul de greu să-şi explice lipsa oricărei urme pe trupul inginerului care desigur se luptase din greu, ca să străbată linia stâncilor răzleţe care apărau coasta.

Dar acestea aveau, fără îndoială, să fie lămurite mai târziu, când Cyrus Smith va fi în stare să vorbească şi le va spune cum s-au petrecut lucrurile. Deocamdată, trebuiau să-l readucă la viaţă, fricţionându-l cu energie. Făcură acest lucru, folosindu-se de bluza marinarului. Inginerul, încălzit de masaj, mişcă uşor braţele şi începu să respire mai regulat. Era vădit că se stingea din cauza oboselii şi a lipsei de hrană. Cu siguranţă că, fără intervenţia reporterului şi a tovarăşilor săi, Cyrus Smith ar fi fost pierdut.

Credeai că a murit? îl întrebă marinarul pe Nab.

Da! Credeam că-i mort! răspunse Nab, – şi dacă Top nu v-ar fi găsit şi nu v-ar fi adus aici, l-aş fi înmormântat şi aş fi rămas să mor alături de el!

Veniseră la timp, căci viaţa lui Cyrus Smith atârna de un fir de păr.

Nab povesti cele petrecute. Părăsind Căminul în ajun, în zorii zilei, o luase spre nord, de-a lungul coastei, îndreptându-se spre acea parte a litoralului pe care o mai cercetaseră o dată în ajun.

Ajuns acolo, Nab începu să caute din nou pe ţărm, printre stânci, pe nisip, cu toate că nu mai avea nici un fel de speranţă, căci lângă apă, fluxul şi refluxul ştergea orice urmă. Cercetă însă mai ales acea parte a plajei pe care marea n-o acoperea niciodată. Nab nu mai spera să-l găsească pe Cyrus Smith în viaţă. Era în căutarea unui cadavru, pe care va trebui deci să-l înmormânteze şi dorea să facă aceasta cu propriile lui mâini!

Nab căutase mult de tot, dar toate încercările lui se dovediseră zadarnice. Nici ţipenie de om nu părea să fi călcat vreodată pe acest ţărm pustiu. Scoicile, care zăceau cu miile pe plajă acolo unde marea nu mai putea să le ajungă, erau neatinse. Nici o cochilie strivită. Pe o întindere de două până la trei sute de yarzi12 nici o urmă: nu trecuse nimeni pe aici, nici mai de mult, nici de curând.

Nab se hotărî să mai cerceteze totuşi câteva mile de ţărm. Curenţii ar fi putut să împingă cadavrul ceva mai departe. Rar se întâmplă ca un cadavru, care pluteşte pe lângă un ţărm neted, să nu fie aruncat de valuri, mai curând sau mai târziu, pe plajă. Nab ştia acest lucru şi dorea să-l mai vadă pe inginer pentru ultima dată.

Am mai umblat aşa de-a lungul coastei încă vreo două mile, cercetând întreg şirul de stânci în timpul refluxului şi toată plaja după venirea fluxului; pierdusem orice speranţă, când aseară, pe la orele cinci, am zărit nişte urme de paşi pe nisip.

Urme de paşi? strigă Pencroff.

Da! răspunse Nab.

Şi urmele astea porneau chiar de lângă stânci? întrebă reporterul.

Nu, răspunse Nab, – începeau dincolo de linia apei, de unde nu mai ajunge fluxul. Celelalte le ştersese apa.

Continuă, îl îndemnă Gédéon Spilett.

Când am văzut aceste urme, era cât p-aci să înnebunesc. Erau foarte adânci şi se îndreptau spre dune. Le-am urmărit în fuga mare cale de un sfert de milă, având totuşi mare grijă să nu le şterg. Trecuseră vreo cinci minute şi tocmai când începuse să se întunece, auzii lătrând un câine. Era Top, care m-a condus aici, lângă stăpânul meu!

Nab sfârşi povestindu-le ce durere cumplită îl cuprinsese, găsind trupul neînsufleţit al inginerului. Căutase să surprindă la el o fărâmă de viaţă! După ce-l găsise, ar fi vrut să-i redea viaţa! Dar toate încercările lui fuseseră zadarnice! Credea că nu-i mai rămâne altceva de făcut, decât să-şi îndeplinească ultima datorie faţă de stăpânul său.

În acele clipe, Nab se gândise la tovarăşii lui. Fără îndoială că şi ei ar fi dorit să-şi mai vadă o dată nefericitul prieten! Îl avea pe Top lângă el. Oare n-ar putea să se folosească de înţelepciunea credinciosului animal? Nab rosti de mai multe ori numele reporterului, acela dintre tovarăşii inginerului, pe care Top îl cunoştea mai bine. Apoi îi arătă partea de sud a coastei şi câinele se repezi în direcţia indicată.

Am văzut cum, călăuzit de un instinct neobişnuit, câinele ajunsese până la ei, cu toate că nu fusese niciodată la Cămin.

Tovarăşii lui Nab ascultaseră această poveste cu multă atenţie.

Un lucru rămăsese totuşi de neînţeles pentru ei. Nu se puteau dumiri cum, cu toate eforturile pe care le făcuse desigur pentru a se salva din valuri şi a se strecura printre şirul de stânci, Cyrus Smith scăpase fără cea mai mică zgârietură. Tot astfel, nu puteau înţelege cum a reuşit inginerul să ajungă până la această grotă pierdută printre dune, aşezată la vreo milă de ţărm.

Prin urmare, Nab, întrebă reporterul, nu l-ai transportat tu pe stăpânul tău până aici?

Nu! răspunse Nab.

Desigur că domnul Smith a venit singur! spuse Pencroff.

Într-adevăr, s-ar putea, – observă Gédéon Spilett, – dar nu e de crezut!

Singur inginerul ar fi putut să explice aceste ciudăţenii. Trebuiau să aştepte însă până când va fi în stare să vorbească. Din fericire începea să-şi vină în' fire. Masajul restabilise circulaţia sângelui. Cyrus Smith mişcă din nou braţele, capul, apoi bolborosi câteva cuvinte neînţelese.

Nab, aplecat asupra lui, îl striga pe nume, dar inginerul părea să nu audă, iar ochii îi rămâneau închişi. Prezenţa vieţii o dovedeau mişcările. Simţurile însă nu se deşteptaseră încă.

Pencroff era necăjit că n-are foc şi nici putinţa de a-l aprinde, căci uitase să ia cu el bucăţica de cârpă arsă, pe care ar fi aprins-o lovind două pietre una de alta. Cât despre buzunarele inginerului, ele erau goale; doar ceasul îi mai rămăsese într-un buzunar al vestei. După părerea tuturor, Cyrus Smith trebuia transportat cât mai repede la Cămin.

Îngrijirile date îl făcură pe inginer să-şi vină în fire mai repede decât se aşteptau. Apa cu care îi umezeau buzele îl învioră încetul cu încetul. Lui Pencroff îi dădu în gând să amestece în apă puţin suc din carnea de pasăre friptă pe care o aduseseră. Harbert se repezi până la ţărm şi aduse două scoici mari. Marinarul făcu din carnea strivită şi amestecată cu apă un fel de zeamă pe care o introduse între buzele inginerului şi li se păru că acesta o sorbi cu nesaţ.

Deschise în cele din urmă ochii. Nab şi reporterul se aplecară grăbiţi spre el.

Stăpâne! Stăpâne! strigă Nab.

Inginerul îl auzi. Recunoscu pe Nab şi pe Spilett, apoi şi pe ceilalţi doi.

Din nou şopti câteva cuvinte, aceleaşi, fără îndoială, pe care le şoptise şi prima dată şi care arătau gândurile ce nu încetau să-l frământe. De data asta îl înţeleseră.

Insulă sau continent? murmură el.

Ah! – nu se putu stăpâni să exclame Pencroff – puţin ne pasă, bine că trăieşti dumneata, domnule Cyrus. De-i insulă sau continent, vedem noi asta mai târziu.

Inginerul făcu un semn uşor, apoi adormi.

Îi respectară somnul, iar reporterul începu imediat să facă pregătiri pentru ca inginerul să poată fi transportat în cele mai bune condiţii. Ieşind din grotă, Nab, Harbert şi Pencroff se îndreptară spre o dună înaltă, în vârful căreia crescuseră câţiva copaci sfrijiţi. Pe drum, marinarul nu înceta să repete:

Insulă sau continent! Să te gândeşti la asemenea lucruri când de-abia îţi mai tragi sufletul. Straşnic om!

Ajunşi în creştetul dunei, Pencroff şi tovarăşii săi smulseră cu mâinile ramurile cele mai groase ale unui pin maritim, care arăta ca un copăcel chircit şi ros de vânturi. Din crengi acoperite cu ierburi şi cetină făcură o targă pe care inginerul putea fi transportat.

Totul fu gata în vreo patruzeci de minute, astfel că la ora zece marinarul se întoarse împreună cu Nab şi Harbert lângă Cyrus Smith, pe care Gédéon Spilett nu-l părăsise nici o clipă.

Tocmai atunci, inginerul se trezea din somn sau mai bine zis din starea de letargie în care-l găsiseră. Obrajii lui, până atunci palizi ca de mort, începură să capete culoare. Ridicându-se puţin, el privi în jur, părând că ar vrea să întrebe unde se află.

Crezi că poţi să mă asculţi fără să oboseşti, Cyrus? întrebă reporterul.

Da, răspunse inginerul.

Sunt de părere, îl întrerupse marinarul, că domnul Smith va auzi mult mai bine după ce va gusta încă puţin din zeama aceasta de carne. E zeamă de tetra, domnule Cyrus. De data aceasta, Pencroff amestecă în zeamă şi câteva bucăţele de carne.

Cyrus Smith mâncă puţin, iar restul fu împărţit între cei patru tovarăşi ai săi, care mureau de foame şi cărora masa aceasta nu li se păru prea mulţumitoare.

Nu-i nimic, zise marinarul, proviziile ne aşteaptă la Cămin; aflaţi, domnule Cyrus, că avem acolo în sud o casă cu Camere mai multe, cu paturi şi vatră, iar în cămară avem câteva duzini de păsări, cărora Harbert le spune „curucu”. Brancarda este şi ea gata, şi îndată ce vă veţi simţi mai în putere, vă transportăm la locuinţa noastră.

Mulţumesc, prietene, răspunse inginerul, – peste un ceas sau două putem pleca… Şi acum, vorbeşte, Spilett!

Reporterul îi povesti toate cele petrecute. El vorbi despre întâmplările pe care, desigur, Cyrus Smith mu le mai cunoştea, despre căderea balonului şi aterizarea în acest ţinut necunoscut care părea pustiu, insulă, continent sau ce era, despre descoperirea hornurilor, unde-şi făcuseră Căminul, despre cercetările făcute pentru a-l regăsi pe el, despre devotamentul lui Nab şi inteligenta credinciosului Top şi despre multe altele.

Bine, – întrebă Cyms Smith cu vocea încă slabă, – dar nu m-aţi ridicat voi de pe plajă?

Nu, răspunse reporterul.

Şi nu voi m-aţi transportat în grota asta?

Nu.

La ce depărtare se află ea de stâncile de pe mal.

La vreo jumătate de milă, răspunse Pencroff, – şi nu suntem nici noi mai puţin uimiţi ca dumneavoastră. Cum de-aţi putut ajunge aici!

Într-adevăr, răspunse inginerul care îşi venea în fire încetul cu încetul şi pe care aceste amănunte îl interesau mult, – iată un lucru foarte ciudat!

Dar, – reluă marinarul, – nu ne puteţi spune ce vi s-a întâmplat după ce aţi fost luat de valurile mării?

Cyrus Smith căută să-şi amintească. Avea puţine de spus. Valurile îl smulseseră din plasa aerostatului şi la început se cufundase mult sub apă. Revenise la suprafaţă şi, în semi-

întunericul din jur, simţise o fiinţă mişcându-se lângă el. Era Top, care sărise în ajutorul lui. Ridicând ochii, nu mai văzuse balonul care, uşurat de greutatea sa şi a câinelui, se ridicase repede ca o săgeată. Era singur în mijlocul valurilor înfuriate, la o distanţă de aproape o jumătate de milă de ţărm. încercă să lupte împotriva talazurilor, înotând cu putere. Top îl susţinea de haine; dar un curent îl prinse şi-l târî spre nord. După ce luptă o jumătate de oră, el începu să se scufunde, trăgându-l şi pe Top în adânc. Nu-şi mai aducea aminte de nimic din clipa aceaa, până în momentul în care se trezise în braţele prietenilor săi.

Totuşi, – stărui Pencroff, – aţi fost aruncat pe ţărm şi trebuie să fi avut puterea să umblaţi până aici, Nab a găsit urmele paşilor dumneavoastră!

Da… se poate… murmură inginerul gânditor. Şi spuneţi că alte urme de oameni n-aţi mai găsit pe ţărm?

Nici cea mal mică urmă, răspunse reporterul. De altminteri, dacă din întâmplare s-ar fi găsit cineva să te salveze, nu văd de ce te-ar fi părăsit după ce te-a smuls din valuri?

Ai dreptate, dragă Spilett. Ia spune, Nab, – adăugă inginerul, întorcându-se spre servitorul său, – nu cumva n-ai adus tu? Poate să fi uitat… Nu, nu se poate! Se mai văd câteva din urmele acelea? continuă Cyrus Smith.

Da, răspunse Nab, – chiar aici lângă intrare este una într-un loc ferit de vânt şi de ploaie. Celelalte au fost şterse de furtună.

Pencroff,spuse Cyrus Smith, – vrei să iei ghetele mele şi să vezi dacă se potrivesc întocmai cu urmele găsite?

Marinarul făcu ceea ce i se ceruse. Călăuzit de Nab, se îndreptă împreună cu Harbert spre locul unde se vedeau urmele paşilor. Intre timp, Cyrus Smith îi spunea reporterului:

S-au petrecut aici lucruri foarte ciudate!

Ciudate, într-adevăr! răspunse Gédéon Spilett.

Să nu stăruim, deocamdată, să le dezlegăm, dragă Spilett, vom mai vorbi noi mai târziu despre asta.

Peste o clipă, marinarul, Nab şi Harbert se întorceau.

Nu mai era nici o îndoială – ghetele inginerului se potriveau întocmai cu urmele găsite. Deci, ele fuseseră lăsate, chiar de Cyrus Smith.

Atunci, poate că eu am avut halucinaţii, pe care le puneam în socoteala lui Nab. Am umblat se vede fără să ştiu, ca un somntambul şi probabil că Top, cu instinctul său, m-a adus aci după ce m-a smuls din valuri… Vino aici, Top! Vino încoace, căţelul meu!

Lătrând de bucurie, minunatul animal alergă la stăpânul său, care nu-şi precupeţi mângâierile.

Toţi erau de părere că salvarea lui Cyrus Smith nu avea altă explicaţie, şi astfel toată cinstea îi reveni lui Top.

Pe la amiază, Pencroff îl întrebă pe Cyrus Smith dacă el crede că va putea suporta să fie transportat. Drept răspuns, făcând o sforţare care dovedea cea mai mare energie, inginerul se sculă în picioare. Totuşi fu nevoit să se sprijine de marinar, căci altfel ar fi căzut.

Bine, bine! aprobă Pencroff. Să vie brancarda.

Aduseră targa, care fusese căptuşită cu muşchi şi iarbă şi pe care îl întinseră pe Cyrus Smith. Pencroff stătea la un capăt, iar Nab la celălalt. Apoi se îndreptară cu toţii spre ţărm.

Deşi aveau de străbătut doar o distanţă de opt mile, erau siguri că drumul va dura vreo şase ore, deoarece trebuiau să umble încet şi chiar să se oprească din când în când.

Vântul mai sufla cu putere, însă din fericire nu mai ploua. întins pe brancarda, inginerul se rezemase într-un cot şi cerceta ţărmul, mai ales partea dinspre interior. Nu vorbea, dar privea cu încordare şi desigur că relieful acestui ţinut, cu neregularităţile sale de teren, pădurile şi produsele solului i se întipăriră adânc în minte. Dar după două ore de drum, oboseala îl doborî şi îl fură somnul.

La ora cinci şi jumătate, micul grup ajunse în dreptul falezei de granit şi câteva clipe mai târziu, în dreptul Căminului.

Se opriră cu toţii şi targa fu lăsată pe nisip. Cyrus Smith, care dormea adânc, nu se trezi.

Spre mirarea lui, Pencroff constată atunci că groaznica vijelie din ajun schimbase înfăţişarea locului. Se produseseră prăbuşiri destul de mari. Pe plajă zăceau blocuri mari de stâncă, iar ţărmul era acoperit cu un strat gros de ierburi şi alge marine. Era vădit că valurile mării ajunseseră până la poalele uriaşei faleze de granit, după ce năpădiseră mica insulă din faţa coastei.

La intrarea în Cămin, pământul adânc brăzdat purta urmele unui puternic asalt, al valurilor.

Cu inima strânsă, Pencroff se repezi în coridor.

Ieşi de îndată şi rămase împietrit, privindu-şi tovarăşii…

Focul se stinsese. Cenuşa înecată părea o grămăjoară de noroi.

Cârpa arsă, care trebuia să ţină loc de iască, dispăruse. Marea pătrunsese până în fundul coridoarelor, răvăşind şi distrugând tot interiorul Căminului!

CAPITOLUL IX.

Împreună cu Cyrus Sraiith. încercările lui Pencroff. Cum se aprinde focul frecând două lemne. Insulă sau continent? Planurile inginerului. În care parte a Oceanului Pacific? În mijlocul pădurii. Pinul cu fructe. Vânătoarea de cabiai. Un fum ce prevesteşte bucurie.

Din câteva cuvinte, Gédéon Spilett, Harbert şi Nab aflară întreaga situaţie. Acest accident, care putea să aibă urmări deosebit de grave, cel puţin aşa vedea Pencroff lucrurile, se răsfrânse în chipuri diferite asupra tovarăşilor marinarului.

Nab, fericit că l-a găsit pe inginer, nu asculta şi nici nu părea dispus să ia în seamă cuvintele lui Pencroff.

Harbert împărtăşi într-o oarecare măsură îngrijorările marinarului.

Cât despre reporter, el se mulţumi să-i spună:

Ca să fiu sincer, Pencroff, lucrul acesta nu mă tulbură de loc!

Bine, dar nu înţelegi că nu mai avem foc?

Ei şi?

Şi nu-i nici un mijloc de a aprinde altul.

Nu e nimic!

Dar, domnule Spilett…

Dar nu-l avem pe Cyrus? răspunse reporterul.

Inginerul nostru trăieşte. Ei bine, el va găsi un mijloc să ne facă foc!

Cu ce, mă rog?

Cu nimic.

Ce-ar fi putut răspunde Pencroff? Nu răspunse nimic, pentru că de fapt şi el avea tot atâta încredere în Cyrus Smith ca şi tovarăşii săi. Inginerul prezenta pentru ei toţi o adevărată culme a inteligenţei şi priceperii omeneşti. Era mai bine să te afli împreună cu Cyrus într-o insulă pustie, decât fără el într-unul dintre cele mai mari oraşe industriale ale Americii. Cu el nu puteai duce lipsă de nimic. Cu el speranţa nu te părăsea niciodată. Dacă li s-ar fi spus acestor oameni că întregul ţinut va fi nimicit de o erupţie vulcanică şi că întreaga regiune în care se aflau se va scufunda în adâncurile Oceanului Pacific, ei s-ar fi mulţumit să răspundă cât se poate de liniştit:

Cyrus este aici! Vorbeşte cu Cyrus! Deocamdată însă, inginerul căzuse din nou într-o stare de somnolenţă, pricinuită de oboseala călătoriei, şi nu se putea recurge pentru moment la iscusinţa lui. Cina avea să fie foarte sărăcăcioasă. Carnea de tetra fusese consumată în întregime şi nu aveau nici un mijloc să frigă vreun alt vânat. De altfel, curucuşii, care reprezentau rezerva lor de hrană, dispăruseră. Naufragiaţii erau siliţi să se descurce cum puteau.

Înainte de toate, Cyrus Smith fu transportat în coridorul central. Izbutiră să-i înjghebeze acolo un culcuş de plante marine, destul de uscate. Somnul adânc în care căzuse

inginerul avea să-l refacă mai repede şi mai bine decât hrana, oricât de îmbelşugată ar fi fost ea.

Se lăsase noaptea şi, o dată cu venirea ei, vântul îşi schimbă direcţia, iar temperatura scăzu simţitor. Şi cum valurile doborâseră pereţii ridicaţi de Pencroff în unele părţi ale coridoarelor, acestea erau din nou străbătute de curenţi reci, aşa că adăpostul lor nu mai constituia o locuinţă chiar atât de bună. Inginerul s-ar fi odihnit destul de prost, dacă tovarăşii săi nu l-ar fi învelit cu multă grijă cu propriile lor haine.

Cina din seara aceea nu se compunea decât din veşnicii lithodomi, pe care Harbert şi Nab îi adunaseră de pe plajă. Totuşi, tânărul le servi pe lângă aceste scoici şi o cantitate de alge bune de mâncat, pe care le adunase de pe crestele stâncilor aşezate mai la adăpost de valurile mării. Algele acestea aparţineau familiei fucaceelor şi erau un fel de sargase care, uscate, produc o materie gelatinoasă destul de bogată în elemente nutritive. Reporterul şi tovarăşii săi mâncară mai întâi o cantitate foarte mare de lithodomi, apoi algele, care aveau un gust destul de plăcut. De altfel, locuitorii de pe coastele Asiei consumă în mod obişnuit mari cantităţi de asemenea alge.

Cred că e timpul să cerem ajutorul domnului. Cyrus Smith, îşi dădu cu părerea marinarul.

Din nenorocire, între timp, frigul se înăsprise şi nu aveau nici un mijloc de apărare împotriva lui.

Marinarul, supărat de-a binelea, încercă să aprindă un foc, întrebuinţând toate mijloacele posibile. Nab îl ajuta din răsputeri. El găsise nişte muşchi uscat şi scapără chiar câteva scântei, ciocnind două pietre una de alta, dar muşchiul, care nu era destul de inflamabil, nu luă foc. De altminteri, scânteile obţinute erau nişte simple aşchiuţe incandescente de silex. Ele nu aveau puterea acelora care se produc lovind bucăţica de oţel în scăpărătoarea obişnuită. Operaţia deci nu le reuşi.

Apoi, Pencroff, cu toate că nu avea nici o încredere în acest procedeu, încercă totuşi, împreună cu Nab, să frece una de alta două bucăţi de lemn uscat, aşa cum fac sălbaticii. Fără îndoială: că, dacă energia cheltuită de ei s-ar fi transformat, după noile teorii, în căldură, aceasta ar fi ajuns pentru a face să fiarbă cazanul unui vapor cu aburi. Nici de data aceasta nu obţinură nici un rezultat! Este adevărat că bucăţile de lemn se încălziseră, dar atâta tot. E însă tot atât de adevărat că acei care le frecaseră se încălziseră mult mai mult.

După o oră de muncă, Pencroff, leoarcă de sudoare, aruncă lemnele cu ciudă.

Când mă veţi face să cred că sălbaticii îşi aprind focul în felul acesta, va fi cald chiar iarna! Mai curând mi-ar lua foc braţele, frecându-le unul de altul!

Marinarul n-avea dreptate să respingă cu totul acest procedeu. Sălbaticii izbutesc să dea foc lemnului, frecându-l repede. Dar nu orice fel de lemn poate fi aprins astfel şi apoi trebuie să cunoşti „şmecheria”, cum se spune de obicei, ceea ce poate nu era cazul la Pencroff.

Supărarea lui Pencroff nu ţinu mult. Harbert ridicase bucăţile de lemn pe care marinarul le aruncase cât colo şi continua să le frece din răsputeri. Pencroff începu să râdă văzând cât se mai necăjea băiatul, care îşi închipuia că va izbuti să facă ceea ce nu reuşise el.

Freacă, băiete, nu te lăsa! spuse el.

Frec, răspunse Harbert râzând, – dar nu ca să fac foc. Vreau doar să mă încălzesc şi eu în loc să tremur. Curând, am să fiu tot atât de încălzit cum eşti şi tu!

Ceea ce se şi întâmplă! Oricum, în noaptea aceea nu mai puteau nădăjdui să-şi aprindă focul. Gédéon Spilett le spuse pentru a douăzecea oară că pentru Cyrus Smith lucrul acesta n-ar fi constituit nici un’ fel de problemă. Până una alta, reporterul se culcă pe nisip într-unul din coridoare. Harbert, Nab şi Pencroff făcură la fel, iar Top dormea de mult la picioarele stăpânului său.

A doua zi, 28 martie, inginerul se trezi pe la orele opt şi îşi găsi tovarăşii strânşi în jurul lui. Ca şi în ajun, primele sale cuvinte fură;

Insulă sau continent?

După cum se vede, gândul acesta îl obseda. i N-am putut afla acest lucru, domnule Smith, răspunse Pencroff.

Cum? N-aţi aflat încă…?

Vom afla noi şi aceasta, – adăugă Pencroff, – după ce ne veţi călăuzi dumneavoastră prin regiunea asta.

Cred că mă simt în stare să încerc, răspunse inginerul care se sculă în picioare fără prea multă greutate.

Asta îmi place! strigă marinarul.

Mă prăpădeam mai ales de foame, răspunse Cyrus Smith. Cu ceva hrană îmi voi veni uşor în fire. Aveţi foc, nu-i aşa?

La această întrebare nu primi imediat răspuns. Peste câteva clipe, Pencroff spuse:

Din păcate nu avem foc, domnule Cyrus, sau mai bine-zis, nu.mai avem foc!

Marinarul istorisi cele întâmplate în ajun, înveselindu-l cu povestea singurului beţişor de chibrit, apoi încercarea neizbutită de a obţine foc aşa cum fac sălbaticii.

O să vedem noi ce e de făcut, răspunse inginerul, – şi dacă nu vom găsi o substanţă asemănătoare cu iasca…

Atunci? întrebă marinarul.

Ei, atunci vom face chibrituri!

Cu substanţe chimice?

Cu substanţe chimice!

Ei, vezi că nu-i chiar aşa de greu? strigă reporterul, bătându-l pe marinar pe umăr.

Lui Pencroff lucrurile nu i se păreau chiar atât de simple, totuşi nu spuse nimic. Ieşiră cu toţii pe ţărm. Timpul era din nou frumos. Soarele strălucitor se ridica la orizont şi aprindea scânteieri de aur pe granitul uriaşei faleze.

După ce privi repede în jur, inginerul se aşeză pe un bolovan de stâncă. Harbert îi întinse câţiva pumni de midii şi de sargase, spunându-i:

Asta e tot ce avem, domnule Cyrus.

Mulţumesc, băiete, răspunse inginerul – pentru dimineaţa asta cel puţin, îmi ajunge.

Se ospăta cu mare poftă din masa sărăcăcioasă, apoi bău dintr-o scoică mare puţină apă rece de râu.

Tovarăşii îl priveau în tăcere. În cele din urmă, după ce-şi potolise oarecum foamea, Cyrus Smith îşi încrucişa braţele, spunând:

Aşadar, prieteni, nu ştiţi încă dacă soarta ne-a azvârlit pe o insulă sau pe un continent?

Nu, domnule Cyrus, răspunse tânărul.

Vom şti asta mâine, continuă inginerul. Până atunci, nu e nimic de făcut.

Ba da, strigă Pencroff.

Ce?

Foc! răspunse marinarul, care avea şi el o idee fixă.

Vom face şi foc, Pencroff. Când m-aţi transportat ieri, mi s-a părut că zăresc, spre apus, un munte care domină ţinutul.

Aşa e, – întări Gédéon Spilett, – e un munte care pare a fi destul de înalt…

Bine, spuse inginerul. Mâine, ne vom urca până în vârful lui şi de acolo vom vedea dacă acest ţinut este o insulă sau un continent. Până atunci, repet, nu-i nimic de făcut.

Ba da, trebuie să facem foc! repetă încăpăţânatul marinar.

Lasă că facem noi şi foc! Ai puţină răbdare, Pencroff! îl potoli Gédéon Spilett.

Marinarul îi aruncă o privire ce părea să spună: „Dacă e vorba să ne bizuim pe tine, nu mai mâncăm noi friptură aşa curând”, dar tăcu.

Nici Cyrus Smith nu răspunse nimic. El părea foarte puţin preocupat de această chestiune a focului. Timp de câteva clipe rămase pe gânduri, apoi luă cuvântul, spunând:

Prieteni, situaţia noastră este poate dintre cele mai grele, dar, totodată, şi din cele mai simple. Ori ne aflăm pe Un continent, şi atunci, cu preţul unor eforturi mai mari sau mai mici, vom izbuti să ajungem într-o regiune locuită, ori

ne aflăm pe o insulă. În acest caz, avem două alternative: dacă insula e locuită, vom căuta să facem rost de cele trebuitoare de la locuitorii ei; dacă este pustie, ne vom descurca singuri.

Nimic mai simplu, răspunse Pencroff.

Continent sau insulă, întrebă Gédéon Spilett, dar, spune, Cyrus, cam pe unde crezi că ne-a aruncat uraganul?

Nu pot să-ţi spun exact, răspunse inginerul, dar, după toate presupunerile, ne aflăm într-un ţinut din Oceanul Pacific, Când am părăsit oraşul Richmond, vântul sufla în direcţia nord-est şi chiar violenţa lui ne face să credem că nu şi-a schimbat direcţia. Dacă direcţia lui s-a menţinut de la nordest la sud-vest, noi am străbătut desigur Carolina de Nord, Carolina de Sud, Georgia, Golful Mexicului, Mexicul însuşi în partea sa cea mai îngustă, apoi o parte din Oceanul Pacific. Distanţa străbătută de balon trebuie să fie de şase, şapte mii de mile. Dacă vântul şi-a schimbat cât de cât direcţia, se poate să ne fi împins fie pe arhipelagul Mendana, fie pe insulele Poniotu, sau dacă viteza lui a fost mai mare decât presupun eu, se poate să ne fi purtat chiar, până în Noua Zeelandă. În cazul din urmă, repatrierea noastră va fi lucru uşor. Vom putea oriunde să ne adresăm englezilor sau maorilor13. Dacă, dimpotrivă, acest ţărm aparţine’vreunei insule pustii din arhipelagul insulelor Micronesiei, lucru de care ne vom da seama când vom ajunge în vârful muntelui care străjuieşte ţinutul, atunci vom fi siliţi să ne aşezăm aci, ca şi când nu ne-ar mai fi dat să plecăm niciodată!

Niciodată! strigă reporterul, Cyrus dragă, ai spus tu „niciodată”?

E mai bine să ne, pregătim pentru tot ce poate fi mai rău, răspunse inginerul, iar dacă situaţia noastră va fi bună, vom avea mai târziu o surpriză plăcută.

Bine zis! răspunse Pencroff. Şi trebuie de asemenea să sperăm că această insulă, dacă într-adevăr este o insulă, nu

se află aşezată înafară de calea obişnuită a vapoarelor! Altfel, prea am nimerit-o prost!

Toate le vom şti după ce ne vom urca în vârful muntelui.

Dar, domnule Cyrus, întrebă Harbert, credeţi că veţi putea face mâine acest urcuş?

Cred că da, răspunse inginerul, cu condiţia ca maestrul Pencroff şi cu tine să vă dovediţi vânători dibaci.

Ei, domnule Cyrus, dacă aş fi eu atât de sigur că am unde să-l frig, la întoarcere, pe cât slnt de sigur că îl voi aduce…

Adu vânatul, Pencroff, şi vei vedea şi minunea asta, răspunse inginerul.

Hotărâră ca inginerul şi reporterul să-şi petreacă ziua la Cămin, ca să cerceteze litoralul şi platoul superior, iar Nab, Harbert şi marinarul să se ducă în pădure, ca să reînnoiască provizia de lemne şi să vâneze orice păsări sau animale, pe care le vor întâlni.

Plecară deci pe la ora zece dimineaţa, Harbert plin de încredere, Nab vesel şi Pencroff mormăitul pentru el;

Dacă la întoarcere găsesc foc acasă, înseamnă că trăsnetul însuşi a coborât să mi-l aprindă!

O luară toţi trei în sus, de-a lungul malului şi, ajunşi la cotitura râului, marinarul se opri, întrebându-i:

Ce vom fi mai întâi vânători sau tăietori de lemne?

Vânători, răspunse Harbert. Văd că Top a şi început să adulmece.

Bine, hai să vânăm, reluă marinarul, după aceea, ne întoarcem aici ca să ne facem, provizia de lemne.

După ce smulseră trei crengi dintr-un brad, Harbert, Nab şi Pencroff îl urmară pe Top care sărea prin ierburile înalte.

De data aceasta, vânătorii, în loc s-o ia de-a lungul râului, se înfundară de-a dreptul în inima pădurii. Găsiră şi aici aceiaşi copaci, cea mai mare parte din familia pinilor. Pe alocuri, acolo unde erau mai puţin deşi, creşteau pâlcuri de pini, care atingeau înălţimi considerabile. Dezvoltarea lor dovedea că ţinutul în care se aflau era aşezat la o latitudine mai mare decât presupunea inginerul. Dădură de câteva

luminişuri, presărate cu cioturi de copaci roase de vreme şi lemne uscate, care alcătuiau rezerve bogate de combustibil. După aceste luminişuri, crângurile se îndeseau din nou, devenind aproape de nepătruns.

Era destul de greu să-ţi faci drum printre aceste ziduri masive de copaci, unde nu se afla nici cea mai mică potecă, aşa că marinarul îşi însemna din când în când drumul, rupând ramuri' şi împrăştiindu-le. Acestea aveau să fie lesne recunoscute la întoarcere. Se părea însă că greşise depărtându-se de cursul apei, pe care îl urmase în prima lui plimbare cu Harbert, căci după o oră de mers nu.văzuseră încă nici un fel de vânat. Top, care alerga pe sub crengile ce se lăsau până la pământ, nu reuşea să stârnească decât nişte păsări, de care nu se puteau apropia. Nu întâlniră nici un curucus şi poate că aveau să fie nevoiţi să revină în partea mlăştinoasă a pădurii, acolo unde izbutiseră să pescuiască tetraşi cu atâta succes.

Ei, Pencroff! spuse Nab cam ironic, dacă ăsta-i tot vânatul pe care îl aducem, nu va fi nevoie de un foc prea mare ca să-l frigem.

Răbdare, Nab, răspunse marinarul, mă tem că nu vânatul ne va lipsi la întoarcere!

N-ai încredere în domnul Smilh?

Ba da.

Şi nu crezi că va izbuti să ne facă foc?

Voi crede atunci când lemnele vor arde în vatră.

Dacă inginerul a spus-o, sigur că vom avea foc!

Asta rămâne de văzut!

Soarele nu ajunsese încă la amiază, aşa că explorarea continuă cu folos, căci Harbert descoperi un copac, ale cărui fructe erau bune de mâncat. Era un soi de pin care produce un fel de migdale foarte apreciate în regiunile temperate ale Americii şi ale Europei. Migdalele acestea erau coapte şi Harbert le arătă tovarăşilor săi; toţi trei mâncară cu poftă.

Ei, spuse Pencroff, avem alge în loc de pâine, scoici crude în loc de carne şi migdale ca desert. Ăsta-i prânzul unor oameni care nu au nici măcar un chibrit în buzunar.

Nu e bine să te plângi, răspunse Harbert Nu mă plâng, băiete, zise Pencroff. Sunt însă. de părere că prea e rară carnea în prânzurile noastre Top a zărit ceva!... strigă Nab, repezindu-se într-un desiş în care câinele dispăruse lătrând.

Lătrăturile lui Top răsunau însoţite de un guiţat ciudat.

Marinarul şi Harbert se luară după Nab. Dacă din întâmplare Top dăduse de vânat, nu era momentul să se discute acum cum îl vor frige, ci doar cum să pună mâna pe el.

Vânătorii intrară în desiş şi văzură pe Top luptându-se cu un animal pe care îl apucase de o ureche. Era un fel de porc, lung de vreo două picioare şi jumătate, cu spinarea de un cafeniu închis şi cu burta de culoare mai deschisă. Avea părul rar şi aspru, iar degetele celor patru picioare, încleştate în pământ în clipa aceea, erau unite printr-o pieliţă.

Harbert recunoscu în el un cablai. Acesta aparţine uneia din cele mai mari specii din familia rozătoarelor.

Dar animalul nu se zbătea şi nu încerca să se apere. Rostogolea prosteşte nişte ochi bulbucaţi, înfundaţi în perniţe de grăsime. Poate că vedea oameni pentru prima oară.

În timp ce Nab se repezi să-l omoare, strângând bine ciomagul în mână, animalul scoase un grohăit, smulgându-se din colţii lui Top, care rămase doar cu o bucăţică de ureche între dinţi, se repezi la Harbert, pe care aproape că-l trânti la pământ şi dispăru în pădure.

Ah, ticălosul! strigă Pencroff.

O porniră toţi trei în goana mare pe urmele lui Top şi când să-l ajungă, animalul dispăru în apa unui iaz mare, ce se întindea la umbra unor pini seculari.

Nab, Harbert şi Pencroff rămaseră pe loc nemişcaţi. Top se aruncase în apă, dar cabiaiul, ascuns în fundul bălţii, nu era

de găsit.

Să aşteptăm aici, spuse tânărul. Va fi nevoit să iasă la suprafaţă ca să respire.

N-are să se înece? întrebă Nab.

Nu, răspunse Harbert, – are labe cu degetele unite printr-o pieliţă. Asta ne arată că este în stare să trăiască şi în apă şi pe uscat. Hai să-l pândim.

Top rămase în apă, iar Pencroff şi cei doi tovarăşi ai săi se duseră şi se postară fiecare într-un loc pe mal, încât să oprească din toate părţile retragerea cabiaiului, pe care dinele îl căuta, înotând într-una.

Harbert nu se înşelase. După câteva minute, animalul ieşi la suprafaţa apei: Top îl ajunse dintr-o săritură şi îl împiedică să se scufunde din nou. Peste alte câteva minute, cabiaiul era târât până la mal şi răpus de Nab cu o lovitură de ciomag.

Urra! strigă Pencroff care întrebuinţa cu plăcere acest strigăt de triumf. Un singur cărbune aprins să avem şi rozătorul va fi mâncat cu oase cu tot!

Pencroff săltă apoi prada pe umăr şi, socotind după soare că’trebuia să fie ora două, dădu semnalul întoarcerii.

Instinctul lui Top le fu de mare folos vânătorilor care, mulţumită inteligentului animal, găsiră cu uşurinţă calea spre Cămin. Într-o jumătate de oră erau la cotitura râului.

Aci, Pencroff înjghebă repede o plută, aşa cum făcuse şi prima oară, deşi lucrul i se părea zadarnic, deoarece nu aveau foc. Se întoarseră la Cămin, trăgând pluta de-a lungul râului.

Dar la cincizeci de paşi de adăpostul lor, marinarul se opri, scoase din nou un ura foarte puternic şi arătă cu mâna spre faleză, strigând:

Harbert! Nab! Priviţi!

Deasupra stâncilor se ridica învălătucindu-se un nor de fum.

CAPITOLUL X.

O invenţie a inginerului. Ce îl preocupă pe Cyrus Smith. Plecarea spre munte. Pădurea. Regiune vulcanică. Fazanii. Berbecii sălbatici. Primul platou. Tabăra de noapte. Creştetul conului.

Peste câteva minute, cei trei vânători se aflau în faţa unui foc care ardea vesel. Cyrus Smith şi reporterul şedeau alături. înmărmurit, Pencroff privea, când la unul, când la celălalt, ţinând vânatul în braţe.

Ei bine, dragul meu, acum ce spui? strigă reporterul. Avem foc, un foc adevărat, la care vom frige foarte bine vânatul ăsta minunat, din care abia aştept să ne înfruptăm!

Dar cine a aprins focul? întrebă Pencroff.

Soarele!

Gédéon Spilett spunea adevărat. Soarele le dăruise căldura de care se minuna atât de mult Pencroff. Marinarului nu-i venea să-şi creadă ochilor şi era atât de uimit, încât nici nu-i trecea prin minte să pună întrebări inginerului.

Aţi avut o lentilă, domnule Smith? întrebă Harbert pe Cyrus Smith.

Nu, copilul meu, răspunse acesta, dar mi-am făcut una.

Le arătă apoi instrumentul care îi servise drept lentilă. Scosese pur şi simplu geamurile de la ceasul lui şi de la ceasul reporterului. După ce le umpluse cu apă, le lipise marginile cu puţină humă, făcând astfel o adevărată lentilă, cu ajutorul căreia aprinsese un mănunchi de muşchi uscat, concentrând asupra lui razele soarelui.

Marinarul cercetă cu luare-aminte instrumentul, apoi se uită lung la inginer, fără să scoată o vorbă. Pentru el, Cyrus Smith devenise un om nemaipomenit, înzestrat cu puteri supraomeneşti. Venindu-şi în cele din urmă în fire, strigă:

Notaţi lucrul acesta, domnule Spilett, notaţi-l în carnetul dumneavoastră.

Am notat, răspunse reporterul.

După aceea, ajutat de Nab, marinarul făcu o frigare şi cabiaiul, bine curăţat, aşezat deasupra flăcării vii şi

scânteietoare, începu în curând să se rumenească, întocmai ca un purcel de lapte.

Căminul redevenise mai plăcut, nu numai fiindcă flacăra din vatră încălzea coridoarele, ci şi pentru că pereţii despărţitori de pietriş amestecat cu nisip fuseseră refăcuţi.

După cum se vedea, inginerul şi tovarăşul său nu-şi pierduseră timpul. Cyrus Smith se întremase destul de bine şi-şi pusese la încercare puterile, căţărându-se pe platoul superior. De pe această înălţime, ochii săi, obişnuiţi să aprecieze distanţele, cercetaseră multă vreme creştetul conului pe care dorea să se urce a doua zi. Muntele, aşezat la vreo şase mile spre nord-vest, părea să se ridice la trei mii cinci sute de picioare deasupra nivelului mării. Prin urmare, privirea unui observator căţărat în vârful lui putea să străbată o rază de cel puţin cincizeci de mile. Se putea prevedea deci că nu-i va fi greu lui Cyrus Smith să dezlege problema, căreia îi dădea pe bună dreptate o însemnătate deosebită, stabilind dacă se aflau pe „un continent sau o insulă”.

În seara aceea mâncară mai bine. Carnea de cablai se dovedi minunată, iar cina fu completată cu alge şi migdale de pin. Inginerul nu prea vorbi, fiind preocupat de proiectele pentru ziua următoare.

O dată sau de două ori, Pencroff îşi spuse părerea asupra celor ce ar fi de făcut, dar inginerul, care era un om chibzuit, se mulţumi să dea din cap.

Mâine, spuse el din nou, vom şti ce avem de făcut, şi vom acţiona în consecinţă!

După cină, aşezară câteva braţe de lemne peste tăciunii din vatră şi oaspeţii Căminului, împreună cu credinciosul Top, se culcară şi adormiră adânc. Nici un incident nu veni să tulbure noaptea liniştită, iar a doua zi, la 29 martie, odihniţi şi bine dispuşi, naufragiaţii se pregătiră să întreprindă excursia care avea să hotărască soarta lor.

Isprăviră pregătirile de plecare. Luară cu ei resturile vânatului, din care călătorii noştri se puteau hrăni încă

douăzeci şi patru de ore. Deoarece sticlele ceasurilor inginerului şi reporterului fuseseră puse la loc, Pencroff arse din nou o bucată de cârpă, care urma să le servească drept iască; cât despre cremene, erau siguri că vor găsi din belşug pe aceste terenuri vulcanice.

La ora şapte şi jumătate dimineaţa, exploratorii noştri, înarmaţi cu ciomege, părăsiră Căminul. Urmând sfatul lui Pencroff, ei hotărâră să apuce drumul prin pădure, pe care îl mai străbătuseră odată, urmând să se întoarcă pe altă cale. De altfel, era drumul cel mai scurt spre munte. O luară deci pe malul stâng al râului, părăsindu-l acolo unde făcea un cot spre sud-vest. Regăsiră poteca croită în ajun pe sub copacii cu frunziş bogat şi la ora nouă, Cyrus Smith şi tovarăşii lui atinseseră marginea de apus a pădurii, Solul, până aici puţin accidentat, mlăştinos la început, uscat şi nisipos mai departe, se ridica în pantă uşoară, urcând de la litoral spre interiorul ţinutului. Văzură câteva animale fugind cu repeziciune prin pădure. Top se lua sprinten după ele, dar stăpânul său îl chema imediat înapoi, căci nu pentru aceasta veniseră şi aveaU timp să le urmărească mai târziu. Cyrus Smith nu era omul care să lase pentru alte lucruri ceea ce-şi pusese în gând. Şi acela care ar fi afirmat că în aceste clipe inginerul era atent la ţinutul pe care-l străbăteau şi lua în seamă relieful solului sau produsele naturale pe care le oferea, ar fi rămas de minciună.

La orele zece, se opriră pentru câteva minute. La ieşirea din pădure, sistemul muntos al ţinutului li se înfăţişa cât se poate de limpede. Muntele cel înalt era alcătuit din două conuri. Primul, trunchiat, având o înălţime de aproximativ două mii cinci sute de picioare,-era susţinut de nişte lanţuri lăturalnice de munţi, ce se ramificau ca o gheară uriaşă înfiptă în pământ. Intre aceste metereze naturale se adânceau nişte văi înguste, împădurite. Pâlcurile de copaci ajungeau până la platforma conului trunchiat. Pe coasta nord-estică a muntelui, vegetaţia era mai săracă şi se

zăreau aci nişte brazde destul de adânci, care erau probabil scurgeri de lavă.

Pe primul con se sprijinea un al doilea, uşor rotunjit la vârf şi puţin cam înclinat, semănând cu o uriaşă pălărie rotundă, lăsată pe o parte. Părea format dintr-un pământ sterp, străpuns ici, colo de stânci roşiatice. Acesta era piscul pe care trebuiau să-l atingă şi creasta lanţurilor lăturalnice de munţi părea cea mai bună cale de urmat în această direcţie.

Suntem pe teren vulcanic, spuse Cyrus Smith, care începuse urcuşul, urmat de tovarăşii săi. Suiau acum coasta unuia dintre munţii care susţineau conul trunchiat, urmând un drum care şerpuia în povârniş, uşurându-le astfel calea spre primul platou al muntelui.

Solul răscolit desigur de erupţii vulcanice era accidentat. Ici, colo, zăceau blocuri eratice14 numeroase sfărâmături de bazalt, piatră ponce şi obsidiana15. Câţiva brazi înalţi, din familia celor care alcătuiau hăţişurile de nepătruns din fundul văilor înguste dintre aceşti munţi, formau aici grupuri răzleţe.

În timpul primei părţi a urcuşului, pe povârnişurile de la poalele muntelui, Harbert descoperi urme care arătau că pe acolo trecuseră nu de mult nişte animale mari, poate chiar fiare sălbatice.

S-ar putea ca fiarele astea să nu ne cedeze chiar atât de uşor moşia lor, spuse Pencroff.

Atunci, răspunse reporterul, care vânase tigri în Indii şi lei în Africa, – vom avea grijă să ne descotorosim de ele. Până una alta, trebuie să fim însă foarte atenţi!

Încetul cu încetul, ajungeau în regiuni mai înalte. Drumul era lung, din pricina ocolurilor pe care le făceau şi a piedicilor pe care le întâlneau, îngreunându-le astfel calea. Câteodată, se pomeneau la marginea unor prăpăstii adânci şi atunci erau nevoiţi să le înconjoare, făcând calea întoarsă, pentru a căuta o potecă pe unde să poată trece. Din această cauză pierdeau şi timp şi energie. La amiază, când micul grup de călători se opri să prânzească la poalele

unui pâlc de brazi, lângă un râuleţ ce curgea în cascade, se aflau de-abia la jumătatea drumului ce ducea la primul platou, pe care se părea că nu aveau să-l atingă decât la căderea nopţii.

Din locul unde se aflau vedeau marea, larg întinsă în faţa lor; dar în dreapta, privirea le era oprită de promontoriul ascuţit din sud-est şi nu puteau să ştie dacă nu cumva coasta se unea printr-un cot brusc cu un ţinut mai depărtat. La stânga, spre nord, raza lor vizuală se mărea cu câteva mile. Totuşi, şi în direcţia aceasta privirea li se izbea de coasta ciudat tăiată a unui munte, care părea să formeze sprijinul cel mai puternic al conului central. După cum se vede, întrebarea care-l frământa pe Cyrus Smith încă nu putea fi dezlegată.

La ora unu, călătorii reluară urcuşul. Trebuiră să cotească pieziş spre sud-vest, înfundându-se în nişte tunsuri destul de dese. Aici întâlniră mai multe perechi de galinacee din familia fazanilor, care zburau pe sub crengile copacilor.

Erau „tragopani”, nişte păsări împodobite cu o guşă cărnoasă şi cu două corniţe subţiri, cilindrice, aşezate deasupra ochilor. La păsările acestea, de mărimea cocoşului, femela era de culoare cafenie în întregime, iar bărbătuşul se împăuna cu un penaj roşu, strălucitor, stropit cu puncte albe. Cu o piatră aruncată cu îndemânare Gédéon Spilett ucise un astfel de fazan, pe care Pencroff, înfometat de atâta cale, îl privi cu lăcomie.

Părăsind desişul, exploratorii noştri urcară un povârniş foarte abrupt, sprijinindu-se unul de altul. Atinseră astfel un prag superior, presărat cu copaci rari, al cărui sol se vedea limpede că era de origine vulcanică. Trebuiau s-o ia acurn spre răsărit, urmând un drum şerpuit, pentru a urca mai uşor pantele foarte repezi, şi fiecare trebuia să aleagă cu grijă locul unde urma să-şi pună piciorul. Nab şi Harbert mergeau în fruntea coloanei. Pencroff în urmă; între ei păşeau Cyrus şi reporterul. Fără îndoială că animalele care trăiau pe aceste înălţimi, şi se vedeau urme destule, nu

puteau fi decât capre negre sau ciute, acestea fiind mlădioase şi cu pasul sigur. Zăriră chiar trecând unele dintre ele. La vederea lor, Pencroff strigă:

Ia te uită, nişte oi!

Se opriră cu toţii la cincizeci de paşi de vreo cinci, şase animale mari, cu coarne groase, turtite la vârf şi aduse spre spate, având blana deasă, cu fire lungi şi mătăsoase, de culoare roşcată.

Nu erau oi obişnuite, ci aparţineau unei specii răspândite de obicei în regiunile muntoase ale zonelor temperate. Harbert le numi „mufloni”.

Sunt buni de friptură? întrebă marinarul., Da, răspunse Harbert.

Atunci tot oi sunt! hotărî Pencroff.

Stând nemişcaţi între blocurile de bazalt, muflonii priveau cu nişte ochi miraţi, care păreau că văd pentru prima oară fiinţe omeneşti, apoi, speriindu-se, dispărură brusc, sărind peste stânci.

La revedere! le strigă Pencroff, cu un aer atât de caraghios, încât Gédéon Spilett, Harbert şi Nab izbucniră în râs.

Urcară apoi mai departe. Pe unele pante se observau adesea urme de lavă, aşezate după un desen capricios. Pe drumul ce-l urmau călătorii noştri, se ridicau din când în când mici solfatare16, pe care erau siliţi să le ocolească. în unele locuri, sulful se depusese sub formă de cristale, amestecat cu alte materii, care erup de obicei înaintea lavei. Dintre acestea, se vedeau ici, colo grămăjoare de roci cu structura neregulată şi care fuseseră supuse la temperaturi înalte şi straturi de cenuşă albicioasă, făcută dintr-o spuză de mici cristale de cuarţ.

În preajma primului platou, format de secţiunea conului inferior, urcuşul deveni mai anevoios. Pe la orele patru, depăşiseră zona copacilor. Ici, colo se mai ridicau câţiva pini desfrunziţi, cu crengi răsucite, care aveau multă rezistenţă, de vreme ce trăiau la această înălţime, expuşi vânturilor din

larg. Spre norocul inginerului şi al tovarăşilor săi, timpul era frumos şi atmosfera liniştită, căci un vânt puternic la trei mii de picioare înălţime le-ar fi stânjenit urcuşul. Prin aerul străveziu cerul se vedea limpede la orizont. În jurul lor domnea o linişte deplină. Nu mai vedeau soarele, căci acesta se afla acum după conul superior care le acoperea pe jumătate vederea spre apus şi a cărui umbră uriaşă se întindea până la litoral, crescând pe măsură ce soarele scăpata. La răsărit începură să se ridice nişte neguri, nu chiar nori, ci mai mult o ceaţă uşoară, pe care razele soarelui o colorau în toate nuanţele spectrului.

Cinci sute de picioare îi mai despărţeau pe exploratori de platoul unde doreau să ajungă, urmând să poposească acolo peste noapte, dar aceste cinci sute de picioare ajunseră să fie mai bine de două mii, din pricina nenumăratelor ocoluri pe care erau nevoiţi să le facă. Pământul le fugea de sub picioare. În unele locuri, pantele erau atât de abrupte, încât alunecau pe straturile de lavă, ale cărur încreţituri fuseseră roase de intemperii, şi nu mai ofereau puncte bune de sprijin. încetul cu încetul se însera şi era aproape întuneric atunci când Cyrus Smith şi tovarăşii săi, foarte trudiţi de urcuşul care ţinuse şapte ore, ajunseră pe platoul primului con.

Acum trebuiau să-şi aşeze tabăra. Pentru a mai prinde puteri, simţeau nevoia unei mese bune şi a somnului. Al doilea con al muntelui se sprijinea pe o bază de stânci, în mijlocul cărora găsiră cu destulă uşurinţă un adăpost. Combustibil nu prea era. Totuşi puteau face foc cu muşchi şi cu vreascuri din tufişurile care acopereau platoul. În timp ce marinarul pregătea vatra din pietre anume aşezate, Nab şi Harbert adunau uscături pentru foc. Se întoarseră curând cu o încărcătură destul de mare de ierburi uscate. Cu ajutorul unei pietre de cremene, a bucăţii de cârpă arsă şi a lui Nab, care sufla cu putere, se aprinse curând un foc care pâlpâia vesel la adăpostul stâncilor.

Acest foc era menit doar să îndulcească temperatura cam scăzută a nopţii şi nu pentru a frige fazanul vânat, căci Nab dorea să-l păstreze pentru a doua zi. Cina fu compusă din resturile cabiaiului şi din câteva duzini de migdale de pin. La şase şi jumătate terminaseră.

Lui Cyrus Smith îi veni în gând să exploreze, la lumina slabă a înserării, larga bază circulară pe care se sprijinea conul superior al muntelui. înainte de a se odihni, el voia să ştie dacă acest con putea fi ocolit pe la bază, dacă coastele prea repezi i-ar fi împiedicat să ajungă până în vârful lui. Lucrul acesta îl frământase mult, căci era foarte posibil ca, în partea spre care se înclina conul, adică spre nord, să nu poată fi urcat. Ori, dacă pe de o parte se putea întâmpla ca ei să nu poată atinge piscul muntelui, iar pe de alta să nu poată ocoli nici baza conului, nu aveau cum să cerceteze partea dinspre apus a ţinutului şi scopul urmărit ar fi dat greş în oarecare măsură.

De aceea, fără să ţină seamă de oboseală, inginerul începu să cerceteze marginea circulară a platoului, îndreptându-se spre nord, lăsându-i pe Pencroff şi pe Nab să pregătească culcuşurile, iar pe Gédéon Spilett să-şi însemne întâmplările zilei. II întovărăşea numai Harbert.

Noaptea era frumoasă şi liniştită, iar întunericul nu se lăsase încă. Cyrus Smith şi tânărul său însoţitor umblau unul lângă altul fără să-şi vorbească. În unele locuri, platoul se deschidea larg în faţa lor şi puteau să înainteze cu uşurinţă. În alte locuri, el era acoperit de sfărâmăturile prăbuşirilor, nelăsând ca trecere decât o potecă îngustă, pe care doi inşi nu puteau merge alături. Şi iată că, după douăzeci de minute de mers, Cyrus Smith şi Harbert fură nevoiţi să se oprească. În acel loc, cele două conuri ale muntelui erau cu desăvârşire suprapuse, formând o singură pantă neîntreruptă de vreo streaşină şi era cu neputinţă să ocoleşti aceste povârnişuri cu înclinare de aproape şaptezeci de grade.

Dar dacă inginerul şi tânărul erau siliţi să renunţe la ocolul platoului, aveau în schimb putinţa să reia urcuşul direct al conului.

Într-adevăr, în faţa lor se deschidea în sânul masivului o crăpătură adâncă. Era gura craterului superior, gâtlejul, ca să spunem aşa, prin care se scurgeau masele eruptive lichide, în epoca în care vulcanul mai era în activitate. Lava întărită şi crusta de zgură depusă în jur alcătuiau un fel de scară naturală, cu trepte largi, care avea să le uşureze urcuşul spre vârful muntelui.

Dintr-o singură privire, Cyrus Smith îşi dădu seama cum stăteau lucrurile şi, fără nici o şovăire, cu tot întunericul ce se lăsase, el pătrunse urmat de băiat în uriaşa crăpătură.

Mai aveau de urcat ca la o mie de picioare. Dar rămânea de văzut dacă vor fi în stare să se caţere pe povârnişurile lăuntrice ale craterului. Inginerul era hotărât să-şi urmeze drumul atâta vreme cât nu se va ivi în cale nici o piedică. Din fericire, povârnişurile lungi şi foarte întortochiate alcătuiau înăuntrul vulcanului un fel de spirală uriaşă, care le uşura urcuşul.

Cât despre vulcanul propriu zis, el era fără îndoială stins cu desăvârşire. Nu se vedea fir de fum. Prin crăpăturile adânci nu se zărea nici o flacără. Nici o bubuitură, nici un murmur, nici o tresărire nu tulbura liniştea acestui puţ întunecat, care se adâncea poate până în măruntaiele pământului. Chiar aerul dinăuntrul craterului nu păstra nici o urmă de miros de sulf. Vulcanul nu era adormit, era stins de-a binelea.

Încercarea lui Cyrus Smith izbuti. Încetul cu încetul, cei doi călători, care urcau de-a lungul pereţilor interiori ai conului, vedeau mărindu-se deschizătura craterului, ce se căsca deasupra capetelor lor. Raza porţiunii circulare de cer, în jurul căreia se rotunjeau marginile conului, creştea din ce în ce. Pe măsură ce înaintau, noi stele intrau în câmpul vederii lor. Deasupra lor sclipeau minunatele constelaţii ale cerului austral. La zenit scânteia, în toată

strălucirea ei, steaua Antares din constelaţia Scorpionului şi în apropierea ei se vedea steaua ß din constelaţia Centaurului, considerată ca cea mai apropiată de pământ. Apoi, pe măsură ce craterul se lărgea, apărură: steaua Fomalhaut din constelaţia Peştilor, triunghiul austral şi în cele din urmă sclipi, aşezată aproape de Polul Austral al lumii, minunata Cruce a Sudului, opusul Stelei Polare din emisfera boreală.

Pe la orele opt, Cyrus Smith şi Harbert puseră piciorul pe creasta superioară a muntelui, chiar în vârful conului.

Întunericul era deplin, aşa că nu se vedea nici până la două mile. Acest ţinut necunoscut era înconjurat de ape sau era legat spre apus de vreun continent din Pacific? Nu se putea desluşi nimic. Tocmai în partea aceea, spre apus, un pâlc de nori, ce se ridicau deasupra orizontului, făceau întunericul şi mai deplin, aşa că ochiul nu putea să deosebească dacă cerul şi marea se atingeau pe aceeaşi linie circulară Tocmai atunci apăru însă într-un punct al orizontului o sclipire slabă, care cobora încet, pe măsură ce norii se ridicau spre zenit.

Era luna, în primul pătrar, pe cale să dispară. La lumina,ei slabă, inginerul zări limpede linia orizontului, iar imaginea ei tremurătoare se oglindi o clipă pe suprafaţa valurrlor.

Cyrus Smith strânse mâna tânărului său tovarăş şi rosti cu voce gravă:

Ne aflăm pe o insulă!

În clipa aceea, lumina lunii se stinse, pierind în valuri.

CAPITOLUL XI.

În vârful conului. Interiorul craterului. De jur-împrejur e numai mare. Nu se vede nici un ţărm. Cum arată litoralul văzut de sus. Apele şi munţii. Insula este locuită? Golfurile, capurile, lunile etc. primesc numiri. Insula Lincoln.

Peste o jumătate de oră, Cyrus şi Harbert se întorceau la tovarăşii lor, cărora inginerul se mulţumi să le spună că pământul pe care fuseseră aruncaţi era o insulă şi că, a doua zi, vor vedea ce au de făcut. Apoi, fiecare îşi făcu

culcuşul şi, în cavitatea unei stânci de bazalt, aşezată la o înălţime de două mii cinci sute de picioare, naufragiaţii noştri petrecură o noapte liniştită într-un somn adânc.

A doua zi, la 30 martie, după o uşoară gustare de dimineaţă, compusă dintr-un fazan la frigare, inginerul dori să se urce din nou în creştetul vulcanului, ca să cerceteze cu atenţie insula pe care se putea să fie silit să-şi petreacă tot restul vieţii împreună cu tovarăşii lui – în caz că insula era aşezată la mare depărtare de orice alt ţinut sau nu se găsea în drumul vapoarelor care străbăteau Oceanul Pacific. De data asta, îl urmară şi ceilalţi tovarăşi, care doreau şi ei să cunoască insula, unde aveau să fie nevoiţi să-şi caute toate cele trebuitoare vieţii.

Pe la ora şapte dimineaţa, părăsiră cu toţii tabăra. Niciunul nu părea tulburat de situaţia în care se aflau. Aveau încredere în ei, dar trebuie să menţionăm că la toţi ceilalţi această încredere se sprijinea pe alte motive decât la Cyrus Smith. Inginerul avea încredere, pentru că se simţea în stare să smulgă acestei naturi sălbatice tot ce era necesar pentru a asigura viaţa lui şi a tovarăşilor săi, iar aceştia din urmă nu se temeau de nimic, tocmai pentru că Cyrus Smith era printre ei şi lucrul acesta îi liniştea. Pencroff, mai ales, după întâmplarea cu focul, n-ar fi deznădăjduit nici o clipă, chiar dacă ar fi fost aruncat împreună cu inginerul pe o stâncă pustie.

Ei şi! spuse el. Am scăpat noi din Richmond fără să cerem învoirea autorităţilor. Nu văd de ce n-am izbuti să scăpăm într-o bună zi dintr-un loc unde nu ne reţine nimeni.

Cyrus Smith urmă drumul străbătut în ajun, ocolind platoul ce forma baza conului al doilea, până la gura uriaşului crater. Vremea era minunată. Soarele se ridica pe un cer limpede, încălzind cu razele lui toată coasta răsăriteană a muntelui.

În curând, ajunseră la crater. Era aşa cum şi-l închipuise inginerul pe întuneric. Forma o pâlnie mare, care se lărgea până la o înălţime de o mie de picioare deasupra platoului.

La baza deschizăturii, torente largi şi masive de lavă pietrificată şerpuiau pe coastele muntelui, brăzdând astfel calea cu materii eruptive până în văile adânci ce străbăteau partea nordică a insulei.

Interiorul craterului, a cărui înclinare nu depăşea 35° sau cel mult 40°, nu prezenta nici greutăţi, nici piedici, care să le stânjenească urcuşul. Se vedeau urme foarte vechi de lavă, care se revărsaseră probabil prin partea superioară a conului înainte ca spărtura laterală să le fi deschis o cale nouă.

Cât despre hornul care deschidea straturilor eruptive subterane calea spre crater, greu ar fi putut să-şi dea seama de adâncimea lui, privind înăuntru, căci se pierdea în întunericul pământului. Nu mai rămânea însă îndoială că vulcanul era de multă vreme stins.

Înainte de orele opt, Cyrus Smith şi tovarăşii săi se aflau deasupra craterului, pe un fel de deluşor conic, care se formase în partea de nord a gurii vulcanului.

— Marea! Mare de jur-împrejur! strigară ei. Fără voia lor le scăpă de pe buze cuvântul care îi condamna să locuiască pe această insulă.

Într-adevăr, de jur-împrejurul lor se întindea nesfârşită marea! Poate că, urcându-se din nou în creştetul muntelui, Cyrus Smith nutrise totuşi o slabă nădejde că va descoperi vreun ţărm, vreo insulă mai apropiată, pe care să n-o fi zărit în ajun din pricina întunericului. Dar până la limita orizontului, deci pe o rază de peste cincizeci de mile, nu se zărea nici un ţărm. Nici o pânză în depărtare. Toată această imensitate era pustie, iar insula ocupa centrul unei circumferinţe ce părea nemărginită.

Muţi şi nemişcaţi, inginerul şi tovarăşii săi cercetară cu privirea, timp de câteva minute, întreg oceanul, până la marginile lui cele mai îndepărtate. Chiar şi Pencroff, care avea privirea atât de ageră, nu văzu nimic. Cu siguranţă că dacă ar fi existat, cât de departe, la orizont, vreun ţărm, a cărui prezenţă să se fi manifestat doar printr-un abur uşor,

marinarul l-ar fi zărit, căci natura îl înzestrase cu nişte adevărate telescoape, aşezate sub sprâncene.

Părăsind oceanul, privirile noilor locuitori ai insulei se întoarseră spre ţinuturile care se desfăşurau în întregime la picioarele lor. Prima întrebare fu pusă de Gédéon Spilett:

Cât de mare poate fi insula asta?

Pierdută cum era în imensitatea oceanului, nu părea prea întinsă.

Cyrus Smith se gândi câteva clipe, cercetă cu atenţie perimetrul insulei, în raport cu înălţimea pe care se aflau, apoi spuse:

Dragii mei, nu cred să mă înşel spunând că perimetrul insulei are mai bine de vreo sută de mile.

Şi deci, suprafaţa ei…?

E greu de apreciat, răspunse inginerul, – căci ţărmul este foarte neregulat crestat.

Presupunând că Cyrus Smith nu se înşelase în socotelile sale, insula trebuia să aibă aproximativ întinderea Maltei sau a insulei Zante din Mediterană, dar ţărmul ei apărea mai neregulat şi totuşi mai puţin înzestrat cu promontorii, capuri şi vârfuri, golfuri şi golfuleţe. Forma ei, ciudată într-adevăr, surprindea privirea şi când Gédéon Spilett, sfătuit de inginer, îi desenă conturul, călătorii noştri constatară că forma ei se aseamănă cu aceea a unui animal fantastic, un fel de pteropod17 uriaş, adormit la suprafaţa oceanului.

Aceasta era configuraţia insulei, a cărei hartă reporterul o schiţă pe loc cu destulă precizie.

Partea de est a litoralului, adică aceea pe care fuseseră zvţrliţi naufragiaţii, se deschidea larg spre mare, formând un golf întins, care se termina la sud-est printr-un cap ascuţit, pe care Pencroff nu-l zărise în cursul primei sale explorări din cauza unei ridicături a terenului. La nord-est, alte două capuri închideau golful, iar între ele se arcuia un golfuleţ îngust, care se asemăna cu botul căscat al unui rechin uriaş.

De la nord-est spre nord-vest, ţărmul se rotunjea asemenea unui craniu turtit de felină, ridicându-se apoi şi formând un fel de cocoaşă, ce dădea o formă neregulată acelei părţi a ţinutului. În centrul insulei se înălţa vulcanul.

De aici, litoralul, care se întindea de la sud la nord, era destul de puţin accidentat. Doar pe vreo două treimi din perimetrul insulei se mai arcuia, scobind ţărmul, un golf îngust. Mai departe, litoralul se termina printr-o limbă de pământ lungă, care semăna cu coada unui aligator uriaş.

Această coadă forma o adevărată peninsulă, care înainta în larg pe o distanţă de treizeci, de mile, apoi se rotunjea, limitând o radă în larg, deschisă şi cu malurile împădurite.

Partea cea mai îngustă a insulei, care corespundea spaţiului ce se întindea între Cămin şi golful pe care îl observaseră pe coasta apuseană, măsura doar zece mile; dar lungimea sa cea mai mare, începând de la falca din nord-est până la extremitatea cozii din sud-vest, avea cel puţin treizeci de mile.

În ceea ce priveşte interiorul insulei, înfăţişarea generală era cam aceasta: era împădurită în întregime în partea de miazăzi, de la munte până la ţărm, în timp ce partea de miazănoapte era stearpă şi nisipoasă, între vulcan şi coasta răsăriteană, Cyrus Smith şi tovarăşii săi avură surpriza să descopere un lac, înconjurat de copaci verzi, a cărui existenţă nici n-o bănuiseră până atunci. Văzut de la înălţime, lacul părea aşezat la nivelul mării, dar gândindu-se bine, inginerul explică tovarăşilor săi că mica întindere de apă trebuia să se afle la vreo trei sute de picioare deasupra nivelului mării, căci platoul care îi servea drept bazin era de fapt prelungirea platoului de pe coastă.

Atunci este un lac cu apă dulce? întrebă Pencroff.

Presupun că da, răspunse inginerul. Trebuie să fie alimentat de apele care se scurg din munte.

Se şi vede un râuleţ care se varsă în el, spuse Harbert, arătând cu mâna un pârâu îngust, al cărui izvor se

ascundea, desigur, printre povârnişurile răsăritene ale muntelui.

Aşa e, răspunse Cyrus Smith, – şi de vreme ce acest râuleţ alimentează lacul, îşi face probabil drum spre mare şi o revărsare prin care se scurge prisosul apelor. Vom cerceta noi lucrul acesta la întoarcere.

Acest pârâiaş, care avea un curs foarte şerpuit, împreună cu râul pe care îl cunoşteau, părea să alcătuiască întreg sistemul hidrografic al insulei; în orice caz, aşa se înfăţişa el exploratorilor noştri. Se putea totuşi ca sub copacii deşi ce acopereau două treimi din insulă, să se mai afle şi alte pârâiaşe care se scurgeau spre mare. Aceasta părea chiar neîndoielnic, avându-se în vedere fertilitatea acestei regiuni, împodobită cu cele mai minunate specimene ale florei din zonele temperate. în partea de nord a insulei nu se vedea nici o urmă de apă curgătoare. S-ar fi putut să se afle nişte ape stătătoare doar în porţiunea mlăştinoasă din nord-est. în general, în acele locuri, ţinutul apărea acoperit cu dune şi întinderi nisipoase, a căror ariditate contrasta puternic cu vegetaţia bogată, care acoperea cea mai mare parte a insuiei.

Vulcanul nu se înălţa chiar în mijlocul insulei. El era aşezat în regiunea de nord-vest şi părea să străjuiască la limita dintre cele două zone. Spre sudvest, sud şi sud-est, povârnişurile inferioare erau acoperite cu păduri dese. Spre nord, dimpotrivă, se vedeau pante golaşe, care se isprăveau în nisipurile litoralului. De altfel, toate şuvoaiele de lavă ce se revărsaseră în timpul erupţiilor îşi făcuseră drum spre direcţia aceea, croind o adevărată cale de lavă, care se prelungea până la golful din nord-vest în formă de bot de rechin.

Cyrus Smith şi tovarăşii săi petrecură astfel o oră în creştetul muntelui. Insula se desfăşura sub privirile lor ca o hartă lucrată în relief, în culori diferite. Pădurile erau verzi, nisipul galben, iar apele albastre. De sus puteau să aibă o vedere generală, rămânând ascunse privirilor numai

fundurile văilor înguste, ce se căscau la poalele vulcanului, şi teritoriu! ascuns sub verdeaţa imenselor păduri.

Rămânea de dezlegat o problemă importantă, menită să aibă o deosebii;! influenţă asupra viitorului naufragiaţilor.

Era oare locuită insula?

Reporterul era cel care pusese întrebarea aceasta, la care naufragiaţii socoteau că puteau să-i şi dea un răspuns negativ. Din cercetarea amănunţită a diferitelor regiuni ale insulei, reieşea că. ea era pustie.

Nicăieri nu se zărea ceva făcut de mâna omului. Nici un grup de locuinţe, nici o colibă singuratică, nici o aşezare de pescari pe litoral. Nici o dâră de fum în aer care să trădeze prezenţa omului. Adevărat că pe observatori îi despărţea o distanţă de vreo treizeci de mile de punctele extreme ale insulei, distanţă la care chiar şi ochiul lui Pencroff cu greu ar fi descoperit o locuinţă. Nu puteau nici măcar să-şi dea seama ce ascundea perdeaua de verdeaţă care acoperea trei sferturi din insulă, dar să mai ştie dacă se găsea acolo vreo aşezare omenească. Dar, în general, ştiau că indigenii de pe aceste mici insule ieşite la iveală din apele Pacificului locuiesc mai mult pe litoral şi ţărmul părea cu desăvârşire pustiu.

Până la o explorare mai amănunţită a insulei, naufragiaţii erau deci îndreptăţiţi să creadă că insula era nelocuită.

Dar nu se întâmpla oare să fie vizitată, din când în când, de indigenii insulelor vecine? Era greu de lămurit acest lucru. Pe o rază de cincizeci de mile nu se vedea urmă de uscat. Totuşi, cincizeci de mile pot fi străbătute cu uşurinţă într-un prao malaez sau într-o pirogă mare polineziană. Totul depindea de locul undeera aşezată insula, dacă’era izolată undeva în largul Oceanului Pacific sau dacă se afla în apropierea vreunui arhipelag. Se întrebau dacă va izbuti mai târziu Cyrus Smith să determine, fără instrumente speciale, latitudinea şi longitudinea insulei. Greu lucru. Pentru că se temeau însă de eventualele incursiuni ale

băştinaşilor vreunei insule învecinate, se vedeau siliţi să ia măsuri împotriva lor.

Acum, insula era explorată, configuraţia ei bine determinată, iar relieful ei cunoscut. întinderea insulei fusese şi ea calculată. Apele şi munţii, aşezarea pădurilor şi a şesurilor fuseseră consemnate pe planul desenat de reporler. Nu le mai rămânea decât să coboare povâmişul muntelui şi să cerceteze cuprinsul insulei, pentru a-i cunoaşte resursele minerale, vegetale şi animale.

Dar, înainte de a da tovarăşilor săi semnalul de plecare la vale, Cyrus Smith le vorbi cu vocea sa liniştită şi gravă:

Iată, dragii mei, colţişorul de pământ pe care ne-a aruncat furtuna. S-ar putea să trăim aici multă vreme, şi s-ar putea să ne vie vreun ajutor neaşteptat, dacă din întâmplare va trece un vapor… Spun din întâmplare, căci.insula asta este lipsită de însemnătate; ea nu are nici măcar un loc prielnic în care să poată poposi un vas şi mă tem că este aşezată în afara drumurilor obişnuite ale vapoarelor, adică prea la sud faţă de calea celor ce se duc spre arhipelagurile Pacificului, şi prea la nord pentru acelea care merg spre Australia, pe la Capul Horn. N-aş vrea să vă ascund adevărata situaţie…

Şi bine Faci, dragă Cyrus, se grăbi să-i răspundă reporterul. Ai de-a face cu bărbaţi În toată firea. Avem încredere în dumneata, şi dumneata la rândul dumitale poţi avea încredere în noi, nu-i aşa, dragii mei?

Voi fi foarte ascultător, domnule Cyrus, spuse Harbert, strângând mâna inginerului.

Eu te voi urma întotdeauna şi oriunde! strigă Nab.

În ceea ce mă priveşte pe mine, – spuse marinarul, – să nu-mi mai spuneţi pe nume dacă mă voi da îndărăt de la vreo treabă şi dacă vreţi dumneavoastră, domnule Smith, vom face din această insulă o mică Americă! Vom clădi oraşe, vom construi căi ferate, vom instala linii de telegraf şi într-o bună zi insula va fi cu totul transformată, bine amenajată, într-un cuvânt, va fi civilizată. Atâta doar că cer şi eu un lucru.

— Ce anume? întrebă reporterul.

— Să nu ne mai considerăm nişte naufragiaţi. Ar fi mai potrivit să ne considerăm nişte pionieri veniţi aici ca să colonizăm ţinutul.

Cyrus Smith zâmbi fără voia lui şi propunerea marinarului fu adoptată. Inginerul mulţumi apoi tovarăşilor săi pentru încrederea arătată, adăugând că se bizuie întru totul pe energia lor.

Ei, acuma să ne întoarcem la Cămin! strigă Pencroff.

O clipă, dragii mei, îl opri inginerul. Cred ca ar fi nimerit să dăm un nume acestei insule, precum şi capurilor, promontoriilor şi apelor pe care le vedem.

Foarte bine, spuse reporterul. Aceasta va face să ne înţelegem mai uşor atunci când vom vorbi de insula noastră.

Într-adevăr, – întregi marinarul, – e mare lucru să poţi spune unde te duci şi de unde vii. Cel puţin ţi se pare că eşti într-un loc cunoscut.

„Căminul”, de pildă, mi se pare o denumire potrivită, spuse Harbert.

Întocmai! răspunse Pencroff. Numele este uşor de reţinut şi mi-a venit de la sine. Vom păstra denumirea aceasta pentru primul nostru adăpost, nu-i aşa, domnule Cyrus?

Da, Pencroff, de vreme ce aşa l-ai numit.

Bine! În privinţa celorlalte va fi uşor de tot, reluă marinarul, care era,în vervă. Să le dăm nume aşa cum făcea Robinson, a cărui poveste mi-a citit-o Harbert de atâtea ori. Am putea să avem golful Providenţei sau capul Rechinului, capul Balenelor, capul Speranţelor deşarte…

Sau mai bine să le dăm numele domnului Smilh, al domnului Spilett sau al lui Nab, propuse Harbert.

Numele meu? strigă Nab, arătându-şi dinţii sclipitori.

De ce nu? răspunse Pencroff. Portul Nab sună foarte bine, de asemenea şi capul Gédéon.

Aş prefera să folosim nume de la noi din ţară, îi întrerupse reporterul, în felul acesta, ne-am aminti mai des de patria

noastră.

Da, am putea întrebuinţa astfel de numiri pentru punctele mai însemnate, spuse Cyrus Smith. Propun să dăm de pildă golfului de răsărit numele de golful Uniunii; iar celui mare, care se deschide la sud, denumirea de golful Washington. Muntelui pe care ne aflăm în clipa de faţă să-i spunem muntele Franklin, iar lacul care se întinde sub ochii noştri să-l numim lacul Grant. Numele acestea ne vor aduce aminte de ţara noastră şi de cetăţenii care-i fac cinste; iar în ceea ce priveşte râurile, golfurile, capurile şi promontoriile pe care le vedem din vârful acestui munte, aş fi de părere să alegem denumiri care să ne amintească mai curând configuraţia lor deosebită. Le vom ţine mai uşor minte şi va fi mult mai practic. Forma insulei este destul de ciudată, astfel că nu ne va fi prea greu să găsim numiri potrivite, în ceea ce priveşte apele pe care nu le cunoaştem, diferitele părţi ale pădurii, pe care le vom explora mai târziu, golfurile pe care le vom mai descoperi, acelora le vom da nume pe măsură ce le vom cunoaşte. Ce părere aveţi, dragii mei?

Propunerea inginerului fu primită de toţi. Insula se desfăşura sub ochii lor ca o hartă; nu aveau decât să găsească denumiri pentru toate ieşiturile sau adânciturile coastei şi pentru diferitele înălţimi. Gédéon Spilett avea să le înscrie pe rând şi nomenclatura geografică a insulei avea să rămână astfel consemnată definitiv.

În primul rând înscriseră golful Uniunii, golful Washington, muntele Franklin şi lacul Grant, numiri propuse de inginerul Smith pentru cele două golfuri şi pentru muntele pe care se aflam Acum, spuse reporterul, peninsulei care se întinde la sud-vestul insulei propun să i se dea numele de peninsula Serpentinei, iar cozii îndoite’ ce o termină şi care seamănă într-adevăr cu o coadă de reptilă să-i spunem promontoriul Reptilei.

Se adoptă, spuse inginerul.

Să luăm acum cealaltă extremitate a insulei, spuse Harbert. Golfului care seamănă aşa de mult cu un bot căscat să-i spunem golful Rechinului.

Potrivit nume! strigă Pencroff. Vom completa desenul numind cele două părţi care mărginesc golful şi care seamănă cu două maxilare capul Mandibulei.

Bine, dar avem două capuri! observă reporterul.

Nu-i nimic, – zise Pencroff, – vom avea capul Mandibulei de Nord şi capul Mandibulei de Sud!

S-a notat! răspunse Gédéon Spilett.

Mai rămâne să dăm un nume extremităţii de sud-est a insulei, spuse Pencroff.

Capul Ghearei! strigă Nab, care voia să dea şi el un nume unei părţi din ţărişoara lor.

ŞI găsise într-adevăr o denumire foarte potrivită, căci capul ce ieşea în mare părea să reprezinte gheara puternică a animalului fantastic, cu care se asemăna configuraţia ciudată a insulei.

Pencroff era încântat de felul cum se desfăşurau lucrurile şi imaginaţia lor, puţin aprinsă, mai inventă diferite denumiri. Astfel, râul care dădea coloniştilor apă bună de băut şi lângă care îi aruncase balonul, primi numele de Mercy18.

Mica insulă pe care fuseseră azvârliţi prima oară, fu numită insula Salvării.

Platoul care se afla în creştetul falezei de granit, deasupra Căminului, şi de unde privirea cuprindea întreg golful cel mare, primi numele de platoul Grande-Vue.

În sfârşit, întreg hăţişul de nepătruns al pădurilor ce acopereau peninsula Serpentinei primi denumirea de pădurile Far-West.

Cu aceasta, lista numelor date regiunilor vizibile şi cunoscute ale insulei se isprăvi, urmând să fie completată mai târziu, pe măsură ce aveau să dea de regiuni noi.

În ceea ce privea poziţia insulei, inginerul o determinase cu aproximaţie, luându-se după înălţimea şi poziţia soarelui,

potrivit căruia platoul Grande-Vue şi golful Uniunii se aflau aşezate la răsărit. Socoteau ca a doua zi, notând ora exactă a răsăritului şi a apusului soarelui şi fixând poziţia lui la jumătatea timpului scurs în calea sa pe cer între răsărit şi apus, să determine cu precizie unde se află nordul. Deoarece insula făcea parte din emisfera australă, soarele, în clipa când atingea la zenit punctul său culminant, trecea spre nord şi nu spre sud, cum aparent îşi urmează calea în emisfera boreală. Pionierii se pregăteau să coboare muntele franklin, pentru a se întoarce la Cămin, când Pencroff strigă:

Să ştiţi că suntem cu toţii nişte zăpăciţi!

De ce? întrebă Gédéon Spilett, care îşi închisese carnetul şi se pregătea să plece.

Dar insula noastră? Se poate? Am uitat să-i dăm un nume!

Harbert tocmai avea de gând să propună numele inginerului, şi fără îndoială că tovarăşii săi ar fi fost de acord, când Cyrus Smith rosti:

Să-i dăm numele unui mare cetăţean, dragii mei, numele aceluia care lupta acum pentru a apăra unitatea Republicii noastre! Să-i dăm numele lui Lincoln!

Trei urale întâmpinară propunerea inginerului.

În seara aceea, coloniştii noştri vorbiră, înainte de a adormi, despre patria lor îndepărtată, discutând despre groaznicul război care o sfâşia. Ei nu se îndoiau că armatele Sudului vor fi biruite în curând şi că datorită lui Grant şi lui Lincoln va învinge cauza Nordului, cauza dreptăţii.

Evenimentele acestea se petreceau în ziua de 30 martie 1865 şi ei nu puteau să ştie că, şaisprezece zile mai târziu, o crimă înfiorătoare avea să fie săvârşită la Washington, unde în vinerea paştilor, Abraham Lincoln avea să cadă răpus de glontele unui fanatic.

CAPITOLUL XII.

Potrivirea ceasurilor. Pencroff este mulţumit. Un fum suspect. Cursul Pinului Roşu. Flora insulei Lincoln. Fauna ei.

Fazanii de munte. Vânătoarea de canguri. Marasul. Lacul Grant. întoarcerea la Cămin.

Locuitorii insulei Lincoln aruncară o ultimă privire în jurul lor, ocoliră craterul, mergând pe muchia lui îngustă şi o jumătate de oră mai târziu se aflau din nou pe primul platou, unde îşi petrecuseră noaptea.

Pencroff socoti că era timpul să ia masa de dimineaţă şi lucrul acesta îi făcu să se gândească şi la problema ceasurilor, pe care Cyrus Smith şi reporterul le aveau la ei.

Se ştie că ceasul lui Gédéon Spilett nu fusese udat de apa mării, deoarece reporterul fusese aruncat de-a dreptul pe nisip, departe de valuri. Ceasul acesta era un instrument de fabricaţie foarte bună, un adevărat cronometru de buzunar, pe care Gédéon Spilett nu uitase să-l întoarcă cu grijă în fiecare zi. Ceasul inginerului se oprise, fireşte, pe când Cyrus Smith zăcea printre dune. El îl întoarse deci şi, socotind după înălţimea soarelui că trebuie să fie orele nouă dimineaţa, îşi potrivi ceasul la această oră.

Gédéon Spilett era să facă aceeaşi lucru, când imginerulil-opri, spunându-i:

Nu, draga Spilett, aşteaptă! Ai păstrat ora de.la Richmond, nu-i aşa?

Da, Cyrus.

Prin urmare, ceasul dumitale este potrivit după meridianul oraşului Richmond, meridian care este aproximativ şi acela al oraşului Washington?

Desigur.

Ei bine, lasă-l aşa. Mulţumeşte-te să-l întorci foarte regulat, dar nu te atinge de arătătoare. Lucrul acesta ne mai poate fi de folos.

„La ce bun?” se gândi marinarul.

Mâncară cu atâta poftă, încât provizia de vânat şi de migdale fu în întregime consumată. Dar Pencroff nu se arătă de loc îngrijorat. Aveau să facă alte provizii pe drum; Top, care primise o porţie cam mică, va şti să descopere câte. ceva printre tufişuri. Pe de altă parte, marinarul se

gândea, nici mai mult nici mai puţin, să ceară inginerului să le fabrice nişte praf de puşcă şi vreo. două puşti de vânătoare, socotind că lucrul acesta nu era chiar atât de complicat.

Părăsind platoul, Cyrus Smith propuse tovarăşilor săi să se întoarcă la Cămin pe alt drum ca să cerceteze lacul Grant, atât de minunat aşezat. în mijlocul brâului său de verdeaţă. Urmară deci muchia unui povârniş, de unde părea să izvorască pârâiaşul ce alimenta lacul. Vorbind între ei, coloniştii începuseră să şi întrebuinţeze denumirile pe care le aleseseră şi lucrul acesta le uşura mult convorbirea. Harbert şi Pencroff, unul tânăr, iar celălalt cam copilăros, erau îneântaţi, şi pe drum, marinarul tot spunea:

Ei, ce zici, Harbert? Aşa e bine! Nu se poate să ne rătăcim, băiete, deoarece, fie că apucăm drumul spre lacul Grant, fie că pornim spre Mercy prin pădurea Far-West, tot ajungem până la urmă pe platoul Grande-Vue şi prin urmare la golful Uniunii!

Hotărâseră că, fără să formeze un grup compact, cei cinci tovarăşi nu trebuiau să se depărteze prea mult unul de celălalt. Fără îndoială că pădurile dese ale insulei adăposteau şi unele fiare sălbatice, aşa că era prudent să înainteze cu băgare de seamă. De cele mai multe ori, Pencroff, Harbert şi Nab umblau în frunte, precedaţi de Top care scotocea prin toate părţile. Reporterul şi inginerul mergeau împreună; Gédéon Spilett, gata să noteze cel mai mic incident, iar inginerul mai tot timpul tăcut, îndepărtându-se de drum doar atunci când ridica ici, colo câte un minereu sau o plantă, pe care le băga în buzunar, fără să spună nimic.

Ce-o fi adunând mereu? se întrebă Pencroff. Mă tot uit şi eu, dar nu văd nimic care ar merita să mă aplec!

Pe la orele zece, micul grup cobora ultimele povârnişuri ale muntelui Franklin. Solul abia începuse să fie presărat cu tufişuri şi cu copaci răzleţi. Străbăteau un şes lung de o milă, care se termina la marginea pădurii. Păşeau pe un

pământ gălbui, ce părea calcinat şi era presărat ici, colo cu blocuri de bazalt, care pe alocuri dădeau un aspect accidentat câmpiei. După părerea lui Bischof, i-au trebuit bazaltului acestuia vreo trei sute cincizeci de milioane de ani, ca să se răcească. Totuşi, pe câmpie nu se vedeau urme de lavă, care părea să se fi scurs mai mult pe povârnişul nordic.

Cyrus Smith credea că vor atinge fără nici un fel de piedică pârâul care, după părerea lui, trebuia să curgă pe sub copacii de la marginea şesului, când îl văzu pe Harbert întorcându-se în grabă, în timp ce Nab şi marinarul se ascundeau după o stâncă.

Ce s-a întâmplat, băiete dragă? întrebă Gédéon Spilett.

Am văzut un fum, răspunse Harbert. Se ridică dintre stânci, la o sută de paşi mai încolo.

Să fie totuşi oameni pe aici? strigă reporterul.

Să nu ne arătăm înainte de a şti cu cine avem de-a face, răspunse Cyrus Smith. Mă cam tem de indigenii pe care i-am putea întâlni pe această insulă şi nu prea îi doresc. Unde este Top?

Top aleargă înainte.

Şi nu latră?

Nu.

Ciudat. Să încercăm totuşi să-l chemăm.

În câteva clipe, inginerul, Gédéon Spilett şi Harbert erau Ungă tovarăşii lor, ascunzându-se ca şi aceştia pe-după stâncile de bazalt.

Se vedea foarte desluşit un nor de fum care se ridica în aer. Fumul avea o culoare gălbuie, foarte caracteristică.

Top se întorsese, rechemat de un fluierat uşor al stăpânului său, care începu să se strecoare printre stânci, făcând semn tovarăşilor să-l aştepte.

Coloniştii noştri stăteau nemişcaţi, aşteptând cu oarecare nelinişte rezultatul cercetărilor inginerului. Deodată, îl auziră pe Cyrus strigându-i. Ajunseră în câteva clipe lângă inginer şi fură izbiţi de mirosul neplăcut, care plutea în aer.

Uşor de recunoscut, acest miros lămurise repede pe inginer de provenienţa norului de fum, de care fusese destul de îngrijorat mai întâi, şi nu pe nedrept.

După cum vedeţi, spuse el, focul acesta, sau mai bine zis fumul acesta, l-a aprins chiar natura. Am dat peste un izvor de sulf, care ne va ajuta să scăpăm de laringită.

Bravo! strigă Pencroff. Ce păcat că n-am guturai!

Se apropiară toţi de locul de unde se ridica fumul. Găsiră un bogat izvor sodic sulfuros, care curgea printre stânci şi ale cărui ape, după ce absorbeau şi oxigen din aer, răspândeau un miros puternic de acid sulfuric.

Cyrus Smith încercă apa cu mâna şi constată că este catifelată ca leşia. Mai află că are un gust dulceag şi o temperatură de 95° Fahrenheit (35° centigrade deasupra lui zero). întrebat de Harbert, pe ce îşi bazează această afirmaţie, inginerul îi răspunse:

— E foarte simplu, dragul meu: când am băgat mâna în apă, n-am simţit nici frig, nici cald, deci apa trebuie să aibă temperatura trupului omenesc, care este de aproximativ 35°.

Izvorul sulfuros, nefiindu-le deocamdată folositor, se îndreptară spre marginea pădurii stufoase, care începea chiar la câteva sute de paşi.

După cum bănuiseră, pârâul îşi rostogolea pe aici apele iuţi şi limpezi, curgând între două maluri înalte, de pământ roşu, culoare care trăda prezenţa oxidului de fier. Din pricina culorii malurilor, coloniştii dădură de îndată acestei ape numele de „Pârâul Roşu”.

Era un pârâu larg, adânc şi limpede, format din apele scurse de pe munte – jumătate râu, jumătate torent – curgând ici liniştit pe nisip, colo vuind peste pietre sau prăvălindu-se în cascadă. îşi făcea drum spre lac pe o lungime de o milă şi jumătate şi pe o lăţime de aproximativ treizeci-patruzeci de picioare.

Apele lui erau dulci, ceea ce le îngădui să tragă concluzia că şi apele lacului ar fi la fel. Era o împrejurare fericită, în

cazul când s-ar găsi pe malurile lui un adăpost mai bun decât Căminul.

Cât despre copacii care umbreau malul pârâului cale de câteva sute de picioare în jurul apei, cei mai mulţi făceau parte din speciile ce se găsesc pretutindeni în zonele temperate din Australia sau Tasmania. Ele se deosebeau de coniferele care se înălţau în partea insulei explorată de ei, la câteva mile de platoul Grande-Vue. în această epocă a anului, la începutul lui aprilie, care în emisfera australă corespunde lunii octombrie, adică începutului toamnei din emisfera boreală, frunzele nu căzuseră încă. Se aflau printre ei mai ales eucalipţi şi cazuarina, dintre care unii aveau să le dea în primăvara viitoare un fel de mană dulce, asemănătoare cu mana de Orient. în luminişuri creşteau pâlcuri de cedri australieni, care se ridicau din iarba numită în Noua Olandă „tussac”. Lipsea însă cocotierul, atât de răspândit în arhipelagurile Pacificului, această insulă aflându-se desigur la o latitudine prea joasă.

Ce păcat! spuse Harbert. E un copac atât de folositor şi face nuci atât de frumoase!

În ceea ce priveşte păsările, ele mişunau printre ramurile rare ale eucalipţilor şi cazuarinilor, care nu le stinghereau zborul. Cacatoeşi negri, albi şi cenuşii, papagali şi peruşe cu pene multicolore, păsări cu pene verzi şi creste roşii, papagali australieni albaştri zburau prin aer, cârâind asurzitor. Zburătoarele acestea erau atât de viu colorate, încât coloniştilor noştri li se părea că le privesc printr-o prismă, care descompune culorile.

Deodată, din mijlocul unui tufiş, izbucni un concert ciudat de voci discordante. Coloniştilor li se părea că auzeau cântec de păsări, răgete de patrupezi şi ca un fel de şuierat ce putea fi lesne atribuit unui indigen. Nab şi Harbert, uitând de orice prudenţă, se repeziră spre tufiş. Din fericire, nu dădură peste nici o fiară periculoasă, nici peste vreun indigen primejdios. Descoperiră doar vreo şase din păsările numite „fazani de munte”, al căror strigăt seamănă

cu un râs batjocoritor. Câteva lovituri de ciomag puseră capăt, concertului, procurându-le totodată un vânat minunat pentru masa de seară.

Harbert le arătă şi nişte porumbei frumoşi, cu aripile bronzate, unii moţaţi, alţii îmbrăcaţi în verde ca cei de soiul Miacquaria. N-au putut să-i atingă însă, şi tot aşa le scăpară şi ciorile şi coţofenele care zburau în stol. O împuşcătură de alice ar fi făcut prăpăd printre aceste zburătoare, dar vânătorii noştri erau înarmaţi doar cu pietre şi ciomege, arme primitive care se dovediră foarte puţin folositoare în această împrejurare.

Lucrul acesta se vădi mai mult încă, atunci când prin faţa grupului trecu în fuga mare o turmă de patrupede, care înaintau, ţopăind şi sărind peste tufişuri. Adevărate mamifere zburătoare, ele făceau salturi atât de mari, încât păreau să se avânte de la un copac la altul, ca veveriţele.

Uite canguri! strigă Harbert.

De mâncat, se mănâncă? întrebă Pencroff.

Friptura înăbuşită de cangur, răspunse reporterul, întrece cel mai gustos vânat!…

Nici nu-şi terminase bine Gédéon Spilett fraza aceasta, care le aţâţa din nou pofta de vânat, că marinarul, urmat de Nab şi Harbert, se şi repezi pe urmele cangurilor. în zadar îi chemă Cyrus Smittt. De altfel, şi goana lor se dovedi zadarnică, căci cangurii erau sprinteni şi săreau ca nişte mingi. Se întoarseră după cinci minute, gâfâind şi fără nici un rezultat, iar cangurii pieriră în desişuri. Nici Top nu avusese mai mult noroc.

Vedeţi şi dumneavoastră, domnule Cyrus, spuse Pencroff, că trebuie neapărat să ne fabricăm puşti. Credeţi că va fi cu putinţă?

— Poate, răspunse inginerul, dar vom începe mai întâi prin a fabrica arcuri şi săgeţi şi nu mă îndoiesc că în curând veţi deveni tot atât de îndemânatici ca şi vânătorii australieni.

Arcuri şi săgeţi! spuse Pencroff dispreţuitor. Astea sunt bune pentru copii!

Nu face pe grozavul, prietene Pencroff, răspunse reporterul. Arcul şi săgeţile au fost de ajuns totuşi să însângereze omenirea timp de sute de ani. Praful de puşcă este o invenţie nouă, dar războiul, din nefericire, a existat încă din vremurile cele mai îndepărtate.

— Pe legea mea, aveţi dreptate, domnule Spilett, spuse marinarul. Iertaţi-mă, dar m-am pripit cu vorba, ca totdeauna!

Între timp, Harbert, stăpânit de ştiinţa sa preferată, aduse din nou vorba de canguri, spunând:

De altfel, se pare că am avut de-a face cu speţa cea mai greu de prins. Aceştia erau canguri uriaşi, cu blană groasă, cenuşie, dar, dacă nu mă înşel, există şi canguri negri şi roşii, canguri de stâncă, şi alţii, care sunt mai uşor de prins. Există vreo douăsprezece specii…

Harbert, îi curmă vorba, sfătos, marinarul, pentru mine nu există decât un singur soi de canguri şi acela se cheamă cangur la frigare şi tocmai specia asta ne va lipsi deseară!

Izbucniră cu toţii în râs la auzul noii clasificări a maestrului Pencroff. Bravul marinar nu-şi ascundea părerea de rău de a nu avea decât friptură de fazan la masa de seară. Norocul însă avea să-i surâdă din nou.

Într-adevăr, Top, care simţea că propriul său interes e în joc, adulmeca şi scotocea peste tot, mânat de instinctul lui, ce se îmbina cu o poftă de mâncare grozavă. După toate probabilităţile, Top ar fi mâncat pe loc orice i-ar fi ieşit în cale, vânând astfel pe socoteala sa, dacă Nab nu l-ar fi supravegheat tot timpul.

Pe la orele trei, câinele dispăru printre ierburile înalte şi, judecând după mârâiturile surde care se auziră în curând, părea să se fi luat la harţă cu vreun animal.

Nab se repezi după el şi într-adevăr îl văzu pe Top sfâşiind cu lăcomie un patruped, care era pe cale să dispară în stomacul lui, de unde nu mai aveau cum să-l cerceteze. Din fericire, câinele nimerise peste o mamă cu pui: dăduse o

întreită lovitură, căci alte două rozătoare zăceau sugrumate pe jos.

Nab apăru ’triumfător, ţinând în fiecare mână câte un rozător, ceva mai mare ca un iepure. Blana lor era gălbuie, cu pete verzui şi aveau doar un ciot de coadă. Erau nişte rozătoare numite „maras”, un fel de iepuri din specia aguti, puţin mai mari decât fraţii lor din regiunile tropicale, adevăraţi iepuri americani, cu urechi lungi şi fălcile înarmate cu câte cinci măsele puternice pe fiecare parte, ceea ce-i deosebea de specia aguti.

Urra! strigă Pencroff. Avem şi friptură! Acum cred că putem să ne întoarcem acasă!

Porniră din nou la drum. Pârâul Roşu îşi rostogolea apele limpezi sub bolta diferiţilor copaci arbori de cauciuc uriaşi, banksia şi cazuarina. Tulpinele unor liliacee minunate se ridicau până a o înălţime de douăzeci de picioare. Alte specii de copaci, necunoscuţi tânărului naturalist, îşi plecau ramurile deasupra pârâului, ale cărui ape se strecurau murmurând pe sub bolţile de verdeaţă…

Dar încetul cu încetul, albia pârâului se lărgea şi Cyrus Smith îşi dădu seama că se apropiau de revărsarea lui. Într-adevăr, la ieşirea dintr-un desiş de copaci minunaţi, coloniştii se pomeniră în faţa lacului.

Exploratorii atinseseră malul apusean al lacului Grant. Priveliştea era vrednică de admiraţie. Această întindere de apă, cu o circumferinţă de aproximativ şapte mile şi o suprafaţă de două sute cincizeci de acri era înconjurată de un brâu de copaci minunaţi. Spre răsărit, printr-o perdea de verdeaţă, pitoresc drapată pe alocuri, se întrezărea marea. Spre nord, lacul forma un arc rotunjit, care contrasta cu ascuţişul capătului opus. Nenumărate păsări acvatice vizitau malurile acestui Ontario în miniatură, şi cele „o mie de ostroave” ale marelui lac american cu acest nume erau înlocuite aci de o stâncă, ce ieşea din apă la câteva sute de picioare de malul sudic. Pe această stâncă se aciuiseră la un loc mai multe familii de pescăruşi care,

cocoţaţi pe câte o piatră, pândeau gravi, nemişcaţi, peştii care se zăreau pe acolo şi apoi se repezeau în apă cu un strigăt ascuţit, pentru a ieşi cu prada în cioc. Într-alte părţi, pe maluri şi pe mica insulă, se lăfăiau raţe sălbatice, pelicani, găinuşe de baltă şi alte păsări, printre care şi vreo două minunate specimene de menura splendida, păsări lyră, cu coada graţios arcuită.

Apa lacului era limpede, plăcută la gust, de culoare închisă şi, după cercurile concentrice care se încrucişau la suprafaţa ei, părea să adăpostească mult peşte.

E într-adevăr frumos lacul acesta! spuse Gédéon Spilett. Plăcut ar fi să trăim pe malurile lui!

Chiar aci vom trăi! îi răspunse Cyrus Smith. Dorind să ajungă la Cămin pe drumul cel mai scurt, coloniştii o porniră spre capul sudic al lacului. Mergeau de-a dreptul prin pădure. Îşi croiră cu destulă greutate drum printre ierburile înalte şi desişurile prin care omul nu păşise niciodată până atunci, îndreptându-se spre litoral, astfel ca să iasă la nord de platoul Grande-Vue. Străbătură două mile în această direcţie. În sfârşit, după ultima perdea de arbori, apăru platoul Grande-Vue, acoperit cu iarbă deasă, iar în depărtare, întinderea nesfârşită a mării.

Pentru a ajunge la Cămin, nu mai trebuiau decât să traverseze oblic platoul, mergând cale de o milă, şi să coboare apoi până la prima cotitură a râului Mercy. Inginerul dorea însă să afle cum şi pe unde se scurge prisosul de apă al lacului, astfel că îşi împinseră cercetările pe sub copaci, încă o milă şi jumătate spre nord. Într-adevăr, după toate probabilităţile, trebuia să existe undeva o crăpătură a peretelui de granit pe unde să se reverse apa. Acest lac nu era, de fapt, decât un uriaş bazin, pe care apele pârâului îl umpluseră încetul cu încetul şi era de la sine înţeles că surplusul de apă trebuia să se scurgă în mare printr-o cascadă oarecare. Iar dacă presupunerile i se adevereau, inginerul socotea că va putea folosi energia căderii de apă, care se irosea deocamdată zadarnic. Mai

umblară astfel câtva timp, urcând din nou panta platoului. Dar, deşi mai străbătuseră încă o milă în aceeaşi direcţie, inginerul tot nu izbutise să descopere locul de revărsare a lacului, care totuşi trebuia să se afle undeva în apropiere.

Între timp, se făcuse ora patru şi jumătate şi trebuiau să se întoarcă acasă, ca să-şi pregătească cina. De aceea, micul grup făcu cale întoarsă şi, urmând malul stâng al râului Mercy, Cyrus Smith şi tovarăşii săi ajunseră curând la Cămin.

Aici aprinseră focul şi Nab cu Pencroff, ca doi bucătari pricepuţi, pregătiră la repezeală nişte fripturi minunate de maras.

După cină, înainte de culcare, Cyrus Smith scoase din buzunar câteva dintre pietrele şi minereurile pe care le adunase pe drum şi rosti:

Dragii mei, iată, fier, piritǎ, argilă, var şi piatra aceasta care e cărbune. Iată ce ne dăruieşte natura, iată cu ce contribuie ea la munca tuturor. De mâine, începe munca noastră.

CAPITOLUL XIII.

Ce poartă Top. Se fabrică arcuri şi săgeţi. Cărămidăria. Cuptorul de oale. Diferite vase de bucătărie. Prima oală cu supă. Pelinul. Crucea Sudului. O importantă observaţie astronomică.

Ei, domnule Cyrus, cu ce începem? îl întrebă a doua zi de dimineaţă Pencroff pe inginer.

Cu începutul, răspunse Cyrus Smith.

Şi adevărul era că pionierii noştri erau siliţi să înceapă cu „începutul”. Ei nu aveau nici măcar sculele necesare pentru a-şi fabrica unelte şi nici nu puteau să piardă prea mult timp, deoarece trebuiau să facă negreşit faţă nevoilor existente. E drept că puteau profita de experienţa trecutului şi, dacă n-aveau nimic de inventat, trebuiau în schimb să-şi fabrice tot ce le era necesar. Fierul şi oţelul de care dispuneau se aflau încă în stare de minereu, vasele aşteptau abia să fie fasonate din argilă, iar rufele şi îmbrăcămintea erau încă în stadiul de materii textile brute.

Trebuie menţionat de altminteri că aceşti colonişti erau „oameni” în cel mai adevărat înţeles al cuvântului. Inginerul Smith nu putea să-şi dorească nişte colaboratori mai inteligenţi, mai devotaţi şi mai zeloşi. Vorbise cu fiecare dintre ei în parte şi cunoştea însuşirile fiecăruia.

Gédéon Spilett, reporter de mare talent, care acumulase nenumărate cunoştinţe ca să poată vorbi despre toate, avea să contribuie foarte mult cu mintea şi cu fapta la

colonizarea insulei, fără a da vreodată înapoi în faţa greutăţilor. Din totdeauna vânător pasionat, avea să considere drept o meserie ceea ce socotise până atunci un sport plăcut.

Harbert, băiat destoinic, avea cunoştinţe neobişnuit de vaste în domeniul ştiinţelor naturii şi, mulţumită lor, avea să aducă un aport preţios cauzei comune.

Nab era devotamentul în persoană. Îndemânatic, inteligent, neobosit, robust şi înzestrat cu o sănătate de fier, Nab se pricepea puţin la fierărie, şi avea să fie fără îndoială foarte folositor coloniei.

În ceea ce-l priveşte pe Pencroff care, fiind marinar, străbătuse toate oceanele, acesta lucrase şi ca tâmplar pe şantierele de construcţie din Brooklyn, fusese ajutor de croitor pe vasele statului, iar în timpul concediilor se îndeletnicise şi cu grădinăritul. Ca toţi oamenii mării se pricepea la orice şi ştia să facă de toate.

Ar fi fost într-adevăr greu de găsit cinci oameni mai potriviţi, ca să facă faţă împrejurărilor în care se găseau.

Cyrus Smith spusese că aveau să înceapă cu „începutul”. Ori, acest început, de care vorbea inginerul, cerea construirea unui aparat, cu ajutorul căruia să transforme substanţele pe care natura le punea la îndemână. Este cunoscut rolul căldurii în aceste transformări. Combustibilul, lemn sau cărbune, se găsea din belşug şi putea fi întrebuinţat imediat. Trebuia deci clădit un cuptor, pentru a-l folosi.

La ce ne va sluji cuptorul? întrebă Pencroff.

Ne va ajuta să fabricăm vasele de care avem nevoie, răspunse Cyrus Smith.

Şi din ce vom face cuptorul?

Din cărămizi.

Dar de unde cărămizile?

Le vom fabrica din argilă. Hai să mergem, dragii mei. Ca să nu ne mai obosim şi cu căratul, vom aşeza cărămidăria chiar la locul de unde scoatem argila. Nab se va îngriji de

aprovizionare, iar focul pentru pregătirea bucatelor nu ne va lipsi.

De asta suntem siguri, răspunse reporterul, – în schimb, s-ar putea să ducem lipsă de alimente, pentru că nu avem arme de vânătoare.

Ah, dacă am avea măcar un cuţit! strigă marinarul.

Ce-ai face cu el? întrebă Cyrus Smith.

Ei bine, aş face repede un arc şi săgeţi şi n-am mai duce lipsă de mâncare!

Da, da, un cuţit, o lamă ascuţită… şopti inginerul, dus pe gânduri.

Tot vorbind, privirile i se opriră asupra lui Top, care se plimba de colo până colo pe plajă.

Deodată, ochii lui Cyrus Smith străluciră.

Top, aici! strigă el.

Câinele se supuse chemării stăpânului său. Acesta apucă între mâini capul lui Top şi, desfăcându-i zgarda de la gât, o rupse în două părţi, spunând:

Iată două cuţite, Pencroff!

Marinarul îi răspunse cu un chiot puternic. Zgarda lui Top era făcută dintr-o lamă subţire de oţel călit. Era destul să fie ascuţită pe o piatră de gresie şi cuţitul era gata. După două ore, utilajul coloniei se compunea din două lame tăioase, care fuseseră fixate, fără prea.mare greutate, pe câte un mâner solid.

Cucerirea acestei prime unelte fu socotită un adevărat triumf. Era într-adevăr o cucerire nepreţuită, care venea în clipa potrivită.

Plecară. Cyrus Smith voia să se întoarcă pe ţărmul apusean al lacului, acolo unde observase. în ajun pământul argilos, din care luase o mostră. O luară deci de-a lungul râului Mercy, străbătură platoul Grandcvue şi, după un drum de cinci mile, ajunseră într-un luminiş, aşezat la vreo două sute de paşi de lacul Grant.

Pe drum, Harbert descoperise un copac, din ramurile căruia indienii Americii de Sud îşi fac arcuri. Se numea

„crejimba” şi făcea parte din familia palmierilor care nu dau fructe bune de mâncat. Tăiară crengi lungi şi drepte, le smulseră frunzele şi le ciopliră în aşa fel, încât să fie mai groase la mijloc şi mai subţiri la capete. Le mai rămânea să găsească o plantă, din care să fabrice coarda arcului. Găsiră o plantă care făcea parte din familia malvaceelor, un hibiscus heterophyllus, din care scoaseră fibre atât de puternice, încât se puteau asemui cu tendoanele de animale. Pencroff fabrică astfel nişte arcuri destul de puternice, cărora nu le mai lipseau decât săgeţile. De altfel, săgeţile erau uşor de făcut din crengi drepte şi tari, fără noduri. Doar vârful fu mai greu de găsit. Era nevoiede ceva care să poată înlocui fierul. Pencroff însă era de părere că până la urmă vor găsi şi vârfuri.

Coloniştii ajunseră pe meleagurile cercetate în ajun, unde solul le oferea argilă plastică specială, care se întrebuinţează la fabricarea cărămizilor şi olanelor, tocmai potrivită pentru scopurile lor. Mâna de lucru era şi ea la îndemână. Trebuiau să scoată grăsimea din argilă cu ajutorul nisipului, să-i dea forma cărămizilor şi să le coacă la căldura unui foc de lemn.

De obicei, cărămizile sunt turnate în forme, dar inginerul se mulţumi să le fabrice cu mâna. Toată ziua aceea şi în ziua următoare nu făcură altceva. Argila, pe care o stropeau cu apă, era frământată cu mâinile şi picioarele şi împărţită apoi în cărămizi prismatice de mărime egală. Un lucrător experimentat poate să fabrice, fără nici o maşină, până la zece mii de cărămizi în douăsprezece ore. Dar cei cinci cărămidari din insula Lincoln nu izbutiră să facă mai mult de trei mii de bucăţi în două zile. înşirară apoi cărămizile una lângă alta, aşteptând să se usuce bine, pentru a le aşeza apoi în cuptor, lucru care se putea face doar peste trei-patru zile.

În ziua de 2 aprilie, Cyrus Smith fixă punctele cardinale ale insulei.

În ajun, el notase exact ora la care dispăruse soarele sub orizont, ţinând seama şi de refracţia razelor. Dimineaţa, însemnă cu aceeaşi exactitate ora răsăritului. între apus şi răsărit se scurseseră douăsprezece ore şi douăzeci şi patru de minute. Deci, în aceeaşi zi, la şase ore şi douăsprezece minute după răsărit, soarele avea să treacă la meridian şi punctul pe care-l va ocupa pe cer în acea clipă va reprezenta nordul insulei.

La acea oră, Cyrus reperă punctul cu ajutorul a doi copaci astfel aşezaţi, încât umbra lor proiectată de soare forma un meridian invariabil, obţinând astfel un punct de plecare pentru operaţiile ce vor urma.

În cele două zile care le mai rămăseseră până la coacerea cărămizilor, adunară combustibil. Tăiară o mulţime de crengi din jurul luminişului şi strânseră toate uscăturile de sub copaci. Între timp, vânară puţin prin împrejurimi, ceea ce era cu atât mai uşor, cu cât Pencroft îşi fabricase în sfârşit câteva duzini de săgeţi, înarmate cu vârfuri bine ascuţite. Top le făcuse rost de aceste vârfuri, prinzând un porc spinos, vânat destul de prost, dar deosebit de valoros pentru ei, datorită spinilor cu care era acoperit. Ei legară aceşti ghimpi la extremitatea săgeţilor, care erau prevăzute şi cu nişte pene de papagal la capătul celălalt, pentru a pluti mai bine şi a nimeri drept la ţintă. În scurtă vreme, reporterul şi Harbert deveniră arcaşi dibaci, iar vânatul cu păr sau pene începu să curgă la Cămin. Aveau carne de cabiai, porumbei, aguşti, cocoşi de munte şi altele. Aproape tot vânatul răpus provenea din pădurea aşezată pe malul stâng al râului Mercy, regiune care primi numele de pădurea Jacamarului, în amintirea păsării urmărite în timpul primei explorări a ţinutului, întreprinsă de Harbert şi Pencroff.

Vânatul îl mâncau proaspăt. Păstrară doar şuncile cabiaiului, pe care le aromară cu diferite frunze parfumate şi le afumară la un foc de lemne verzi. Oricât de hrănitoare era mâncarea pionierilor, se plictisiseră totuşi de ea, căci

mâncau friptură şi iar friptură. Ei ar fi fost fericiţi să audă clocotind pe foc o supă cu un simplu rasol, dar era nevoie ca mai întâi să-şi fabrice oala în care să-l fiarbă. Oala la rândul ei trebuia să fie arsă într-un cuptor care de-abia acum urma să fie zidit.

În cursul scurtelor plimbări pe care le făceau în jurul cărămidăriei, vânătorâi noştri dăduseră peste nişte urme de animale mari, cu gheare puternice,'lintr-o specie necunoscută. Cyrus Smith îi rugă pe tovarăşii săi să fie prevăzători, deoarece s-ar fi putut să trăiască şi fiare primejdioase în pădurea din jurul lor.

Şi inginerul nu greşise. Peste câteva zile, Gédéon Spilett şi Harbert zăriră un animal care semăna cu un jaguar. Din fericire, fiara nu-i atacă, căci puţin înarmaţi cum erau, cu greu ar fi scăpat teferi. Pencroff şi Gédéon Spilett hotărâră să cureţe insula de asemenea fiare, de îndată ce vor avea arme serioase.

În tot timpul acesta, Căminului nu i se mai aduse nici o îmbunătăţire, deoarece inginerul spera să găsească, sau să construiască, de va fi nevoie, o locuinţă mai potrivită. Locuitorii noştri, obosiţi, se mulţumiră să schimbe muşchiul şi frunzele uscate din culcuşurile în care dormeau.

Tot în vremea aceea, începură să ţină şi socoteala exactă a zilelor petrecute pe insula Lincoln. Astfel, la 5 aprilie, care cădea într-o miercuri, se împlineau douăsprezece zile de când naufragiaţii fuseseră azvârliţi de uragan pe ţărmul acesta.

În zorii zilei de 6 aprilie, inginerul şi tovarăşii lui se aflau laolaltă în luminişul în care voiau să ardă cărămizile. Bineînţeles că operaţia urma să aibă loc în aer liber, nu în cuptoare, mai bine zis chiar grămada de cărămizi ce trebuiau arse avea să constituie un cuptor uriaş, care avea să ardă şi să se coacă singur.

Pregătiră combustibilul, aşezând pe pământul gol grămezi de vreascuri subţiri, uscate, pe care le înconjurară cu mai.multe rânduri de cărămizi uscate, formând astfel un

cuptor mare, în care amenajaseră şi câteva coşuri de aerisire. Aşezarea cărămizilor dură toată ziua, aşa că doar seara izbutiră să aprindă vreascurile.

Nimeni nu dormi în noaptea aceea. Toţi supravegheau focul cu grijă, căutând să menţină o căldură egală în cuptor.

Operaţia ţinu patruzeci şi opt de ore şi reuşi cât se poate de bine. Acum, masa fumegândă trebuia să se răcească. îndrumaţi de Cyrus Smith, Nab şi Pencroff cărară pe o targa făcută din crengi împletite câteva grămezi de pietre de var (carbonat de calciu), care se găseau din belşug la nordul lacului. Sub acţiunea căldurii, pietrele acestea se transformară într-un var gros, minunat, care fierbea îndelung la stingere, întocmai ca varul cel mai fin, provenit din calcinarea marmurei sau a cretei. Amestecat cu nisip, a cărui menire era să împiedice contractarea pastei când se întăreşte, varul acesta le furniza o tencuială de cea mai bună calitate.

Rezultatul tuturor acestor îndeletniciri se vădi în ziua de 9 aprilie, când inginerul constată că dispuneau de o însemnată cantitate de var gata pregătit şi de câteva mii de cărămizi.

Fără să mai piardă o clipă, pionierii se apucară să construiască cuptorul, pentru coacerea diferitelor vase necesare gospodăriei lor. Lucrul mergea destul de uşor. Peste cinci zile, încins cu cărbunele de huilă din zăcământul pe care-l descoperise inginerul la gura Pârâului Roşu, în aer liber, cuptorul aruncă primii nori de fum, dintr-un coş de douăzeci de picioare. Luminişul se transformase în uzină, iar Pencroff era gata să creadă că din acest cuptor vor ieşi toate produsele industriei moderne.

În aşteptarea acestui eveniment, pionierii se mulţumiră să fabrice nişte vase cam grosolane, e drept, dar cât se poate de potrivite pentru pregătirea mâncării. Materia primă o constituia acelaşi pământ argilos, căruia Cyrus Smith îi adăugă puţin var şi cuarţ. Pasta obţinută era de fapt veritabilul „pământ de pipă” din care făcură oale, ceşti

mulate pe pietre de formă adecvată, farfurii, urcioare şi un fel de’hârdaie mari, în care voiau să păstreze apa. Forma lor era stângace, cu multe defecte, dar după ce au fost arse în cuptor, bucătăria Căminului se îmbogăţi cu vasele acestea, mai preţioase decât cele mai fine porţelanuri.

Mai trebuie menţionat aici faptul că Pencroff, dornic să vadă dacă argila astfel pregătită îşi merită cu adevărat numele, mai fabrică şi câteva pipe, destul de grosolane, pe care le găsi încântătoare. Din păcate, tutunul îi lipsea cu desăvârşire, lucru destul de greu pentru Pencroff, care totuşi se mângâia, spunându-şi avântat şi plin de încredere:

— Las’ că vine şi tutunul, cum au venit şi toate celelalte.

Lucrările acestea ţinură până în ziua de 15 aprilie. Se înţelege că tot acest timp fu întrebuinţat cu folos. Olarii noştri improvizaţi nu făcură altceva decât oale.

Bineînţeles că, atunci când Cyrus Smith va găsi de cuviinţă să-i transforme în fierari, aveau să înveţe şi meseria aceasta.

În seara zilei de 15 aprilie, meşterii noştri se întorceau la Cămin, încărcaţi cu vase de lut arse, iar cuptorul fu stins, în aşteptarea altei destinaţii. O întâmplare fericită însoţi întoarcerea coloniştilor. Inginerul descoperi o substanţă, care putea să înlocuiască iasca. Se ştie că iasca, o substanţă spongioasă şi catifelată, provine dintr-un fel de ciupercă din familia poliporelor, care devine foarte inflamabilă, mai ales atunci când este saturată în prealabil cu praf de puşcă, sau îmbibată cu o soluţie de azotat sau de clorat de potasiu. Până atunci, nu găsiseră nimic asemănător pe insulă, nici măcar alt soi de ciuperci care s-o înlocuiască. în ziua aceea, inginerul descoperi o plantă din familia pelinului, printre ale cărei specii mai însemnate se numără tarhonul, absintul şi multe altele. Rupând câteva mănunchiuri, le întinse marinarului, spunându-i:

Ţine, Pencroff. Asta îţi va face plăcere!

Pencroff cercetă cu atenţie planta îmbrăcată cu perişori lungi şi mătăsoşi şi cu frunze acoperite cu un puf moale.

Ce-o mai fi şi asta, domnule Cyrus? întrebă Pencroff. Te pomeneşti c-o fi tutun?

Nu, răspunse Cyrus Smith, – este peliniţă, mai bine zis peliniţă chinezească pentru oamenii de ştiinţă, pentru noi însă va fi iască.

Într-adevăr, pelinul acesta, bine uscat, le dădu o substanţă/ care se aprindea foarte uşor, mai ales după ce inginerul o îmbiba cu nitrat de potasiu, din care descoperise câteva zăcăminte pe insulă. Nitratul de potasiu nu este altceva decât salpetru.

În seara aceea, adunaţi în camera din mijloc, coloniştii cinară mai bine. Nab pregătise supă şi rasol de aguti, o şuncă de cabiai aromată, însoţită de nişte tubercule fierte de „caladium macrorhizum", un fel de plantă ierbacee din familia araceelor, care în zonele tropicale se dezvoltă în formă arborescentă, foarte bune şi hrănitoare. Semănau cu făina de sagu, folosită în Anglia, şi ea înlocuia într-o oarecare măsură pâinea, care le lipsea.

Înainte de culcare, Cyrus Smith ieşi împreună cu tovarăşii săi pe plajă, la aer curat. Era ora opt şi se lăsa o noapte minunată. Luna, în descreştere, nu apăruse încă, dar orizontul luminos începuse să strălucească în culorile palide-argintii, care vesteau răsăritul ei. La Zenitul Austral scânteiau stelele circumpolare. Crucea Sudului, pe care cu câteva zile mai înainte inginerul o admirase de pe vârful muntelui Franklin, le întrecea pe toate în strălucire.

Cyrus Smith privi câtva timp minunata constelaţie, care purta în creştet şi la bază două stele de mărimea întâia, pe braţul din stânga o stea de mărimea a doua, iar pe cel din dreapta una de mărimea a treia.

După ce se gândi puţin, el întrebă:

Harbert, dacă nu mă înşel, suntem în 15 aprilie?

Da, domnule Cyrus, răspunse Harbert.

Ei bine, în cazul acesta, mâine este una din cele patru zile ale anului, când soarele va trece în dreptul meridianului chiar la orele douăsprezece. Cu alte cuvinte, va fi una din

zilele în care timpul relativ, indicat de ceasornice, se va contopi cu timpul absolut, indicat de calculele astronomice. Dacă vremea Va fi frumoasă, sper să obţin longitudinea insulei cu o aproximaţie de câteva grade.

Fără instrumente şi fără sextant? întrebă Gédéon Spilett.

Chiar aşa! Şi fiindcă noaptea este senină, – urmă inginerul, – voi încerca să aflu chiar în astăseară latitudinea la care ne aflăm, măsurând înălţimea Crucii Sudului, adică a Polului Austral, deasupra orizontului. Vă daţi seama, dragii mei, că nu ne putem mulţumi cu constatarea că ne aflăm pe o insulă. înainte de a ne aşeza mai temeinic, trebuie să ne dăm seama, pe cât se poate, ce distanţă ne desparte de continentul american, de continentul australian sau de cele mai însemnate arhipelaguri ale Pacificului.

Are dreptate! spuse reporterul. S-ar putea să trebuiască să construim o corabie în locul unei case, dacă. întâmplarea nu ne-a aruncat prea departe de un ţărm locuit.

Iată de ce, hotărî Cyrus Smith, voi încerca să aflu chiar în astă-seară latitudinea insulei Lincoln, iar mâine, la amiază, voi încerca să-i aflu longitudinea.

Dacă inginerul ar fi avut un sextant, instrument cu ajutorul căruia se măsoară cu precizie distanţa unghiulară a obiectelor reflectate, operaţia ar fi fost uşoară. Măsurând în seara aceea înălţimea polului, a doua zi de dimineaţă, când soarele trecea la meridian, ei ar fi obţinut coordonatele insulei. Pentru că îi lipsea însă aparatul acesta, inginerul era silit să procedeze în alt fel.

Cyrus Smith se întoarse deci la Cămin. La lumina focului, ciopli două rigle plate, pe care le uni la un cap, în aşa fel încât formau un fel de compas care se putea închide şi deschide. în loc de şurub, inginerul folosi un ghimpe mare de salcâm, cules de pe lemnele de foc.

Cu acest instrument, Cyrus Smith se înapoie pe plajă. Ca să poată calcula cu exactitate înălţimea polului, inginerul trebuia să vadă cât mai limpede orizontul. De pe plajă, lucrul nu era cu putinţă, căci orizontul era închis spre sud

de capul Ghearei. Cel mai potrivit loc pentru observaţiile necesare ar fi fost partea de sud a litoralului, unde le-ar fi fost greu să treacă, deoarece râul Mercy era umflat de flux.

Inginerul hotărî deci să-şi facă observaţiile pe platoul Grande-Vue, urmând să tină seamă în calculele sale de înălţimea acestuia deasupra nivelului mării. A doua zi, printr-un procedeu geometric simplu, inginerul avea să calculeze şi înălţimea platoului.

Prin urmare, coloniştii urcară spre platou, urmând malul stâng al râului Mercy. Se opriră acolo unde marginea platoului forma un unghi, ale cărui laturi priveau spre nord-vest şi sud-est, adică lângă şirurile de stânci ciudat crestate, aşezate la marginea râului.

Colţul acesta al platoului domina cu vreo cincizeci de picioare înălţimea de pe malul drept, care cobora printr-o dublă pantă spre capul Ghearei şi spre coasta sudică a insulei. De aici, privirea îmbrăţişa liberă orizontul pe raza unui semicerc, care se întindea de la capul Ghearei până la promontoriul Reptilei. Spre sud, acest orizont, luminat de răsăritul lunei ce nu se arătase încă, se desprindea cu limpezime pe cerul întunecat, aşa că putea să fie văzut cu oarecare precizie.

În clipa aceea, Crucea Sudului se prezenta observatorului într-o poziţie răsturnată, astfel că steaua Alpha reprezenta baza ei, sau partea cea mai apropiată de Polul Austral.

Această constelaţie este aşezată mai departe de Polul Antarctic, decât este Steaua Polară faţă de Polul Arctic. Steaua Alpha este cu 27° mai depărtată de pol, aşa că Cyrus Smilh trebuia să ţină seamă de această diferenţă în calculele sale. Pentru a-şi simplifica operaţiile, îngriji de asemenea s-o observe în clipa în care ea trecea la meridian, dincolo de Polul Austral.

Inginerul îndreptă unul din picioarele compasului spre orizontul mării, iar celălalt spre steaua Alpha, astfel că deschizătura dintre cele două laturi ale compasului îi dădu distanţa unghiulară, care despărţea Alpha de orizont. Ca să

fixeze acest unghi în mod definitiv, el înţepeni, cu ajutorul unor spini, cele două beţişoare ale aparatului său pe un al treilea beţişor, aşezat de-a curmezişul, obţinând astfel un unghi fix.

Nu-i mai rămânea acum decât să socotească unghiul obţinut, reducând totul la nivelul mării, lucru pentru care era absolut necesar să cunoască înălţimea platoului. Unghiul astfel obţinut avea să reprezinte înălţimea stelei Alpha, prin urmare înălţimea polului deasupra orizontului, adică latitudinea insulei. Se ştie că latitudinea unui punct oarecare al globului este întotdeauna egală cu înălţimea polului, deasupra orizontului acelui punct.

Efectuarea acestor calcule fu lăsată pentru a doua zi, iar la ora zece toată lumea dormea dusă.

CAPITOLUL XIV.

Măsurarea falezei de granit. O aplicaţie a teoremei triunghiurilor asemenea. Latitudinea insulei. O excursie spre nordul insulei. Un banc de stridii. Planuri de viitor. Trecerea soarelui la meridian. Coordonatele insulei Lincoln.

A doua zi, la 16 aprilie, în duminica Paştelui, pionierii se sculară în zorii zilei şi se apucară să-şi spele rufele şi să-şi cureţe hainele. Inginerul avea de gând să fabrice săpun de îndată ce va izbuti să-şi procure materiile prime necesare, adică sodă sau potasiu, grăsime sau untdelemn. Cât despre problema atât de importantă a reînnoirii hainelor, ea avea să fie rezolvată mai târziu. Deocamdată, hainele de pe ei mai puteau fi purtate încă vreo şase luni, căci erau trainice şi ţineau la tăvăleală. De altfel, şi lucrul acesta depindea de aşezarea insulei în raport cu ţinuturile locuite. Dacă vremea era bună, întrebarea aceasta avea să-şi primească răspunsul în aceeaşi zi.

Şi iată că soarele se ridica pe cer, vestind o zi minunată, una din acele zile frumoase de toamnă, în care vara parcă îşi ia rămas bun.

Ei trebuiau să completeze datele culese în ajun, măsurând înălţimea platoului Grande-Vue.

Folosiţi un instrument asemănător aceluia de ieri? îl întrebă Harbert pe inginer.

Nu, băiatul meu, răspunse acesta, – vom proceda într-alt mod, tot atât de sigur.

Harbert, mereu dornic să înveţe lucruri noi, îl urmă pe inginer, care se depărta de poalele falezei, coborând până la marginea apei. Între timp, Pencroff, Nab şi reporterul îşi vedeau fiecare de treburile lor.

Cyrus Smith luase cu el un fel de prăjină lungă de douăsprezece picioare, croită după. propria lui înălţime, pe care o cunoştea foarte bine. Harbert ducea o fibră lungă şi subţire, de care legase o piatră, şi care avea să le servească drept fir cu plumb.

Ajungând cam la cinci sute de picioare de faleza care se ridica perpendicular, Cyrus Smith se opri la douăzeci de picioare de marginea valurilor, înfigând prăjina în nisip la o adâncime de două picioare. O propti cu grijă şi cu ajutorul firului cu plumb izbuti s-o aşeze perpendicular pe planul orizontului.

După aceea, inginerul se retrase până la distanţa de la care, când se culca pe nisip, raza lui vizuală atingea atât extremitatea prăjinei, cât şi creasta falezei. Punctul acesta îl însemnă cu multă grijă cu un ţăruş.

Apoi, i se adresă lui Harbert, întrebându-l:

Cunoşti principiile elementare ale geometriei?

Nu prea bine, domnule Cyrus! răspunse Harbert, nevrând să rişte prea mult.

Îţi aduci aminte care sunt proprietăţile a două triunghiuri asemenea?

Da, răspunse Harbert. Laturile lor omoloage sunt proporţionale.

Ei bine, fiule, în clipa de faţă am construit două triunghiuri-dreptunghiuri asemenea: cel dintâii, mai mic, are drept laturi prăjina perpendiculară şi distanţa care desparte ţăruşul de piciorul prăjinei, iar ipotenuza o constituie raza rnea vizuală; al doilea triunghi are drept

laturi zidul perpendicular al falezei, a cărei înălţime vrem s-o cunoaştem, şi distanţa care separă ţăruşul de baza zidului, iar ipotenuza este formată tot de raza mea vizuală, aflându-se prin urmare în prelungirea ipotenuzei primului triunghi.

Acum am înţeles, domnule Cyrus! strigă Harbert. Dacă distanţa de la ţăruş la prăjină este proporţională cu distanţa de la ţăruş la faleză, atunci şi înălţimea prăjinei este proporţională cu înălţimea falezei.

Aşa este, Harbert, răspunse inginerul, – astfel că, după ce vom măsura primele două distanţe, cunoscând înălţimea prăjinei, vom afla înălţimea falezei printr-un simplu calcul de proporţii, fără să mai fie nevoie s-o măsurăm.

Măsurară apoi cele două distanţe orizontale, folosindu-se de prăjina care se ridica la zece picioare deasupra solului.

Prima distanţă, dintre ţăruş şi locul unde fusese înfiptă prăjina în nisip, măsura cincisprezece picioare.

A doua distanţă, dintre ţăruş şi peretele falezei, era de cinci sute de picioare.

După ce isprăviră măsurătorile, cei doi pionieri se întoarseră la Cămin.

Ajuns acolo, inginerul scoase la iveală un fel de lespede de ardezie şistoasă, pe care o adusese dintr-una din plimbările lui. Era foarte uşor să-şi zgârie socotelile pe suprafaţa ei, folosindu-se de o scoică ascuţită. El stabili deci următoarea proporţie:

15: 500: 10: x 500 x 10 5.000

Prin urmare, peretele falezei măsura 333,33 picioare19.

Cyrus Smith reluă apoi instrumentul pe care-l fabricase în ajun. Se ştie că depărtarea la care fixase cele doua rigle reprezenta distanţa unghiulară a stelei Alpha, deasupra orizontului. Inginerul măsură cât se poate de exact acest unghi, folosindu-se de o circumferinţă pe care o împărţise în trei sute şaizeci de părţi egale. Unghiul astfel măsurat avea zece grade. Adăugând la cifra obţinută cele douăzeci şi şapte de grade care despărţeau steaua Alpha de Polul

Antarctic şi scăzând din socoteală înălţimea platoului pe care îşi făcuse observaţiile, inginerul obţinu cifra de treizeci şi şapte. Deci, Cyrus Smith trase concluzia că insula Lincoln se afla la treizeci şi şapte de grade latitudine australă sau, ţinând seamă de instrumentele rudimentare pe care le folosise, între paralela treizeci, şi cinci şi paralela patruzeci.

Mai rămânea să obţină longitudinea insulei, ca să aibă coordonatele ei complete. Longitudinea putea s-o afle în aceeaşi zi, la amiază, în clipa când soarele avea să treacă la meridian.

Fiind duminică, pionierii hotărâră să facă o plimbare, mai bine zis să exploreze ţinutul aşezat între coasta de nord a lacului şi golful Rechinului, chiar până la extremitatea capului Mandibulei de Sud, dacă timpul rămânea frumos. Prâuzul hotărâră să-l ia pe dune, urmând să se întoarcă acasă seara.

La ora opt şi jumătate, micul grup o porni de-a lungul canalului. Dincolo, pe insula Salvării, se plimbau cu un aer foarte grav numeroase păsări acvatice ce semănau cu pinguinii, uşor de recunoscut după strigătul lor neplăcut, care semăna cu răgetul măgarului. Pencroff, care privea toate lucrurile numai din punct de vedere comestibil, află, nu fără oarecare mulţumire, că deşi cam negricioasă, carnea lor era bună de mâncat.

Pe nisipul insuliţei se târau şi nişte amfibii mari, probabil foci, care îşi căutaseră adăpost pe acolo. Animalele acestea nu aveau nici un fel de valoare alimentară, carnea lor uleioasă fiind de-a dreptul dezgustătoare; totuşi, Cyrus Smith le cercetă cu luare aminte, fără să-şi dezvăluie însă gândul. Se mulţumi să spună tovarăşilor săi că foarte curând vor vizita ostrovul.

Ţărmul pe care înaintau pionierii era presărat cu nenumărate scoici, dintre care multe ar fi făcut bucuria colecţionarilor. Descoperiră printre ele terebratuie, ghiocuri şi altele. Dar mai plăcută fu descoperirea lui Nab,

care semnală, la vreo patru mile de Cămin, un uriaş banc de stridii, pe care marea în reflux îl lăsa cu totul descoperit.

Nab poate fi mulţumit, căci nu şi-a pierdut timpul degeaba, strigă Pencroff la vederea bancului de stridii care se zărea în larg.

Plăcută descoperire! spuse reporterul. Şi dacă este adevărat că fiecare stridie produce cincizeci, şaizeci de mii de ouă pe an, avem aici o rezervă de nesecat.

Tot ce se poate, dar nu cred să fie prea hrănitoare stridiile astea, murmură Harbert.

Asta aşa-i, răspunse Cyrus. Stridiile conţin foarte puţine materii azotoase, aşa că un om care nu s-ar hrăni şi cu altceva, ar fi silit să mănânce cincisprezece până la şaisprezece duzini de stridii pe zi, Foarte bine! Cred că în cazul de faţă putem înghiţi câte duzini de stridii dorim, fără să consumăm tot bancul, spuse Pencroff. Ce-ar fi să culegem câteva pentru masa de prânz?

Şi fără să aştepte răspunsul pe care îl cunoşteau dinainte, marinarul şi Nab adunară scoicile trebuitoare prânzului lor, vârându-le într-o plasă din fire de hibiscus, împletită de Nab. De altfel, în aceeaşi plasă pionierii îşi transportau şi hrana. îşi urmară apoi drumul în susul coastei, mergând între dune şi mare.

Din când în când, Cyrus Smith se uita la ceas, căutând să se pregătească din timp pentru observaţia solară, pe care trebuia s-o facă la ora douăsprezece precis.

Toată această parte a insulei, până la capul care mărginea golful Uniunii, capul Mandibulei de Sud, era stearpă. Cât cuprindeau cu ochii, nu vedeau decât nisip presărat cu scoici, amestecate cu sfărâmături de lavă. Puţine păsări de mare zburau deasupra acestui ţărm pustiu. Zăriră câţiva goelanzi şi albatroşi şi câteva raţe sălbatice care, cu drept cuvânt, stârniră pofta lui Pencroff. Marinarul încercă să le doboare cu săgeţi; zadarnic însă, căci zburătoarele nu se lăsau la pământ, şi ar fi trebuit doborâte din zbor.

Lucrul acesta îl făcu pe marinar să repete:

Vedeţi, domnule Cyrus, atâta vreme cât nu vom avea una sau două puşti de vânătoare, are să fie tare greu!

Desigur, Pencroff, – îi răspunse reporterul, – dar asta depinde numai de dumneata! Dă-nc fier pentru ţevi, otel pentru culasă, silitră, cărbune şi sulf pentru praful de puşcă, găseşte-ne mercur şi acid azotic pentru detonant, mai fă rost şi de nişte plumb pentru gloanţe şi cu siguranţă că Cyrus ne va fabrica nişte puşti minunate.

Ah! Sunt sigur că toate aceste substanţe se găsesc în insulă, răspunse inginerul, – dar o armă de foc este un instrument delicat şi care necesită piese de mare precizie. în sfârşit, vom vedea mai târziu ce e de făcut.

Când te gândeşti că a trebuit să aruncăm din nacelă toate armele, toate instrumentele, până şi bricegele noastre, strigă Pencroff.

Mă tem că dacă nu le aruncam, Pencroff, ne arunca pe noi balonul În fundul mării! spuse Harbert.

Asta aşa este, îl aprobă marinarul. Apoi trecu la o altă idee:

Mă gândesc la mutra lui Jonallian Forster şi a tovarăşilor săi, a doua zi de dimineaţă, când au găsit piaţa goală şi balonul nicăieri!

Iată un lucru de care nu mă sinchisesc! mormăi reporterul.

Da, dar eu am fost cu ideea! spuse Pencroff cu un aer mulţumit.

Frumoasă idee, n-am ce zice, Pencroff! răspunse Gédéon Spilett, râzând. Uite unde ne-a adus ideea asta măreaţă.

Tot e mai bine decât în mâinile sudiştilor! strigă marinarul. Mai ales de când s-a întors şi domnul Cyrus printre noi.

Nici mie nu-mi displac locurile astea, ca să spun drept! răspunse reporterul. De altfel, ce ne lipseşte? Nimic Mda, mai nimic, afară de. toate! răspunse Pencroff, hohotind de râs. Te pomeneşti că într-o bună zi găsim şi mijlocul s-o ştergem de aici!

Şi poate chiar mai devreme decât vă închipuiţi, – interveni inginerul, – dacă insula Lincoln nu-i aşezată prea departe de vreun arhipelag sau continent, lucru pe care-l vom afla până într-o oră. S-ar putea s-o părăsim curând. Nu am nici o hartă a Pacificului, dar îmi amintesc foarte bine cum arată partea lui sudică. Latitudinea pe care am obţinut-o ieri ne arăta că insula Lincoln se află undeva între Noua Zeelandă şi Ciuli. Dar aceste două ţinuturi sunt aşezate la şase mii de mile depărtare unul de altul. Rămâne de văzut în ce parte a acestei mari întinderi de apă este aşezată insula noastră. Sper că lucrul acesta îl vom afla, cu oarecare aproximaţie, de îndată ce vom cunoaşte longitudinea insulei.

Dar după cum se pare, arhipelagul Pomotu este cel mai apropiat de noi în ce priveşte latitudinea? întrebă Harbert

Da, dar distanta care ne desparte de el este de o mie două sute de mile.

Dar pe acolo ce este? întrebă Nab, care urmărea convorbirea cu foarte mulf interes, arătând cu mâna spre sud.

Pe acolo nu-i nimic, răspunse Pencroff.

Nimic, într-adevăr, întări inginerul.

Spune, Cyrus, întrebă reporterul, ce-am putea face presupunând că insula Lincoln se află doar la două-trei sute de mile de Noua Zeelandă sau de Chiti?

Atunci, răspunse inginerul, în loc să clădim o casă, vom construi un vapor, la cârma căruia vom instala pe meşterul Pencroff.

Mai e vorbă, domnule Cyrus! strigă marinarul. Sunt gata să mă fac şi căpitan… de îndată ce veţi construi un vas în stare să înfrunte valurile!

Vom face-o şi pe asta, de va fi nevoie! răspunse Cyrus Smith.

Dar, în timp ce oamenii noştri vorbeau plini de curaj, se apropiase ora la care trebuia făcută observaţia.

Cum va constata oare Cyrus Smith trecerea soarelui la meridianul insulei, fără nici un instrument? Iată un lucru pe

care Harbert nu putea să şi-l închipuie.

Observatorii se aflau acum la vreo şase mile de Cămin, nu departe de dunele printre care fusese găsit inginerul, după misterioasa lui salvare. Fiind ora unsprezece, poposiră în acel loc, pregătindu-şi prânzul. Harbert porni spre un pârâu din apropiere, ca să care apă în urciorul adus de Nab.

Între timp, Cyrus Smith se pregăti pentru observaţiile sale astronomice. El alese pe plajă un loc neted, pe care marea în retragere îl nivelase cu desăvârşire. Această întindere de nisip foarte fin era netedă ca-n palmă, nici un grăunte nedepăşimdu-l pe celălalt. De altfel nu era neapărată nevoie de un plan perfect orizontal, precum nu se impunea nici ca băţul înfipt în nisip să fie fixat perpendicular. Dimpotrivă, inginerul îl înfipse, dându-i chiar o oarecare înclinare spre sud, adică spre partea opusă soarelui. Nu trebuie să uităm că locuitorii insulei Lincoln vedeau soarele descrâindu-şi arcul deasupra orizontului de nord şi nu de sud, deoarece insula era aşezată în emisfera australă.

Harbert începu să înţeleagă ce avea de gând să facă inginerul, ca să constate trecerea soarelui la meridianul insulei, cu alte cuvinte, să ştie când e miezul zilei în acel punct al globului. Voia să afle aceasta cu ajutorul umbrei, pe care o proiecta băţul pe nisip, şi în lipsa altor instrumente avea să obţină cu aproximaţie rezultatul dorit.

Într-adevăr, în clipa în care această umbră va dispărea, va fi ora douăsprezece fix; va fi de ajuns să se urmărească extremitatea umbrei ca să se cunoască clipa în care; după ce a scăzut, ea va reîncepe să crească. Înclinând băţul în partea opusă soarelui, inginerul făcea ca umbra ce cădea să fie mai lungă, putând urmări astfel mai uşor fazele prin care va trece. Cu cât acul unui cadran este mai lung, cu atât poate fi urmărit mai uşor în deplasarea lui. Şi umbra bastonului reprezenta astfel acul unui cadran.

Când socoti că a sosit momentul, Cyrus Smith îngenunchie pe nisip şi începu să măsoare micşorarea umbrei cu

ajutorul unor mici ţăruşi, pe care îi înfigea în nisip. Tovarăşii săi urmăreau operaţia cu mult interes.

Reporterul ţinea cronometrul său în mână, gata să anunţe ora când umbra va fi dispărut. În afară de aceasta, deoarece se nimerise ca Cyrus Smith să facă aceste operaţiuni în ziua de 16 aprilie, zi în care timpul mijlociu se confundă cu timpul adevărat, ora pe care avea s-o anunţe Gédéon Spilett va fi chiar ora Washingtonului – şi aceasta avea să simplifice calculele.

Între timp, soarele înainta încet, umbra băţului scădea mereu şi, în clipa în care lui Cyrus Smith i se păru ca ea creşte din nou, el întrebă.

Cât e ora?

Cinci şi un minut, îi răspunse Gédéon Spilett. Nu-i mai rămânea decât să facă calculele, ceea ce nu-i fu prea greu. Exista deci o diferenţă de cinci ore între Washington şi insula Lincoln. Inginerul ştia că soarele, în mişcarea lui circulară, parcurge cincisprezece grade pe oră. Cincisprezece grade înmulţite cu cinci ore dau şaptezeci şi cinci de grade.

Aşadar, Washingtonul, aflându-se la 77°3’11” longitudine, adică 77° măsurate după meridianul din Greenwich – în raport cu care americanii, ca şi englezii, măsoară longitudinea – insula Lincoln urma să aibă cu 75° mai mult, adică să se afle la 152° longitudine.

Cyrus Smith anunţă rezultatul tovarăşilor săi. Ţinând seamă de greşelile care s-ar fi putut strecura la.această observaţie, el se crezu îndreptăţit să afirme, aşa cum făcuse şi pentru latitudine, că insula Lincoln se afla aşezată între paralelele 35-37, şi între meridianele 150-155, la vest de Greenwich. Aceasta, cu o îngăduinţă de 5°, atât pentru longitudine, cât şi pentru latitudine, ceea ce putea să reprezinte la o eventuală eroare de observaţie o diferenţă de trei sute de mile longitudine sau latitudine, la distanţele calculate.

Dar ei nu trebuiau nicidecum să se lase influenţaţi în hotărârile lor de această eventuală eroare.

Înţelegeau acum limpede că insula Lincoln era aşezată departe de orice ţărm sau arhipelag şi că nu puteau parcurge o asemenea distanţă într-o barcă rudimentară.

După datele pe care încercaseră să le stabilească, insula era aşezată la cel puţin o mie două sute de mile de Tahiti şi de insulele arhipelagului Pomotu, la mai mult de o mie opt sute de mile de Noua Zeelandă şi la mai bine de patru mii cinci sute de mile de coasta americană.

Dar, oricât îşi răscolea amintirile, Cyrus Smith nu-şi putea aminti de existenţa vreunei insule cunoscute în această regiune a Pacificului.

CAPITOLUL XV.

Se hotărăşte iernatul. Problema metalelor. Explorarea insulei Salvării. Vânătoarea de foci. Prinderea unui mamifer spinos. Un kola. Ce se înţelege prin metoda catalană. Fabricarea fierului. Cum se obţine oţelul.

A doua zi de dimineaţă, la 17 aprilie, primul cuvânt al marinarului fu adresat lui Gédéon Spilett:

Ei, ce vom fi astăzi? întrebă el.

Ceea ce va găsi de cuviinţă Cyrus, îi răspunse reporterul.

Din cărămidari şi olari, tovarăşii inginerului aveau să se transforme în metalurgişti.

În ajun, după prânz, exploraseră insula până la extremitatea capului Mandibulei, la o depărtare de aproape şapte mile de Cămin. Acolo se termina lungul şir de dune şi solul căpăta o aparenţă vulcanică. Nu mai erau faleze înalte, ca cele din apropierea platoului Grande-Vue, ci doar un fel de chenar neregulat, care încadra golful îngust, cuprins între cele două capuri, care se formaseră din substanţele minerale aruncate de vulcan. Întorcându-se acasă la căderea nopţii, pionierii noştri nu se culcară înainte de a fi hotărât definitiv dacă rămâneau sau plecau de pe insula Lincoln.

Distanţa de o mie două sute de mile, care despărţea insula de arhipelagul Pomotu, era foarte mare. O barcă n-ar fi izbutit s-o parcurgă, mai ales toamna, când vremea putea oricând să se strice. Aceasta era părerea lui Pencroâf. De altminteri e destul de greu să construieşti o barcă, chiar când ai toate instrumentele necesare, dar în împrejurările de faţă, când pionierii noştri nu aveau nici un fel de scule şi când ar fi trebuit să înceapă prin a fabrica ciocane, topoare, ferăstraie, rindele şi alte unelte, lucru care ar fi cerut mult timp. Hotărârâ deci să ierneze pe insula Lincoln şi să-şi caute o locuinţă mai potrivită, în care să-şi petreacă lunile de iarnă.

Dar, înainte de toate, trebuiau să întrebuinţeze minereu! de fier, din care inginerul găsise câteva zăcăminte în partea de nord-vest a insulei şi să transforme acest minereu În fier sau în oţel.

Se ştie că, în general, pământul nu conţine metalele în stare curată. Cele mai multe dintre ele se găsesc combinate cu oxigen sau cu sulf. Şi chiar cele două bucăţi de minereu pe care le ridicase Cyrus Smith erau, una un magnetit, iar cealaltă o pirită, sau sulfura de fier. Cel dintâi, magnetitul, era un oxid de fier şi trebuia deci redus cu ajutorul cărbunelui, adică eliminat oxigenul pentru a obţine fier curat. Acest lucru se făcea fie supunând minereul, amestecat cu cărbune, la o temperatură înaltă, fie prin aşa-zisa metodă „catalană”, uşoară şi rapidă, care transformă minereul în fier, printr-o singură operaţie sau, în sfârşit, prin metoda furnalelor înalte, care transformă minereul mai întâi în fontă şi-apoi fonta în fier, extrăgându-i procentul de cărbune cu care este combinată.

Cyrus S-mith avea nevoie de fier şi nu de fontă; trebuia deci să caute să folosească metoda cea mai rapidă. De altfel, minereul pe care-l găsise era el însuşi foarte curat şi foarte bogat în fier. Făcea parte din acea specie de minereu, care se găseşte în mase de culoare cenuşie închis, dă un praf negru, cristalizează în octaedre regulate şi dă naştere

magnetelor naturale. În Europa, şi anume în Suedia şi Norvegia, unde se găsesc zăcăminte bogate, el serveşte la fabricarea fierului de primă calitate. Nu departe de acest zăcământ se găseau şi zăcămintele de cărbune, pe care pionierii începuseră să le folosească. Deci, materia prună se alia foarte prielnic aşezată, înlesnind transformarea minereului.

Aşadar, domnule Cyrus, întrebă Pencroff, vom prelucra minereul de fier?

Da, dragul meu, răspunse inginerul, dar în acest scop vom începe prin a vâna pe insula cea mică vreo câteva foci, ceea ce ştiu că nu-ţi displace.

Să vânăm foci? se miră marinarul, întorcându-se spre Gédéon Spilett. Nu ştiam că focile intră în fabricaţia fierului!

Dacă spune Cyrus, aşa este! îl linişti reporterul.

Inginerul însă părăsise între timp Căminul, astfel că Pencroff se văzu silit să se pregătească de vânătoare, fără nici o altă explicaţie.

Puţin după aceea, Cyrus Smith, Harbert, Gédéon Spilett, Nab şi Pencroff se aflau cu toţii pe plajă, acolo unde canalul forma un fel de vad, de câte ori marea se retrăgea. Vânătorii îl străbătură fără să se ude mai sus de genunchi.

Cyrus Smith punea pentru prima oară piciorul pe această insulă, tovarăşii săi însă pentru a doua oară, căci aici îi azvârlise balonul naufragiat.

Câteva sute de pinguini îi întâmpinară la sosire, privindu-i cu ochi miraţi. Pionierii, înarmaţi cum erau cu ciomege, ar fi putut să-i ucidă cu uşurinţă, totuşi nu făcură nici o încercare, deoarece nu voiau să sperie focile, culcate pe nisip la o mică depărtare.

Înaintară deci cu băgare de seamă spre extremitatea nordică, călcând pe un sol ciuruit de mici scobituri, care erau de fapt nişte cuiburi de păsări acvatice. La capătul insulei se zăreau nişte mogâldeţe negre, care înotau la suprafaţa apei. Parcă ar fi fost mici stânci plutitoare.

Erau focile pentru care veniseră. Ele trebuiau lăsate să iasă pe plajă, căci pântecele lor îngust, blana lor deasă şi scurtă şi trupul lor alungit în chip de fus face ca focile, bune înotătoare, să nu poată fi prinse în apă. Pe uscat însă, picioarele lor scurte, cu degetele unite printr-o membrană, abia le îngăduie să se târască încet şi greoi.

Pencroff cunoştea năravurile acestor amfibii şi îşi sfătui tovarăşii să aştepte ca focile să se culce pe plajă, spre a se încălzi la soare, după care se vor cufunda într-un somn adânc. Atunci, vor face în. aşa fel, încât să le taie drumul şi să le lovească peste bot.

Vânătorii se ascunseră după stâncile litoralului, aşteptând în tăcere.

Trecu o oră, până când focile se hotărâră să iasă pe nisip. Sosiră în sfârşit vreo şase. Pencroff şi Harbert se depărtară, spre a ocoli capătul insulei, ca să le ia pe la spate şi să letaie drumul. în timpul acesta, Cyrus Smith, Gédéon Spilett şi Nab se furişau către viitorul teatru de luptă, târându-se de-a lungul stâncilor.

Deodată, Pencroff, înalt şi voinic, ieşi din ascunzătoare şi scoase un chiot. Inginerul şi cei doi tovarăşi ai săi se repeziră între mare şi foci. Două-trei dintre ele, lovite cu putere, căzură moarte pe nisip, pe când celelalte izbutiră să se arunce în mare, făcându-se nevăzute în larg.

Focile cerute, domnule Cyrus! spuse marinarul înaintând spre inginer.

Bine, Pencroff. Le vom transforma în foale, pentru fierărie.

În foale?! strigă Pencroff. Ce noroc a dat peste focile astea!

Într-adevăr, inginerul voia să facă din pielea lor nişte dispozitive pentru suflat aerul necesar prelucrării minereului. Focile acestea erau de mărime mijlocie; în lungime nu depăşeau şase picioare, iar capul lor semăna cu un cap de câine.

Fiindcă nu avea nici un rost să care o greutate atât de mare, Nab şi Pencroff hotărâră să le jupoaie pe loc, în timp

ce Cyrus Smith şi reporterul aveau să termine explorarea micii insule.

Marinarul şi negrul se descurcară cu multă îndemânare, astfel că, trei ore mai târziu, Cyrus Smith dispunea de două piei de focă, pe care voia să le folosească aşa cum erau, fără să le mai tăbăcească.

Pionierii aşteptară refluxul,apoi se întoarseră la Cămin, trecând din nou canalul.

Prelucrarea pieilor nu fu un lucru uşor. Ele trebuiau să fie prinse pe nişte rame de lemn, care să le tină întinse şi apoi trebuiau cusute una de alta cu nişte fibre, ca să poată fi umplute cu aer, fără să răsufle prea mult. Pionierii se văzură nevoiţi să reînceapă operaţia de câteva ori. Cyrus Smith avea la dispoziţie doar cele două lame de oţel făcute din zgarda lui Top, totuşi se dovedi atât de îndemânatic şi tovarăşii săi îl ajutară cu atâta pricepere, încât, peste trei zile, inventarul micii colonii se îmbogăţise cu un dispozitiv de suflat aerul, menit să injecteze oxigen în mijlocul minereului, în timpul cât va fi supus căldurii. Fără aceasta, operaţia nu avea sorţi de izbândă.

În dimineaţa zilei de 20 aprilie, începu, aşa cum o numeşte reporterul În însemnările sale, „perioada metalurgică”. Inginerul era hotărât, se ştie, să lucreze chiar la locul unde se găseau zăcămintele de cărbune şi de fier. După socotelile lui, acestea se aflau la poalele muntelui Franklin, la o depărtare de şase mile. Nu putea fi vorba să se întoarcă în fiecare seară la Cămin, aşa că ei hotărâră să se adăpostească într-o colibă de crengi, ca să poată urmări zi şi noapte importanta operaţie.

Plecară dis-de-dimineaţă. Nab şi Pencroff duceau pe o targa dispozitivul de suflat aerul şi o oarecare cantitate de provizie, pe care aveau s-o mai înmulţească pe drum.

Străbătură pădurea Jacamarului prin partea ei cea mai deasă. îşi croiră un drum, care mai târziu avea să devină calea directă, ce lega platoul Grande-Vue cu muntele Franklin. Copacii, aparţinând speciilor de care am mai

pomenit, erau minunaţi. Harbert semnală prezenţa unei noi specii, aşa numiţii arbori „dragoni”, pe care Pencroff se grăbi să-i numească „praz îngâmfat”, căci, cu toată înălţimea lor, copacii aceştia făceau parte din familia liliaceelor, aidoma cepii şi sparanghelului. Rădăcina lemnoasă a acestor copaci, fiartă, e foarte bună de mâncat şi supusă fermentaţiei, ea dă o licoare destul de plăcută. Adunară o cantitate destul de mare din aceste rădăcini.

Drumul prin pădure fu lung. El ţinu toată ziua, îngăduind coloniştilor noştri să observe fauna şi flora locului. Top, în seama căruia era mai ales descoperirea faunei, alerga printre ierburi, stârnind tot felul de vânat; fără a alege, Harbert şi Gédéon Spilett ucâseră cu săgeţile doi canguri şi un animal care semăna cu un arici sau cu binecunoscutul furnicar.

Şi când va fi în oală, se grăbi să întrebe Pencroff, cu ce o să semene?

Cu o bucată de carne de vacă, răspunse Harbert.

Altceva nici nu cerem, răspunse marinarul.

În timpul acestei excursii, pionierii întâlniră câţiva porci mistreţi care nu căutau să-i atace. Şi se părea că nu vor mai da şi peste alte fiare periculoase, când într-un desiş, reporterul zări la câţiva paşi de el, între crengile unui copac, un animal care i se păru că seamănă cu un urs şi pe care începu să-l schiţeze liniştit în carnet. Din fericire pentru Gédéon Spilett, animalul nu era un urs. Nu era decât un kula, cunoscut şi sub numele de „leneşul”. Avea mărimea unui câine, părul zburlit, de culoare murdară, şi labele înzestrate cu gheare puternice, care îl ajutau să se caţăre pe copaci, pentru a se hrăni cu frunzele lor. După ce stabiliră identitatea acestui animal, pe care îl lăsară să-şi vadă în pace de îndeletnicirile sale, reporterul se mulţumi să înscrie sub desenul său „leneş” în loc de „urs”, apoi porniră mai departe.

Pe la orele cinci după-amiază, Cyrus Smith dădu semnalul opririi. Se aflau în afara pădurii, la poalele puternicelor

metereze de lavă, care sprijineau muntele Franklin spre răsărit. La câteva sute de paşi curgea Pârâul Roşu, aşa că pionierii aveau la îndemână apă bună de băut.

Tabăra fu curând înjghebată. în mai puţin de o oră ridicară la marginea pădurii, între copaci, o colibă făcută din crengi, liane şi pământ. Cercetările geologice fură amânate pentru a doua zi. Pregătiră cina, aşezând frigarea la flacăra unui foc vesel, în faţa colibei. Pe la ora opt, dormeau duşi, în timp ce unul dintre ei stătea de veghe, ca să întreţină focul şi pentru a păzi tabăra de animalele sălbatice care puteau să-i dea târcoale.

A doua zi, la 21 aprilie, Cyrus Smith porni împreună cu Harbert în căutarea terenurilor, unde găsise mostre de minereu. El descoperi zăcământul, la suprafaţa solului, aproape de izvorul pinului, la poalele uneia, dintre meterezele ce sprijineau muntele în partea de nord-est. Minereul, foarte bogat în fier, şi a cărui structură îngăduia să fie uşor supus topirii, se-prezenta,într-o formă cât se poate de potrivită pentru, modul de extracţie pe care îşi propunea să-l folosească inginerul: metoda catalană, simplificată, aşa cum se aplică în Corsica.

De fapt, metoda catalană propriu-zisă cere cuptoare şi creuzete, în care minereul şi cărbunele, aşezate în păturialternative, sunt reduse şi transformate în fier. Dar Cyrus Smith nu-şi putea îngădui luxul unor astfel de. construcţii. El dorea să formeze din minereu şi cărbune o masă cubică, în centrul căreia să sufle aer cu ajutorul dispozitivului s.ău. Acesta era fără îndoială procedeul întrebuinţat de primii metalurgişti ai. omenirii şi, ceea ce izbutiseră aceştia să facă la vremea lor, puteau desigur şi ei să reuşească pe insula Lincoln.

Ca şi minereul, cărbunele care se găsea nu prea departe, la suprafaţa pământului, fu adunat fără greutate. Minereul fu sfărâmat apoi în bucăţele mici şi curăţat cu mâna de murdăriile de la suprafaţă. îngrămădiră apoi cărbunele şi minereul, aşezându-l în pături suprapuse, aşa cum

procedează cărbunarii cu lemnul pe care vor să-l carbonizeze. Sub influenţa aerului suflat de foale şi a căldurii, cărbunele avea să se transforme în acid carbonic, apoi în oxid de carbon, care la rândul lui avea să se combine cu oxidul de fier, extrăgând oxigenul şi lăsând să curgă fierul curat.

Acesta fu procedeul folosit de inginer. Aşează foalele din piele de focă, prevăzute cu un tub de pământ refractar, fabricat în cuptorul de olărie, lângă grămada de minereu. Mişcate primtr-un mecanism simplu, înjghebat cu ajutorul unui cadru de lemn şi a unor funii de fibre, foalele zvârliră în masa minereului o cantitate de aer, care-i ridica temperatura, ajutând în acelaşi timp procesul chimic, de pe urma căruia pionierii obţinură o cantitate de fier curat.

Grea operaţie! Răbdarea şi ingeniozitatea pionierilor fură puse la grea încercare. Totuşi, operaţia izbuti şi rezultatul fu un fel de băşică de fier spongios, pe care se văzură nevoiţi s-o bată la roşu, adică s-o făurească, pentru a înlătura impurităţile învelişului lichefiat. Bineînţeles că acestor fierari improvizaţi lelipsea ciocanul; ei se aflau în situaţia în care se aflase şi primul metalurgist şi procedară întocmai cum procedase el: prima băşică de fier, fixată pe un băţ, le sluji de ciocan, pentru a lovi a doua băşică, pe o nicovală de granit. Obţinură astfel un metal rudimentar, dar care se putea întrebuinţa.

În cele din urmă, după multe sforţări şi oboseală, în ziua de. 25 aprilie, pionierii făuriseră câţiva drugi de fier şi-i prefăcuseră în scule: cleşti, cazmale, sape, pe care Pencroff şi Nab le găseau minunate.

Dar metalul nu-l putea folosi prea mult în stare de fier curat: el trebuia prefăcut în oţel. Ori, oţelul rezultă din combinarea fierului cu cărbunele, obţinându-se fie din fontă, din care se extrage o anumită can-titate de cărbune, fie din fier, căruia i se adaugă cărbunele care-i lipseşte. Cyrus Smith avea să folosească acest din urmă procedeu, deoarece fierul pe care îl descoperise era curat.

Inginerul încălzi metalul împreună cu cărbune pisat într-un creuzet de pământ refractar şi oţelul astfel obţinut, maleabil şi la cald şi la rece, fu prelucrat cu ciocanul. Nab şi Pencroff, bine îndrumaţi, făuriră nişte topoare, care se căliră minunat prin încălzire la roşu şi cufundare bruscă în apă rece.

Mai fabricară şi alte unelte şi anume: lame de rindea, topoare şi toporaşe, benzi de oţel pentru ferăstraie, foarfeci, cazmale, lopeţi, ciocane, cuie – toate, fără îndoială destul de grosolane.

În sfârşit, în ziua de 5 mai, prima perioadă metalurgică se încheie şi fierarii se întoarseră la Cămin, unde îi aşteptau alte lucrări, în care aveau să se specializeze în curând.

CAPITOLUL XVI.

Se pune din nou problema locuinţei. Fanteziile lui Pencroff. O explorare în nordul lacului. Marginea de miazănoapte a platoului. Şerpii. Extremitatea lacului. Top e neliniştit. Top înoată. O luptă sub apă. Vaca de mare.

Era în ziua de 6 mai, care corespunde cu 6 noiembrie în emisfera boreală. Cerul se întunecase de câteva zile şi cu toate că temperatura nu. scăzuse încă prea simţitor, pionierii socoteau că trebuie să ia oarecari măsuri, pentru a-şi asigura iernatul. Dacă pe insula Lincoln s-ar fi găsit un termometru, el ar fi arătat în medie 10-12° deasupra lui zero, fapt care nu trebuie să mire pe nimeni. Fiind aşezată între paralelele 35 şi 40, insula Lincoln trebuia să prezinte în emisfera de sud condiţiile climaterice ale Siciliei sau ale Greciei din emisfera de nord. Dar, dat fiind că Grecia şi Sicilia sufereau de pe urma unor geruri mari, însoţite de zăpadă şi gheaţă, era de presupus că şi insula Lincoln va fi supusă în toiul iernii unor scăderi de temperatură împotriva cărora trebuiau să fie pregătiţi.

În tot cazul, chiar dacă frigul nu-i ameninţa încă, vremea ploilor se apropia şi pe această insulă singuratică, aşezată în plin Ocean Pacific şi expusă tuturor intemperiilor venite

din larg, tulburările atmosferice trebuiau să fie dese şi foarte violente.

Problema găsirii unei locuinţe mai potrivite decât Căminul se punea imediat, cerând b grabnică dezlegare.

Pencroff avea desigur o oarecare slăbiciune pentru adăpostul descoperit de el, totuşi înţelese şi el repede că trebuiau să caute altul mai bun. Odată, în împrejurări pe care le cunoaştem. Căminul fusese inundat de ape, şi pionierii nu se mai puteau expune unui astfel de accident.

De altfel, spuse Cyrus Smith, mai trebuie să luăm şi alte măsuri de prevedere.

De ce? Insula nu este locuită, spuse reporterul.

Tot ce se poate! răspunse inginerul, cu toate că nu am cercetat-o încă în întregime, dar chiar dacă nu se află nici o fiinţă omenească pe aici, mi-e teamă totuşi să nu fie plină de animale sălbatice. Trebuie să ne punem la adăpost de orice atac şi să nu mai fim siliţi a veghea pe rând noapte de noapte ca să nu lăsăm să se stingă focul. Şi apoi, dragii mei, trebuie să ne gândim la toate. Piraţii malaezi trec adesea prin părţile acestea ale Pacificului.

Cum se poate?! se miră Harbert. Ajung până la o asemenea distanţă de uscat?

Da, copilul meu, răspunse inginerul. Piraţii aceştia sunt marinari îndrăzneţi, dar totodată sunt şi nişte tâlhari periculoşi, împotriva cărora noi trebuie să luăm toate măsurile posibile.

— Foarte bine, răspunse Pencroff, ne vom apăra de toţi duşmanii ce se pot ivi, fie ei cu două sau cu patru picioare. Dar, domnule Cyrus, n-ar fi bine să cercetăm toate colţurile insulei înainte de a întreprinde ceva?

Bine ar fi, întări Gédéon Spilett. Cine ştie dacă nu vom găsi pe coasta opusă una din peşterile pe care îi zadar le-am căutat aici?

E adevărat, răspunse inginerul, totuşi, voi uitaţi, dragii mei, că e bine să ne aşezăm în vecinătatea unei ape şi că din creştetul muntelui Franklin n-am zărit spre apus nici un

râu sau pârâu. Pe partea aceasta, dimpotrivă, ne aflăm între râul Mercy şi lacul Grant, fapt care nu trebuie neglijat. Ba mai mult, coasta pe care ne aflăm nu este atât de bătută de vânturile care, în această emisferă, suflă de la nord la vest.

Să clădim o casă pe malul lacului, propuse marinarul. Acum nu ducem lipsă nici de scule, nici de cărămizi. Dacă am izbutit să fim cărămidari, olari, turnători şi fierari, o să izbutim noi să fim şi zidari.

Da, dragul, meu, dar înainte de a lua o hotărâre, trebuie să căutăm locul potrivit. Dacă natura near oferi locuinţă, ne-ar scuti de multă muncă, şi-am avea totodată un adăpost mai sigur, care ne-ar apăra împotriva duşmanilor dinăuntru şi dinafară insulei.

Ai dreptate, €yrus, răspunse reporterul, dar noi arii cercetat întreg masivul de granit de-a lungul coastei şi n-am găsit nici cea mai mică gaură, nici măcar o crăpătură!

Aşa-i, întări Pencroff. Ah, ce bine-ar fi dacă am putea să săpăm un adăpost, la o oarecare înălţime, în peretele acesta, în aşa fel, încât să nu ne ajungă nimeni! Mă şi văd într-o locuinţă cu cinci-şase camere, cu vedere spre mare…

Cu ferestre şi geamuri! întregi Harbert, râzând.

Şi cu scară! adăugă Nab.

Ce găsiţi de râs? strigă marinarul. Nu avem târnăcoape şi cazmale? Şi credeţi că domnul Cyrus nu ne va fabrica pulbere ca să aruncăm stâncile în aer? Spuneţi, domnule Cyrus, nu-i aşa că ne veţi fabrica şi pulbere când va fi nevoie?

Cyrus Smith îl ascultase pe avântatul Pencroff, în timp ce acesta îşi defăşura planurile fanteziste. Atacarea masivului de granit, chiar cu ajutorul unei mine, ar fi însemnat o muncă uriaşă şi era destul de supărător că natura nu făcuse măcar începutul. Inginerul propuse să se cerceteze din nou faleza, de la revărsarea râului până la unghiul ei nordic.

Ieşiră deci cu toţii şi-o examinară din nou, cu cea mai mare atenţie, pe o întindere de nouă mile. Dar pe peretele neted şi drept nu se vedea în nici un loc vreo cavitate. Cuiburile

porumbeilor de stâncă, ce zburau deasupra falezei, erau doar nişte scobituri foarte mici, săpate chiar sus, pe creasta neregulată a granitului.

Acest lucru îi cam nemulţumea, căci nu era chip să atace acest masiv nici cu târnăcopul, şi nici cu ajutorul pulberei, pentru a obţine o deschizătură. suficient de mare în stâncă. Întâmplarea făcuse ca Pencroff să descopere Căminul, singurul adăpost de pe toată partea aceea a litoralului, adăpost pe care se gândeau să-l părăsească acu.

Isprăvind explorarea, ajunseră la cotul nordic al falezei; care se termina printr-un povârniş lin, ce se pierdea pe plajă, formând până la extrema limită din apus un fel de taluz, o îngrămădire deasă de pietre şi nisip, având o înclinare de cel mult 45° şi legate între ele prin plante, copăcei şi ierburi. Ici, colo se mai ivea câte un colţ de granit, care străbătea vegetaţia. Pâlcuri de copaci creşteau, formând terase pe povârnişurile acoperite cu iarbă deasă. Dar numai la atât se reducea vegetaţia care încerca să răzbată în acest loc. De la poalele povârnişului până la litoral se-ntindea un larg şes de nisip.

Cyrus Smith socoti, pe bună dreptate, că pe aici se scurgea, sub formă de cascadă, surplusul de apă al lacului. Era firesc ca surplusul apelor Pârâului Roşu să se verse pe undeva; ori, inginerul nu găsise încă locul, deşi cercetase tot ţinutul cuprins între gura râului şi platoul Grande-Vue.

De aceea, inginerul propuse tovarăşilor săi să urce povârnişul pe care îl observau şi să se întoarcă la Cămin, străbătând platoul şi explorând malurile de nord şi de răsărit ale lacului.

Primiră propunerea lui şi, în câteva minute, Harbert şi Nab ajunseră pe platou, Cyrus Smith, Gédéon Spilett şi Pencroff urmându-i în pas mai puţin grăbit.

La vreo două sute de picioare în faţa lor, se zărea printre frunze minunata oglindă a lacului, care strălucea în bătaia soarelui. Priveliştea era minunată în aceste locuri. Copacii îngălbeniţi formau grupuri armonioase. Scoarţa groasă a

câtorva trunchiuri uriaşe, doborâte de bătrâneţe, închipuia brazde întunecate pe covorul de verdeaţă, ce se aşternea pretutindeni. Printre crengi se zbenguiau stoluri de papagali, adevărate curcubee mişcătoare, care săreau de pe o ramură pe alta şi-ţi dădeau impresia că lumina se răsfrângea în toate culorile prin hăţişul ciudat de crengi.

În loc să meargă de-a dreptul spre malul de nord al lacului, pionierii ocoliră marginea platoului, făcând un înconjur de o milă şi jumătate, pentru a ajunge la revărsarea pârâului, pe malul său stâng. Era o plimbare uşoară, deoarece copacii rari lăsau destul loc între ei. Se vedea că aici te afli la limita zonei fertile şi vegetaţia începea să fie mai puţin viguroasă decât în zona cuprinsă între pârâu şi râul Mercy.

Cyrus Smith şi tovarăşii săi înaintau cu băgare de seamă prin ţinutul acesta nou. Ei nu aveau alte arme decât arcuri cu săgeţi şi ciomege terminate cu un vârf ascuţit de fier. E drept că nici nu se arătă vreo fiară; după cum se părea, ele trăiau mai mult în pădurile dese din sud. Totuşi, pionierii avură şi o surpriză neplăcută, văzându-l pe Top oprindu-se în faţa unui şarpe uriaş, lung de patrusprezece până la cincisprezece picioare, pe care însă Nab îl răpuse cu o singură lovitură de ciomag. Cyrus Smith examina reptila şi constată că nu era veninoasă; ea făcea parte clin familia aşa numitului şarpe diamant, cu care se hrănesc indigenii din unele regiuni. Totuşi, s-ar fi putut să mai existe pe acolo şi alte specii de şerpi, a căror muşcătură să fie mortală. De pildă, vipere cu coada despicată, care se ridică deodată când le calci, sau şerpi înaripaţi, care au de o parte şi de alta a capului un fel de aripioare, ce le ajută să se avânte cu o mare repeziciune. Top, după prima clipă de surpriză, începu să gonească reptilele cu un zel, care ar fi putut să-i fie fatal, silindu-şi stăpânul săl cheme mereu.

Ajunseră destul de repede la locul unde Pârâul Roşu se vărsa în lac şi recunoscură pe malul opus locul pe care îl cercetaseră la coborârea de pe muntele Franklin. Cyrus

Smith observă că debitul de apă al pârâului era destul de mare şi, prin urmare, nu s-ar fi putut ca natura să nu se fi îngrijit să creeze undeva un loc de scurgere pentru surplusul de apă al lacului. Punctul de revărsare trebuia neapărat găsit, căci el forma desigur o cădere de apă, a cărei energie le putea fi de folos.

Pionierii umblau fiecare după voia sa, fără să se depărteze totuşi prea mult unul de altul. Apele lacului păreau bogate în peşte. Pencroff îşi puse în gând să meşterească diferite unelte de pescuit, ca să poată trage foloase din această bogăţie.

O luară întâi de-a lungul capului ascuţit din partea de nord-est a lacului. Se putea presupune că într-acolo se află căderea de apă, deoarece în partea aceea malul lacului aproape atingea marginea platoului. Dar se înşelaseră şi se văzură siliţi să continue explorarea malului care, după o uşoară cotitură, cobora din nou de-a lungul litoralului.

Aici, malul era mai puţin împădurit, doar câteva pâlcuri de copaci, risipite ici, colo, măreau pitorescul pri veliştei. Lacul Grant se desfăşura în toată întinderea lui şi nici o briza nu-i încreţea faţa apelor.

Alergând printre ierburi, Top gonea stoluri de păsări diferite, pe care Gédéon Spilett şi Harbert le întâmpinară cu săgeţi. Tânărul nimeri una din aceste păsări, care căzu în mijlocul ierburilor de mlaştină. Top se repezi şi aduse o minunată pasăre de apă, de culoare cenuşie, cu capul mare şi ciocul scurt, cu degetele unite în formă de lopăţele printr-o pieliţă cu marginea festonată şi cu aripile tivite cu o dungă albă. Era o lişiţă, pasăre de mărimea unei potârnichi mari, aparţinând grupului de macrodactylc, care fac trecerea între grupul palmipedelor şi al picioroangelor. Era un vânat destul de neînsennat, căci carnea lui nu avea un gust prea bun. Pionierii hotărâră să i-o dea la cină, lui Top care nu era prea pretenţios.

Mergând de-a lungul malului răsăritean al lacului, călătorii noştri atinseră după scurtă vreme marginea care mai

fusese cercetată. Inginerul era foarte mirat că nu găsise locul de scurgere al surplusului apelor lacului şi nu ascundea acest lucru faţă de reporter şi marinar, cu care stătea de vorbă.

În aceeaşi clipă, Top, care fusese foarte calm până atunci, dădu semne de nelinişte. Inteligentul animal alerga de colo-colo pe mal, se oprea, apoi se uita spre apă, ţinând o labă ridicată, ca şi când ar fi adulmecat un vânat nevăzut; uneori lătra cu furie, alteori păstra cea mai adâncă tăcere.

Nici Cyrus Smith, nici tovarăşii săi nu luară la început în seamă purtarea ciudată-a lui Top, dar lătratul câinelui înteţindu-se, atenţia inginerului se trezi.

Ce s-a întâmplat Top? întrebă el.

Câinele făcu mai multe sărituri spre stăpânul lui, dând semne vădite de nelinişte, apoi se repezi din nou spre mal şi, pe neaşteptate, sări În lac.

Aici, Top! strigă Cyrus Smith, care nu voia să-şi lase câinele să intre în apa aceasta necunoscută.

Ce s-o fi petrecând acolo dedesubt? se întrebă Pencroff, cercetând faţa apei.

Top o fi simţit prezenţa vreunei amfibii, răspunse Harbert.

Poate un aligator20? spuse reporterul.

Nu cred, răspunse Cyrus Smith. Aligatorii se întâlnesc numai În regiuni cu latitudine mai joasă.

Între timp, la chemarea stăpânului său, Top se întorsese la mal, continuând să fie neliniştit; sărea mereu prin ierburile înalte şi, călăuzit de instinct, părea că urmăreşte o fiinţă nevăzută, care ar fi înotat de-a lungul malului, sub apele lacului. Totuşi, apele erau liniştite, suprafaţa lor nu avea nici cea mai mică încreţitură. Pionierii se opriră de câteva ori, observând-o cu luare aminte. Nu apărea nimic. Mister.

Inginerul era foarte intrigat.

Să cercetăm şi mai departe, spuse el.

Peste o jumătate de oră, pionierii atinseră unghiul de sud-est al lacului, regăsindu-se din nou pe platoul Grande-Vue. Aci, cercetarea malurilor lacului trebuia socotită terminată

şi, totuşi, inginerul nu descoperise pe unde şi nici cum se scurgea surplusul apelor.

Totuşi, punctul de revărsare trebuie să existe, repeta el, şi de vreme ce nu se vede în afară, el se află desigur înăuntrul masivului de granit de pe coastă!

Dar, ce importanţă are acest lucru, dragă Cyrus? întrebă Gédéon Spilett.

O importanţă foarte mare, răspunse inginerul, – căci dacă scurgerea trece prin masiv, s-ar putea ca înăuntrul lui să existe o cavitate, pe care am putea-o folosi ca locuinţă, după ce vom fi îndrumat în altă direcţie cursul apelor.

Domnule Cyrus, întrebă Harbert, nu s-ar putea oare ca apele să se scurgă chiar prin fundul lacului, ajungând la mare printr-o conductă subterană?

Ba se poate foarte bine, răspunse inginerul, şi, aşa stând lucrurile, vom fi nevoiţi să ne clădim singuri casa. Ce să-i faci, natura n-a vrut să facă nimic pentru noi.

Pionierii se pregăteau să traverseze platoul, pentru a se întoarce la Cămin, căci erau orele cinci, când Top începu să dea din nou semne de nelinişte. Lătra cu furie şi, înainte ca stăpânul lui să-l fi putut reţine, el se avântă pentru a doua oară în lac.

Alergară cu toţii spre mal. Top ajunsese între timp la o depărtare de douăzeci de picioare şi, în vreme ce Cyrus Smith îl chema zadarnic, un cap uriaş apăru la suprafaţa apelor, nu prea adânci în acele locuri.

Harbert recunoscu pe dată genul de amfibii din care făcea parte animalul acesta cu capul ţuguiat, cu ochii mari şi mustăţi lungi, pleoştite.

Un lamantin! strigă el.

Dar nu era un lamantin, ci un alt specimen din ordinul cetaceelor, din grupa aşa-ziselor „vaci de mare”, un dugong, pe care-l recunoscu apoi după nările lui larg deschise, deasupra botului.

Uriaşa dihanie se repezi la câine, care încercă să scape de ea, înot în d spre mal. Stăpânul lui Top nu avea cum să-l

scape şi, înainte ca Gédéon Spilett şi Harbert să fi avut timp să-şi încordeze arcurile, câinele înhăţat de dugong dispăru sub apă.

Nab voi să sară în ajutorul lui Top, cu ciomagul lui ghintuit, hotărât să atace uriaşul animal chiar acolo unde se simţea în elementul său.

Stai, Nab! îl opri inginerul.

Între timp, sub apă se încinse o luptă cu totul inexplicabilă, deoarece Top nu avea cum să reziste în asemenea condiţii: părea să fie o luptă îndârjită, judecând după bulboanele care se vedeau pe faţa apei şi, în mod fatal, trebuia să se isprăvească cu moartea câinelui. Dar, deodată, într-un vârtej de spume, Top fu proiectat în aer de o forţă necunoscută, zbucni până la zece picioare deasupra suprafeţei lacului, căzu din nou În mijlocul apelor răscolite din adâncuri, apoi înotă spre mal. Câinele scăpase ca prin minune, fără răni prea grave.

Cyrus Smith şi tovarăşii săi priveau faţa lacului, fără să înţeleagă nimic. S-ar fi zis că lupta nu încetase sub apă. Se părea că dugongul, după ce scăpase de câine, lupta mai departe, fiind atacat de un animal puternic.

Lupta nu ţinu însă mult. Apele se înroşiră de sânge şi trupul dugongului, care se ridicase deasupra valurilor stacojii, fu aruncat în curând la mal pe o mică plajă din partea de sud a lacului.

Pionierii alergară într-acolo. Dugongul murise. Era un animal uriaş, lung de cincisprezece până la şaisprezece picioare şi care părea să cântărească mai bine de vreo mie de kilograme. La gât, dihania avea o rană, care părea că se datoreşte unui tăiş ascuţit.

Oare ce amfibie izbutise să ucidă uriaşul dugong? Nimeni n-ar fi putut să dea un răspuns mulţumitor şi Cyrus Smith, preocupat, se întoarse la Cămin, însoţit de tovarăşii lui.

CAPITOLUL XVII.

Cercetarea lacului. Curentul indicator. Planurile lui Cyrus Smith. Grăsimea dugongului. La ce foloseşte pirita. Sulfatul

de fier. Cum se fabrică glicerina. Săpunul. Salpetrul. Acidul sulfuric. Acidul azotic. Noua cascadă.

A doua zi de dimineaţă, la 7 mai, Cyrus Smith şi Gédéon Spilett se urcară pe platoul Grande-Vue, lăsându-l pe Nab să pregătească masa. Harbert şi Pencroff se ocupau cu reînnoirea proviziilor de lemne de foc.

Inginerul şi reporterul ajunseră curând la mica plajă din susul lacului, pe care fusese aruncat dugongul. Asupra acestei mase de carne se şi abătuseră stoluri de păsări, pe care erau nevoiţi să le alunge cu pietre, deoarece Cyrus Smith dorea să păstreze grăsimea animalului, care putea Ti întrebuinţată pentru nevoile coloniei. Cât despre carnea dugongului, trebuie să fi fost deosebit de gustoasă, deoarece în Malaezin ea era păstrată special pentru prinţii indigeni. Dar aceasta îl privea îndeosebi pe Nab.

În acele clipe, Cyrus Smith se gândea la cu totul altceva. El nu uitase întâmplarea din ajun şi era foarte preocupat de aceasta. Ar fi dorit să dezlege taina luptei submarine şi să ştie ce fel de monstru marin izbutise să rănească atât de ciudat dugongul.

Inginerul se oprise la marginea lacului, privea, cerceta, dar nimic nu se petrecea sub apele liniştite, care străluceau în bătaia primelor raze ale soarelui.

Lângă plaja pe care zăcea trupul dugonguiui, apele nu erau prea adânci, dar ceva mai departe, fundul lacului se lăsa treptat şi spre mijloc atingea probabil o adâncime foarte mare. Lacul părea să fie un larg bazin, pe care îl umpluseră apele Pinului Roşu.

Ei, Cyrus, întrebă reporterul, mi se pare că apele nu au nimic suspect.

Nu, dragă Spilett, răspunse inginerul, şi nu ştiu cum să explic întâmplarea de ieri!

Mărturisesc, reluă Gédéon Spilett, că rana pe care o are monstrul este stranie şi nu mai puţin ciudat mi se pare felul în care a fost aruncat Top afară din apă cu atâta forţă. S-ar

fi zis, într-adevăr, că un braţ puternic a zvârlit câinele, şi că acelaşi braţ, înarmat cu un pumnal, a răpus apoi dugongul.

Da, răspunse inginerul gânditor, sunt lucruri pe care nu le pot înţelege. Dar, înţelegi dumneata mai bine decât mine, dragă Spilett, cum am fost salvat eu din valuri şi transportat pe dune? Nu-i aşa că ţi se pare ciudat? Simt că aici se ascunde o taină, pe care o vom descoperi într-o bună zi. Să observăm deci, dar fără să vorbim prea mult în faţa tovarăşilor noştri despre aceste fapte. Să ne păstrăm observaţiile pentru noi şi să ne vedem de treabă.

După cum ştim, inginerul nu descoperise locul pe unde se scurgea surplusul apelor lacului, totuşi, punctul de revărsare trebuia să existe pe undeva, căci nu văzuseră nicăieri urme de inundaţie. Spre mirarea lui, Cyrus Smith observă că în locul în care se aflau, exista un curent destul de pronunţat. El aruncă în apă câteva bucăţele de lemn, care fură târâte spre sud. Inginerul urmă curentul, mergând de-a lungul ţărmului, şi ajunse astfel la capătul meridional al lacului.

Acolo, se vedea un fel de depresiune a apelor, care păreau să fie înghiţite printr-o crăpătură a fundului lacului.

Cyrus Smith ascultă, lipindu-şi urechea de pământ, şi auzi foarte desluşit zgomotul unei căderi de apă subterană.

Aici e revărsarea, spuse el, ridicându-se. Apele se scurg spre mare printr-un canal săpat în masivul de granit, străbătând nişte cavităţi pe care vom şti să le folosim. Ei, bine! Am să dau eu de ele!

Inginerul tăie o creangă lungă, o curăţă de frunze, o vârî în unghiul format de cele două maluri şi descoperi acolo o gaură mare, care se deschidea numai la un picior de la faţa lacului.’Prin acest canal, pe care în zadar îl căutaseră până atunci, se scurgea surplusul apelor şi curentul era atât de puternic, încât creanga, smulsă din mâna inginerului, dispăru purtată de apă.

Nu mai încape nici un fel de îndoială, repetă Cyrus Smith, aici se află punctul de revărsare şi eu voi izbuti să descopăr

deschizătura.

Cum? întrebă Gédéon Spilett.

Coborând cu trei picioare nivelul apelor.

Şi cum vrei să cobori nivelul lor?

Deschizându-le o altă ieşire mai mare ca aceasta.

Şi în ce loc, Cyrus?

În partea în care malul lacului se apropie cel mai mult de ţărmul mării.

Dar malul acela este de granit! observă reporterul.

Nu-i nimic, răspunse Cyrus Smith, voi face să sară în aer acest granit, şi apele scurgându-se pe acolo vor dezveli deschizătura de aici... – formând o cascadă în căderea lor pe plajă, adăugă reporterul.

O cascadă pe care vom şti s-o folosim, răspunse Cyrus. Haide să mergem!

Porni apoi cu tovarăşul său, care avea atâta încredere în el, încât nu se îndoia de reuşita celor întreprinse. Şi totuşi, reporterul se întreba cum va izbuti Cyrus Smith să despice masivul de granit, fără un exploziv şi cu instrumentele destul de rudimentare pe care le aveau. Oare încercarea aceasta nu avea să-i depăşească puterile?

Când Cyrus Smith şi reporterul ajunseră la Cămin, îi găsiră pe Harbert şi Pencroff descărcându-şi pluta plină de lemne.

Tăietorii de lemne şi-au isprăvit aproape toată treaba, domnule Cyrus, spuse marinarul, râzând, şi când veţi avea nevoie de zidari...

De zidari nu, dar de chimişti... răspunse inginerul.

Da, adăugă reporterul, căci vom face să sară insula în aer...

Să sară insula în aer? strigă Pencroff.

Cel puţin în parte! replică Gédéon Spilelt.

Ascultaţi-mă, dragii mei, începu inginerul. Şi le expuse rezultatul observaţiilor sale. După părerea lui în masa de granit care forma platoul Grande-Vue trebuia să se afle o cavitate mai mare sau mai mică, şi inginerul ţinea să ajungă

până la ea. De aceea trebuia eliberată mai întâi deschizătura prin care se prăvăleau apele, prin urmare trebuia coborât nivelul lor, croinduli-se o scurgere mai largă. De aici, nevoia de a fabrica o substanţă explozibilă, cu ajutorul căreia să se poată croi în alt punct al malului o deschizătură mai largă: Cyrus Smith avea de gând să încerce fabricarea unei asemenea substanţe cu ajutorul mineralelor pe care natura i le punea la îndemână.

Nu e nevoie să mai spunem cu cât entuziasm primiră cu toţii, dar mai ales Pencroff, proiectul inginerului.

Întrebuinţarea mijloacelor extreme, despicarea granitului, crearea unei cascade îl încântau pe marinar! Şi de vreme ce era nevoie de chinişti putea fi chimist tot atât de bine, cum putea fi zidar sau cizmar. De altfel, va şti să devină orice, chiar profesor de dans, dacă va fi nevoie, îl încredinţa el pe Nab.

Nab şi Pencroff trebuiră să se ocupe mai întâi de extragerea şi conservarea grăsimii şi cărnii dugongului. Porniră amândoi la drum de îndată, fără să mai ceară vreo lămurire. Încrederea lor în inginer era deplină.

Peste câteva minute, Cyrus Smith, Harbert şi Gédéon Spilett, târând după ei pluta, plecară în susul râului, îndreptându-se spre zăcământul de cărbune, unde se aflau din belşug pirite şistoase, care se desfac în foi subţiri şi se găsesc de obicei în terenurile de tranziţie mai noi. Nu de mult, inginerul adusese o mostră din acest minereu.

Cărară pirită la Cămin toată ziua şi până seara adunaseră câteva tone.

A doua zi, la 8 mai, inginerul îşi începu operaţiile. Aceste pirite conţineau, În cea mai mare parte, cărbune, siliciu, aluminiu şi foarte multă sulfura de fier. Cyrus Smith voia să izoleze sulfura de fier din pirită, s-o transforme cât mai repede În sulfat de fier, apoi din sulfat să extragă acidul sulfuric.

Acesta le era ţelul. Acidul sulfuric este o substanţă. mult întrebuinţată, şi însemnătatea industriei unei ţării se poate

aprecia după cantitatea de acid sulfuric consumată. Acest acid le putea fi mai târziu de mare folos la fabricarea lumânărilor, la tăbăcitul pieilor dar, deocamdată, inginerul îi hotărâse o altă întrebuinţare.

Cyrus Smith alese, În spatele Căminului, un loc cât mai neted. Pe acest teren aşează o grămadă de crengi şi de surcele, peste care puse bucăţile de pirită, sprijinite una de alta; acoperi apoi totul cu un strat subţire de pirită, sfărâmată în bucăţele mărunte.

După aceea, aprinseră surcelele, şi pirita luă foc la rândul ei, amestecată fiind cu cărbune şi sulf. Aşezară apoi noi straturi de pirită pisată, până ce ridicară o grămadă mare, pe care o acoperiră cu pământ şi iarbă, lăsând şi câteva deschizături de aerisire, aşa cum procedează cărbunarii când fac cărbuni de lemn.

Aşteptară după aceea zece, douăsprezece zile, procesul chimic urmând să se facă singur. Sulfura de fier trebuia să se prefacă În sulfat de fier şi aluminiul în sulfat de aluminiu: două substanţe uşor solubile, spre deosebire de siliciul, cărbunii şi cenuşa, care aveau să se aleagă.

În acest timp, Cirus Smith puse la cale alte lucrări, care fură duse la îndeplinire cu şi mai mult zel, cu îndârjire chiar.

Nab şi Pencroff adunaseră grăsimea dugongului în vase mari de pământ. Inginerul voia să izoleze prin saponificare unul din elementele componente ale grăsimii, glicerina. Pentru a obţine acest rezultat, era destul să supună grăsimea acţiunii sodei sau calciului. Se ştie că oricare din substanţele acestea atacă grăsimea, dând naştere săpunului şi izolând în acelaşi timp glicerina, de care inginerul avea mare nevoie. După cum am văzut mai sus, oamenii noştri nu duceau lipsă de var, dar sub acţiunea calciului nu puteau obţine decât un săpun calcaros, insolubil şi prin urmare ’de neîntrebuinţat, pe câtă vreme, cu ajutorul sodei, se putea obţine un săpun solubil, care ar fi fost foarte potrivit pentru gospodăria lor. Inginerul, om practic, căuta să obţină sodă. Vă închipuiţi că i-a fost greu?

Nu, căci pe ţărm se găseau cantităţi mari de plante marine, diferite specii de alge şi fucacee bogate în sodiu. Culeseră o mare cantitate de asemenea plante, pe care le puseră la uscat, aşezându-le apoi în nişte şanţuri descoperite. Arderea acestor plante fu întreţinută timp de câteva zile, în aşa fel, încât căldura să se ridice la temperatura de topire a cenuşii. Rezultatul arderii fu o masă compactă, cenuşie, cunoscută de mult sub numele de sodă naturală.

Tratând grăsimea animală cu această sodă, inginerul obţinu un săpun solubil şi o substanţă neutră, glicerina.

Totuşi, mai lipsea ceva. Cyrus Smith avea nevoie, în vederea preparaţiilor lui viitoare, de o altă substanţă, de azotatul de potasiu, care e mai cunoscut sub numele de nitrat de potasiu sau salpetru.

Cyrus Smith ar fi putut fabrica această substanţă prin tratarea carbonatului de potasiu, care poate fi extras foarte uşor din cenuşa plantelor, cu ajutorul acidului azotic. Dar tocmai acesta îi lipsea. De aceea, el îşi pusese În gând să fabrice acid azotic. Şi acesta părea un lucru care nu găsea dezlegare. Din fericire, de data aceasta, natura îi veni În ajutor, căci Harbert descoperi în nordul insulei, la poalele muntelui Franklin, un zăcământ de salpetru, iar pionierilor nu le rămânea altceva de făcut, decât să purifice sărurile găsite.

Toate aceste operaţii ţinură vreo opt zile, isprăvind.u-se înainte de prefacerea piritei în sulfat de fief. În zilele următoare, pionierii avură răgazul să fabrice din argilă plastică o cantitate de oale de pământ refractar şi să zidească un cuptor de cărămizi special, care să slujească la distilarea sulfatului de fier, când acesta va fi obţinut. Sfârşiră pregătirile la 18 mai, cam în acelaşi timp cu terminarea procesului chimic. Gédéon Spilett, Harbert, Nab şi Pencroff, bine îndrumaţi de inginer, deveniseră lucrătorii cei mai îndemânatici din lume. De altfel, nevoia este cel mai bun dascăl.

Rezultatul obţinut de pe urma arderii întregii grămezi de pirită, alcătuit din cantităţi de sulfat de fier, sulfat de aluminiu, siliciu, resturi de cărbuni şi cenuşă, fu depus într-un bazin cu apă. Amestecară bine totul, lăsară să se aşeze, apoi scurseră încet lichidul obţinut, care conţinea sulfat de fier şi sulfat de aluminiu, celelalte materii rămânând pe fundul bazinului, ele nefiind solubile. În cele din urmă, obţinură cristale de sulfat de fier prin evaporarea parţială a lichidului, iar restul amestecului, care nu se evaporase şi care conţinea sulfatul de aluminiu, fu aruncat.

Cyrus Smith avea acum la îndemână o cantitate destul de mare de sulfat de fier cristalizat, cu ajutorul căruia urma să fabrice acidul sulfuric.

În industrie, fabricarea acestui acid are nevoie de instalaţii costisitoare: uzine mari, instalaţii speciale, aparate de platină, camere de plumb, pe care acidul nu-l poate ataca şi în care are loc procesul chimic. Inginerul nu avea astfel de instalaţii, dar ştia că în Boemia, mai ales, acidul sulfuric se fabrică cu mijloace mult mai simple şi mult mai folositoare, deoarece dau un acid mai concentrat.

Pentru a obţine acid sulfuric, nu-i mai rămânea de făcut decât o singură operaţie: să calcineze în vase închise cristalele de sulfat de fier, distilând astfel acidul sulfuric, iar apoi, prin condensarea vaporilor, să obţină acidul curat.

Această operaţie se făcu cu ajutorul vaselor refractare, care, pline cu cristale de sulfat de fier, fură aşezate în cuptor, unde acidul se distila. Operaţia se făcu în cele mai bune condiţiuni şi în ziua de 20 mai, douăsprezece zile după începerea ei, inginerul era în posesia acidului care avea să-i folosească mai târziu în nenumărate împrejurări.

Vă veţi întreba de ce avea nevoie inginerul de această substanţă? Foarte simplu: ca să obţină acid azotic. De altfel, lucrul era uşor, deoarece salpetrul atacat cu acid sulfuric dă naştere, prin distilare, acidului azotic.

Dar, până la urmă, de ce le trebuia acid azotic? Iată un lucru pe care nici tovarăşii inginerului nu-l ştiau, deoarece

el nu le spusese ce urmărea prin toate aceste operaţii.

În sfârşit, inginerul îşi procură, printr-o ultimă reacţie, substanţa pentru care făcuse atâtea combinaţii.

El luă o cantitate de acid azotic, pe care o amestecă cu glicerina, în prealabil concentrată în bainmarie21 şi, fără să fi avut măcar la îndemână un amestec refrigerent, cu care să grăbească răcirea, obţinu câteva kilograme de lichid uleios şi gălbui.

Cyrus Smith făcuse această ultimă experienţă singur, departe de Cămin, temându-se să nu provoace o explozie, dar, când aduse tovarăşilor săi vasul cu lichid, se mulţumi, doar să le spună:

Iată nitroglicerina!

Izbutise într-adevăr să fabrice această substanţă deosebit de periculoasă, a cărei putere de explozie este de zece ori mai mare decât aceea a prafului de puşca obişnuit şi care pricinuise până atunci o mulţime de accidente! Totuşi, de când se foloseşte sub formă de dinamită, adică amestecată cu o substanţa solidă, poroasă, ca de pildă argila sau zahărul, periculosul lichid poate fi folosit cu mai multă siguranţă. Dar dinamita nu era cunoscută încă pe vremea când coloniştii noştri se îndeletniceau cu aceste experienţe în insula Lincoln.

Şi cu lichidul acesta vom arunca în aer stâncile? întrebă Pencroff cu un aer neîncrezător.

Da, dragul meu, răspunse inginerul, – şi efectul nitroglicerinei va fi cu atât mai mare, cu cât granitul este mai tare şi cu cât va opune mai multă rezistenţă la explozie.

Şi când va avea loc explozia, domnule Cyrus?

Mâine, după ce vom termina de săpat gaura ce trebuie minată, răspunse inginerul.

A doua zi, la 21 mai, în zori, pionierii se îndreptară spre unghiul pe care îl forma ţărmul de est al lacului Grant, la numai cinci sute de paşi de coastă. În locul acesta, platoul era aşezat sub nivelul apelor, care erau reţinute doar de cadrul lor de granit. Era uşor de înţeles că, sfărâmând acest

cadru, apele, vor năvăli prin spărtură, formând un râu care, după ce va curge pe suprafaţa înclinată a platoului, se va revărsa pe plajă. În felul acesta, se va obţine o coborâre a nivelului apelor lacului, fenomen care avea să elibereze actuala gură de scurgere, adică tocmai ceea ce urmărea inginerul.

Deci, trebuiau să înceapă prin sfărâmarea cadrului de granit al lacului. Sub conducerea inginerului, Pencroff, înarmat cu un târnăcop pe care îl mânuia cu putere şi îndemânare, atacă partea exterioară a granitului. Gaura pe care trebuia s-o facă începea pe o creasta a malului şi urma să se adâncească oblic, în aşa fel, încât să atingă un nivel cu mult inferior lacului. în felul acesta, explozia va îngădui apelor să se scurgă în cantitate mare, coborând simţitor nivelul lacului.

Lucrarea ţinu mult, căci inginerul, dorind să obţină un rezultat extraordinar, hotărî să consacre operaţiei cel puţin zece litri de nitroglicerină. Pencroff, ajutat de Nab, lucră atât de repede, încât termină de săpat până la ora patru după-amiază.

Rămânea de rezolvat problema aprinderii explozivului. De obicei, nitroglicerina ia foc cu ajutorul unui fulminant, care pregăteşte explozia. Se ştie că explozia nitroglicerinei nu poate fi provocată decât printr-o lovitură; dacă i se dă foc, substanţa arde fără să explodeze.

Ştiind că nitroglicerina are proprietatea să facă explozie când e lovită, Cyrus Smith hotărî să se folosească de această însuşire, urmând să facă alte încercări, doar în cazul când aceasta nu va izbuti.

Într-adevăr, o lovitură de ciocan dată câtorva picături de nitroglicerină, risipite pe suprafaţa unei pietre tari, ajunge să provoace explozia, dar acela care dă lovitura cade singur victima încercării sale. Cyrus Smith se gândi să atârne de un stâlp, aşezat deasupra găurii, o bucată de fier, cântărind mai multe kilograme, legată cu o fibră vegetală. O altă fibră muiată în sulf, fu legată cu unul din capete de mijlocul celei

dintâi, celălalt capăt zăcând pe pământ la o distanţă destul de mare de gaura minei. Dându-se foc fibrei acesteia din urmă, ea va arde în întregime, aprinzând-o la rândul ei pe cealaltă, care, rupându-se, va determina căderea bucăţii de fier peste nitroglicerină.

Dispozitivul fu instalat. Apoi, inginerul, după ce îşi îndepărtă tovarăşii, umplu gaura cu nitroglicerină şi stropi câteva picături pe suprafaţa stâncii, sub bucata de fier pregătită. După aceea, Cyrus Smith dădu foc capătului fibrei muiate în sulf şi, părăsind locul, se întoarse lângă tovarăşii săi, la Cămin.

Peste douăzeci şi cinci de minute răsună o explozie asurzitoare. Insula se cutremură. Un mănunchi de bolovani ţâşni în aer de parcă ar fi erupt dintr-un vulcan. Zguduitura produsă de suflul aerului fu atât de puternică, încât stâncile Căminului oscilară, iar pionierii, deşi se aflau la o depărtare de două mile, fură trântiţi la pământ.

Oamenii se ridicară şi urcară din nou pe platou, alergâud spre locul unde malul lacului trebuia să fi fost despicat de explozie…

Izbucniră în urale repetate!

Cadrul de granit fusese sfărâmat pe o distanţă destul de mare! Un râu nou, cu ape repezi, curgea spumegând de-a curmezişul platoului şi, ajuns la margine, se revărsa pe plajă, de la o înălţime de trei sute de picioare!

CAPITOLUL XVIII.

Pencroff nu mai are nici un fel de îndoială. Vechiul punct de scurgere al lacului. O coborâre sub pământ. Drumul prin granit. Top dispare. Peştera centrală. Puţul inferior. Mister. Cu lovituri de târnăcop. Întoarcerea.

Planul lui Cyrus Smith izbutise, dar după cum îi era obiceiul, el nu-şi manifestă satisfacţia şi rămase pe gânduri, cu buzele strânse şi privirea fixă. Harbert era entuziasmat. Nab sărea în sus de bucurie. Pencroff îşi clătina mereu capul mare şi murmura:

Ei, inginerul nostru ştie ce face!

Nitroglicerina. acţionase într-adevăr cu putere. Spărtura făcută în malul lacului era atât de mare, încât volumul apelor care năvăleau pe aici era cel puţin de trei ori mai mare decât acela care. se scurgea mai înainte prin punctul de absorbţie natural. Rezultatul fu că, scurt timp după explozie, nivelul apelor scăzu cu două picioare.

Pionierii se întoarseră la Cămin ca să-şi ia târnăcoape, ciomege, frânghii din fibre, o scăpărătoare şi iască. Apoi, împreună cu Top, se înapoiară pe platou.

Pe drum, marinarul nu se putu abţine să-i spună inginerului:

Domnule Cyrus, vă daţi seama cred, că puteţi face să sară în aer întreaga insulă cu minunata licoare pe care aţi pregătit-o?

Fără nici o îndoială, şi insula, şi continentele, şi întreg pământul, răspunse Cyrus Şrnith. Depinde doar de cantitate.

Nu s-ar putea întrebuinţa nitroglicerină la încărcarea armelor de foc? întrebă marinarul.

Nu, Pencroff, este o substanţă prea puternică. Dar cred că vom izbuti să fabricăm praf de puşcă, având la îndemână acid azotic, salpetru, sulf şi cărbune. Din nefericire, însă, nu avem arme.

O, domnule Cyrus, răspunse marinarul, – cu puţină voinţă…!

Hotărât lucru, Pencroff ştersese cuvântul imposibil din vocabularul locuitorilor de pe insula Lincoln.

Ajunşi pe platoul Grande-Vue, pionierii se îndreptară grăbiţi spre vechiul punct de scurgere al apelor, a cărui gură trebuia să fie descoperită. Canalul trebuia să fi devenit şi el practicabil prin retragerea apelor, aşa că nu le va fi greu să pătrundă înăuntru.

În câteva minute, pionierii atinseră malul inferior al lacului, şi o singură privire fu de ajuns să le arate că explozia le îndreptăţise aşteptările.

Într-adevăr, în peretele de granit al lacului, dezgolit acum de ape, se vedea deschizătura căutată. O platformă îngustă, ce ieşise la iveală prin retragerea apelor, făcea cu putinţă să se ajungă la el. Gura de scurgere avea aproape douăzeci de picioare lăţime, dar înălţimea ei nu trecea de două picioare. Era cât o gură de canal, pe marginea unui trotuar. Greu să intri printr-o astfel de deschizătură, dar Nab şi Pencroff îşi luară târnăcoapele şi, în mai puţin de o oră, o măriră îndeajuns ca să se poată trece prin ea.

Inginerul se apropie, observând pereţii canalului, care în partea lui superioară aveau o înclinare de aproximativ 35°. Cu condiţia ca panta să nu se mărească mai departe, drumul era deci accesibil, permiţându-le să Coboare până la nivelul mării. Dacă interiorul masivului ascundea vreo cavitate mai mare, ceea ce era foarte posibil, pionierii vor găsi mijlocul de a întrebuinţa acea peşteră.

Ei, domnule Cyrus, ce mai aşteptăm? întrebă marinarul nerăbdător. Nu vedeţi că Top ne-a luat-o înainte?

Să pătrundem, răspunse inginerul. Dar ne trebuie lumină. Nab, du-te şi taie câteva crengi răşinoase.

Nab şi Harbert se repeziră spre malurile lacului, umbrite de pini şi alte conifere, şi se întoarseră repede, aducând nişte crengi pe care le prefăcură în torţe, aprinzându-le cu amnarul. Apoi, pionierii, cu Cyrus Smith în frunte, intrară în canalul întunecos, care până nu de mult era năpădit de apele lacului.

Contrar celor ce s-ar fi putut bănui, diametrul canalului se lărgea din ce în ce mai mult, aşa încât exploratorii izbutiră foarte curând să coboare, fără să mai fie siliţi să se aplece. Granitul, ros de ape din timpuri străvechi, era lunecos şi trebuiau să bage de seamă cum păşeau ca să nu cadă. Pentru mai multă siguranţă, pionierii se legaseră unul de celălalt cu o frânghie, aşa cum fac excursioniştii în munţi. Din fericire, câteva colţuri ale peretelui de granit alcătuiau adevărate trepte, făcând coborârea mai puţin primejdioasă. Pe stânci, mai atârnau picături de apă, care răsfrângeau

lumina torţelor şi dădeau impresia că pereţii sunt acoperiţi cu nenumărate stalactite. Inginerul le cercetă granitul negru, dar nu zări nici o zgârietură, nici o falie. Masa stâncii era compactă şi fără pori. Canalul exista probabil de când exista şi insula şi era de origine vulcanică, nefiind săpat de ape cum s-ar fi putut bănui. Pe pereţi se mai vedeau urme ale trecutului vulcanic, ce rezistaseră acţiunii apelor.

Pionierii coborau foarte încet. Ei se simţeau tulburaţi de faptul că se aventurau astfel în adâncimea unui masiv de granit, pe care nimeni nu-l mai cercetase până atunci. Oamenii noştri nu vorbeau, dar poate că tuturor le trecu prin gând că s-ar putea ca vreo caracatiţă sau alt cefalopod uriaş să se fi introdus în cavitatea interioară, care avea legătură cu marea. De aceea, trebuiau să înainteze cu multă băgare de seamă.

Afară de asta, Top mergea în fruntea micului grup şi se puteau bizui pe inteligenţa lui, ştiind că va da sigur alarma, dacă va fi nevoie.

După ce coborâră vreo sută de picioare, urmând un drum întortochiat, Cyrus Smith, care mergea în frunte, se opri şi tovarăşii săi îl ajunseră din urmă. Locul în care se opriseră era o scobitură, formând o peşteră de mărime mijlocie. Picături de apă cădeau de pe boltă, dar ele nu proveneau dintr-o infiltraţie care străbătea masivul. Erau pur şi simplu ultimele urme lăsate de torentul care se rostogolise atâta vreme prin acest canal, iar din aerul puţin umed, nu se deosebea nici o emanaţie rău mirositoare.

Ei bine, dragul meu Cyrus, rosti Gédéon Spilett, iată un loc retras, bine ascuns în aceste adâncimi, dar care la urma urmelor nu poate fi locuit.

Dar de ce nu? întrebă marinarul.

Pentru că această grotă este prea mică şi prea întunecoasă!

N-am putea oare s-o mărim, să săpăm nişte deschizături pe unde să pătrundă lumina zilei şi aerul? întrebă Pencroff,

care nu se mai îndoia de nimic.

Să cercetăm mai departe, zise Cyrus Smith. Poate că mai la vale natura ne-a economisit această muncă.

Adevărat, abia am făcut o treime din drum, observă Harbert.

Aproximativ o treime, răspunse Cyrus Smith. Nu uitaţi că noi am coborât o sută de picioare, de la gura tunelului, şi se poate foarte bine ca la o sută de picioare mai jos…

Dar unde e Top? întrebă Nab, întrerupându-l pe Cyrus.

Căutară în peşteră. Câinele nu era acolo.

Desigur şi-a continuat drumul, zise Pencroff.

Să-l ajungem, hotărî Cyrus Smith. Continuară coborârea. Inginerul observa cu luare-aminte deviaţiile suferite de canalul de scurgere al apei şi cu toate ocolurile pe care le făcea, îşi dădea destul de uşor seama de direcţia generală, care ducea spre mare.

Exploratorii mai coborâseră vreo cincizeci de picioare, când, atenţia le fu atrasă de sunete îndepărtate, care veneau din adâncurile masivului. Se opriră ascultând. Sunetele, venind de-a lungul canalului, aşa câtm vine vocea printr-un tub acustic, le ajungeau clare la urechi.

Latră Top! strigă Harbert Da, răspunse Pencroff, viteazul nostru câine latră şi pare furios!

Avem cu noi lăncile noastre cu vârful de fier, spuse Cyrus Smith. Să fim cu ochii în patru şi, înainte!

Devine din ce în ce mai interesant drumul ăsta; murmură Gédéon Spilett la urechea marinarului, care făcu un semn afirmativ.

Cyrus Smith şi tovarăşii săi se grăbiră să alerge în ajutorul câinelui. Lătratul lui Top se auzea din ce în ce mai tare. Se simţea în vocea lui sacadată o furie ciudată. Să se fi luptat oare cu vreun animal căruia îi stânjenise odihna? Fără a se mai gândi la’ pericolul care i-ar putea pândi, exploratorii se simţeau cuprinşi de o grozavă curiozitate. Ei nu mai coborau prin canal, ci lunecau, ca să zicem aşa, de-a lungul peretelui şi, în câteva minute, îl găsiră pe Top la vreo şaizeci

de picioare mai jos, unde canalul dădea într-o peşteră măreaţă, în care Top se învârtea pe loc, lătrând cu furie. Pencroff şi Nab îşi ridicară torţele, care, aruncând puternice fâşii de lumină, scoteau la iveală toate ieşiturile granitului. Cyrus Smith, Gédéon Spilett şi Harbert, cu lăncile ridicate, aşteptau pregătiţi orice întâmplare neplăcută.

Uriaşa peşteră era goală. Exploratorii o străbătură în toate direcţiile, negăsind nimic, nici un animal. Şi, cu toate acestea, Top continua să latre. Nici mângâierile, nici ameninţările nu-l putură linişti.

Trebuie să fie pe undeva o ieşire, prin care se scurgeau apele lacului în mare, zise inginerul.

Aşa-i, răspunse Pencroff. Să băgăm de seamă să nu cădem în vreo gaură.

Du-te, Top, du-te! strigă Cyrus Smith.

Câinele, aţâţat de cuvintele stăpânului său, alergă spre capătul opus al peşterii şi acolo începu să latre mai tare.

Pionierii îl urmară şi, la lumina torţelor zăriră gura unui adevărat puţ, care se deschidea în masivul de granit. Pe acolo se scurgeau deci apele, care se rostogoleau altădată în adâncurile masivului; de data aceasta, nu mai era vorba de un canal oblic, ci de un puţ perpendicular, în care nu puteau să se aventureze.

Aplecară torţele deasupra deschizăturii. Nu se vedea nimic. Cyrus Smith desprinse o creangă aprinsă şi o zvârli în adânc. Sfârâind, răşina, care începu să ardă în cădere cu o flacără mai vie, lumină interiorul puţului, totuşi pionierii nu zăriră nimic. în cele din urmă, flacăra se stinse cu un sfârâit uşor, care dovedea că atinsese suprafaţa unei ape, desigur nivelul mării.

Calculând durata căderii, inginerul trase concluzia că adâncimea puţului era de vreo nouăzeci de picioare.

Prin urmare, solul cavernei era aşezat la nouăzeci de picioare deasupra nivelului mării.

Iată locuinţa noastră, spuse Cyrus Smith.

Dar parcă a mai fost locuită înainte de o fiinţă oarecare, răspunse Gédéon Spilett, care încă nu era lămurit.

Ei, bine, fiinţa aceea, amfibie sau ce-o fi fost, a fugit prin deschizătura puţului, răspunse inginerul, şi ne-a lăsat nouă locul.

Nu ştiu ce o fi fost, adăugă marinarul, dar tare aş fi vrut să fiu eu în locul lui Top acum un sfert de oră. Sunt sigur că n-a lătrat el degeaba!

Cyrus Smith îşi privi câinele şoptind:

Da, cred că Top ştie mai multe decât noi în multe privinţe.

Totuşi, dorinţa pionierilor noştri fusese în parte împlinită. Aveau la îndemână o peşteră mare, atât de mare încât, la lumina torţelor pe care le aveau cu ei, nu puteau să-i vadă marginile. Dar, fără îndoială că nu va fi greu s-o împartă în camere de locuit, cu ajutorul unor pereţi despărţitori de cărămidă. Şi cu toate că nu va arăta chiar ca o casă, vor face însă din această spaţioasă grotă un frumos apartament. Apele scurse nu se mai puteau întoarce. Locul le aparţinea.

Rămâneau de rezolvat două probleme: mai întâi, luminarea cavernei, care era săpată într-un bloc masiv, închis de jur împrejur, şi al doilea, posibilitatea de a o’face mai accesibilă. în ceea ce priveşte lumina, nici nu putea fi vorba să vie pe sus, deoarece masivul de granit avea o grosime mare deasupra boltei. Dar pionierii se gândeau că poate le va fi cu putinţă să străpungă peretele care se ridica în faţa mării. În timpul coborârii, ţinând seama de înclinarea canalului, Cyrus Smith apreciase cu oarecare aproximaţie şi lungimea acestuia şi ajunsese la convingerea că în partea ce dădea spre mare, masivul de granit nu era.prea gros. Dacă lumina se va obţine în felul acesta, în acelaşi fel îşi vor uşura şi accesul, căci acolo unde vor putea deschide o fereastră, tot în acea parte şi cu aceeaşi uşurinţă vor putea deschide şi o uşă. Mai rămânea de făcut o scară în afară.

Cyrus Smith expuse aceste planuri tovarăşilor săi.

Atunci, domnule Cyrus, să ne apucăm de treabă, spuse Pencroff. Am un târnăcop şi voi şti să trec prin acest perete. Unde trebuie să lovesc?

Aici, răspunse inginerul, arătând marinarului în peretele dinspre ţărm o adâncitură destul de mare, care făcea ca zidul să fie mai subţire în acel loc.

Pencroff atacă granitul şi, mai bine de o jumătate de ceas, la lumina torţelor, sfărârnăturile zburară în jurul său. Piatra scapără sub târnăcop. Când marinarul obosi, Nab îi luă locul. Apoi, urmă Gédéon Spilett.

După două ceasuri de muncă încordată, când se părea că târnăcopul nu putea totuşi să răzbească, la o ultimă lovitură puternică a lui Gédéon Spilett, peretele fu străpuns. în aceeaşi clipă, zbură şi târnăcopul din mâinile lui Gédéon Spilett.

Ura! şi iarăşi ura! strigă Pencroff.

Peretele străpuns nu avea decât trei picioare grosime. Cyrus Smith privi prin deschizătură: în faţa lui se întindeau ţărmul, mica insulă din faţă, iar mai departe imensitatea oceanului.

Prin această gaură destul de mare, căci stânca se sfărâmase foarte mult, lumina, năvălind în şuvoaie şi revărsându-se în minunata cavernă, producea un efect magic! Dacă în partea stângă, pe o lungime de o sută de picioare grota nu măsura mai mult de treizeci de picioare în înălţime şi lăţime, pe partea dreaptă, dimpotrivă, era uriaşă şi bolta ei se rotunjea la o înălţime de peste optzeci de picioare, fiind susţinută în întregime de numeroşi stâlpi de granit, aşezaţi într-o ordine sălbatică, ce te impresiona. Şi toată această frumuseţe nu era decât opera naturii! Ea singură săpase acest feeric palat într-un masiv de granit.

Pionierii erau încremeniţi de admiraţie. Acolo unde crezuseră că nu vor găsi decât o îngustă cavitate, ei găsiră un fel de palat miraculos!

Strigăte de uimire izbucniră din toate piepturile. Uralele răsunau şi se pierdeau din ecou În ecou în fundul

întunecoaselor cupole.

Ah, prieteni strigă Cyrus Smith. După ce vom face să pătrundă mai multă lumină în interiorul acestui masiv, după ce ne vom împărţi în partea stângă camerele, magaziile şi cămările, va mai rămâne încă spaţiu în această grotă minunată, în care vom face sală de studii şi muzeu!

Şi ce nume îi vom da? întrebă Harbert.

Casa de Granit, răspunse Cyrus Smith, denumire pe care tovarăşii săi o primiră cu noi urale.

În acea clipă, torţele erau pe terminate, şi cum pentru reîntoarcere trebuiau să se urce pe vârful platoului, trecând din nou prin tunel, hotărâră să amâne pentru a doua zi lucrările de amenajare a noii locuinţe.

Înainte de a pleca, Gyrus Smith se mai aplecă o dată deasupra întunecosului puţ, care cobora perpendicular până la nivelul mării. El ascultă cu luareaminte. Nu se auzea nici un zgomot, nici măcar cel al apelor, pe care marea tulburată le agita uneori până la aceste adâncimi. Inginerul aruncă încă o torţă aprinsă. Pereţii puţului se luminară o clipă, dar nici de data aceasta nu văzu nimic suspect. Şi chiar dacă s-ar fi aflat pe acolo vreun monstruos animal marin, surprins de retragerea neaşteptată a apelor, fugise: desigur în larg, prin conducta subterană care se prelungea sub plajă, vechea cale de scurgere a apelor lacului, înainte de a li se fi deschis o nouă revărsare.

Totuşi, inginerul asculta nemişcat, cu urechea atentă, cu privirea cufundată în abis, cu răsuflarea oprită.

Marinarul se apropie atunci de el şi atingându-i braţul îi spuse:

Domnule Smith!

Ce doreşti, prietene? răspunse inginerul, ca şi când ar fi revenit dintr-o ţară a visului.

În curând se vor stinge torţele.

Să mergem! spuse Cyrus Smith.

Micul grup părăsi caverna şi începu să urce de-a lungul întunecosului canal. Top încheia grupul, mârâind din timp în

timp. Urcuşul fu cam greu. La jumătatea înălţimii acestei lungi scări de granit, pionierii se opriră câteva clipe în grota superioară, care forma un fel de palier. Apoi reîncepură urcuşul.

În curând se simţi o adiere de aer proaspăt. Picăturile de apă, uscate prin evaporare, nu mai scânteiau pe pereţi. Torţele fumegând începeau să pâlpâie tot mai slab. Aceea pe care o purta Nab se stinse. Pentru a nu se aventura în mijlocul beznei adânci trebuiau să se grăbească.

În clipa în care se stingea şi torţa marinarului, Cyrus Smith şi tovarăşii săi ieşiră la lumina zilei. Era puţin înainte de ora patru.

CAPITOLUL XIX.

Planul lui Cyrus Smith. Faţada Casei de Granit. Scara de frânghie. Visele lui Pencroff. Ierburile aromatice. O crescătorie naturală de iepuri. Derivarea cursului apelor pentru nevoile noii locuinţe. Priveliştea din faţa ferestrelor Casei de Granit.

A doua zi, la 22 mai, au fost începute lucrările pentru amenajarea locuinţei celei noi. Adevărul e că pionierii erau grăbiţi să părăsească vechiul lor Cămin, unde nu se simţeau prea în siguranţă, şi să se mute în această locuinţă încăpătoare şi sănătoasă, cioplită în plină stâncă, ferită de apele mării şi de ploi.

Prima grijă a lui Cyrus Smith fu să stabilească precis spre ce punct al coastei dădea faţada Casei de Granit. Pentru aceasta, se îndreptă spre plaja de la poalele uriaşului perete, căutând locul unde căzuse în ajun târnăcopul din mâinile lui Gédéon Spilett. De buna seamă, unealta căzuse perpendicular şi nu-i rămânea decât s-o găsească, pentru a afla locul unde fusese străpuns granitul.

Nu-i fu greu să găsească târnăcopul şi, uitându-se drept în sus, deasupra punctului unde se înfipsese unealta în nisip, la vreo optzeci de picioare deasupra ţărmului, se vedea într-adevăr mica ferestruică, făcută cu atâta caznă cu o zi înainte. Câţiva porumbei de stâncă intrau şi ieşeau prin

această îngustă deschizătură. Parcă pentru ei fusese descoperită Casa de Granit!

Inginerul îşi pusese în gând să despartă caverna, în dreapta, în mai multe camere, cu un coridor la intrare. Pentru a le lumina, întreprinzătorul inginer socotea să facă cinci ferestre şi o uşă în peretele din faţă. Pencroff era de acord cu cele cinci ferestre, dar nu înţelegea pentru ce trebuie uşă, întrucât intrarea prin care pătrunseseră ei oferea o scară naturală, cu ajutorul căreia ar fi fost întotdeauna uşor să pătrunzi în Casa de Granit, Prietene, îi spuse Cyrus Srnith, dacă nouă ne este uşor să intrăm în locuinţă prin canal, atunci va fi uşor şi pentru alţii să facă acelaşi lucru. Eu socot, dimpotrivă, să închid această intrare în aşa fel, încât să nu mai poată pătrunde nimeni pe acolo. Ba, mai mult chiar, dacă va fi nevoie o s-o astupăm astfel, încât să nu se mai cunoască. Cum? Printr-un stăvilar de stânci, care să ridice nivelul apei deasupra deschizăturii.

Şi pe unde vom intra? întrebă marinarul.

Pe o scară exterioară, răspunse Cyrus Srnith. O scară de frânghie, care, odată retrasă, va face cu neputinţă intrarea vizitatorilor curioşi în locuinţa noastră.

Dar pentru ce atâtea măsuri de prevedere? zise Pencroff. Piuă acum animalele nu ni s-au părut atât de duşmănoase. Cât despre indigeni, insula noastră nu pare locuită!

Eşti sigur, Pencroff? întrebă inginerul, privindu-l, Bineînţeles că nu vom fi siguri de acest lucru, decât în momentul în care vom fi cercetat întreaga insulă, răspunse Pencroff.

Iată adevărul! spuse Cyrus Srnith. Noi nu cunoaştem insula decât în parte. Dar, în orice caz, chiar dacă nu avem duşmani în interior, ei pot veni dinafară, căci această regiune a Pacificului este destul de primejdioasă. E bine să fim pregătiţi pentru orice eventualitate.

Cyrus Srnith avea perfectă dreptate şi Pencroff se pregăti să-i asculte ordinele, fără a discuta mai mult.

Faţada Casei de Granit avea să deschidă spre lumină cinci ferestre şi o uşă, toate dând în „apartamentul” propriu-zis, apoi, o fereastră uriaşă şi câteva ferestruici, prin care să intre cât mai multă lumină sub minunata boltă a sălii mari. Această faţadă, aflată la o înălţime de optzeci de picioare deasupra solului, era îndreptată spre est şi soarele o mângâia de cum răsărea. Ea se întindea pe partea falezei cuprinsă între ieşitură de la revărsarea’ râului Mercy şi grămada de stânci care formau Căminul. Poziţia era prielnică, prin faptul că vânturile aspre dinspre nord-est nu o loveau direct, ea fiind apărată de ieşitura stâncii. De altfel, în aşteptarea cercevelelor pentru ferestre, inginerul avea de gând să astupe deschizăturile cu obloane groase, prin care să nu treacă nici ploaia, nici vântul, şi pe care la nevoie le-ar fi putut camufla perfect.

Deci, primul lucru ce trebuia făcut erau deschizăturile. Târnă-copul ar fi lucrat prea încet. Granitul este prea dur. Or, se ştie că Cyrus Smith era omul mijloacelor rapide. El mai avea o cantitate de nitroglicerină, pe care o întrebuinţa cu folos. Efectul substanţei explozive fu atât de bine localizat, încât granitul se sfărâmă exact în locurile alese de inginer. Apoi, cu ajutorul târnăcopului, se dădu ferestrelor şi ferestruicilor o formă ogivală şi, câteva zile după începerea lucrărilor, Casa de Granit era luminată din plin de razele soarelui, care pătrundeau până în colţurile cele mai tăinuite.

Planul lui Cyrus Smith prevedea ca apartamentul să fie împărţit în cinci camere cu vederea la mare: la dreapta, va fi un vestibul, la uşa căruia se va opri scara, vor urma o bucătărie şi o sufragerie uriaşă, apoi un dormitor, tot atât de mare şi, în sfârşit, o „cameră de musafiri” cerută de Pencroff, lângă sala cea mare.

Aceste camere sau mai bine zis acest şir de camere, care formau apartamentul Casei de Granit, nu aveau să ocupe toată lărgimea cavităţii. Ele urmau să dea într-un coridor, la capătul căruia va fi o magazie lungă şi încăpătoare pentru

unelte, alimente şi alte. rezerve. Toate produsele insulei, atât ale florei, cât şi ale faunei, vor putea fi păstrate acolo în bune condiţii, cu totul ferite de umezeală. Spaţiul nu lipsea şi fiecare obiect îşi va avea locul său. Afară de aceasta, pionierii mai aveau mica grotă, aşezată deasupra cavernei, pe care o puteau folosi ca un fel de pod al locuinţei.

Planul, odată făcut, nu mai aveau decât să-l pună în aplicare. Minerii se transformară din nou în cărămidari; apoi, cărămizile fură aduse şi aşezate la (poalele Casei de Granit.

Până atunci, Cyrus Sniith şi tovarăşii săi nu pătrunseseră în cavernă decât prin vechiul canal dinspre lac. Dar acest drum silea să facă un ocol foarte mare, pentru că erau nevoiţi să se caţere pe platoul Grandeyue, făcând un înconjur de-a lungul malului râului, apoi să coboare prin tunelul lung, socotind tot atâta timp pentru întoarcere, şi aceasta însemna şi oboseală, şi vreme pierdută. Cyrus Smith hotărî să înceapă cât mai repede confecţionarea unei scări trainice de frânghie, care, odată retrasă în interior, nu va mai îngădui nimănui să pătrundă în Casa de Granit.

Scara fu împletită cu multă atenţie de mâinile îndemânatice ale lui Pencroff. Treptele scării fură cioplite din crengile uşoare şi rezistente ale cedrului roşu, iar frângliia ce lega pe ambele părţi aceste crengi de cedru fu confecţionată dintr-o trestie specială numită curry.

Mai împletiră şi alte frânghii din fibre vegetale şi cu ajutorul lor instalară un fel de macara simplă, în faţa uşii. În felul acesta, ridicară cu uşurinţă cărămizile până la înălţimea Casei de Granit. Urcarea materialelor până la optzeci de picioare deasupra solului fiind astfel, uşurată, ei începură de îndată amenajarea propriu-zisă a interiorului locuinţei. Nu duceau lipsă de var şi câteva mii de cărămizi aşteptau să fie întrebuinţate. Schelăria pereţilor despărţitori, foarte rudimentară, nu fu greu de făcut şi, într-un timp record, după planul inginerului, apartamentul fu împărţit în camere şi magazii.

Diferitele lucrări se desfăşurau repede, sub directa îndrumare a inginerului, care nu stătea degeaba, ci mânuia el însuşi ciocanul şi mistria. Cyrus Smith cunoştea toate meseriile şi dădea un exemplu bun harnicilor şi pricepuţilor, săi tovarăşi. Se muncea cu încredere şi voie bună. Pencroff, rând pe rând dulgher, frânghier, zidar, cu veşnicele sale glume, care îi înveseleau pe toţi, şi cu încrederea sa absolută în inginer, pe oare îl socotea în stare să facă orice, vedea depăşite toate greutăţile vieţii de pionier. Atât problema îmbrăcămintei, cât şi a încălţămintei, problemă gravă, aceea a iluminatului în serile de iarnă, a valorificării părţilor fertile ale insulei, cât şi a transformării florei sălbatice într-una dirijată de mâna omului, toate se păreau uşor de rezolvat de Cyrus Smith şi era sigur că totul va fi făcut. El visa râuri canalizate, care să înlesnească transportul bogăţiilor solului, ex-: ploatări de mine şi cariere, maşini deservind toate ramurile industriei şi se gân.dea chiar la o cale ferată, a cărei reţea să împânzească într-o bună zi întreaga insulă Lincoln.

Inginerul îl lăsa să vorbească şi nu-i tăia avântul cu care acestuia îi plăcea să înflorească lucrurile. El cunoştea puterea încrederii. Zâmbea când îl auzea vorbind şi ascundea propriile sale griji, pe care i le oferea viitorul, într-adevăr, era îndreptăţit să creadă că în ’ această parte a Pacificului, care se afla în afara drumului parcurs de corăbii, ei nu vor fi salvaţi niciodată. Pionierii nu se puteau deci bizui decât pe ei înşişi. Insula Lincoln era aşezată la o distanţă atât de mare de alte ţărmuri, încât ar fi fost cât se poate de primejdios pentru ei să se aventureze în larg pe un vas care, construit cu mijloacele pe care le aveau, nu putea fi decât şubred.

Dar Pencroff era de părere că ei depăşiseră cu mult. pe Robinsonii de odinioară, care aşteptau ca toate să capete dezlegare doar printr-o minune.

Şi, într-adevăr, ei aveau foarte multe cunoştinţe, şi omul care ştie reuşeşte şi acolo unde alţii ar lâncezi şi ar pieri

inevitabil.

În cursul acestor lucrări se distinse Harbert. Era inteligent şi muncitor; înţelegea repede, lucra bine şi Cyrus Smitb se simţea din ce în ce mai legat sufleteşte de acest copil. La rândul său, Harbert îl iubea: şi-l respecta pe inginer, iar Pencroff, care observase totul, se bucura.

Nab era tot Nab! El era ceea ce fusese totdeauna: curajul, zelul şi devotamentul în persoană. Şi el, ca şi Pencroff, avea o mare încredere în inginer.

Cât despre Gédéon Spilett, nici el nu se da înapoi de la muncă; şi nu era chiar cel mai neîndemânatic,. spre marea mirare a marinarului. Pencroff se minuna, că ziaristul nu era numai ager la minte, dar ştia şi să lucreze când era nevoie.

Scara fu instalată în ziua de 28 mai. Ea avea nu mai puţin de o sută de trepte şi Cyrus Smith, folosind o ieşitură a falezei, aşezată la mijlocul drumului, pe distanţa de optzeci de picioare în înălţime, fixă prima parte a scării de această ieşitură, iar de aici încolo fixară partea a doua. în felul acesta, urcuşul deveni mult mai uşor. De altfel, Cyrus Smith se gândea ca mai târziu să instaleze un ascensor hidraulic, ca să evite oboseala şi pierderea de vreme a locuitorilor Casei de Granit.

Pionierii se obişnuiră repede cu scara: erau destul de sprinteni, iar Pencroff, ca un brav marinar, deprins să se caţere pe catarge, îi învăţa cum s-o folosească. Dar ce era de făcut cu Top? Bietul animal, cu cele patru labe ale sale, nu era apt pentru un astfel de exerciţiu. Pencroff se dovedi însă un maestru atât de sârguincios, încât şi Top învăţă să se urce pe scară, aşa cum fac câinii la circ. Nu se poate şti dacă marinarul era mândru de elevul său. Însă de nenumărate ori Pencroff urcă scara, ducându-l în spinare, ceea ce-i prindea foarte bine lui Top.

În toiul acestor lucrări care merseră atât de repede, se îngrijiră şi de problema hranei, căci se apropia iarna. în fiecare zi, reporterul şi Harbert, în seama cărora rămăsese

aprovizionarea coloniei, îşi petreceau câteva ceasuri vânând. Deocamdată, ei nu colindau decât pădurea Jacamarului, în stânga râului, căci, din lipsă de barcă şi de pod, râul Mercy încă nu putuse fi trecut. Uriaşele păduri, cărora li se dăduse numele de Far-West, rămăseseră neexplorate. Dar pădurea Jacamarului era destul de bogată în vânat; cangurii şi porcii mistreţi se găseau aici în mare număr, iar bilele ghintuite la un capăt, arcurile şi săgeţile vânătorilor făceau minuni. Mai mult încă, Harbert descoperi spre sud-vest o crescătorie naturală de iepuri, un fel de luncă puţin umedă, unde creşteau sălcii şi ierburi aromatice, care îmbălsămau aerul şi care plac rozătoarelor. Reporterul socoti că, de vreme ce aceste plante sunt o hrană pentru iepuri, ar fi de mirare ca ei să lipsească. Până una alta, Harbert făcu o mare provizie de plante medicinale şi când Pencroff îl întrebă la ce serveşte această recoltă, tânărul îi răspunse:

Ca să ne tratăm cu ele, când vom fi bolnavi.

Dar de ce să fim bolnavi, dacă tot nu există doctori în insulă? răspunse Pencroff serios.

Argumentul acesta rămase fără răspuns, dar tânărul continuă să adune ierburi, care erau bine venite la Casa de Granit, cu atât mai mult, cu cât descoperi şi o plantă asemănătoare ceaiului.

În sfârşit, într-o bună zi, după multă căutare, cei doi vânători descoperiră sălaşul iepurilor. Pământul era sfredelit ca o strecurătoare.

Vizuini! strigă Harbert.

Văd, răspunse reporterul.

Să fie oare locuite?

Asta rămâne de văzut.

Răspunsul veni repede. într-o clipă, câteva sute de mici animale, care semănau cu iepurii, începură să alerge în toate direcţiile atât de repede, încât Top nufu în stare să le ajungă. Câinele şi vânătorii alergară cât putură, dar micile rozătoare le scăpară. Reporterul era însă hotărât să nu se

lase până ce nu va prinde cel puţin vreo şase iepuri. Deocamdată, ei erau destinaţi cămării de provizii, dar se gândea să şi domesticească alţii mai târziu. Dacă ar fi avut câteva laţuri întinse la intrarea vizuinilor, ce uşor i-ar fi prins! Dar deocamdată nu aveau nici laţuri, nici cu ce să le facă. Se mulţumiră să scotocească fiecare vizuină cu un băţ şi să încerce să aştepte cu răbdare, doar, doar vor lovi vreun iepure.

În sfârşit, după o oră de cotrobăială, izbutiră săpună mâna pe patru rozătoare. Erau nişte iepuri, care semănau cu fraţii lor din Europa şi care erau cunoscuţi îndeobşte sub numele de „iepuri americani”.

Rezultatul vânătorii fu adus la Casa de Granit şi servit la cină. Locuitorii vizuinilor nu erau de dispreţuit, fiind cât se poate de gustoşi. Coloniştii noştri găsiră acum un izvor nesecat de aprovizionare.

În ziua de 31 mai, zidurile despărţitoare erau gata. Le rămăseseră doar să mobileze camerele, lucru pe care aveau să-l facă în lungile zile de iarnă. în camera care servea de bucătărie, ei amenajară o vatră. Coşul dădu mult de lucru coşarilor improvizaţi. Cyrus Smith găsi că lucrul cel mai simplu era să-l facă din teracotă. Fiindcă nu era cu putinţă să-l tragă până la platoul superior, făcură o gaură în granit deasupra ferestrei de la bucătărie şi în această deschizătură îmbucară coşul ca un simplu burlan. Se aşteptau ei ca acest coş să fumege când va bate vântul de la est, dar aceasta nu se întâmpla prea des, aşa că n-aveau încotro şi Nab bucătarul nu se sinchisea de acest lucru.

Când aranjarea camerelor fu gata, inginerul se apucă să astupe intrarea exterioară a fostului canal, care ştim că dădea pe malul lacului. Ei rostogolirăbucăţi de stâncă în faţa deschizăturii şi le cimentară bine. Dorinţa inginerului de a îneca această intrare sub apele lacului nu putea fi încă îndeplinită; totuşi se mulţumi să o ascundă cu ierburi, arbuşti şi bălării, pe care le plantară între crăpăturile stâncilor şi care aveau să crească în primăvară.

Se folosi însă de canal, pentru a aduce la noua locuinţă un mic şuvoi de apă dulce şi, astfel, Casa de Granit primea în fiecare zi o sută, până la o sutădouăzeci de litri de apă limpede şi curată de izvor, de care nu avea să ducă lipsă niciodată.

În sfârşit, totul fu gata. Era şi timpul, căci vremea începuse să se strice. în aşteptarea geamurilor pe care aveau să le fabrice, inginerul făcu nişte obloane groase, care închideau ferestrele faţadei. Gédéon Spilett împodobise foarte frumos ferestrele casei lor cu flori şi plante.

Locuitorii acestei case sănătoase şi sigure aveau de ce să fie mulţumiţi. Ferestrele ofereau privirilor un orizont nesfârşit de larg, cuprins între capurile celor două Mandibule, la nord, şi capul Ghearei, la sud, iar în faţa lor se întindea priveliştea minunată a golfului Uniunii. Da, pionierii aveau de ce să fie mulţumiţi şi Pencroff nu contenea lăudându-şi apartamentul de la etajul cinci.

CAPITOLUL XX.

Anotimpul ploilor. Problema îmbrăcămintei. O vânătoare de foci. Fabricarea luminărilor. Se amenajează interiorul Casei de Granit. Cele două podeţe. O vizită la bancul de stridii. Ce găseşte Harbert în buzunarul său.

O dată cu luna iunie începu şi iarna. Această lună corespunde cu luna decembrie din emisfera boreală. Ploile şi vijeliile nu mai conteneau. Acum, locuitorii Casei de Granit erau în măsură să preţuiască şi mai mult foloasele unei locuinţe în stare să-i apere de intemperii. Căminul ar fi constituit un adăpost şubred împotriva iernii şi afară de aceasta putea să fie inundat de fluxuri. Cyrus Smith luă chiar oarecari măsuri pentru a pune la adăpost fierăria şi cuptoarele pe care şi le instalaseră acolo.

În tot cursul lunii iunie eî făcură diferite lucrări, fării a neglija însă vânătoarea şi pescuitul, aşa încât rezervele cămării erau tot mai îmbelşugate. Pencroff îşi propusese să meşterească în timpul liber nişte capcane, de pe urma cărora urmau să tragă mari foloase. Pentru iepuri făcuse

câteva laţuri din fibre trainice şi nu era zi în care să nu prindă câţiva. Nab nu pridideа să afume şi să pună în saramură diferite cărnuri, care se păstrau astfel foarte bine.

Începură să discute foarte serios problema îmbrăcămintei. Pionierii nu aveau alte veşminte decât acelea pe care le purtau în clipa în care balonul îi azvârlise pe insulă. Acestea erau haine destul de călduroase şi trainice, pe care le întreţinuseră cât se poate debine, ca şi rufăria lor, de altfel, dar care vor trebui odată înlocuite, mai ales că pe o iarnă aspră nu puteau să le ţină prea cald.

Deocamdată, imaginaţia lui Cyrus Smith nu putea schimba situaţia. El făcuse faţă nevoilor mai grabnice, clădise casa, se ocupase de aprovizionarea şi păstrarea alimentelor, dar frigul avea să-l surprindă înainte ca problema îmbrăcămintei să fie rezolvată.

Trebuiau deci să.se resemneze şi să petreacă această primă iarnă cum vor putea. La primăvară aveau să înceapă o vânătoare de mufloni, a căror prezenţă fusese semnalată cu prilejul explorării muntelui Franklin; din lâna lor, inginerul va şti desigur să facă stofe călduroase şi trainice… Cum? Se va gândi el…

Atunci nu avem altceva de făcut decât să mai stăm pe lângă vatră la Casa de Granit, spuse Pencroff. Dispunem de combustibil din belşug şi nu avem nici un motiv să facem economie.

De altfel, adăugă Gédéon Spilett, insula Lincoln nu se află la o latitudine prea înaltă, aşa încât, după toate probabilităţile, iernile nu pot fi prea grele. Nu ne-ai spus, Cyrus, că paralela treizeci şi cinci corespunde cu acea a Spaniei în emisfera cealaltă?

Desigur, răspunse inginerul, dar şi în Spania sunt ierni foarte grele! Şi acolo ninge şi îngheaţă. Tot la fel şi insula Lincoln poate să treacă prin asemenea încercări. Totuşi, fiind o insulă, sper că clima va fi mai blândă.

Şi de ce, domnule Cyrus? întrebă Harbert.

Pentru că marea, copilul meu, poate fi considerată ca un imens rezervor în care se înmagazinează căldura verii. Iarna, ea restituie această căldură, ceea ce asigură regiunilor învecinate cu oceanul o temperatură mijlocie, mai pufin urcată vara, dar mai puţin scăzută iarna.

Cum o fi, o să vedem noi, răspunse Pencroff. Deocamdată, un lucru este sigur, că zilele sunt scurte şi nopţile lungi. Ce-ar fi dacă ne-am îngriji puţin şide problema iluminatului?

Nimic mai uşor, răspunse Cyrus Smith.

De discutat? întrebă marinarul.

De rezolvat.

Când? Cum?

Mâine vom. organiza o vânătoare de foci.

Vom avea lumânări de seu?

Ba nu, Pencroff, lumânări de spermanţet. Acesta era proiectul inginerului, proiect uşor de înfăptuit, deoarece avea la îndemână calciu şi acid sulfuric, iar grăsimea va fi furnizată de amfibiile insulei.

Această convorbire avu loc în ziua de 4 iunie şi, fiindcă era duminică, hotărârâ cu toţii să se odihnească. Toate lucrările fură amânate.

A doua zi, la 5 iunie, pe o vreme destul de mohorâtă, se îndreptară spre insula cea mică. Trecură din nou canalul prin vad în timpul refluxului şi hotărârâ ca într-un viitor destul de apropiat să construiască o bărcuţă, cu ajutorul căreia să navigheze şi pe râul Mercy, cirul vor porni în primele zile cu vreme bună să exploreze sud-vestul insulei.

Focile erau numeroase şi vânătorii, înarmaţi cu ciomegele lor ghintuite, răpuseră vreo şase dintre ele. Nab şi Pencroff le jupuiră, apoi cărară la Casa de Granit numai grăsimea şi pielea lor, urmând ca din această piele să-şi facă încălţăminte trainică, iar cele trei sute de livre de grăsime să le întrebuinţeze numai la fabricarea lumânărilor.

Operaţia fu cât se poate de simplă şi, cu toate că rezultatul ei nu se dovedi chiar desăvârşit, ele putură totuşi să fie folosite. întreaga muncă se termină în douăzeci şi patru de

ore. Feştilele fură făcute din fibre vegetale. Ele nu erau atât de bune ca cele muiate în acid boric, care se consumă în întregime când ard, dar aşa cum erau, aceste lumânări fură bine venite în lungile se'ri de iarnă.

Luna următoare nu duseră lipsă de lucru în noul adăpost. Tâmplarii munciră de zor; ei aduseră îmbunătăţiri uneltelor care erau încă foarte primitive şi fabricară altele noi.

Făcură chiar şi foarfeci, cu ajutorul cărora pionierii izbutiră, în sfârşit, să-şi taie părul şi să-şi potrivească barba, dacă de ras încă nu putea fi vorba. Harbert şi Nab nu aveau grija bărbieritului, dar celorlalţi le crescuseră nişte bărbi atât de ţepoase, încât foarfecii erau cât se poate de bineveniţi.

Mai multă muncă a cerut, confecţionarea unui ferăstrău de mână, dar până la urmă tot au izbutit să obţină o unealtă, care, mânuită cu putere, le îngădui să taie lemne. Reuşiră astfel să facă mese, scaune şi dulapuri, cu care mobilară principalele camere, apoi făcură şi paturi cu saltele de iarbă uscată. Bucătăria, cu poliţe pe care se înşirau vasele de pământ ars, maşina de gătit din cărămizi şi spălătorul, avea o înfăţişare foarte frumoasă, iar Nab îşi îndeplinea funcţiunile de bucătar cu gravitatea unui chimist în laboratorul său.

Dar, în curând, în locul tâmplarilor, intrară în acţiune dulgherii. Noua albie de revărsare, croită cu ajutorul explozivului, impunea construirea a două podeţe: unul pe platoul Grande-Vue, al doilea chiar pe ţărm. într-adevăr, apele îşi făceau acum drum, tăind de-a curmezişul platoul şi plaja, astfel că se găseau în calea coloniştilor când aceştia voiau să pornească spre nordul insulei. Ar fi putut ei să ia un alt drum, dar acesta i-ar fi silit să facă un ocol foarte mare, apucând-o spre vest, până la izvoarele Pârâului Roşu. Lucrul cel mai simplu era deci să construiască două podeţe de trecere, de vreo douăzeci şi cinci de picioare lungime, pe platou şi pe plajă. Aşezară doar câteva trunchiuri de copaci cioplite cu securea şi în câteva zile podeţele erau gata.

Nab şi Pencroff le şi folosiră, făcând câteva.drumuri până la bancul de stridii descoperit lângă dune, de unde aduseră:într-un cărucior rudimentar, care înlocuise vechea brancardă, ce nu era chiar atât de uşor de mânuit, câteva mii de stridii, pe care le aclimatizară foarte repede printre adânciturile stâncilor care alcătuiau adevărate parcuri naturale la revărsarea râului Mercy. Aceste stridii erau de calitate foarte bună şi pionierii le mâncară cu multă plăcere.

După cum se vede, insula Lincoln, deşi explorată numai în mică parte, reuşea să mulţumească aproape toate nevoile locuitorilor ei şi, fără îndoială că, cercetând-o până în colţurile ei cele mai depărtate, în întreaga regiune împădurită, care se întindea de la râul Mercy până la promontoriul Reptilei, aveau să descopere şi alte comori.

De un singur lucru duceau încă mare lipsă. Hrana azotată nu le lipsea, şi nici produsele vegetale necesare pentru a cumpăta consumarea acesteia. De asemenea, din nişte rădăcini supuse fermentaţiei, ei îşi procuraseră o băutură puţin acidulată, asemănătoare cu berea şi desigur mai plăcută decât apa. Fabricaseră chiar zahăr, fără trestie de zahăr şi fără sfeclă, culegând sucul care ţâşnea din copacul zis „acer saccharinum”; din nişte ierburi găsite în crescătoria de iepuri izbutiseră să fabrice un ceai foarte bun, în sfârşit, aveau la îndemână multă sare, singurul produs mineral de care nu se puteau lipsi în alimentaţie… totuşi, de un singur lucru duceau încă mare lipsă: pâinea’, pâinea le lipsea grozav.

Poate că mai târziu, pionierii noştri aveau să izbutească să înlocuiască acest aliment printr-unul de valoare egală, cum ar fi făina de „sagu” sau făina arborelui de pâine; s-ar fi putut ca aceşti preţioşi arbori să se găsească În pădurile de la sud, dar încă nu dăduseră de ei.

O întâmplare însă le veni în ajutor. Cyrus Smith, cu toată inteligenţa sa, cu toată iscusinţa sa, n-ar fi fost niciodată în

stare să le pună la îndemână ceea ce a găsit Harbert într-o zi în căptuşeala hainei sale, pe care încerca s-o cârpească.

În ziua aceea ploua cu găleata. Pionierii stăteau cu toţii în sala mare a Casei de Granit, când, deodată, tânărul strigă:

Priviţi, domnule Cyrus, un bob de grâu! Şi arătă tovarăşilor săi un bob, un singur bob, care căzuse din buzunarul său găurit în căptuşeala vestei…

Cum de se găsea acest grăunte în căptuşeala hainei lui Harbert? La Richmond, tânărul creştea câţiva porumbei, pe care îi dăruise Pencroff, şi îi hrănea cu grâu.

Un bob de grâu?! se repezi la el inginerul.

Da, domnule Cyrus, dar numai unul, unul singur!

Ei, băiete! strigă Pencroff zâmbind. Mare lucru! Ce vrei să facem cu un singur bob?

Vom face pâine, răspunse Cyrus Smith.

Pâine, prăjituri! zise marinarul. Asta-i bună!

Mă tem că n-o să ne îndopăm prea curând cu pâinea ce-o poate da acest bob!

Harbert, care nu dădea decât foarte puţină importanţă descoperirii sale, se pregătea să arunce bobul, dar Cyrus Smith îl luă, îl cercetă şi recunoscu că este în stare bună, apoi privindu-l pe marinar drept în ochi, îl întrebă liniştit:

Pencroff, ştii câte spice poate să producă un bob de grâu?

Cred că unul! răspunse marinarul mirat de această întrebare.

Zece, Pencroff. Şi ştii câte boabe se găsesc într-un spic?

Pe legea mea, nu!

În medie, optzeci, spuse Cyrus Smith. Deci, dacă semănăm bobul, vom avea la prima recoltă opt sute de grăunţe, care vor produce la a doua şase sute patruzeci de mii, la a treia cinci sute douăsprezece milioane, iar la a patra mai bine de patru sute de miliarde de boabe. Iată socoteala!

Tovarăşii lui Cyrus Smith ascultau în tăcere. Cifrele acestea îi uluiau. Totuşi, ele erau exacte.

Da, dragii mei, continuă inginerul. Acestea sunt progresiile geometrice ale naturii îmbelşugate. Şi această înmulţire a

bobului de grâu e neînsemnată Faţă de înmulţirea macului sau a tutunului. Dacă aceste plante nu ar fi distruse din când în când, stăvilindu-se înmulţirea lor, ar acoperi tot globul pământesc.

Dar inginerul nu terminase cu întrebările.

Şi acuma, Pencroff, urmă el, ştii câte baniţe înseamnă patru sute de miliarde de grăunţe?

Nu,răspunse marinarul, dar ceea ce ştiu e că sunt un prost!

Ei bine, află că mai mult de trei milioane de baniţe.

Trei milioane! strigă Pencroff.

Trei milioane.

În patru ani?

În patru ani! răspunse Cyrus Smith. Şi chiar în doi ani; dacă lucrurile merg bine, vom putea să obţinem în această climă două recolte pe an.

Ca de obicei, când voia să-şi arate bucuria, Pencroff izbucni şi de data aceasta în urale puternice.

Aşa că tu, adăugă inginerul, adresându-se lui Harbert, ai făcut o descoperire foarte importantă pentru noi. În împrejurările în care ne aflăm, totul, dragii mei, totul poate să ne folosească. Vă rog să nu uitaţi acest lucru.

Nu, domnule Cyrus, nu vom uita, răspunse Pencroff, şi dacă voi găsi vreodată vreun grăunte de tutun, care se înmulţeşte atât de uluitor, vă asigur că n-am să-l arunc Şi acuma ce avem de făcut?

Acum, să semănăm acest bob, se grăbi Harbert să spună.

Da, adăugă Gédéon Spilett, hai să-l punem în părnânt şi încă dându-i toate onorurile, căci în el se află viitoarele noastre recolte.

Numai să încolţească! spuse marinarul.

Va încolţi, răspunse Cyrus Smith Era în 20 iunie. Tocmai timpul potrivit ca să semene acest unic şi preţios bob de grâu. La început, s-au gândit să-l pună într-un ghiveci, dar după o mai adâncă chibzuinţă, se hotărâră să-l încredinţeze naturii, îngropându-l în pământ, ceea ce făcură chiar în

aceeaşi zi, luând toate măsurile pentru ca operaţia să izbutească.

Deoarece vremea, se mai înseninase, s-au urcat pe platou, unde au căutat un loc potrivit, care să fie ferit de vânt, dar încălzit de razele soarelui de amiază. S-au apucat să cureţe şi să plivească „ogorul”, alungând sau strivind toate insectele sau larvele care ar fi putut primejdui dezvoltarea bobului de grâu. Apoi, cu multă grijă, au aşternut un strat de pământ gras, amestecat cu var. Mai făcură şi un mic gard şi abia după toate acestea au sădit unicul bob de grâu în pământul reavăn.

Văzându-i, îţi făcea impresia că pionierii noştri puneau piatra fundamentală a unei clădiri. Pencroff îşi aminti de ziua în care aprinsese cu atâta grijă ultimul lor chibrit. Dar de data aceasta, lucrul era mult mai important. Într-adevăr, oricând întreprinzătorii noştri pionieri ar fi izbutii să-şi facă rost de foc printr-un mijloc oarecare, dar nici o putere omenească nu ar fi putut înlocui acest bob de grâu, dacă, din nenorocire, el ar fi pierit!

CAPITOLUL XXI.

Câteva grade sub zero. Explorarea părţii mlăştinoase din sud-estul insulei. Vulpile. Vedere spre mare. Se vorbeşte de Viitorul Oceanului Pacific. Munca neîncetată a infuzorilor. Viitorul globului pământesc. Vânătoarea. Mlaştina raţelor sălbatice.

Din clipa în care a fost semănat bobul de grâu, nu trecea nici o zi fără ca Pencroff să nu viziteze ceea ce numea el foarte serios „lanul de grâu”. Şi vai de insectele care se abăteau pe acolo! Nici o milă, pentru ele!

Pe la sfârşitul lui iunie, după nişte ploi care nu se mai terminau, timpul se răci simţitor şi în ziua de 29 un termometru Fahrenheit ar fi înregistrat desigur douăzeci de grade deasupra lui zero 6°,67 centig. sub zero).

A doua zi, la 30 iunie, dată care corespunde cu 31 decembrie din emisfera boreală, cădea într-o vineri, Nab făcu observaţia că anul se sfârşeşte cu o zi urâtă; dar

Pencroff îi răspunse că cel următor va începe cu una frumoasă, ceea ce e mai bine.

În orice caz, anul începu cu un ger năprasnic. La gura râului Mercy se adunară sloiuri şi curând gheaţa se întinse pe toată suprafaţa lacului.

Provizia de combustibil trebui să fie reînnoită de câteva ori. Pencroff, încă înainte de îngheţ, cărase mult lemn în magazie, folosind curentul neobosit al râului, care le împingea pluta. La acest combustibil, dăruit din belşug de pădure, adăugară câteva transporturi de cărbuni, aduşi de la poalele muntelui Franklin. Când temperatura scăzu până la minus 13°, căldura puternică a cărbunelui fu binevenită. Clădiseră şi a doua vatră, în sufragerie, unde îşi vedeau acum toţi de lucru.

În timpul gerului, Cyrus Smith fu foarte mulţumit de ideea pe care o avusese, aducând de la lacul Grant la Casa de Granit un mic şuvoi de apă, care se strecura pe sub gheţuri şi, trecând prin vechiul canal, ajungea la rezervorul pe care-l amenajaseră înăuntru, lângă magazie.

În epoca aceea, timpul fiind foarte uscat, pionierii se îmbrăcară cât mai călduros şi hotărâră să sacrifice o zi explorând partea insulei cuprinsă între sudul râului Mercy şi capul Ghearei. Acolo se afla un ţinut mlăştinos destul de întins, unde probabil că era din belşug vânat cu pene.

Pentru a ajunge în acest ţinut, trebuiau să străbată opt până la nouă mile la dus şi tot atâtea la întors. După calculele, lor le-ar fi trebuit o zi întreagă. Şi cum era vorba de explorarea unei părţi necunoscute a insulei, se hotărâră să meargă cu toţii. Astfel, în zorii zilei de 5 iulie, Cyrus Smith, Gédéon Spilett, Harbert, Nab şi Pencroff, înarmaţi cu ciomege, laţuri, arcuri, săgeţi şi încărcaţi cu provizii, părăsiră Casa de Granit, însoţiţi de Top, care zburda tot timpul înaintea lor.

Luară calea cea mai scurtă, trecând râul Mercy pe gheaţă.

Dar, observă pe bună dreptate reporterul, care călca cu băgare de seamă, gheaţa aceasta nu poate înlocui un pod

serios!

Aşadar, şi construirea unui pod serios fu trecută pe lista lucrărilor viitoare.

Pentru prima oară, pionierii păşeau pe malul drept al râului Mercy, aventurându-se în mijlocul minunatelor conifere uriaşe, acoperite de zăpadă.

Dar nu făcuseră nici o jumătate de milă, când dinfr-un desiş se ivi o familie de patrupede care îşi alesese acolo domiciliul şi care fusese pusă pe fugă de lătratul lui Top.

Ah, parcă ar fi vulpi! strigă Harbert, când le văzu fugind.

Erau vulpi, dar nişte vulpi foarte mari, care scoteau alt fel de lătrat, de care Top se sperie. Câinele se opri din goană, astfel că animalele avură răgaz să se facă nevăzute.

Top avea şi de ce să fie mirat. El nu cunoştea zoologia! Dar după lătratul lor, Harbert recunoscuse aceste vulpi cenuşii-roşcate, cu coada neagră şi cu smoc alb în vârf, amintindu-şi că trăiesc în Chili, în insulele Malvine şi în toate ţinuturile americane, străbătute de paralelele 30-40. Lui Harbert îi păru rău că Top nu prinsese una din ele.

Sunt bune de mâncat? întrebă Pencroff care nu considera fauna insulei decât din acest punct de vedere.

Nu, răspunse Harbert, dar zoologii n-au stabilit încă dacă pupila acestor vulpi este diurna sau nocturnă şi dacă ar trebui să fie clasificate în familia câinelui sau în alta.

Cyrus Smith zâmbi la auzul observaţiilor făcute de băiat, observaţii care dovedeau multă seriozitate, în ceea ce-l privea pe marinar, de vreme ce aceste vulpi nu se puteau mânca, ele nu prezentau o importanţă prea mare. Totuşi, îşi exprimă părerea că atunci când curtea Casei de Granit va fi populată de păsări, vor trebui să ia măsuri împotriva unor vizite nocturne ale acestor primejdioase animale de pradă, lucru cu care fiecare fu de acord.

La ora opt dimineaţa, după ce ocoliseră capul Epavei, pionierii ajunseră pe o plajă întinsă, la marginea mării. Cerul era senin, cum se întâmplă de multe ori pe ger, dar, încălziţi de drum, Cyrus Smith şi tovarăşii săi nu simţeau

prea mult frigul. De altfel, vântul nu sufla, lucru care face mai suportabilă o temperatură scăzută. Soarele tocmai se înălţa deasupra oceanului şi discul său uriaş apărea la orizont! Dar, din păcate, razele lui nu încălzeau. Marea era liniştită şi albastră ca un golf mediteranean când cerul e senin. Capul Ghearei se încovoia ca un iatagan cu vârful adus la vreo patru mile spre sudest. în stânga, la capătul mlaştinei, se desluşea o mică ieşitură de pământ, pe care razele soarelui tocmai aruncau o dungă de foc. Fără îndoială că, în partea aceasta larg deschisă a golfului Uniunii şi care nu era ocrotită nici măcar de un banc de nisip, vapoarele împinse de vânturile de est n-ar fi găsit adăpost. După liniştea mării, netulburată de nici un curent, după culoarea sa uniformă, nepătată de nici o nuanţă gălbuie, în sfârşit, după lipsa oricărei stânci, îşi dăduseră seama că în aceste locuri oceanul era foarte adânc. în fund, spre apus,-la vreo patru mile depărtare, se desluşeau contururile primilor copaci din pădurile Far-West. Ţinutul semăna cu ţărmul pustiu al vreunei insule din regiunile antarctice, năpădită de gheţuri. Pionierii se opriră pe ţărm ca să ia masa. Aprinseră un foc de alge şi de ierburi uscate şi Nab le pregăti gustare alcătuită din carne rece şi din ceaiul ce-l luaseră cu ei.

În timp ce mâncau, examinau priveliştea din faţa lor, care le arăta că în această parte pământul insulei Lincoln era într-adevăr sterp, contrastând cu regiunea dinspre apus. Aceasta îl făcu pe reporter să observe că dacă balonul i-ar fi lăsat din întâmplare la început pe această plajă, ei şi-ar fi făcut desigur o părere cu totul greşită despre ţinuturile unde se stabiliseră mai târziu.

Cred chiar că n-am fi putut niciodată să atingem ţărmul, răspunse inginerul, căci marea este adâncă şi n-am fi întâlnit nici o stâncă de care să ne agăţăm. în faţa Casei de Granit, cel puţin, erau bancurile de nisip şi o mică insulă care ne-au mărit posibilităţile de salvare. Aici, însă, ne-ar fi înghiţit marea!

Ceea ce este ciudat, observă Gédéon Spilett, e că insula noastră, deşi destul de mică, are un sol atât de variat. Această diversitate este de obicei o însuşire a continentelor mai întinse. Partea apuseană a insulei Lincoln, atât de bogată şi fertilă, seamănă cu golful Mexicului, iar ţărmul de nord parcă se întinde de-a lungul unei mări arctice.

Ai dreptate, dragă Spilett, răspunse Cyrus Smith, aceeaşi observaţie am făcut-o şi eu. Această insulă este misterioasă atât în ce priveşte forma, cât şi în diferitele aspecte naturale. Pare a fi o parte a unui continent, şi m-ar mira să nu fi fost aşa odinioară!

Ce? Un continent în mijlocul Pacificului?! strigă Pencroff.

De ce nu? răspunse Cyrus Smith. Nu mi se pare de loc de necrezut ca toate insulele de la suprafaţa acestui ocean să nu fie altceva decât creştetele unui continent, astăzi dispărut în fundul mării, dar care se ridica deasupra apelor în epoca preistorică.

Ca altădată legendara Atlantida, murmură Harbert.

Da, copilul meu… dacă vrem să credem că Atlantida a existat vreodată.

Şi insula Lincoln să fi făcut parte dintr-un astfel de continent? întrebă Pencroff.

Mai mult ca sigur, răspunse Cyrus Smith. De altfel, acest fapt ar explica şi mulţimea felurilor de produse pe care le întâlnim la fiecare pas.

Şi încă ceva: numărul mare de tot felul de animale care populează insula, spuse Harbert.

Da, copilul meu, răspunse inginerul, tu îmi dai un argument nou în sprijinul presupunerii mele. Este adevărat! După câte am putut vedea până acum, pe această insulă trăiesc numeroase animale şi, ce e mai ciudat, ele sunt de specii foarte diferite. Asta mă face să cred că insula Lincoln a făcut parte, odinioară, dintr-un mare continent care, încet, încet s-a scufundat în apele Pacificului.

Aşadar, într-o bună Zi, răspunse Pencroff, care nu părea prea convins, şi ceea ce a rămas din acest vechi continent

ar putea să.dispară, nemairămânând între America şi Asia decât oceanul?

Nu tocmai aşa, răspunse Cyrus Smith, fiindcă se vor ridica noi continente, pe care miliarde de miliarde de animale microscopice le clădesc chiar în această clipă.

Ce mai sunt şi aceste animale? întrebă Pencroff.

Infuzorii mărgeanului, răspunse Cyrus Smith. Ei au ridicat printr-o muncă neîntreruptă insula Clermont-Tonnerre şi toate insulele coralifere ale Oceanului Pacific. Patruzeci şi şapte de milioane de infuzori cântăresc cam cât un bob de grâu şi totuşi, cu sărurile marine pe care le absorb, cu elementele solide din apă pe care le asimilează, aceste fiinţe microscopice produc calcarul care, la rândul său, dă naştere unor uriaşe straturi submarine, a căror soliditate se aseamănă cu a granitului. Pe vremuri, în primele timpuri ale formării pământului, natura făcea aceste transformări cu ajutorul vulcanilor. Astăzi, însă, vulcanii care mai acţionează în interiorul globului sunt mai rari şi mai puţin puternici. De aceea, natura foloseşte la transformarea globului pământesc animalele microscopice de care am pomenit. După părerea mea, vor trece veacuri după veacuri, şi generaţiile de infuzori se vor succeda mereu, iar la un moment dat, în locul Pacificului se va ridica un continent întins, pe care alte generaţii de oameni îl vor civiliza.

Dar asta durează! spuse Pencroff Natura nu se grăbeşte. Ea are timpul de partea ei! răspunse inginerul.

Dar pentru ce să apară alte continente? întrebă Harbert. Doar actuala întindere a ţinuturilor care pot fi populate ajung omenirii. Şi natura nu face nimic de prisos.

Ai dreptate Natura nu face nimic de prisos, îi răspunse inginerul, dar iată cum îmi explic eu lucrurile: savanţii admit că într-o bună zi viaţa animală şi vegetală nu va mai fi cu putinţă pe glob din cauza răcirii lui. Punctul asupra căruia nu sunt de aceeaşi părere este cauza răcirii. Unii cred că această răcire se va datora scăderii temperaturii

soarelui, care străluceşte de atâtea milioane de ani, iar alţii susţin că va surveni numai o dată cu stingerea focului din interiorul globului nostru, a cărui influenţă are mai multă însemnătate decât i se acordă. Ipoteza din urmă mi se pare cea mai întemeiată. Vă închipuiţi ce are să se întâmple atunci? Zonele astăzi temperate vor fi atunci tot atât de puţin locuibile ca şi regiunile polare. Oamenii şi animalele se vor îndrepta spre latitudinile supuse direct influenţei solare. Europa, Asia, America de Nord şi America de Sud vor fi rând pe rând părăsite. Flora şi fauna vor emigra spre ecuator, înspre ţările centrale ale Americii şi Africii, care ar putea deveni continentele cele mai populate. Popoarele din ţinuturi veşnic îngheţate vor găsi condiţiile climaterice din regiunile polare cam pe malurile Mediteranei. Oare regiunile ecuatoriale nu ar reprezenta la un moment dat un spaţiu neîndestulător pentru a adăposti şi a hrăni omenirea întreagă? Şi poate că natura, sare pr’evede totul, a hotărât de pe acuma să pună la ecuator bazele unui continent nou. Cum? Tocmai cu ajutorul infuzorilor. De multe ori m-am gândit la aceste lucruri, dragii mei, şi cred cu tot dinadinsul că înfăţişarea globului nostru va fi într-o bună zi schimbată în întregime, că, datorită apariţiei acestor continente noi, cele vechi vor fi acoperite de apele mărilor şi, în cursul secolelor viitoare, noi Columbi vor descoperi insulele Chimboraco, Himalaia sau Mont-Blanc, rămăşiţe ale continentelor scufundate: America, Asia, Europa. Apoi, aceste noi continente vor deveni la rândul lor de nelocuit, căldura continuând să scadă, până când, într-o bună zi, globul va semăna cu un trup omenesc mort. Şi viaţa va dispare, poate nu definitiv, dar în orice caz, pentru o bucată de timp. Atunci, globul nostru se va odihni, refăcându-se pentru a învia într-o zi în condiţii mai bune22. Dar toate acestea, dragii mei, sunt încă taine pentru noi şi, vorbind de munca infuzorilor, m-am lăsat târât prea departe, încercând să dezleg enigmele viitorului.

Dragul meu Cyrus, răspunse Gédéon Spilett, teoriile acestea sunt adevărate previziuni ştiinţifice şi fără îndoială că se vor împlini odată.

Toate bune şi frumoase, spuse Pencroff, care era numai urechi, dar spuneţi-mi, insula Lincoln de ce origine este? Oare şi ea a fost ridicată de infuzori?

Nu, Pencroff, insula aceasta este de origine pur vulcanică, îi răspunse Cyrus Smith.

Atunci şi ea poate să dispară într-o bună zi?

Tot ce se poate.

Nădăjduiesc că până atunci vom fi plecaţi de aci.

Nu, liniştеşte-te, Pencroff, n-am chef să-mi petrec toată viaţa pe această insulă şi cred că ne vom descurca până la urmă.

Până una alta, răspunse Gédéon Spilett, să ne instalăm totuşi ca pentru totdeauna. Lucrurile nu trebuiesc făcute pe jumătate.

Convorbirea se termină aici. Îndată după ce sfârşiră cu masa, pionierii îşi continuară explorarea, ajungând la marginea regiunii mlăştinoase. Insula se termina la sud-est cu o mlaştină de douăzeci de mile pătrate. Solul era alcătuit dintr-un nămol argilo-silicios, amestecat cu resturi vegetale. Ici, colo se întindeau, ca un covor gros, diferite plante verzi. Din loc în loc, băltoacele îngheţate străluceau sub razele soarelui. Aceste rezerve de apă nu se datorau nici ploilor, nici vreunei inundaţii: ele proveneau fără îndoială chiar din pământ. Mai mult ca sigur că, în timpul căldurilor, regiunea era bântuită de friguri palustre.

Deasupra mlaştinei, acoperite de plante acvatice, zburau o mulţime de păsări, în rândurile cărora vânătorii de baltă ar fi făcut adevărat prăpăd. Raţe sălbatice, becaţine, lişiţe trăiau pe acolo în cârduri şi, fiind prea puţin sperioase, nu era de loc greu să te apropii de ele.

Cu o singură încărcătură de alice, s-ar fi putut doborî zeci de asemenea zburătoare. Pionierii’noştri trebuiră să se mulţumească să le vâneze cu săgeţile. Prada era bineînţeles

mai puţin însemnată, dar săgeţile, care ţâşneau liniştite din a-rc, cel puţin nu speriau păsările, care la o singură detunătură de armă s-ar fi împrăştiat în toate părţile. Vânătorii se mulţumiră de astă dată să doboare vreo zece-douăsprezece raţe, cu pântecele alb cu o dungă cafenie, capul verde, aripile negre, dungate cu roşu şi alb, şi ciocul turtit. Aceste zburătoare, după cum stabili Harbert, făceau parte din specia cunoscută sub numele de „tadorne”. Top îi ajută cu multă dibăcie să vâneze aceste păsări, al căror nume avea să-l primească partea aceasta mlăştinoasă a insulei. Dispuneau aici de îmbelşugate rezerve de vânat, care urmau să fie cât mai bine folosite şi de bună seamă că unele specii din aceste păsări puteau fi, dacă nu domesticite, cel puţin aclimatizate în apropierea lacului, pentru a le avea mai la îndemână.

Pe la ora cinci, Cyrus Smith şi tovarăşii săi făcură cale întoarsă, străbătând de astă dată bălţile Tadornelor şi trecând pe gheţurile râului Mercy, iar la ora opt erau cu toţii înapoi, la Casa de Granit.

CAPITOLUL XXII.

Capcanele. Vulpile. Porcii sălbatici. Vântul îşi schimbă direcţia. Viscolul. Coşurile. Geruri mari. Cristalizarea zahărului de arţar american. Puţul misterios. Se plănuieşte altă explorare. O alice.

Gerul ţinu până la 15 august, fără să depăşească acel maximum de grade Fahrenheit, observat până atunci. Când atmosfera era liniştită, pionierii suportau cu uşurinţă această temperatură scăzută, dar când sufla câte un vânt rece, îmbrăcămintea lor uşoară nu-i apăra îndeajuns. Lui Pencroff îi părea rău că insula Lincoln nu este locuită de câteva familii de urşi, în locul vulpilor şi al focilor, a căror blană nu era prea călduroasă.

Urşii, spunea el, sunt de obicei bine îmbrăcaţi, şi nu mi-ar displace să iau cu împrumut de la vreunul din ei blana groasă pe care o poartă.

Dar, răspunse Nab râzând, poate că urşii nu ar consimţi să-ţi împrumute haina lor, că nu-i prea ştiu filantropi din fire.

Aş şti eu să-i silesc, Nab, aş şti eu, răspundea Pencroff cu un ton de superioritate.

Dar asemenea carnasiere uriaşe nu existau pe insulă sau cel puţin nu se arătaseră până acum…

Totuşi, Harbert, Pencroff şi reporterul aşezară câteva capcane pe platoul Grande-Vue şi în jurul pădurii. După părerea marinarului, orice animal carnivor sau rozător, care ar cădea în capcană, era bine venit la Casa de Granit.

Aceste capcane erau de altfel foarte simple: nişte şanţuri săpate în pământ, deasupra o împletitură de crengi şi de ierburi, care să ascundă deschizătura, în fund o momeală, al cărui miros să atragă animalele, şi atâta tot. E drept că şanţurile n-au fost săpate la întâmplare, ci în acele locuri unde urme mai numeroase arătau că pe acolo treceau adeseori animalele. Ei le vizitau zilnic şi, în trei rânduri, în primele zile, găsiră în ele câteva vulpi din acelea cu care se mai întâlniseră pe malul drept al râului Mercy.

Dar ce să fie oare asta? Nu există altceva decât vulpi prin locurile acestea? strigă Pencroff, destul de plouat când, pentru a treia oară, scoase din şanţ un astfel de animal. Nişte animale care nu sunt bune la nimic!

Ba da, spuse Gédéon Spilett. Sunt şi ele bune la ceva.

Şi la ce mă rog?

Ca momeală pentru altele!

Reporterul avea dreptate, şi de atunci înainte aşezară drept momeală în capcane cadavre de vulpi.

Marinarul meşterise şi laţuri cu fibre din trestia „curry”, care le aduseră mai multe foloase decât capcanele. Aproape în fiecare zi se prindea în ele câte un iepure. E drept că nu mâncau altceva decât iepure, dar Nab ştia să-l gătească îp nenumărate feluri, încât comesenii nu aveau de ce să se plângă.

Totuşi, de vreo două ori, în a doua săptămână a lunii august, capcanele le făcură rost şi de alte animale mai folositoare decât vulpile şi anume de câţiva mistreţi, din acei care fuseseră semnalaţi în partea de nord a iacului. De astă dată, Pencroff nu mai avu nevoie să întrebe dacă animalele acestea sunt bune de mâncat. Prea semănau cu porcul din America sau din Europa!

Dar te previn că nu sunt porci, îi spuse Harbert ca să-l necăjească puţin.

Băiete, răspunse marinarul, aplecându-se peste capcană şi trăgând de crâmpeiul ce-i slujea drept codiţă unuia din aceste exemplare, lasă-mă să cred că sunt porci!

Şi de ce?

Pentru că-mi face plăcere!

Aşa de mult îţi place carnea de porc, Pencroff?

Grozav de mult, răspunse marinarul, mai ales picioarele lui şi dacă ar avea opt în loc de patru, mi-ar place de două ori pe atâta.

Aceste animale făceau parte din familia numită pecari. Ele trăiesc în turmă şi după toată probabilităţi le se aflau în număr mare prin părţile împădurite ale insulei. În orice caz, erau bune de mâncat din cap până în picioare, fapt care îl bucura nespus de mult pe Pencroff.

Pe la 15 august, starea atmosferică se modifică, înregistrând o schimbare bruscă a direcţiei vântului, de la nord la vest. Temperatura scăzu cu câteva grade şi aburii îngrămădiţi în aer se prefăcură în zăpadă. Toată insula se acoperi cu un strat alb. Locuitorii săi o văzură sub o înfăţişare nouă. Zăpada căzu vreo două zile, atingând o grosime de două picioare.

Vântul era din ce în ce mai rece şi sufla cu furie, iar din înălţimea Casei de Granit, se auzea marea lovind stâncile. În unele locuri, la colţurile stâncilor, se stârneau vârtejuri de aer şi zăpada lua forma unor coloane mişcătoare, asemenea trombelor marine, care se învârtesc ca o sfârlează, până ce vapoarele le sparg cu lovituri de tun.

Totuşi, vijelia ce venea de la nordest asalta insula dintr-o parte, iar Casa de Granit era astfel aşezată, încât nu se afla direct în bătaia vântului. Dar, în mijlocul acestei furtuni de zăpadă, tot atât de năprasnice ca în regiunile polare, nici Cyrus Smith, nici tovarăşii săi nu cutezară să se aventureze afară şi rămaseră închişi în casă cinci zile, de la 20 până la 25 august. în pădurile Jacamarului, care desigur că suferiseră multe pagube, se auzea urlânrl vijelia. Fără îndoială că mulţi copaci fuseseră smulşi din rădăcini, dar Pencroff se mângâia la gândul că va fi scutit să taie lemne.

Vântul s-a făcut tăietor de lemne. Să-l lăsăm să-şi facă treaba! glumea el într-una.

De altfel, nici n-avea cum să-l împiedice.

Locuitorii Casei de Granit aveau acum motive serioase să fie mulţumiţi de acest adăpost sigur şi solid! Cyrus Smith avea şi el meritele sale, dar trebuie să recunoaştem că natura săpase această peşteră şi că el nu făcuse altceva decât s-o descopere. Acolo erau toţi în siguranţă şi furia vijeliei nu putea să-i atingă. Dacă şi-ar fi clădit, pe platoul Grande-Vue, o casă de cărămizi şi lemn, ea n-ar fi rezistat acestui uragan. Cât despre fostul lor Cămin, numai după zgomotul talazurilor îşi dădeau seama că marea înfuriată trebuie să-l fi inundat în întregime. Aci, la Casa de Granit, în inima masivului, unde nu puteau pătrunde nici vântul, nici valurile, nu se temeau de nimic. În timpul acestor câteva zile de sechestrare, pionierii nu statură degeaba. Lemnul, tăiat în scânduri, nu lipsea din. depozit şi se apucară să-şi completeze încetul cu încetul mobilierul cu mese şi scaune durabile, fără a cruţa materialul. Mobilele acestea cam greoaie nu prea meritau acest nume, dar ele erau mândria lui Nab şi a lui Pencroff, care nu le-ar fi dat pe mobilierul cel mai fin.

Apoi, tâmplarii începură să împletească coşuri şi se dovediră foarte pricepuţi în această nouă meserie. Spre capătul de nord al lacului dăduseră de un bogat răchitiş.

Din nuielele acestor sălcii de răchită purpurie, strânse din partea de nord a lacului, înainte de anotimpul ploilor, şi aduse la Casa de Granit de Pencroff şi Harbert, tâmplarii începură să împletească coşuri. Primele încercări fură cam stângace, dar, datorită isteţimii şi îndemânării lor, mai sfătuindu-se între ei şi căutând să-şi amintească modelele pe care le cunoşteau, începură să împletească, întrecându-se între ei, coşuri şi coşuleţe de diferite mărimi, care sporiră în curând inventarul coloniei. Pentru cămara lor făcură coşuri speciale, în care Nab aşează proviziile de rădăcinoase şi migdale de pin.

În ultima săptămână a lunii august, timpul se schimbă din nou. Temperatura scăzu puţin şi vijelia se mai potoli. Pionierii se repeziră afară. O zăpadă de cel puţin două picioare acoperea plaja, dar suprafaţa ei era destul de îngheţată, ca să se poată'umbla uşor. Cyrus Smith şi tovarăşii săi' se urcară pe platoul Grande-Vue.

Ce schimbare! Pădurile pe care le văzuseră ultima dată verzi, îndeosebi cele din apropiere, în care creşteau mai mult conifere, erau acum albe. De. altfel, totul era alb, din vârful muntelui Franklin până la litoral – pădurile, câmpia, lacul, râul, plajele. Apa râul'Ui Mercy curgea sub o pojghiţă de gheaţă, care la fiecare flux şi reflux se spărgea cu mult zgomot. Nenumărate păsări, raţe de tot soiul şi becaţine zburau la suprafaţa lacului. Scobiturile stâncilor de la marginea platoului, printre care se rostogoleau în cascadă apele, erau pline de ţurţuri, de parcă ar fi fost jgheaburi dăltuite cu multă fantezie de o mână de maestru. în ce priveşte pagubele pricinuite de furtună în pădure, eie nu puteau fi evaluate decât după topirea zăpezilor.

Gédéon Spilett, Pencroff şi Harbert folosiră prilejul ca să alerge într-un suflet la capcane. Din pricina stratului de zăpadă, găsirea capcanelor devenise o problemă destul de grea, mai ales că erau în primejdie să cadă ei înşişi în ele, ceea ce ar fi fost şi umilitor, şi neplăcut. Găsiră capcanele goale. Nici un animal nu căzuse înăuntru, deşi în jurul lor

erau multe urme, printre care unele puternice, de gheare. Harbert fu de îndată încredinţat că în aceste păduri trăiesc animale din familia felinelor, ceea ce se potrivea şi cu părerea inginerului despre felul fiarelor de pe insula Lincoln. Fără îndoială că acestea stăteau: de obicei în marile păduri Far-West, dar foamea le silise pesemne să se aventureze până la platou. Poate că adulmecaseră prezenţa oamenilor care locuiau la Casa de Granit.

La urma urmei, ce-s alea feline? întrebă Pencroff.

Tigri, răspunse Harbert.

Eu credeam că aceştia trăiesc numai în ţările calde! spuse Pencroff.

Animale din familia tigrului se găsesc pe noul continent din Mexic până în pampasurile din Argentina. Şi cum insula Lincoln este aşezată aproape la aceeaşi latitudine cu provinciile din La Plata, n-ar fi de mirare să întâlnim câţiva tigri.

Dacă-i aşa, atunci va trebui să ne ferim! răspunse Pencroff.

Totuşi, până la urmă, sub influenţa temperaturii care se ridica, zăpada se topi şi în curând începură ploile. Aşa că pojghiţa albă de gheaţă se şterse cu totul. în ciuda timpului neprielnic, pionierii îşi reînnoiră feluritele rezerve de alimente, animale sau vegetale. Pentru aceasta, au trebuit să facă şi câteva incursiuni în pădure. Pe lângă provizii găsiră şi un mare număr de copaci smulşi sau rupţi de vifor. Marinarul şi Nab se duseră cu căruciorul chiar până la zăcământul de cărbuni şi cărară câteva tone de combustibil. Cu acest prilej, văzură că şi coşul cuptorului de olărie suferise stricăciuni din pricina vântului, care-i smulsese o bună parte din vârf.

O dată cu provizia de cărbuni, reînnoirii şi provizia de lemne, profitând de curentul râului Mercy, care, datorită dezgheţului, era uşor folosit. Se gândeau că frigul se putea întoarce şi de aceea aduseră mai multe transporturi.

Tot în zilele dezgheţului vizitară şi Căminul, având astfel prilejul să se bucure că n-au fost surprinşi acolo de vijelie.

Valurile mării înfuriate se prăvăliseră peste mica insulă şi năvăliseră în coridoare, care erau pline de nisip, iar stâncile erau acoperite cu un strat gros de ierburi marine. În timp ce Nab, Harbert şi Pencroff vânau sau reînnoiau provizia de combustibil, Cyrus Smith şi Gédéon Spilett curăţau Căminul, cu gândul să regăsească fierăria şi furnalele. Şi într-adevăr le-au găsit aproape neatinse, deoarece fuseseră ferite de nisipul ce le acoperise.

Gerul reveni. Proviziile de combustibil îşi arătară din plin foloasele. În emisfera boreală luna februarie aducea mari scăderi de temperatură, ceea ce coincide cu sfârşitul lunii august în emisfera australă, supusă aceloraşi variaţii de climă.

Pe la 25 august, după un nou val de zăpadă urmat de ploaie, direcţia vântului se schimbă, iar frigul deveni şi mai straşnic. După aprecierile inginerului, coloana de mercur a unui termometru Fahrenheit ar fi semnalat nu mai puţin de – 8° (- 22° centigrade). Gerul grozav ţinu câteva zile şi se făcu şi mai resimţit din pricina unui vânt îngheţat. Pionierii fură nevoiţi să se retragă din nou în Casa de Granit şi siliţi să închidă ermetic toate deschizăturile apartamentului, nelăsând libere decât găurile de aerisire. Din această cauză, cât dură noul val de ger, consumul luminărilor fu destul de mare. Ca să facă puţină economie, pionierii se mulţumeau de multe ori cu lumina focului, din vatră. Combustibil aveau destul De câteva ori, câte unul dintre ei coborâse pe plajă, printre gheţurile pe care le căra de fiecare dată fluxul, dar îndrăzneţul se urca repede înapoi la Casa de Granit, cu mâinile îngheţate şi rănite de frânghia scării, care, din pricina gerului, devenise băţoasă şi când puneai mâna pe ea părea că frige.

Dar acest repaus forţat trebuia folosit într-un fel. Cyrus Smith puse la cale o operaţie care se putea face în casă.

Se ştie că pionierii nu aveau la dispoziţia lor alt. zahăr decât sucul pe care-l extrăgeau din scoarţa arţarului, în care crestau tăieturi adânci. Ei adunau acest lichid în vase

şi îl întrebuinţau aşa cum era, mai ales că, fermentând, sucul acesta dulce se prefăcea într-un lichid alb, siropos.

Cyrus Smith însă se gândi că din această substanţă s-ar putea face zahăr. Aşa că, într-o bună zi, el le spuse tovarăşilor săi că se vor îndeletnici cu rafinarea acestui lichid.

Rafinărie? îl întrebă Pencroff. Păi, pentru aşa ceva trebuie multă căldură!

Chiar foarte multă, răspunse inginerul, uitându-se spre vatră.

Ei, în acest caz, acum este anotimpul potrivit! spuse marinarulzâmbind.

Dar vorbind despre rafinarea siropului de arţar, nu trebuie nicidecum să ne gândim la fabrici cu maşini complicate şi numeroşi lucrători specialişti! Pentru a obţine cristalizarea acestui sirop, era de ajuns să fie purificat printr-o operaţie cât se poate de simplă. Lichidul, vărsat în vase mari de pământ, fu supus, prin fierbere, evaporării. în curând, se ridică la suprafaţa lui o spumă şi de îndată obţinură un sirop gros. Nab avu grijă să-l amestece mereu cu o lopăţică de lemn, pentru a-i grăbi evaporarea şi pentru ca să nu prindă gust de ars. După ce a fiert câteva ceasuri la un foc bun, care fu tot atât de binevenit lichidului zaharos, cât şi celor care se îndeletniceau, cu prepararea lui, obţinură un sirop gros.

Acest sirop fu turnat în nişte vase de diferite forme, pe care le fabricaseră chiar în cuptorul bucătăriei. A doua zi, siropul răcit se transformase în căpătăm de zahăr şi în tablete ce semănau cu zahărul cubic, doar că avea o culoare puţin roşcată. Era aproape străveziu şi foarte bun la gust.

Frigul ţinu până la jumătatea lunii septembrie, şi locatarii, prizonieri ai Casei de Granit, începeau să se simtă destul de prost în captivitate. Nu-i vorbă, ei încercau să iasă câte puţin în fiecare zi, dar nu puteau sta prea mult pe-afară. Lucrau însă mereu la amenajarea locuinţei. Muncind, ei

stăteau de vorbă şi, în felul acesta, au avut prilejul să cunoască multe lucruri folositoare, mulţumită lui Cyrus Smith, care îi lămurea mai ales în ceea ce priveşte aplicarea practică a ştiinţei. Nu avea cărţi de citit la îndemână, dar în creierul lui se afla o întreagă bibliotecă, ce abia aştepta să-ţi dea, în oricare din filele cărţilor ei ai fi căutat, răspuns la toate necazurile şi nedumeririle. Şi era o bibliotecă des cercetată. Astfel, timpul se scurgea mai uşor şi pionierii nu păreau să-şi facă griji în privinţa viitorului!

Dar era timpul ca, în sfârşit, să iasă dintre zidurile între care stăteau închişi. Şi ce n-ar fi dat ei să se schimbe odată vremea sau cel puţin să înceteze frigul acesta neplăcut? Dacă cel puţin ar fi avut îmbrăcăminte groasă ca să înfrunte gerul! Ce mai partide de vânătoare ar fi încercat atunci printre dune sau la mlaştinile cu raţe sălbatice! Nu le-ar fi fost greu să se apropie de păsări şi s-ar fi întors desigur cu vânat din belşug. însă Cyrus Smith ţinea ca fiecare să-şi păzească sănătatea, căci avea nevoie de toate braţele, şi sfaturile sale fură urmate întocmai.

Printre cei mai nerăbdători, cei mai dornici de a scăpa din „închisoare”, nu era atât Pencroff, cât Top, care nu se simţea nicidecum în largul lui la Casa de Granit. Alerga fără răgaz dintr-o încăpere într-alta, arătându-şi astfel în felul său nemulţumirea de a fi ţinut închis în casa.

Cyrus Smith observă că Top mârâia ori de câte ori se apropia de puţul întunecat, care era în legătură cu marea şi a cărui deschizătura se afla În fundul cămării. Câinele se învârtea în jurul acestei deschizături, acoperită cu un capac de lemn, şi căuta să vâre o labă dedesubt, ca şi când ar fi vrut să-l ridice. Lătratul său ciudat exprima totodată şi supărare, şi îngrijorare.

Inginerul observă în mai multe rânduri mişcările câinelui, gândindu-se cam ce-ar putea pricinui nelinişte inteligentului animal? Ştia că puţul dădea în mare. Să fi fost oare în legătură cu alte canaluri subterane sau cavităţi din rocă? Să fi existat acolo vreun monstru marin, care venea

din când în când să răsufle la gura puţului? Inginerul nu ştia ce să creadă şi îşi făcea în gând fel de fel de presupuneri ciudate. Obişnuit să adâncească realităţile ştiinţifice, el nu-şi putea ierta că se lăsa furat de închipuiri fantastice sau supranaturale. Dar cum să explici altfel purtarea unui câine inteligent ca Top, care se încăpăţâna să adulmece mereu şi să tragă cu urechea spre locul acela, dacă nu s-ar fi găsit totuşi acolo ceva care să-l neliniştească? Iată ce-l îngrijora şi pe Cyrus Smith, mai mult decât voia să-şi mărturisească.

În orice caz, inginerul nu-şi încredinţa gândurile asupra acestui fapt, decât lui Gédéon Spilett, socotind ca o lipsă de tact să împărtăşească celorlalţi tovarăşi toate grijile pe care şi le făcea în privinţa unor lucruri, ce erau poate doar o toană a câinelui.

În sfârşit, frigul încetă. Urmară ploi, lapoviţă, vânturi, dar toate acestea nu ţinură mult. Gheaţa şi zăpada se topiseră; se putea umbla din nou pe plajă, pe platou, pe malurile râului. întoarcerea primăverii îi bucura foarte mult pe locuitorii Casei de Granit. Nu mai dădeau pe acasă decât la masă şi seara.

În a doua jumătate a lunii septembrie, vânară foarte mult, ceea ce il făcu pe Pencroff să ceară din nou, cu multă stăruinţă, puştile pe care susţinea că i le făgăduise Cyrus Smith. Acesta, ştiind că e cu neputinţă să fabrici puşti fără un utilaj special, îl amâna mereu. De altfel, el făcu observaţia că Harbert şi Gédéon Spilett deveniseră maeştri în mânuirea arcului şi că puteau doborî cu săgeţile lor tot soiul de vânat cu păr sau cu pene, ce le pica la îndemână: agutii, canguri, cabiai, porumbei de stâncă, dropii, raţe sălbatice, becaţine. Puteau deci să mai amine fabricarea puştilor Dar încăpăţânatul marinar stăruia într-una, fiind încurajat şi de Gédéon Spilett.

Dacă pe insulă trăiesc, după cum se pare, spunea el, şi animale sălbatice, e bine să ne gândim la stârpirea lor. S-ar

putea întâmpla că de la o vreme, aceasta să fie grija noastră de căpetenie.

Dar nu problema armelor îl preocupa acum pe Cyrus Smith, ci aceea a îmbrăcămintei. Hainele pionierilor rezistaseră toată iarna, dar nu mai puteau ţine până la cea viitoare. Ei trebuiau să-şi procure neapărat lână sau blănuri. Deoarece muflonii se aflau pe insulă în mare număr, trebuiau să găsească un mijloc să-i crească în turme, pentru nevoile coloniei de la Casa de Granit. Printre lucrările care urmau să fie executate după anotimpul ploios, planul inginerului prevedea.amenajarea unui ţarc pentru animale domestice şi a unei despărţituri pentru păsări; într-un cuvânt, dorea să pună într-un punct oarecare al insulei bazele unei mici ferme.

În vederea acestor viitoare lucrări, era absolut necesară explorarea întregii regiuni, încă necunoscute, a insulei Lincoln, adică a uriaşelor păduri, care se întindeau pe ţărmul drept al râului Mercy, de la revărsarea lui până la extremitatea cea mai îndepărtată a peninsulei Serpentine, precum şi pe toată coasta apuseană. Dar pentru aceasta aveau nevoie de vreme bună şi, înainte de o lună, nu puteau să întreprindă nimic.

Se aflau deci într-o aşteptare înfrigurată, când avu loc o întâmplare care le mări şi mai mult dorinţa de a cerceta întreaga insulă.

Era în 24 octombrie. în ziua aceea, Pencroff îşi vizitase capcanele, în care ţinea mereu momeli potrivite, într-una din ele, el găsi trei vieţuitoare, care aveau să fie bine venite la bucătărie. Era o femelă de pecari şi doi pui.

Pencroff se întoarse la Casa de Granit, încântat de prada sa şi, ca întotdeauna, făcând mare caz de vânătoarea lui.

Astăzi, domnule Cyrus, strigă el bucuros, veţi avea o masă bună. Şi dumneavoastră, de altfel, domnule Spilett Foarte bine, răspunse reporterul, dar ce ai de gând să-mi dai de mâncare?

Purcel de lapte.

A! Purcel de lapte? Nu-i prea grozav! Mă aşteptam, după felul în care m-ai invitat, să-mi oferi cel puţin friptură de potârnichi!

Cum?! strigă Pencroff mirat. Te pomeneşti că nu vă place purcelul de lapte?

Ba da, răspunse Gédéon Spilett, fără să fie încântat, dar trebuie să ne înfruptăm din el cu măsură…

Bine, domnule ziarist, răspunse marinarul, căruia nu-i plăcea să i se dispreţuiască vânatul, văd că astăzi sunteţi cam greu de mulţumit. Acum şapte luni, când am fost aruncaţi pe insulă, aţi fi fost foarte fericit să vă ofer asemenea vânat!

Ei, asta aşa este, răspunse reporterul.

În sfârşit, zise Pencroff, sper că Nab se va întrece pe el însuşi şi ne va face o mâncare pe cinste. Ia te uită! Aceşti purceluşi n-au nici trei luni. Vor fi fragezi ca nişte prepeliţe. Hai, Nab vino Frigarea vreau s-o supraveghez chiar eu.

Şi marinarul, urmat de Nab, se duse în bucătărie, ocupându-se cu râvnă de preparatele sale culinare.

Îl lăsară să-şi vadă de treabă. Nab şi cu el pregătiră o masă minunată: cei doi purcei, o supă de cangur, şuncă afumată, migdale, licoare de rădăcină de dragonier, ceai – în sfârşit tot ce aveau mai bun; dar dintre toate felurile, cel mai de seamă aveau să fie gustoşii purcei de lapte fripţi.

La ora cinci se servi, în sufrageria Casei de Granit, cina. Supa de cangur aburea pe masă şi invitaţii marinarului o găsiră minunată.

După supă, urmară purceii, pe care Pencroff ţinu să-i împartă el însuşi, servind fiecăruia dintre comeseni porţii uriaşe.

Purceii erau cu adevărat minunaţi şi Pencroff muşca cu lăcomie din porţia lui. Deodată scoase un ţipăt şi scăpă o înjurătură printre dinţi.

Ce s-a întâmplat? întrebă Cyrus Smith îngrijorat.

Ce s-a întâmplat? Nimic altceva decât că mi-am spart un dinte răspunse marinarul.

Dar ce, se găsesc pietre în purceii dumitale? întrebă Gédéon Spilett.

Aşa se vede treaba, răspunse Pencroff, scoţând din gură obiectul care îi spărsese o măsea.

Nu era o pietricică. Era o alice.

Sfârşitul primei părţi PARTEA A II-A – PĂRĂSITUL.

CAPITOLUL I.

Unde e vorba de alice. Construirea unei bărci. Vânătorile. în vârful unui conifer uriaş. Nimic care să ateste prezenţa omului. Nab şi Harbert pescuiesc. Apare o broască ţestoasă. Broasca ţestoasă dispare. Explicaţiile lui Cyrus Smith.

Trecuseră şapte luni de când pasagerii balonului fuseseră zvârliţi pe insula Lincoln. De atunci, cu toate cercetările lor, nu găsiseră nici o urmă de fiinţă omenească. Nici cel mai mic nouraş de fum nu trădase prezenţa unui om pe suprafaţa insulei. Nici un lucru manual nu dovedea existenţa lui pe aceste meleaguri, nici în vremuri mai vechi, nici într-o epocă mai apropiată. Nu numai că insula părea nelocuită, dar totul te făcea să crezi că nici nu fusese vreodată locuită. Şi acuma, întregul edificiu de raţionamente cădea în faţa unui grăunte de metal, găsit în trupul unui inofensiv rozător Într-adevăr, alicea pornise dintr-o armă de foc şi cine altcineva decât o făptură omenească s-ar fi putut sluji de aşa ceva.

Când Pencroff puse alicea pe masă, tovarăşii săi îl priviră foarte miraţi. Toate urmările acestei întâmplări extraordinare, deşi părea neînsemnată, li se înfăţişară înaintea ochilor. Dacă ar fi apărut dintr-o dată o fiinţă supranaturală, nu i-ar fi tulburat mai mult.

CyrusSmmith formulă mai întâi toate ipotezele, pe care această întârnplare neaşteptată le ridicase. Luă grăuntele de plumb, îl întoarse, îl pipăi. Apoi, uitându-se la marinar:

Pencroff, întrebă el, eşti sigur că purcelul rănit de această alice nu avea mai mult de trei luni?

Cel mult trei luni, domnule Cyrus, răspunse Pencroff hotărât. Când l-am găsit în groapă, mai sugea.

Atunci, spuse inginerul, se pare că în decursul acestor trei luni a fost tras un foc de puşcă pe insula Lincoln.

Şi că o alice, adăugă Gédéon Spilett, a lovit, nu însă mortal, acest mic animal.

Fără îndoială, continuă Cyrus Smith, şi iată ce concluzii trebuie să tragem din această întâmplare: sau insula era locuită înainte de sosirea noastră, sau a debarcat cineva în decursul acestor trei luni. Se pune întrebarea: oamenii aceştia să fi venit de bună voie sau siliţi? Şi cum au venit? Prin aterisaj sau naufragiu? Această chestiune nu va putea fi lămurită decât mai târziu. Şi nimic nu ne arată dacă ei sunt europeni sau malaezi, dacă sunt duşmani sau prieteni şi nici nu ştim dacă se mai află pe insulă sau dacă au părăsit-o. Dar toate astea sunt prea importante pentru noi, ca să mai putem rămâne mult timp în nesiguranţă.

Pe legea mea, nu! De o mie de ori nu! strigă marinarul, sculându-se de la masă. Nu există alţi oameni afară de noi pe insula Lincoln! Insula nu este mare şi dacă ar fi locuită, am fi întâlnit până acum pe vreunul din locuitorii ei!

Într-adevăr, lucrul pare foarte ciudat, zise Harbert.

Dar mai curios ar fi, observă reporterul, ca purcelul să se fi născut cu alicea în el.

Afară numai dacă Pencroff n-a avut… spuse serios Nab.

Ei, asta-i, Nab, răspunse Pencroff. Crezi că stau de şapte luni cu o alice în gură, fără să-mi fi dat seama! Dar unde crezi să o fi ascuns? adăugă deschizând gura mare şi lăsând să i se vadă treizeci şi doi de dinţi minunaţi, puternici şi sănătoşi. Uite-te bine, Nab, şi dacă găseşti un singur dinte găunos în gura mea, îţi dau voie să-mi scoţi şase măsele.

Într-adevăr, ipoteza lui Nab nu poate fi primită, răspunse Cyrus Smith care, cu toate grijile sale, nu-şi putu reţine un zâmbet, văzând cât de serios arăta Pencroff. Ceea ce este sigur, e că în ultimele trei luni s-a tras cu puşca pe insulă. Dar totul mă face să cred că fiinţele care au pus piciorul pe

acest ţărm sau sunt de puţin timp pe aici, sau au fost doar în trecere. Dacă insula ar fi fost locuită, în timp ce o exploram din creştetul muntelui Franklin, am fi văzut străinii sau ne-ar fi zărit ei pe noi. După toate probabilităţile, acum câteva săptămâni, nişte naufragiaţi au fost aruncaţi de vreo furtună pe coastă. Oricum ar fi, trebuie să lămurim acest lucru.

Cred că trebuie să procedăm cu băgare de seamă, spuse Gédéon Spilett.

Aceasta este şi părerea mea, răspunse Cyrus Smith, căci din nefericire mi-este teamă să nu fi debarcat pe insulă piraţi malaezi.

Domnule Cyrus, întrebă marinarul, n-ar fi mai bine, înainte de a face cercetările noastre, să construim o barcă cu care să plutim pe râu sau să navigăm de-a lungul coastei? Nu trebuie să ne lăsăm surprinşi, nepregătiţi.

Ideea dumitale este bună, Pencroff, răspunse inginerul, dar n-avem timp de pierdut. Ca să facem o barcă, ne trebuie cel puţin o lună.

O barcă adevărată, într-adevăr, răspunse marinarul, dar noi nu avem nevoie de un vas care să ţină piept mării; în cinci zile mă fac luntre şi punte să construiesc o pirogă, care să poată pluti pe râul Mercy.

În cinci zile, strigă Nab, să faci o barcă?

Da, Nab, o barcă indiană.

De lemn? întrebă Nab nedumerit.

De lemn, răspunse Pencroff, sau mai bine zis de scoarţă de copac. Încă o dată, domnule Cyrus, vă afirm că luntrea poate fi făcută în cinci zile!

Să mai aşteptăm cinci zile?… Bine! Fie încă cinci zile! răspunse inginerul.

Dar până atunci, am face bine să ne păzim straşnic! spuse Harbert.

Da, da… Aceasta în primul rând, dragii mei, răspunse Cyrus Smith, şi v-aş ruga să nu faceţi expediţii de vânătoare decât în împrejurimile Casei de Granit.

Cu aceasta, cina se termină într-o atmosferă mai puţin veselă decât începuse.

Aşadar, insula era sau fusese locuită şi de alţii, lucru de netăgăduit după întâmplarea cu alicea. Şi pionierii noştri erau foarte îngrijoraţi de această descoperire.

Cyrus Smith şi Gecleon Spilett, înainte de a merge la culcare, dezbătură îndelung aceste probleme. Ei îşi puseră întrebarea dacă această întâmplare n-avea oarecare legătură cu împrejurările nelămurite în care fusese salvat inginerul şi alte fenomene ciudate pe care le observaseră în mai imul te rânduri. Cyrus Smith, după ce cumpăni totul, spuse în sfârşit:

Dragă Spilett, vrei să ştii părerea mea?

Da, Cyrus.

Ei bine, iat-o! Oricât de conştiincios vom explora insula, nu vom găsi nimic!

A doua zi, Pencroff se şi aşternu pe lucru. Nu era vorba să facă o barcă propriu-zisă ci, numai o simplă ambarcaţie, cu fundul plat, cu care puteau naviga foarte bine pe râul Mercy, mai ales în apropierea izvoarelor sale, unde apa nu era prea adâncă. Bucăţi de scoarţă de copac, prinse una de alta, aveau să alcătuiască vasul care, fiind foarte uşor, putea fi purtat pe umeri, în cazul când vor da de unele piedici naturale. Pencroff voia să unească bucăţile de. scoarţă prin cuie bine bătute, în aşa fel, încât apa să nu pătrundă în vas.

Trebuia deci găsit copacul potrivit. Din fericire, ultimul uragan doborâse câţiva brazi, a căror scoarţă era foarte potrivită pentru acest lucru. Trunchiurile zăceau la pământ şi mai trebuiau doar curăţite de coajă. Din pricina uneltelor prea primitive, jupuirea copacilor se făcu destul de greu. Totuşi izbutiră şi aceasta.

În timp ce marinarul şi inginerul îşi vedeau de treaba lor, fără să piardă o clipă, Gedecn Spilett şi Harbert nu stăteau nici ei degeaba, ocupându-se de aprovizionarea coloniei. Reporterul nu înceta să admire îndemânarea tânărului care învăţase să mânuiască cu mare dibăcie arcul şi săgeţile.

Harbert se dovedi un bun vânător, foarte îndrăzneţ, şi îşi păstra întotdeauna sângele rece, care face ca omul să nu-şi piardă cumpătul nici când e în primejdie. Ţinând seama şi de sfatul lui Cyrus Simith, cei doi tovarăşi de vânătoare nu se depărtau mai mult de două mile de Casa de Granit, căci şi fără a pătrunde prea adânc în pădure puteau doborî destui agutii, cabiai, canguri, pecari. Şi chiar dacă nu se prea prindea nimic în capcane de când gerul se muiase, crescătoria naturală de iepuri le punea la îndemână prăsilă obişnuită, care singură ar fi putut îndestula întreaga insulă Lincoln.

Adesea, în timpul vânătoarei, Harbert discuta cu Gédéon Spilett despre întâmplarea cu alicea şi într-o bună zi – era în ziua de 26 octombrie – îi spuse:

Dar, domnule Spilett, admiţând că ar fi debarcat nişte naufragiaţi pe insulă, nu vi se pare curios faptul că noi nu i-am zărit încă în, apropierea Casei de Granit?

Foarte curios, dacă mai sunt pe aici, răspunse reporterul, – dar foarte normal dacă au plecat.

Aşa că, după părerea dumneavoastră, oamenii aceştia au părăsit insula? reluă Harbert.

E mai mult decât probabil, dragul meu, căci dacă ar mai fi pe aici, nu se putea să nu-şi trădeze prezenţa lor prin vreun incident oarecare.

Dar dacă au putut să plece, observă tânărul, n-au fost naufragiaţi?

Nu, Flarbert, sau cel puţin au fost ceea ce am numi noi naufragiaţi provizorii. Este foarte posibil ca o furtună să-i fi aruncat pe insulă, fără să le fi avariat vasul, iar după furtună, ei să fi plecat.

Adevărul este, spuse Harbert, că domnul Smith pare întotdeauna că mai mult se teme de prezenţa altor oameni pe insula noastră, decât că-i doreşte.

Într-adevăr, răspunse reporterul, pe aceste mări nu se plimbă decât piraţii malaezi şi aceştia sunt periculoşi şi trebuiesc ocoliţi.

Eu mă gândesc, domnule Spilett, că s-ar putea ca într-o buna zi să găsim totuşi urmele debarcării lor, continuă Harbert, şi atunci poate vom fi lămuriţi!

Nu zic nu, copilul meu. O tabără părăsită, un foc stins ne pot da cheia misterului şi ne-ar putea pune pe urma cea bună. Este ceea ce vom căuta noi în viitoarea noastră explorare.

Această convorbire între cei doi vânători avea loc în pădurea de pe malul râului Mercy, care se remarca prin brazii ei de toată frumuseţea. Între altele, se găseau acolo minunate exemplare de conifere, foarte înalte, unele având până la două sute de picioare, cunoscute în Noua Zeelandă sub numele de kauri.

Mi-a venit o idee, domnule Spilett, spuse Harbert. Dacă aş fi în stare să mă caţăr până în creştetul unui asemenea copac, aş putea observa regiunea pe o rază destul de mare!

Ideea este bună, răspunse reporterul, dar cum vei putea să te caţări până în vârful unui astfel de uriaş?

Am să încerc, răspunse Harbert. Îndemânatic şi vioi, tânărul se avântă pe primele ramuri, şi apoi putu să se caţăre foarte uşor, ajungând astfel în câteva minute în vârful copacului, care se înălţa deasupra imensei întinderi de verdeaţa, a pădurii.

De la această înălţime, privirea îmbrăţişa toată partea sudică a insulei, de la capul Ghearei, până la promontoriul Reptilei. În partea de nord-vest, se idica muntele Franklin, care acoperea o bună parte din orizont.

Din observatorul său, Harbert putea să cuprindă cu vederea partea necunoscută încă a insulei, unde străinii, a căror prezenţă se bănuia, ar fi putut găsi adăpost.

Tânărul privi cu cea mai mare atenţie. Pe mare, nimic. Nici un catarg la orizont sau în, apele insulei. Totuşi, un masiv de copaci mai ascundea o parte a litoralului, unde ar fi putut acosta un vas cu catargele rupte de furtună, rămânând astfel ascuns privirilor lui Harbert.

În mijlocul pădurilor din Far-West, de asemenea, nimic. Pădurea forma o boltă de nepătruns, pe o întindere de multe mile. Nicăieri vreo rarişte sau un luminiş. Nu se putea zări din înălţimi nici cursul râului şi nici locul unde izvora din coasta muntelui. Poate că mai curgeau şi alte râuleţe spre est, dar nu se putea desluşi nimic.

Dar chiar dacă Harbert nu zărea nici o tabără, nu se putea oare să vadă măcar vreo dâră de fum care sii semnaleze prezenţa omului? Cel mai mic nouraş s-ar fi putut desluşi cât se poate de bine pe cerul limpede.

O clipă i se păru lui Flarbert că zăreşte înălţându-se un fum uşor spre apus. Dar, observând partea aceea cu multă luare-aminte, îşi dădu seama că s-a înşelat. Mai cercetă odată cu grijă – şi avea ochi buni. Nu, hotărât, nu era nimic.

Harbert coborî din copac şi cei doi vânători se întoarseră la Casa de Granit. Acolo, Cyrus Smith ascultă povestirea tânărului, dând din cap şi fără să scoată o vorbă. Se înţelege însă că nu-şi putea spune părerea decât după ce vor explora în întregime insula.

După două zile, la 28 octombrie, avu loc o nouă întâmplare misterioasă.

Plimbându-se pe plajă, la două mile de Casa de Granit, Harbert şi Nab avură norocul să pună mâna pe un minunat specimen din ordinul cheloneelor, o broască ţestoasă, neobişnuit de mare, a cărei carapace avea Cele mai frumoase reflexe verzui.

Harbert zări broasca, ce voia să ajungă la mare, târându-se printre stânci.

Vino încoace, Nab, vino repede! strigă el. Nab sosi în goană.

Frumos animal, exclamă el, dar cum să-l prindem?

Nimic mai uşor, Nab, răspunse Harbert. Să întoarcem broasca pe spate şi atunci n-o să mai poată fugi.

Simţind primejdia, aceasta îşi trăsese capul şi labele sub carapace, rămânând nemişcată ca o stâncă.

Harbert şi Nab vârâră ciomegile lor sub carapacea animalului şi izbutiră cu mare greutate să-l răstoarne pe spate. Broasca ţestoasă era lungă de vreo trei picioare şi cântărea vreo patru sute de livre.

Minunat! strigă Nab. Ce-o să se mai bucure Pencroff!

Într-adevăr, prietenul Pencroff va avea de ce să fie încântat, căci carnea acestor broaşte, care se hrănesc cu mici animale marine, este foarte gustoasă. Animalul scosese tocmai capul – foarte mic, turtit, care se lăţea spre spinare.

Şi acum ce facem cu vânatul nostru? întrebă Nab. Nu putem să-l târâm până la Casa de Granit.

Să-l lăsăm aci, fiindcă tot nu poate să se întoarcă, răspunse Harbert, şi vom veni să-l luăm cu căruciorul.

Foarte bine.

Totuşi, ca măsură de prevedere, Harbert avu grijă să proptească animalul cu doi bolovani. Apoi, cei doi vânători se întoarseră la Casa de Granit, mergând de-a lungul plajei, de pe care valurile se retrăgeau, fiind vremea refluxului. Harbert, dorind să-i facă o surpriză lui Pencroff, nu-i spuse nimic de captura lor; două ore mai târziu, se întorceau cu căruciorul la locul unde lăsaseră broasca ţestoasă. însă aceasta dispăruse!

Nab şi Harbert se uitară unul la altul, apoi îşi rotiră privirea în jur. Totuşi erau siguri că lăsaseră broasca în acel loc. Tânărul găsi chiar bolovanii cu care o proptise şi prin urmare ştia că nu se înşela.

Asta-i bună! exclamă Nab. Dar animalele astea nu se pot întoarce singure.

Aşa se pare răspunse Harbert, care nu mai înţelegea nimic şi se uita la bolovanii răsturnaţi pe nisip.

Cred că Pencroff are să fie nemulţumit!

Şi domnul Smith va fi poate în mare încurcătură şi nu va şti cum să explice această dispariţie! gândi Harbert.

Bine, spuse Nab, ce-ar fi să nu pomenim nimic de această întâmplare?

Dimpotrivă, Nab, trebuie să spunem totul, răspunse Harbert.

Şi amândoi, luând căruciorul pe care îl aduseseră degeaba, se întoarseră la Casa de Granit.

Ajunşi în dreptul şantierului, unde inginerul lucra împreună cu marinarul, Harbert le istorisi cele întâm plate.

Ah, ce neîndemânatici sunt! strigă marinarul. Cum aţi putut să lăsaţi să fugă cel puţin cincizeci de ciorbe?

Dar, Pencroff, răspunse Nab, nu este vina noastră că a fugit broasca. Ţi-am spus doar că noi am răsturnat-o cu burta în sus!

Atunci n-aţi răsturnat-o bine! răspunse râzând marinarul.

Cum bine? strigă Harbert şi îi mai spuse că se îngrijiseră chiar s-o mai împovăreze cu nişte bolovani.

Atunci s-a întâmplat o minune! zise Pencroff.

Credeam, domnule Cyrus, spuse Harbert, că broaştele ţestoase nu se pot întoarce când sunt răsturnate pe spate, mai. ales când sunt foarte, mari.

Aşa şi este, copilul meu, răspunse Cyrus Smith.

Atunci ce s-o fi petrecut?

La ce distanţă de mare aţi lăsat broasca? întrebă inginerul, care îşi lăsase lucrul, gândindu-se la această întâmplare.

La cel mult cincisprezece picioare, răspunse Harbert.

Şi era vremea refluxului?

Da, domnule Cyrus.

Ei bine, răspunse inginerul, ceea ce broasca nu putea să facă pe uscat, se poate să fi făcut în apă. Ea s-o fi întors în momentul când a surprins-o fluxul şi s-a înapoiat liniştită în mare.

Ah, cât de neîndemânatici suntem! exclamă Nab. Tocmai ce vă spuneam şi eu! adăugă Pencroff. Cyrus Smith dăduse această explicaţie, ce putea fi fără îndoială primită ca atare, dar nimeni n-ar fi putut să afirme că era convins de acest lucru.

CAPITOLUL II.

Primele încercări cu barca. O epavă pe ţărm. Remorca. Capul Epavei. Inventarul lăzii: scule, arme, instrumente, haine, cărţi, vase. Ce-i lipseşte lui Pencroff.

În ziua de 29 octombrie, barca era gata. Pencroff se ţinuse de cuvânt şi făcuse în cinci zile un fel de pirogă, prinsă în nuiele flexibile de răchită. Avea trei bănci, două vâsle şi o cârmă. Greutatea ei nu depăşea două sute de livre. Operaţia lansării fu cât se poate de simplă. Piroga, foarte uşoară, fu dusă pe nisip până la ţărmul din faţa Casei de Granit, unde o ridică fluxul. Pencroff, vechi şi încercat marinar, sări numaidecât înăuntru, manevră cârma şi constată că barca era foarte potrivită pentru nevoile lor.

Urra! strigă marinarul. Cu o pirogă ca asta se poate face înconjurul…

lumii? întrebă Gédéon Spilett.

Nu, al insulei. Dacă îi legăm câteva pietre drept lest, îi mai facem şi un catarg şi îi mai punem şi o bucăţică de pânză, pe care domnul Smith ni le va fabrica într-o zi, atunci putem să ne aventurăm până hăt, departe! Domnule Cyrus, şi dumneavoastră, domnule Spilett, şi voi, Harbert şi Nab, nu vreţi să încercaţi noul nostru vas? Ce staţi, trebuie să vedem dacă încăpem toţi cinci.

Într-adevăr, această experienţă trebuia făcută. Pencroff manevră astfel, încât aduse barca de-a lungul unui canal îngust, aflat între stânci, şi hotărârâră să încerce piroga chiar în acea zi, navigând de-a, lungul ţărmului până la primul cap, unde se terminau stâncile din sud.

Când să intre în pirogă, Nab strigă:

Dar vaporul tău ia apă, Pencroff!

Nu-i nimic, Nab, răspunse marinarul. Aşa e până se umflă lemnul. Peste două zile, în pirogă nu va fi mai multă apă decât în burta unui beţiv. Îmbarcarea!

Se îmbarcară cu toţii şi Pencroff împinse barca în larg. Timpul era minunat, marea părea un lac liniştit şi piroga, naviga cu aceeaşi siguranţă cu care ar fi plutit pe unda potolită a râului Mercy.

Nab mânuia o vâslă şi Harbert pe cealaltă, iar Pencroff ţinea cârma.

Străbătură mai întâi canalul şi atinseră capul de sud al insulei celei mici. O uşoară briză Sufla dinspre sud. Nu se simţea hula nici în larg, nici pe apele canalului. Doar câteva talazuri uşoare încreţeau în răstimpuri regulate unda mării, dar nu clătinau de loc barca, de altfel destul de grea. Se depărtară cam la o jumătate de milă de coastă, în aşa fel, încât să observe de departe muntele Franklin.

Apoi, Pencroff, întorcând luntrea, reveni la vărsarea râului în mare. Acum, piroga naviga de-a lungul ţărmului, care se rotunjea până spre extremitatea de sud a insulei, ascunzând vederii întinderile mlăştinoase, unde vânau raţe sălbatice.

Acest punct al litoralului se afla cam la vreo trei mile de râul Mercy şi aceasta era destul de departe, din cauza contururilor coastei, care trebuia ocolită. hotărâră deci să nu se îndepărteze de capul aflat în acea parte, mai mult decât aveau nevoie pentru a cerceta în grabă cu privirea întreaga coastă, până la capul Ghearei.

Barca naviga deci foarte aproape de ţărm, căutând să ocolească vârfurile stâncilor, care răsăreau pretutindeni din mare în aceste locuri şi pe care începeau să le ascundă apele fluxului. Masivul de granit şerpuia de la revărsarea râului până la capătul insulei, de astă dată clădit din roci aruncate la întâmplare, care dădeau ţinutului un aspect sălbatic, cu totul diferit de falia care susţinea platoul Grande-Vue. Parcă răsturnase cineva în acele locuri o căruţă uriaşă plină cu bolovani de stâncă. Clinul ascuţit şi golaş, care, ieşind din pădure, se prelingea cu două mile, semăna cu un braţ uriaş, ivit dintr-o mânecă de verdeaţă.

Cele două vâsle băteau apa cu putere şi barca înainta lunecând uşor. Gédéon Spilett, cu creionul în mână, desena coasta în linii mari. Nab, Pencroff şi Harbert stăteau de vorbă, examinând această parte a domeniului lor, necunoscută până acum; iar pe măsură ce piroga cobora

spre sud, cele două capuri Mandibule păreau că se deplasează, prinzând şi mai strâns în cleşti golful Uniunii.

Cyrus nu vorbea; se mulţumea să observe cu atenţie ţărmul. În privirea lui se putea citi neîncredere faţă de aceât ţinut, care i se părea ciudat.

După trei sferturi de oră de navigaţie, piroga ajunse aproape la extremitatea capului sudic, pe care Pencroff se pregătea să-l ocolească, când, Harbert, scuâându-se în picioare, arătă o pată neagră, spunând:

Staţi! Uitaţi-vă acolo, pe plajă Ce-o fi?

Toate privirile se îndreptară spre acel punct.

Într-adevăr, spuse reporterul, văd şi eu ceva. Parcă ar fi o epavă pe jumătate îngropată în nisip.

A! strigă Pencroff. Eu ştiu ce-a văzut Harbert!

Ce-a văzut? întrebă Nab.

Nişte butoiaşe, nişte butoiaşe care ar putea fi pline!

La ţărm, Pencroff! strigă Cyrus Smith. Peste câteva minute, piroga pătrunse într-un mic golf şi călătorii ei săriră pe plajă.

Pencroff nu se înşelase. Aci zăceau două butoaie pe jumătate îngropate în nisip, dar încă bine legate de o ladă, care, susţinută de ele, plutise astfel până în clipa când se împotmolise pe ţărm.

Probabil că a fost un naufragiu în apropierea insulei, spuse Harbert.

Aşa se pare, răspunse Gédéon Spilett.

Dar ce-o fi oare în ladă? întrebă Pencroff cu o nerăbdare firească. Trebuie să aflăm ce este în ea! E închisă şi nu avem cu ce s-o spargem Să încercăm cu pietre…

Şi marinarul, ridicând un bolovan greu, era gata să-l şi trântească într-unul din pereţii lăzii, când inginerul îl opri, spunându-i î Pencroff, eşti în stare să-ţi înfrânezi nerăbdarea încă un ceas’?

Dar, domnule Cyrus, nu vă gândiţi? Poate că în această ladă vom găsi tot cene lipseşte.

Asta o vom afla îndată1, Pencroff, răspunse inginerul, dar ascultă-mă, nu sparge lada care poate să ne fie de folos. Este mai bine s-o transportăm la Casa de Granit, unde o vom deschide mai uşor, fără ca s-o spargem. E gata de călătorie şi cum a ajuns până aici, va pluti şi până la locuinţa noastră.

Aveţi dreptate, domnule Cyrus, răspunse marinarul, dar câteodată e greu să te stăpâneşti!

Inginerul avea dreptate. Într-adevăr, poate că piroga ar fi fost neîncăpătoare pentru obiectele pe care le conţinea lada, desigur grea, deoarece fusese nevoie s-o ţină deasupra apei cu ajutorul celor două butoiaşe goale. Era mult mai nimerit s-o remorcheze pe apă până la Casa de Granit.

Ceea ce îi frământa mai mult era întrebarea: de unde a venit această epavă? Cum a ajuns până aici? A venit singură sau însoţită de vreun naufragiat? Şi încă multe astfel de întrebări zvâcneau prin creierul lor înfierbântat, fără să găsească răspunsul.

Harbert şi Nab se urcară pe un colţ de stâncă înaltă, dar nu zăriră în tot largul oceanului nici cea mai mică urmă de vas.

Totuşi, fără îndoială, avusese loc un naufragiu. Poate că evenimentul avea vreo legătură cu găsirea alicei? Poate că nişte străini se aflau în altă parte a insulei? În orice caz, după socoteala lor, călătorii de pe pluta improvizată nu puteau fi malaezi, deoarece epava părea să fie de provenienţă americană sau europeană.

Se întoarseră cu toţii lângă lada care era din lemn de stejar, bine închisă şi acoperită cu o piele groasă, bătută în cuie de aramă. Măsura cinci picioare lungime şi vreo trei picioare lăţime. Cele două butoiaşe, închise ermetic, dar goale, erau legate de ladă cu nişte frânghii groase, bine înnodate. Pencroff recunoscu „nodurile marinăreşti”. Lada părea în stare bună, ceea ce era lesne de înţeles, deoarece fusese azvârlită de valuri pe nisip, nu pe stânci. Se putea

chiar afirma, după examinarea ei, că nu stătuse mult în apă şi că de la sosirea ei pe acest ţărm nu trecuse decât puţin timp. După cât se părea, apa nu pătrunsese înăuntru, iar obiectele pe care le conţinea erau probabil neatinse.

Era lesne de înţeles că această ladă fusese aruncată de pe un vapor ameninţat de furtună, care se îndrepta spre insulă; călătorii avuseseră precauţia să-i întocmească şi o plută, nădăjduind s-o găsească când vor atinge ţărmul.

Să remorcăm lada până la Casa de Granit, spuse inginerul, şi să-i facem inventarul; apoi, dacă descoperim pe insulă vreun supravieţuitor al naufragiului, îi vom înapoia conţinutul lăzii… Dacă nu găsim pe nimeni…

O vom păstra pentru noi strigă Pencroff. Dar ce-o fi înăuntru?

Fluxul începuse să urce până la ladă. Una dinfrânghiile care o legau de butoiaşe fu desfăşurată şi servi drept odgon, legând epava de pirogă. Apoi Nab şi Pencroff dădură la o parte nisipul cu vâslele, făcând un şanţ ca să uşureze deplasarea lăzii. în curând, barca, remorcând lada, ocoli limba de pământ, căreia îi dăduseră numele de capul Epavei. Remorca era grea şi butoiaşele de-abia o susţineau la suprafaţa apei. în fiecare clipă, marinarului îi era teamă să nu se rupă frânghiile şi lada să cadă la fund. Din fericire, teama lui fu neîntemeiată şi peste o oră şi jumătate – atât de mult le trebui pentru a străbate din nou cele trei mile – piroga ajunse la ţărmul din faţa Casei de Granit.

Barca şi epava fură trase pe nisip şi, fiindcă marea tocmai se retrăgea, se aflară de îndată pe uscat. Nab aduse sculele necesare pentru a deschide lada, astfel ca să nu-i pricinuiască prea mari stricăciuni, şi începură să-i inventarieze conţinutul. Pencroff nu-şi ascundea tulburarea.

Mai întâi, marinarul desfăcu cele două butoaie care, fiind în stare foarte bună, fără îndoială că mai puteau fi întrebuinţate. Apoi, ei forţară broaştele cu un cleşte şi imediat ridicară capacul.

Lada avea în interior un al doilea înveliş, de zinc, care, după cum se părea, fusese prevăzut pentru a apăra de umezeală conţinutul ei, în orice împrejurare.

A! strigă Nab, te pomeneşti că sunt conserve.

Sper că nu, răspunse reporterul.

Ah, dacă ar fi… exclamă marinarul cu jumătate de glas.

Ce anume? întrebă Nab care îl auzise.

Nimic!

Crestară învelişul de zinc de-a latul, îndoindu-l spre marginile lăzii; încetul cu încetul, ei scoaseră din ladă obiectele cele mai felurite şi le aşezară pe nisip. La fiecare obiect, Pencroff izbucnea în noi urale, Harbert bătea din palme şi Nab juca de bucurie. Ei găsiră cărţi, care îl umplură de bucurie pe Harbert şi ustensile de bucătărie, pe care Nab mai că le-ar fi sărutat.

De altfel, pionierii aveau toate motivele să fie din cale afară de mulţumiţi, deoarece lada conţinea unelte, arme, instrumente, îmbrăcăminte, cărţi. Iată inventarul exact, aşa cum l-a însemnat Gédéon Spilett în carnetul său:

Unelte:

3 bricege cu mai midte tăişuri;

2 topoare de lemnar;

2 topoare de dulgher;

2 rindele;

2 tesle;

1 ciocan de dulgher;

6 foarfece;

2 pile;

3 ciocane;

3 burghie;

2 sfredele mari;

10 săculeţi cu şuruburi şi cuie;

3 ferăstraie de diferite mărimi;

2 cutii cu ace.

Arme:

2 puşti cu cremene;

2 puşti cu capse;
2 carabine; cuţite mari;
4 săbii; butoiaşe cu pulbere, conţinând fiecare vreo 25 livre;
12 cutii cu fitiluri pentru explozive.
Instrumente:
1 sextant;
1 binoclu;
1 ochian;
1 cutie cu compasuri;
1 busolă de buzunar;
1 termometru Fahrenheit;
1 barometru aneroid;
1 trusă fotografică, având aparat fotografic, obiective, plăci, produse chimice etc.
Îmbrăcăminte:
2 duzini de cămăşi dintr-o ţesătură asemănătoare cu lina, lotuşi de origine vegetală;
3 duzini de ciorapi din acelaşi material.
Ustensile:
1 oală mare de fiert; tingiri de aramă cositorite;
3 farfurii întinse de fier;
10 tacâmuri din aluminiu; ceainice;
1 maşină de gătit transportabilă;
6 cuţite de masă.
Cărţi:
1 biblie conţinând Vechiul şi Noul Testament;
1 atlas;
1 dicţionar al diferitelor dialecte polineziene;
1 enciclopedie a ştiinţelor naturii, în şase volume; topuri de hârtie albă; registre cu hârtie albă.

Trebuie să recunoaştem, spuse reporterul după ce isprăviră inventarierea, că proprietarul acestei lăzi a fost un om practic. Unelte, arme, instrumente, îmbrăcăminte, ustensile de bucătărie, cărţi – nu lipseşte nimic! Parcă se aştepta să naufragieze şi s-a pregătit dinainte!

Nu lipseşte nimic, într-adevăr, şopti Cyrus Smith, dus pe gânduri.

Şi desigur că stăpânul vasului pe care se afla această ladă nu era un pirat malaez! adăugă Harbert.

Afară numai dacă acesta n-a fost făcut prizonier de piraţi, spuse Pencroff.

Nu cred, răspunse reporterul. E mult mai cu putinţă ca un vas aimerican sau european să fi fost târât pe aici, şi călătorii, vrând să salveze cel puţin strictul necesar, să fi pregătit lada în acest scop şi s-o fi aruncat în mare.

Asta este şi părerea dumneavoastră, domnule Cyrus? întrebă Harbert.

Da, dragul meu, răspunse inginerul. S-ar putea ca lucrurile să se Fi petrecut astfel. Se poate ca cineva, gândindu-se la posibilitatea unui naufragiu sau chiar în timpul naufragiului, să-şi fi adunat în lada aceasta diferite obiecte de primă necesitate, pentru a le regăsi mai târzâu undeva de-a lungul coastei…

Chiar şi aparatul fotografic! observă marinarul destul de neîncrezător.

În ceea ce priveşte aparatul, răspunse Cyrus Smith, nu-i înţeleg prea bine utilitatea şi ar fi fost mai bine pentru noi ca şi pentru alţi naufragiaţi, să fi găsit un asortiment mai complet de îmbrăcăminte sau mai multe muniţii!

Dar pe aceste instrumente, pe ustensile, sau pe cărţi, nu există vreo marcă sau vreo adresă care să ne poată arăta provenienţa lor? întrebă Gédéon Spilett.

Lucrul trebuia cercetat. Fiecare obiect fu examinat cu atenţie, mai ales cărţile, instrumentele şi armele. Dar, contrar obiceiului, nici armele, nici instrumentele nu purtau urma vreunei mărci de fabricaţie; ele erau de altfel în perfectă stare şi păreau neîntrebuinţate, ca şi uneltele şi ustensilele de bucătărie. Totul era nou-nouţ, ceea ce dovedea că lucrurile nu fuseseră luate la întâmplare şi aruncate în ladă, ci, dimpotrivă, alegerea lor fusese bine chibzuită şi fuseseră orânduite cu grijă. Aceasta o dovedea

de altfel şi învelişul de metal, care le ferise de umezeală şi oare n-ar fi putut fi închis ermetic în grabă.

În ce priveşte enciclopedia ştiinţelor naturii şi dicţionarul diferitelor dialecte polineziene, ele erau englezeşti, dar nu purtau numele nici unui editor şi nici data publicării lor. La fel şi biblia, tipărită în englezeşte, o lucrare remarcabilă din punct de vedere tipografic şi care părea să fi fost mult citită.

În ceea ce priveşte atlasul, acesta era o operă de valoare, care cuprindea hărţile întregii lumi şi mai multe planisfere; nomenclatura era franceză, dar nici lucrarea aceasta nu purta nici un nume de editor sau data publicării.

Pe aceste obiecte nu găsiră nici un semn care să le arate proveniența şi prin umiaire nimic după care să fi putut bănui naţionalitatea vasului care trecuse, se vede, de curând prin acele locuri. Dar de oriunde venise lada, ea făcea din pionierii insulei Lincoln nişte oameni bogaţi. Până atunci, prin transformarea produselor naturale, ei îşi fabricaseră totul cu propriile lor mijloace şi, mulţumită înţelepciunii lor, se descurcaseră. Acum, mulţumită acestor produse industriale, totul avea să se simplifice.

Totuşi, unul din ei nu era pe deplin mulţumit. Acela era Pencroff. Lada nu conţinea un lucru la care el părea să ţină foarte mult şi pe măsură ce obiectele erau scoase, uralele sale îşi pierdeau din intensitate, iar când inventarul fu gata, îl auziră murmurând:

Toate bune şi frumoase, dar o să vedeţi că în cutia asta nu vom găsi nimic pentru mine!

Aceasta îl făcu pe Nab să întrebe:

Prietene Pencroff, dar la ce te aşteptai?

La o jumătate livră de tutun, răspunse Pencroff, cu un aer serios, şi atunci aş fi fost pe deplin fericit!

Toţi izbucniră în râs, auzind de ce era nemulţumit Pencroff.

Dar, după descoperirea lăzii, li se punea din nou, mai mult ca oricând, problema unei cercetări amănunţite a insulei.

De aceea, se hotărâră să plece a doua zi, în zorii zilei de-a lungul râului Mercy, ca să ajungă până la coasta apuseană. Dacă nişte naufragiaţi debarcaseră pe partea aceea a ţărmului, era de presupus că ei nu aveau mijloace de trai şi că trebuiau neîntârziat să le vină în ajutor.

Toată ziua fu consacrată transportării obiectelor la Casa de Granit, unde le aşezară în ordine în sala mare.

Ziua aceea, 29 octombrie, era tocmai duminică şi, înainte de culcare, Harbert îl rugă pe inginer să le citească ceva din Biblie.

Cu plăcere, spuse Cyrus Smith.

El luă cartea sacră şi tocmai voia s-o deschidă, când Pencroff, îl opri zicându-i:

Domnule Cyrus, sunt superstiţios. Deschideţi la întâmplare şi citiţi primul verset pe care vă cade privirea. Vom vedea dacă se aplică situaţiei noastre.

Cyrus Smith zâmbi la remarca marinarului şi, ascultând rugămintea acestuia, deschise Evanghelia precis la locul unde un semn separa paginile.

Deodată, privirea sa se opri pe o cruce roşie, care, făcuta cu creionul, era plasată la versetul 8 din capitolul VII al Evangheliei după Matei.

El citi acest verset după cum urmează: „Căci ori şi cine cere, capătă; cine caută găseşte; şi celui ce bate i se deschide”.

CAPITOLUL III.

În expediţie. Fluxul. Diferiţi arbori şi plante. Jacamarul. Înfăţişarea pădurii. Eucalipţii uriaşi. De ce poartă numele de copaci ai frigurilor. Maimuţele. Căderea de apă. Tabăra de noapte.

A doua zi, la 30 octombrie, totul era gata pentru călătoria plănuită, pe care o impuneau de urgenţă ultimele evenimente. Într-adevăr, lucrurile se schimbaseră şi locuitorii insulei Lincoln simţeau că nu mai au nevoie de ajutor, ci că ei înşişi sunt în stare să-l dea altora.

Hotărâră deci să navigheze în susul râului Mercy, atâta vreme cât cursul apei le va îngădui. Astfel o mare parte a drumului o vor face fără prea multă oboseală şi, în felul acesta, puteau să-şi transporte proviziile şi armele până departe, spre coasta de apus a insulei.

Într-adevăr, ei trebuiau să se gândească atât la ceea ce vor lua cu ei, cât şi la ceea ce vor aduce la Casa de Granit. Dacă, după cum presupuneau, un naufragiu avusese loc pe coastă, vor găsi epave şi acestea însemnau mult pentru ei. Pentru aceasta, căruciorul ar fi fost fără îndoială mult mai nimerit decât mica pirogă; dar, fiind destul de primitiv, el era greu de tras, ceea ce nu prea le-ar fi venit la îndemână. Cu această ocazie, Pencroff îşi exprimă părerea de rău că lada nu mai conţinuse şi tutunul său mult dorit şi vreo doi cai puternici de New-Jerscy, care ar fi adus mari servicii coloniei.

Proviziile, pe care Nab le şi îmbarcase, se alcătuiau din conserve de carne şi o cantitate de licoare de rădăcini fermentate, totul socotit pentru cel mult trei zile, atât cât dorea Cyrus Smith să dureze expediţia. De altminteri, se gândeau că la nevoie se mai puteau aproviziona şi pe drum. Pentru gătitul mâncării, Nab nu uită maşina portativă.

Ca unelte, pionierii luară cu ei cele două topoare de pădurar, cu care la nevoie puteau să-şi croiască drum prin pădurea deasă, iar ca instrumente, luară ochianul şi busolă de buzunar.

Drept arme, aleseră cele două puşti cu cremene, mai folositoare pe această insulă decât cele cu capse, deoarece ele erau mai uşor de întrebuinţat, fiindcă cremenea se găsea cu uşurinţă, iar pentru celelalte ar fi trebuit să folosească fitil cu detonant, pe care l-ar fi terminat în scurtă vreme. Luară totuşi o carabină şi câteva cartuşe. Cât priveşte praful de puşcă, din care aveau acum vreo cincizeci de livre, fură nevoiţi să ia cu ei o oarecare cantitate, dar inginerul se gândea să fabrice o substanţă explozivă, care să-i îngăduiesă-l cruţe cât mai mult cu putinţă. Pe lângă armele de foc, mai luară cele cinci cuţite mari cu tocurile lor de piele. Astfel înarmaţi, pionierii se puteau aventura în uriaşa pădure, cu nădejdea că vor duce la bun sfârşit explorarea plănuită.

Nu trebuie să mai adăugăm că Pencroff, Harbert şi Nab, purtătorii armelor, erau în culmea fericirii. Cyrus Smith îi sili însă să-şi dea cuvântul că nu vor trage nici un foc de prisos.

Piroga fu împinsă în mare la ora şase dimineaţa. Se îmbarcară cu toţii, neuitându-l nici pe Top, şi por’ niră spre punctul de revărsare al râului Mercy.

Fluxul abia începuse de vreo jumătate de oră şi avea să mai ţină câteva ceasuri, de care trebuiau să se folosească, căci mai târziu refluxul nu putea decât să le îngreuieze plutirea.

Fluxul era în plin şi, profitând de curent, piroga trecu repede printre malurile înalte, fără să fie nevoie de vâsle.

În câteva minute, exploratorii ajunseră la cotitura rânlui Mercy, chiar în dreptul locului unde, cu şapte luni în urmă, Pencroff dăduse drumul primelor plute încărcate cu lemne.

După ce apele râului se frângeau aici într-un unghi destul de ascuţit, coteau rotunjindu-şi albia spre sud-est, unde îşi

urmau calea la umbra marilor conifere cu cetina totdeauna verde.

Înfăţişarea malurilor era splendidă, iar Cyrus Smith şi însoţitorii săi nu puteau decât să admire minunatele efecte pe care le obţine atât de uşor natura, datorită apelor şi copacilor. Pe măsură ce înaintau, dădeau de noi specii de arbori. Pe malul drept al apei se înălţau ulmi minunaţi, din acea specie mult căutată de constructori, deoarece poate rezista sub apă vreme îndelungată. Mai creşteau şi alţi arbori din aceeaşi familie, dintre care unii produceau un fel de migdale, ce dau un untdelemn foarte căutat. Ceva mai departe, Harbert descoperi alţi copaci, ale căror ramuri flexibile, macerate în apă, sunt foarte bune pentru împletit funii. Mai întâlni şi doi, trei abanoşi, cu frumosul lor lemn negru brăzdat de vine ciudate.

Din când în când, în locurile unde se putea acosta, barca se oprea şi Gédéon Spilett, Harbert şi Pencroff, cu puşca în mână şi cu Top înaintea lor, cercetau malul. în afară de vânat, s-ar fi putut să găsească plante, ce nu trebuiau trecute cu vederea şi tânărul naturalist avu chiar prilejul să descopere un fel de spanac sălbatic şi numeroase specii de crucifere din familia verzei, pe care aveau fără îndoială să le poată „civiliza” prin transplantare şi anume: năsturei, hrean, napi şi în sfârşit nişte mici tulpine rămuroase, puţin păroase, înalte de un metru, care purtau boabe mici, cafenii.

Ştii ce plantă e asta? întrebă Harbert pe marinar.

Tutun! strigă Pencroff care de bună seamă nu văzuse niciodată planta lui favorită, decât sub formă de tutun de pipă.

Nu, Pencroff, răspunse Harbert, este muştar!

Să fie şi muştar! – zise marinarul, – dar dacă din întâmplare găseşti o tulpină de tutun, te rog să n-o dispreţuieşti.

Vom întâlni şi asta într-o bună zi! îl asigură Gédéon Spilett.

Bine-ar fi! strigă Pencroff. Atunci nu ştiu ce ne va mai lipsi pe insula noastră!

Plantele scoase cu mare grijă, cu rădăcină cu tot, fură duse în piroga pe care Cyrus Smith n-o părăsea, fiind preocupat de gândurile sale.

Reporterul, Harbert şi Pencroff debarcară astfel de mai multe ori când pe malul drept al râului Mercy, când pe malul stâng. Primul era mai puţin abrupt, cel stâng însă mai împădurit. Inginerul, urmărind acul busolei de buzunar, putu să afle că de la prima cotitură, cursul râului se deplasează simţitor de la sud la vest şi că apoi continuă în linie dreaptă pe o distanţă de trei mile. Dar, după toate probabilităţile, această direcţie avea să se modifice mai departe, când râul Mercy se îndrepta spre nord-vest, spre poalele muntelui Franklin, de unde-i izvora pesemne belşugul de ape.

În timpul uneia din aceste excursii, Gédéon Spilett izbuti să pună mâna pe două perechi de galinacee vii, un fel de păsări cu cioc lung şi subţire, cu gâtul lung, cu aripile scurte şi cu o coadă foarte mică. Hotărâră ca acestea să fie primii oaspeţi ai viitoarei lor curţi de păsări.

Până atunci, nu întrebuinţaseră puştile, şi prima detunătură care răsună în această pădure fu pricinuită de apariţia unei păsări frumoase, care semăna cu un pescăruş.

Hei, dar pasărea asta este o veche cunoştinţă! strigă Pencroff şi prima împuşcătură porni aproape fără voia lui.

Pe cine ai recunoscut? întrebă reporterul.

Este pasărea care ne-a scăpat printre degete la prima noastră excursie şi al cărei nume l-am dat pădurii din părţile acestea.

Un jacamar! strigă Harbert.

Într-adevăr, era un jacamar, o pasăre frumoasă, al cărei penaj aspru avea un luciu metalic. Câteva alice o doborâră, şi Top o aduse la pirogă. Clinele mai cără la barcă şi alte douăsprezece păsărele de mărimea unui porumbel, dar de culoare verde, cu aripile în parte roşii ca focul şi cu moţ tivit

cu alb în creştet. Această frumoasă lovitură fusese dată de Harbert, care se arăta foarte mândru de isprava sa. Păsărelele erau un vânat mult mai de soi decât jacamarul, dar cu greu l-ar fi putut convinge cineva pe Pencroff că nu el doborâse cel mai grozav vânaL.

La ora zece dimineaţa, piroga ajunse la cotul al doilea al râului Mercy, la aproape cinci mile de punctul său de revărsare. Se opriră în acel loc pentru a lua masa la adăpostul copacilor înalţi şi deşi, şi popasul se prelungi cam o jumătate de ceas.

În locul acela, râul avea încă o lărgime de şaizecişaptezeci de picioare şi albia lui prezenta o adâncime de cinci-şase picioare. Inginerul observase existenţa măi multor afluenţi, care nu erau decât nişte pârâiaşe, pe care nu se putea naviga. în ceea ce priveşte pădurea, fie că se numea pădurea Jacamarului, sau pădurea Far-West, ea se. întindea la nesfârşit. Nicăieri, sub copacii înalţi, sau sub pomişorii de pe malul râului, nu se zărea urmă de om. Exploratorii nu găsiră nici o urmă suspectă, era vădit că aceşti copaci nu fuseseră niciodată atinşi de vreun topor şi că nici când cuţitul vreunui pionier nu tăiase lianele întinse de la un trunchi la celălalt prin hăţişul de mărăcini şi ierburi înalte. Dacă nişte naufragiaţi debarcaseră pe insulă, ei izbutiseră desigur să părăsească ţărmul şi supravieţuitorii presupusei catastrofe nu trebuiau căutaţi în aceste desişuri.

Inginerul era deci oarecum grăbit să ajungă la ţărmul apusean al insulei Lincoln, care, după părerea lui, se afla la o depărtare de încă cel puţin cinci mile. Se urcară din nou în barcă şi, cu toate că actuala direcţie a râului părea a se îndrepta spre muntele Franklin şi nu spre litoral, ei hotărâră totuşi să se slujească de pirogă, atâta vreme cât apa va fi destul de adâncă. îşi cruţau în felul acesta şi timpul, şi energia, deoarece altfel ar fi trebuit să-şi croiască drum cu toporul prin desişul pădurii.

Dar, de la un timp, datorită poate depărtării prea mari de ocean, curentul deveni foarte slab. Era desigur vremea

fluxului, aşa că Harbert şi Nab au fost nevoiţi să treacă la vâsle, iar Pencroff la cârmă, tirmându-şi drumul pe apă.

Pădurea părea să se răărească acum în regiunea Far-West. Copacii nu se mai înghesuiau unul într-altu şi pe alocuri apăreau chiar stingheri. Dar tocmai fiindcă erau răzleţiţi, se bucurau din plin de aerul curat care scălda în voie trunchiurile lor, astfel că întâlneai specimene minunate.

Ce frumoşi reprezentanţi ai florei de pe această latitudine li se înfăţişau! Un botanist ar fi putut să spună fără şovăire ce paralelă trecea prin insula Lincoln, doar privind această pădure.

Aceştia sunt eucalipţi! strigă Harbert.

Erau într-adevăr ultimii uriaşi ai zonei subtropicale, înrudiţi cu acele specii de eucalipţi, ce cresc în Australia şi Noua-Zeelandă, la aceeaşi latitudine cu insula Lincoln. Unii dintre ei aveau o înălţime de douăzeci de picioare; trunchiul lor avea la bază o circumferinţă de douăzeci de picioare şi scoarţa foarte groasă era brăzdată de o reţea de răşină parfumată. Nimic mai minunat şi totodată nimic mai straniu decât aceşti copaci uriaşi din familia mirtaceelor, ale căror frunze erau aşezate pieziş în bătaia, razelor soarelui, care ajungeau astfel până la pământ.

Sub aceşti eucalipţi, pământul era acoperit cu o iarbă fragedă, şi din mijlocul mănunchiuriior de verdeaţă se înălţau stoluri de păsărele, care străluceau la soare ca nişte giuvaeruri înaripate.

Ăştia zic şi eu că sunt copaci! strigă Nab. Or fi ei buni la ceva?

Aş, răspunse Pencroff. Plantele uriaşe sunt ca şi oamenii uriaşi: buni numai de arătat la bâlci!

Cred că te înşeli, Pencroff, răspunse Gédéon Spilett. Lemnul de eucalipt a început să fie întrebuinţat cu folos în tâmplăria de lux.

Şi în plus, completă Harbert, aceşti eucalipţi fac parte dintr-o familie ale cărei specii, patruzeci şi şase la număr, sunt toate folositoare.

Băiatul îşi urmă cu multă însufleţire lecţia lui de botanică. Cyrus Smith îl asculta zâmbind, iar Pencroff îşi umfla cu mândrie pieptul.

Bine, Harbert, răspunse Pencroff, – dar nu-mi vine a crede că toate aceste specii folositoare sunt tot atât de uriaşe ca exemplarele pe.care le vedem aci.

Asta-i adevărat. Nu toate varietăţile ating înălţimea aceasta.

Ei, vezi că am dreptate? Uriaşii nu sunt buni la nimic!

Ba te înşeli, Pencroff, – spuse atunci inginerul, – aceşti eucalipţi uriaşi sunt buni la ceva.

Şi la ce anume?

Ei asanează ţinutul în care cresc. Ştii cum li se zice în Australia şi în Noua Zeelandă?

Nu, domnule Cyrus.

Li se spune „copaci ai frigurilor”.

Dar ce, dau friguri?

Nu, dimpotrivă, ei împiedică răspândirea lor.

Prea bine. îmi voi însemna asta, spuse reporterul.

Înseamnă-ţi, dragul meu Spilett, căci pe cât se pare, s-a dovedit că prezenţa eucalipţilor ajută la asanarea ţinuturilor bântuite de friguri. S-au făcut încercări de aclimatizare a acestui copac în unele ţinuturi nesănătoase din sudul Europei şi din nordul Africii şi s-a constatat o îmbunătăţire simţitoare a stării sanitare a locuitorilor. În regiunile cu păduri de eucalipţi nu mai există friguri. Lucrul este acuma sigur şi trebuie să fim mulţumiţi de prezenţa lor în insula Lincoln.

Ah, ce insulă! Ce insulă binecuvântată! strigă Pencroff. V-am mai spus-o, nu-i lipseşte nimic afară de…

— Lasă că vom găsi şi asta, răspunse inginerul; să ne urmăm drumul pe apă până unde râul va mai putea duce piroga.

Explorarea continuă pe o distantă de încă două mile, într-un ţinut acoperit cu eucalipţi. Albia râului Mercy îşi făcuse loc printre ierburi înalte şi ici, colo câteva stânci ascuţite

îngreunau navigaţia. Era din ce în ce mai greu de vâslit şi Pencroff începu să se slujească de o prăjină cu care împingea piroga. Se simţea că fundul albiei era tot mai aproape şi că clipa în care barca va fi nevoită să se oprească de-a binelea din lipsă de apă nu era departe. Soarele începuse să coboare la orizont, proiectând pe pământ umbrele uriaşe ale copacilor. Cyrus Smith, văzând că nu vor putea ajunge în aceeaşi zi până la coasta apuseană a insulei, hotărî să poposească în locul unde luntrea va fi silită să se oprească. După părerea lui, până la ţărmul apusean mai aveau de străbătut o distantă de cinci sau şase mile, distanţă prea mare pentru a fi străbătută în timpul nopţii, în mijlocul acestor păduri necunoscute.

Împinseră deci barca, neosteniţi, mai departe, prin pădurea care devenea tot mai deasă şi care părea din ce în ce mai populată. Pencroff zări alergând prin desişurile ei grupuri numeroase de maimuţe. Din când în când, două sau trei din aceste animale se opreau la o oarecare depărtare de barcă şi se uitau la pionieri fără să manifeste nici un fel de spaimă, căci, zărind pentru prima dată oameni, nu învăţaseră încă să le fie teamă de ei. Ar fi fost foarte uşor să răpună câteva dintre ele, cu vreo două împuşcături, dar Cyrus Smith fu împotriva acestui masacru nefolositor, care-l ispitea oarecum pe Pencroff. De altminteri, ar fi fost şi imprudent, fiindcă aceste maimuţe voinice şi grozav de sprintene puteau fi periculoase şi era mai bine să nu le stârneşti, atacându-le fără motiv.

E drept că marinarul voia să omoare câteva maimuţe, deoarece carnea acestor animale ierbivore este bună de mâncat, dar, fiindcă nu duceau lipsă de mâncare, socotiră că era de prisos să cheltuiască muniţiile.

Pe la orele patru, navigaţia deveni foarte grea, cursul apei fiind stăvilit de plante acvatice şi de stânci. Malurile erau din ce în ce mai înalte şi albia râului era săpată între primele metereze de la poalele muntelui Franklin. Izvorul

lui nu mai putea fi departe, căci se alimenta din apele care curgeau pe povârnişul sudic al muntelui.

În mai puţin de un sfert de oră, domnule Cyrus, spuse marinarul, vom fi siliţi să ne oprim.

Ne vom opri, Pencroff, şi vom aşeza tabăra de noapte.

La ce depărtare suntem oare de Casa de Granit? întrebă Harbert.

La vreo şapte mile, răspunse inginerul, – dacă ţinem seama de cotiturile râului care ne-au împins puţin spre nord-vest.

Şi ne vom urma drumul? întrebă reporterul.

Da, atâta vreme cât va fi cu putinţă, răspunse Cyrus Smith. Mâine, în zorii zilei, vom lăsa aici barca şi nădăjduiesc că două ore ne vor ajunge ca să atingem litoralul, având astfel înaintea noastră o zi întreagă pentru a-l cerceta.

Înainte! rosti Pencroff.

Dar, în curând, vasul se poticni de fundul pietros al râului, a cărui lăţime nu depăşea douăzeci de picioare. O boltă deasă de verdeaţă se rotunjea deasupra albiei, învăluind-o în semiobscuritate. Se auzea destul de desluşit zgomotul unei căderi de apă, care trăda, la câteva sute de paşi mai sus, prezenţa unui zăgaz natural.

Într-adevăr, după ultima cotitură a râului, printre copaci se ivi o cascadă. Barca se lovi de fundul albiei şi peste câteva minute era legată de un trunchi, lângă malul drept.

Era ora cinci. Ultimele raze ale soarelui se strecurau printre frunze, luminând pieziş cascada şi făcând să strălucească stropii de apă în toate culorile curcubeului. Mai departe, râul dispărea sub desiş, unde poate că se afla ascuns izvorul lui. Diferitele râuleţe pe care le întâlnea în drumul său, făceau din el un adevărat râu; dar aici, lângă izvor, el nu era decât un pârâu limpede, cristalin, cu o adâncime de numai câteva degete.

Poposiră în acel loc încântător. Pionierii aprinseră focul sub nişte copaci bătrâni, între crengile cărora Cyrus Smith

şi tovarăşii săi ar fi găsit, la nevoie, un adăpost pentru noapte.

Flămânzi cum erau, mâncară cu multă poftă şi nu se mai gândiră decât la somn. Dar, fiindcă auziseră câteva răgete suspecte, hotărâră să ţină focul aprins toată noaptea, ca măsură de apărare. Nab şi Pencroff veghiară pe rând, alimentând mereu focul. Li se păru că zăresc diferite animale dând târcoale taberii şi poate că nu se înşelau, dar noaptea trecu fără nici un accident şi a doua zi, la 31 octombrie, ora cinci dimineaţa, erau cu toţii sculaţi şi gata de plecare.

CAPITOLUL IV.

În drum spre coastă. Câteva grupuri de maimuţe. Un alt râu. De ce nu se simte fluxul. O pădure pe litoral, Promontoriul Reptilei. Harbert îl invidiază pe Gédéon Spilett. Pocniturile bambuşilor.

La ora şase dimineaţa, după ce mâncară, pionierii îşi reluară drumul, având de gând să ajungă cât mai repede, pe drumul cel mai scurt, la ţărmui apusean. Cât timp le va trebui? Cyrus Smith spusese două ore, dar asta, fireşte, nu depindea, de el, ci de piedicile din drum. în aceste locuri, pădurea Far-West părea un desiş imens, unde creşteau înghesuiţi copaci din speciile cele mai diferite. S-ar fi putut deci să fie nevoiţi să înainteze croindu-şi drum cu toporul printre ierburile, tufişurile şi lianele încâlcite; fără îndoială trebuiau să înainteze şi cu puşca în mână, având în vedere urletele de fiare, care se auziseră în timpul nopţii.

Inginerul determinase poziţia taberei orientându-se după muntele Franklin, aşa că, luând-o în linie dreaptă spre sud-vest, ştia că vor ajunge în mod sigur la ţărmul apusean.

După ce se îngrijiră să pună în siguranţă barca, porniră la drum, Nab şi Pencroff luaseră hrană îndestulătoare pentru cel puţin două zile. Nici nu se puteau gândi deocamdată să pornească la vânătoare şi Cyrus Smith recomandă chiar tovarăşilor săi să nu întrebuinţeze armele, ca nu cumva detunăturile să trădeze prezenţa lor prin acele locuri.

Primele lovituri de topor deschiseră drumul prin mărăcinişuri puţin mai sus de cascadă şi, cu busola în mână, Cyrus Smith indică drumul pe care vor trebui să meargă.

Pionierii înaintau cu greu printr-o pădure asemănătoare cu cea care se afla în jurul lacului şi a platoului Grande-Vue. Nu puteau merge decât încet, pe măsură ce-şi deschideau calea prin desiş, dar inginerul se gândea că această cale va face în viitor legătura cu drumul care ducea spre Pârâul Roşu.

Încă de când porniseră, coborau ultimele metereze muntoase ale insulei, înaintând pe un pământ foarte uscat. Vegetaţia bogată din jur lăsa însă să se bănuie fie o întinsă reţea de ape subterane, fie existenţa vreunui râu în apropiere, deşi Cyrus Smith nu-şi amintea să fi observat, când urcaseră pe crater, alte cursuri de apă în afară de râul Mercy şi Pârâul Roşu.

În primele ore ale excursiei, întâlniră din nou grupuri de maimuţe, care păreau foarte mirate de prezenţa oamenilor, vietăţi cu totul necunoscute pentru ele. Gédéon Spilett întreba, glumind, dacă aceste fiinţe, sprintene şi voinice, nu-i lua pe ei drept nişte fraţi degeneraţi. Şi, într-adevăr, călătorii noştri, împiedicaţi la fiecare pas de ierburi, de liane, de trunchiuri de copaci, arătau destul de neputincioşi pe lângă aceste lighioane, care săreau din creangă în creangă şi pe care nimic nu le împiedica în drum. Maimuţele erau numeroase, dar, din fericire, nu manifestau nici o dorinţă de a-i ataca.

Mai zăriră şi vreo doi porci mistreţi şi alte animale, cărora Pencroff le-ar fi trimis cu plăcere câteva descărcături.

Dar, le spuse el, astăzi nu vă facem nimic, nu v-a sosit încă ceasul. Săriţi şi zburdaţi în pace, dragii mei. Stăm noi de vorbă la întoarcere!

La ora nouă şi jumătate, drumul care ducea direct spre sud-vest fu tăiat deodată de un râu, încă necunoscut, larg de treizeci până la patruzeci de picioare şi al cărui curent repede se datora albiei sale înclinate, săpată în stâncă.

Apele râului se rostogoleau spumegând şi, cu toate că era adânc şi limpede, nu era navigabil.

Iată că ni s-a tăiat calea! strigă Nab.

Nu, răspunse Harbert, acesta nu e decât un râu pe care-l vom trece înot.

La ce bun? întrebă Cyrus Smith. Sunt sigur că râul acesta curge spre mare. Să rămâuem pe malul stâng, să mergem de-a lungul lui şi, fără îndoială, vom ajunge mai repede la ţărmul insulei. Aşadar, înainte.

O clipă, spuse reporterul, ce nume vom da acestui râu, dragii mei? Să nu lăsăm harta noastră necompletată.

Adevărat! spuse şi Pencroff.

Dă-i tu un nume, copilul meu, spuse inginerul, adresându-se lui Harbert.

N-ar fi mai bine să aşteptăm să-l cunoaştem în întregime? întrebă acesta.

Fie, răspunse Cyrus Smith. Atunci să ne reluăm drumul.

Vă rog, numai o clipă! spuse Pencroff.

Ce este? întrebă reporterul.

Dacă nu e voie să vânăm, nu văd de ce n-am pescui, spuse marinarul.

N-avem timp de pierdut, îi răspunse inginerul.

O! Numai cinci minute! insistă Pencroff, nu vă cer decât cinci minute. E în interesul mesei noastre.

Şi Pencroff se culcă pe mal şi, vârându-şi braţele în apă, zvârli afară zeci de raci care mişunau printre stânci.

Iată ceva bun, strigă Nab, ajutându-i marinarului.

Nu vă spuneam eu că afară de tutun găseşti tot ce vrei pe insula asta?! şopti Pencroff oftând.

În mai puţin de cinci minute, „pescuiră” cu folos din belşugul de crustacee albastre, care mişunau în apele râului.

După ce umplură un sac cu raci, îşi reluară drumul.

De când urmau malul râului, pionierii umblau mai uşor şi mai repede. Malurile nu purtau nici o urmă de aşezare omenească, doar, din loc în loc, zăreau urmele lăsate de

animale mari, care probabil că veneau aici să-şi potolească setea, dar nici un alt semn. Fără îndoială că micul pecar nu fusese lovit de alice în această parte a pădurii.

Totuşi, cercetând curentul repede al apei care curgea spre mare, Cyrus Smith ajunse la concluzia că se aflau mult mai departe de ţărmul apusean decât îşi închipuise. FI judeca astfel, deoarece la această oră, fluxul ar fi trebuit să împingă apele râului, dacă punctul lui de revărsare n-ar fi fost prea departe. Ori, acest lucru nu se vedea şi apa îşi urma cursul în linişte. Inginerul se mira foarte mult şi îşi consulta des busola, căci se temea ca la vreun cot al râului să nu se trezească din nou în mijlocul pădurilor Far-West.

După ce străbătură o bună bucată de drum, pionierii observară că râul se lărgea, iar apele curgeau mai puţin năvalnice. Copacii de pe malul dfept erau tot atât de deşi ca şi cei de pe malul stâng şi era cu neputinţă să zăreşti ceva dincdfo de ei. Totuşi, se părea că locurile străbătute de ei erau pustii, fiindcă Top nu lătra. Ori, inteligentul animal ar fi semnalat cu siguranţă prezenţa oricărui străin aflat prin vecinătate.

La ora zece şi jumătate, spre marea mirare a lui Cyrus Smith, Harbert, care o luase înainte, se opri deodată, strigând:

Marea!

Şi peste câteva minute, pionierii vedeau desfăşurându-se în faţa lor malul apusean al insulei.

Dar ce contrast între acest ţărm şi coasta oceanului pe care îi aruncase soarta, aceea de la poalele Casei de Granit!

Nici o ridicătură de granit, nici o stâncă în larg, nici măcar o plajă nisipoasă. Pădurea se întindea până la ţărm şi copacii de pe marginea ei, bătuţi de valuri, se plecau peste ape. Nu era un litoral aşa cum îl creează de obicei natura, fie întinzând un uriaş covor de nisip, fie grupând ici, colo câteva stânci, ci o minunată înşiruire, alcătuită din cei mai frumoşi copaci din lume, la marginea ţărmului. Malul se ridica deasupra apelor mării şi pe acest pământ bogat,

susţinut de o bază de granit, minunaţii arbori păreau tot atât de trainic înrădăcinaţi, ca şi în interiorul insulei.

Pionierii se aflau în scobitura unui mic golf neînsemnat, în care n-ar fi avut loc nici două sau trei bărci de pescari. El slujea drept canal de scurgere a râului pe care-l urmăriseră şi care, în loc să alunece domol spre mare, cădea de la o înălţime de peste patruzeci de picioare. Aşa se explica faptul că acest curs nu era influenţat de flux şi reflux. Într-adevăr, valurile oceanului în flux, chiar atunci când ating cea mai mare înălţime, nu ar fi putut să ajungă vreodată până la nivelul râului, a cărui albieera aşezată mult deasupra nivelului mării. Acestor ape le-ar fi trebuit milioane de ani ca să poată roade stânca de granit, croindu-şi astfel altă revărsare. De comun acord, ei hotărâră să dea acestui râu numele de „Râul Cascadei”.

Dacă spre nord marginea pădurii se întindea pe o distanţă de încă două mile, rărindu-se, şi în zare se conturau nişte dealuri frumoase, dimpotrivă, partea litoralului cuprinsă între Râul Cascadei şi promontoriul Reptilei nu cuprindea decât păduri alcătuite din copaci minunaţi, unii drepţi, alţii plecaţi, cu rădăcinile mângâiate de valurile mării. Ori, tocmai în partea aceea’ adică spre peninsula Serpentină, trebuia continuată cercetarea, deoarece pe porţiunea aceea a litoralului era mult mai uşor de găsit un adăpost. Cealaltă parte, fiind aridă şi sălbatică, n-ar fi oferit această posibilitate vreunui naufragiat.

Vremea era frumoasă, senină, şi de pe creasta falezei, pe car? Nab şi Pencroff întinseră masa, se vedea până hăt, departe. Orizontul era pustiu şi nici un catarg nu se zărea în larg. Pe tot litoralul, cât puteai cuprinde cu ochiul, nici un vas, nici o epavă. Cu toate acestea, inginerul îşi spunea că nu va fi sigur de lucrul acesta decât după ce aveau să exploreze întreaga coastă, până la capătul peninsulei Serpentine.

Prânzul se isprăvi repede şi, la ora unsprezece şi jumătate, Cyrus Smith dădu semnalul de plecare, dar, în loc s-o ia pe

creasta uneia dintre faleze sau pe plajă, colonistii o porniră pe sub copacii de la marginea ţărmului.

Distanţa care despărţea punctul de revărsare al noului râu de promontoriul Reptilei era de vreo douăsprezece mile. Pe o plajă netedă, pionierii ar fi putut parcurge această distanţă în patru ore, fără grabă; dar, din pricina copacilor ce trebuiau ocoliţi, a tufişurilor şi a lianelor prin care trebuiau să-şi croiască drum, făcură încă o dată pe atâta.

De altminteri, nimic de pe acest litoral nu trăda vreun naufragiu recent. E drept însă, după cum spunea Gede.on Spilett, că marea ar fi putut să târască totul în larg şi că nu trebuiau să tragă concluzia că nici un vas nu fusese zvârlit pe acest ţărm. Faptul că nu dăduseră încă peste nici o urmă, nu era destul de convingător, pentru a le îngădui să-şi facă o părere despre naufragiu.

Reporterul judecase bine şi întâmpiarea cu alicea dovedea în mod sigur că, în ultimele trei luni, se trăsese cu puşca pe insulă.

Se făcuse ora cinci şi extremitatea peninsulei Serpentine se găsea la o depărtare de încă două mile de locul unde se aflau pionierii. Hotărât lucru, după ce vor fi ajuns la promontoriul Reptilei, Cyrus Smith şi tovarăşii săi nu vor mai avea timp să se întoarcă înainte de apusul soarelui la tabăra lor de lângă izvorul râu lui Mercy. Ei vor fi nevoiţi să petreacă noaptea pe promontoriu. Din fericire, aveau destule alimente cu ei, căci în acele locuri nu era nici urmă de vânat, afară doar de păsări, cum ar fi: jacamari, curucuşi, tragopani, papagali, fazani, porumbei şi altele. Nu era copac fără cuib, nu era cuib fără freamăt de aripi!

Pe la orele şapte seara, pionierii, frânţi de oboseală, ajunseră pe promontoriul Reptilei, un fel de spirală ciudat răsucită, ce înainta în mare. Pădurea se isprăvi aici şi litoralul, în partea lui de sud, căpătase din nou înfăţişarea obişnuită a unui ţărm cu stânci şi plajă. S-ar fi putut ca vreun vas naufragiat să fi încercat să se adăpostească în

această parte a insulei, dar se întuneca şi pionierii fură nevoit să amâne cercetările pe a doua zi.

Pencroff şi Harbert căutară îndată un loc bun de tabără. Cei din urmă copaci ai pădurii Far-West se pierdeau în punctul acesta şi, printre ei, băiatul recunoscu mănunchiuri dese de bambuşi.

Foarte bine! spuse el. Iată o descoperire importantă!

Importantă? răspunse Pencroff.

Fără îndoială! urmă Flarbert. Nici n-ar trebui să-ţi mai spun, Pencroff, că scoarţa bambusului, tăiată în fâşii subţiri, se întrebuinţează la împletitul coşurilor; clin aceeaşi scoarţă, macerată şi prefăcută în pastă, se fabrică hârtie; din tulpina acestui copac se pot face, după grosimea ei, bastoane, pipe şi conducte pentru apă. Bambuşii mari sunt un minunat material de construcţie, uşor şi solid pe care insectele nu-l atacă niciodată. Nu mai spun că, tăind cu ferăstrăul trunchiurile între noduri, se obţin vase trainice şi comode, pe care chinezii le întrebuinţează foarte mult N-ar trebui să-ţi mai spun, pentru că toate acestea nu te mulţumesc pe tine! Dar…

Dar…?

Dar, află totuşi, dacă nu ştii, că în India se mănâncă aceşti bambuşi ca sparanghelul.

Sparanghel de treizeci de picioare! se miră marinarul. Şi e bun?

Foarte bun, răspunse Harbert. Dar nu se mănâncă tulpinile de treizeci de picioare, ci numai mugurii tineri de bambus.

Minunat, băiete, minunat! răspunse Pencroff.

Şi trebuie să adaug că măduva bambuşilor tineri, făcută marinată în oţet, este ceva foarte hrănitor.

Din ce în ce mai bine, Harbert.

Şi, în sfârşit, trebuie să afli că între nodurile acestor copaci musteşte un lichid dulce, din care se poate face o băutură foarte plăcută la gust.

Asta e tot? întrebă marinarul.

Asta e tot Ei, da’ spune-mi, din întâmplare, bambusul nu e bun de fumat?

Nu, de fumat nu-i bun, sărmanul meu Pencroff.

Harbert şi marinarul găsiră repede un loc bun pentru aşezarea taberei. Stâncile ţărmului, violent bătute de vânturile care veneau dinspre mare, aveau nenumărate scorburi, unde pionierii îşi puteau petrece noaptea, la adăpostul tuturor intemperiilor. Dar, în clipa în care se pregăteau să pătrundă într-una din aceste scorburi, fură opriţi de nişte răgete înspăimântătoare.

Înapoi! strigă Pencroff. Puştile noastre sunt încărcate doar cu alice, şi fiarele care rag pe aici atât de puternic se tem de ele ca de un grăunte de sare!

Şi marinarul, înşfăcându-l pe Harbert de un braţ îl târî la adăpostul stâncilor, chiar în clipa în care un animal de o rară frumuseţe se ivea la intrarea văgăunii.

Era un jaguar de o mărime cel puţin egală cu aceea a fraţilor săi din Asia, măsurând peste cinci picioare de la cap la coadă. Blana sa roşcată avea pe spate mai multe rânduri regulate de pete negre, iar pântecul îi era în întregime alb.

Fiara făcu câţiva paşi înainte şi, zburlindu-şi blana, îşi roti ochii în jur, cu privirea aprinsă. Din atitudinea ei se vedea că nu era prima dată când întâlnea miros de om.

În aceeaşi clipă, reporterul se ivi de după o stâncă şi Harbert, crezând că acesta n-a văzut jaguarul, e cât p-aci să-i iasă înainte. Dar Gédéon Spilett îi făcu un semn cu mâna, apropiindu-se de animal. Nu era primul jaguar cu care se întâlnea şi, înaintând până la o depărtare de zece paşi de fiară, rămase nemişcat cu carabina la ochi, fără ca vreun muşchi să-i tresară.

Pentru o clipă, jaguarul se ghemui, pregătindu-se de atac, apoi se repezi spre vânător. Dar, în clipa în care sări, un glonte îl lovi drept între ochi, lăsându-l mort pe loc.

Harbert şi Pencroff se repeziră spre jaguar. Nab şi Cyrus Smith sosiră şi ei în fuga mare, rămânând pironiţi în faţa

animalului întins la pământ; minunata lui blană avea să împodobească sala cea mare a Casei de Granit.

Ah, domnule Spilett, câtă admiraţie am pentru dumneavoastră! Şi totodată vă invidiez, strigă Harbert, entuziasmat.

Ei, dragul meu, răspunse reporterul, în locul meu ai fi făcut la fel.

Eu n-am atâta sânge rece!

N-ai decât să-ţi închipui, Harbert, că jaguarul este un iepure şi atunci vei trage cât se poate de liniştit.

Asta-i bună! spuse Pencroff. Doar n-o fi tot atât de puţin primejdios!

Şi acum, de vreme ce jaguarul şi-a părăsit vizuina, nu văd de ce n-am ocupa-o noi! adăugă Gédéon Spilett.

Dar dacă vin alţii? întrebă Pencroff.

Va fi destul să aprindem un foc mare la gura văgăunii, spuse reporterul, şi nu vor îndrăzni să-i treacă pragul.

La casa jaguarilor, atunci răspunse marinarul, trăgând după el cadavrul animalului.

Pionierii se îndreptară spre vizuina părăsită şi, în timp ce Nab jupuia jaguarul, tovarăşii săi îngrămădiră în prag o cantitate mare de lemn uscat, adunat din pădure.

Cyrus Smith, care zărise şi el bambuşii, tăie câteva crengi, pe care le aruncă peste mormanul de vreascuri de la intrarea văgăunii.

Apoi se aşezară cu toţii în grotă, unde găsiră o sumedenie de resturi de oase. Pentru orice eventualitate, armele fură încărcate. Pionierii cinară şi, înainte de culcare, ca să nu fie stingheriţi de musafiri nepoftiţi, dădură foc vreascurilor de la gura văgăunii.

Pe neaşteptate, izbucni un adevărat foc de artificii. Erau bambuşii care explodau sub acţiunea căldurii! Dacă n-ar fi fost decât acest zgomot şi tot ar fi fost de ajuns să îndepărteze fiarele cele mai îndrăzneţe.

Mijlocul acesta de a provoca detunături nu fusese născocit de inginer, încă Marco Polo susţinea că, de veacuri, tătarii

îndepărtau în felul acesta de aşezările lor fiarele primejdioase din Asia Centrală.

CAPITOLUL V.

O propunere. Înfăţişarea coastei. În căutarea urmelor presupusului naufragiu. O epavă în văzduh. Descoperirea unui mic port natural. La miezul nopţii, pe malul râului Mercy. O barcă în voia valurilor.

Cyrus Smith şi tovarăşii săi dormiră somn greu şi liniştit în văgăuna pe care jaguarul le-o dăruise atât de frumos.

În zorii zilei, se duseră cu toţii la capătul promontoriului şi privirile lor cercetară cu atenţie orizontul. Pentru ultima dată, inginerul constată că nici un catarg, nici o urmă de vas nu se iveau la suprafaţa mării. Nici privind cu ochianul nu descoperi nimic ce-ar fi putut da de bănuit.

De asemenea, nici pe litoral nu se zărea nimic, cel puţin privind linia dreaptă, care se întindea pe vreo trei mile spre sud pe coasta promontoriului, căci dincolo de ea începea o ieşitură a ţărmului care ascundea vederii cealaltă parte. Nici de la capătul sudic al peninsulei nu se mai putea zări capul Ghearei, ascuns după stâncile înalte.

Rămânea acum de explorat ţărmul meridional al insulei, şi stăteau în cumpănă, neştiind dacă s-o facă în acea zi. Până atunci, nu se gândiseră la această prelungire a călătoriei, mai ales că nu se aşteptaseră să nu găsească nici o urmă de naufragiu pe coasta apuseană. De aceea, îşi lăsaseră şi piroga legată de malul Râului Cascadei. Acum, însă, când constatară că pe ţărmul de apus nu vor găsi nici un semn de naufragiu, pionierii îşi dădură seama că trebuiau să caute pe coasta de sud a insulei ceea ce nu găsiseră pe cea de vest.

Gédéon Spilett fu acela care ceru să se prelungească cercetările, până când chestiunea presupusului naufragiu va fi complet lămurită… De aceea, întrebă la ce depărtare se află capul Ghearei de extremitatea peninsulei.

Cam la treizeci de mile, răspunse inginerul, – dacă ţinem seama de cotiturile coastei.

Treizeci de mile! spuse Gédéon Spilett. Asta înseamnă o zi bună de mers. Eu îmi închipui însă că ne putem întoarce la Casa de Granit şi de-a lungul ţărmului de sud.

Dar, – observă Harbert, – de la capul Ghearei la Casa de Granit trebuie să mai socotim cel puţin zece mile.

Hai să spunem patruzeci de mile, răspunse reporterul, – şi hai să le şi facem. E adevărat, drumul e obositor, dar cel puţin vom cunoaşte insula şi nu vom mai fi nevoiţi să pornim într-o altă explorare.

Foarte bine, să mergem, spuse Pencroff. Dar ce facem cu piroga?

Dacă barca a rămas singură o zi întreagă la izvorul râului, răspunse Gédéon Spilett, – poate să mai stea încă două zile. Până acuma nu ne putem plânge de hoţi pe insulă.

Totuşi, – observă marinarul, – când mă gândesc la păţania cu broasca, parcă nu mai am atâta încredere.

Broasca! Broasca ţestoasă! răspunse reporterul. Nu ştii că a răsturnat-o marea?

Cine ştie? şopti inginerul.

Dar… începu Nab.

Nab avea ceva de spus, dar deschisese gura fără să zică nimic.

Ce vrei să spui, Nab? întrebă inginerul.

Dacă ne întoarcem de-a lungul ţărmului până la capul Ghearei, răspunse Nab, – după ce vom ocoli capul vom întâlni în cale…

Râul Mercy, aşa-i, răspunse Harbert, – şi nu vom avea nici pod, nici barcă pentru a-l trece!

Nu-i nimic, domnule Cyrus, răspunse Pencroff, – cu câteva trunchiuri de copac nu ne va fi greu să trecem râul!

Cum o fi… spuse Gédéon Spilett. însă ne va prinde bine să construim un pod, dacă vrem să avern drumul direct către Far-West.

Un pod? strigă Pencroff. Dar ce, domnul Smith nu e de felul lui inginer? Când vom avea nevoie de un pod, ne va face unul. Cât priveşte trecerea pe celălalt mal al râului, în

astă-seară, mă priveşte pe mine. Mai avem mâncare pentru o zi, şi de altminteri, poate că nu vom mai duce lipsă de vânat. Deci, înainte!

Propunerea reporterului, susţinută cu însufleţire de marinar, avu încuviinţarea tuturor, căci fiecare ţinea să termine cu îndoielile. Afară de aceasta, întoarcerea pe la capul Ghearei completa de minune explorarea. Dar nu aveau o clipă de pierdut, căci o etapă de patruzeci de mile se străbate cu greu şi nu puteau ajunge la Casa de Granit înainte de căderea nopţii.

La ora şase dimineaţa, micul grup porni. Puştile fură încărcate în vederea întâlnirilor neplăcute, şi Top, care alerga înainte, primi poruncă să cerceteze marginea pădurii.

De la extremitatea promontoriului, cu care se sfârşea peninsula, coasta se rotunjea pe o distanţă de cinci mile, distanţă pe care o parcurseră repede, fără să găsească nici cel mai neînsemnat semn de debarcare, nici o epavă, nici un foc stins, nici o urmă de paşi omeneşti.

Pionierii ajunseră în golful Washington, de unde îmbrăţişară cu privirea întreaga întindere a litoralului sudic. La o depărtare de douăzeci şi cinci de mile, coasta se termina cu capul Ghearei, care de-abia se zărea în ceaţa dimineţii şi pe care un fenomen de miraj îl arăta aşezat mai sus, ca şi cum ar fi fost suspendat între pământ şi apă. între locul unde se aflau pionierii şi fundul uriaşului golf, ţărmul cuprindea mai întâi o plajă întinsă şi dreaptă, mărginită în fund de un lanţ de arbori, apoi coasta, foarte neregulată, înainta în mare cu ieşituri ascuţite, şi mai departe, câteva stânci negricioase, risipite într-o neorânduială pitorească, se terminau cu capul Ghearei!

Astfel se înfăţişa această parte a insulei, pe care o vedeau pentru întâia oară, şi exploratorii se opriră o clipă, cercetând-o Cu privirea.

Un vapor eşuat aici, spuse Pencroff, ar fi pierdut. Uitaţi-vă, bancuri de nisip până în larg, şi mai departe stânci şi iar

stânci! Primejdioase locuri!

Dar cel puţin ar mai rămâne ceva din vapor? întrebă reporterul.

Ar rămâne câteva bucăţi de lemn pe stânci şi nimic alături, îi răspunse marinarul.

De ce?

Pentru că aceste nisipuri, mai primejdioase decât stâncile, înghit tot ce aruncă marea în aceste locuri Şi un vapor întreg, de câteva sute de tone, poate să dispară în întregime în câteva zile.

Atunci, Pencroff, întrebă inginerul, n-ar fi de loc de mirare să nu mai fi rămas urmă din vasul care ar fi putut eşua pe aceste nisipuri?

Desigur, domnule Smith, datorită furtunii şi condiţiilor atmosferice. Totuşi, este îndoielnic, chiar dacă s-a întâmplat aşa, să nu mai fi rămas nici măcar catarge sfărâmate sau bucăţi răzleţe aruncate departe pe ţărm, acolo de unde nu le pot lua valurile.

Atunci să cercetăm mai departe, hotărî Cyrus Srnith.

La ora unu după-amiază, după ce străbătuseră douăzeci de mile, pionierii ajunseră la capătul golfului Washington.

Poposiră ca să prânzească.

Din acel loc, începea o coastă neregulată, plină de crestături ciudate, în faţa căreia se întindea un şir lung de stânci, ce luaseră locul bancurilor de nisip. Acum, marea le acoperea aproape în întregime, dar peste câtva timp, apele aveau să se retragă şi stâncile aveau să se înalţe din apă. Valurile se spărgeau de aceste stânci, alunecând apoi în lungi dâre înspumate. Până la capul Ghearei, plaja se îngusta mereu, gâtuită între stânci şi marginea pădurii.

Drumul era din ce în ce mai anevoios, deoarece întâlneau nenumărate stânci prăvălite pe ţărm. Peretele de granit devenea tot mai înalt şi nu se mai vedea acum decât coroana verde a copacilor de pe creastă, unde nu se simţea nici o adiere de vânt.

După o jumătate de oră de odihnă, pionierii îşi reluară drumul şi privirea lor cercetă cu atenţie fiecare colţişor al plajei şi şirul de stânci. Pencroff şi Nab se aventurau chiar printre ele, de câte ori privirea le era atrasă de ceva neobişnuit. Nu găsiră nici urmă de epava şi îşi dădeau seama mereu că se lăsaseră înşelaţi de câte o stâncă de formă curioasă. Constatară totuşi că pe această plajă, se aflau în mare cantitate scoici bune de mâncat dar, până ce nu-şi vor fi îmbunătăţit mijloacele de transport şi nu vor fi făcut o punte de legătură între cele două maluri ale râului Mercy, nu se puteau folosi de ele.

Până atunci, cu toate cercetările, nu găsiseră nici o urmă a presupusului naufragiu. Şi oricum, un obiect mai mare, corpul unui vas, de pildă, n-ar fi putut să treacă neobservat. Rămăşiţele sale ar fi fost aruncate de valuri pe ţărm, ca şi lada pe care o găsiseră la douăzeci de mile de acolo. Dar nu se zărea nimic.

Pe la ora trei, Cyrus Srriith şi tovarăşii săi ajunseră la un mic golf, aproape închis, în care nu se vărsa nici o apă. El forma un adevărat mic port natural, care nu putea fi zărit din larg. Era legat de mare printr-un canal îngust, în locul rămas liber între stânci.

În fundul acestui golf, marginea stâncoasă se sfărâmase, datorită vreunei puternice erupţii vulcanice, formând o trecătoare în pantă, care ducea până la platoul superior. De aici şi până la capul Ghearei, nu puteau fi mai mult de zece mile, iar până la platoul Grande-Vue erau cam patru mile în linie dreaptă.

Gédéon Spilett propuse tovarăşilor săi să facă un mic popas sus pe creastă. Nimeni nu avu nimic împotrivă, căci mersul îndelungat le deschisese pofta de mâncare şi, cu toate că mai era până la cină, fiecare se înfruptă bucuros din vânatul ce-l duceau cu ei, în aşteptarea ospăţului de seară la Casa de Granit.

Câteva minute mai târziu,.pionierii şedeau la poalele unui pâlc de minunaţi pini maritimi, mâncând proviziile aduse de

Nab, Deşi locul unde se aflau era aşezat la cincizeci sau şaizeci de picioare deasupra nivelului mării, lăsând loc larg privirilor, dincolo de ultimele stânci ale capului şi până în golful Uniunii, nu puteau zări nici insula, nici platoul Grande-Vue, deoarece relieful solului şi perdeaua de copaci închideau în întregime priveliştea spre nord.

Nu mai trebuie adăugat că nici pe această parte a litoralului, nici pe mare nu zăriră nici o urmă de epavă sau de vapor, cu toate că inginerul cercetă amănunţit cu ochianul întreaga întindere, până unde cu greu mai deosebeai cerul deape.

De asemenea, întreaga regiune a litoralului, care mai rămăsese neexplorată, fu cercetată tot cu ochianul, cu cea mai mare atenţie, fără a se descoperi ceva.

Acum, spuse Gédéon Spilett, trebuie să ne resemnăm şi să ne gândim că nimeni nu va veni să ne ceară socoteală că am luat în stăpânire această insulă!

Bine, dar alicea? întrebă Harbert. Totuşi, ea nu este un produs al închipuirii noastre!

Mii de draci! Sigur că nu, strigă Pencroff cu gândul la măseaua spartă.

Atunci, ce concluzie trageţi? întrebă reporterul.

Trag concluzia, răspunse inginerul, că în ultimele trei luni un vas s-a oprit aici de voie sau de nevoie…

Cum, Cyrus, dumneata ai admite că el a putut fi înghiţit de nisipuri fără să lase vreo urmă? strigă reporterul.

Nu, dragă Spilett, dar caută să-ţi dai seama că dacă e sigur că o fiinţă omenească a pus piciorul pe această insulă, e tot atât de sigur că acum a părăsit-o.

Atunci, dacă nu mă înşel, domnule Cyrus, preciza Harbert, vaporul a plecat?

Fireşte.

Şi am pierdut astfel pentru totdeauna prilejul de a ne repatria! strigă Nab.

Tare mi-e teamă că pentru totdeauna.

Ei bine! Deoarece am pierdut prilejul, haideţi să mergem acasă, spuse Pencroff, căruia i se şi făcuse dor de Casa de Granit.

Dar nici nu se ridicase bine, când auziră lătratul lui Top, care ieşi din pădure, ţinând în bot. o bucată de pânză plină de noroi.

Nab smulse peticul din gura câinelui. Era o bucată de pânză groasă.

Top lătra mereu şi prin săriturile sale părea că-şi cheamă stăpânul în pădure.

O fi ceva pe acolo care ar putea să explice alicea mea! strigă Pencroff.

Un naufragiat! răspunse Harbert.

Rănit poate! spuse Nab.

Sau mort! răspunse reporterul.

Şi toţi se repeziră în urma câinelui, printre brazii uriaşi, care se ridicau la marginea pădurii. Pentru orice eventualitate, Cyrus Smith şi tovarăşii săi.îşi pregătiră armele.

Înaintară destul de adânc în pădure; dar, spre marea lor dezamăgire, nu văzură nici o urmă de paşi. Lianele şi tufişurile dese erau neatinse şi fură chiar nevoiţi să le taie cu toporul, aşa cum făcuseră atunci când părăsiseră piroga, în inima pădurii. Era deci greu de presupus că cineva ar fi putut trece prin acele locuri. Şi totuşi Top alerga ca o fiinţă cu voinţă proprie, care urmăreşte un gând bine definit, nu ca un câine care caută la întâmplare.

După un drum de şapte sau opt minute, Top se opri. Pionierii, ajunşi într-un luminiş mărginit de copaci înalţi, îşi rotiră privirea în jur, dar nu văzură nimic nici printre tufişuri, nici printre trunchiurile copacilor.

Ce e, Top? întrebă Cyrus Smith.

Top lătra tot mai tare, sărind în jurul unui pin uriaş.

Deodată, Pencroff strigă:

Ah! Bun! Foarte bine!

Ce e? întrebă Gédéon Spilett.

Noi căutăm o epavă pe mare sau pe pământ I.

Ei şi?

Ei bine, ea se găseşte în văzduh!

Şi marinarul arătă un fel de zdreanţă mare, albicioasă, agăţată în vârful pinului şi din care Top adusese o bucată căzută pe jos.

Dar asta nu e o epavă! strigă Gédéon Spilett.

Ba să avem iertare! răspunse Pencroff.

Cum? Este…?

E tot ce-a mai rămas din nava noastră aeriană, din balonul nostru, care a eşuat acolo, în vârful copacului.

Pencroff nu se înşela şi scoase nişte urale puternice, adăugând:

Iată o pânză minunată! Avem acum din ce ne face rufărie pentru ani de zile. Ce de batiste şi cămăşi vom avea! Ei, domnule Spilett, ce spuneţi de o insulă în care cămăşile cresc în copaci?

Era într-adevăr o întâmplare fericită pentru pionierii insulei, să regăsească rămăşiţele aerostatului, care căzuse acolo după ce se înălţase ultima oară, zadarnic, în văzduh. Rămânea de hotărât dacă să păstreze învelişul sub această Formă, pentru cazul în care ar fi încercat o nouă călătorie aeriană, sau să întrebuinţeze cu folos cele câteva sute de coţi de pânză de bumbac, de cea mai bună calitate, după ce vor fi îndepărtat lacul, cu care era acoperită. Bucuria lui Pencroff Fu împărtăşită de toţi.

Dar învelişul agăţat de copac trebuia luat şi pus într-un loc sigur. Lucrul acesta n-a fost uşor! Nab, Ilarbert şi marinarul, urcaţi în vârful copacului, făcură minuni de acrobaţie, ca să elibereze din încleştarea crengilor aerostatul uriaş, acum dezumflat.

Operaţia ţinu peste două ore şi avu drept rezultat scoaterea învelişului cu supapă, a resorturilor şi a garniturilor sale de aramă, ba chiar şi a plasei, care reprezenta o mare cantitate de sfoară. De asemenea, a fost salvat cercul’ de siguranţă de la baza balonului şi ancora.

învelişul, afară de locul în care se spărsese, era. în stare bună şi numai apendicele inferior fusese rupt.

O comoară le picase din cer!

Nădăjduiesc, domnule Cyrus, spuse marinarul, că dacă ne vom hotărî vreodată să părăsim insula, nu vom mai călători cu balonul. Vapoarele astea ale văzduhului nu te duc chiar unde vrei. După părerea mea, mai bine ne-am apuca să facem o navă mare de vreo douăzeci de tone. Din această ţesătură, voi face pânzele trebuitoare corăbiei. Iar din rest ne vom îmbrăca!

Vom vedea, Pencroff, vom vedea, răspunse Cyrus Smith.

Deocamdată, să punem totul în siguranţă, răspunse Nab.

Într-adevăr, nu putea fi deocamdată vorba să transporte la Casa de Granit acea uriaşă cantitate de pânză şi sfoară, care era foarte grea, şi până când vor fi construit un vehicul bun pentru căratul lor, era totuşi mai bine să adăpostească această bogăţie de furia uraganelor. Pionierii, opintindu-se cu toţii, izbutiră să tragă epava până la ţărm, unde găsiră o grotă destul de mare, astfel orientată, încât nu pătrundea în ea nici vântul, nici ploaia, şi nici marea.

Aveam nevoie de un dulap, ca să punem la adăpost balonul, spuse Pencroff, şi iată an găsit unul, dar cum nu se încuie cu cheia, e mai bine să-i astupăm intrarea. Nu spun asta pentru hoţii cu două picioare, ci pentru cei în patru labe.

La ora şase seara, totul fu terminat şi după ce dădură micului port numele, foarte nimerit de altfel, de „portul Balonului”, se întoarseră la capul Ghearei. Pencroff şi inginerul discutau despre diferitele proiecte, care trebuiau executate în timpul cel mai scurt. Printre lucrările ce nu sufereau întârziere, se impunea construirea unui pod peste râul Mercy, ca să stabilească o’legătură uşoară cu sudul insulei; apoi vor veni cu căruciorul să ia aerostatul, căci barca nu le-ar fi îngăduit să-l transporte; mai târziu, aveau să facă o barcă mai mare, cu care să poată întreprinde călătorii în jurul insulei, apoi…

Între timp, se întunecase. Când pionierii ajunseră la capul Epavei, la locul unde descoperiseră preţioasa ladă, se înserase de-a binelea. Dar nici acolo, ca şi în celelalte locuri cercetate până atunci, nici o urmă nu arăta că ar fi naufragiat vreun vas şi nu puteau de’cât să tragă aceleaşi concluzii la care ajunsese Cyrus Srriith.

De acolo până la Casa de Granit mai rămâneau.de făcut patru mile, pe care le străbătură repede. Era aproape de miezul nopţii, când pionierii ajunseră la primul’cot al râului Mercy.

Aici, albia avea o lărgime de optzeci de picioare şi e,ra greu de trecut, dar Pencroff, ca marinar încercat, se obligase să învingă greutăţile.

Fără îndoială, că pionierii erau frânţi de oboseală. Călătoria fusese lungă şi muncă depusă pentru adăpostirea rămăşiţelor balonului îi sleise de-a. binelea de. puteri. Erau grăbiţi să se întoarcă la Casa de Granit, să mănânce şi să se culce. Dacă podul ar. fi existat, ei ar fi fost acasă într-un sfert de oră.

Noaptea era foarte întunecoasă. Pencroff se pregătea să se ţină de cuvânt, construind o plută cu care să treacă râul Mercy. împreună cu Nab, înarmaţi cu topoare, aleseră doi copaci de lângă ţărm, din care hotărâră să facă o plută. Cu ultimele lor puteri, atacară baza copacilor.

Cyrus Smith şi Gédéon Spilett şedeau pe mal, aşteptând momentul să le vină în ajutor, iar Harbert se plimba primprejur, fără să se depărteze însă prea mult.

Deodată, băiatul, care hoinărea în susul apei, se întoarse repede, arătând ceva cu degetul;

Pluteşte ceva acolo, în voia valurilor! strigă el. Pencroff îşi întrerupse lucrul şi zări un obiect, care apărea nedesluşit în umbră.

O barcă! spuse el.

Se apropiară cu toţii şi, spre marea lor mirare, zăriră într-adevăr o barcă dusă de curent.

Hei, ăia din barcă! strigă el dintr-un vechi obicei marinăresc, fără să-şi dea seama că era mai bine să facă cât mai puţin zgomot.

Nici un răspuns. Barca continua să lunece şi nu mai era decât la câţiva paşi, când marinarul strigă:

Dar e piroga noastră! S-a rupt odgonul şi a fost târâtă de curent! Ne-a sosit la ţanc!

Piroga noastră? şopti inginerul.

Pencroff avea dreptate. Era într-adevăr barca lor, al cărei odgon fără îndoială se rupsese şi care se întorcea singură de la izvoarele râul ui Mercy. Acum trebuiau s-o prindă, înainte ca ea să fie târâtă de curentul râului, dincolo de revărsarea lui. Cu ajutorul unei prăjini, Nab şi Pencroff izbutiră, cu multă îndemânare, să tragă barca la mal.

Inginerul se urcă cel dintâi în pirogă şi, apucând odgonul, se încredinţa, pipăindu-l, că se rupsese datorită frecării de stâncă.

Iată, îi spuse reporterul încet, iată ce se poate numi o împrejurare…

Ciudată, adăugă Cyrus Smith.

Ciudată sau nu, era o împrejurare fericită! Harbert, reporterul, Nab şi Pencroff se îmbarcară. Ei nu se îndoiau o clipă de faptul că odgonul se rupsese; dar cel mai curios lucru era că barca ajunsese În dreptul lor la un moment atât de potrivit. Soiul acesta de întâmplări ţine mai mult de domeniul basmelor.

Cu câteva lovituri puternice de vâsle, pionierii ajunseră la punctul de revărsare a râului Mercy. Aici, barca fu trasă pe plajă până la Cămin, apoi se îndreptară cu toţii către scara Caseide Granit.

Dar, în acea clipă, Top latră cu furie, şi Nab, care căuta prima treaptă, scoase un ţipăt…

Scara dispăruse!

CAPITOLUL VI.

Strigătele lui Pencroff. O noapte la Cămin. Săgeata lui Harbert. Planul lui Cyrus Smitb. O soluţie neaşteptată. Ce

se petrecuse la Casa de Granit. Jup în slujba pionierilor.

Cyrus Smith se oprise fără să rostească nici un cuvânt. Tovarăşii săi pipăiau în întuneric atât pereţii de granit ca să vadă dacă nu cumva scara fusese deplasată de vânt, cât şi solul, pentru cazul când s-ar fi desprins, căzând pe jos... Dar scara nu era de găsit nicăieri şi, din pricina întunericului de nepătruns, nu se putea vedea nici dacă ea fusese aruncată, poate de vreo răbufnire a vântului, pe ieşitura de. la jumătatea zidului de granit.

Dacă e o glumă, strigă Pencroff, e una proastă! Să soseşti acasă la tine şi să nu mai găseşti scara care duce la camera ta, nu e un lucru plăcut pentru nişte oameni obosiţi!

Nab scotea strigăte de uimire.

Şi nici măcar n-a suflat vântul! observă Harbert. Încep să cred că se petrec lucruri ciudate pe insula Lincoln, spuse Pencroff.

Ciudate? interveni Gédéon Spilett. Nicidecum, Pencroff. Nimic nu este mai firesc. Cineva a venit în lipsa noastră, a pus stăpânire pe casă şi a tras scara!

Cineva! strigă marinarul. Şi cine oare?

Cine? Vânătorul cu alicea, răspunse reporterul. De ce n-am încerca să explicăm astfel întârnplarea aceasta neplăcută?

Ei bine! Dacă e cineva acolo, răspunse Pencroff înjurând, căci începuse să-şi piardă răbdarea, am să-l strig şi va fi nevoit să-mi răspundă.

Şi, cu o voce tunătoare, marinarul scoase un „hei, care-i acolo?” prelung, pe care ecoul puternic îl repetă.

Pionierii traseră cu urechea şi li se păru că din înălţimea Casei de Granit se aude un fel de râs răutăcios. Dar nici un glas nu-i răspunse lui Pencroff şi toate strigătele puternice şi repetate ale marinarului se dovediră zadarnice.

Oamenii cei mai nepăsători din lume ar fi avut de ce să se mire, şi nici pionierii noştri nu puteau rămâne indiferenţi. În situaţia în care se aflau, orice întâmplare avea însemnătatea ei şi, fără îndoială că, de şapte luni de când

locuiau pe această insulă, nu fuseseră niciodată într-o situaţie atât de încurcată.

Aşa cum stăteau acum lucrurile, uitaseră de oboseală şi, stăpâniţi de ciudăţenia întâmplării, se grămădiseră la poalele stâncii de granit, neştiind ce să mai facă: îşi puneau întrebări la care nu aflau răspuns şi se pierdeau în nenumărate presupuneri, care de care mai de necrezut. Nab se văicărea, foarte necăjit că nu putea să se întoarcă la bucătăria sa, cu atât mai mult cu cât proviziile luate la plecare se terminaseră şi nu avea cum să facă rost deocamdată de altele.

Dragii mei, spuse atunci Cyrus Smith, nu avem altceva de făcut decât să aşteptăm să se facă ziuă şi atunci să procedăm după împrejurări. Până una alta, să mergem la Cămin. Acolo vom fi la adăpost şi, dacă nu avem ce mânca, cel puţin vom dormi.

Dar cine o fi neruşinatul care ne-a făcut una ca asta? întrebă încă o dată Pencroff nedumerit.

Oricine ar fi fost neruşinatul, nu le rămânea altceva de făcut, după cum spusese inginerul, decât să se ducă la Cămin şi să aştepte acolo până în zorii zilei. Totuşi, îi porunciră lui Top să rămână sub ferestrele Casei de Granit şi când Top primea un ordin, îl executa fără să crâcnească. Curajosul câine rămase deci la poalele Casei de Granit, în timp ce stăpânul său şi tovarăşii lui îşi căutau adăpost între stânci.

Am minţi dacă am spune că pionierii, cu toată oboseala lor, dormiră bine pe nisipul Căminului. Nu numai că erau îngrijoraţi de noul incident, datorită întâmplării sau pricinuit poate de mâna omului, dar la Cămin erau şi foarte prost instalaţi. Însă oricare ar fi fost pricina, locuinţa lor se afla deocamdată ocupată şi ei nu se puteau întoarce acasă.

În afară de aceasta, Casa de Granit era mai mult decât o locuinţă. Ea era şi magazia lor. Acolo se afla tot materialul coloniei, arme, instrumente, unelte, muniţii, alimente şi altele. Dacă totul era jefuit, bieţii oameni se vedeau nevoiţi

s-o ia de la început, să amenajeze din nou un adăpost, să-şi facă iar arme şi unelte. Ori lucrul acesta era destul de grav. În culmea neliniştei, ieşeau mereu, când unul, când altul, să vadă ce face Top. Numai Cyrus Smith aştepta cu răbdarea lui obişnuită, cu toate că mintea lui se întărâtă când vedea că se află în faţa unui fapt cu totul de neînţeles şi era indignat la gândul că în jurul său, sau-poate deasupra sa, se petrece un lucru nelămurit. Gédéon Spilett împărtăşea întru totul părerile sale şi amândoi se sfătuiră de câteva ori în şoaptă, examinând împrejurările acestea de neînţeles, în care nu-i mai ajuta nici experienţa, nici spiritul lor de observaţie. Fără îndoială, exista un mister pe această insulă. Dar cum să dezlege această taină? Harbert nu ştia ce să mai creadă şi ar fi vrut să afle cegândeşte Cyrus Smith.

Cel mai supărat dintre toţi era Pencroff, care tuna şi fulgera:

Este o glumă proastă, spunea el, ni s-a făcut o farsă! Mie nu-mi plac farsele şi vai de cel care a făcut-o, când mi-o cădea în mâini!

Cum se crăpă de ziuă, pionierii, bine înarmaţi, se duseră pe ţărm, până la şirul de stânci care ieşeau din apă. Casa de Granit, aşezată drept în bătaia soarelui, avea să fie luminată în curând de primele raze. Într-adevăr, înainte de ora cinci, ferestrele casei, cu obloanele închise, se zăriră prin perdeaua de frunziş.

Privind ferestrele, totul li se părea normal. Dar, când văzură că uşa, pe care o închiseseră înainte de plecare, era acum larg deschisă, scoaseră cu toţii un strigăt puternic.

Nu mai rămânea nici o îndoială că cineva pătrunsese în Casa de Granit.

Scara superioară, întinsă de obicei de la ieşitura zidului de granit până la uşă, era la locul ei, dar scara inferioară fusese scoasă şi ridicată până în prag. Era vădit că musafirii nepoftiţi au ţinut să se pună la adăpost de orice surpriză. Nu era însă cu, putinţă să se stabilească cine erau şi câţi erau, deoarece nimeni nu se arătă privirii.

Pencroff strigă din nou.

Nici un răspuns.

Golanii! strigă marinarul. Dorm şi nu le pasă, ca şi când ar fi la ei acasă! Hei! Piraţi, bandiţi, tâlhari!

În clipa aceea, se lumină complet, şi faţada Casei de Granit fu inundată de razele soarelui. Dar, atât înăuntru, cât şi afară, totul era liniştit.

Pionierii se întrebau dacă în Casa de Granit se afla sau nu cineva, cu toate că poziţia scării arăta lămurit că ocupanţii, oricare ar fi fost ei, nu putuseră fugi. Dar cum să ajungă până la ei?

Lui Harbert îi dădu atunci în gând să lege o frânghie de o săgeată şi să arunce această săgeată în aşa fel, încât să se înfigă în prima treaptă a scării, care atârna în pragul uşii. Ar putea apoi să tragă de sfoară în aşa fel, încât să readucă scara la pământ şi să restabilească legătura cu Casa de Granit.

Altceva nu puteau să facă şi, cu puţină îndemânare, lucrul trebuia să izbutească. Din fericire, arcul şi săgeţile fuseseră depuse într-un coridor al Căminului, unde se aflau de asemenea câţiva zeci de coţi de frânghie împletită din foi de hibiscus. Pencroff desfăşură frânghia şi fixă un capăt al ei de o săgeată bine ascuţită. Apoi, Harbert puse săgeata în arc şi ochi cu mare grijă extremitatea de jos a scării.

Cyrus Smith, Gédéon Spilett, Pencroff şi Nab se retrăseseră în aşa fel, încât să observe tot ce se petrecea în Casa de Granit. Reporterul ţinea sub observaţie uşa, cu carabina gata de tragere.

Arcul se încorda şi săgeata şuieră, târând după sine frânghia. Ţinta fiind bine ochită, săgeata se înfipse în locul dorit.

Harbert izbutise, dar când frânghia începu să tragă scara, un braţ trecu repede prin crăpătura uşii, o apucă şi o trase înăuntru.

Mizerabile! strigă marinarul. Mi se pare că nu mai ai mult de aşteptat până să te lovească un glonte.

Dar cine-o fi? întrebă Nab.

Cine? N-ai văzut?

Nu.

Păi, e o maimuţă! Locuinţa noastră a fost ocupată de maimuţe, care s-au urcat pe scară în lipsa noastră!

În aceeaşi clipă, parcă pentru a întări cele spwse de marinar, vreo trei-patru maimuţe deschiseră obloanele şi se arătară la ferestre, salutând cu mii de strâmbături pe adevăraţii proprietari.

Ştiam că e doar o farsă! strigă Pencroff. Dar farsorul ăsta va plăti pentru toţi ceilalţi!

Marinarul întinse puşca, ochi repede una din maimuţe şi trase. Celelalte dispărură, afară de una care, lovită mortal, căzu pe plajă.

Nu mai rămânea îndoială că animalul doborât făcea parte din specia antropomorfelor, denumite astfel din pricina asemănării lor cu omul. Harbert, cu vastele-i cunoştinţe în domeniul zoologiei, declară că această maimuţă mare era un urangutan.

Ce animal minunat! strigă Nab.

Minunat, dacă vrei tu, răspunse Pencroff, dar încă nu văd cum ne vom întoarce acasă.

Harbert e un bun ţintaş, spuse reporterul, şi arcul lui este aici. Să mai încerce.

Bine, dar maimuţele sunt. şirete! strigă Pencroff. Ele n-o să mai stea la fereastră, aşa că n-o să le putem ucide. Ah, când mă gândesc la pagubele pe care pot să le facă în camere şi în magazie…

Răbdare! răspunse Cyrus Smith. Lighioanele astea nu ne pot ţine multă vreme în încurcătură!

N-am să mă liniştesc decât atunci când’ am să le văd afară, răspunse marinarul. Şi apoi, cine ştie câţi caraghioşi din ăştia sunt acolo sus?

Ar fi fost greu să i se răspundă lui Pencroff şi tot atât de greu să se reînceapă tentativa cu săgeata, căci extremitatea inferioară a scării fusese trasă înăuntru şi, când încercară

din nou să smucească frânghia, ea se rupse, iar scara rămase sus.

Mai trecură două ore, în timpul cărora maimuţele avură grijă să nu se arate; dar ele erau tot acolo, şi de câte ori îşi furişau un bot sau o labă prin uşă, erau întâmpinate cu salve de puşcă.

Să ne ascundem, spuse atunci inginerul. Poate că maimuţele ne vor crede plecaţi şi vor ieşi din nou. Spilett şi Harbert. să stea la. pândă după stânci şi să. tragă cum va apare vreuna.

Sfaturile inginerului fură urmate; reporterul şi tânărwl, cei mai buni. ochitori ai coloniei, se aşezară la. pândă. între timp, Nab, Pencroff şi Cyrus Smith se urcară pe platou îndreptându-se spre pădure ca să vâneze puţin, căci sosise ora mesei, şi proviziile lor se sfârşiseră.

Vânătorii se întoarseră peste o jumătate de ceas cu câţiva porumbei, pe care înfipseră cum putură. Între timp, nu se arătase nici o maimuţă.

Cât timp Gédéon Spilett şi Harbert mâncară, Top stătu de strajă sub ferestre. După masă, ţintaşii noştri se întoarseră la postul lor.

După alte două ore, situaţia era aceeaşi. Maimuţele nu dădeau nici un semn de viaţă, parcă dispăruseră de acolo, speriate, probabil, de moartea uneia dintre ele şi de focurile de puşcă. Stăteau ascunse în fundul camerelor Casei de Granit sau chiar în magazie. Şi când se gândiră pionierii la bogăţiile care se aflau în magazie, ajunseră, cu toată stăruinţa inginerului de a-şi păstra răbdarea, să-şi iasă de-a binelea din fire. Nu-i vorbă, aveau şi de ce.

Începe să fie destul de neplăcută povestea asta, spuse în cele din urmă reporterul. Şi poate să mai ţină mult.

Totuşi, trebuie să-i gonim pe tâlharii ăştia strigă Pencroff. Oricât de numeroşi ar fi, le venim noi de hac, dar pentru asta ar trebui o luptă corp la corp! Nu-i nici un mijloc să ajungem până acolo?

Ba da, răspunse atunci inginerul, străfulgerat de un gând.

Ei, dacă există, e desigur şi cel mai nimerit, spuse Pencroff, căci tot nu ştim ce să facem. Spuneţi-l!

Să încercăm să pătrundem în Casa de Granit prin fostul canal de scurgere al lacului, răspunse inginerul.

Ei! Mii de draci! strigă marinarul. Cum de nu m-am gândit la una ca asta?

Era într-adevăr singurul mijloc de a intra în Casa de Granit, pentru a goni maimuţele de acolo. E drept că intrarea canalului fusese închisă cu un zid de stânci cimentate, pe care acum se vedeau nevoiţi să-l sacrifice, dar pe care îl puteau reface. Din fericire, inginerul nu-şi pusese încă în aplicare planul său, care prevedea camuflarea acestei intrări prin inundarea porţiunii de teren respective. Altfel, lucrurile n-ar fi mers chiar atât de uşor.

Trecuse de amiază, când pionierii, înarmaţi cu târnăcoape şi hârleţe, părăsiră Căminul şi trecură pe sub ferestrele Casei de Granit. După ce îi porunciră lui Top să rămână la postul său, se îndreptară spre platoul Grande-Vue.

Dar nu făcuseră nici cincizeci de paşi, când auziră lătratul furios al câinelui. Suna ca o chemare desperată.

Se opriră numaidecât.

Repede înapoi! spuse Pencroff. O luară cu toţii la fugă spre casă.

Ajunşi la cotitură, ei constatară că situaţia se schimbase.

Într-adevăr, maimuţele, speriate deodată de o pricină necunoscută, căutau să fugă. Vreo două, trei alergau şi săreau de la o fereastră la alta, cu sprinteneala unui acrobat. Ele nici nu căutau măcar să pună scara la loc şi să coboare pe unde se urcaseră. Groaza pe care o resimţeau le făcuse să uite de ea. Cinci sau şase dintre ele erau acum în bătaia puştilor şi pionierii, ochind u-le cu uşurinţă, traseră. Unele, rănite sau moarte, căzură în interiorul camerelor, scoţând ţipete îngrozitoare. Celelalte se prăvăliră în afară şi peste câteva minute totul te făcea să presupui că nu mai rămăsese niciuna vie în Casa de Granit.

Pencroff izbucni din nou în urale.

Lasă uralele, spuse Gédéon Spilett.

De ce? Le-am omorât pe toate!

Foarte bine, dar cu asta tot n-am izbutit să ajungem în casă.

Să mergem la canal! spuse Pencroff.

Bineînţeles, răspunse inginerul. Deşi ar fi fost mai bine…

În aceeaşi clipă, ca un răspuns la observaţia lui Cyrus Smith, zăriră scara alunecând pe pragul uşii, apoi desfăşurându-se şi căzând până jos.

Ei! Ciudat lucru! strigă marinarul, uitându-se la Cyrus Smith.

Cam prea ciudat! murmură inginerul, repezindu-se cel dintâi spre scară.

Băgaţi de seamă, domnule Cyrus! strigă Pencroff. Poate că mai sunt câteva pe acolo…

Vom vedea, răspunse inginerul, fără să se oprească.

Toţi tovarăşii îl urmară şi peste un minut se aflau în pragul uşii.

Căutară peste tot. Nu era nimeni în camere şi.nici în magazie. Spre bucuria lor, constatară că magazia nu fusese răscolită de maimuţe.

Dar cu scara cum se explică? strigă marinarul. Cine ne-o fi aruncat-o?

În clipa aceea, se auzi însă un ţipăt şi o maimuţă uriaşă, care se ascunsese, dădu buzna în sală, urmărită de Nab.

A! Hoaţa! strigă Pencroff. Şi cu toporul în mână, era cât pe aci să crape capul animalului, când Cyrus Smith îl opri, spunându-i:

Cruţ-o, te rog, Pencroff!

Să cruţ această dihanie?

Da! Ea ne-a aruncat scara!

Inginerul spusese aceasta cu o voce atât de ciudată, încât era greu de ştiut dacă vorbeşte serios sau nu.

Totuşi, ei se aruncară asupra maimuţei, care după scurt timp fu trântită la pământ şi legată cobză.

Uf, grea luptă! strigă Pencroff. Şi acuma ce facem cu acest maimuţoi?

Un ajutor în gospodărie, răspunse Harbert.

Şi vorbind astfel, tânărul nu glumea, căci el ştia câte servicii poate să îndeplinească o astfel de maimuţă, care de obicei e foarte deşteaptă.

Pionierii se apropiară de ea şi-o observară cu atenţie. Era un urangutan. Maimuţele din această familie sunt de o inteligenţă aproape omenească. Folosite la treburile casei ele servesc la masă, mătură odăile, curăţă hainele şi ghetele, se servesc de cuţit, de furculiţă şi lingură şi le place chiar vinul.

Maimuţoiul, legat fedeleş în sala mare a Casei de Granit, era un exemplar mare şi frumos, înalt de vreo şase picioare, cu pieptul lat şi trupul bine proporţional Ochii lui, ceva mai mici decât ai unui om, străluceau de inteligenţă; dinţii săi albi luceau sub mustaţă şi avea o barbă scurtă şi creaţă.

Frumos băiat spuse Pencroff. Dacă i-am cunoaşte barem limba pe care o vorbeşte, am putea să ne înţelegem cu el Atunci, spuse Nab, e lucru serios? îl vom lua la noi?

Da, Nab, răspunse zâmbind inginerul.

Nădăjduiesc că ne va fi de ajutor, adăugă Harbert. Pare tânăr, aşa că va fi uşor de domesticit.

Şi ne vom purta bine cu el, nu-i aşa? spuse Pencroff, căruia îi trecuse supărarea. Apoi, apropiindu-se de urangutan, îl întrebă: Ei, băiete, ce mai faci?

Urangutanul răspunse printr-un mârâit, dar nu părea să fie în toane prea rele.

Vrei să faci parte din colonie? întrebă marinarul’.

Maimuţa mârâi din nou.

Şi te mulţumeşti numai cu mâncare? Urmă un al treilea mârâit afirmativ.

Conversaţia cu el e cam monotonă, observă Gédéon Spilett.

Da, e adevărat! Dar mai târziu va vorbi prin gesturi, răspunse Pencroff.

Astfel, colonia se îmbogăţi cu un nou membru, care avea să-i aducă nenumărate servicii. în amintirea altei maimuţe pe care o cunoscuse, marinarul ceru să i se dea numele de Jupiter şi s-o strige mai scurt: Jup!

Astfel fu instalată şi maimuţa Jup în Casa de Granit.

CAPITOLUL VII.

Planuri. Un pod peste râul Mercy, Platoul Grandevue devine insulă. Podul mobil. Recolta de grâu. Pârâul. Podeţele. Curtea de păsări. Porumbarul. Cei doi măgari sălbatici. Căruţa înhămată. Excursie la portul Balonului.

Pionierii insulei Lincoln îşi recuceriseră deci locuinţa, fără să fie nevoiţi să treacă prin fostul cana! şi fiind astfel scutiţi de o muncă grea de zidărie.

Ultimele ore ale acestei zile le hărăziră înmormântării maimuţelor; apoi, pionierii puseră totul în ordine prin camere, unde, cu toate că nepoftiţii musafiri răsturnaseră mobilele, din fericire, însă, nu spărseseră mai nimic. Nab aprinse din nou focul la bucătărie şi rezervele din cămară fură folosite la pregătirea unui prânz, din care se înfruptară pe săturate.

Jup nu fu uitat nici el şi mâncă cu poftă câteva migdale şi o parte din rădăcinile pe care le puseseră înainte în mare cantitate. Pencroff îi dezlegase numai braţele, socotind nimerit să-i lase totuşi picioarele legate, până când se va mai obişnui cu oamenii.

Înainte de culcare, stând în jurul mesei, Cyrus Smith şi tovarăşii săi discutară câteva planuri, ce trebuiau neîntârziat puse în aplicare. Printre acestea, cele mai însemnate şi mai grabnice erau: construirea unui pod peste râul Mercy, care să lege direct partea de sud a insulei cu Casa de Granit, şi întocmirea unui ţarc destinat muflonilor sau altor animale cu lână, pe care aveau să le prindă. Amândouă aceste planuri rezolvau problema îmbrăcămintei, care devenise cea mai importantă. Într-adevăr, podul le înlesnea să transporte învelişul balonului,

din care voiau să-şi facă rufe, iar ţarcul de animale trebuia să le dea lână pentru îmbrăcămintea de iarnă.

În ceea ce priveşte crescătoria, Cyrus Smith avea de gând s-o aşeze la izvorul Pârâului Roşu, pentru ca animalele să. găsească cu uşurinţă păşuni bogate şi mereu proaspete. Drumul dintre platoul Grande-Vue.şi izvoare era în parte bătătorit, aşa că transporturile vor fi uşurate şi dacă vor avea un căruţ mai bun şi dacă vor izbuti să prindă vreun animal de tracţiune.

Dar dacă nu era nici un neajuns ca această crescătorie să fie aşezată departe de Casa de Granit, nu se putea spune acelaşi lucru despre curtea de păsări, asupra căreia Nab atrăsese atenţia tovarăşilor săi. Într-adevăr, păsările trebuiau să fie la îndemâna bucătarului şi nici un loc nu părea mai potrivit decât partea aceea a malurilor lacului, din jurul vechiului canal. Păsările acuatice se vor simţi acolo tot atât de bine ca şi celelalte, iar cu perechea de galinacee, prinsă la ultima lor excursie, vor face cea dintâi încercare a lor de domesticire.

A doua zi, la 3 noiembrie, începură noile lucrări în vederea construirii podului. Toate braţele fură folosite în această lucrare. Coloniştii, ajunşi de astădată dulgheri, cărară pe plajă ferăstraiele, topoarele, foarfecele, ciocanele.

Acolo, Pencroff făcu următoarea observaţie:

Şi dacă în lipsa noastră i s-ar năzări domnului Jup să tragă scara, pe care ne-a aruncat-o ieri atât de politicos?

S-o legăm bine la capătul de jos, răspunse Cyrus Smith. Ceea ce şi făcură, proptind-o cu doi ţăruşi înfipţi adânc în nisip. Apoi, pionierii, urcând malul stâng al râului Mercy, ajunseră repede la cotul râului.

Se opriră să cerceteze dacă nu era locul cel mai potrivit pentru un pod.

Într-adevăr, de aci până la portul Balonului, descoperit abia în ajun pe coasta sudică, depărtarea era de numai trei mile şi jumătate, iar de la port nu era greu de făcut un

drum, care să uşureze legătura dintre Casa de Granit şi sudul insulei.

Atunci, Cyrus Smith împărtăşi tovarăşilor săi un plan uşor de înfăptuit şi foarte avantajos, la care se gândea de câtva timp. Era vorba de izolarea completă a platoului Grande-Vue, punându-l la adăpost de orice atac posibil. În felul acesta, Casa de Granit, Căminul, curtea de păsări şi toată partea superioară a platoului, destinată culturilor, erau ferite de stricăciunile pe care le puteau pricinui animalele.

Nimic mai uşor decât îndeplinirea acestui plan şi iată cum socotea inginerul să procedeze: El constatase că platoul era apărat din trei părţi de diferite cursuri de apă, fie artificiale, fie naturale.

La nord-est se afla lacul Grant.

La nord curgea râul pe care îl descoperiseră de curând, care îşi săpase albia de pe platou până pe plajă, întrerupt în cursul său doar de cascadă şi ar fi fost de ajuns să-i lărgească albia, ca să pună stavilă incursiunii animalelor.

Partea de est era mărginită de mare, începând de.la punctul de revărsare a noului râu, până la revărsarea râului Mercy.

La sud curgea râul Mercy, de la punctul.său de revărsare până la cotul unde trebuia făcut podul,.

Rămânea deci deschisă numai partea de vest a platoului, cuprinsă între cotul râului şi unghiul sudic al lacului, pe o distanţă mai scurtă de o milă. Pentru a izola platoul şi în partea aceasta, nu aveau decât să sape un şanţ larg şi adânc, care să fie umplut cu apele lacului, formând astfel şi o a doua cascadă, care avea să se verse în râul Mercy. E drept că această lucrare ar fi coborât niţel nivelul lacului, dar Cyrus Smilli observase că debitul de apă al Pârâului Roşu era destul de mare, pentru a compensa această pierdere.

În felul acesta, adăugă inginerul, platoul Grande-Vue va fi o adevărată insulă, înconjurată de apă şi legată de restul domeniului prin podul pe care îl vom face peste râul Mercy,

prin cele două punţi pe care le-am aşezat lângă cascadă şi prin alte câteva podeţe pe care le vom construi mai târziu: unul peste şanţul de care vă spuneam şi al doilea peste Mercy. Iar dacă aceste poduri şi podeţe le vom construi în aşa fel, încât să poată fi ridicate la nevoie, platoul Grandevue va fi la adăpost de orice surpriză.

Toată lumea fu de aceeaşi părere şi Pencroff, ridicând toporul, strigă:

Să ne ocupăm de pod!

Aceasta era lucrarea cea mai grabnică. Ei aleseră copacii, îi tăiară, îi curăţară de crengi şi făcură grinzi, scânduri şi scândurele. La capătul sprijinit de ţărmul drept al râului, podul avea să fie fix, iar la capătul opus, mobil, în aşa fel, încât să se poată ridica cu ajutorul unui scripete, aşa cum văzuseră ei la unele poduri.

Cu toate că munceau cu pricepere, această lucrare însemnată le răpi destul de mult timp, fiindcă râul era larg de optzeci de picioare. Ca să susţină partea fixă a podului, pionierii fură nevoiţi să înfigă câţiva pari în albia râului şi să-şi facă şi un fel de mai pentru bătut capetele parilor, ce aveau să formeze două arcade, dând astfel podului posibilitatea să suporte greutăţi mai mari.

Din fericire, nu lipseau sculele pentru prelucrarea lemnului, nici fierăria pentru consolidare, nici iscusinţa unui om care se pricepea de minune la astfel de lucrări şi, în sfârşit, nici zelul tovarăşilor săi, care în cele şapte luni trăite pe insulă căpătaseră multă îndemânare.

Construirea podului peste râul Mercy ţinu trei săptămâni. La prânz mâncau chiar pe şantier şi vremea fiind minunată, nu se întorceau la Casa de Granit decât pentru cină.

În tot acest timp, Jup se obişnuia cu stăpânii săi, dar tot îi mai cercetă din când în când cu o privire mirată. Din prudenţă, Pencroff nu-i dădea încă libertatea deplină, aşteptând pentru aceasta, pe bună dreptate, ca hotarele platoului să fie mai greu de trecut, în urma lucrărilor pe

care le executau. Top şi Jup se înţelegeau foarte bine şi se jucau împreună, dar maimuţa făcea totul cu seriozitate.

În ziua de 20 noiembrie, lucrarea fu gata. Partea mobilă a podului, echilibrată cu greutăţi, era uşor de manevrat şi solid construită. Între legăturile în care era prinsă şi ultima traversă pe care se sprijinea la închidere, rămânea un loc destul de larg, de vreo douăzeci de picioare, dincolo de care nu se puteau avânta animalele.

Socotiră atunci că venise momentul să aducă învelişul aerostatului, pe care pionierii doreau să-l vadă cât mai curând la ei acasă. Pentru transportul acestuia, era nevoie de un cărucior, şi mai trebuiau să taie şi un drum prin desişurile Far-West-ului. Ori munca aceasta cerea timp. Nab şi Pencroff făcură mai întâi „o recunoaştere” până la portul Balonului şi, constatând că „stocul de pânză” stătea bine acolo, în grota în care-l lăsaseră, hotărâră să continue fără întrerupere lucrările de amenajare a platoului Grande-Vue.

Acum, spuse Pencroff, putem să ne întocmim curtea de păsări în cele mai bune condiţii, pentru că nu mai trebuie să ne temem nici de vizita vulpilor, nici de atacul altor animale răufăcătoare.

Afară de aceasta, adăugă Nab, vom putea desţeleni platoul, ca să transplantăm diferite plante.

Şi să pregătim al doilea lan de grâu! strigă marinarul triumfător.

Într-adevăr, primul lan de grâu, însămânţat cu un singur bob, le dăduse, mulţumită îngrijirii lui Pencroff, o recoltă bogată. El produsese cele zece spice prevăzute de inginer, fiecare spic având optzeci de boabe. Colonia avea astfel opt sute de boabe de grân, ceea ce le făgăduia o recoltă din ce în ce mai bună.

Aceste opt sute de boabe, afară de cincizeci, pe care le puseseră la o parte pentru caz de nevoie, aveau să fie semănate pe alt câmp, cu tot atâta grijă şi atenţie ca şi cel dintâii bob.

Pregătiră terenul, împrejmuindu-l cu un gard solid, făcut din pari înalţi şi ascuţiţi, pentru ca animalele să nu poată sări peste el. Pencroff, plin de imaginaţie, făcu morişti care scârţâiau şi sperietori pentru păsări. Cele şapte sute cincizeci de boabe fură aşezate în mici brazde regulate, urmând ca natura să facă restul.

La 21 noiembrie, Cyrus Smiţh începu să traseze şanţul, care avea să închidă platoul spre vest, de la unghiul sudic al lacului Grant, până la cotul râului Mercy. Se apucară îndată de lucru, dar, după un strat de pământ, dădură din nou de granit. Fură nevoiţi să prepare din nou nitroglicerină, care le înlesni şi de astădată munca şi, în mai puţin de cincisprezece zile, săpară un şanţ adânc de douăsprezece picioare şi larg de şase,. în platoul stâncos. În acelaşi fel, făcură o spărtură şi în malul de granit al lacului şi apele umplură noua albie, formând astfel un pârâu căruia i se dădu numele de Pârâul Glicerinei” şi care deveni un afluent al râului Mercy.

În prima jumătate a lunii decembrie, lucrările de izolare fură isprăvite, aşa că platoul Grande-Vue forma acum un fel de poligon neregulat, cu perimetru de aproximativ patru mile, înconjurat de un brâu de apă, care îl ferea împotriva oricărui atac.

În timpul lunii decembrie, căldurile au fost foarte mari. Totuşi, pionierii nu se opriră din lucru, ocupându-se cu mare grabă de organizarea curţii de păsări.

De la închiderea în întregime a platoului, domnul Jup fusese pus în libertate. El nu-şi părăsea prietenii şi nu manifesta nici o dorinţă de evadare. Era un animal blând, foarte puternic şi grozav de sprinten. Ca el nu urca nimeni scara Casei de Granit. Era folosit şi la unele munci: aducea lemne şi căra pietre, scoase din albia noului curs de apă.

Curtea de păsări ocupă un teren de două sute de yarzi pătraţi. Ea fu împrejmuită cu gard şi pionierii clădiră câteva adăposturi pentru păsări: un fel de colibe din crengi,

prevăzute cu despărţituri, care erau în aşteptarea oaspeţilor.

Primii ei locuitori fură o pereche de „tinamu23”, care dădură repede foarte mulţi pui. Ca să le ţină de urât, mai aduseră vreo şase raţe din soiul care trăia pe malurile lacului şi ale căror aripi strălucitoare, nu mai puţin frumoase decât acelea ale fazanilor aurii, se deschideau în evantai. Peste câteva zile, Harbert prinse o pereche de galinacee din soiul „alector”, cu coada în formă de trenă şi care se domesticiră repede. Pelicanii, pescăruşii, găinile sălbatice veniră singure să îngroaşe rândurile. După primele neînţelegeri, acest mic popor de păsări care câriiau, ţipau, cotcodăceau şi uguiau sfârşi prin a trăi în armonie şi se înmulţi îndeajuns pentru a asigura pe viitor hrana coloniei.

Cyrus Smith, ca să-şi desăvârşească opera, făcu un porumbar într-un colţ al curţii de păsări. Acolo fură aşezate câteva perechi de porumbei din aceia care zburau pe înălţimile falezei. Aceştia se obişnuiră repede să se întoarcă în fiecare seară la noua lor locuinţă, spre deosebire de alte soiuri de porumbei, care trăiesc şi se înmulţesc numai în libertate. În sfârşit, sosi vremea să fie întrebuinţat învelişul aerostatului la confecţionarea rufelor. Gândul de a folosi aerostatul pentru o eventuală plecare, aventurându-se deasupra unui ocean nemărginit, dispăruse cu desăvârşire din preocupările pionierilor. Om practic, Cyrus Smith nici nu se mai gândea la aceasta.

Trebuiau deci să aducă învelişul la Casa de Granit şi pionierii cântară să facă din căruciorul lor greoi un vehicul mai uşor şi mai lesne de mânuit. Dar chiar dacă aveau vehiculul, le lipseau mijloacele de tracţiune. Se punea întrebarea dacă nu cumva trăia pe insulă vreun rumegător, care să fi putut înlocui cu folos calul, măgarul, boul sau vaca?

Într-adevăr, spunea Pencroff, un animal de ham ne-ar fi de mare ajutor, până când domnul Cyrus Smith are să ne

construiască un cărucior cu aburi sau chiar o locomotivă. Sunt sigur că vorn avea într-o zi o cale ferată de la Casa de Granit până la portul Balonului, cu o linie de ramificaţie până la muntele Franklin.

Dar până la înfăptuirea acestor măreţe planuri, Pencroff s-ar fi mulţumit şi cu un simplu patruped bun de ham.

Nu trecu mult timp şi dorinţa lui se împlini.

Într-o bună zi, la 23 decembrie, pionierii auziră deodată ţipetele lui Nab, îmbinându-se cu lătratul lui Top. Fiind ocupaţi în interiorul Căminului, se repeziră în grabă afară, temându-se să nu se fi întâmplat vreun accident.

Dar ce le văzură ochii? în faţa lor stăteau două animale mari, puternice, care se aventuraseră pe platoul ale cărui podeţe rămăseseră deschise. Erau mascul şi femelă şi semănau cu doi cai sau mai degrabă cu doi măgari; aveau formele delicate, părul de culoare cafenie, picioarele şi coada albă, iar capul, gâtul şi trunchiul erau dungate cu negru. Animalele înaintau liniştit, fără să pară speriate, uitându-se cu o privire vioaie la aceşti oameni, în care nu îşi recunoşteau încă stăpânii.

Sunt onaggaşi! strigă Harbert. Nişte patrupede cam între zebră şi cuagga.

Şi de ce nu măgari? întrebă Nab.

Pentru că nu au urechi lungi şi linia lor este mai graţioasă!

Măgari sau cai, răspunse Pencroff, sunt, cum ar spune domnul Cyrus, nişte motoare şi prin urmare trebuiesc capturaţi.

Marinarul, fără să sperie animalele, se furişă printre ierburi până la podeţul de peste Pârâul Glicerinei, îl închise şi onaggaşii fură prinşi.

Acum se punea problema domesticirii lor. Hotărâră să-i lase câteva zile liberi pe platou, unde iarba era bogată, şi apoi începură să construiască un grajd, în care onaggaşii să găsească unculcuş bun şi adăpost peste noapte.

Astfel, minunata pereche fu lăsată în deplină libertate şi pionierii, ca să nu-i sperie, nici nu se apropiau de ei. Totuşi,

fiind obişnuiţi cu spaţiile largi şi cu pădurile adinei, ei simţiră de mai multe ori îndemnul să părăsească platoul. Atunci puteau fi văzuţi dând târcoale de-a lungul brâului de ape, care era pentru ei un hotar ce nu putea fi trecut, şi scoţând răgete puternice. Apoi o luau în galop printre ierburi şi cânii se linişteau, stăteau ceasuri întregi cu ochii ţintă la pădurile spre care drumul le era închis pentru totdeauna.

Între timp, pionierii făcuseră hamuri din fibre vegetale şi la câtev-a zile după prinderea onaggaşâlor, căruţa era gata de înhămat. în acelaşi timp, tăiaseră un drum drept prin pădurea Far-West, de la cotul râului Mercy până la portul Balonului. Căruţa putea deci porni la drum şi pe la sfârşitul lunii decembrie, se făcu prima încercare cu onaggaşii.

Pencroff ajunsese să îmblânzească aceste animale, încât veneau să-i mănânce din palmă. Atât de mult se învăţaseră onaggaşii cu marinarul, încât îl lăsau să se apropie oricât, dar odată înhămaţi, se ridicară în două picioare şi Pencroff izbuti cu mare greutate să-i potolească. Totuşi, până la urmă, se obişnuiră cu hamul.

În ziua aceea, întreaga colonie se urcă în căruţă, afară de Pencroff, care mergea înaintea animalelor, şi o porniră spre portul Balonului. Este uşor de închipuit cât au fost hurducaţi, pe acest drum neumblat, dar căruciorul ajunse fără nici un accident la ţintă şi în aceeaşi zi încărcară învelişul şi diferitele accesorii ale balonului.

La orele opt seara, trecură înapoi podul de peste râul Mercy şi se opriră pe plajă. Onaggaşii fură deshămaţi şi duşi la, grajd, iar Pencroff, înainte de-a adormi, scoase un oftat de mulţumire, de răsunară bolţile Casei de Granit.

CAPITOLUL VIII.

Rufăria. încălţămintea din piele de focă. Fabricarea piroxilului. Diferite semănături. Pescuitul. Ouăle de broască ţestoasă. Domnul Jup face progrese. Ţarcul. Vânătoarea de mufloni. Alte bogăţii vegetale şi animale. Amintiri din patria îndepărtată.

Prima săptămână a lunii ianuarie a fost consacrată confecţionării rufăriei. Degetele care mânuiau acele de cusut găsite în ladă nu erau prea gingaşe, dar puternice, iar cusăturile s-au dovedit a fi trainice.

Nu duseră lipsă nici de aţă, mulţumită ideii lui Cyrus Smith, care se gândi să întrebuinţeze pe aceea care slujise la cusutul benzilor ce alcătuiau învelişul aerostatului. Gédéon Spilett şi Harbert descusură aceste fâşii lungi cu o răbdare neîntrecută. Pencroff însă se văzu nevoit să renunţe la o asemenea lucrare care-l enerva peste măsură. În schimb, el se arătă neîntrecut, când veni rândul cusutului. Toată lumea ştie că marinarii se pricep în mod deosebit la croitorie.

Pânza fu curăţată de grăsimi cu sodă şi potasă, obţinută prin arderea unor anumite plante, iar bumbacul curăţat de lac îşi recapătă elasticitatea naturală; apoi fu supus acţiunii decolorante a aerului, aşa că până la urmă îşi recapătă şi culoarea albă.

În felul acesta, pionierii îşi confecţionară câteva duzini de cămăşi şi de obiele. Ce plăcere pentru pionieri să îmbrace în sfârşit rufe albe şi să se culce pe cearşafuri albe, care făceau paturile lor nespus de arătoase!

În acelaşi timp, îşi făcură încălţăminte din piele de focă, pentru a înlocui ghetele şi cizmele pe care le aveau de acasă.

La începutulanului 1866, au fost nişte călduri foarte mari. Cu toate acestea, vânătoarea în pădure nu suferi nici un fel de întrerupere. Vânat de tot soiul se găsea din belşug, iar împuşcăturile lui Gédéon Spilelt şi ale lui Harbert, amândoi buni ţintaşi, nu dădeau niciodată greş.

Cyrus Smith le spunea mereu să facă economie de muniţii şi căută să ia măsuri ca să înlocuiască praful de puşcă şi alicele găsite în ladă, pe care voia să le păstreze pentru viitor. Neştiind ce s-ar putea întâmpla, dacă ar fi nevoiţi să părăsească domeniul unde se instalaseră, trebuiau să fie

pregătiţi pentru orice eventualitate şi să-şi economisească muniţiile, înlocuindu-le cu alte substanţe mai uşor de găsit.

Pentru a înlocui plumbul, pe care Cyrus Smith nu-l găsise în insulă, el întrebuinţa alice de fier, uşor de fabricat. Acestea fiind mai uşoare decât cele de plumb, el se văzu nevoit să le facă ceva mai mari, ceea ce avu ca rezultat micşorarea numărului necesar la fiecare încărcătură; dar îndemânarea vânătorilor înlătura acest neajuns. În ceea ce priveşte praful de puşcă, Cyrus Smith ar fi putut să-l fabrice, căci avea la dispoziţie salpetru, sulf şi cărbune, dar această pregătire, pentru a da o pulbere de bună calitate, cerea o.atenţie deosebită şi aparate speciale. Aşa că, în cele din urmă, Cyrus Smith se mulţumi să fabrice piroxil, adică fulmicotón, la prepararea căruia putea folosi celuloză. Celuloza alcătuieşte ţesuturile de bază ale plantelor şi poate fi găsită în stare aproape pură, nu numai în fibrele de bumbac, dar şi în fibrele textile ale inului şi cânepei, în hârtii, zdrenţe, măduvă de soc. Din întâmplare, creşteau destui arbori de soc în apropiere de revărsarea Pinului Roşu. Coloniştii folosiseră până atunci şi fructul de soc, pentru a prepara un fel de cafea.

În afară dé măduva de soc, deci de celuloză, mai aveau nevoie pentru fabricarea piroxilului doar de acid azotic concentrat, pe care-l preparau cu uşurinţă, având la dispoziţie acid sulfuric, care în contact cu salpetrul, găsit în stare naturală, dă acid azotic.

Pentru fabricarea piroxilului este destul să laşi celuloza să stea un sfert de ceas într-o baie de acid azotic concentrat, apoi s-o clăteşti bine de tot şi s-o pui la uscat. După cum se vede nimic mai uşor. în felul acesta, vânătorii obţinură repede o substanţă perfect preparată şi care, întrebuinţată cu măsură, dădu rezultate minunate.

În acelaşi timp, pionierii desţeleniră trei acri de pe platoul Grande-Vue, iar restul fu lăsat ca păşune onaggaşilor. Totodată, făcură câteva excursii în pădurile Jacamarului şi ale Far-Westului, de unde aduseră o recoltă importantă şi

variată de spanac, hrean şi napi, soiuri sălbatice, pe care doreau să le cultive, pentru a compensa astfel regimul prea bogat în carne, pe care fuseseră nevoiţi să-l adopte până atunci. Cu ajutorul căruţei, ei transportară de asemenea mari cantităţi de lemne şi cărbuni la Casa de Granit. Cu timpul, datorită deselor transporturi, drumul se bătători, devenind curând, tot atât de practicabil ca şi o şosea…

Crescătoria de iepuri continua să dea o prăsilă mare de iepuri şi, fiind situată destul de departe de locuinţă, urechiaţii ’nu puteau pătrunde pe platoul superior, unde ar fi pricinuit stricăciuni noilor culturi de plante. Parcul de stridii, aşezat la adăpostul stâncilor care mărgineau plaja, le furniza scoici minunate. Pe de altă parte, pescuitul, fie în apele lacului, fie în cele ale râului Mercy, nu întârzie să dea şi el rezultate foarte bune. Pencroff instalase nişte undiţe cu cârlig de fier, de care se prindeau foarte des păstrăvi minunaţi şi alţi peşti grozav de gustoşi. Acum, maestrul Nab, însărcinat cu treburile bucătăriei, avea posibilitatea să lepregătească bucate variate. Numai pâinea le mai lipsea încă şi trebuie să mărturisim că-i duceau dorul.

În această perioadă, avură prilejul să prindă şi broaşte ţestoase marine, prin împrejurimile capului Mandibulei. Pe plaja de lângă ţărm, ascunse sub mici ridicături de formă sferică, se găseau ouă de broaşte ţestoase, perfect rotunde, cu coaja albă şi foarte tare, deosebindu-se de acelea ale păsărilor prin faptul că albuşurile nu se închegau la căldură. Fiecare broască ţestoasă depune până la 250 de ouă anual, astfel că era belşug de asemenea ouă – clocitul rămânând în grija soarelui.

Un adevărat lan de ouă, observă Gédéon Spilett, ne rămâne doar să le culegem.

Nu se mulţumiră numai cu ouăle, ci vânară şi câteva zeci de broaşte ţestoase, din carnea cărora Nab Ie pregăti o supă minunată, aromată cu diferite ierburi şi care fu mult lăudată.

Trebuie să amintim aici încă o împrejurare fericită, care le îngădui să facă provizii pentru iarnă. Nişte cârduri de somni se avântară pe râul Mercy, urcând câteva mile în susul apei. Era epoca în care femela pleacă în căutarea locurilor unde să-şi depună icrele, înotând cu mult zgomot în apele dulci. Peste o mie de peşti, lungi de două picioare şi jumătate, năvăliră astfel în apele râului şi coloniştilor le-a fost de ajuns să facă numai câteva baraje, ca să reţină mulţi din ei. Prinzând câteva sute de exemplare, pionierii le puseră la sărat şi apoi în cămară, ca să fie consumate în timpul iernii, când apele îngheţate nu îngăduiau pescuitul.

În acele zile, isteţul Jup fu ridicat la rangul de camerist. Îl îmbrăcaseră cu o jachetă, un pantalon scurt de pânză albă, şi un şorţ, ale cărui buzunare îl făcură nespus de fericit; maimuţoiul îşi. ţinea mai tot timpul labele în ele şi nu îngăduia nimănui să-i scotocească prin buzunare. Nab îl dresase foarte bine şi îţi făcea impresia că urangutanul îl înţelegea când îi vorbea. Jup şi Nab aveau unul pentru altul o simpatie reciprocă. Când nimeni nu avea nevoie de serviciile lui, fie la căratul lemnelor, fie la căţăratul pe pomi, Jup stătea la bucătărie, căutând să imite toate gesturile lui Nab. Dascălul îşi instruia cu multă răbdare elevul, care la rândul său îşi însuşea cu multă inteligenţă lecţiile profesorului.

Cât de mare fu mulţumirea pionierilor, când într-o zi, Jup apăru cu un şervet sub braţ şi le servi masa.

Îndemânatic şi atent, el îşi îndeplini perfect serviciul, schirnbând farfuriile, aducând mâncarea, turnând băutura, totul cu o seriozitate care îi înveselea grozav pe prietenii săi şi care îl entuziasma pe Pencroff.

Jup, adu supa!

Jup, puţină friptură!

Jup, o farfurie!

Jup, dragă Jup! Cuminte, Jup!

Şi Jup, fără să-şi piardă cumpătul, îi mulţumea pe toţi, avea grijă de toate şi dădu chiar din cap când Pencroff îi

spuse:

— Hotărât, Jup, eşti un bun prieten.

E de prisos să se mai spună că urangutanul se obişnuise atât de mult cu locuitorii Casei de Granit, încât îşi însoţea adesea stăpânii în pădure, fără să arate cea mai mică dorinţă de a fugi. Să-l fi văzut umblând cu un baston pe care i-l făcuse Pencroff şi pe care îl purta pe umăr, ca o puşcă! Când era nevoie să fie cules un fruct din vârful unui copac, se căţăra sus într-o clipită. Când roata căruciorului se împotmolea, Jup, cu o singură smucitură puternică, o ridica readucând căruciorul pe drumul drept.

Zdravăn băiat! striga adesea Pencroff. Dacă ar fi tot atât de rău pe cât se pricepe la toate, nu ştiu cum am scoate-o la capăt cu el.

Pe la sfârşitul lunii ianuarie, pionierii începură nişte lucrări mari, în partea centrală a insulei. Ei hotă râseră să facă un ţarc pentru animale la poalele muntelui Franklin, lingă izvoarele Pârâului Roşu. Aci doreau să crească rumegătoarele – a căror prezenţă ar fi fost neplăcută la Casa de Granit – şi mai ales câţiva mufloni, care să le dea lână pentru îmbrăcămintea de iarnă.

În fiecare dimineaţă, membrii coloniei, uneori cu toţii, dar de cele mai multe ori numai Cyrus Smith, Harbert şi Pencroff se duceau până la izvoarele pârâului. Drumul lung, de cinci mile, era străbătut repede cu căruţa trasă de cei doi onaggaşi. O adevărată plimbare, sub bolta de verdeaţă a copacilor, pe noua şosea care primi numele de Şoseaua Stânei.

Pe povârnişul sudic al muntelui, aleseră o luncă presărată cu câţiva copaci şi situată la poalele unei metereze stâncoase. Era de fapt o pajişte pe care creşteau pâlcuri de arbori, aşezată la adăpostul uneia din stâncile masive, cu care se mărginea. Un mic pârâiaş, ce izvora chiar din pantele înverzite, o străbătea pieziş, pierzându-se apoi în apele Pârâului Roşu. Iarba era proaspătă şi copacii rari lăsau aerul să circule în voie pe această culme. Era de ajuns

să înconjuri acea pajişte cu un gard circular, destul de înalt, pe care animalele cele mai sprintene să nu-l poată sări, şi stâna era gata. Acest ţarc avea să cuprindă, pe lângă cele două sute de vite cornute, mufloni sau capre, şi puii, care urmau să se nască mai târziu.

Inginerul trasă perimetrul ţarcului, iar apoi tăiară copacii necesari pentru îngrădirea locului. Dar, deoarece tot doborâseră destui copaci la deschiderea noii şosele, cărară cu căruciorul trunchiurile acestora şi ciopliră din ele pari trainici, pe care îi înfipseră bine în pământ.

În partea din faţa gardului, se lăsă loc pentru o intrare largă, închisă cu o poartă cu două canaturi, făcute din scânduri groase şi întărite prin câteva bare exterioare.

Construirea ţarcului dură trei săptămâni încheiate, căci Cyrus Smith mai făcu şi nişte staule mari, în care sa se adăpostească rumegătoarele. Ei construiră toate acestea cu multă grijă şi din materiale tari, deoarece muflonii sunt puternici şi uneori chiar primejdioşi. Parii bine ascuţiţi şi cu vârfurile trecute prin para focului mai fuseseră întăriţi şi cu traverse prinse în nituri de fier şi din loc în loc cu crampoane de fier, pentru a face gardul şi mai trainic.

După ce terminară de făcut stâna, hotărâră să mai dea o raită pe la poalele muntelui Franklin, prin păşunile unde obişnuiau să vină rumegătoarele. Această operaţie-avu loc în ziua de 17 februarie,; o minunată vară, şi nimeni nu. lipsi la. apel, Cei doi onaggaşi, bine dresaţi, pe care călăreau Gédéon Spilelt şi. Harbert, se dovediră de mare folos în această împrejurare.

Muflonii şi caprele trebuiau încercuiţi şi prinşi. Cyrus Smith, Pencroff, Nab şi Jup se postară în diferite puncte ale pădurii, iar’cei doi călăreţi şi Top galopau pe o rază de o jumătate milă, în jurul stânii. Strângând mereu cercul în jurul animalelor, izbutiră să prindă câteva exemplare, mai ales că muflonii erau numeroşi în acea parte a insulei. Erau mari cât căprioarele, cu coarne mai groase decât ale berbecilor, cu o blană cenuşie, presărată cu fire lungi.

Obositoare zi de vânătoare. Ce du-te-vino! Câtă alergătură, câte ţipete! Dintr-o sută de mufloni urmăriţi, scăpaseră mai mult de două treimi; dar, până la urmă, tot căzură în cursă vreo treizeci de rumegătoare şi vreo zece capre sălbatice, care se repeziseră în stână, fiind împinse încetul cu încetul către poarta deschisă, ce părea să le ofere o scăpare.

Pe scurt, lucrurile merseseră destul de bine şi pionierii nu aveau de ce să se plângă. Cea mai mare parte dintre mufloni erau femele, şi acestea le dădeau siguranţa că turma se va mări şi că într-un viitor destul de apropiat nu vor mai duce lipsă de lână şi piei.

În seara aceea, vânătorii se întoarseră frânţi de oboseală la Casa de Granit. Totuşi, a doua zi se duseră din nou să viziteze stâna. Prizonierii lor încercaseră într-adevăr să răstoarne gardul, dar, neizbutind, se liniştiseră.

În tot timpul lunii februarie, nu se mal întâmplă nimic important. Muncile zilnice se desfăşurau în cea mai perfectă ordine şi, în timp ce îmbunătăţeau drumurile care duceau la stână şi la portul Balonului, pionierii începură construirea celui de-al treilea drum, care ducea de la platou până pe coasta apuseană. Din toată insula Lincoln, rămâneau încă necunoscute marile păduri, care acopereau peninsula Serpentină. Acolo se ascundeau fiarele, pe care Gédéon Spilett socotea să le stârpească cu desăvârşire.

Înainte de începerea anotimpului friguros, pionierii dădură cea mai mare atenţie culturii plantelor sălbatice, care fuseseră transplantate din pădure pe platoul Grande-Vue. Harbert nu se întorcea niciodată dintr-o excursie, fără să aducă vreo câteva plante folositoare. Într-o zi, adusese o plantă, a cărei sămânţă presată dădea un untdelemn excelent; altă dată, adusese un fel de măcriş, cu calităţi antiscorbutice, care nu era de dispreţuit; izbuti să găsească chiar şi nişte tubercule preţioase, care semănau cu cartofii. Acum, grădina de zarzavat era bine îngrijită, bine stropită, bine apărată împotriva lăcomiei păsărilor şi împărţită în

mici tarlale, în care creşteau: salată, măcriş, napi, hrean şi alte zarzavaturi. Pământul de pe acest platou, fiind foarte roditor, pionierii puteau să se aştepte la cele mai bogate recolte.

Nu le lipseau nici băuturile variate, în afară doar de vin, aşa că oamenii noştri nu aveau de ce se plânge. Pe lângă ceai, făceau lichior din rădăcini de dragonier şi, folosind mugurii unuia din soiurile de pini de pe insulă, Cyr'us Smith fabrică un fel de bere.

Pe la sfârşitul verii, curtea de păsări se îmbogăţi cu o pereche de dropii şi cu nişte cocoşi minunaţi, cu creasta şi guşile negre, care se plimbau ţanţoşi pe malurile lacului.

După cum se vede, mulţumită muncii acestor oameni curajoşi şi inteligenţi, totul mergea strună. În serile calde de vară, după ce isprăveau cu treburile, pionierii se aşezau la marginea platoului Grande-Vue, sub un fel de cerdac acoperit cu plante agăţătoare, pe care îl înjghebase Nab. Stăteau de vorbă, făceau tot felul de planuri şi buna dispoziţie a marinarului nu înceta să înveselească grupul, în care domnea cea mai bună înţelegere.

Se vorbea şi de patrie. Ce-o mai fi cu Războiul de Secesiune? Un ziar ar fi fost bine venit în insula Lincoln. De 11 luni rupseseră orice legătură cu restul lumii şi, curând, la 24 martie, se împlinea un an, de când vântul îi aruncase pe această insulă necunoscută. Pe atunci, erau nişte bieţi naufragiaţi, care nu ştiau cum să scape cu viaţă din ghearele elementelor dezlănţuite! Iar acum, mulţumită înţelepciunii şi hărniciei lor, deveniseră nişte adevăraţi colonişti, înzestraţi cu arme, unelte, instrumente, oameni care fuseseră în stare să transforme, spre folosul lor, animalele, plantele şi minereurile insulei.

Da! Pionierii vorbeau adesea de toate acestea şi făceau nenumărate planuri de viitor.

Cyrus Smith mai mult asculta decât vorbea. Câteodată, o glumă a lui Pencroff sau o reflecţie a lui Harbert îl făceau să zâmbească; dar, mereu şi pretutindeni, el se gândea la

acele întâmplări inexplicabile, trăite pe insulă, la taina ciudată, căreia nu-i găsise încă dezlegare.

CAPITOLUL IX.

Vreme rea. Ascensorul hidraulic. Fabricarea sticlei. Arborele de pâine. Nenumăratele vizite la stână. Turma se măreşte. O întrebare a reporterului. Coordonatele exacte ale insulei Lincoln. Propunerea lui Pencroff.

În prima săptămână a lunii martie, timpul se schimbă. Căldura devenea din ce În ce mai mare. Atmosfera era încărcată cu electricitate şi se apropia o furtună.

Într-adevăr, în ziua de 2 martie, se auzi un tunet puternic. Vântul suflă dinspre răsărit şi grindina lovi direct în faţada Casei de Granit, pârâind ca o salvă de mitralieră. Pionierii închiseră bine uşa şi obloanele, ca apa să nu pătrundă în camerele lor.

Zărind grindina, de mărimea oului de porumbel, Pencroff n-avu decât un gând: lanul său de grâu era în mare primejdie.

Marinarul se repezi îndată la câmp, unde căpşoarele verzi ale spicelor începuseră să se arate şi, înfruntând vijelia, îşi acoperi recolta cu o pânză groasă.

Vremea rea ţinu o săptămână, în care timp tunetul nu încetă să bubuie în înalturilc cerului, nici măcar în răstimpurile când furtuna se mai potolea. Trăsnetul căzu de mai multe ori pe plajă şi doborî mulţi copaci, printre care un pin uriaş, ce creştea pe malul lacului, la marginea pădurii. În mai multe rânduri, nisipul atins de fluidul electric se topi, prefăcându-se în sticlă. Privind nisipul, inginerul se gândi că nu va fi chiar atât de greu să împodobească într-o bună zi ferestrele casei lor cu geamuri groase şi trainice, care să-i apere de vânt, ploaie şi grindină.

Nemaiavând lucrări urgente afară, pionierii se folosiră de vremea urâtă, ca să îmbunătăţească interiorul Casei de Granit. Inginerul instala un strung, cu ajutorul căruia fabricară câteva obiecte de toaletă şi de bucătărie şi mai

ales nasturi, de care duceau mare lipsă. întocmiră un rastel pentru puştile care erau întreţinute cu cea mai mare grijă, şi mai făcură etajere şi dulapuri. în tot timpul cât ţinu vremea rea, scârţâitul uneltelor şi uruitul strungului răspundeau tunetelor de afară.

Jup nu fu uitat nici el; urangutanul avea camera lui lângă magazie, un fel de cabină cu un culcuş bun, de care era foarte mulţumit.

Jup ăsta nu face nazuri, repeta adesea Pencroff; nu cere nimic şi nu se supără niciodată.

Ce vrei, e ucenicul meu, răspundea Nab.

Ba e mai bun ca tine, riposta marinarul râzând, fiindcă, tu, Nab, vorbeşti, pe când el tace!

Se înţelege că Jup ştia tot ce avea de făcut. El peria hainele, învârtea frigarea, mătura camerele, servea la masă, aşeza lemnele şi – lucru care îl încânta pe Pencroff – nu se culca niciodată înainte de a-l înveli bine pe marinar.

Sănătatea membrilor coloniei, oameni şi animale, era din ce în ce mai bună. Viaţa în aer liber, într-un ţinut sănătos, cu o climă temperată, le pria de minune şi se părea că aveau să fie feriţi de boli şi pe viitor.

Total mergea cât se poate de bine. Harbert crescuse cu, două degete într-un an, Se dezvoltase foarte mult şi făgăduia să devină un,om desăvârşit, atât din punct de’vedere fizic, cât şi din punct de vedere moral. De altminteri, folosea orice clipă de răgaz, pentru a se instrui; citea cărţile pe care le găsise în ladă şi, în afară de învăţămintele practice pe care i le punea la îndemână însăşi situaţia în care se afla, găsise în inginer un excelent profesor de ştiinţe, şi în reporter, un profesor de limbi străine – doi dascăli care-i întregeau de minune cunoştinţele.

Inginerul dorea să transmită tânărului tot ce ştia, să-l instruiască prin exemplu şi prin vorbă, şi Harbert ştia să se folosească din plin de lecţiile dascălului său.

„Dacă mor eu, gândea Cyrus Smith, el mă va înlocui!”

Furtuna se potoli în ziua de 9 martie, dar cerul rămase acoperit toată luna. Atmosfera, puternic tulburată de descărcările electrice, nu-şi mai recapătă limpezimea; ceaţa nu se mai risipea şi ploile se ţinură lanţ, afară de trei-patru zile frumoase, pe care le folosiră pentru noi excursii.

Cam pe vremea aceea, femela de onaggas născu un pui, tot o femelă, care fu binevenit. Şi turma de mufloni de la stână se înmulţi, spre marea bucurie a lui Nab şi a lui Harbert, care îşi aveau fiecare favoritul lor printre noii născuţi.

Se făcu de asemeni o încercare de domesticire a pecarilor, care reuşi din plin. Clădiră o cocină lângă curtea de păsări, în care se zbenguiră curând câţiva pui, pe cale să se domesticească, supraveghiaţi de Nab. Domnul Jup, care avea misiunea să le aducă hrana de toate zilele, lături şi rămăşiţe de la masă, se juca uneori cu ei, trăgându-i de codiţă; dar o făcea în glumă şi nu cu răutate, jucându-se ca un copil cu codiţele lor mici şi răsucite.

Într-o zi, Pencroff, stând de vorbă cu inginerul, îi aminti de o făgăduială pe care nu avusese încă vreme să şi-o ţină.

Domnule inginer, ne-aţi vorbit odată despre un aparat, care să desfiinţeze scările Casei de Granit. Când aveţi de gând să ni-l faceţi?

Vrei să spui, un fel de ascensor? întrebă Cyrus Smith.

Să-l numim ascensor, dacă vreţi, răspunse marinarul. N-are importanţă numele, numai să ne ducă uşor până la locuinţa noastră.

N-ar fi greu de făcut, Pencroff, dar găseşti că e nevoie de el?

Desigur, domnule Cyrus. După ce ne-am făcut rost de strictul necesar, trebuie să ne gândim şi la confort. S-ar putea să fie cam prea comod pentru oameni, dar pentru căratul lucrurilor este absolută nevoie deel. Nu e uşor să te caţeri pe o scară atât de înaltă, când duci poveri în spate!

Bine, Pencroff, voi încerca să te mulţumesc, hotărî Cyrus Smith.

Dar nu aveţi nici o maşină la dispoziţie!

O vom face noi!

O maşină cu aburi?

Nu, una pe care o va pune în mişcare forţa apei.

Într-adevăr, pionierii aveau la îndemână o forţă naturală, pe care inginerul hotărî s-o folosească, pentru a pune în mişcare aparatul său.

Pentru aceasta, era destul să mărească debitul micii derivaţii, care aducea apă din lac în interiorul Casei de Granit. Trebuiră doar să lărgească gura canalului, făcând astfel să crească şuvoiul apelor, care cădeau cu putere în fundul culoarului, şi al căror prisos se scurgea prin puţul subteran. Dedesubtul acestei căderi de apă, inginerul instala un cilindru, prevăzut cu lopăţele şi legat printr-un cablu, înfăşurat pe o roată aflată înafară. De cablu, era atârnat un coş mare de răchită. Aparatul funcţiona cu ajutorul unei frânghii lungi, care atârna până la poalele falezei. Trăgând de frânghie, se punea în mişcare – sau se oprea – motorul hidraulic, ridicând coşul până la intrarea Casei de Granit.

Spre bucuria tuturor, în ziua de 17 martie, ascensorul funcţiona pentru întâia oară. De atunci, toate poverile – lemne, cărbuni, provizii şi oameni – fură urcate cu ascensorul. Top era cel mai încântat de această îmbunătăţire, căci el nu era ager ca Jup şi de multe ori făcuse ascensiunea scărilor spre Casa de Granit pe spinarea lui Nab sau a urangutanului.

Cyrus Smith încercă totodată să Fabrice şi sticlă, lucru pentru care amenaja vechiul cuptor de oale, ceea ce se dovedi a fi destul de greu. Dar, după câteva experienţe neizbutite, sfârşi prin a înjgheba şi atelierul de sticlărie. Timp de câteva zile, inginerul şi ajutoarele sale, adică, bineînţeles, Harbert şi Gédéon Spilett, nu mai ieşiră pe afară.

Substanţele care intră în compoziţia sticlei sunt nisipul, creta şi soda. Ori, nisip se găsea pe plajă, cretă se extrăgea

din var, plantele marine dădeau soda; piritele – acidul sulfuric, iar cărbunele, care trebuia să încălzească cuptorul până la temperatura dorită, se găsea din belşug în pământ. Cyrus Smith avea tot ce-i trebuia ca să înceapă.

Unealta, a cărei Fabricaţie prezintă cea mai mare greutate, Fu „ţeava de suflat” a sticlarului, un tub de fier, lung de cinci-şase picioare, care se introduce în amestecul lichid, incandescent. Cu ajutorul unei benzi de Fier, lungă şi subţire, pe care o Făcu sul ca o ţeava de puşcă, Pencroff izbuti să fabrice ţeava, punând-o repede în stare de funcţiune.

În ziua de 28 martie, cuptorul fu încins. Amestecul depus în creuzetele de pământ se alcătuia din o sută de părţi nisip, treizeci şi cinci cretă, patruzeci sulfat de sodiu – totul amestecat cu puţin cărbune pisat. Când temperatura ridicată a cuptorului prefăcu întreaga compoziţie într-o masă lichidă, sau mai bine zis într-o pastă, Cyrus Smith culese cu vergeaua o cantitate mică de pastă, o bătu pe o parte şi pe alta pe o placă de metal pregătită mai dinainte, dându-i astfel o formă bună pentru suflat, apoi îi întinse lui Harbert ţeava, spunându-i să sufle în ea.

Aşa cum se fac baloanele de săpun? întrebă băiatul.

Întocmai, răspunse inginerul.

Umflându-şi obrajii, Harbert suflă atât de tare în ţeava pe care o învârtea mereu, încât izbuti să dilate masa sticloasă. O înmuiară din nou în pastă şi suflară, până ce se formă o băşică mare. Atunci, Cyrus Smith luă ţeava din mâinile lui Harbert şi, dându-i o mişcare de pendul, izbuti să lungească băşica maleabilă, până când aceasta căpătă o formă cilindroconică.

Obţinu astfel un fel de cilindru de sticlă, terminat la capete cu două calote sferice; cu ajutorul unui cuţit muiat în apă rece, retezară capetele cilindrului, apoi îl despicară de-a lungul său şi, după ce-l făcură din nou maleabil, încălzindu-l a doua oară, el fu întins pe o placă, cu ajutorul unei vergele de lemn.

Primul geam fusese fabricat, şi era destul să reînceapă de cincizeci de ori operaţia, pentru a obţine cincizeci de geamuri. Ferestrele Casei de Granit avură în curând geamuri, deşi nu prea transparente, totuşi, destul de bune.

Fabricarea sticlelor şi a paharelor fu lucru uşor pentru ei şi le dădeau forma la întâmplare, aşa cum ieşeau la suflat. Pencroff ceru să fie pus şi el la treabă. îndeletnicirea aceasta îi făcea mare plăcere, dar sufla atât de tare, încât obiectele fabricate de el aveau formele cele mai caraghioase, lucru care-l umplea de bucurie.

Cu prilejul unei excursii, pionierii descoperiră un nou copac, ale cărui produse sporiră rezervele alimentare ale coloniei.

Mergând la vânătoare, Cyrus Smith şi Harbert se aventuraseră într-o zi în pădurea Far-West-ului, ceva mai departe decât altă dată. Stăteau într-una de vorbă, Harbert punând ca de obicei mii de întrebări şi inginerul răspunzând cu plăcere. Dar vânătoarea, ca orice îndeletnicire, cere să-ţi vezi de ea cum trebuie şi cum Cyrus Smith nu era vânător prea dibaci, iar Harbert discuta mereu chestiuni de fizică şi chimie, scăpară mult vânat, care le venise chiar în bătaia puştii. Ziua era foarte înaintată şi cei doi vânători erau cât pe aci să creadă că au făcut excursia în zadar, când Harbert se opri scoţând un ţipăt de bucurie.

Ah, domnule Cyrus, vedeţi copacul acela?

Şi arătă spre un fel de arbust, care avea tulpina acoperită cu o scoarţă solzoasă şi frunzele vărgate cu dungi mici, paralele.

Ce fel de copac este? Seamănă cu un mic palmier, spuse Cyrus Smith.

Este un cycas revoluta, îl am reprodus în dicţionarul meu de ştiinţele naturii.

Dar nu văd fructele lui.

Într-adevăr, domnule Cyrus, nu are fructe, răspunse Harbert, dar trunchiul său conţine un fel de făină, pe care o

vom găsi gata măcinată.

Atunci, ăsta este arborele de pâine?

Da, arborele de pâine.

Ei bine, băiete, îi răspunse inginerul, ai făcut o descoperire preţioasă, în aşteptarea recoltei noastre de grâu. La lucru deci şi să nădăjduim că nu te-ai înşelat!

Harbert nu se înşelase. Frângând tulpina unui cycas, el găsi printre fibrele lemnoase o cantitate oarecare de măduvă făinoasă. Această feculă era amestecată cu un suc mucilaginos, neplăcut la gust, care putea fi totuşi uşor înlăturat prin presare, obţinându-se astfel o adevărată făină de calitate superioară şi foarte hrănitoare.

Cyrus Smith şi Harbert, după ce-şi fixară puncte de orientare sigure în porţiunea Far-West-ului, unde creşteau aceşti copaci, se întoarseră la Casa de Granit, aducând vestea descoperirii făcute.

A doua zi dimineaţă, pionierii începură recoltarea făinii.

Pencroff, din ce în ce mai entuziasmat de insula sa, îl întrebă pe inginer:

Domnule Cyrus, credeţi că există insule pentru naufragiaţi?

Ce înţelegi prin asta, Pencroff?

Înţeleg insule anume create, unde naufragiaţii să se descurce cât mai bine.

Or fi, răspunse zâmbind inginerul.

Ba, eu cred că există sigur, spuse Pencroff, şi sunt convins că insula Lincoln face parte dintre ele!

Se întoarseră la Casa de Granit, încărcaţi cu o cantitate mare de tulpini de cycas. Inginerul făcu o presă, cu ajutorul căreia extrase sucul mucilaginos, amestecat cu fecula, obţinând astfel o mare cantitate de făină, care, în mâinile lui Nab, se prefăcu în pâine şi budinci. Nu era adevărata pâine de grâu, totuşi semăna mult cu ea.

Între timp, femela onaggas, caprele şi oile stânei dădeau laptele necesar coloniei. Căruciorul făcea deseori drumul la stână şi când era rândul lui Pencroff, el îl lua şi pe Jup,

lăsându-l să mâne. Jup pocnea din bici şi îşi îndeplinea cât se poate de bine misiunea.

Totul mergea foarte bine, atât în gospodăria lor, cât şi la stână, şi pionierii n-ar fi avut de ce să se plângă, dacă nu s-ar fi aflat atât de departe de patrie. Ei se adaptaseră atât de bine vieţii pe care o duceau, se obişnuiseră într-atât pe insulă, încât ar fi părăsit cu mare părere de rău pământul acesta ospitalier.

Şi totuşi, dragostea de ţară este atât de adânc înrădăcinată în sufletul omenesc, încât, dacă vreun vas s-ar fi ivit la orizont, pionierii i-ar fi făcut semne, ar fi căutat să-l atragă în direcţia lor şi ar fi plecat cu el…!

Până una alta, duceau o viaţă liniştită.

Insula Lincoln, pe care pionierii locuiau de mai mult de un an, era adesea subiectul conversaţiilor lor, şi, într-o zi, observară un fapt, care avea să aibă mai târziu urmări însemnate pentru ei.

Era în ziua de 1 aprilie, într-o duminică, şi Cyrus Smith se odihnea împreună cu tovarăşii săi. Era o zi frumoasă, cum sunt câteodată zilele de octombrie în emisfera boreală.

Seara, după cină, se aflau cu toţii pe veranda de la marginea platoului Grande-Vue, privind cum începeau să se coboare la orizont vălurile nopţii. Nab le servise câteva ceşti de infuzie de boabe de soc, care înlocuia cafeaua. Se vorbea despre insulă şi de aşezarea ei izolată în Pacific, când, Gédéon Spilett spuse deodată:

Dragă Cyrus, ai mai controlat poziţia insulei noastre de când ai găsit sextantul în ladă?

Nu, răspunse inginerul.

Poate că ar fi bine s-o faci, folosind un instrument mai precis decât acela pe care l-ai avut.

La ce bun? răspunse Pencroff. Doar insula nu-şi va schimba prin asta poziţia!

Fără îndoială, continuă Gédéon Spilett, dar s-ar putea întâmpla ca observaţiile să fi fost inexacte, din cauza

imperfecţiunii aparatelor, şi dacă avem posibilitatea să controlăm…

Ai dreptate, dragă Spilett, răspunse inginerul. Ar fi trebuit să fac aceasta mai devreme, deşi sunt sigur că dacă am făcut vreo greşeală de calcul, ea nu poate să depăşească cinci grade în latitudine sau în longitudine.

Ei, cine ştie, continuă reporterul, cine ştie dacă nu ne aflăm mai aproape de un ţărm locuit decât ne închipuim noi?

Vei afla asta mâine, îl încredinţa Cyrus Smith, şi te asigur că dacă n-ar fi existat nenumăratele treburi, care nu mi-au lăsat nici un răgaz, am fi ştiut-o de mult.

Foarte adevărat, spuse Pencroff. Domnul Cyrus este un observator prea bun ca să se fi înşelat şi dacă insula nu s-a mişcat din loc, ea se află tot acolo unde a situat-o el.

Vom vedea asta mâine.

A doua zi dimineaţă, inginerul se folosi de sextant, ca să verifice coordonatele obţinute, şi iată rezultatul observaţiilor sale:

Prima cercetare îi dăduse următorul rezultat în ceea ce privea aşezarea insulei Lincoln:

Longitudinea vest: 150°-155°;

Latitudinea sud: 30°-35°.

A doua cercetare dădu rezultatul următor:

Longitudinea vest: 150° 30’;

Latitudinea sud: 34° 57’.

Prin urmare, cu toate că folosise aparate foarte rudimentare, Cyrus Smith procedase cu atâta îndemânare, încât greşeala sa nu depăşise cinci grade.

Acum, spuse Gédéon Spilett, fiindcă pe lângă sextant avem şi un atlas, să vedem, dragă Cyrus, care este poziţia exactă a insulei Lincoln în Oceanul Pacific.

Harbert aduse atlasul care, după cum se ştie, fusese editat în Franţa şi redactat prin urmare în limba franceză.

Harta Pacificului fu desfăşurată, iar inginerul, cu compasul în mână, se pregătea să determine aşezarea insulei.

Deodată, se opri cu compasul în mână, strigând:

Dar există pe hartă o insulă în partea asta a Pacificului!

O insulă? întrebă Pencroff.

A noastră, fără îndoială, răspunse Gédéon Spilett.

Nu, urmă Cyrus Smith. Aceasta e situată la 153° longitudine şi 37° 11’ latitudine, adică cu două grade şi jumătate mai la sud de insula Lincoln.

Şi cum se numeşte? întrebă Harbert.

Insula Tabor.

O insulă mai însemnată?

Nu, o insuliţă pierdută în Pacific, care nu cred să fi fost cercetată vreodată!

Atunci, o vom vizita noi! spuse Pencroff.

Noi?

Da, domnule Cyrus! Vom construi o barcă mai mare pe care am s-o conduc eu. La ce depărtare ne aflăm de insula Tabor?

La aproximativ 150 de mile spre nord-est, răspunse Cyrus Smith.

150 de mile! Un fleac! spuse Pencroff. Cu un vânt bun din spate, le străbatem în patruzeci şi opt de ore.

Dar la ce bun? întrebă reporterul, Nu se ştie! Vedem noi!

În urma acestui răspuns, ei hotărâră să construiască un vas, care să poată porni în larg cam prin luna octombrie, când va fi din nou vreme frumoastă.

CAPITOLUL X.

Construirea corăbiei. A doua recoltă de grâu. Vânătoarea de kula. O plantă nouă, mai mult frumoasă decât folositoare. O balenă în larg. Cangea. îmbucătăţirea balenei. întrebuinţarea fanoanelor. Sfârşitul lunii mai. Pencroff nu mai are nici o dorinţă.

Când Pencroff îşi punea ceva în gând, nu dădea nici altora răgaz şi nu-şi găsea nici el liniştea până când lucrul nu se înfăptuia. Acum, marinarul voia să viziteze insula Tabor şi în acest scop avea nevoie de un vas de o anumită mărime: trebuia deci construit acest vas.

Inginerul, de acord cu marinarul, întocmi planul.

Corabia trebuia să aibă o lungime de treizeci şi cinci de picioare de la prova la pupa şi o lăţime de nouă picioare, iar adâncimea ei nu trebuia să treacă de şase picioare, atât cât era suficient să aibă destulă afundare, pentru a nu fi luată de curent.

Ce lemn trebuia întrebuinţat la construirea vasului? Ulmul sau bradul, care se găseau din belşug pe insulă? Hotărâră să folosească bradul, al cărui lemn se crapă uşor, dar care se prelucrează bine şi rezistă la apă tot atât de bine ca şi ulmul.

Acestea fiind hotărâte şi deoarece mai erau şase luni până în primăvară, pionierii se înţeleseră ca numai Cyrus Smith şi Pencroff să lucreze la construirea vasului. Gédéon Spilett şi Harbert aveau să continue să vâneze, iar Nab şi domnul Jup, ajutorul său, nu trebuiau să părăsească treburile casei, care intrau în atribuţiile lor.

Copacii fură aleşi de îndată, tăiaţi apoi şi prefăcuţi în scânduri. După opt zile, unghiul coastei dintre Cămin şi faleză fusese transformat în şantier, iar pe nisip se întindea scheletul unui vas, prevăzut cu prova şi pupa.

Cyrus Smith nu lucrase nici acum la întâmplare. Iscusit în toate, se pricepea şi în materie de construcţii marine, aşa că, înainte de a începe treaba, îşi fixase pe hârtie modelul vasului. De altfel, avea un ajutor preţios în Pencroff, care lucrase câţiva ani pe un şantier din Brooklyn şi care îşi cunoştea meseria. Astfel, totul fu făcut după calcule serioase şi matură chibzuinţă.

Nu era de mirare că Pencroff muncea cu înflăcărare la această nouă operă şi că n-ar fi vrut s-o părăsească nici o clipă.

Un singur eveniment izbuti să-l îndepărteze de pe şantier, dar numai pentru o singură zi. Fu strângerea celei de a doua recolte de grâu, în ziua de 15 aprilie. Ca şi cea dintâi, recolta a doua le îndreptăţi aşteptările, dând cantitatea de grâu la care se aşteptau.

Cinci baniţe, domnule Cyrus! spuse Pencroff, după ce îşi măsură cu grijă comoara.

Cinci baniţe, răspunse inginerul, asta înseamnă socotind o sută treizeci de mii de boabe de baniţă, un total de şase sute cincizeci de mii de boabe de grâu!

Foarte bine spuse marinarul. După ce vom pune de o parte o mică rezervă, vom semăna de data aceasta tot grâul.

Bine, Pencroff, şi dacă recolta viitoare va fi la fel de bună, vom avea patru mii de baniţe.

Şi vom mânca pâine?

Desigur, Pencroff, vom munca pâine!

Te pomeneşti că vom fi nevoiţi, să facem o moară?

Facem şi o moară, Pencroff!

Pregătiră apoi cu multă grijă pământul pentru al treilea lan de grâu, mult mai întins decât celelalte două de până atunci, încredinţându-i preţioasele grăunţe. După aceea, Pencroff se întoarse la corabia lui.

Între timp, Gédéon Spilett şi Harbert vânau prin împrejurimi. Pătrunzând destul de adânc în părţile necunoscute ale Far-West-ului, mergeau cu puştile încărcate, gata să facă faţă oricărei întâlniri neplăcute. Era destul de grea explorarea acestor păduri dese, în care soarele străbătea anevoie printre ramurile stufoase. De aceea, reporterul nici nu se aventura decât cu busola de buzunar, căci fără ea nu ar fi regăsit drumul. Se întâmpla adesea ca vânatul să fie rar în aceste locuri, unde nu se puteau mişca în voie. Izbutiră totuşi să ucidă trei ierbivore mari, pe la sfârşitul lunii aprilie. Erau nişte kula, animale pe care ie mai întâlniseră şi pe ţărmul de nord al lacului. Aici, în pădure, ele se lăsau omorâte prosteşte, chiar printre tufişurile în care îşi căutau scăparea. Pieile lor, aduse la Casa de Granit, au fost tăbăcite cu ajutorul acidului sulfuric, pentru a le putea folosi mai târziu.

Gédéon Spilett mai făcu încă o descoperire preţioasă.

În ziua de 30 aprilie, cei doi vânători pătrunseseră, ca de obicei, mai adânc în partea de sud-vest a pădurii Far-West.

Ajungând într-un fel de luminiş, scăldat în razele arzătoare ale soarelui, reporterul, care mergea înaintea lui Harbert, fu izbit de mirosul pe care-l răspândeau nişte plante cu tulpina dreaptă şi cu florile aşezate în ciorchine. Smulgând vreo două tulpini, el se întoarse către băiat:

Ia vezi, ce-i asta, Harbert?

Unde aţi găsit această buruiană, domnule Spilett?

Creşte din belşug în luminişul de colo.

De astă dată, domnule Spilett, răspunse băiatul, aţi descoperit o comoară, pentru care Pencroff vă va fi recunoscător cât va trăi aici.

Te pomeneşti că e tutun?

Sigur că da. Şi chiar dacă nu e de prima calitate, este totuşi tutun adevărat.

Ce-o să se mai bucure Pencroff! Însă vreau să cred că nu-l va fuma pe tot. Va trebui să ne lase puţin şi nouă.

Mi-a venit o idee, care nu poate fi rea, domnule Spilett, îi răspunse Harbert. Ce-ar fi dacă nu i-am spune nimic lui Pencroff, până când uscăm frunzele şi apoi să-i oferim într-o bună zi o pipă gata umplută?

Bună idee, Harbert, şi sunt încredinţat că, începând din ziua aceea, nu-i va mai lipsi nimic pe insulă bravului nostru tovarăş!

Culeseră o mare cantitate de tutun, se furişară, cu ea în Casa de Granit şi o ascunseră cu multă băgare de seamă, de parcă Pencroff ar fi fost un. vameş grozav de sever.

Cyrus Smith şi Nab luau şi ei parte la complot. Astfel, cu toate că uscarea şi pregătirea frunzelor, pe care după aceea le tocară şi le uscară din nou pe nişte pietroaie încălzite în foc, ceru un timp destul de îndelungat, marinarul nu bănui nimic. Operaţia ţinu vreo două luni şi totul se petrecu fără ştirea lui Pencroff, care era atât de ocupat cu corabia lui, încât nu se abătea pe la Casa de Granit decât seara, la culcare.

Îi fu dat totuşi să mai întrerupă o dată munca lui favorită, în ziua de 1 mai, când avură o mare expediţie pescărească,

la care, de voie, de nevoie, toţi locuitorii insulei fură nevoiţi să ia parte.

De câteva zile, pionierii noştri observaseră că în largul apelor oceanului, la o depărtare de vreo douătrei mile, înota un animal uriaş. Era o balenă din cele mai mari, aparţinând, după toate probabilităţile, speţei australe numită balena Capului.

Mare noroc ar da peste noi dacă am pune mâna pe ea! strigă marinarul. Ah! Să fi avut un vas cum trebuie şi o cange în bună stare, ce mai strigam eu acum: „Haideţi, băieţi, face să punem mâna pe ea!”

Cât despre mine, Pencroff, răspunse Gédéon Spilett, tare mi-ar fi plăcut să te văd mânuind cangea. Frumos spectacol trebuie să fie.

Frumos, n-am ce zice, însă cam periculos, spuse inginerul. Dar cum n-avem cu ce să atacăm balena, cred că e mai bine să o lăsăm în pace.

Mă miră totuşi, spuse reporterul, să văd o balenă la această latitudine!

De ce te miri, domnule Spilett? întrebă Harbert. Ne aflăm tocmai în acea parte a Pacificului, pe care pescarii americani şi englezi o numesc „Whalefield”24, şi prin meleagurile astea, aşezate între Noua Zeelandă şi America de Sud, se întâlnesc cele mai multe balene din emisfera australă.

— Nimic mai adevărat, răspunse Pencroff. Ce mă miră însă, este că n-am mai văzut şi altele până acum prin aceste părţi. Dar ce-mi tot bat eu capul cu balenele, că tot nu ne putem apropia de ele!

Şi Pencroff se întoarse la şantier, oftând cu părere de rău, căci în fiecare marinar zace un pescar, şi dacă este adevărat că plăcerea de a pescui este direct proporţională cu mărimea peştelui prins, este uşor de închipuit ce simţământ încearcă pescarul în faţa unei balene!

Şi trebuie să se ţină seama că pentru ei nu putea fi vorba de o simplă plăcere! O astfel de pradă ar fi însemnat o

comoară pentru colonie, unde grăsimea şi fanoanele balenei puteau să găsească nenumărate întrebuinţări.

Dar se întâmplă totuşi un lucru ciudat: balena pe care o văzuseră nu părea dornică să părăsească apele din apropierea insulei, aşa că, de la ferestrele Casei de Granit sau de pe platoul Grancie-Vue, Harbert şi Gédéon Spilett nu mai lăsau ochianul, atunci când nu erau la vânătoare, ba chiar şi Nab, de lângă plita lui, pândea cu încordare toate mişcările uriaşei vieţuitoare. Cetaceul pătrunsese adânc în golful Uniunii, pe care îl cutreiera repede de la capul Mandibulei până la capul Ghearei, folosindu-se de coada-i puternică, pe care părea să se proptească, şi atingând uneori o viteză de douăsprezece mile pe oră. Câteodată, se apropia atât de mult de insuliţa Salvării, încât îl vedeau;în întregime. Era într-adevăr o balenă australă, cu totul neagră şi cu capul mai turtit decât acela al balenelor nordice.

Arunca prin nările sale, la mare înălţime, trâmbe de aburi sau de apă – nu se ştie precis căci oricât pare de ciudat acest lucru, naturaliştii şi cu vânătorii de balene încă nu au izbutit să aibă aceeaşi părere în această privinţă.

Ce împroşcă ea oare pe nări? Apă sau aburi? Cei mai mulţi naturalişti sunt de părere că înmroşcă aburi care, dând de aer rece, se condensează şi cad sub formă de apă.

Prezenţa acestui mamifer marin nu înceta să-i preocupe pe pionieri. Pencroff, mai ales, era nervos şi nu-i mai era gândul la lucru. Ajunsese să râvnească la această balenă, aşa cum râvneşte un. copil la un lucru interzis. O visa şi noaptea, şi vorbea în somn despre ea. Este sigur că dacă şalupa ar fi fost gata, n-ar fi şovăit nici o clipă să pornească în urmărirea ei.

Dar ceea ce coloniştii nu putuseră să facă, întâmplarea făcu pentru ei şi, în ziua de 3 mai, Nab, care stătea la fereastra bucătăriei, vesti cu multă gălăgie că balena fusese aruncată pe ţărmul insulei.

Harbert şi Gédéon Spilett, care erau gata de plecare, îşi lepădară puştile, Pencroff zvârli toporul şi împreună cu Cyrus Smith şi Nab se îndreptară spre locul unde fusese aruncat cetaceul.

Balena zăcea spălată de flux pe plaja de la capul Epavei, la vreo trei mile de Casa de Granit. Astfel stând lucrurile, nu se putea crede că avea să-i fie uşor să se elibereze singură. în orice caz, pionierii trebuiau să se grăbească să-i taie o eventuală retragere. Se înarmară deci cu căngi şi ciomege, trecură în grabă podul de peste râul Mercy, coborând apoi malul drept al râului şi, în mai puţin de douăzeci de minute, ajunseră lângă uriaşa vieţuitoare, deasupra căreia se roteau în zbor stoluri dese de păsări, Ce monstru! strigă Nab.

Strigătul era îndreptăţit. Aveau în faţa lor o balenă australă uriaşă, lungă de optzeci de picioare, care putea să cântărească, vreo sută cincizeci de mii de livre! Ciudat însă: monstrul acesta nu se mişca, nu se zbătea, şi nu căuta să se întoarcă în larg cu ajutorul fluxului.

Explicaţia o aflară pionierii în curând, făcând înconjurul animalului, după retragerea apelor.

Balena era moartă şi, în partea dreaptă a trupului, avea înfiptă o cange.

Să fie oare pescuitori de balene prin împrejurimi? întrebă grăbit Gédéon Spilett.

De ce să fie? spuse marinarul.

Păi cangea…

Ei, domnule Spilett, asta nu dovedeşte nimic, răspunse Pencroff. Sunt balene care străbat mii de mile cu cangea înfiptă în pântece şi nu e lucru rar ca o balenă lovită de cange în Nordul Atlanticului să vină să moară în Sudul Pacificului.

Bine, dar… începu reporterul, nemulţumit de răspunsul lui Pencroff.

Tot ce se poate, îi tăie vorba Cyrus Smith. Să ne uităm însă cu luare aminte la cange; pescuitorii de balene au obiceiul

să zgârie pe ea numele vasului lor.

Într-adevăr, smulgând cangea din pântecele animalului, Pencroff citi următoarea inscripţie:

Maria-Stella Vineyard Un vapor din Vineyard25! Un vapor din ţara mea! strigă el. Maria-Stella! Frumos balenier, pe legea mea! Şi ce bine îl cunosc! Ah, dragii mei, un vapor din Vineyard! Un balenier din Vineyard Şi, agitând cangea, marinarul repeta impresionat numele drag, numele oraşului în care se născuse!

Apoi, cum nu se aşteptau să apară Maria-Stella ca să-şi reclame balena vânată, hotărârâră s-o taie înainte de a intra în descompunere, cu atât mai mull cu cât păsările de pradă, care de câteva zile pândeau această namilă de carne, se arătau hotărâte să pună stăpânire pe ea. Pionierii se văzură nevoiţi să folosească armele, pentru a le îndepărta.

Se dovedi că balena era o femelă, ale cărei mamele conţineau o mare cantitate de lapte care, potrivit părerii unora dintre naturalişti, seamănă destul de mult cu laptele de vacă, atât în privinţa gustului, cât şi a culorii şi densităţii.

Pencroff, care lucrase odinioară pe un vas de pescuit balene, conduse operaţiile tăierii, destul de neplăcute de altfel, şi care ţinură trei zile; niciunul dintre pionieri nu se dădu înapoi de la această muncă, nici chiar Gédéon Spilett, care, după spusele marinarului, promitea să devină cu timpul „un foarte bun naufragiat”.

Grăsimea balenei, tăiată în fâşii groase de două picioare şi jumătate, fu ciopârţită apoi în bucăţi de vreo mie de livre fiecare şi topită în vase mari de pământ, aduse la faţa locului. În felul acesta, evitau răspândirea mirosului ei neplăcut în împrejurimile Casei de Granit. Cu toate că o treime se pierdu prin topire, le rămase totuşi destulă grăsime; limba singură dăduse şase mii de livre de ulei, iar buza mferioară, alte patru mii. Afară de grăsime, care avea să le asigure pentru multă vreme stearină şi glicerina de care aveau nevoie, mai obţinură şi fanoanele, pe care erau siguri că le vor întrebuinţa, cu toate că umbrelele şi

corsetele nu erau la modă în insula lor. Falca de sus era prevăzută de o parte şi de alta cu opt sute de lame cornoase, cât se poate de flexibile, ca doi piepteni mari, ai căror dinţi, lungi de şase picioare, reţin în gură miile de mici vieţuitoare – peştişori şi moluşte – cu care se hrăneşte balena.

Când totul fu gata, spre marea mulţumire a operatorilor, păsările puseră stăpânire pe resturile părăsite, consumându-le până la ultima fărâmă, iar lucrările de fiecare zi îşi reluară cursul la Casa de Granit.

Totuşi, înainte de a reîncepe lucrul pe şantier, Cyrus Smith se apucă să fabrice nişte unelte, care puseră la grea încercare curiozitatea tovarăşilor săi. Luă o duzină de fanoane, pe care le tăie în şase părţi egale, ascuţindu-le apoi la capete.

Dar la ce se mai întrebuinţează şi astea, domnule Cyrus? întrebă Harbert după ce operaţia era isprăvită.

Ca să ucidem lupi, vulpi şi chiar jaguari, răspunse inginerul.

Chiar acum?

Nu, la iarnă, când vom avea şi gheaţă la îndemână.

Nu înţeleg… răspunse Harbert.

Vei înţelege, dragul meu! zise inginerul. Instrumentul acesta nu a fost inventat de mine. El se bucură de mare căutare printre vânătorii din insulele Aleutine. Când va veni gerul, am să îndoi aceste fanoane şi am să le stropesc cu apă, până când le voi acoperi în întregime cu o pojghiţă de gheaţă, care le va menţine îndoite; apoi, le voi risipi pe zăpadă, după ce mai întâi le voi înveli în grăsime. Cred că îţi închipui ce se întâmplă când un animal înfometat înghite o astfel de momeală. Căldura stomacului topeşte gheaţa, fanonul se destinde şi i-l perforează cu vârfurile sale ascuţite.

— Straşnică născocire! spuse Pencroff.

Vom face astfel economie de gloanţe şi de praf de puşcă, răspunse Cyrus Smith.

Sistemul ăsta e mult mai bun decât capcanele, adăugă Nab.

Să aşteptăm deci iarna S-o aşteptăm!

Între timp, construirea corăbiei înainta mereu, încât, pe la sfârşitul lunii, pereţii ei se ridicaseră până la jumătate. Se şi vedea că forma vasului era excelentă şi că va fi în stare să înfrunte marea.

Pencroff muncea cu o râvnă neîntrecută şi doar natura sa robustă îl ajuta să ţină piept unui astfel de efort; dar tovarăşii săi îi pregătiseră în taină o răsplată, mulţumită căreia, marinarul avea să cunoască în ziua de 31 mai una din cele mai mari bucurii din viaţa lui.

În ziua aceea, după cină, pe când se ridicau de la masă, Pencroff simţi o mână, apăsându-l pe umăr.

Era Gédéon Spilett, care îi spunea:

Stai o clipă, maestre Pencroff. Ai uitat desertul.

Mulţumesc, domnule Spilett, – îi răspunse marinarul, – mă duc să-mi văd de treabă.

Ce-ai spune de-o cafeluţă, dragul meu?

Nu e mare lucru!

Dar o pipă?

Pencroff sări de pe scaun şi îngălbeni, văzându-l pe reporter că-i întinde o pipă înfundată şi pe Nab care înainta cu un cărbune aprins.

Încercă să spună ceva, dar nu fu în stare să scoată nici o vorbă. Apoi apucă pipa, o duse la gură şi o aprinse cu cărbunele, trăgând cinci-şase fumuri, unul după altul.

Un nor albăstrui şi parfumat se răspândi în încăpere şi din adâncurile acestui nouraş de fum se auzi o voce, care nu înceta să repete ca într-un delir;

Tutun, tutun adevărat!

Da, Pencroff, avem tutun, răspunse Cyrus Smith. Şi unde mai pui că este un tutun minunat!

Pe toţi sfinţii, zise marinarul. Acum nu ne mai lipseşte nimic pe insula noastră!

Şi Pencroff fuma, fuma, fuma!

Şi cine a mai făcut şi descoperirea asta? întrebă el în cele din urmă. Fără îndoială că Harbert?

Nu, Pencroff, domnul Spilett a făcut-o.

Mulţumesc, domnule Spilett, strigă marinarul, strângându-l în braţe pe reporter, care în viaţa lui nu mai fusese astfel îmbrăţişat.

Uf! Pencroff, răspunse Gédéon Spilett, de-abia trăgându-şi sufletul. Recunoştinţa trebuie să ţi-o împărţi între Harbert, care a recunoscut buruiana asta, Cyrus care a preparat-o şi Nab care s-a chinuit cu greu să păstreze atâta vreme taina noastră!

— Sunt sigur, dragii mei, că va veni şi ziua în care o să vă răsplătesc! răspunse marinarul. Acum ne-am legat pe viaţă şi pe moarte.

CAPITOLUL XI.

Iarna. Bătucitul lânii. Piua. Ideea fixă a lui Pencroff. Fanoanele. La ce poate folosi un albatros. Combustibilul viitorului. Top şi Jup. Furtuni. Stricăciuni la curtea de păsări. O excursie la mlaştină. Cyrus Smith e singur. Explorarea puţului.

O dată cu venirea lunii iunie, care corespunde cu luna decembrie în zona boreală, sosea şi iarna, aşa că pionierii noştri se îngrijiră de confecţionarea unor haine trainice şi călduroase.

Muflonii de la stână fuseseră tunşi, iar lâna lor aştepta să fie transformată în stofă de haine.

Bineînţeles că Cyrus Smith nu avea la îndemână niciunul din instrumentele care se întrebuinţează pentru torsul şi ţesutul lânii, de aceea el îşi propuse să folosească proprietatea firelor de lână care se încurcă constituind prin simpla lor încâlcire acea stofă care se numeşte „pâslă”, atunci când sunt presate în toate direcţiile. Pâsla se poate obţine printr-o simplă „bătucire”, operaţie care, deşi scade elasticitatea stofei, îi măreşte în schimb posibilitatea de a păstra căldura. Lâna muflonilor, alcătuită din fire scurte, era cât se poate de potrivită pentru o astfel de operaţie.

Inginerul, ajutat de tovarăşii săi, împreună cu Pencroff – care se vedea silit să-şi părăsească din nou vasul drag – începură prin a elibera lâna de substanţa aceea uleioasă cu care este îmbibată şi care se numeşte usuc. O ţinură douăzeci şi patru de ore în hârdaie pline cu apă încălzită la şaptezeci de grade; o spălară apoi bine cu sodă şi când fu destul de bine uscată trecură la „bătucirea" ei, obţinând astfel o stofă foarte grosolană, care n-ar fi avut nici o căutare în centrele industriale din Europa sau America, dar care era foarte preţuită, pe piaţa insulei Lincoln.

Se ştie desigur că stofele acestea erau cunoscute din timpurile cele mai îndepărtate şi fuseseră obţinute prin aceleaşi mijloace pe care se pregătea să le folosească Cyrus Smith.

Inginerul construi o maşină de presat lână, folosind cu dibăcie forţa mecanică produsă de căderea de apă de pe plajă, întreaga instalaţie era o piuă cât se poate de rudimentară, alcătuită dintr-un ax, cu ajutorul căruia se ridicau şi se lăsau doi piloni verticali, care presau lâna aşezată în piuă. Mai construiră şi un cadru din bârne groase, care înconjura întregul mecanism. Secole de-a rândul aşa au arătat piuele de pretutindeni, până ce pilonii au fost înlocuiţi prin cilindri compresori, mulţumită cărora lâna este supusă unui adevărat laminaj, în loc să fie „bătucită" ca în trecut.

Operaţia se făcu sub îndrumarea lui Cyrus Smith şi izbuti de minune. Lâna, îmbibată cu soluţie de săpun – menită pe de o parte să uşureze înmuierea, strângerea şi bătucirea firelor de lână, făcându-le totodată şi mai lunecoase şi, pe de altă parte, să le împiedice să se destrame în timpul presării – fu scoasă din piuă sub forma unor bucăţi groase de pâslă. Asperităţile şi inegalităţile cu care însăşi natura înzestrează firele de lână ajutaseră atât de mult la alipirea şi amestecarea lor, încât, în cele din urmă, coloniştii obţinură pâsla, din care puteau să-şi facă atât haine, cât şi pături. Desigur că nu fabricaseră stofă merinos, muselină,

caşmir, alpaga, satin, catifea ori brocard, nici măcar flanelă, ci doar pâslă – totuşi insula avea oricum o industrie în plus.

Având în sfârşit şi pături groase, pe lângă haine călduroase, pionierii puteau să înfrunte fără grijă iarna anului 1866-1867.

Pe la 20 iunie se lăsă ger şi, spre marea lui părere de rău, Pencroff se văzu nevoit să întrerupă construirea corăbiei, pe care, de altfel, era sigur că o va isprăvi în primăvară.

Marinarul era stăpânit de gândul de a face o călătorie de recunoaştere până în insula Tabor, cu toate că Cyrus Smith nu vedea ce-ar putea să aducă nou această expediţie, pe care Pencroff o dorea mânat doar de curiozitate, neavând ce să găsească pe stânca aceea pustie şi stearpă. Inginerul se arăta destul de îngrijorat la gândul că vor străbate o sută cincizeci de mile, cu totul necunoscute, pe bordul unui vas destul de mic. Se îngrozea gândindu-se la ceea ce s-ar putea întâmpla cu ei în largul mării, în cazul când n-ar putea să atingă insula Tabor şi nici să se întoarcă pe insula Lincoln, cu atât mai mult cu cât aveau de străbătut o regiune foarte periculoasă a Pacificului.

Cyrus Smith discuta adesea acest plan cu Pencroff, care dădea dovadă de o încăpăţânare de neînvins, pe care singur nu era în stare să şi-o explice.

La urma urmelor, Pencroff,-îi spuse într-o zi inginerul, – dă-mi voie să-ţi amintesc că după ce ai lăudat atât insula aceasta şi după ce îţi exprimi mereu regretul de a fi nevoit într-o zi s-o părăseşti, nu înţeleg cum poţi fi tocmai dumneata acela care vrei s-o părăseşti primul.

Vreau s-o părăsesc doar pentru câteva zile, răspunse Pencroff. Atât cât să mă duc şi să mă întorc, atât cât să-mi dau seama ce-i cu insula aceea.

Dar nu înţelegi că acum ea nu mai poate însemna pentru noi nici pe departe cât insula Lincoln?

De asta sunt sigur!

Atunci de ce să te aventurezi?

Vreau să ştiu ce se petrece pe insula Tabor!

Dar nu se petrece nimic Şi nu are cum să se petreacă ceva!

Cine ştie!

Şi dacă te prinde vreo furtună?

N-am de ce să mă tem în timpul verii, răspunse Pencroff. Afară de asta, domnule Cyrus, fiindcă sunt totuşi silit să mă gândesc la toate, v-aş cere voie să-l iau numai pe Harbert cu mine.

Dar bine, Pencroff, – răspunde inginerul, apăsându-şi mâna pe umărul marinarului, – crezi că ne-am putea mângâia vreodată dacă vi s-ar întâmpla vreo nenorocire dumitale şi acestui copil, pe care-l socotim cu toţii fiul nostru?

Domnule Cyrus, răspunse Pencroff, pătruns de o încredere nestrămutată, nu vă vom pricinui această durere. De altminteri nu vom mai vorbi despre această călătorie decât când va veni timpul potrivit. Sunt sigur că după ce veţi vedea corabia gata înzestrată cu pânze şi cu tot ce-i trebuie, când veţi vedea cum ţine la apă, căci vom face împreună ocolul insulei, mă veţi lăsa să plec fără nici o grijă. Sunt sigur că va fi o adevărată minune corabia dumneavoastră.

Cred că este mai potrivit să spunem corabia noastră, Pencroff, zise inginerul zâmbind, dezarmat pentru moment.

Convorbirea se termină aici, ca să reînceapă altă dată, fără ca vreunul dintre ei să izbutească să-l convingă pe celălalt.

Prima zăpadă căzu la sfârşitul lunii iunie. La stână adunaseră mai dinainte nutreţ destul, ca să nu mai fie nevoiţi s-o viziteze zilnic; hotărâră totuşi să nu lase să treacă o săptămână fără să dea pe acolo.

Pionierii puseră din nou capcane şi încercară micile instrumente fabricate de Cyrus Smith. Aşezară la marginea pădurii, de-a lungul potecii pe care obişnuiau să umble fiarele ce coborau la lac, balenele îndoite printr-o pojghiţă

de gheaţă, pe care le acoperiseră cu un strat gros de grăsime.

Spre marea mulţumire a inginerului, născocirea pescarilor din Aleutine dădu rezultate minunate. Douăsprezece vulpi, câţiva porci mistreţi şi chiar un jaguar căzură pradă pionierilor; toate aceste animale muriseră cu stomacul perforat.

Trebuie să pomenim aici şi despre încercarea făcută de pionierii noştri de a comunica într-un fel oarecare cu semenii lor.

Gédéon Spilett se gândise de multe ori să arunce în mare o sticlă conţinând un mesaj, pe care s-ar fi putut să o poarte curenţii pe vreun ţărm locuit, sau să se folosească de vreun porumbel. Dar i se părea cu neputinţă ca un porumbel sau o sticlă să poată străbate distanţa de o mie două sute de mile, care despărţea insula de oricare alt ţinut.

În ziua de 30 iunie, pionierii prinseră cu mare greutate un albatros, pe care o împuşcătură a lui Harbert îl rănise uşor la un picior. Era un exemplar foarte frumos, ale cărui aripi, când erau întinse, măsurau zece picioare.şi care, desigur, era în stare să străbată un ocean de mărimea Pacificului.

Harbert ar fi dorit să păstreze minunata zburătoare, a cărei rană se vindecase repede; el susţinea că poate să o domesticească. Gédéon Spilett însă îl făcu să înţeleagă că nu puteau să piardă prilejul de a se pune în legătură cu vreun ţinut locuit al Pacificului, aşa că Harbert cedă. Dacă albatrosul venea dintr-o regiune locuită, socoteau naufragiaţii, cu siguranţă că se va întoarce tot acolo, de îndată ce-şi va recăpăta libertatea.

Era foarte posibil ca Gédéon Spilett, în care reporterul nu murise, să fi fost mulţumit că găsise prilejul să trimită în necunoscut un palpitant articol, în care povestea aventurile pionierilor de pe insula Lincoln!

El redacta deci o notiţă scurtă, pe care o vârî într-un săculeţ de pânză cauciucată, cu rugămintea către acela care o va găsi s-o predea ziarului New-York Herald.

Săculeţul fu legat de gâtul albatrosului şi nu de laba sa, deoarece păsările acestea au obiceiul să se odihnească pe suprafaţa mării; apoi curierul lor fu eliberat, iar pionierii, destul de mişcaţi, îl priviră cum se pierdea printre ceţurile ce acopereau zarea spre apus.

Încotro se îndreaptă? întrebă Pencroff.

Spre Noua Zeelandă, răspunse Harbert.

Drum bun strigă marinarul, care nu avea prea mare încredere în astfel de mijloace de corespondenţă.

O dată cu sosirea iernii, prietenii noştri reluară lucrările în interiorul Casei de Granit; îşi reparară îmbrăcămintea şi între altele făcură şi pânze pentru corabie, croite din inepuizabilul înveliş al aerostatului.

În timpul lunii iulie domni un frig straşnic, dar pionierii nu erau siliţi să economisească nici lemnele, nici cărbunii. Cyrus Simth instalase un al doilea cămin în sala mare, în care îşi petreceau serile. în timp ce lucrau, stăteau de vorbă, iar când nu aveau de lucru, citeau, aşa că timpul trecea cu folos pentru toată lumea.

Era o adevărată plăcere pentru ei să asculte mugetele vijeliei dezlănţuite afară, aşezaţi în sala luminată cu lumânări, bine încălzită cu cărbuni, după o masă bogată, cu cafeaua de soc fumegând în ceşcuţe, cu pipele răspândind valuri de fum parfumat. Mulţumirea lor ar fi fost desăvârşită de nu s-ar fi ştiut atât de departe de semenii lor, de patria lor. Vorbeau adesea despre ţara lor, despre prietenii rămaşi acolo şi despre avântul industriei. în cursul unei astfel de convorbiri, Gédéon Spilett puse următoarea întrebare:

Dragă Cyrus, nu riscă oare acest avânt al industriei şi al comerţului să fie oprit într-o bună zi?

Oprit? De ce?

Din lipsa cărbunelui, cel mai preţios minereu, Da, cel mai preţios, într-adevăr, răspunse inginerul. Se pare că natura însăşi a ţinut să se vadă cât este de preţios, creând

diamantul, care nu este altceva decât cărbune pur, cristalizat.

Dar nu vreţi să spuneţi, domnule Cyrus, întrebă Pencroff, că în cazanele maşinilor se va arde diamantul în locul cărbunelui?

Nu, dragul meu, răspunse Cyrus Smith.

Totuşi, reluă Gédéon Spillet, recunoşti că într-o bună zi cărbunele va fi consumat în întregime?

Ei! Zăcămintele de cărbuni sunt încă foarte mari, astfel că cei o sută de mii de muncitori26 care scot anual o sută de chintale metrice, nu le-au epuizat nici pe departe!

Dar odată cu creşterea consumului de cărbuni, răspunse Gédéon Spilett, este de prevăzut că aceşti o sută de mii de muncitori vor deveni în curând două sute de mii şi că extracţia va fi dublă.

Fără îndoială! Dar s-au inventat noi maşini, care vor permite să se exploreze mai intens zăcămintele din Europa, iar minele din America şi Australia vor face faţă încă multă vreme cerinţelor industriei.

Cam cât timp? întrebă reporterul.

Cel puţin două sute cincizeci până la trei sute de ani.

Noi n-avem de ce să ne temem, zise Pencroff. Sunt însă îngrijorat pentru strănepoţii noştri.

Până atunci se va găsi şi alt combustibil, spuse Harbert.

Să sperăm, răspunse Gédéon Spilett, căci altfel cum vor merge maşinile? Fără maşini, ce vor deveni drumurile de fier, vapoarele, uzinele şi tot ceea ce contribuie la progresul civilizaţiei?

Oare ce s-ar putea întrebuinţa în locul cărbunelui? întrebă Pencroff. Aveţi vreo idee, domnule Cyrus?

Aproximativ, dragul meu.

Ei, bine, ce s-ar putea arde în locul lui?

Apă, răspunse Cyrus Smith.

Apă, strigă Pencroff. Să încălzim cu apă vapoarele cu aburi şi locomotivele! Apa va încălzi apa?

Da, da, apa! Dar apa descompusă în elementele sale componente, răspunse Cyrus Sniitb. Probabil că operaţia aceasta se va face cu ajutorul electricităţii, care va deveni o forţă puternică şi uşor de mânuit, căci printr-o lege inexplicabilă, toate descoperirile mari parcă se potrivesc şi se completează la un moment dat. Da, dragii mei, cred că apa va fi întrebuinţată într-o bună zi drept combustibil; hidrogenul şi oxigenul, care intră în compoziţia ei, vor fi folosite împreună sau separat şi vor da un izvor nesecat de căldură şi lumină, izvor mai bogat decât cărbunele. Va veni o zi când magaziile vapoarelor şi tenderele locomotivelor vor conţine în loc de cărbuni, aceste două gaze comprimate, care vor arde în cazanele lor, degajând o uriaşă putere calorică. Nu avem prin urmare de ce să fim îngrijoraţi. Atâta vreme cât pământul va fi locuit, el va satisface toate nevoile locuitorilor săi; ei nu vor duce lipsă nici de lumină, nici de căldură, după cum nu vor duce lipsă nici de produse animale, vegetale sau minerale. Cred că atunci când zăcămintele de cărbuni vor fi istovite vom încălzi şi ne vom încălzi cu apă. Apa este cărbunele viitorului.

Tare aş vrea să apuc vremurile acelea, spuse marinarul.

Pentru asemenea minuni te-ai trezit cam devreme, Pencroff, spuse Nab, care până atunci nu luase parte la discuţie.

Totuşi, nu cuvintele lui Nab încheiară convorbirea, ci lătratul lui Top. Câinele avea. şi de data aceasta lătratul acela ciudat, care-l preocupa pe inginer. Lătrând într-una, Top începu să se învârtească pe lângă gura puţului, care se afla la capătul culoarului interior.

Ce are Top de latră aşa? întrebă Pencroff.

Şi de ce mârâie Jup? adăugă Harbert. Într-adevăr, urangutanul dădea semne de agitaţie, ca şi câinele şi, lucru curios, ambele animale păreau mai curând neliniştite, decât înfuriate.

Fără îndoială, puţul acesta este în directă legătură cu marea, spuse Gédéon Spilett, şi un monstru marin vine din

când în când să respire în adâncul lui.

Aşa şi este, răspunse marinarul. Nici nu poate fi altă explicaţie... Haide, Top, taci odată adăugă Pencroff, întorcându-se spre câine. Şi tu, Jup, treci în edaia ta!

Maimuţa şi dinele se potoliră. Jup se duse la culcare, dar Top rămase în salon, mârâind înfundat toată seara.

Nu mai vorbiră de acest incident, dar inginerul căzu pe gânduri.

În tot restul lunii iulie urmară când zile de ger, când de moină. Temperatura nu scăzu ca în iarna precedentă, dar în schimb avură de îndurat furtuni şi vijelii puternice. Marea năvăli din nou asupra ţărmului, producând în câteva rânduri stricăciuni la Cămin. Valurile de fund, uriaşe, care veneau să se sfarme de peretele Casei de Granit, erau atât de puternice, încât păreau provocate de un cutremur submarin.

Aplecaţi la ferestrele lor, pionierii nu se puteau opri să admire spectacolul măreţ al oceanului, care se zbătea neputincios. Valurile se spulberau în spume de o albeaţă orbitoare, litoralul dispărea sub năvala apelor vijelioase, iar stâncile, în care era săpată casa, păreau să răsară chiar din mare, ale cărei ceţuri de aburi le învăluiau până la mai mult de o sută de picioare înălţime.

În timpul acestor furtuni era greu, primejdios chiar, să te aventurezi pe şoselele insulei, căci vijelia dobora mulţi copaci. Totuşi, pionierii nu lăsau să treacă o săptămână fără să se ducă la stână. Din fericire, ţarcul străjuit de copaci şi staulul se aflau la adăpostul muntelui Franklin, aşa că nu avură mult de suferit de pe urma uraganului. în schimb, curtea de păsări, aşezată pe platoul Grande-Vue, şi prin urmare expusă vânturilor de răsărit, suferi mari pagube. De două ori zbură acoperişul hulubăriei, iar gardul se strică şi el. Erau nevoiţi să refacă totul, mult mai solid, căci acum se dovedise că insula Lincoln era aşezată într-una din cele mai furtunoase regiuni ale Pacificului, fiind parcă centrul marilor cicloni, care o biciuiau ca pe o sfârlează – numai că

aici sfârlează rămânea pe loc, iar biciul se învârtea neîncetat.

În prima săptămână a lunii august, vijelia se potoli treptat şi atmosfera, care părea pe veci osândită la zbucium, se linişti, dar temperatura scăzu, gerul devenind foarte aspru. Termometrul coborî la minus opt grade Fahrenheit (- 22° centigrade).

În ziua de 3 august, pionierii făcură o excursie, pe care o plănuiau de câtva timp, în sud-vestul insulei, spre mlaştinile Tadornelor. Ei erau atraşi de bogatul vânat acuatic, care sălăşluia acolo în timpul iernii. Se aflau pe acolo raţe sălbatice, becaţine, lişiţe, cufundări şi alte zburătoare, aşa că pionierii hotărâră să consacre o expediţie de o zi întreagă pentru a vâna din aceste păsări.

Nu numai Gédéon Spilett şi Harbert, ci şi Pencroff şi Nab luau parte la expediţie. Doar Cyrus Sniith nu merse cu ei, susţinând că are de lucru. El rămase singur la Casa de Granit.

Ca să ajungă la mlaştină, vânătorii apucară pe drumul care ducea la portul Balonului, făgăduind să se întoarcă seara. Top şi Jup îi întovărăşeau. De cum trecură râul Mercyv inginerul ridică podul şi se întoarse acasă, cu gândul să pună în aplicare un proiect pentru care ţinea să fie singur.

Plănuia să viziteze cu de-amănuntul puţul interior, a cărui gură se deschidea în interiorul Casei de Granit şi care era în legătură cu marea, fiindcă pe aici treceau odinioară apele lacului.

De ce se învârtea atât de des Top în jurul acestui puţ? De ce lătra el atât de ciudat şi de ce părea atât de neliniştit? De ce se arăta Jup la fel de neliniştit? Oare să aibă puţul şi alte ramificaţii afară de legătura verticală cu marea? Duceau ramificaţiile acestea spre alte regiuni ale insulei? Iată ce dorea să ştie Cyrus Smith şi deocamdată ţinea s-o afle numai el. De.aceea hotărâse să încerce explorarea puţului

în lipsa tovarăşilor săi şi acum i se ivea cel mai bun prilej s-o facă.

Era uşor de coborât până în fundul puţului, întrebuinţând scara destul de lungă de frânghie, pe care nu o mai foloseau de când instalaseră ascensorul. Inginerul trase scara până la gură, care avea un diametru de şase picioare, şi o aruncă înăuntru, după ce legase zdravăn capătul ei de sus. Apoi aprinse un felinar, luă un revolver şi, vârându-şi un cuţit la cingătoare, începu să coboare primele trepte.

Zidul era aproape în întregime neted, doar din loc în loc răsăreau câteva colţuri de stâncă şi, pe aceste ieşituri, o fiinţă îndemânatică ar fi putut într-adevăr să se ridice până la deschizătura puţului.

Observând acest lucru, inginerul plimbă cu grijă felinarul în jurul acestor ieşituri, fără să găsească vreo urmă veche sau nouă, care să-i dea de gândit.

Apoi coborî mai adânc, cercetând cu luare aminte pereţii.

Nimic suspect. Ajungând la ultimele trepte, inginerul simţi apropierea apei, care în clipa aceea era cu desăvârşire liniştită. Nici la nivelul ei, şi nici în altă parte a puţului nu văzuse vreun culoar lateral, care să se ramifice în interiorul masivului. Peretele, lovit cu mânerul cuţitului, suna plin. Pentru a ajunge în fundul puţului şi a se ridica apoi până la gura lui, ar fi fost neapărat nevoie să se treacă pe sub apele mării, lucru ce nu l-ar fi putut face decât animalele marine. De altfel, era cu neputinţă de determinat în ce punct al litoralului şi la ce adâncime sub nivelul mării se isprăvea canalul.

Încheindu-şi cercetările, Cyrus Smith se urcă înapoi, trase scara, acoperi gura puţului şi se întoarse gânditor în sala mare a Casei de Granit, spunându-şi: „N-am văzut nimic şi totuşi este ceva în puţul ăsta.”

CAPITOLUL XII.

Echipamentul corăbiei. O ofensivă a vulpilor. Jup e rănit. Jup e îngrijit şi se vindecă. Corabia este isprăvită. Triumful

lui Pencroff. Vasul Bonadventure. Călătorie de încercare în jurul insulei. Un document neaşteptat.

Seara, cei patru vânători se întoarseră supraîncărcaţi. Până şi Top purta în jurul gâtului un şirag de păsări vânate, iar Jup o cingătoare de becatine.

Prieteni, strigă Nab, avem cu ce să ne trecem timpul! Vom avea o cămară frumoasă, plină cu conserve şi pateuri minunate, am însă nevoie de un ajutor. Mă bizui pe tine, Pencroff.

Nu se poate, Nab, răspunse marinarul. Mă aşteaptă pânzele corăbiei, aşa că va trebui să te lipseşti de ajutorul meu.

Dar dumneata, domnule Harbert?

Eu, Nab, trebuie să mă duc mâine la stână, răspunse tânărul.

Atunci poate că dumneavoastră, domnule Spilett, îmi veţi da o mână de ajutor?

Desigur, Nab, dacă vrei, răspunse reporterul, dar te previn că dacă îmi vei dezvălui reţetele tale am să le public.

N-aveţi decât, domnule Spilett, răspunse Nab.

Şi iată cum a doua zi, Gédéon Spilett, devenit ajutorul lui Nab, se instala în bucătărie. Inginerul îl pusese şi pe reporter la curent cu rezultatul explorării sale din ajun şi acesta era şi el de părere că în jurul puţului stăruie totuşi un mister.

Gerul nu se muie. El se mai menţinu o săptămână. Din această pricină pionierii nu părăsiră Casa’de Granit decât pentru a se repezi la curtea păsărilor, întreaga locuinţă era plină de miresmele plăcute, pe care le răspândeau savantele preparaţii culinare ale lui Nab şi ale reporterului. Ei nu transformară însă în conserve întreg produsul expediţiei, căci vânatul se păstra minunat pe frigul ce domnea, aşa că toată colonia se înfrupta cu friptură de raţă sălbatică şi de alte zburătoare, deci afirmând că e cel mai gustos vânat din lume.

Pencroff, ajutat de Harbert, lucră de zor întreaga săptămână şi pânzele corăbiei erau gata. Frânghii nu ie lipseau, căci puteau folosi toate frânghiile de la învelişul aerostatului. Cablurile, plasa şi odgoanele balonului erau de cea mai bună calitate şi-i prinseră foarte bine marinarului. Pânzele fură întărite pe margini cu frânghii puternice, dar tot le mai rămăseseră destul material pentru a confecţiona funiile necesare la legarea acestor pânze la colţuri şi cu care să le ridice şi să le fixeze apoi de catarguri. Cât despre scripeţi Cyrus Smith îi fabrică, slujindu-se de' strungul pe care şi-l instalase. Şi astfel, toate cele trebuitoare pentru înzestrarea corăbiei fură gata cu mult înaintea acesteia. Pencroff confecţiona şi un pavilion: albastru, roşu şi alb, folosind în acest scop plantele colorate ce creşteau din belşug pe insulă. Numai că în loc de treizeci şi şapte de stele, câte împodobesc steagul Statelor Unite, marinarul zugrăvi treizeci şi opt, adăugând încă una pentru „Statul Lincoln", pentru insula pe care o şi considera alipită la patria sa.

„Dacă nu în faptă, spunea el, dar cu sufletul ea aparţine marii noastre ţări".

În aşteptarea acestui eveniment, steagul fu arborat la fereastra din mijloc a Casei de Granit şi pionierii îl salutară cu trei puternice urale.

Între timp, iarna se apropia de sfârşit şi părea că va trece fără nici un incident grav, când iată că, în noaptea de 11 august, platoul Grande-Vue fu ameninţat să fie devastat complet.

Pionierii dormeau adânc după o zi de muncă rodnică, când, pe la orele patru dimineaţa, fură treziţi de lătratul lui Top.

De data aceasta, câinele nu lătra lângă gura puţului, ci în faţa uşii, aruncându-se peste ea de parcă ar fi vrut s-o spargă. Jup ţipa şi el cât îl ţinea gura.

— Ce e, Top? strigă Nab, care se trezise primul.

Dar câinele continua să latre.

Ce s-a întâmplat? întreba şi Cyrus Smith. îmbrăcându-se în grabă, pionierii se repeziră cu toţii la ferestre şi le deschiseră.

Nu vedeau nimic, însă auzeau nişte lătrături ciudate în beznă. Ţărmul părea năpădit de animale ce nu se zăreau în întuneric.

Ce să fie? strigă Pencroff.

Lupi, jaguari sau maimuţe! răspunse Nab.

Drace Să nu ajungă cumva pe platou! spuse reporterul.

Şi păsările noastre, strigă Harbert, şi zarzavaturile…?

Pe unde or fi trecut? întrebă Pencroff.

Au trecut desigur pe podeţul dinspre plajă, răspunse inginerul, pe care unul dintre noi trebuie să-l fi uitat deschis.

Într-adevăr, spuse Spilett, îmi amintesc că l-am lăsat deschis…

Frumoasă ispravă, domnule Spilett! strigă marinarul.

Ce-a fost, a fost, răspunse Cyrus Smith. Să vedem ce-i de făcut acum!

Pionierii îşi dădeau seama că jivinele, oricare ar fi fost ele, trecuseră podeţul din spre plajă şi puteau să pătrundă pe platou, urcând malul stâng al râului. De aceea trebuiau să ajungă neapărat pe platou înaintea fiarelor.

Ce fel de jivine să fie oare? se întrebară ei din nou, surprinşi de nişte lătrături mai puternice.

Harbert tresări, amintindu-şi că mai auzise asemenea lătrături, în timpul primei lui vizite la izvoarele Pârâului Roşu.

Sunt vulpi, spuse el.

Pe ele! strigă marinarul.

Se repeziră toţi spre coşul ascensorului, înarmaţi cu topoare, carabine şi revolvere şi coborâră pe plajă.

Animalele acestea sunt primejdioase când sunt în număr mare şi înfometate. Totuşi, pionierii se aruncară fără să şovăie în mijlocul haitei şi primele împuşcături ce fulgerară întunericul determinară retragerea celor dintâi năvălitori.

Trebuiau înainte de toate să împiedice cu orice preţ, pătrunderea jefuitorilor pe platoul Grande-Vue, unde semănăturile şi curtea de păsări ar fi suferit, iar pagubele aduse lanului de grâu ar fi fost poate imense şi ireparabile. Dar cum platoul nu putea fi invadat decât dinspre malul stâng al râului Mercy,era destul ca pionierii să taie vulpilor calea în vreun fel pe îngusta fâşie de ţărm, cuprinsă între râu şi falezã. Aşa stând lucrurile, se îndreptară într-acolo, în timp ce haita de vulpi gonea în întuneric, Cyrus Smith, Gédéon Spilett, Harbert, Pencroff şi Nab se aşezară în aşa fel, încât să formeze un front de netrecut. Top, căscând fălcile lui uriaşe, se aşezase în faţa lor, urmat de Jup, care mânuia o măciucă noduroasă ca pe un buzdugan.

Noaptea era foarte întunecoasă. Vulpile, în număr de vreo sută, se zăreau numai la lumina împuşcăturilor, care nimereau de fiecare dată ţinta. Ochii lor străluceau ca nişte cărbuni aprinşi.

Nu trebuie să treacă! strigă Pencroff.

Nu vor trece! răspunse inginerul.

Dacă vulpile nu trecură spre platou, aceasta nu înseamnă că nici nu încercară. Năvălitorii din ultimele rânduri împingeau fără răgaz pe cei din faţă, astfel că se iscă o încăierare înverşunată, în care pionierii luptau cu revolverele şi topoarele. Nenumărate cadavre acoperiră pământul, dar ceata vulpilor nu se micşora. Părea că peste podeţ trec mereu alţi năvălitori, care sporeau rândurile agresorilor.

Curând, pionierii fură siliţi să lupte corp la corp şi primiră câteva răni, din fericire uşoare. Cu un foc de revolver Harbert îl salvă pe Nab, căruia îi sărise în spinare o vulpe sprintenă ca un râs. Top se lupta cu furie, repezindu-se la vulpi şi gâtuindu-le. Jup lovea vârtos cu ciomagul şi zadarnic încercau pionierii să-l reţie. înzestrat pesemne cu ochi care vedeau prin întuneric, el se vâra mereu acolo unde era învălmăşeala mai mare şi îşi arăta mulţumirea, scoţând din când în când un fluierat ascuţit. Se avântă

foarte departe şi la lumina unui foc de revolver îl zăriră o clipă cum ţinea piept voiniceşte la vreo şase vulpi mari.

După o luptă de doua ore, bătălia se isprăvi cu victoria pionierilor! Zorii zilei alungară cotropitorii; ei o zbughiră înapoi peste podeţ, gonind spre nord. Nab ridică imediat podeţul în urma lor.

Când se crăpă de ziuă pionierii numărară cincizeci’ de cadavre întinse pe plajă.

Jup! strigă Pencroff. Unde este Jup?

Jup dispăruse. Prietenul său, Nab, îl strigă, dar pentru prima oară Jup nu-i răspunse.

Începură cu toţii să-l caute, tremurând de frică pentru viaţa lui. Ridicând cadavrele ce pătaseră zăpada cu sânge, îl găsiră pe Jup sub un adevărat morman de vulpi, ale căror fălci şi oase rupte dovedeau că avuseseră de-a face cu măciuca viteazului urangutan. Bietul maimuţoi încă mai ţinea în mâini o frântură din ciomagul său. Lipsit de apărare, el fusese copleşit de duşmanul numeros şi pieptul îi era brăzdat de răni adânci.

Trăieşte! strigă Nab, aplecându-se deasupra lui.

Lasă că-l scăpăm noi, răspunse marinarul; îl vom îngriji ca pe unul dintre ai noştri!

Jup părea să înţeleagă, căci îşi puse capul pe umărul lui Pencroff, ca şi cum ar fi vrut să-i mulţumească. Marinarul era el însuşi rănit, dar atât rănile sale cât şi ale tovarăşilor săi erau neînsemnate, căci mulţumită armelor de foc izbutiseră să ţină fiarele la distanţă. Numai urangutanul era grav rănit; el căzu în nesimţire şi continuă să geamă uşor.

Nab şi Pencroff îl transportară în starea aceasta până la ascensor şi îl urcară apoi încet în Casa de Granit. Acolo îl culcară pe o saltea scoasă dintr-un pat şi-i spălară cu mare grijă rănile. Nici un organ principal nu părea să fi fost atins, dar Jup era foarte slăbit din pricina pierderii de sânge şi avea’ temperatură mare.

După pansare, îl duseră în camera lui şi îl supuseră la un regim sever, „ca pe un om adevărat!” cum spunea Nab. Din

când în când i se dădea să bea un ceai răcoritor, făcut din ierburile păstrate în farmacia Casei de Granit.

Jup căzu mai întâi într-un somn adânc şi agitat, apoi, respiraţia lui devenind încetul cu încetul tot mai regulată, fu lăsat să se odihnească în linişte. Din când în când, Top venea tiptil să-şi vadă prietenul şi lingea cu un aer trist o mână a lui Jup, ce atârna afară din pat.

În aceeaşi dimineaţă îngropară cadavrele vulpilor, pe care le târâră până în pădurea Far-West şi le-aşezară într-o groapă adâncă.

Atacul suferit, care ar fi putut avea urmări grave, fu o lecţie pentru pionieri, care nu se mai culcau înainte ca unul din ei să se fi asigurat că toate podurile erau ridicate şi deci ei erau la adăpost de orice pericol de acest fel.

În timpul acesta, Jup, a cărui stare îi îngrijorase foarte mult, începu să se înzdrăvenească. Constituţia lui robustă îl salvă, temperatura scăzu încetul cu încetul şi Gédéon Spilett, care se pricepea la medicină, îl socoti scăpat. În ziua de 16 august, Jup începu să mănânce. Nab îi prepara tot felul de dulciuri, pe care bolnavul le mânca cu poftă, căci marele lui defect era lăcomia şi Nab nu făcuse nimic ca să-l dezveţe.

Ce să-i faci? îi răspundea el lui Gédéon Spilett, care îl certa câteodată, susţinând că răsfaţă maimuţoiul prea mult. Bietul Jup n-are altă plăcere decât mâncarea, iar eu sunt mulţumit că pot să-l răsplătesc măcar în felul acesta!

Zece zile după neplăcuta întâmplare, în ziua de 21 august, domnul Jup se scula. Rănile i se cicatrizaseră, şi, după toate probabilităţile, avea să-şi revie complet. Ca toţi convalescenţii, fu cuprins de o foame grozavă şi reporterul îl lăsă să mănânce cât voia, având încredere în instinctul animalelor, care le pune la adăpost de excese. Nab era încântat de pofta de mâncare a ucenicului său.

Mănâncă, Jup dragă, – îi spunea el, – nu te lipsi de nimic! Ţi-ai vărsat sângele pentru noi şi este de datoria mea să te ajut să ţi-l refaci!

În sfârşit, în ziua de 25 august, Nab îşi chemă tovarăşii.

Domnule Cyrus, domnule Gédéon, domnule Harbert, Pencroff, veniţi repede încoace!

Pionierii, care se aflau în sala cea mare, se sculară şi veniră în camera lui Jup, unde-i chemase Nab.

Ce s-a întâmplat? întrebă reporterul.

Veniţi să vedeţi! răspunse Nab, râzând cu hohote. Ce le văzură ochii? Domnul Jup şedea turceşte pe pragul Casei de Granit şi trăgea liniştit din lulea.

Pipa mea! strigă Pencroff. Mi-a luat pipa! Ei, dragă Jup, ţi-o dăruiesc! Fumează, dragul meu, fumează liniştit.

Iar Jup scotea nori groşi de fum şi părea foarte mulţumit.

Cyrus Smith nu se arătă prea mirat de această întâmplare; el cită mai multe cazuri de maimuţe domesticite, pentru care tutunul devenise o necesitate.

Din ziua aceea, Jup avu pipa lui, atârnată la el în cameră, precum şi o mică provizie de tutun. Şi-o umplea singur, o aprindea cu un tăciune şi părea cel mai fericit maimuţoi din lume. Această potrivire de gusturi nu făcu decât să strângă şi mai mult prietenia dintre maimuţă şi marinar.

Cine ştie dacă nu este un om, îi spunea câteodată Pencroff lui Nab. Te-ai mira dacă într-o bună zi ar începe să vorbească?

De loc, răspunse Nab. Singurul lucru care mă miră este că nu vorbeşte încă, fiindcă este singurul lucru care-i lipseşte!

Tare tni-ar plăcea, reluă marinarul, să-mi spună într-o bună zi: „Ce-ar fi dacă am face schimb de pipe, dragă Pencroff?”

Mda, n-ar fi rău, răspunse Nab. Ce păcat că este mut din naştere!

În luna septembrie, iarna luă sfârşit şi pionierii se apucară din nou de lucru.

Construirea corăbiei înainta repede. Pereţii erau gata şi în interior fură sprijiniţi cu bârne care fuseseră îndoite la aburi şi care legau trainic toate părţile calei.

Deoarece nu duceau lipsă de lemne, Pencroff îi propuse inginerului să căptuşească interiorul în întregime, pentru a obţine o cât mai mare soliditate şi impermeabilitate a vasului.

Cyrus Smith, care se temea de ceea ce le-ar fi putut pregăti viitorul, aprobă ideea marinarului de a face vasul cât mai rezistent.

Căptuşirea corăbiei şi puntea fură gata în ziua de 15 septembrie. Încheieturile, astupate cu câlţi de iarbă de mare uscată, fură acoperite cu răşină clocotită, pe care brazii pădurii o furnizau din belşug.

Amenajarea corăbiei fu cât se poate de simplă. Lestul era alcătuit din douăsprezece tone de.bolovani, de. granit, fixaţi cu ciment, peste care fu aşternută o podea de scânduri. întreg interiorul corăbiei fu împărţit în două camere, mobilate doar cu nişte bănci, care serveau şi drept Cuiere. Piciorul catargului principal susţinea peretele despărţitor dintre cele două camere, în care se intra prin două chepenguri deschise în punte şi care erau prevăzute cu obloane.

Pentru catarg, Pencroff găsi cu uşurinţă copacul potrivit. Alese un brad tânăr, drept, cu lemnul fără noduri, pe care-l ciopli la bază şi-l rotunji la cap. Fierăria necesară catargului, pupei şi cârmei, solidă, dar grosolană, o făcură în atelierul de la Cămin. În sfârşit, vântrelele, vârful catargului, catargele mici, vastele, totul fu gata în prima, săptămână a lunii octombrie şi hotărâră să încerce corabia în apropierea insulei, pentru a-şi putea da seama cum se comportă pe mare şi în ce măsură o puteau folosi.

În tot acest timp pionierii nu părăsiră nici celelalte lucrări. Stâna se mări, căci turma de mufloni şi de capre se îmbogăţise cu o mulţime de iezi, care trebuiau adăpostiţi şi hrăniţi. Pionierii cercetau mereu parcul de stridii, iepurăria, zăcămintele de cărbune şi de fier şi făceau investigaţii în părţile neexplorate încă ale Far-West-ului, care păreau bogate în vânat.

Mai descoperiră şi diferite plante indigene, care, deşi nu aveau o întrebuinţare imediată, făceau ca provizia de produse vegetale a Casei de Granit să fie mai variată. Erau plante din familia ficoidelor, unele cu foi cărnoase, bune de mâncat, altele care produceau nişte grăunţe din care se putea face un fel de făină.

În ziua de 10 octombrie, corabia fu lansată. Pencroff era nespus de fericit. Operaţia reuşi de minune. Vasul, gata pregătit, fusese împins pe butuci până la extrema limită a ţărmului, unde fu luat de valurile mării în flux şi începu să plutească în aplauzele pionierilor. Pencroff nu arătă prea multă modestie în această împrejurare, iar acum, după ce îşi dusese, munca la bun sfârşit, era mândru şi de faptul că i se acordă titlul de căpitan al vasului.

Ca să-l mulţumească pe căpitanul Pencroff, căutară un nume pentru vasul lor, pe care, după oarecare discuţii, îl numiră Bonadventure, după numele de botez al bravului marinar.

Îndată ce corabia fu luată de valuri, pionierii văzură că ea pluteşte foarte bine şi că va fi în stare să navigheze sub toate vânturile.

De altfel, aveau de gând să facă de îndată o plimbare în larg, căci timpul era frumos, marea liniştită, mai ales pe coasta de sud, şi o briză plăcută de la nord-vest începuse să bată de vreo oră.

Dar înainte de plecare, trebuiau să prânzească şi să ia chiar provizii pe bord, pentru cazul când excursia s-ar fi prelungit până-n seară.

Inginerul abia aştepta şi el să încerce vasul, care fusese construit după proiectele lui, cărora de fapt le adusese unele modificări, ţinând seama de sfaturile lui Pencroff. Deoarece marinarul nu mai pomenea de călătoria spre insula Tabor, Cyrus Smith nădăjduia că-şi schimbase gândul.

Cu greu s-ar fi înduplecat el să încuviinţeze ca doi sau trei dintre tovarăşii săi să se aventureze în larg pe barca aceea,

care nu putea să cântărească decât cel mult cincisprezece tone.

La ora zece şi jumătate, toată lumea era pe bord; Jup şi Top nu lipseau nici ei. Nab şi Harbert ridicaseră ancora înfiptă în nisip la gura râului, iar vasul „Bonadventure”, cu pavilionul fluturând în vânt şi cu pânzale întinse, porni în larg, condus de Pencroff. Fură siliţi să meargă cu vântul în faţă, pentru a ieşi din golf şi vasul merse bine.

Călătorii de pe corabie erau încântaţi. Aveau o navă bună, care la nevoie putea să le aducă mari servicii. Vremea fiind frumoasă şi briza prielnică, plimbarea fu minunată.

Pencroff îi scoase în larg, la trei sau patru mile de coastă, în dreptul portului Balonului. Insula apăru atunci în toată întinderea ei. Înfăţişarea coastei dintre capul Ghearei şi promontoriul Reptilei era foarte variată. La mal creşteau păduri, în care verdele coniferelor se desprindea întunecat din mijlocul arborilor proaspăt înfrunziţi, mai încolo, muntele Franklin domina ţinutul, atingând norii cu crestele lui acoperite cu zăpezi strălucitoare.

Ce frumuseţi! strigă Harbert.

Da, insula noastră este frumoasă şi bună, răspunse Pencroff. O iubesc cum mi-am iubit mama. Ea ne-a primit săraci şi lipsiţi de toate şi astăzi ce le lipseşte celor cinci copii ai ei care au picat din cer?

Nimic! răspunse Nab, nimic nu le lipseşte, căpitane!

Şi amândoi scoaseră trei urale puternice în cinstea insulei lor.

Între timp, Gédéon Spilett, rezemat de catarg, desena panorama care se desfăşura în faţa ochilor săi. Cyrus Smith privea în tăcere.

Ei, domnule Cyrus, întrebă Pencroff, ce spuneţi de vasul nostru?

Pare să se poarte destul de bine, răspunse inginerul.

Perfect! Nu credeţi că am putea întreprinde cu el o călătorie puţin mai lungă?

Ce călătorie, Pencroff?

Spre insula Tabor, de pildă?

Dragul meu, răspunse Cyrus Smith, cred că în caz de nevoie va trebui să ne încredinţăm fără şovăire viaţa vasului nostru, chiar dacă ar fi vorba de o călătorie mai lungă; dar ştii foarte bine că tare m-ar mâhni să te văd pornind spre insula Tabor, atunci când nimic nu te sileşte.

E bine să-ţi cunoşti vecinii, răspunse Pencroff cu încăpăţânare, insula Tabor este vecina noastră, singura vecină pe care o avem. Ar trebui sări facem o vizită, cel puţin de bună cuviinţă.

Drace, zise Gédéon Spilett, prietenul nostru Pencroff ţine şi la etichetă!

Nu ţin la nimic, mormăi marinarul, necăjit de împotrivirea inginerului, pe care însă n-ar fi vrut pentru nimic în lume să-l mâhnească.

Gândeşte-te, Pencroff, răspunse Cyrus Smith, că nu te poţi duce singur până în insula Tabor.

Îmi ajunge un singur tovarăş.

Fie, răspunse inginerul. Dar s-ar putea să lipseşti colonia noastră de doi pionieri din cinci câţi are.

Din şase! răspunse Pencroff. L-aţi uitat pe Jup.

Din şapte, adăugă Nab. Top nu-i nici el de lepădat.

Dar nu risc nimic, domnule Cyrus', reluă Pencroff.

S-ar putea să ai dreptate, Pencroff; dar ţi-o spun încă o dată: vă expuneţi fără să fie nevoie!

Încăpăţânatul marinar nu răspunse nimic, hotărât să reia mai târziu convorbirea. El nu bănuia că în curând o întâmplare avea să-i dea prilejul să transforme într-o operă de ajutorare ceea ce nu reprezenta acum decât un capriciu.

Întradevăr, după ce navigase în larg, corabia se îndreptă spre portul Balonului. Trebuiau neapărat să verifice trecătorile dintre bancurile de nisip şi stânci, şi să le însemne la nevoie cu geamandure, deoarece golful acela mic avea să slujească drept radă pentru vasul lor.

Ajunseră la o jumătate de milă de coastă şi fuseră nevoiţi să navigheze cu ocoluri, deoarece înaintau împotriva

vântului. „Bonadventure” îşi micşorase viteza, căci briza domolită de înălţimile insulei abia umfla pânzele, iar marea, netedă ca o oglindă, unduia puţin doar la adierile unui vântuleţ cu toane, Harbert, care stătea la prova ca să arate drumul printre bancuri, strigă pe neaşteptate:

Mergi în direcţia vântului, Pencroff!

Ce e? întrebă marinarul sculându-se. O stâncă?

Nu… aşteaptă, spuse Harbert… nu văd bine… ia-o puţin mai spre dreapta… bine… întoarce puţin.

Cu aceste cuvinte, Harbert, care se culcase de-a lungul punţii, vârî repede braţul în apă şi se ridică strigând:

O sticlă!

Ţinea în mână o sticlă, pe care o găsise la câţiva paşi de ţărm.

Cyrus Smith luă sticla, scoase dopul în tăcere şi trase din ea o hârtie umedă, pe care erau scrise următoarele cuvinte:

Naufragiat… Insula Tabor: 153° long. V. – 37°11’ lat. S.

CAPITOLUL XIII.

Se hotărăşte plecarea. Diferite presupuneri. Pregătiri. Cei trei călători. Prima noapte. A doua noapte. Insula Tabor. Cercetări pe plajă. Cercetări în pădure. Nici o urmă. Animale. Plante. O locuinţă. Pustietate.

Un naufragiat! strigă Pencroff. Un naufragiat părăsit la câteva sute de mile de noi, pe insula Tabor! O, domnule Cyrus, acum n-o să vă mai puteţi împotrivi proiectelor mele.

Nu, Pencroff, răspunse Cyrus Smith, şi chiar doresc să plecaţi cât mai curând.

Bine, să pornim mâine!

Chiar mâine.

Inginerul ţinea în mână hârtia scoasă din sticlă. Stătu câteva clipe pe gânduri, apoi spuse:

Din felul cum este redactat acest document, dragii mei, trebuie să tragem mai multe concluzii: mai întâi naufragiatul din insula Tabor este un om cu bogate cunoştinţe marinăreşti, deoarece dă cu exactitate latitudinea şi longitudinea insulei, aşa cum le determinasem

şi noi; în al doilea rând el este englez sau american, documentul fiind scris în englezeşte.

Ceea ce spui este foarte logic, răspunse Gédéon Spilett, şi prezenţa acestui naufragiat explică venirea lăzii pe ţărmul insulei noastre. De vreme ce există un naufragiat, înseamnă că s-a întâmplat prin părţile acestea şi un naufragiu. Noroc că Pencroff a construit o corabie pe care s-a gândit s-o încerce tocmai astăzi, căci o singură zi de întârziere ar fi fost de ajuns ca sticla să se fi spart de stânci.

Într-adevăr, spuse Harbert, este o întâmplare fericită trecerea noastră pe aici, în timp ce sticla încă mai plutea.

Nu ţi se pare nimic ciudat în toată întâmplarea asta? îl întrebă Cyrus Smith pe Pencroff.

Nu văd nimic extraordinar, răspunse marinarul. Sticla asta, oricum, trebuia să ajungă undeva şi a ajuns la noi, în loc să ajungă în altă parte.

Se poate să ai dreptate, Pencroff, răspunse inginerul, şi totuşi…

Dar, observă Harbert, nu putem şti dacă sticla pluteşte pe mare de multă vreme?

Nu văd cum, răspunse Gédéon Spilett. De altfel, documentul pare să fi fost scris de curând. Ce părere ai, Cyrus?

E greu de răspuns. Oricum, aceasta o vom afla noi mai târziu! răspunse Cyrus Smith.

Cât dură schimbul acesta de cuvinte, Pencroff întoarse corabia, fără să mai piardă vreme, şi cu toate pânzele întinse se îndrepta cu repeziciune către capul Ghearei. Toţi se gândeau la naufragiatul de pe insula Tabor, întrebându-se dacă vor ajunge la timp să-l salveze, în viaţa pionierilor se produsese un eveniment însemnat. Ei înşişi erau naufragiaţi, dar se gândeau cu teamă că un altul poate fusese mai puţin norocos decât ei, şi de aceea socoteau de datoria lor să-i sară în ajutor.

Ocoliră capul Ghearei şi pe la orele patru vasul ancoră la gura râului Mercy.

În aceeaşi seară plănuiră toate amănuntele expediţiei lor. Fiindcă Harbert şi Pencroff erau singurii care se pricepeau să conducă un vas, păpea firesc să plece numai ei. Plecând chiar a doua zi, la 11 octombrie, puteau să ajungă în ziua de 13 pe insula Tabor, căci vântul bătea din direcţia potrivită, aşa încât nu le trebuiau mai mult de patruzeci de ore pentru o călătorie de o sută cincizeci de mile. Dacă petreceau o zi pe insulă şi făceau trei-patru zile pe drum la întoarcere, în ziua de 17 călătorii puteau fi înapoi pe insula Lincoln. Vremea era frumoasă, barometrul urca lin, vântul sufla necontenit, totul părea să vină în ajutorul acestor oameni de treabă, pe care o datorie omenească îi mâna departe de insula lor.

Hotărâră ca Cyrus Smith, Nab şi Gédéon Spilett să rămână la Casa de Granit. În ultima clipă însă trebuiră să modifice acest plan: Gédéon Spilett, care nu-şi uitase meseria de reporter, declară că, decât să piardă o asemenea aventură, mai bine pleacă înot spre insula Tabor, aşa încât îl primiră şi pe el pe corabie.

Toată după masa transportară pe „Bonadventure” câteva obiecte de aşternut, unelte, arme, muniţii, o busolă şi alimente pentru o săptămână, şi când totul fu încărcat pe vas, pionierii se întoarseră la Casa de Granit.

A doua zi, la cinci dimineaţa, îşi luară rămas bun, foarte mişcaţi, apoi Pencroff, întinzând pânzele, se îndreptă spre capul Ghearei, pe care trebuia să-l ocolească înainte de a se îndrepta direct spre sud-vest.

Vasul ajunsese la un sfert de milă de ţărm, când călătorii zăriră în vârful Casei de Granit doi oameni, care le făceau semne. Erau Cyrus Smith şi Nab.

— Prietenii noştri! strigă Gédéon Spilett. Iată prima noastră despărţire după cincisprezece luni…!

Pencroff, reporterul şi Harbert făcură un ultim semn de rămas bun şi Casa de Granit dispăru după stânci.

În primele ore ale zilei „Bonadventure” se menţinu în apele insulei Lincoln, care semăna, văzută de departe, cu

un coş de verdeaţă, din mijlocul căruia se ridica muntele Franklin. înălţimile ei micşorate de depărtare îi dădeau o înfăţişare puţin potrivită, pentru a atrage navigatorii pe ţărmurile ei.

Plutind la zece mile de ţărm, depăşiră pe la ora unu capul Reptilei. De la acea depărtare nu mai puteau deosebi ţărmul apusean al insulei care se întindea până la poalele muntelui Franklin. Trei ore mai târziu, insula Lincoln dispăru cu desăvârşire în zare.

Vasul „Bonadventure” se lăsa uşor condus, tăia adânc valurile şi înainta repede. Pencroff întinsese pânza catargului mare şi, conducându-se după busolă, mergea în linie dreaptă spre insula Tabor.

Din când în când, Harbert îl înlocuia la cârmă şi tânărul avea o mână atât de sigură, încât marinarul nu-i putea, găsi nici un cusur.

Gédéon Spilett vorbea când cu unul, când cu celălalt şi, la nevoie, dădea o mână de ajutor. Căpitanul Pencrofî era foarte mulţumit de echipajul lui şi vorbea chiar de „un sfert de rom pe echipă”, ca răsplată.

Spre seară, secera lunii, care abia la 16 avea să fie în primul pătrar, se arătă pe cerul umbrit de amurg, însă dispăru curând. Noaptea era întunecoasă, dar înstelată, prevestind o zi frumoasă.

Pencroff Coborî pânza din vârful catargului, pentru a nu fi surprins cumva de vreo pală de vânt mai puternică. Poate că nu era nevoie să ia această măsură, noaptea fiind liniştită, dar marinarul era prevăzător.

Reporterul dormi aproape toată noaptea. Pencroff şi Harbert făceau cu schimbul la cârmă. Marinarul avea încredere în Harbert ca în el însuşi, şi încrederea sa era îndreptăţită de sângele rece şi înţelepciunea tânărului. Băiatul primea instrucţiunile marinarului ca un adevărat timonier, neabătându-se nici măcar cu o linie de la cursul indicat.

Noaptea şi ziua următoare se scurseră liniştite. Direcţia sud-vest fu menţinută, toată ziua, astfel că „Bonadventure” trebuia să acosteze chiar pe insula Tabor, presupunând că nici un curent necunoscut nu o va îndepărta de ea.

Marea pe care o străbăteau era cu desăvârşire pustie. Numai albatroşii păreau să cutreiere spaţiul cuprins între insula Tabor şi insula Lincoln şi reporterul se întreba dacă nu cumva una din aceste păsări vânjoase era chiar aceea căreia îi încredinţase mesajul său adresat ziarului „New-York Herald”.

Când te gândeşti că ne aflăm tocmai în vremea când pescuitorii de balene se îndreaptă spre sudul Pacificului, observă Harbert. Într-adevăr, nu cred să existe o mare mai puţin umblată, sau mai bine zis mai părăsită decât aceasta!

Mie nu mi se pare chiar aşa de pustie! răspunse Pencroff.

Cum asta? întrebă reporterul.

Păi nu suntem noi pe aici? Dar ce, corabia noastră este o epavă? Noi nu suntem oameni?

Şi Pencroff râse de gluma sa.

Spre seară socotiră că vasul străbătuse de la plecare o sută douăzeci de mile, adică vreo trei mile pe oră. Briza era slabă şi cu tendinţă de scădere. Dacă însă socotelile lor erau bune şi direcţia exactă, insula Tabor trebuia să se arate a doua zi în zori.

Nici Gédéon Spilett, nici Harbert şi nici Pencroff nu închiseseră ochii în noaptea de 12 spre 13 octombrie, fiind cu toţii foarte emoţionaţi. Era atâta nesiguranţă în încercarea lor! Se apropiau oare de insula Tabor? Se mai afla oare pe insulă naufragiatul în ajutorul căruia veneau? Cine era omul acesta? Nu va aduce oare tulburări prezenţa lui în mica lor colonie, atât de unită până acum? Va consimţi el să schimbe o închisoare cu alta? Toate aceste întrebări, care trebuiau să capete răspuns a doua zi, nu-i lăsau să doarmă. în zorii zilei călătorii cercetau cu încordare întreg orizontul, spre vest.

Pământ! strigă Pencroff, pe la orele şase dimineaţa.

Şi cum Pencroff nu se înşela niciodată, curând un ţărm se ivi în faţa lor.

Se poate lesne închipui bucuria micului echipaj Peste câteva ore aveau să Coboare pe insulă!

Insula Tabor, un fel de coastă joasă, abia răsărită din valuri, se afla doar la o depărtare de cincisprezece mile. îndreptară vasul spre ea şi, pe măsură ce răsărea soarele, zăriră ici, colo câte un pisc.

Este mai mică decât insula Lincoln, observă Harbert, şi îşi datorează probabil existenţa aceloraşi frământări submarine.

La ora unsprezece dimineaţa, vasul „Bonadventure” ajunse la două mile de coastă şi Pencroff îl conducea cu multă băgare de seamă în aceste ape necunoscute.

Acum insula putea fi cuprinsă cu vederea în toată întinderea ei; ici, colo se zăreau grupuri de arbori de cauciuc înfrunziţi şi alţi copaci înalţi, de felul acelora care creşteau şi în insula Lincoln. Dar, lucru ciudat, nicăieri nu se ridica vreun nor de fum, care să trădeze prezenţa unui om, nicăieri pe litoral nu se zărea vreun semnal.

Şi totuşi, documentul era limpede: există un naufragiat pe insulă şi acest naufragiat ar fi trebuit să stea la pândă pe ţărm!

Între timp, corabia înainta printre trecătorile destul de întortochiate dintre stânci şi Pencroff observă cu luare-aminte toate cotiturile drumului. Îl pusese pe Harbert la cârmă, iar el stătea la prova cercetând apele, gata în orice clipă să strângă pânzele, a căror frânghie o ţinea în mână. Gédéon Spilett cerceta ţărmul prin ochian, fără să vadă nimic deosebit.

În sfârşit, pe la amiază, prova corăbiei se lovi de o plajă de nisip. Aruncând ancora, echipajul strânse pânzele şi coborî pe uscat.

Nu încăpea nici o îndoială că se aflau pe insula Tabor. Pe hărţile cele mai recente nu se găsea nici o altă insulă în

această margine a Pacificului, între Noua Zeelandă şi coasta americană.

Vasul fu bine legat ca să nu fie luat de reflux; apoi, Pencroff cu cei doi tovarăşi ai săi, bine înarmaţi, o luară de-a lungul ţărmului, în direcţia unui con înalt de aproximativ două sute cincizeci de picioare, ce se înălţa la vreo jumătate de milă.

Din creştetul acestui deal, spuse Gédéon Spilett, ne vom forma o oarecare idee despre înfăţişarea insulei, lucru care ne va uşura cercetările.

Prin urmare, vom face şi noi, spuse Harbert, la fel cum a procedat domnul Cyrus pe insula Lincoln, atunci când s-a urcat mai întâi pe muntele Franklin.

Chiar aşa, răspunse reporterul. Este lucrul cel mai bun!

Tot vorbind, exploratorii înaintau de-a lungul unei păşuni, care se termina chiar la poalele conului. Stoluri de porumbei şi rândunele de mare, asemănătoare celor din insula Lincoln, zburau în faţa lor. În păduricea din stânga păşunii se stârni un freamăt uşor printre ierburi, care trăda prezenţa unor animale ce o luaseră la fugă; dar nimic nu arăta că insula este locuită.

Ajunşi la poalele conului, Pencroff, Harbert şi Gédéon Spilett îl urcară în câteva minute şi privirile lor cercetară întreg orizontul.

Se aflau pe o insulă cu un diametru de cel mult şase mile, de formă ovală, alungită, cu foarte puţine capuri, promontorii şi golfuri. De jur-împrejur, până în fundul zărilor se întindea marea pustie. Nu se zărea nici un ţărm şi nici un catarg!

Mica insulă, în întregime împădurită, nu prezenta varietatea insulei Lincoln, stearpă şi sălbatică într-o parte, roditoare şi bogată într-alta. De-a curmezişul insulei curgea printr-o păşune un pârâiaş, vărsându-se în mare printr-o gură îngustă.

Nu-i prea întinsă insula, spuse Harbert.

Da, ar fi fost cam mică pentru noi, spuse şi Pencroff.

Şi pare nelocuită, zise reporterul. Într-adevăr, observă Harbert, nimic nu trădează prezenţa omului.

Să coborâm totuşi, spuse Pencroff, şi să căutăm.

Marinarul şi tovarăşii săi se întoarseră pe ţărm, la locul unde lăsaseră corabia. Hotărâră apoi să facă înconjurul insulei, mergând de-a lungul ţărmului, înainte de a se aventura în interior. În felul acesta, nici un punct nu putea rămâne necercetat.

Plaja era netedă, străpunsă din loc în loc de nişte stânci mari, pe care le ocoleau. Exploratorii coborâră spre sud, stârnind stoluri de păsări de apă şi turme de foci, care se aruncau în mare de cum îi zăreau.

Animalele astea, observă reporterul, au mai văzut oameni. Se tem de noi, deci cunosc oamenii.

Peste o oră, călătorii ajunseră la extremitatea de sud a insulei, terminată printr-un cap ascuţit, şi o luară îndată spre nord, mergând de-a lungul coastei apusene, care şi ea se înfăţişa nisipoasă şi stâncoasă, mărginită de pădurea deasă.

Nu găsiră nici o locuinţă şi nu zăriră nici o urmă de picior omenesc pe întreg perimetrul insulei, pe care-l străbătură în patru ore.

Lucrul părea oricum foarte ciudat, şi le venea să creadă că insula Tabor nu era, sau nu mai era locuită. La urma urmei, documentul putea să aibă tot atât de bine câteva luni sau câţiva ani; se putea prin urmare ca naufragiatul să fi murit doborât de lipsuri sau să fi fost repatriat.

Prânzind în grabă pe corabie, Pencroff, Gédéon Spilett şi Harbert făceau tot felul de presupuneri, mai mult sau mai puţin vrednice de crezare.

La ora cinci după-amiază îşi reluară expediţia, aventurându-se în pădure.:

Prin faţa lor fugeau nenumărate animale, mai ales capre şi porci, aparţinând speciilor europene. Se putea să le fi debarcat vreun balenier pe insulă, unde se înmulţiseră cu

repeziciune. Harbert se gândi să ia cu el vreo două perechi pe insula Lincoln.

Deci, fără îndoială, insula fusese locuită cândva de oameni. Lucrul deveni şi mai evident atunci când găsiră în pădure crengi, trunchiuri şi copaci doborâţi cu toporul, şi peste tot urme de mână omenească. Dar copacii putreziţi păreau tăiaţi cu mulţi ani în urmă. Urmele de topor erau acoperite cu muşchi, şi pe potecile care cu greu se mai zăreau, creşteau ierburi.

După cum vedeţi, observă Gédéon Spilett, urmele acestea dovedesc nu numai că au debarcat oameni pe această insulă, ci şi mai mult, că au locuit aici câtva timp. Cine au fost acei oameni? Câţi au fost? Câţi au rămas?

Documentul, spuse Harbert, pomeneşte de un singur naufragiat.

Atunci, răspunse Pencroff, trebuie să-l găsim, presupunând că se mai află pe insulă.

Porniră mai departe, urmând poteca ce tăia insula de-a curmezişul, mergând astfel de-a lungul pârâului ce se vărsa în mare.

Câteva plante dovedeau că omul' trecuse pe aici, lucru pe care îl confirmau de altfel şi animalele de origine europeană, şi unele lucrări făcute de mâna omului, în unele locuri, în mijlocul luminişurilor, se vedeau foarte bine urmele unor culturi de: zarzavat, semănate odinioară.

Cu nespusă bucurie, Harbert descoperi printre ele cartofi, salată, măcriş,. morcovi, varză, napi. N-avea decât să le culeagă seminţele, ca să îmbogăţească flora insulei Lincoln.

Foarte bine! spuse Pencroff. Ce o să se mai bucure Nab! Chiar dacă nu găsim naufragiatul, călătoria noastră tot nu a rămas fără folos.

Fără îndoială, răspunse Gédéon Spilett; dar halul în care se găsesc aceste plante, mă face să cred că insula, nu mai este locuită, de mult.

Asta aşa e, spuse şi Harbert. Un locuitor, oricare ar fi el, n-ar lăsa neîngrijită o cultură atât de însemnată.

Da! spuse Pencroff, naufragiatul a plecat!… Este de presupus…

În cazul acesta suntem siliţi să credem că documentul este destul de vechi?

Desigur!

Şi că sticla a ajuns lângă insula Lincoln, după ce a plutit vreme îndelungată pe mare?

Tot ce se poate, răspunse Pencroff. Dar iată că se întunecă şi cred că ar fi mai nimerit să ne întrerupem cercetările.

Să ne întoarcem la, corabie şi le reîncepem mâine, hotărî reporterul.

Părea lucrul cel mai potrivit. Erau gata să pornească spre ţărm, când Harbert, arătând ceva, ce se zărea printre copaci, strigă:

O locuinţă!

Se îndreptară toţi trei în grabă spre locuinţa arătată, în lumina amurgului constatară că era clădită din scânduri ce fuseseră acoperite cu pânză gudronată.

Pencroff, împinse uşa, pe jumătate închisă, intrând grăbit.

Locuinţa era goală.

CAPITOLUL XIV.

Inventar. Noaptea în locuinţa părăsită. Câteva litere. Noi cercetări. Animale şi plante. Harbert trece printr-o mare primejdie. Pe bord. Plecarea. Vreme rea. O scăpărare de lumină. Pierduţi în larg. Un foc ce se aprinde la timp.

Încremeniţi în întunericul ce se lăsase, Pencroff, Harbert şi Gédéon Spilett tăcură câtva timp. Apoi Pencroff începu să strige tare, dar nu primi nici un răspuns.

Marinarul ciocni amnarul şi aprinse o crenguţă uscată. Flacăra lumină o clipă încăperea ce părea părăsită de mult. în fund se afla un cămin grosolan, cu puţină cenuşă rece în vatră, peste care zăcea un braţ de lemne uscate. Pencroff apropie vreascul aprins şi lemnele trosniră, răspândind o lumină vie.

Marinarul şi tovarăşii săi zăriră atunci la lumina lor un pat răvăşit, cu pături umede şi îngălbenite de vreme, ce nu mai

fuseseră folosite de mult; într-un colţ al vetrei zăceau două ceainice ruginite şi un cazan răsturnat; se mai afla în încăpere şi un cufăr cu nişte haine de marinar mucegăite. Pe masă se vedea un tacâm de cositor şi o carte roasă de umezeală; într-un colţ zăceau aruncate câteva unelte, o lopată, un târnăcop, o sapă şi două puşti de vânătoare, dintre care una era frântă; pe o poliţă, făcută dintr-o scândură, găsiră un butoiaş cu praf de puşcă, neatins, un butoiaş de alice şi mai multe cutii cu capse de fitiluri. Şi totul era acoperit de un strat gros de praf, adunat desigur în decursul anilor.

Nu e nimeni, spuse reporterul.

Într-adevăr! răspunse Pencroff.

Casa asta de mult n-a mai fost locuită, observă Harbert.

Da, de mult! răspunse reporterul.

Domnule Spilett, spuse Pencroff, cred că ar fi mai bine să ne petrecem noaptea în locuinţa aceasta, în loc să ne întoarcem pe bord.

Ai dreptate, Pencroff, răspunse Gédéon Spilett, şi dacă se înapoiază proprietarul, cred că nu se va plânge prea mult, găsind locul ocupat!

Nu se va mai întoarce, spuse marinarul, dând din cap.

Crezi că a plecat de pe insulă? întrebă reporterul.

Dacă pleca, lua cu el şi armele, şi uneltele, răspunse Pencroff. Ştiţi bine câtă valoare au astfel de lucruri pentru un naufragiat. Nu! Nu! repetă marinarul cu voce hotărâtă. Nu I El n-a părăsit insula. Dacă ar fi plecat cu o barcă făcută de el, cu atât mai mult n-ar fi părăsit aceste obiecte de primă necesitate Nu! El se află pe insulă!

În viaţă? întrebă Harbert.

În viaţă sau mort. Dacă a murit, nu avea cum să se îngroape singur, aşa că îi vom găsi cel puţin rămăşiţele.

Hotărâră deci să petreacă noaptea în casa părăsită. O grămadă de lemne, ce se găsea într-un colţ, le ajută s-o încălzească cum trebuie. Cu uşa închisă, Pencroff, Harbert şi Gédéon Spilett şedeau pe o bancă, vorbind puţin, însă

reflectând mult. Erau într-o stare sufletească ciudată, care-i făcea să se aştepte la orice, de aceea şi ascultau cu încordare zgomotele de afară. Dacă s-ar fi deschis pe neaşteptate uşa şi în faţa lor ar fi apărut un om, nu ar fi fost de loc surprinşi, deşi locuinţa părea părăsită. Erau gata să strângă mâna omului aceluia, a naufragiatului, prietenul lor necunoscut, pe care îl aşteptau.

Dar nu se auzi nimic, uşa nu se deschise şi ceasurile se scurgeau fără să aducă vreo schimbare.

Ce lungă li se păru noaptea!

Doar Harbert dormi două ore, căci la vârsta lui somnul era foarte necesar. Doreau să-şi reia cât mai curând cercetările începute în ajun şi să scotocească insula până în colţurile ei cele mai tăinuite. Judecata lui Pencroff părea îndreptăţită: deoarece uneltele şi armele rămăseseră în casa părăsită, se putea deduce că stăpânul ei este mort. Trebuia însă ca cel puţin rămăşiţele să fie căutate şi îngropate.

Se lumină de ziuă. Pencroff şi tovarăşii săi începură să cerceteze locuinţa.

Ea fusese clădită într-un loc minunat, la poalele unui deal, umbrită de câţiva copaci mari şi frumoşi, în faţa ei fusese croit un luminiş larg, prin care privirea străbătea până la mare. Luminişul era înconjurat, cu un gărduţ dărâmat, ce ajungea până la ţărm, unde se afla şi gura pârâului.

Locuinţa era construită din scânduri, şi era lesne de văzut că ele proveneau din resturile unei corăbii. Se putea deci presupune că un vas avariat fusese aruncat pe ţărmul insulei; singurul membru care scăpase cu viaţă din întreg echipajul îşi construise o locuinţă din resturile corăbiei, având uneltele trebuitoare.

Lucrul deveni şi mai vădit când Gédéon Spilett, care se învârtea în jurul casei, zări pe o scândură câteva litere şterse:

BR TAN A.

Britania! strigă Pencroff, pe care reporterul îl chemase. Multe corăbii poartă numele acesta, aşa că n-aş putea să

spun dacă a fost un vas englez ori american.

N-are nici o importanţă, Pencroff!

Nici o importanţă, într-adevăr, răspunse marinarul, iar pe supravieţuitor, de orice naţie ar fi el, îl vom scăpa dacă mai trăieşte. Dar înainte de a reîncepe cercetările să ne întoarcem la vasul nostru.

Pencroff se simţea cuprins de oarecare îngrijorare, gândindu-se la corabie. Te pomeneşti că insula este totuşi locuită, şi vreun locuitor o fi pus mâna pe vas… Dădu din umeri, zâmbind la acest gând zănatic.

Oricum însă, marinarul n-avea nimic împotrivă să ia masa pe bord. Calea gata croită nu era lungă – să tot fi avut o milă. Porniră cercetând cu atenţie pădurea şi desişurile, prin care caprele şi porcii mişunau cu sutele.

După douăzeci de minute, Pencroff şi tovarăşi săi îşi regăsiră corabia, priponită de ancora adânc înfiptă în nisip.

Pencroff răsuflă uşurat. La urma urmei corabia era odrasla lui şi era firesc să fie uneori mai îngrijorat decât ar fi trebuit.

Se urcară pe bord şi prânziră în aşa fel, încât să poată cina cât mai târziu; apoi, îşi reîncepură cu multă grijă cercetările.

De altfel, nu părea de necrezut că singurul locuitor al insulei murise, de aceea Pencroff şi tovarăşii săi căutau mai curând urma unui mort decât a unei fiinţe vii! Cercetară în zadar, scotocind desişurile care acopereau insula. În cele din urmă fură siliţi să admită că nu mai rămăsese nici o urmă din cadavrul naufragiatului, care, fără nici o îndoială, fusese înghiţit până la ultimul ciolan de vreo fiară sălbatică.

Mâine în zori plecăm, le spuse Pencroff tovarăşilor săi, care, pe la două după-amiază, se culcaseră la umbra unor pini ca să se odihnească puţin.

Cred că putem lua, fără nici o grijă, uneltele care au aparţinut naufragiatului, adăugă Harbert.

Da, cred şi eu, răspunse Gédéon Spilett. Armele şi uneltele acestea vor întregi. inventarul Casei de Granit. Dacă nu mă

înşel, provizia de praf de puşcă şi de alice este destul de mare.

Da, răspunse Pencroff. Să nu uităm să prindem vreo două perechi de porci, căci ducem lipsă de ei pe insula Lincoln.

Şi să luăm ceva seminţe, adăugă Harbert.

Atunci ar fi poate bine, – spuse reporterul, – să mai rămânem o zi aici, ca să adunăm tot ce-ar putea să ne folosească.

Nu, domnule Spilett, răspunse Pencroff, – aş vrea să plecăm mâine în zorii zilei. Vântul are tendinţa să-şi schimbe direcţia, lucru foarte potrivit pentru călătoria de întoarcere.

Atunci să nu ne pierdem timpul! spuse Harbert, sculându-se.

Să nu ne pierdem timpul, repetă Pencroff. Tu, Harbert, adună seminţele acelea, că te pricepi mai bine decât noi. Domnul Spilett şi cu mine vom căuta să prindem câţiva porci şi cred că vom izbuti, cu toate că nu-l avem pe Top.

Harbert apucă pe poteca ce ducea spre partea cultivată a insulei, pe când marinarul şi reporterul intrară direct în pădure.

Cât despre porci, aceştia fugiră la vederea lor şi, grozav de sprinteni, nu păreau de loc dispuşi să se lase prinşi; totuşi, după o jumătate de oră de alergătură, vânătorii izbutiră să înhaţe o pereche ce se ascunsese într-un tufiş; în clipa aceea, nişte ţipete îngrozitoare izbucniră la câteva sute de paşi, înspre nordul insulei. Aceste ţipete erau întovărăşite de nişte răcnete care nu aveau nimic omenesc.

Pencroff şi Gédéon Spilett săriră în picioare, iar porcii profitară de ocazie ca să o rupă la fugă, tocmai în clipa în care marinarul se pregătea să-i lege.

E vocea lui Harbert, spuse reporterul.

Hai repede! strigă Pencroff.

Marinarul, însoţit de Gédéon Spilett, se îndreptă în goană spre locul de unde se auzeau strigătele; la cotitura potecii, lingă un luminiş, îl zăriră pe băiat trântit la pământ,

luptându-se cu o fiară sălbatică, probabil vreo maimuţă uriaşă, care era cât pe-aci să-l omoare.

Pencroff şi Gédéon Spilett Se năpustiră asupra fiarei, doborând-o la pământ, şi-l scăpară astfel pe Harbert. Marinarul era foarte voinic, iar reporterul nu era nici el mai prejos, aşa că monstrul fu legat cobză, cu toată împotrivirea lui, fiind astfel redus la neputinţă.

Nu te doare nimic, Harbert? întrebă Gédéon Spilett.

Nu, nimic!

Ah! Bine că nu te-a rănit maimuţa asta! strigă Pencroff.

Dar nu este o maimuţă îi răspunse Harbert. Pencroff şi Gédéon Spilett se uitară abia atunci la fiinţa ciudată care zăcea la pământ.

Într-adevăr nu era o maimuţă! Era o fiinţă omenească! Era un om! Dar ce om! Un sălbatic în toată puterea cuvântului, şi cu atât mai îngrozitor, cu cât părea cu totul abrutizat.

Înspăimântătoarea fiinţă, care era totuşi un om, avea părul vâlvoi, o barbă lungă îi atârna pe piept, iar trupul său gol era acoperit de o zdreanţă legată peste şolduri. Privirea îi era sălbatică, mâinile uriaşe aveau gheare lungi, pielea de culoare închisă părea tăbăcită, iar călcâiele lui întărite păreau nişte copite. Se putea pe drept cuvânt naşte întrebarea dacă în acest nenorocit mai sălăşluieşte o scânteie de înţelegere, sau dacă doar instinctul brutei mai rămăsese în el.

Eşti într-adevăr sigur că este un om? îl întrebă Pencroff pe reporter.

Din nefericire nu mai poate fi îndoială, răspunse acesta.

Să fie oare naufragiatul nostru? întrebă Harbert.

Cred că da, răspunse Gédéon Spilett, dar nenorocitul nu mai are nimic, omenesc în el!

Reporterul avea dreptate. Era limpede că singurătatea făcuse din omul acesta un adevărat sălbatic. Din gâtlejul său nu mai ieşeau decât nişte sunete nearticulate, ce se strecurau printre dinţii care se ascuţiseră pentru a sfâşia carnea crudă. Se părea că memoria îl părăsise de mult, şi

că nu mai ştia să se folosească de unelte şi de arme, nici să aprindă un foc! Devenise foarte sprinten şi mlădios, dar aceste calităţi fizice se dezvoltaseră în dauna celor intelectuale.

Gédéon Spilett îi vorbi. Se părea că nu înţelege şi nici nu aude nimic şi totuşi, privindu-l bine în ochi, reporterul avu simţământul că mintea nenorocitului nu este cu totul întunecată.

De altfel, prizonierul nu se zbătea şi nu căuta să-şi smulgă legăturile. Era oare copleşit în faţa semenilor săi, de care nu se deosebise odinioară? Sau îşi amintea poate, într-o străfulgerare de o clipă, câte ceva din vremea când trăise în mijlocul oamenilor? Nu ştiau dacă, slobozindu-i legăturile, n-ar încerca să fugă. Îl lăsară deci în pace, aşa cum se afla.

Oricine ar fi, spuse Gédéon Spilett, datoria noastră este să-l ducem cu noi pe insula Lincoln.

Da, da, răspunse Harbert. Poate că, îngrijindu-l bine, vom mai trezi în el oarecari licăriri de înţelegere.

Pencroff dădea din cap neîncrezător.

Trebuie să încercăm, zise reporterul. Este de datoria noastră, ca oameni.

Aceasta era într-adevăr datoria lor de oameni civilizaţi, şi ei ştiau că Cyrus Smith va încuviinţa în totul hotărârea lor.

Să-l lăsăm legat? întrebă marinarul.

Credeţi că o să umble dacă îi dezlegăm picioarele? spuse Harbert.

Putem încerca, răspunse Pencroff.

Frânghiile care încătuşau picioarele prizonierului fură desfăcute, braţele rămânându-i strâns legate. El se sculă singur, fără să arate vreo dorinţă de a fugi. Privirea lui, lipsită de expresie, era aţintită asupra celor trei oameni care umblau pe lângă el, dar nu părea să-şi amintească să fi fost vreodată aidoma lor. Din gura lui ieşea un fel de fluierat neîncetat, arăta cu totul sălbăticit, totuşi nu li se împotrivea în nici un fel.

Reporterul fu de părere să-l readucă pe acest nenorocit în casa lui. Se gândea că poate la vederea obiectelor care fuseseră ale lui va fi oarecum impresionat! Poate că o simplă scânteie va fi de ajuns ca să-i trezească mintea întunecată!

Coliba nu era departe, şi în câteva minute ajunseră acolo, dar prizonierul nu recunoscu nimic, parcă îşi pierduse cu desăvârşire mintea!

După halul în care ajunsese nenorocitul, se părea că omul, care venise teafăr pe insulă, suferise vreme îndelungată chinurile singurătăţii.

Reporterul se gândi să aprindă focul şi peste câteva minute flăcările, care au darul să atragă şi fiarele, înveseleau vatra.

O clipă, atenţia nenorocitului se aţinti asupra flăcării, dar se dădu repede înapoi, iar privirea lui se stinse din nou.

Hotărât lucru, mai mult decât să-l ducă pe corabie nu puteau face deocamdată. După ce îl urcară pe corabie, îl lăsară în paza lui Pencroff, iar Harbert şi Gédéon Spilett se întoarseră pe insulă, ca să isprăvească ce le mai rămăsese de făcut. Câteva ore mai târziu se întorceau la ţărm, aducând uneltele, armele, seminţele de zarzavat, puţin vânat şi două perechi de porci. Totul fu încărcat pe „Bonadventure”, careera gata să ridice ancora a doua zi în zorii zilei, o dată cu fluxul.

Prizonierul fusese dus în camera din faţă, unde stătea liniştit, tăcut, surd şi mut totodată.

Pencroff îi dădu de mâncare, dar el respinse carnea friptă, de care se dezobişnuise după câte se părea. Marinarul îi arătă atunci o raţă împuşcată de Harbert, la care nenorocitul se repezi, muşcând sălbatic din ea.

Credeţi că-şi va mai veni vreodată în fire? întrebă Pencroff.

Poate, răspunse reporterul. S-ar putea ca îngrijirile noastre să dea totuşi roade, căci pe omul acesta singurătatea l-a adus în halul ăsta, ori de apum înainte el va avea tovarăşi.

Bietul om pare să fie de multă vreme în starea asta! spuse Harbert, Tot ce se poate, zise Gédéon Spilett.

Ce vârstă să aibă? mai întrebă Harbert.

E greu de spus, căci nu-i pot vedea trăsăturile sub barba deasă care îi ascunde obrazul. Totuşi cred că nu mai e tânăr. Bănuiesc că are vreo cincizeci de ani.

Aţi observat, domnule Spilett, ce afundaţi îi sunt ochii în orbite? întrebă băiatul.

Da, Harbert, totuşi, privirea lor e mai omenească decât restul înfăţişării lui.

În sfârşit, vom vedea, răspunse Pencroff. Sunt însă nerăbdător să aflu ce-o să spună domnul Smith de sălbaticul nostru. Ne-am dus să căutăm un om şi am găsit o fiară! De, face omul ce poate!

Trecu şi noaptea. Nu ştiau dacă prizonierul lor dormise sau nu, dar cu toate că-i desfăcuseră legăturile, nu auziseră nici o mişcare. Era aidoma fiarelor care cad într-un fel de toropeală când sunt închise în cuşcă, şi furia le revine abia mai târziu.

În zorii zilei de 15 octombrie vremea se schimbă, după cum prevestise marinarul. Vântul, care bătea acum dinspre nord-vest, avea să înlesnească vasului drumul de întoarcere. În acelaşi timp însă aducea valuri de aer rece, destul de neplăcute pentru acel care conducea vasul.

La ora cinci dimineaţa, călătorii noştri ridicară ancora. Pencroff întinse pânza cea mare şi se îndreptă spre est-nord-est, în direcţia insulei Lincoln.

În prima zi nu se întâmplă nimic deosebit. Prizonierul stătea liniştit în cabina de la prova şi marea cu zbuciumul ei părea să aibă o influenţă binefăcătoare asupra acestui fost marinar. Să-şi fi adus el aminte de fosta lui meserie? în tot cazul, stătea liniştit, părând mai mult mirat decât abătut.

A doua zi, la 16 octombrie, vântul deveni din ce în ce mai puternic, suflând dinspre nord, aşa că vasul îşi urmă ceva mai greu calea în mijlocul valurilor care îl scuturau puternic. Pencroff fu nevoit în curând să nu mai lase cârma din mâini şi începu să fie neliniştit de violenţa cu care marea lovea corabia. Era sigur că, dacă vântul nn-şi va schimba direcţia, vor avea nevoie pentru a se întoarce pe insula Lincoln de mai mult timp decât le trebuise ca să atingă insula Tabor.

În dimineaţa zilei de 17 octombrie, insula Lincoln nu se zărea încă, deşi se scurseseră patruzeci şi opt de ore de la plecare. De altfel, cu greu puteau să calculeze fără

instrumente care era drumul pe care-l străbătuseră, deoarece atât viteza, cât şi direcţia vântului se schimbau mereu.

Trecură alte douăzeci şi patru de ore, dar nici un ţărm nu apăru în zare. Vântul era puternic şi marea foarte agitată, iar pânzele trebuiau mereu mânuite după direcţia vântului. în ziua de 18, corabia fu acoperită în întregime de un talaz şi călătorii ar fi fost luaţi de valuri, dacă nu ar fi avut fericita idee de a se lega din timp de punte.

În clipa aceea, spre marea lor uimire, Pencroff şi tovarăşii săi îşi văzură prizonierul sărindu-le cu totul pe neaşteptate în ajutor. Ca şi când instinctul lui de marinar s-ar fi trezit deodată, omul se repezi din cabină cu o cange în mână, sparse în grabă obloanele gurilor de scurgere, uşurând astfel golirea apei de pe punţi şi, odată pericolul trecut, se întoarse la loc, fără să scoată o vorbă.

Pencroff, Gédéon Spilett şi Harbert încremeniseră de uimire şi îl lăsaseră să se descurce cum ştia.

Situaţia era însă proastă, şi marinarul se simţea îndreptăţit să creadă că se rătăcise pe întinsul mărilor, fără putinţă să regăsească drumul!

Noaptea, de 18 spre 19 se lăsă întunecoasă şi rece. Către orele unsprezece, vântul se mai potoli, marea se mai linişti şi ea, iar corabia, mai puţin zbuciumată, îşi mări viteza. De altminteri se comportase foarte bine tot timpul.

Nici Pencroff, nici Gédéon Spilett, nici Harbert nu închiseră ochii. Vegheau îngrijoraţi, căci s-ar fi putut tot atât de bine să plutească în imediata apropiere a insulei Lincoln, după cum se putea să fi fost purtaţi de curenţi cu totul în altă direcţie, fără să mai poată găsi drumul înapoi.

Pencroff, om călit de greutăţi, deşi era foarte neliniştit, nu-şi pierduse speranţa. Şedea la cârmă, căutând cu tot dinadinsul să străpungă cu privirea întunericul ce-l învăluia.

Către ora două dimineaţa, se sculă deodată, strigând:

— Foc! Uite un foc!

Într-adevăr, la vreo douăzeci de mile spre nord-est se zărea o lumină strălucitoare. Era insula Lincoln, iar focul, aprins desigur de Cyrus Smith, le arăta calea.

Pencroff, care se abătuse din drum cu mult prea spre nord, schimbă direcţia, îndreptându-se spre flacăra aceea care strălucea în zare ca o stea de mărimea întâia.

CAPITOLUL XV.

Întoarcerea. Discuţia. Cyrus Smith şi necunoscutul. Portul Balonului. Devotamentul inginerului. O încercare mişcătoare. Câteva lacrimi.

A doua zi, 20 octombrie, la ora şapte dimineaţa, vasul „Bonadventure” acostă lin la gura râului Mercy, după o călătorie de patru zile.

Cyrus Smith şi Nab, îngrijoraţi din pricina vremii rele şi a lipsei prelungite a tovarăşilor lor, se urcaseră din zorii zilei pe platoul Grande-Vue, şi zăriseră în sfârşit corabia ce întârziase atâta vreme.

În sfârşit! Iată-i! strigă Cyrus Smith. Cât despre Nab, el juca de bucurie.

Numărând persoanele de pe punte, inginerul îşi închipui în primul moment că naufragiatul de pe insula Tabor nu fusese găsit, sau că nenorocitul nu voise să părăsească insula.

Într-adevăr, pe puntea vasului, se zăreau numai Pencroff, Gédéon Spilett şi Harbert.

În clipa acostării, Nab şi inginerul se aflau pe ţărm. Cyrus Smith se grăbi să le strige, înainte ca pasagerii să fi sărit pe nisip:

Am fost foarte îngrijoraţi de întârzierea voastră! Ce vi s-a întâmplat?

Nimic, răspunse Gédéon Spilett, ne-a mers foarte bine. Îţi vom istorisi totul.

Totuşi, continuă inginerul, expediţia voastră a dat greş. Văd că sunteţi tot trei, ca şi la plecare!

S-avem iertare, domnule Smith, spuse marinarul, suntem patru!

Aţi găsit naufragiatul?

Da!

Şi l-aţi adus cu voi?

Da!

În viaţă?

Da.

Unde e? Cine e?

Naufragiatul nostru este, răspunse Gédéon Spilett, sau mai bine zis, a fost cândva un om. Iată tot ce-ţi pot spune, Cyrus!

Inginerul află pe loc tot ce se petrecuse în timpul călătoriei. Îi istorisiră în ce împrejurări găsiseră coliba şi felul cum puseseră mâna pe naufragiat, care părea să nu mai facă parte din neamul omenesc.

Într-atâta, adăugă Pencroff, încât mă întreb dacă am făcut bine aducându-l aici!

Sunt sigur că ai făcut foarte bine, Pencroff! răspunse grăbit inginerul.

Bine, dar nenorocitul şi-a pierdut minţile!

Lucrurile trebuie să se fi petrecut în ultima vreme, răspunse Cyrus Smith, iar acum câteva luni, nenorocitul ăsta era un om teafăr ca voi şi ca mine. Cine ştie ce s-ar întâmpla cu vreunul dintre noi, dacă ar trăi mai mult timp izolat pe insula aceasta? Vai de acela care trăieşte singur, dragii mei! Se pare că singurătatea îţi ia minţile, dovadă halul în care l-aţi găsit pe nenorocitul ăsta.

Dar, domnule Cyrus, întrebă Harbert, ce vă face să credeţi că starea de abrutizare a nenorocitului acestuia datează doar de câteva luni?

Documentul pe care l-am găsit era de curând scris şi singur naufragiatul ar fi putut să-l scrie.

S-ar putea, observă Gédéon Spilett, să fi fost scris de vreun tovarăş al acestui om, care să fi murit între timp.

E cu neputinţă, dragă Spilett!

De ce? întrebă reporterul.

Fiindcă documentul ar fi vorbit de doi naufragiaţi, ori el nu pomeneşte decât de unul singur, răspunse Cyrus Smith.

Harbert istorisi pe scurt peripeţiile călătoriei lor, stăruind asupra licăririi de inteligenţă pe care o avusese prizonierul, care în toiul vijeliei redevenise, pentru o clipă, marinar priceput.

Ai dreptate, Harbert, răspunse inginerul, acest fapt are o deosebită însemnătate. S-ar putea ca nenorocitul acesta să nu fie de nevindecat şi sunt încredinţat că numai desperarea l-a adus în halul în care se află. Aici sunt semenii lui, printre care cred că îşi va reveni.

În cele din urmă, naufragiatul de pe insula Tabor fu scos din cabină, trezind mila inginerului şi marea uimire a lui Nab. Primul simţământ pe care îl vădi în noile împrejurări, fu dorinţa de a fugi.

Cyrus Smith îl reţinu, punându-i nuna pe umăr cu un gest autoritar, privindu-l totodată cu multă blândeţe. Sub influenţa acestei priviri, nenorocitul se linişti, lăsă ochii în jos, îşi plecă fruntea şi nu se mai împotrivi.

Sărmanul părăsit! şopti inginerul.

Cyrus Smith îl cercetase îndeaproape şi, judecând după aparenţe, se părea că nenorocitul nu mai păstrase nimic omenesc în el. Totuşi Cyrus Smith surprinsese, ca şi reporterul, un fel de slabă licărire de înţelegere în privirile lui.

Hotărârâ ca părăsitul, sau mai bine zis necunoscutul, căci aşa era mai nimerit să-l numească de acum înainte noii lui tovarăşi, să locuiască într-una din camerele Casei de Granit, de unde nu putea să fugă. El se lăsă condus cu multă uşurinţă şi totul îi îndreptăţea să creadă că, bine îngrijit, necunoscutul va deveni şi el, alături de ceilalţi, unul din coloniştii insulei.

În timpul mesei ce urmă, pe care Nab se grăbi să o servească, Cyrus Smith ascultă cu luare-aniinte toate amănuntele călătoriei lor. Fu şi el de părere că necunoscutul trebuie să fie englez sau american. Numele

corăbiei dispărute „Britania”, cât şi puţinul ce se vedea din trăsăturile acoperite cu păr ale nenorocitului păreau să confirme această părere.

Ascultă, Harbert, zise Gédéon Spilett, întorcându-se către băiat, de fapt tu nici nu ne-ai povestit cum l-ai întâlnit pe sălbaticul ăsta şi nici până acum nu ştim altceva, decât că te-ar fi sugrumat, dacă n-am fi sosit la timp să te scoatem din ghearele lui.

Drept să vă spun, răspunse Harbert, nici eu nu prea ştiu cum s-au întâmplat lucrurile. Cred că eram ocupat să-mi culeg plantele, când am auzit ceva prăvălindu-se cu zgomot dintr-un copac foarte în nit. Nici n-am avut timpul să mă întorc… şi nenorocitul, care pesemne stătuse pitit între crengile unui copac, se şi aruncase asupra mea. Fără domnul Spilett şi Pencroff eram…

Adevărat, băiete, spuse Cyrus Smith, ai trecut printr-o mare primejdie, dar tocmai mulţumită acestei primejdii l-aţi putut găsi pe nenorocitul ăsta, din care vom face un nou tovarăş.

Nădăjduieşti să mai faci din el un om? întrebă reporterul.

Desigur, răspunse inginerul.

După masă, Cyrus Smith şi tovarăşii săi se întoarseră pe plajă, pentru a descărca corabia. Inginerul cercetă armele şi uneltele, dar nu găsi nimic care să-i ajute să stabilească identitatea necunoscutului.

Porcii aduşi din insula Tabor reprezentau un preţios adaos la fauna insulei Lincoln. Ei au fost duşi la stână, unde s-au aclimatizat repede.

Butoiaşele cu praf de puşcă şi cu alice erau şi ele binevenite. Pionierii hotărâră să facă un mic depozit de pulbere în afara Casei de Granit, pentru a fi feriţi de pericolul unei explozii. Ei continuară totuşi să întrebuinţeze piroxilul, deoarece substanţa dădea rezultate minunate şi nu aveau nici un motiv s-o înlocu: iască cu praful de puşcă.

Când isprăviră cu descărcatul corăbiei, Pencroff zise:

Domnule Cyrus, cred că ar fi bine să ducem vasul într-un loc sigur.

Socoti că nu stă bine aici, la gura râului?

Nu, domnule Cyrus, răspunse marinarul. Va rămâne aproape tot timpul pe nisip, fără apă, şi nu e bine. Ar fi păcat de corabia asta bună, care a suportat foarte bine vijelia de la întoarcere.

N-ar putea să plutească chiar aici pe râu?

Fără îndoială, domnule Cyrus, că ar putea, dar revărsarea râului nu prezintă nici un fel de adăpost şi, dacă s-ar isca un vânt puternic, vasul ar avea de suferit de pe urma talazurilor mării.

Şi atunci unde vrei să-l adăposteşti, Pencroff?

În portul Balonului, răspunse marinarul. Golful acela mic şi adăpostit între stânci este tocmai potrivit.

Nu e cam departe?

Nu e nimic! Sunt doar trei mile şi unde mai puneţi că şoseaua ce duce până acolo e frumoasă şi dreaptă!

Fă cum vrei, Pencroff, răspunse inginerul, dar aş fi fost mai mulţumit să avem vasul aci, sub imediata noastră supraveghere. Când o să dispunem de oarecare timp, va trebui să-i facem un mic port.

Minunat! strigă Pencroff, un port cu un far, cu un dig şi cu un şantier de reparaţii. Domnule Cyrus, cât de simplu devine totul când suntem cu dumneavoastră!

Da, dragă Pencroff, răspunse inginerul, cu condiţia să mă ajuţi! Şi aşa, mai mult dumneata faci totul!

Harbert şi marinarul se îmbarcară deci din nou pe „Bonadventure” şi, întinzând pânzele, ocoliră cu repeziciune capul Ghearei, astfel că, după două ore, vasul era ancorat în apele liniştite din portul Balonului.

Să revenim acum la necunoscutul care era găzduit la Casa de Granit. Pionierii căutau să surprindă vreun semn care să le dovedească redeşteptarea minţii lui sau o domolire a sălbăticiei în care căzuse. Semnele se vădiră atât de limpezi, încât Cyrus Smith şi reporterul se întrebau dacă

mintea lui fusese vreodată chiar atât de întunecată, cum li se păruse la prima vedere.

La început, fiind obişnuit cu viaţa în aer liber şi cu deplina libertate de care se bucurase pe insula Tabor, necunoscutul trecu prin stări de furie şi mai că se temeau să nu se arunce pe ferestrele Casei de Granit.

Încetul cu încetul se linişti şi atunci i se dădu oarecare libertate.

Puteau deci nădăjdui că, mai mult ca sigur, starea lui avea să se schimbe în bine. Lăsându-şi la o parte apucăturile de fiară carnivoră, necunoscutul începuse chiar să primească o hrană mai potrivită decât aceea cu care se obişnuise pe insula Tabor; carnea friptă începu să nu-i mai inspire repulsia pe care o manifestase pe corabie.

Cyrus Smith se folosise de un moment când dormea, pentru a-i tăia părul şi barba, care formau un fel de coamă şi îi dădeau o înfăţişare sălbatică. Apoi îl îmbrăcară, luându-i zdreanţă din jurul şoldurilor. Mulţumită acestor îngrijiri, necunoscutul căpătă o înfăţişare mai omenească, iar ochii lui păreau mai blânzi. Fără îndoială că, înainte de a fi ajuns în starea în care se afla, chipul lui avusese o expresie plăcută, inteligentă.

Gyrus Smith îşi făcuse o datorie din a petrece zilnic câteva ore în tovărăşia lui. Inginerul lucra lângă el, ocupându-se cu tot felul de treburi şi căutând astfel să-i atragă atenţia. Era, convins că o străfulgerare ar fi fost de ajuns pentru ca mintea nenorocitului să se trezească şi omul să-şi revină în fire. Purtarea lui pe corabie, în timpul furtunii, era cea mai bună dovadă., Inginerul nu înceta să-i vorbească cu glas tare, ca să’pătrundă şi pe calea aceasta până în adâncurile minţii lui. Tovarăşii săi îi veneau rând pe rând în ajutor. Vorbeau, de cele mai multe ori despre lucruri în legătură cu marina, lucruri care probabil că erau cele mai adânc întipărite în mintea marinarului. câteodată, necunoscutul părea să urmărească cele ce vorbeau ei, dând impresia că înţelege o parte din aceste discuţii. Uneori i se întipărea pe

faţă o durere adâncă, dovadă că era frământat de o suferinţă de care nu vorbea, deşi în diferite rând uri păru gata să rostească unele cuvinte.

Bietul om era liniştit, dar cuprins de o mare tristeţe! Să fi fost numai aparentă liniştea lui? Oare această tristeţe era urmarea captivităţii lui? Nu puteau şti nimic. Văzând doar puţine obiecte şi stând într-un spaţiu limitat, tot timpul în tovărăşia pionierilor, cu a căror prezenţă se obişnuise, fiind bine hrănit şi bine îmbrăcat, era firesc ca înfăţişarea bietului om să se schimbe. Dar întrebarea era dacă îşi dădea seama că duce o viaţă nouă? Poate se domesticise doar ca un simplu animal? Problema aceasta îl frământa pe Cyrus Smith, care grozav ar fi vrut s-o dezlege fără a-şi tulbura totuşi bolnavul! Pentru el, necunoscutul nu era decât un biet bolnav. Se întreba însă dacă va începe vreodată să se însănătoşească?

De aceea, inginerul nu-l slăbea din ochi nici o clipă! Aştepta parcă să surprindă prima licărire de înţelegere a sărmanului om!

Pionierii urmăreau adânc impresionaţi toate fazele tratamentului aplicat de Cyrus Smith. II ajutau chiar, şi cu toţii – afară, uneori, de neîncrezătorul Pencroff – împărtăşeau speranţele lui.

După cum am spus, necunoscutul era foarte liniştit şi părea într-un fel legat de inginer, sub a cărui puternică influenţă se afla. Cyrus Smith se hotărî să-l supună unei încercări, ducându-l în alt mediu, şi anume în faţa oceanului, cu care fusese desigur obişnuit înainte vreme.

Nu ţi-e teamă că pus în libertate va fugi? întrebă Gédéon Spilett.

Trebuie să încercăm, îi răspunse inginerul.

Bine! zise Pencroff. Dar să ştiţi că, atunci când se va vedea liber, va fugi cât îl vor ţine picioarele!

Nu cred să facă aşa ceva, îi răspunse Cyrus Smith.

Să încercăm, spuse Gédéon Spilett.

Să încercăm, repetă inginerul.

Era în ziua de 30 octombrie. Naufragiatul din insula Tabor era de nouă zile prizonier în Casa de Granit. Vremea era caldă şi întreaga insula scăldată în soare.

Cyrus Smith şi Pencroff intrară în camera necunoscutului, pe care-l găsiră la fereastră, privind cerul.

Vino, dragul meu, îi spuse inginerul.

Omul se sculă îndată, îşi aţinti ochii asupra lui şi îl urmă. Pencroff mergea după ei, aşteptând neîncrezător rezultatele experienţei.

Cyrus Smith şi Pencroff se aşezară cu necunoscutul în ascensor, în vreme ce Nab, Harbert şi Gédéon Spilett îi aşteptau jos. Coşul coborî şi peste câteva minute se aflau cu toţii pe plajă.

Pionierii se depărtară puţin de prizonierul lor, ca să-i dea oarecare libertate.

Omul făcu câţiva paşi, apropiindu-se de mare; privirea îi străluci plină de însufleţire, totuşi nu căută să fugă. CI urmărea cu ochii valurile mărunte care, spărgându-se de ţărm, se pierdeau pe nisip.

Aici vede doar marea, observă Gédéon Spilett, şi poate că ea nu-i inspiră dorinţa de a fugi.

Ai dreptate, răspunse Cyrus Smith, trebuie să-l ducem pe platou, la marginea pădurii. Acolo se va dovedi dacă experienţa a fost bună sau nu.

De altfel nu va putea fugi de acolo, observă Nab, căci podurile sunt ridicate.

Oh! Nu pare un om pe care să-l oprească un fleac cum e pârâul Glicerinei, zise Pencroff râzând, Să mergem, spuse Cyrus Smith, ai cărui ochi nu-l părăseau pe bolnav. Ajunşi la marginea pădurii, unde se înălţau copaci frumoşi, cu frunzişul foşnind în bătaia vântului, necunoscutul păru să soarbă cu nesaţ mireasma lor pătrunzătoare şi un oftat lung îi umflă pieptul.

Pionierii stăteau în spatele lui, gata să-l prindă dacă ar fi încercat să fugă.

Şi într-adevăr, bietul om păru o clipă că doreşte să sară pârâul care-l despărţea de pădure, picioarele i se încordară ca nişte arcuri... dar de îndată se trase înapoi şi se prăbuşi pe jumătate la pământ, cu ochii plini de lacrimi!

Ah! strigă Cyrus Smith. Iată-te iarăşi om, de vreme ce plângi!

CAPITOLUL XVI.

O taină ce trebuie lămurită. Primele cuvinte ale necunoscutului. Doisprezece ani pe insulă. Mărturisiri. Dispariţia. încrederea lui Cyrus Smith. Moara. Prima pâine. Un act de devotament, Mâini cinstite.

Într-adevăr, nenorocitul plângea! Cine ştie ce amintiri îl străfulgeraseră! Pionierii îl lăsară câtva timp pe platou, depărtându-se puţin, ca să se simtă mai liber. Dar acesta nu se gândea nicidecum să folosească libertatea spre a fugi, aşa că Cyrus Smith se hotărî să-l readucă la Casa de Granit.

Două zile după această întâmplare, necunoscutul începu să facă încercări să ia parte la viaţa comună. Se vedea foarte bine că aude şi înţelege totul, dar părea că se încăpăţânează să nu vorbească; într-o seară, Pencroff, care trăgea cu urechea la uşa camerii lui, îl auzi rostind:

Nu! Aici! Eu! Niciodată!

Marinarul repetă aceste cuvinte tovarăşilor săi.

Cine ştie ce taină dureroasă ascunde! murmură Cyrus Smith.

Necunoscutul începuse să folosească uneltele agricole şi lucra în grădina de zarzavat. Câteodată se oprea din treabă şi părea cufundat în gânduri; potrivit sfatului inginerului, îl lăsau în pace, respectând izolarea în care se complăcea deocamdată. Dacă unul din pionieri se apropia de el, omul’se dădea la o parte, suspinând din adâncul pieptului!

S-ar fi putut crede că era copleşit de remuşcări, şi Gédéon Spilett nu se putu opri să facă într-o zi următoarea observaţie:

Poate că nu vorbeşte, pentru că are lucruri prea grave de spus!

Trebuiau să aibă răbdare şi să aştepte. Altceva nu puteau face.

Câteva zile mai târziu, la 3 noiembrie, necunoscutul, care lucra pe platou, se opri, aruncând lopata pe jos.

Cyru’s Smith, care îl observa, zări iar lacrimi picurând din ochii săi. O milă adâncă îl împinse spre bietul om. îi cuprinse braţul, spunându-i:

Ce ai, dragul meu?

Necunoscutul încercă să-i ocolească privirea şi se depărta puţin de Cyrus Smith, care voia să-i apuce mâna.

Priveşte-mă în faţă, prietene, rosti Cyrus Smith, cu o voce mai apăsată. îţi cer acest lucru!

Necunoscutul se uită la inginer şi păru să se supună cu totul privirii poruncitoare. Apoi încercă să fugă. Dar deodată chipul i se transfigura. Ochii-i aruncau scântei şi cuvintele-i fluturau pe buze. Nu se mai putea opri!... În cele din urmă îşi încrucişa braţele, întrebând cu o voce stinsă:

Cine sunteţi?

Nişte naufragiaţi ca şi dumneata, răspunse inginerul, adânc mişcat. Noi te-am adus aici, printre semenii dumitale.

Semenii mei... N-am nici un fel de semeni!

Eşti printre prieteni.

Prieteni!... Eu! Prieteni! strigă necunoscutul, ascunzându-şi capul în mâini... Nu... Nu e cu putinţă... Lăsaţi-mă! Lăsaţi-mă...!

O rupse apoi la fugă. spre marginea dinspre mare a platoului şi rămase acolo nemişcat.

Cyrus Smith se întoarse la tovarăşii lui şi le povesti cele petrecute.

Se pare că există o taină în viaţa acestui om, spuse Gédéon Spilett, şi că nu a reintrat în rândurile oamenilor decât din cauza unor remuşcări ce-l frământă.

Cine ştie ce fel de om am adus printre noi, spuse marinarul. Tainele astea...

Le vom respecta, îi tăie vorba Cyrus Smith. Dacă a păcătuit, e destul de pedepsit, şi din partea noastră este

iertat.

Timp de două ore necunoscutul stătu singur pe plajă, copleşit de amintirile trecutului său, un trecut întunecat, fără îndoială, iar pionierii, care nu-l scăpau din ochi, nu-i tulburară singurătatea.

După vreo două ceasuri, omul păru că ia o hotărâre şi se îndreptă spre Cyrus Smith. Ochii îi erau înroşiţi de lacrimile pe care le vărsase. Acum nu mai plângea; avea însă întipărită pe faţă o mare sfiiciune. Parcă îi era frică şi ruşine totodată şi-şi ţinea capul plecat.

Domnule, îl întrebă el pe Cyrus Smith, dumneata şi tovarăşii dumitale sunteţi englezi?

Nu, răspunse inginerul, suntem americani.

A! exclamă necunoscutul, apoi şopti: Mai bine aşa!

Dar dumneata, dragul meu, ce eşti? întrebă inginerul.

Sunt englez, răspunse el repede.

Şi, ca şi cum îi venise destul de greu să rostească aceste cuvinte, necunoscutul se depărta spre plajă, unde umblă de colo până colo, pradă unei grozave tulburări.

Trecând la un moment dat pe lângă Harbert, se opri, întrebându-l cu o voce stinsă:

În ce lună suntem?

În noiembrie, răspunse Harbert.

Ce an?

Doisprezece ani! Doisprezece ani! strigă el. Apoi se depărta repede.

Harbert istorisi prietenilor săi cele spuse de necunoscut.

Nenorocitul acesta, observă Gédéon Spilett, pierduse chiar şi socoteala lunilor şi anilor.

Da! zise Harbert. Când am dat de el se afla de doisprezece ani pe insulă.

Doisprezece ani, spuse Cyrus Smith, doisprezece ani de singurătate, după cine ştie ce viaţă blestemată, pot face pe orice om să-şi piardă minţile!

Îmi vine să cred, spuse Pencroff, că omul ăsta n-a ajuns pe insula Tabor în urma unui naufragiu, ci că a fost părăsit

acolo din cauza vreunei crime.

S-ar putea să ai dreptate, Pencroff, răspunse reporterul, şi dacă acesta e adevărul, poate că într-o bună zi acei care l-au părăsit vor veni să-l ia!

Şi n-au să-l mai găsească! spuse Harbert.

Dar atunci, reluă Pencroff, ar fi poate mai bine să ne întoarcem şi…

Dragii mei, spuse Cyrus Smith, degeaba vorbim de vreme ce nu cunoaştem adevărul. Cred că nenorocitul acesta a suferit destul şi că şi-a ispăşit din greu păcatele, oricare ar fi ele, şi că acum îl copleşeşte nevoia de a se destăinui. Să nu-l silim să vorbească! Ne va mărturisi singur totul şi atunci vom vedea ce e de făcut. El ne va spune dacă mai are vreo speranţă sau siguranţa să fie repatriat într-o bună zi. De altfel eu mă îndoiesc…

De ce? întrebă reporterul.

Dacă ar fi fost sigur că într-o bună zi va fi salvat, omul ar fi aşteptat scăparea fără să arunce documentul acela în mare. Mai curând îmi vine să cred că a fost condamnat să se stingă acolo pe insulă, fără să-şi mai revadă semenii!

Un singur lucru nu pot să-mi explic, zise marinarul.

Ce anume?

Dacă omul acesta a fost părăsit acum doisprezece ani pe insula Tabor, este de presupus că se află de câţiva ani în starea de sălbăticie în care l-am găsit.

Foarte posibil, răspunse Cyrus Smith.

Asta ar însemna că documentul a fost scris cu câţiva ani în urmă?

Fără îndoială… şi totuşi pare să fi fost scris de curând!…

De altfel, nu-mi vine să cred că i-au trebuit sticlei câţiva ani ca să ajungă de la insula Tabor la insula Lincoln.

N-ar fi cu neputinţă, răspunse reporterul. Se poate să fi rătăcit multă vreme în vecinătatea insulei.

Asta nu se poate, răspunse Pencroff, – doar mai plutea încă. Şi nici măcar nu-mi vine să cred că după ce a stat

câtva timp pe ţărm s-o fi luat marea din nou. Prin locurile acelea ţărmul e plin de stânci şi s-ar fi spart cu siguranţă.

Aşa e, murmură îngândurat Cyrus Smith.

Şi mai mult, – adăugă marinarul, – dacă documentul ar fi fost scris şi vârât în sticlă acum câţiva ani, el ar fi suferit din cauza umezelii, ori noi l-am găsit în perfectă stare.

Observaţia marinarului era foarte îndreptăţită şi toată această împrejurare era ciudată, căci documentul părea scris de curând. Mai mult, amănuntele privind aşezarea geografică a insulei Tabor erau (late cu o preciziune care dovedea o serie de cunoştinţe pe care un simplu marinar nu le,putea avea.

Iată încă o serie de fapte inexplicabile, spuse inginerul. Totuşi, să nu-l silim pe noul nostru tovarăş să vorbească din nou. Când va voi el, dragii mei, vom fi gata să-l ascultăm!

În zilele următoare, necunoscutul nu mai scoase nici un cuvânt şi nu părăsi de loc platoul. Muncea la câmp, fără să se odihnească şi se ţinea întotdeauna departe de ceilalţi oameni. Când venea ora mesei nu-i însoţea la Casa de Granit, cu toate că fusese chemat de nenumărate ori şi se mulţumea cu câteva legume crude. Noaptea nu se folosea de camera ce i se dăduse; se culca afară, sub copaci, iar când era vreme rea, se ghemuia într-o scorbură dintre stânci. Părea să trăiască din nou ca pe vremea când se adăpostea în pădurile insulei Tabor. După multe rugăminţi zadarnice, pionierii îl lăsară în pace. Totuşi se apropia clipa în care, împins parcă fără voia lui de propria-i conştiinţă, avea să le facă mărturisiri impresionante.

La 10 noiembrie, în amurg, necunoscutul răsări pe neaşteptate înaintea pionierilor, care şedeau cu toţii pe verandă. Ochii îi străluceau ciudat şi toată făptura lui recăpătase înfăţişarea sălbatică din timpurile rele.

Cyrus Smith şi tovarăşii săi văzură cu uimire cum, sub stăpânirea unei tulburări grozave, dinţii îi clănţăneau ca de friguri. Ce să fi avut? Îi devenise oare de nesuferit vecinătatea semenilor săi? îl apucase din nou dorul de ducă,

sau reîncepea starea de abrutizare? Nu-şi puteau închipui altceva, mai ales când îl auziră rostind cuvinte deslânate:

De ce sunt aici?... Cu ce drept m-aţi smuls de pe insula mea?... Ce legătură poate să existe între mine şi voi?... Ştiţi cine sunt eu... ce-am făcut... de ce eram acolo... singur? Şi cine vă spune că n-am fost părăsit... că n-am fost osândit să mor acolo?... îmi cunoaşteţi trecutul?... De unde ştiţi că n-am furat?... Poate am ucis?... Sunt poate un ticălos... o fiinţă blestemată... făcută să trăiască departe de oameni ca o fiară sălbatică... spuneţi., de unde ştiţi?

Pionierii ascultau în tăcere mărturisirile pe care nenorocitul le rostea parcă fără voia lui. Cyrus Smith încercă să-l liniştească, apropiindu-se de el, dar necunoscutul se trase câţiva paşi înapoi.

Nu! Nu! strigă el. O singură întrebare... Sunt liber?

Eşti liber, răspunse inginerul.

Atunci, rămâneţi sănătoşi! strigă el şi o luă la fugă ca un nebun.

Nab, Pencroff şi Harbert se repeziră îndată spre marginea pădurii... dar se întoarseră singuri.

Lăsaţi-l în pace, spuse Cyrus Smith.

Nu se va mai întoarce niciodată... strigă Pencroff.

Ba da, răspunse inginerul.

Trecură mai multe zile, totuşi Cyrus Smith era sigur că nenorocitul se va întoarce, mai devreme sau mai târziu.

Sunt ultimele răbufniri ale acestei firi aspre, spunea inginerul, el a cunoscut remuşcarea şi de acum înainte singurătatea îl va îngrozi.

Între timp muncile de tot felul îşi urmau cursul atât pe platoul Grande-Vue, cât şi la stână, unde Cyrus Smith avea de gând să clădească o fermă. Seminţele aduse de Harbert din insula Tabor fuseseră semănate cu grijă. Platoul devenise o întinsă grădină de zarzavat, bine întreţinută şi care le dădea mult de lucru. Mereu aveau de făcut ceva la ea. Pe măsură ce se înmulţeau zarzavaturile, straturile deveneau şi ele adevărate lanuri, care înlocuiau păşunile.

Dar fâneţele creşteau din belşug în restul insulei, aşa că onaggaşii îşi aveau şi pe viitor hrana asigurată. De altfel, fâneţele nu puteau fi primejduite de maimuţe sau de alte jivine, aşa că pionierii socotiră că este mai prevăzător să concentreze pe platou, la adăpostul brâului adânc de ape, toate culturile de zarzavat.

În ziua de 15 noiembrie culeseră a treia recoltă de grâu, care dădu patru mii de baniţe, adică peste cinci sute de milioane de boabe de grâu! Colonia avea acum grâu din belşug. Păstrând o duzină de baniţe pentru semănat, recolta anuală era asigurată şi le rămânea grâu destul pentru hrana lor şi a vitelor.

După strângerea recoltei, a doua jumătate a lunii noiembrie fu hărăzită lucrărilor de panificaţie.

Într-adevăr, aveau grâu, dar nu făină, aşa că erau nevoiţi să facă o moară. Inginerul ar fi putut folosi în acest scop a doua cădere de apă de pe cursul fiului Mercy, deoarece, cum se ştie, prima slujea pentru a pune în funcţiune piua cu care făceau pâslă. După multe discuţii, hotărâră să ridice o moară de vânt pe platoul Grande-Vue, unde ar fi expusă tot anul vânturilor din larg.

— Unde mai pui, observă Pencroff, că o moară de vânt înveseleşte priveliştea.

Se apucară de lucru, alegând lemn potrivit pentru scheletul şi mecanismul morii. În partea de nord a lacului găsiră nişte bolovani mari de gresie, din care îşi făcură pietrele de moară, iar aripile fură croite din interminabilul înveliş al balonului.

Cyrus Smith întocmi planul morii, pe care hotărâră s-o aşeze lângă lac, în dreapta crescătoriei, de păsări, întreg mecanismul era prins pe un ax puternic, ce era fixat într-o schelărie solidă, astfel că moara putea lucra, din orice parte ar fi bătut vântul.

Lucrul mergea repede, căci Nab şi Pencroff deveniseră nişte dulgheri îndemânatici şi n-aveau decât să execute întocmai planurile trasate. în curând, un fel de cuşcă

cilindrică, cu un acoperiş ascuţit, ca o gheretă, se ridică lângă lac. Cele patru braţe ale aripilor fură bine înţepenite în pivotul central şi fixate cu nişte drugi de fier. Cât despre diferitele părţi ale mecanismului interior al morii, ele nu erau greu de făcut. Lucrară pe rând: o cutie în care aşezară pietrele morii – una fixă şi alta mobilă – apoi construiră scocul din care grâul se scurgea pe pietre, grătarul mobil, care, mişcându-se cu un ţăcănit neîntrerupt, potriveşte scurgerea grăunţelor, şi sita cea deasă, care cerne făina, oprind pleava. Uneltele erau bune şi lucrarea nu prea grea, căci mecanismul unei mori este destul de simplu. Toţi luară parte la construirea ei, aşa că în ziua de 1 decembrie moara era gata.

Ca întotdeauna, Pencroff era încântat de opera lui, găsind-o desăvârşită.

Ne mai trebuie un vânt bun, spuse el, şi să vedeţi ce frumos vom măcina prima noastră recoltă!

De un vânt bun este nevoie, răspunse inginerul, dar nu de un vânt prea puternic, Pencroff.

Nu-i nimic! Moara noastră se va învârti mai repede.

Nu trebuie să se învârtească mai repede, răspunse Cyrus Smith. Trebuie să cunoaştem viteza vântului pe secundă, pentru că se ştie din experienţă că moara funcţionează cel mai bine atunci când aripile ei se învârtesc de atâtea ori pe minut cât face de şase ori viteza vântului pe secundă. Prin urmare n-avem nevoie de un vânt prea puternic, căci aripile s-ar învârti prea iute.

Se nimereşte de minune, strigă Harbert. Tocmai acum suflă o briză plăcută, aşa cum ne trebuie nouă.

Porniră moara de îndată, căci se grăbeau să guste din prima pâine făcută pe insula Lincoln. Măcinară în dimineaţa aceea trei baniţe de grâu şi a doua zi la prânz pe masa Casei de Granit se răsfăţa o jimblă, puţin cam necrescută, totuşi minunată. Nu e greu de închipuit cu câtă plăcere mâncară pionierii noştri din ea!

Necunoscutul nu se mai arătase. De mai multe ori, Gédéon Spilett şi Harbert cercetară pădurea din vecinătatea Casei de Granit, fără să-l întâlnească şi fără să-i găsească urma. Erau destul de neliniştiţi de această absenţă prelungită. Desigur că fostul locuitor al insulei Tabor avea cu ce să-şi ţină zilele în pădurile bogate în vânat ale Far-West-ului. Dar nu era oare în primejdie să-şi reia vechile sale obiceiuri şi să devină iarăşi un sălbatic sperios? Totuşi Cyrus Smith nu înceta să susţină că fugarul se va întoarce.

Da, se va întoarce! repeta el, stăpânit de o încredere pe care tovarăşii lui nu o împărtăşeau. Pe insula Tabor se ştia singur. Aici, dimpotrivă, se ştie aşteptat. De vreme ce bietul om ne-a şi povestit în parte viaţa lui, sunt sigur că se va întoarce să ne spună totul şi în ziua aceea va fi al nostru!

Mersul întâmplărilor avea să dea dreptate lui Cyrus Smith.

La 3 decembrie, Harbert plecase de pe platoul Grande-Vue şi pescuia pe malul sudic al lacului. Era neînarmat, pentru că fiarele sălbatice nu se arătaseră până atunci prin partea aceea a insulei.

În timpul acesta, Pencroff şi Nab erau ocupaţi în curtea de păsări, iar Cyrus Smith şi reporterul se aflau la Cămin, unde preparau sodă, deoarece li se terminase săpunul.

Pe neaşteptate, izbucniră nişte ţipete:

Ajutor! Ajutor!

Cyrus Smith şi reporterul fiind departe, nu auziră nimic, însă Pencroff şi Nab părăsiră în grabă curtea de păsări, repezindu-se spre lac.

Dar fură depăşiţi de tovarăşul lor necunoscut, a cărui prezenţă prin apropiere n-o bănuise nimeni şi care sări peste pârâul Glicerinei, ce despărţea platoul de pădure, ajungând astfel primul pe malul opus.

Acolo, Harbert se afla în faţa unui jaguar uriaş, asemănător cu acela care fusese ucis pe promontoriul Reptilei. Luat pe neaşteptate, băiatul se lipise de un copac, iar fiara ghemuită la pământ era gata să se năpustească asupra lui… Necunoscutul, înarmat doar cu un cuţit, se

repezi la primejdiosul animal, care se întoarse să facă faţă noului duşman.

Lupta fu scurtă. Omul dădu dovadă de o putere şi de o îndemânare neobişnuită. El apucă fiara de, gât, ţinând-o cu o mână puternică, asemenea unui cleşte şi, fără să-i pese de ghearele ce-i sfâşiau carnea, îi înfipse cu cealaltă cuţitul în inimă.

Jaguarul se prăbuşi. Necunoscutul împinse cu piciorul leşul şi, în clipa în care pionierii ajungeau la locul de luptă, se pregătea s-o ia la fugă. Harbert se agăţă însă de el şi strigă:

Nu! Nu! N-ai să pleci!

Cyrus Srhith se îndreptă spre fugar, care, zărindu-l, se încruntă. Haina-i era sfâşiată, iar din umăr i se prelingea sânge, fără ca el să ţină seamă de acest lucru.

Prietene, îi spuse Cyrus Srhith, îţi suntem foarte recunoscători. Ţi-ai primejduit viaţa, ca să ne scapi băiatul!

Viaţa mea! şopti necunoscutul. Ce preţ are ea? Ce valorează ea? Nici cât negru sub unghie!

Eşti rănit?

N-are nici o importanţă.

Vrei să-mi dai mâna?

Şi, fiindcă Harbert încercă să prindă mâna care îl scăpase, necunoscutul îşi încrucişa braţele pe piept, îşi umflă pieptul, iar privirea i se întunecă. Li se păru că vrea din nou să fugă; dar el le vorbi cu o voce răstită, stăpânindu-se cu greu:

Cine sunteţi voi? Şi ce vreţi de la mine? Pentru prima oară dorea să afle povestea pionierilor. Poate că după ce o va auzi va vorbi şi el?

În câteva cuvinte, Cyrus Smith istorisi tot ce li se întâmplase din clipa plecării lor din Richmond, felul cum se descurcaseră şi cum îşi duceau viaţa acum.

Necunoscutul ascultă cu mare atenţie.

Apoi, inginerul îi spuse cine erau ei, Gédéon Spilett, Pencroff, Harbert, Nab şi el însuşi. îi mai povesti că cea mai mare bucurie a lor, de când se aflau pe insula Lincoln, au

simţit-o în clipa când s-au întors din insula Tabor, aducând printre ei un nou tovarăş:

Auzind acestea, necunoscutul plecă ochii în pământ. Părea foarte ruşinat.

Acum, când ne cunoşti pe toţi, adăugă Cyrus Srnith, vrei să dai mâna cu noi?

Nu, murmură necunoscutul, cu voce stinsă, nu! Voi sunteţi oameni cinstiţi! Eu însă…

CAPITOLUL XVII.

Mereu singur. O cerere a necunoscutului. Ferma de la stână. Cu doisprezece ani în urmă! Contramaistrul de pe Britania. Părăsit pe insula Tabor. Cyrus Smith îi strânge mâna. Taina documentului.

Ultimele cuvinte ale necunoscutului adevereau bănuielile pionierilor. Trecutul acestui om era întunecat de un păcat, ispăşit poate în ochii oamenilor, dar pe care conştiinţa lui nu-l iertase încă. Se vedea însă că vinovatul avea remuşcări: se căia şi nu se socotea vrednic să dea mâna cu oamenii cinstiţi. Totuşi, după întâmplarea cu jaguarul, el nu se mai întoarse în pădure, dar nici nu veni în Casa de Granit.

Ce taină ascundea viaţa lui? Oare va vorbi vreodată despre aceasta? Nu le rămânea decât să aştepte. Până una alta, locuitorii insulei Lincoln hotărâră să nu-l mai întrebe nimic şi să trăiască laolaltă, ca şi când n-ar fi existat nici o bănuială împotriva lui.

Câteva zile, viaţa comună îşi urmă cursul obişnuit. Cyrus Smith şi Gédéon Spilett deveniseră pentru un timp chimişti, lucrau împreună şi reporterul nu-l părăsea pe inginer decât atunci când se ducea la vânătoare cu Harbert, socotind că nu era prudent să mai lase băiatul să cutreiere pădurea singur. Nab şi Pencroff trebăluiau când la grajd, când la stână sau la Casa de Granit, unde nu duceau lipsă de’ lucru.

Necunoscutul muncea singur mai la o parte. îşi reluase viaţa dinainte, nu venea la masă, dormea pe platou sub copaci şi nu se apropia niciodată de cei din jurul lui. Tovărăşia acelora care îl scăpaseră părea să-i fie nesuferită.

Atunci, spuse Pencroff, de ce-a cerut ajutorul semenilor lui? De ce-a aruncat documentul acela în apă?

Ne va răspunde singur când va veni vremea, răspunse Cyrus Smith.

Şi când va veni vremea aceea?

Poate mai curând decât crezi, Pencroff.

Într-adevăr, ziua mărturisirilor se apropia.

La 10 decembrie, o săptămână după întoarcerea la Casa de Granit, necunoscutul se apropie de Cyrus Smith şi îi spuse cu o voce liniştită şi cu un aer sfios:

Domnule, aş dori să vă rog ceva.

Vorbeşte, îi spuse inginerul, dar înainte de toate aş vrea să-ţi spun ceva.

La aceste cuvinte, omul roşi, părând că vrea să se retragă. Cyrus Smith înţelegea ce se petrece în sufletul vinovatului, care se temea să nu se vorbească despre trecutul lui.

Îl apucă de mână, spunându-i:

Prietene, vreau să ştii că noi suntem tovarăşii dumitale şi prietenii dumitale. Acuma te ascult.

Necunoscutul duse mâna la ochi. Tremura şi câteva minute nu fu în stare să scoată un cuvânt.

Domnule, spuse el în sfârşit, am venit cu o mare rugăminte la dumneavoastră.

Anume?

Aveţi la patru sau cinci mile de aici, la poalele muntelui, o stână, unde ţineţi vitele dumneavoastră. Animalele acelea au nevoie de îngrijire. Îmi daţi voie să trăiesc acolo, în mijlocul lor?

Cyrus Smith îl privi cu milă şi adâncă înţelegere. Apoi îi spuse:

Dragul meu, la stână sunt numai staule, care nu sunt prea bune nici pentru vite…

Sunt destul de bune pentru mine, domnule.

Prietene, urmă Cyrus Smith, vei face aşa cum vei voi; dacă-ţi place să trăieşti la stână, fie, să ştii însă că vei fi

întotdeauna binevenit la Casa de Granit. De asemenea, vom face tot ce ne este cu putinţă ca să te simţi bine şi acolo.

Oricum va fi, cred că-mi va fi bine.

Prietene, îi răspunse inginerul, apăsând asupra acestui cuvânt, în privinţa asta noi ştim mai bine ce avem de făcut!

Mulţumesc, domnule, răspunse necunoscutul, depărtându-se.

Inginerul împărtăşi tovarăşilor săi această cerere şi hotărâră cu toţii să clădească la stână o casă de lemn, cât se poate de confortabilă.

În aceeaşi zi, pionierii se duseră la stână cu toate uneltele necesare şi peste o săptămână casa, aşezată la vreo douăzeci de picioare de staule, era gata să-şi primească oaspetele, care putea veghea de acolo cu uşurinţă asupra turmei de mufloni, ce număra peste optzeci de capete. Avea şi mobilă: un pat, o masă, o bancă, un dulap şi, în afară de acestea, arme, muniţii şi unelte.

Necunoscutul nici nu se dusese să-şi vadă noua locuinţă. El îi lăsă pe pionieri să procedeze cum credeau ei de cuviinţă, iar în timpul acesta îşi isprăvi munca pe platou. Mulţumită lui, pământul era gata pregătit pentru însămânţări, care se puteau face de îndată ce timpul era potrivit.

În ziua de 20 noiembrie, locuinţa de la stână era terminată. Inginerul îşi înştiinţa prietenul că totul era gata şi îl aşteaptă şi acesta le aduse la cunoştinţă că are de gând să doarmă acolo chiar în noaptea aceea.

În aceeaşi seară, pionierii se aflau cu toţii în Casa de Granit. Era ora opt, ora la care tovarăşul lor trebuia să plece. Ca să nu-l tulbure, îl lăsaseră singur şi se întorseseră în casă.

Stăteau de vorbă în sala cea mare, când deodată cineva bătu uşor în uşă. Intrând, necunoscutul le spuse fără nici un fel de introducere:

— Domnilor, înainte de a pleca, e bine să-mi cunoaşteţi trecutul. Iată-l:

Cuvintele acestea mişcară adânc pe Cyrus Smith şi pe tovarăşii lui.

Inginerul se sculă în picioare:

Nu-ţi cerem nimic, dragul meu, spuse el. E dreptul dumitale să-l păstrezi în tăcere…

Datoria mea este sa vorbesc.

Atunci, ia loc, te rog.

Voi sta în picioare.

Te ascultăm, răspunse Cyrus Smith.

Necunoscutul se trase într-un loc mai întunecat al sălii. Stătea cu capul descoperit, cu braţele încrucişate pe piept, iar vocea lui era sugrumată, vorbind ca un om care face eforturi să vorbească. Povesti apoi, ascultat de toţi cei de faţă, care nu-l întrerupseră nici măcar o singură dată.

În ziua de 20 noiembrie 1857, un yacht de plăcere, purtând numele de Duncan şi care aparţinea lordului Glenarvan, ancoră la capul Bernouilli, pe coasta apuseană a Australiei. Pe bordul yachtului se aflau lordul Glenarvan cu soţia, un maior din armata, engleză, un geograf francez, o fată tânără şi un băiat. Aceştia din urmă erau copiii căpitanului Grant, al cărui vas, Britania, pierise cu un an înainte. Duncan-ul era condus de căpitanul John Mangles, care avea sub comanda lui un echipaj de cincisprezece oameni.

Iată de ce se afla yachtul în apele Australiei:

Cu şase luni în urmă, Duncan-ul găsise în marea Irlandei o sticlă, în care se afla un document scris, în limbile engleză, germană şi franceză. Din acest document reieşea că mai există trei supravieţuitori de pe Britania, că aceşti supravieţuitori sunt căpitanul Grant şi doi oameni ai echipajului şi că ei s-ar afla într-un ţinut a cărui latitudine era însemnată în document, dar a cărui longitudine fusese ştearsă de apele mării şi nu se mai putea citi.

Latitudinea era de 37°11’ australă. Longitudinea fiind necunoscută, oricine călătorea de-a lungul paralelei de

treizeci şi şapte de grade trebuia să dea cu siguranţă de ţinutul în care se afla căpitanul Grant şi tovarăşii săi.

Deoarece amiralitatea engleză şovăia să întreprindă asemenea cercetări, lordul Glenarvan hotărî să facă totul pentru a da de urma căpitanului. Se puse deci în legătură cu Mary şi Robert Grant. Yachtul Duncan fu pregătit pentru o călătorie lungă, în care se hotărâseră să plece atât copiii căpitanului, cât şi familia lordului, şi părăsind oraşul Glasgow, trecu Atlanticul, străbătu strâmtoarea Magellan şi, plutind în Pacific, ajunse până în Patagonia, unde se presupunea că se află căpitanul Grant, căzut în mâinile indigenilor.

Călătorii debarcară pe coasta apuseană a Patagoniei, iar vasul îşi urmă drumul, pentru a-i aştepta apoi la capul Corrientes pe coasta răsăriteană.

Lordul Glenarvan străbătu Patagonia, de-a lungul paralelei 37 şi, nedând de urma căpitanului, se îmbarcă din nou în ziua de 13 noiembrie, ca să-şi urmeze cercetările pe întinsul oceanului.

După ce vizită zadarnic insulele Tristan d’Acunha şi Amsterdam, yachtul ajunse la capul Bernouilli, pe coasta Australiei, la 20 decembrie 1854.

Lordul Glenarvan avea de gând să străbată Australia de-a lungul paralelei 37, după cum străbătuse şi America şi de aceea debarcară aici. La câteva mile de ţărm se afla o fermă a unui irlandez, care dădu găzduire călătorilor. Lordul Glenarvan îi povesti irlandezului despre ţinta călătoriei sale, apoi îl întrebă dacă nu auzise de un vas englez cu numele Britania, care trebuie să se fi scufundat, cu doi ani în urmă, pe coasta de Vest a Australiei.

Irlandezul nu auzise pomenindu-se de acest naufragiu, dar, spre surprinderea tuturor, un servitor al irlandezului se amestecă în vorbă, spunând: „Dacă mai trăieşte căpitanul Grant, atunci cu siguranţă că trăieşte pe pământ australian”.

„Cine eşti dumneata?” întrebă lordul Glenarvan.

„Un scoţian ca şi dumneavoastră, unul din naufragiaţii de pe Britania”.

Omul acela se numea Ayrton. Fusese contramaistru pe Britania, ceea ce dovedi cu acte. Despărţit de căpitanul Grant în clipa în care corabia se spărgea de stânci, el crezuse până atunci că întregul echipaj pierise împreună cu căpitanul şi că el, Ayrton, este singurul supravieţuitor al vasului.

„Dar, adăugă el, naufragiul a avut loc pe coasta de est, nu de vest, a Australiei; şi dacă mai trăieşte căpitanul Grant, după cum reiese din documentul de faţă, el este desigur prizonierul indigenilor. Acolo trebuie căutat”.

Omul avea o voce sinceră şi o privire liniştită, aşa că nu se îndoiră de cuvintele lui. Irlandezul, în slujba căruia se afla de peste un an, garantă pentru el. Lordul Glenarvan căpătă încredere în el şi hotărî să străbată Australia împreună de-a lungul paralelei 37. Glenarvan cu soţia, cei doi copii, maiorul, francezul, căpitanul Mangles şi câţiva marinari alcătuiau grupul care trebuia să pornească sub conducerea lui Ayrton; yachtul Duncan, comandat de secundul Tom Austin, urma să se ducă la Melbourne şi să aştepte acolo ordinele lordului Glenarvan.

Plecară în ziua de 23 decembrie 1854.

E timpul să vă spun că acest Ayrton era un trădător. Fusese într-adevăr contramaistru pe Britania, dar în urma unor certuri cu căpitanul, acesta îl debarcase în ziua de 8 aprilie 1852 pe coasta de vest a Australiei şi îl părăsise acolo pe bună dreptate.

Ticălosul nici nu ştiuse deci până atunci că Britania se scufundase. El află lucrul acesta din povestirea lordului Glenarvan. Din clipa în care fusese părăsit, omul devenise, sub numele de Ben Joyce, căpetenia unor ocnaşi evadaţi; dacă îl sfătuia pe lordul Glenarvan să-şi facă cercetările pe coasta de est, o făcea ca să-l îndepărteze de vasul său, pe care voia să pună mâna, dorind să transforme Duncan-ul într-un vas de piraţi, care să opereze în apele Pacificului.

Aici, necunoscutul se opri o clipă, vocea îi tremura, apoi povesti mai departe:

Expediţia porni prin inima continentului australian. Desigur că dădură greş, deoarece erau conduşi de Ayrton, urmat îndeaproape de banda lui de ocnaşi, care fusese instruită pentru lovitura pe care o pregătea el.

Duncan-ul fusese trimis între timp la Melbourne, pentru nişte reparaţii. Ayrton dorea să.-l facă pe lordul Glenarvan să-i dea ordine să părăsească oraşul Melbourne şi să acosteze pe coasta de est a Australiei, unde ar fi fost mai uşor să pună mâna pe vas. Mişelul conduse expediţia până în apropierea coastei împădurite, unde cu greu se puteau găsi cele trebuitoare traiului şi aici obţinu din partea lordului o scrisoare către secundul yahtului. În această scrisoare i se ordona secundului să conducă de îndată vasul pe coasta de est, în golful Twofold, care se afla la o depărtare de câteva zile de locul unde se oprise expediţia. Acolo îşi dăduse Ayrton întâlnire cu complicii lui.

Dar când lordul era gata să-i încredinţeze scrisoarea, îşi dădu seama de intenţiile lui. Totuşi, Ayrton izbuti să pună mâna pe ea şi, două zile mai târziii, Ayrton sosea la Melbourne.

Până acum, planurile criminalului se împliniseră. Găsise mijlocul să conducă Duncan-ul în golful unde avea să cadă pradă ocnaşilor şi, după masacrarea echipajului, Beh Joyce urma să devină stăpânul mărilor…

Ayrton ajunse la Melbourne, unde dădu scrisoarea secundului Tom Austin, care, după ce luă cunoştinţă de conţinutul ei, porni de îndată în larg; dar care nu fu dezamăgirea şi furia lui Ayrton, aflând că secundul îndrepta vasul spre coasta de est a Noii Zeelande, în loc să-l îndrepte spre coasta de est a Australiei. încercă să se opună, dar Austin îi arătă scrisoarea… Într-adevăr, printr-o greşeală a geografului francez, care redactase scrisoarea, era indicat ca loc de destinaţie, în loc de Australia, coasta de est a Noii Zeelande.

Toate planurile lui Ayrton, se prăbuşeau! încercă să. se răzvrătească, dar fu închis şi condus pe coasta Noii Zeelande, fără să ştie ce avea să se întâmple cu lordul Glenarvan sau cu complicii lui.

Duncan-ul rămase să navigheze pe coasta aceasta până în ziua de 3 martie, când Ayrton auzi nişte detunături. Erau tunurile yachtului, care dădeau semnalul şi peste câteva minute, lordul Glenarvan cu ai săi se urcau pe bord. Iată ce se întâmplase:

După multă oboseală şi trecând prin multe primejdii, lordul Glenarvan ajunsese pe coasta de est a Australiei, în golful Twofold. Acolo nici urmă de Duncan! Lordul telegrafie la Melbourne. I se răspunse: „Duncan plecat din ziua de 18 crt. spre destinaţie necunoscută”.

Lordul Glenarvan îşi închipui de îndată că yachtul căzuse în mâinile lui Ben Joyce, devenind astfel un vas de piraţi.

Dar, fiind un om curajos şi întreprinzător, nu se dădu bătut, ci se îmbarcă pe un vas de marfă, ajungând pe coasta de vest a Noii Zeclande, pe care o străbătu de-a lungul paralelei 37, fără să dea. de urma căpitanului Grant. Pe coasta cealaltă, spre marea lui mirare, regăsi Duncan-ul, cared aştepta acolo de cinci săptămâni!

În ziua de 3 martie 1855, lordul Glenarvan se afla din nou pe bordul Duncan-ului, Ayrton de asemenea. Trădătorul fu adus în faţa lordului, care dorea să afle de la el tot ce ştia despre soarta căpitanului Grant. Ayrton refuză să vorbească. Lordul Glenarvan îi spuse atunci că la prima escală îl va preda autorităţilor engleze. Ayrton păstra aceeaşi tăcere.

Duncan-ul îşi reluă drumul de-a lungul paralelei 37. Între timp, lady Glenarvan încercă să învingă rezistenţa banditului. Ayrton îi propuse lordului ca, în schimbul informaţiilor pe care i le va da în privinţa căpitanului Grant, să fie lăsat pe una din insulele Pacificului şi să nu fie predat autorităţilor engleze. Lordul Glenarvan, hotărât să afle totul despre căpitanul Grant, consimţi.

Ayrton îi istorisi atunci toată viaţa lui, arătândU-i astfel că nu mai ştia nimic despre căpitan din ziua în care fusese debarcat cu de-a sila pe coasta australiană.

Cu toate acestea, lordul Glenarvan se ţinu de cuvânt. Duncan-ul îşi urmă drumul, ajungând la insula Tabor. Acolo voiau să-l părăsească pe Ayrton şi tot acolo, printr-o adevărată minune, au fost regăsiţi căpitanul Grant şi cei doi oameni ai săi. Insula era aşezată chiar pe paralela 37. Banditul le luă astfel locul pe insula pustie şi iată cuvintele pe care le rosti lordul Glenarvan, pe când Ayrton părăsea yachtul:

— Aici, Ayrton, vei fi departe de orice ţărm şi despărţit de semenii tăi. Nu vei putea fugi din locul acesta unde te lasă Duncan-ul. Vei fi singur, dar nu vei fi pierdut, neştiut de nimeni, aşa cum a fost căpitanul Grant. Oricât de nevrednic ai fi, oamenii se vor gândi la tine. Ştiu unde te-am lăsat şi ştiu deci unde să te găsesc. Nu te voi uita niciodată!”

Şi Duncan-ul ridică pânzele, făcându-se nevăzut în zare.

Acestea se petrecură în ziua de 18 martie 1855.

Ayrton rămase singur, dar nu ducea lipsă de muniţii şi de arme, de unelte sau de seminţe. El, ticălosul, se putea folosi de casa clădită de un om cinstit, cum era căpitanul Grant. Nu-i mai rămânea decât să numere zilele şi să ispăşească în singurătate fărădelegile făcute.

Domnilor, omul se căi, se ruşina de faptele sale, simţindu-se nespus de nenorocit. îşi spunea mereu că trebuie să devină un om demn să se întoarcă printre oameni, presupunând că vor veni să-l ia într-o bună zi. Suferi cumplit şi munci din răsputeri, căutând să devină un alt om, mai bun.

Trăi astfel doi ani, trei ani. Abătut de singurătate, cercetând mereu zarea în aşteptarea unei corăbii şi întrebându-se cât va dura ispăşirea, suferea cum nu suferise vreodată în viaţa lui! Ah! Cumplită-i singurătatea pentru sufletul ros de remuşcări!

Se vede însă că pedeapsa nu fusese destul de grea, căci omul simţi cum, încetul cu încetul, se sălbăticeşte, se abrutizează! Nu vă pot spune dacă lucrul acesta s-a întâmplat la doi sau patru ani după ce fusese părăsit pe insulă, tot ce mai ştiu este că deveni omul nefericit pe care l-aţi găsit!

Cred că nu mai trebuie să vă mărturisesc, domnilor, că Ayrton, Ben Joyce şi cu mine suntem una şi aceeaşi persoană!

Cyrus Smith şi tovarăşii săi se sculaseră în picioare. Erau cutremuraţi de cumplita mizerie, suferinţă şi desperare ce se dezvăluiseră în faţa lor.

Ai făcut mari fărădelegi, Ayrton. Sunt însă sigur că ţi-ai ispăşit cu prisosinţă păcatele, îi spuse Cyrus Smith. De aceea, revenind printre semenii dumitale, eşti iertat. Şi acum te întrebăm: vrei să fii tovarăşul nostru?

Ayrton se trase un pas înapoi.

Dă-mi mâna, spuse inginerul.

Ayrton se repezi spre mâna pe care i-o întindea Cyrus Smith, în timp ce lacrimi amare i se rostogoleau pe obraji.

Vrei să trăieşti în mijlocul nostru? întrebă Cyrus Smith.

Mai lăsaţi-mă singur câtva timp, domnule Smith, răspunse Ayrton. Lăsaţi-mă singur în locuinţa de la stână I.

Cum vrei, Ayrton.

Nenorocitul se pregătea să plece, când inginerul mai adăugă:

O singură întrebare, dragul meu! Dacă hotărârea dumitale era să trăieşti singur, de ce-ai aruncat în mare documentul acela, care ne-a făcut să dăm de urma dumitale?

Ce document? răspunse Ayrton, care nu părea să ştie despre ce e vorba.

Documentul închis într-o sticlă, pe care l-am găsit noi şi prin care am aflat aşezarea exactă a insulei Tabor!

Ayrton duse mâna la frunte, răspunzând după o clipă de gândire:

N-am aruncat nici un document în mare Niciodată? strigă Pencroff.

Niciodată!

Înclinându-se, Ayrton porni spre uşă, pe care o închise în urma lui.

CAPITOLUL XVIII.

Convorbiri. Cyrus Smith şi Gédéon Spilett. O idee a inginerului. Telegraful electric. Firele. Pila electrică. Alfabetul. Vreme bună. Belşug În colonie. Fotografiile. Nălucirile zăpezii. Doi ani pe insula Lincoln.

Bietul om, spuse Harbert, care se întorcea de la uşă, de unde îl văzuse pe Ayrton alunecând dea lungul cablului ascensorului şi dispărând în beznă.

Se va întoarce, spuse Cyrus Smith.

Dar asta ce-o mai fi, domnule Cyrus? strigă Pencroff. Dacă n-a aruncat Ayrton sticla în mare, cine a putut s-o arunce? De bună seamă, întrebarea era la locul ei.

Tot el trebuie s-o fi aruncat, răspunse Nab, – dar se poate să fi fost pe jumătate nebun când a făcut-o.

S-ar putea, spuse Harbert. Pesemne că nu mai ştia ce face.

Este singura explicaţie, dragii mei, se grăbi să răspundă Cyrus Smith: acum înţeleg şi cum de a fost în stare Ayrton să indice exact aşezarea insulei Tabor. Întâmplările petrecute înainte de părăsirea lui îl lămuriseră pe deplin în această privinţă.

Totuşi, observă Pencroff, dacă a scris documentul când nu era încă abrutizat, trebuie s-o fi făcut acum şapte sau opt ani. Cum se face în cazul acesta că hârtia nu a fost atacată de umezeală?

Faptul acesta dovedeşte, răspunse Cyrus Smith, că Ayrton şi-a pierdut minţile de puţină vreme, cu toate că lui i s-a părut timpul îndelungat.

Aşa trebuie să fie, răspunse Pencroff, altfel lucrurile ar fi cu totul de neînţeles.

De neînţeles, într-adevăr, răspunse inginerul, care părea dornic să scurteze această convorbire.

Să fi spus Ayrton întreg adevărul? mai întrebă marinarul.

Sunt sigur că povestea lui e adevărată, răspunse reporterul. îmi aduc foarte bine aminte că ziarele au vorbit de încercarea lordului Glenarvan şi de rezultatele călătoriei sale.

Ayrton a spus adevărul, adăugă Cyrus Smith. Nu trebuie să. te îndoieşti, Pencroff, căci adevărul acesta este foarte crud pentru el. Când te învinuieşti în aşa fel, nu poţi spune decât adevărul!

A doua zi, la 21 decembrie, când coloniştii coborâră pe ţărm, urcând apoi pe platou, nu-l mai găsiră pe Ayrton, care se retrăsese în timpul nopţii la casa de la stână şi pionierii găsiră de cuviinţă să-l lase în pace.

Harbert, Pencroff şi Nab îşi reluară îndeletnicirile obişnuite, iar Gédéon Spilett şi Cyrus Smith se aflau singuri în atelierul de la Cămin.

Să ştii, dragă Cyrus, că nu m-a mulţumit explicaţia ta de ieri în privinţa sticlei Nu-mi vine să cred că nenorocitul ar fi putut să scrie documentul şi să arunce sticla în mare, fără să-şi mai aducă aminte de lucrul ăsta.

Dar n-a aruncat-o el, Spilett dragă!

Atunci tot mai crezi că…

Nu cred nimic şi nu ştiu nimic, îl întrerupse Cyrus Smith. Mă mulţumesc să număr şi această întâmplare printre acelea pe care n-am izbutit să le desluşesc încă până astăzi.

Ciudate lucruri, într-adevăr, spuse Gédéon Spilett. Salvarea dumitale, Cyrus, lada aceea găsită pe nisip, aventurile lui Top, în sfârşit, sticla asta… Aflavom vreodată dezlegarea acestor taine?

Desigur, răspunse repede inginerul, – chiar dacă voi fi nevoit să scotocesc insula până în măruntaiele ei!

Poate că vreo întâmplare norocoasă ne va da dezlegarea tainei 1

Nu cred în întâmplări norocoase, Spilett, aşa cum nu cred nici în lucruri misterioase. Toate faptele neînţelese care se petrec aci îşi au cauzele lor bine determinate. Dar să

aşteptăm, să ne vedem de treabă şi să fim cu băgare de seamă!

Sosi şi luna ianuarie a anului 1867. Toţi locuitorii insulei erau ocupaţi cu muncile de vară. Trecând pe la stână în zilele acelea, Harbert şi reporterul văzură că Ayrton îngrijea foarte bine vitele, cruţându-le astfel osteneala unor vizite prea dese pe acolo. Totuşi, ca să nu se simtă părăsit, pionierii se abăteau din când în când pe la Ayrton.

De altfel, date fiind unele bănuieli ale inginerului, se cerea ca partea aceea a insulei să fie supusă unei oarecari supravegheri. Dacă se întâmpla ceva, Ayrton urma să-i înştiinţeze cât mai neîntârziat.

Totuşi se puteau ivi întâmplări neaşteptate, care să trebuiască aduse pe dată la cunoştinţa inginerului: de pildă, putea să apară în larg un vas, în vestul insulei, sau se putea întâmpla un naufragiu, poate chiar un atac al unor piraţi.

Aşa încât, Cyrus Smith hotărî să stabilească o legătură directă cât mai rapidă între Casa de Granit şi stână şi la 10 ianuarie împărtăşi planul său şi celorlalţi.

Şi cum înţelegeţi să faceţi lucrul acesta, domnule Cyrus? întrebă Pencroff. Aveţi de gând să instalaţi un telegraf?

Întocmai, răspunse inginerul.

Electric? strigă Harbert.

Electric, răspunse Cyrus Smith. Avem tot ce ne trebuie pentru confecţionarea unei pile electrice; cel mai greu va fi să fabricăm sârma, cred însă că vom izbuti să facem şi această operaţie.

Dacă-i aşa, răspunse marinarul, aproape că iar încep să nădăjduiesc că într-o bună zi vom merge şi cu trenul.

Se apucară deci de lucru, începând cu ce era mai greu, adică tocmai cu fabricarea sârmei, căci, dacă aceasta nu le-ar fi izbutit, nu mai avea nici un rost. să se mai apuce de fabricarea pilei şi a celorlalte accesorii.

Fierul din insula Lincoln era de calitate foarte bună, după cum ştim, şi prin urmare uşor de tras în fire. Cyrus Smith fabrică mai întâi o placă de oţel, bine călit, care era

străbătută de găuri conice de diferite calibre, prin care trebuiau să subţieze rând pe rând fierul. Fixă apoi placa pe un eşafodaj, bine înţepenit în pământ, pe care îl aşează la câteva picioare de cascada cea mare, a cărei energie avea de gând să o folosească.

Aveau de gând să întrebuinţeze axul piuei, care era mişcat de energia apei şi care putea să le folosească la fabricarea firelor de metal.

Operaţia era foarte migăloasă şi cerea multă răbdare. Prefăcură mai întâi fierul în bare lungi şi subţiri, pe care le piliră la capete, astfel ca să pătrundă prin gaura cea mai mare a plăcii de metal, care înlocuia maşina de trefilat. Firul era apoi tras cu ajutorul axului piuei, în jurul căruia se înfăşură. După aceea, desfăceau firele, trecându-le pe rând prin găuri cu calibru din ce în ce mai mic, până ce inginerul obţinu o grămadă de fire potrivite, lungi de treizeci, până la cincizeci de picioare, ce puteau fi uşor racordate şi întinse pe distanţa de cinci mile, care despărţea casa de stână.

În câteva zile, operaţia se isprăvi. De altfel, de îndată ce maşina intră în funcţiune, Cyrus Smith o lăsă în seama tovarăşilor săi, el ocupându-se în timpul acesta cu alcătuirea unei pile electrice.

Avea nevoie de o pilă cu curent continuu. Se ştie că, în general, pilele sunt compuse din cărbune de retortă, zinc şi cupru. Cu toate cercetările întreprinse, inginerul nu găsise nici o urmă de cupru pe insulă, aşa că se vedea silit să se lipsească de el.

Cărbunele de retortă, care este foarte dur şi rezultă din dezhidrogenarea huilei, putea fi obţinut şi pe insula lor. Cerea însă timp şi o aparatură complicată, greu de fabricat. Cât despre zinc, aveau din belşug, căci lada găsită la capul Epavei era căptuşită cu plăci din acest metal, cărora li se putea da astfel o minunată întrebuinţare.

După o îndelungată chibzuinţă, Cyrus Smith hotărî să fabrice o pilă foarte simplă, care să se asemene cu aceea concepută de Becquerel în 1820 şi pentru care avea nevoie

doar de zinc. Cât despre celelalte substanţe, acidul azotic şi potasa, le. avea la îndemână.

Iată deci cum fabrică inginerul pila electrică, a cărei funcţionare era determinată de reacţia ce se producea în momentul în care potasa venea în contact cu un acid.

Fabricară mai întâi câteva flacoane de sticlă, pe care le umplură cu acid azotic. Inginerul le astupă cu un dop străbătut de un tub de sticlă, încins cu un tampon de argilă şi legat cu o cârpă la capătul de jos, capăt pe care îl cufundă în acid. Apoi turnă în tub o soluţie de potasiu, obţinută din calcinarea diferitelor plante şi care venea în contact cu acidul prin intermediul tamponului de argilă.

Cyrus Smith luă apoi două fâşii de zinc şi puse una în acid azotic, iar pe cealaltă în soluţia de potasiu, îndată se produse un curent electric, care circula între cele două lame; le legă apoi între ele printr-un fir metalic, astfel că lama tubului deveni polul pozitiv, iar lama flaconului, – polul negativ al instalaţiei. Electricitatea astfel obţinută urma, să slujească la instalarea unui telegraf electric.

Aparatul acesta ingenios şi foarte simplu construit avea să le permită stabilirea unei legături telegrafice între Casa de Granit şi stână.

În ziua de 6 februarie începură instalarea stâlpilor, înzestraţi cu izolatoare de sticlă, care urmau să sprijine firele de-a lungul drumurilor. Peste câteva zile, firul prin care trebuia să treacă curentul electric cu o viteză de 100.000 km pe secundă, curent pe care pământul avea să-l readucă la punctul său de plecare, era tras.

Fabricaseră două pile, una pentru Casa de Granit şi alta pentru stână, fiindcă era tot atât de necesar să se poată vorbi de la stână la Casa de Granit, pe cât era de necesar ca aceasta să aibă legătură cu stâna.

Aparatele de recepţie şi de manipulare erau cât se poate de simple. La ambele staţii firul se înfăşură în jurul unui electromagnet, alcătuit dintr-o bară de fier moale, pe care se înfăşură un fir electric. Când se făcea legătura între cei

doi poli ai pilei, curentul pornind de la polul pozitiv trecea prin fir şi prin electromagnet, care se magnetiza temporar, şi se întorcea prin pământ, la polul negativ. Cum se întrerupea curentul, se descărca şi electromagnetul; de aceea, era destul să se aşeze o placă de fier moale în faţa electromagnetului, pentru ca aceasta să fie atrasă când trecea curentul prin magnet şi să cadă de îndată ce se întrerupea curentul. Cyrus Smith legase un ax ce urma mişcarea plăcii, de un ac ce se rotea în faţa unui cadran, pe care erau însemnate literele alfabetului, mijlocind astfel comunicările de la o staţie la alta.

În ziua de 12 februarie, instalaţia era completă şi Cyrus Smith întrebă prin telegraf dacă totul merge bine la stână. Peste câteva minute primi de la Ayrton un răspuns mulţumitor.

Pencroff nu mai putea de bucurie şi în fiecare dimineaţă şi seară trimitea o telegramă la stână, telegramă la care primea întotdeauna răspuns.

Noul lor mijloc de comunicaţie aducea două, foloase mari: pe de o parte le permitea să controleze prezenţa lui Ayrton la stână, iar pe de altă parte, Ayrton nu se simţea prea singur. De altfel, Cyrus Smith nu lăsa să treacă nici o săptămână fără să se ducă să-l vadă, iar Ayrton venea şi el din când în când la Casa de Granit, unde era întotdeauna bine primit.

Anotimpul frumos se scurgea cu încetul, iar oamenii noştri îşi vedeau de muncile obişnuite. Resursele sporeau din zi în zi, iar seminţele aduse de pe insula Tabor se aclimatizaseră foarte bine. Platoul Grande-Vue avea o înfăţişare îmbucurătoare. A patra recoltă de grâu fu minunată şi niciunul dintre pionieri nu avu răbdare să numere grămezile de grăunţe, pentru a cerceta dacă într-adevăr adunaseră patru sute de miliarde de boabe. Pencroff ar fi fost gata să facă şi aşa ceva, dar după ce inginerul îi demonstra cu precizie matematică ce mult timp i-ar fi

trebuit – nu mai puţin de cinci mii cinci sute de ani – se lăsă păgubaş.

Vremea era minunată. În timpul zilei era foarte cald, iar seara sufla o briză din larg, aşa că locuitorii Casei de Granit se bucurau de nopţi răcoroase. Din când în când se abătea o furtună scurtă, dar cumplită. Timp de câteva ore, fulgerele aprindeau vâlvătăi pe cer şi trăsnetele se ţineau lanţ.

Starea micii colonii era înfloritoare. Oaspeţii crescătoriei de păsări se înmulţiseră atât de mult, încât pionierii se hrăneau mereu cu prisosul ei. Porcii sporiseră şi ei, iar îngrijirea lor ocupa o bună parte din timpul lui Nab şi al lui Pencroff. Onaggaşii, care aveau doi mânji frumoşi, erau folosiţi de Gédéon Spilett şi de Harbert, care devenise un călăreţ desăvârşit sub supravegherea reporterului, sau erau înhămaţi la căruţă, pentru a căra la Casa de Granit lemne, cărbuni şi diferite produse minerale, de care avea nevoie inginerul.

Cam în aceeaşi vreme, pionierii făcură câteva recunoaşteri în adâncul pădurilor Far-West, unde nu aveau a se teme de arşiţa soarelui, ale cărui raze străbăteau cu greu printre ramurile încâlcite. Cercetară de asemenea malul stâng al râului Mercy.

În toate aceste excursii, pionierii porneau bine înarmaţi, căci întâlneau adesea porci mistreţi foarte sălbatici şi sângeroşi, împotriva cărora erau siliţi să ducă o luptă aprigă.

Tot în vremea aceea porniră un război crâncen împotriva jaguarilor. Gédéon Spilett, îndeosebi, îi ura de moarte, iar elevul său Harbert se dovedi un ajutor preţios. Înarmaţi cum erau, nu se mai temeau de aceste fiare. Îndrăzneala lui Harbert era nemaipomenită, iar sângele rece al reporterului, cu totul uimitor, aşa că în foarte scurt timp, douăzeci de piei minunate împodobeau sala mare a Casei de Granit. Dacă lucrurile aveau să meargă aşa mai departe,

neamul jaguarilor din insulă era ameninţat cu pieirea, lucru de altfel dorit de vânătorii noştri.

Câteodată lua parte şi inginerul la unele cercetări pe care le făceau în părţile necunoscute ale insulei, unde observa totul cu cea mai mare încordare. Străbătând hăţişurile întinselor păduri, el căuta cu totul alte urme decât cele lăsate de animale. Nu găsi totuşi nimic care să-i dea de gândit. De altfel, nici Top, nici Jup, care îl întovărăşeau, nu dădeau semne de tulburare, ca acelea pe care le vădise de multe ori câinele, când lătrase la gura puţului, ce fusese cercetat zadarnic.

Tot în acea vreme, Gédéon Spilett, ajutat de Harbert, fotografie părţile cele mai interesante ale insulei, cu aparatul fotografic găsit în ladă, de care nu se folosiseră încă până atunci.

Aparatul avea o lentilă puternică şi dispuneau de toate substanţele necesare developării fotografiilor: găsiseră în ladă colodiu pentru acoperirea plăcilor de sticlă, nitrat de argint cu care să sensibilizeze plăcile la lumină, hiposulfit pentru fixarea imaginilor, clorură de amoniu pentru baia fixativă în care se pune fotografia şi nu lipsea nici acetatul de sodiu şi clorura de aur, cu care se îmbibă fotografiile. Aveau de asemenea multă hârtie specială, clorurată pentru fotografii, pe care trebuiau doar s-o întindă într-un cadru peste plăcile negative, după ce o muiau mai întâi într-o soluţie de nitrat de argint.

Reporterul şi ajutorul său deveniră în scurt timp nişte operatori îndemânatici, obţinând câteva fotografii foarte frumoase, mai ales vederi ale insulei, luate de pe platou, în care se vedeau: muntele Franklin în zare, pitorescul ţinut de la gura râului Mercy, cu stâncile lui ciudate, luminişul şi stâna, adăpostite de primele povârnişuri ale muntelui, capul Ghearei, Epavei şi altele.

Fotografii nu uitară să facă portretele tuturor membrilor coloniei.

Înveselesc locuinţa, spunea Pencroff despre ele.

Bravul marinar era încântat să-şi vadă chipul împodobind pereţii Casei de Granit şi se oprea adesea în faţa expoziţiei lor de fotografii, ca odinioară în faţa vitrinelor din marile capitale.

Dar cea mai reuşită fotografie fu neîndoios aceea a lui Jup. Maimuţoiul pozase cu o gravitate ce nu poate fi descrisă, astfel că portretului său nu-i lipsea decât graiul!

Ai zice că e gata să se strâmbe, strigă Pencroff.

Meşterul Jup ar fi dat dovadă de prost gust dacă s-ar fi arătat nemulţumit de poza lui. Nu făcu acest lucru, ba dimpotrivă se uita la fotografie cu un aer galeş, din care nu lipsea o oarecare înfumurare.

O dată cu venirea lunii martie, căldurile cele mari se sfârşiră. Timpul deveni ploios, dar vremea se menţinu caldă. Luna martie, care corespundea lunii septembrie din emisfera boreală fu mai puţin frumoasă decât se aşteptau. Părea să vestească o iarnă timpurie şi aspră.

În dimineaţa zilei de 21, li se păru că şi venise prima zăpadă. Într-adevăr, Harbert, care scosese capul pe fereastră dis-de-dimineaţă, începu să strige;

Veniţi să vedeţi! Insula cea mică e acoperită cu zăpadă!

Zăpadă acuma? se miră reporterul, venind lângă băiat.

Tovarăşii lor se apropiară şi ei şi constatară că nu numai insula, dar şi toată plaja de la poalele Casei de Granit era acoperită cu o pătură albă, răspândită uniform pe pământ.

E chiar zăpadă! spuse Pencroff.

Sau cel puţin pare să fie! adăugă Nab.

Dar termometrul arată 58° (14° centigrade deasupra lui zero), observă Gédéon Spilett.

Cyrus Smith se uită în tăcere la întinderea aceea albă şi, cu drept cuvânt, nu ştia cum să explice fenomenul acesta, care se ivise într-un anotimp. nepotrivit şi la o temperatură atât de ridicată.

Drace! strigă Pencroff. Au să ne îngheţe semănăturile!

Marinarul se pregătea să coboare, dar sprintenul Jup i-o luă înainte, alunecând cu repeziciune până jos.

Nici nu ajunsese bine maimuţa pe plajă, şi uriaşa pătură de zăpadă se ridică, risipindu-se în aer în fulgi atât de deşi, încât lumina soarelui se întunecă.

Astea sunt păsări! strigă Harbert.

Erau într-adevăr stoluri de păsări de mare, de 6 albeaţă orbitoare, ce se abătuseră asupra' insulei şi a coastei şi care se făcură nevăzute în depărtate* lăsându-i pe toţi înmărmuriţi de rapida schimbare a priveliştii. Dispăruseră atât de repede, încât nici reporterul, nici tânărul nu izbutiră să doboare vreuna dintre ele, aşa că nu aflară niciodată din care familie făceau parte.

Peste câteva zile, la 26 martie, se împlineau doi ani de când naufragiaţii aerului fuseseră zvârliţi pe insula Lincoln.

CAPITOLUL XIX.

Amintiri din patrie. Planuri de viitor. Se cercetează coastele insulei. Plecarea din 16 aprilie. Peninsula Serpentinei văzută din larg. Stâncile de bazalt de pe coasta apuseană. Vreme rea. Se lasă noaptea. Un nou incident.

Doi ani! De doi ani pionierii nu mai comunicaseră cu semenii lor.

Ce se petrecuse oare în ţara lor? Icoana patriei o aveau mereu înaintea ochilor, icoana patriei distruse de războiul civil şi pe care rebeliunea Sudului o făcea poate să sângereze şi în clipa de faţă.

În cursul acestor doi ani nu trecuse nici o corabie prin dreptul insulei, nu zăriseră nici un catarg. Era vădit că insula Lincoln se găsea în afara drumurilor maritime şi era probabil necunoscută, lucru dovedit şi de hărţile pe care le aveau, căci altfel, chiar în lipsa unui port, vasele ar fi putut să acosteze aici pentru a-şi reînnoi provizia de apă. Marea care îi înconjura era veşnic pustie, iar pionierii nu se puteau bizui decât pe propriile lor mijloace, pentru o eventuală repatriere.

Totuşi, mai exista şi un alt mijloc de scăpare şi despre aceasta discutară în primele zile ale lunii aprilie, în sala mare a Casei de Granit.

Vorbiseră în ziua aceea despre America, patria lor, pe care aproape nu mai nădăjduiau s-o revadă vreodată.

Hotărât, spuse Gédéon Spilett, ne-a mai rămas un singur mijloc să părăsim insula Lincoln: să construim o corabie mare, cu.care să putem străbate câteva sute de mile. Cred că dacă am construit o şalupă, putem construi şi un vapor!

Şi vom putea să ajungem până în insulele Pomotu, de vreme ce am fost pe insula Tabor!

Nu spun nu, răspunse ca de obicei Pencroff, expertul în materie de marină. Nu spun nu, cu toate că nu este acelaşi lucru să te aventurezi atât de departe sau să te duci până în apropiere! Dacă şalupa ar fi fost ameninţată de furtună, în timpul călătoriei spre insula Tabor, ştiam că portul nu e prea departe nici într-o direcţie, nici în alta; dar să străbaţi o mie două sute de mile, asta nu e glumă şi ştiţi cu toţii că nu există nici un ţărm care să fie aşezat la o distanţă mai mică.

Totuşi, dacă ar fi nevoie, te-ai încumeta, Pencroff, să faci o asemenea încercare? întrebă reporterul.

Aş încerca tot ce mi s-ar cere, domnule Spilett, răspunse marinarul. Ştiţi doar că nu mă dau în lături de la nimic!

Apoi nu uitaţi că mai avem un marinar în mijlocul nostru, spuse Nab.

Cine? întrebă Pencroff.

Ayrton.

E drept, răspunse Harbert.

Dacă ar vrea să meargă! observă Pencroff.

Crezi că Ayrton ar fi refuzat să plece dacă yachtul lordului Glenarvan s-ar fi întors să-l ia de pe insula Tabor? întrebă reporterul.

Uitaţi, dragii mei, întrerupse Cyrus Smith, că Ayrton nu mai era întreg la minte în cursul ultimilor ani petrecuţi în insula Tabor. Dar nu despre asta e vorba. Să ne întrebăm mai curând, dacă ne putem bizui pe întoarcerea vasului scoţian. Lordul Glenarvan i-a făgăduit lui Ayrton că va veni

să-l ia, atunci când va socoti că şi-a ispăşit păcatele; eu cred că se va ţine de cuvânt.

Şi eu cred, spuse reporterul, şi voi adăuga chiar că s-ar putea să vină curând, căci au trecut doisprezece ani de când îşi ispăşeşte Ayrton pedeapsa.

Ei bine, răspunse Pencroff, suntem siguri că lordul se va întoarce şi poate chiar foarte curând. Dar unde o să acosteze? Fireşte că pe insula Tabor şi nu pe insula Lincoln.

Cu atât mai mult, răspunse Harbert, cu cât insula Lincoln nici nu se află pe hartă.

Şi de aceea, prieteni, urmă inginerul, trebuie să luăm toate măsurile, pentru ca prezenţa noastră şi aceea a lui Ayrton pe insula Lincoln să fie semnalată şi pe insula Tabor.

Desigur, răspunse reporterul, nimic mai uşor decât să lăsăm în coliba unde a locuit căpitanul Grant şi apoi Ayrton o notă, în care să indicăm aşezarea exactă a insulei noastre. Cu siguranţă că lordul Glenarvan sau echipajul său o vor descoperi.

Păcat că n-am făcut acest lucru la prima noastră călătorie pe insula Tabor, observă marinarul.

Cum era s-o facem? răspunse Harbert. Nu cunoşteam pe atunci povestea lui Ayrton şi nu ştiam că s-ar putea să fie salvat într-o bună zi, iar atunci când am aflat toate acestea era prea târziu, căci vremea nu ne mai îngăduia să ne întoarcem în insula Tabor.

Da, răspunse Cyrus Smith, este prea târziu şi trebuie să amânăm călătoria până la primăvara viitoare.

Dar dacă vine între timp yachtul scoţianului? spuse Pencroff.

Nu prea e cu putinţă, răspunse inginerul, căci lordul Glenarvan nu va întreprinde pe vreme de iarnă o astfel de călătorie pe aceste mări îndepărtate. S-ar putea întâmpla să fi fost pe insula Tabor în ultimele cinci luni, de când Ayrton e la noi, şi atunci a plecat; sau va veni mai târziu şi atunci avem tot timpul să mergem până la insula Tabor şi sa lăsăm o notiţă.

Mare nenorocire ar fi, spuse Nab, să fi venit Duncan-ul la insula Tabor în cursul ultimelor luni.

Nădăjduiesc să nu se fi întâmplat una ca asta, răspunse Cyrus Smith, ca să nu ne fie răpită ultima şansă care ne-a rămas.

Cred, zise reporterul, că în orice caz ne vom lămuri pe deplin când vom ajunge pe insula Tabor; dacă scoţienii s-au întors, ei trebuie să fi lăsat urme.

Ai dreptate, răspunse inginerul. Prieteni, de ’vreme Ce ne-a mai rămas o posibilitate de repatriere, să aşteptăm cu răbdare. Dacă vom pierde şi această nădejde, vom vedea atunci ce este de făcut.

În tot cazul, zise Pencroff, să rămână bine stabilit că dacă vom părăsi insula Lincoln, nu o vom face fiindcă ne-am simţit rău aici!

Nu, Pencroff, răspunse inginerul, o vom părăsi, pentru că suntem departe de tot ce poate fi drag unui om: familia, prietenii şi ţara în care s-a născut.

Lucrurile odată hotărâte, nu se mai gândiră la construirea unui vas mare, care le-ar fi îngăduit să se aventureze fie până la arhipelagurile mai apropiate din nord, fie până la coastele Noii Zeelande în vest, şi se ocupară de obişnuitele pregătiri în vederea celei de-a treia ierni pe care o petreceau la Casa de Granit.

Hotărâră totuşi ca, înainte de statornicirea iernii, să facă ocolul insulei în şalupă. Coastele nu fuseseră în întregime cercetate, aşa că pionierii noştri nu cunoşteau încă prea bine configuraţia litoralului din spre nord şi vest, începând de la revărsarea râului Cascadei până la capul Mandibulei. Nu ştiau cum arată nici golful acela îngust, în chip de bot de rechin care era cuprins între cele două capuri ale Mandibulei, Pencroff propusese această excursie. Şi Cyrus Smith primi îndată, căci dorea să cunoască şi această parte a domeniului lor.

Vremea era variabilă, totuşi barometrul nu afăta oscilaţii prea mari. Chiar în prima săptămână a lunii aprilie, după ce

se semnalase o mare scădere a presiunii atmosferice, barometrul se urcă din nou, o dată cu apariţia unui vânt puternic. Apoi barometrul arătă o situaţie staţionară la presiunea de 759, 45 mm., ceea ce li se păru favorabil pentru a începe expediţia.

Hotărârâ plecarea pentru ziua de 16 aprilie şi vasul „Bonadventure”, care era ancorat în portul Balonului, fu pregătit pentru o călătorie mai lungă.

Cyrus Smith îi vorbi şi lui Ayrton despre călătoria lor propunându-i să-l ia cu ei; însă acesta, dorind să rămână pe insulă, hotărârâ ca în lipsa lor să locuiască la Casa de Granit. Meşterul Jup urma să-i ţie de urât, lucru pe care domnia-sa se arăta că-l înţelesese.

În dimineaţa zilei de 16 aprilie, pionierii se îmbarcară împreună cu Top. Sufla o briză puternică de la sud-vest, aşa că vasul părăsi cam greu portul Balonului şi se îndreptă spre capul Reptilei. Perimetrul insulei era de nouăzeci de mile, dintre care tocmai coasta de sud, de la port până la promontoriu, număra douăzeci de mile. De aceea erau siliţi să meargă mai încet”, vasul plutind împotriva vântului.

Le trebui o zi întreagă ca să ajungă la promontoriu, căci mersul corăbiei, care la ieşirea din port fusese purtată de reflux timp de două ore, fu împiedecat apoi de valuri contrarii, alte şase ore. Când ajunseră în dreptul promontoriului, se întunecase de-a binelea.

Pencroff îi propuse atunci inginerului să urmeze drumul mai încet, cu o parte din pânze strânse. Dar Cyrus Smith găsi mai nimerit să ancoreze la o mică depărtare de ţărm ca să poată revedea partea aceea a coastei la lumina zilei. Hotărârâ chiar, deoarece îşi puseseră în gând să exploreze cât mai bine litoralul, să nu mai navigheze noaptea şi să ancoreze în fiecare seară lângă ţărm, în măsura în care-avea să le-o îngăduie vremea.

Şi astfel petrecură noaptea ancoraţi în dreptul capului. O dată cu căderea brumei, vântul se potolise. Afară de Pencroff, marinar încercat, toţi călătorii dormiră, poate nu

chiar atât de bine ca în camerele lor de la Casa de Granit, dar tot dormiră.

A doua zi, la 17 aprilie, marinarul ridică ancora în zorii zilei şi, cu toate pânzele întinse, o porniră de-a lungul coastei apusene.

Pionierii cunoşteau ţărmul acesta împădurit, minunat de frumos, de vreme ce îl străbătuseră şi pe jos, totuşi el le stârni din nou admiraţia. Navigau de-a lungul litoralului, înaintând încet şi cât mai aproape de coastă, ca să poată observa totul, ferindu-se numai din calea trunchiurilor de copaci, care pluteau ici, colo pe valuri. De câteva ori ancorară, ca Gédéon Spilett să poată fotografia minunatele privelişti.

Pe la amiază, vasul atinse revărsarea râului Cascadei. Mai încolo, pe ţărmul drept al râului, copacii se răreau, pentru a apare la trei mile mai departe doar ca nişte simple buchete ce se ridicau printre povârnişurile apusene ale muntelui, a căror creste golaşe coborau' până la ţărm.

Câtă deosebire între partea de sud şi partea de nord a ţărmului! Pe cât era prima de verde şi de împădurită, pe atât era cealaltă de aspră şi de sălbatică. Puteai să crezi că te afli pe un adevărat „ţărm de fier", cum se spune în unele ţări; înfăţişarea lui zbuciumată părea să indice o cristalizare bruscă a bazaltului în fierbere, care avusese loc într-o îndepărtată epocă geologică. Grozava îngrămădire i-ar fi înspăimântat pe pionierii noştri, dacă întâmplarea i-ar fi aruncat la început pe partea aceea a insulei! Privind din vârful muntelui Franklin, nu-şi dăduseră seama de înfăţişarea fioroasă a acestor locuri. Văzut însă dinspre mare ţărmul apărea atât de ciudat, încât nu semăna poate cu nici un alt punct al globului. Vasul trecu de-a lungul acestei coaste plutind la o jumătate de milă de ţărm. Se vedeau bine blocurile de stâncă ce o alcătuiau. Erau de toate mărimile, unele doar de câteva picioare, altele însă atingând înălţimea de trei sute de picioare. Se găseau acolo stânci cilindrice ca nişte hornuri, prismatice, se mănând cu

turlele bisericilor, altele păreau nişte obeliscuri piramidale, altele, conuri trunchiate, ce semănau cu coşurile de fabrică. Nici banchizele mărilor glaciale nu înfăţişau atâta măreaţă şi înspăimântătoare varietate. Ici se zăreau punţi de piatră zvârlite de la o stâncă la alta, dincolo, arcade boltite ca în adâncul unei biserici gotice, în care privirea se pierdea; în altă parte se vedeau bolţi largi cu înfăţişare monumentală; mai departe o adevărată îngrămădire de ascuţişuri, săgeţi şi mici piramide de piatră, aşa cum nici o catedrală gotică nu se putea mândri că are. Natura, care se întrecuse în capricii ce depăşeau cea mai bogată închipuire omenească, izbutise să dea coastei, pe o întindere de opt sau nouă mile, o înfăţişare plină de măreţie.

Cyrus Smith şi prietenii săi erau uimiţi, uluiţi aproape de această privelişte. Top însă nu se sfia să tulbure tăcerea lor, lătrând cu îndărătnicie, şi glasul lui era repetat de ecou. Inginerul observă că lătratul câinelui este la fel de ciudat ca atunci când se învârtea împrejurul puţului de la Casa de Granit.

— Să acostăm, spuse el.

Şi vasul se apropie cât mai mult cu putinţă de stâncile litoralului. Poate că exista aici o peşteră, care trebuia cercetată. Cyrus Smitfr nu zări însă nici o grotă, nici o scobitură care să poată adăposti o fiinţă oarecare, căci poalele stâncilor se prăvăleau de-a dreptul în mare. Curând, Top încetă să mai latre şi corabia îşi reluă drumul, plutind la oarecare depărtare de mal.

În partea de nord-est a insulei, ţărmul îşi recapătă înfăţişarea netedă şi nisipoasă. Ici, colo se zăreau copaci răzleţi care creşteau printre mlaştinile cunoscute pionierilor noştri. Spre deosebire de coasta atât de pustie pe care o lăsaseră în urmă, aici se simţea freamătul nenumăratelor păsări de apă, care populau bălţile.

Seara, corabia ancoră într-o scobitură a litoralului de pe coasta de nord a insulei, foarte aproape de ţărm, căci prin acele locuri apele erau foarte adânci. O dată cu căderea

nopţii adormi parcă şi vântul, pentru a se înviora din nou în zorii zilei, aşa că pionierii petrecură o noapte liniştită.

Fiind doar la un pas de mal, Harbert şi Gédéon Spilett, vânătorii coloniei, debarcară şi făcură o plimbare de doua ore, întorcându-se cu o bogată pradă de raţe şi becaţine. Top se întrecuse pe sine, nelăsând să-i scape nimic.

Pe la ora opt, vasul mânat din urmă de o briză din ceânce mai răcoroasă, îşi reluă calea, îndepărtându-se cu repeziciune către capul Mandibulei de Nord.

Nu m-ar mira, spuse Pencroff, să ne apuce azi vreo furtună. Era tare roşu apusul soarelui aseară şi norişorii ăştia prelungi, care mătură cerul, nu prevestesc nimic bun.

Norii aceia subţiri şi întinşi ca nişte „cozi de pisici”, cum le spunea Pencroff, erau nişte nori cyrus înguşti, ce pluteau la o înălţime de vreo cinci mii de picioare. Păreau nişte fulgi de vată şi prezenţa lor prevesteşte de obicei tulburarea vremii.

Atunci, spuse Cyrus. Smith, să întindem cât mai mult pânzele şi să ne refugiem cât mai repede spre golful Rechinului. Socot că acolo vom fi în siguranţă.

Foarte bine, răspunse Pencroff. De altfel, ţărmul ăsta nordic este acoperit cu dune, care nu prea ne interesează.

Nu mi-ar părea rău, adăugă inginerul, să trecem chiar şi ziua de mâine în golful acela. Cred că merită să fie bine cercetat.

Mă tem că vom fi siliţi s-o facem, vrând, nevrând, răspunse Pencroff, căci orizontul începe să se întunece în partea de vest. Priviţi cum se tulbură vremea!

În tot cazul, vântul este bun, ne ajută să ajungem la capul Mandibulei, observă reporterul.

Chiar prea bun, răspunse marinarul, – dar intrarea în golf va fi destul de grea şi tare aş vrea să ajung pe lumină, căci nu cunosc locurile acelea!

Acolo vom da desigur de multe stânci răzleţe, adăugă Harbert, dacă ne gândim la înfăţişarea litoralului, mai la sud de golful Rechinului.

Fă cum ştii, Pencroff, – spuse Cyrus Smith, – avem toată încrederea în dumneata.

Fiţi pe pace, domnule Cyrus, răspunse marinarul. N-am de gând să-mi pun viaţa în primejdie aşa cu una cu două! Cât e ceasul?

Zece, răspunse Gédéon Spilett.

Şi cât să mai fie până la cap, domnule Cyrus?

Vreo cincisprezece mile.

Se pot străbate în două ore şi jumătate, socoti marinarul. Ne vom afla prin urmare în dreptul capului între douăsprezece şi unu. Din nefericire vom sosi în timpul refluxului, când apele se retrag şi cred că vom pătrunde foarte greu în golf plutind împotriva vântului şi a curentului.

Mai avem şi lună plină, şi acum în aprilie fluxul şi refluxul sunt şi mai puternice, adăugă Harbert.

Spune, Pencroff, întrebă inginerul, n-am putea să ancorăm în dreptul capului?

Unde s-a mai auzit aşa ceva, domnule Cyrus? strigă marinarul. Să ancorăm lângă mal, pe timp de furtună? Ne aruncă valurile pe ţărm!

Atunci, ce-i de făcut?

Mă voi menţine în larg până la orele şapte seara, când vine refluxul şi dacă va mai fi încă puţină lumină, voi încerca să pătrund în golf; dacă nu izbutesc, plutim toată noaptea cum putem şi tragem la ţărm mâine dimineaţă în zori.

Eşti liber să faci cum crezi, Pencroff, ţi-am mai spus, răspunse Cyrus Smith.

Ah! oftă Pencroff, bine-ar fi să existe un far pe ţărmul ăsta. Ar fi mult mai lesne pentru navigatori!

— Da, răspunse Harbert, şi de data asta nu mai avem un binevoitor, care să ne aprindă un foc şi să ne arate astfel intrarea în port.

Cyrus dragă, spuse Gédéon Spilett, noi nici nu ţi-am mulţumit încă; fără focul acela n-am fi ajuns niciodată…

Care foc?… întrebă Cyrus Smith, foarte mirat la auzul acestor cuvinte.

Trebuie să ştiţi domnule Cyrus, răspunse Pencroff, că noi ne-am cam rătăcit la sfârşitul călătoriei şi treceam prin faţa insulei fără s-o vedem, dacă nu aţi fi avut dumneavoastră grija să aprindeţi un foc pe platou, în noaptea de 19 spre 20 octombrie.

Da, da!... A fost într-adevăr o idee minunată! răspunse inginerul.

De data asta, adăugă marinarul, nu avem pe nimeni să facă aşa ceva, afară numai dacă nu-i va da în gând lui Ayrton.

Mda! Nu e nimeni spuse Cyrus Smith.

Peste câteva minute, aflându-se singur cu reporterul, inginerul se plecă şi-i şopti la ureche:

Dacă există în lumea asta un lucru de care sunt sigur, Spilett, este că în noaptea de 19 spre 20 octombrie n-am aprins nici un foc pe platoul Casei de Granit şi nici într-altă parte a insulei I.

CAPITOLUL XX.

Noaptea pe mare. Golful Rechinului. Destăinuiri. Pregătiri de iarnă. Iarnă timpurie. Geruri mari. Lucrări în interiorul locuinţei. Şase luni mai târziu. Un clişeu fotografic. Întâmplare neaşteptată.

Lucrurile se petrecură după cum prevăzuse Pencroff. Vântul se întări, prefăcându-se dintr-o simplă briză într-o vijelie care, suflând cu peste 100 kilometri pe oră, ar fi primejduit orice vas prins în larg, dacă echipajul nu ar fi avut grijă să strângă toate pâmzele şi să lase jos catargele. Pe la ora şase ajunseră la intrarea golfului, în care n-au putut pătrunde datorită refluxului. Se văzură nevoiţi să rămână îm larg, căci chiar să fi vrut Pencroff, tot nu mai aveau cum să ajungă până la vărsarea râului Mercy.

Din fericire, cu tot vântul puternic, marea fiind apărată de coastă, nu era prea zbuciumată. Nu avură de înfruntat valurile mari, foarte primejdioase pentru vasele mici. „Bonadventure” nu se putea răsturna, având lest destul, dar se putea să nu-i reziste lemnăria, dacă se întâmpla s-o

lovească uriaşele trâmbe de apă, care se prăvălesc pe bord în timpul furtunilor. Pencroff, marinar priceput, se gândea la toate. Avea desigur multă încredere în vasul lui, dar asta nu-l împiedică să aştepte zorile cu oarecare îngrijorare.

În cursul nopţii aceleia, Cyrus Smith şi Gédéon Spilett nu mai avură prilejul să stea de vorbă; dar cuvintele pe care le şoptise inginerul la urechea reporterului arătau că trebuiau să mai discute despre misterioasa prezenţă, care se făcea simţită pe insula Lincoln. Gédéon Spilett se gândea mereu la noua întâmplare inexplicabilă, la apariţia focului pe coasta insulei. îl văzuse desluşit. Tovarăşii lui, Harbert şi Pencroff, îl văzuseră şi ei. Mulţumită focului aceluia izbutiseră ei să găsească insula în noaptea aceea întunecată. Nu se îndoiseră nici o clipă că el fusese aprins de inginer şi iată că Cyrus Smith desminţea cu hotărâre acest lucru!

Gédéon Spilett îşi propunea să revină asupra acestei întâmplări de îndată ce se vor întoarce şi voia să-l convingă pe Cyrus Smith să împărtăşească şi tovarăşilor lor întâmplările acestea ciudate. Poate că în felul acesta se vor hotărî să facă cu. toţi împreună o cercetare amănunţită prin toată insula.

Oricum, „de data asta, la intrarea în golf, nu se mai aprinse nici un foc pe ţărmul acela încă necunoscut şi mica lor corabie fu nevoită să rămână toată noaptea în larg.

În zorii zilei, vântul îşi schimbă direcţia şi se mai linişti îngăduindu-i lui Pencroff să pătrundă mai uşor la intrarea îngustă a golfului. Pe la orele şapte, vasul „Bonadventure”, care pornise în direcţia capului Mandibulei de Nord, se strecura, condus cu grijă, prin strimta trecere dintre stânci şi aluneca pe apele înconjurate de un ciudat chenar de blocuri de lavă.

Iată, – spuse Pencroff, – un braţ al mării ce alcătuieşte o radă foarte bună, în care vasele ar putea găsi adăpost!

Aici s-a petrecut un fenomen ciudat, observă Cyrus Smith. Golful s-a format din două şuvoaie de lavă aruncate de

vulcan, care s-au suprapus în decursul erupţiilor repetate şi cred că aşa, cum arată azi, chiar pe furtunile cele mai mari, aicwnarea este liniştită ca un lac.

Fără îndoială! reluă marinarul. Vântul nu poate pătrunde decât prin deschiderea îngustă dintre cele două capuri, care se îmbucă în aşa fel, încât valurile sunt oprite de stânci. De fapt, aici corabia noastră ar putea sta liniştită tot anul, fără să arunce măcar ancora!

E cam mare golful pentru ea! observă reporterul.

Pentru corabia noastră e cam mare, ce-i drept, domnule Spilett, răspunse marinarul. Cred însă că la caz de nevoie ar fi numai bun pentru vasele Uniunii!

Şi acum, prieteni, iată-ne ajunşi îm gura Rechinului! observă Nab, făcând aluzie la forma golfului.

Chiar între fălcile lui, dragul meu Nab, răspunse Harbert. Dar nu-ţi fie teamă că nu ne înghite!

Nu, domnule Flarbert, răspunse Nab, şi totuşi acest golf nu-mi place! Are o înfăţişare fioroasă!

Asta-i acum! strigă Pencroff. Nab îmi defăimează golful tocmai în clipa în care îl lăudam mai mult!

Dar cel puţin apele or fi destul de adânci pe aici? întrebă inginerul.

Iată un lucru uşor de aflat, răspunse Pencroff. Marinarul desfăşură o frânghie lungă, la capătul căreia atârna un bloc de fier, care le servea drept sondă. Frânghia avea cincizeci de brasse27 şi se desfăşură în întregime, fără să atingă fundul.

Golful ăsta e o adevărată prăpastie, spuse Cyrus Smith. Dacă ne gândim însă la originea vulcanică a insulei, nu e de mirare că marea e atât de a d încă.

Iar pereţii de stâncă ce închid golful par a fi tăiaţi perpendicular pe suprafaţa mării. Cred că Pencroff n-ar da de baza lor chiar dacă ar avea o sondă de cinci sau şase ori mai lungă, observă Harbert.

Toate bune şi frumoase, se amestecă reporterul, dar îmi permit totuşi să observ că radei lui Pencroff îi lipseşte un

lucru însemnat.

Şi ce anume, domnule Spilett?

O spărtură, o falie care să deschidă un drum spre interiorul insulei. Nu văd nici un loc unde s-ar putea pune piciorul pe ţărm!

Într-adevăr, masele de lavă, înalte şi abrupte, care înconjurau întreg golful, nu îngăduiau nicăieri debarcarea. Lavele alcătuiau un fel de barieră de metrecut, dând golfului înfăţişarea unui fiord norvegian, ba chiar mult mai sălbatică. Corabia plutea de-a lungul acestor ziduri, negăsind nici cel mai.mic loc de trecere, care le-ar fi îngăduit debarcarea.

Pencroff se mângâia cu gândul că vor despica acest perete cu ajutorul unui exploziv, oricând va fi nevoie. Cum deocamdată nu mai aveau ce căuta în acest golf, îndreptă corabia spre trecerea dintre stânci, ieşind din nou în larg pe la orele două.

Uf! făcu Nab uşurat.

S-ar fi spus că viteazul negru se simţea mai bine după ce se văzuse ieşit dintre fălcile uriaşe ale golfului!

De la capul Mandibulei până la râul Mercy nu erau mai mult de opt mile. Cârmiră spre Casa de Granit şi „Bonadventure”, cu pânzele întinse, o luă de-a lungul coastei, plutind la o milă de ţărm. După uriaşele stânci de origine vulcanică, prin faţa ochilor li se perindau dunele capricios aşezate, printre care fusese găsit inginerul şi unde îşi aveau aşezarea sute de zburătoare ale mării.

Pe la orele patru, Pencroff pătrundea în canalul care despărţea ţărmul de insula cea mică, iar la orele cinci, corabia era ancorată pe nisipurile de la revărsarea râului Mercy.

Pionierii lipsiseră trei zile. Ayrton îi aştepta pe plajă, însoţit de meşterul Jup, care le ieşi înainte, vesel şi mârâind de bucurie.

Coastele insulei fuseseră cercetate în întregime, fără ca pionierii noştri să fi găsit vreo urmă care să le dea de

gândit. Dacă vreo fiinţă misterioasă locuia în insulă, ea se putea adăposti doar în pădurile de nepătruns ale peninsulei Serpentinei, acolo unde pionierii nu răzbătuseră încă niciodată.

Gédéon Spilett discută aceste lucruri cu inginerul şi hotărârâ să atragă atenţia tovarăşilor lor asupra ciudăţeniei diferitelor întâmplări petrecute pe insulă, ultima fiind cea mai de neînţeles dintre toate.

Vorbind din nou despre focul aprins pe litoral de o mână necunoscută, Cyrus Smith nu se putu opri să nu-l întrebe pentru a douăzecea oară pe reporter:

Eşti sigur că ai văzut bine? Să nu fi fost vreo erupţie parţială a vulcanului, sau vreun meteor oarecare!

Nu, Cyrus, răspunse reporterul. Era cu siguranţă un foc aprins de mâna omului. De altfel, întreabă pe Pencroff şi pe Harbert. L-au văzut şi ei ca şi mine şi pot întări spusele mele.

În ziua de 25 aprilie, spre seară, pe când pionierii se aflau cu toţii adunaţi pe platoul Grande-Vue, Cyrus Smith luă cuvântul, spunându-le:

Dragii mei, cred că este de datoria mea să vă atrag atenţia asupra unor întâmplări petrecute pe insula noastră, în privinţa cărora aş dori să cunosc părerea voastră. Aceste fapte par, ca să spun aşa, supranaturale…

Supranaturale?! strigă marinarul, scoţând nori de fum din pipă. Să fie supranaturală insula noastră?

Supranaturală nu-i, Pencroff, dar este cu siguranţă misterioasă, răspunse inginerul. Afară numai dacă ne poţi explica ceea ce Spilett şi cu mine n-am putut dezlega până în prezent.

S-auzim, domnule Cyrus, răspunse marinarul.

Iată: vi s-a părut oare uşor de înţeles, – spuse inginerul, – faptul că după căderea mea în mare am fost regăsit la un sfert de milă în interiorul insulei, fără să-mi fi dat seama şi eu cum de-am ajuns acolo?

Poate că leşinat fiind… zise Pencroff.

Nu se poate, răspunse inginerul. Să mergem mai departe. Aţi înţeles voi cum de-a putut să vă găsească Top la cinci mile de scorbura în care mă aflam?

Instinctul câinelui… răspunse Harbert.

Ciudat instinct mai este şi ăsta! observă reporterul. L-a făcut pe Top să ajungă la noi uscat şi fără urmă de noroi pe el, deşi toată noapte plouase şi fusese o vijelie de pomină.

Să trecem mai departe, urmă inginerul. Aţi înţeles voi cum de a fost aruncat câinele afară din apă, după lupta cu dugongul?

Nu! nu prea, răspunse Pencroff, – după cum n-am priceput nici de unde venea rana dugongului, care părea să fi fost făcută cu un instrument tăios.

Mai departe, urmă Cyrus Smith. Aţi înţeles voi, dragii mei, cum de s-a găsit o alice în trupul pecariului, cum de ne-a sosit la timp lada aceea, fără să găsim altă urmă de naufragiu? Aţi înţeles cum de am dat peste sticla cu documentul acela chiar la prima noastră plimbare pe mare? Aţi înţeles cum de-a venit luntrea cu frânghia ruptă întru întâmpinarea noastră pe apele râului Mercy, tocmai în clipa în care aveam nevoie de ea? Aţi înţeles cum de ne-a fost aruncată scara la timp din înălţimile Casei de Granit, după năvala maimuţelor şi, în sfârşit, cum de a picat în mâinile noastre documentul pe care Ayrton pretinde că nu l-a scris?

Cyrus Sniith înşirase toate întâmplările ciudate petrecute pe insulă, fără să uite nimic. Harbert, Pencroff şi Nab se uitau unul la altul, neştiind ce să răspundă, căci succesiunea acestor incidente, înmănunchiate pentru prima oară, îi minuna grozav.

Pe legea mea, spuse în sfârşit Pencroff, se poate să aveţi dreptate, domnule Cyrus. Sunt foarte greu de explicat aceste lucruri!

Şi acum, dragii mei, urmă inginerul, un ultim fapt tot atât de inexplicabil.

Şi anume, domnule Cyrus? întrebă repede Harbert.

Când v-aţi întors de pe insula Tabor, reluă inginerul, mi-ai spus, Pencroff, că ai zărit un foc pe insula Lincoln!

Desigur, răspunse marinarul.

Eşti sigur că ai văzut focul acela?

Aşa cum vă văd.

Şi tu, Harbert?

Dar bine, domnule Cyrus, strigă Harbert, focul acela lucea ca o stea de mărimea întâia!

Te pomeneşti că era chiar o stea, stărui inginerul.

Nu se poate, răspunse Pencroff. Cerul era acoperit cu nori groşi şi o stea nu e aşezată atât de jos la orizont. Domnul Spilett a văzut focul ca şi noi şi poate întări spusele noastre.

Pot să mai adaug, – spuse reporterul, – că focul acela era foarte viu. Semăna cu o lumină electrică.

Da, da! Aşa este… răspunse Harbert, – şi cusiguranţă că ardea pe înălţimile Casei de Granit.

Ei bine, dragii mei, răspunse Cyrus Smith, – în noaptea de 19 spre 20 octombrie, nici Nab, nici eu n-am aprins vreun foc pe ţărm.

Nu dumneavoastră aţi?… strigă Pencroff, care de mirare nici nu mai putu să-şi termine vorba.

Noi n-am ieşit din casă şi dacă aţi zărit un foc pe coastă, el a fost aprins de altcineva.

Pencroff şi Harbert erau înmărmuriţi. Ei nu se înşelaseră; în cursul nopţii de 19 spre 20 octombrie zăriseră un foc pe ţărmul insulei.

Da! Hotărât lucru, exista un mister pe insulă! O putere ciudată, fără îndoială binevoitoare pionierilor, care le aţâţa tot mai mult curiozitatea, se făcea simţită întotdeauna în momentul potrivit. Să fi trăind oare cineva ascuns în adâncurile insulei? Lucrul trebuia lămurit fără întârziere.

Cyrus Smith le reaminti tovarăşilor săi purtarea ciudată a lui Top şi a-lui Jup, de câte ori se. învârteau în jurul gurii puţului, care punea Casa de Granit în legătură cu marea. El le povesti că cercetase puţul, în care nu găsise nimic neobişnuit. în cele din urmă, membrii coloniei hotărâră să

scotocească insula în întregime, de îndată ce timpul se va face frumos.

Dar din ziua aceea Pencroff începu să fie neliniştit. Insula, pe care o socoteau un fel de domeniu al lor, parcă nu mai era a lui în întregime; avea simţământul că o împarte cu altul şi fără voia lui nu se mai simţea liber. Vorbea adesea cu Nab despre toate lucrurile astea inexplicabile şi amândoi erau gata să creadă că insula Lincoln era cârmuită de puteri supranaturale.

Între timp, la începutul lunii mai – noiembrie din zonele boreale – începu vremea rea. Iarna se vestea timpurie şi aspră, aşa că se apucară fără întârziere de pregătirile de iarnă. De altfel, de data aceasta o aşteptau liniştiţi, oricât de grea ar fi fost ea. îmbrăcăminte din pâslă aveau din belşug, iar muflonii, din ce în ce mai numeroşi, le dădeau lână destulă pentru fabricarea acestei stofe călduroase.

Bineînţeles că Ayrton primi şi el îmbrăcăminte potrivită. Cyrus îl pofti să petreacă iarna la Casa de Granit, unde era mai plăcut decât la stână; Ayrton făgădui să fină de îndată ce-şi va isprăvi treaba, ceea ce şi făcu de la jumătatea lunii mai. Din acel moment Ayrton împărtăşi viaţa tuturor, căutând să le ajute în orice împrejurare. Rămase însă trist şi abătut şi nu lua parte niciodată la plăcerile tovarăşilor săi.

Aproape toată iarna, a treia pe care o trăiau pe insula Lincoln, pionierii o petrecură închişi în Casa de Granit. Se dezlănţuiră furtuni groaznice şi vânturi turbate, care scuturau parcă stâncile din temelii. Uriaşe talazuri de fund ameninţau insula şi orice vas ancorat în apropiere ar fi pierit cu siguranţă. Pe o asemenea furtună, râul Mercy crescu în două rânduri atât de năvalnic, încât se temeau ca podul şi podeţele de trecere să nu fie luate de ape. Pionierii fură nevoiţi să ia măsuri pentru a întări podeţele de pe plajă, pe care le înecau de fiecare dată valurile ce se spărgeau de ţărm.

E uşor de închipuit ce stricăciuni au putut produce aceste vârtejuri, adevărate trombe marine, în care ploaia se amesteca cu zăpada. Moara şi curtea de păsări au avut cel mai mult de suferit. Pionierii erau adesea nevoiţi să facă reparaţii grabnice fără de care viaţa păsărilor ar fi fost serios ameninţată.

Din pricina timpului prost, mai multe perechi de jaguari şi cete de maimuţe se aventurară până la marginea platoului. Pionierii se temeau ca nu cumva fiarele cele mai îndrăzneţe şi mai sprintene, împinse de foame, să nu caute să treacă apa râiilui, ceea ce era destul de lesne, acesta fiind îngheţat. Fără o supraveghere neîntreruptă, plantaţiile şi animalele domestice erau ameninţate să fie distruse. De multe ori, coloniştii se văzură siliţi să pună nuna pe arme, pentru a ţine la distanţă musafirii primejdioşi. Astfel că pionierii nu duceau lipsă de lucru, deoarece pe lângă toate câte trebuiau făcute pe afară, aveau multe lucrări şi în interiorul Casei de Granit. Pe un ger mare au avut loc câteva vânători frumoase în mlaştinile Tadornelor. Gédéon Spilett şi Harbert, ajutaţi de Jup şi de Top, nu trăgeau nici un glonte fără folos în mulţimea de raţe, becaţine, lişiţe şi nagâţi.

Trecură astfel patru luni de iarnă cu adevărat aspră, adică iunie, iulie, august şi septembrie. Dar, la drept vorbind, Casa de Granit nu suferi prea mult de pe urma intemperiilor. Stâna de asemenea avu puţin de îndurat, fiind aşezată la adăpostul muntelui Franklin, unde nu ajungeau decât ultimele rafale, după ce se loviseră de pădurile şi culmile stâncoase ale litoralului. Stricăciunile de la fermă erau deci cu totul neînsemnate, şi Ayrton rândui totul cu îndemânare, pe la sfârşitul lunii octombrie, când se abătu câteva zile pe acolo.

În tot timpul iernii nu se mai ivi nici o întâmplare inexplicabilă. Nu se petrecu nimic ciudat, deşi Pencroff şi Nab pândeau toate incidentele, oricât de neînsemnate, care ar fi putut avea o cauză misterioasă. Top şi Jup nu se mai

învârteau în jurul puţului şi nu mai dădeau semne de nelinişte. Seria întâmplărilor supranaturale părea să fi încetat. în lungile seri de iarnă, vorbiră totuşi mult despre ele şi despre hotărârea luată de a cerceta insula până în colţurile ei cele mai ascunse. Un eveniment grav, şi care ar fi putut avea urmări foarte neplăcute, veni să schimbe pentru un timp planurile lui Cyrus Smith şi ale tovarăşilor lui.

Era în octombrie, primăvara se apropia cu paşi repezi. Natura se trezea sub razele călduţe ale soarelui, iar copacii, abia înfrunziţi, formau insule luminoase în mijlocul verdelui întunecat al coniferelor.

Vă amintiţi desigur că Gédéon Spilett şi Harbert fotografiaseră, în mai multe rânduri, diferite părţi frumoase ale insulei.

Tot astfel, în ziua de 17 octombrie, pe la orele trei după-amiază, Harbert, fermecat de frumuseţea zilei, se gândi să fotografieze întreg golful Uniunii, de la capul Mandibulei până la capul Ghearei.

Liniă orizontului se arcuia limpede, iar marea, dinspre care adia o briză uşoară, părea un lac liniştit, străpuns de luciri argintii.

Harbert aşezase aparatul în dreptul unei ferestre a Casei de Granit, de unde se vedea întreg golful şi plaja. Procedă ca de obicei şi apoi se duse să developeze clişeul într-un ungher întunecat al casei, unde îşi depozitase toate substanţele necesare operaţiei.

Întorcându-se la lumină, Harbert zări pe clişeu un punct foarte mic, care-i păta orizontul. încercă să scoată pata spălând placa din nou, dar în zadar.

„O fi fost defectă sticla”, gândi el.

Avu apoi curiozitatea să cerceteze defectul acesta cu o lentilă puternică, pe care o deşurubă dintr-un ochian.

Dar nici nu se uită bine şi scoase un ţipăt, iar clişeul fu cât pe-aci să-i scape din mână.

Se repezi în camera în care se afla Cyrus Smith şi-i întinse clişeul şi lentila, arătându-i pata.

Cyrus Smith cercetă şi el punctul, apoi, luându-şi ochianul, se repezi la fereastră.

Inginerul scrută cu privirea întreaga zare, oprindu-se în cele din urmă asupra punctului căutat. Lăsând ochianul, rosti un singur cuvânt:

— Corabie!

Şi într-adevăr, în dreptul insulei Lincoln se zărea în larg un vas.

Sfârşitul părţii a doua PARTEA a III-a – TAINA INSULEI.

CAPITOLUL I.

Salvare sau pieire? Ayrton e chemat. Discuţie importantă. Nu este Duncan-ul. Un vas suspect. Măsurile ce se iau. Vasul se apropie. O lovitură de tun. Corabia ancorează în dreptul insulei. Noaptea.

Naufragiaţii aerului se aflau de doi ani şi jumătate pe insula Lincoln şi nu izbutiseră încă să intre în legătură cu semenii lor. O singură dată încercase reporterul să comunice cu restul lumii, încredinţând unei păsări o notă, în care se dezvăluia existenţa lor pe insulă, dar nu puteau şti care fusese soarta acelei hârtii. Doar Ayrton ajunsese pe insulă, mărind numărul membrilor coloniei, în împrejurările pe care le cunoaştem. Şi iată că în ziua de 17 octombrie, pe această mare, veşnic pustie, apăreau pe neaşteptate în apropierea insulei alţi oameni.

Nu mai încăpea nici o îndoială! În larg se zărea o corabie! Nu se putea însă şti dacă vasul trecea numai în depărtare, sau se va opri pe insulă. În câteva ore pionierii aveau să cunoască lucrul acesta.

Cyrus Smith şi Harbert îi chemară pe Gédéon Spilett, Pencroff şi Nab în sala mare a Casei de Granit şi le împărtăşiră cele ce se petreceau. Pencroff luă ochianul, cercetă repede până ce dădu de punctul care apăruse ca o mică pată pe clişeul fotografic şi constată apoi cu o voce ciudat de liniştită:

Drace! E într-adevăr o corabie.

Se îndreaptă spre noi? întrebă Gédéon Spilett. Încă nu pot spune nimic, răspunse Pencroff. La orizont se zăreşte numai catargul, nu şi vreo parte din corpul vasului.

Ce trebuie să facem? întrebă băiatul.

S-aşteptăm! răspunse Cyrus Smith.

Pionierii păstrară mult timp tăcere, năpădiţi de toate acele gânduri, emoţii, temeri şi speranţe pe care le poate stârni o astfel de întâmplare – cea mai importantă dintre toate câte se petrecuseră de când ajunseseră pe insula Lincoln.

Ei fuseseră cruţaţi de soarta acelor naufragiaţi care, părăsiţi pe vreo insulă stearpă, îşi smulg o existenţă mizerabilă din sânul unei naturi vitrege, oameni care, prin forţa împrejurărilor, sunt mânaţi într-una de dorul să revadă ţinuturi locuite. Pencroff şi Nab, mai ales, se socoteau fericiţi şi bogaţi şi cu greu s-ar fi putut hotărî să-şi părăsească insula. Se obişnuiseră de altfel cu viaţa asta nouă, în mijlocul unui domeniu pe care îl civilizaseră doar cu ajutorul inteligenţii lor! Şi totuşi, vasul acesta putea să aducă ştiri de pe continent, însemna, poate, chiar o părticică din patria lor, care le venea astfel întru întâmpinare! Şi e lesne de înţeles că inimile lor băteau puternic la gândul că pe bordul acestui vas se aflau semenii lor!

Din când în când Pencroff lua ochianulşi se aşeza la fereastră. Cerceta cu mare grijă corabia, care acum se afla la douăzeci de mile spre est. Pionierii încă.nu aveau cum să-şi semnaleze prezenţa. Un pavilion nu putea fi zărit de la asemenea depărtare, o detunătură nu putea fi auzită, un foc n-ar fi fost văzut.

Totuşi era greu de crezut că insula, străjuită de muntele Franklin, va scăpa vederii posturilor de observaţie de pe vas. Pe de altă parte, se prea putea ca nava să n-aibă nici un motiv să se apropie de un ţărm şi ajunsese din întâmplare în această regiune a Pacificului, unde doar insula Tabor era trecută pe hartă, insulă aşezată şi ea cu totul în afara

drumului vaselor ce mergeau spre Polinezia, Noua Zeelandă şi coastele Americii.

Deodată Harbert strigă:

N-o fi Duncan-ul?

După cum ştim, Duncan era yaehtul lordului Glenarvan, care îl lăsase pe Ayrton pe insula Tabor şi trebuia să vină într-o bună zi să-l ia. Şi, deoarece insula aceasta nu era prea departe de insula Lincoln, un vas care s-ar fi îndreptat spre una din ele n-ar fi putut să nu treacă prin faţa celeilalte. Erau situate doar la o depărtare de 150 mile longitudine şi 75 mile latitudine una de alta.

Să-l înştiinţăm pe Ayrton, spuse Gédéon Spilett, şi să-l chemăm de îndată aici. Numai el ne poate spune dacă acesta este Duncan-ul.

Găsind cu toţii că ideea e bună, Spilett telegrafie la stână:

Vino repede!

Peste câteva minute, Ayrton răspundea:

Sosesc!

Apoi pionierii continuară să observe vasul.

Dacă este Duncan-ul, spuse Harbert, Ayrton îl va recunoaşte îndată. Doar a trăit câtva timp pe bordul lui.

Şi ce tulburat are să fie, adăugă Pencroff, dacă este chiar Duncan-ul!

Da, răspunse Cyrus Smith, dar acum Ayrton este vrednic să se întoarcă pe Duncan. Bine-ar fi să fie într-adevăr yachtul lordului Glenarvan, pentru că orice alt vas m-ar pune rău pe gânduri. Mările astea au o faimă rea şi mă tem să nu primim pe insulă vizita unor piraţi malaezi.

În cazul acesta ne vom apăra! strigă Harbert.

Fără îndoială, dragul meu, răspunse inginerul, zâmbind, – totuşi socot că ar fi mai bine să nu fim nevoiţi să ne apărăm.

Am de făcut o observaţie, interveni Gédéon Spilett. Insula Lincoln e necunoscută, nefiind trecută nici pe hărţile cele mai noi. Nu crezi oare, Cyrus, că orice vas care zăreşte un ţărm nou va căuta mai curând să-l cerceteze, decât să fugă de el?

Aveţi dreptate, spuse Pencroff.

Aşa cred şi eu, adăugă inginerul. Ba este chiar de datoria oricărui căpitan de vas să semnaleze şi prin urmare să se apropie şi să cerceteze orice insulă necunoscută, cum ar fi de exemplu insula Lincoln.

Bine, zise Pencroff, să presupunem că vasul se apropie şi ancorează lângă insulă. Ce facem atunci?

Această întrebare neaşteptată rămase mai întâi fără răspuns. Dar după câteva clipe de gândire, Cyrus Smith răspunse liniştit cum îi era obiceiul:

Atunci, dragii mei, iată ce va trebui să facem: să ne punem în legătură cu vasul, să cerem să ne ia pe bordul lui şi să părăsim insula, după ce o vom fi luat în stăpânire în numele ţării noastre. Apoi să ne întoarcem cu toţi cei ce vor dori să se stabilească aci împreună cu noi şi să înzestrăm Republica americană cu o staţiune folositoare în această parte a Pacificului!

Ura! strigă Pencroff, frumos dar va primi ţara noastră o insulă în parte colonizată, cu regiuni purtând numiri geografice, având un port natural, rezerve îndestulătoare de apă dulce, drumuri practicabile, o linie telegrafică, un şantier, o uzină! Nu-i mai rămâne decât să înscrie numele insulei Lincoln pe hărţi!

Dar dacă pune altcineva stăpânire pe insulă în lipsa noastră? observă Gédéon Spilett.

Ei, drăcie! strigă marinarul. Atunci mai bine rămân aici s-o păzesc şi cred că vă închipuiţi că n-ar putea nimeni să mi-o fure ca pe un ceas de buzunar!

Timp de o oră nu-şi dădură seama dacă vasul se îndreaptă spre insula Lincoln sau nu. Părea să se fi apropiat, totuşi, Pencroff nu putea să-i determine direcţia. De altfel, briza care sufla dinspre nord-est părea să mâne vasul spre insulă, iar marea era atât de liniştită, încât străinii puteau să se apropie fără frică, deşi adâncimile din acele locuri nu erau însemnate pe hartă.

Pe la orele patru – o oră după ce fusese chemat – Ayrton sosi la Casa de Granit. Intră în sala mare, spunând:

La ordinele dumneavoastră, domnilor!

Cyrus Smith îi întinse mâna, ca de obicei, conducându-l la fereastră.

Ayrton, te-am chemat să-ţi anunţăm un lucru foarte important. În larg se zăreşte un vas.

Omul mai întâi păli şi privirea i se tulbură o clipă. Apoi cercetă zarea, plecându-se în afară, dar nu văzu nimic.

Ia ochianul, spuse Gédéon Spilett, şi uită-te bine, Ayrton. S-ar putea ca vasul acesta să fie Duncan-ul, venit să te repatrieze.

Duncan-ul! şopti Ayrton. A şi sosit!

Cuvintele îi scăpaseră parcă fără voia lui şi îşi ascunse obrazul în palme.

I se părea oare că doisprezece ani de singurătate pe o insulă pustie nu erau o ispăşire suficientă? Vinovatul pocăit nu se socotea încă vrednic de iertare, atât în ochii săi, cât şi în ochii semenilor săi?

Nu, nu! zise el. Nu poate fi Duncan-ul!

Uită-te bine, Ayrton, îi spuse inginerul. Trebuie să ştim din timp cu ce vas avem de-a face.

Este într-adevăr un vas, dar nu cred să fie Duncan-ul.

Şi de ce n-ar fi el? întrebă Gédéon Spilett.

Pentru că Duncan-ul este un vas cu aburi, iar eu nu zăresc nici o umbră de fum, nici deasupra, nici în urma corăbiei.

Poate că deocamdată, vântul fiind prielnic, se foloseşte numai de pânze, vrând să facă economie de cărbune, aflându-se atât de departe de orice ţărm, observă Pencroff.

S-ar putea să aveţi dreptate, domnule Pencroff, răspunse Ayrton. Poate că vasul şi-a stins focurile. Să aşteptăm să se apropie de coastă şi în curând vom fi lămuriţi.

După aceste cuvinte, Ayrton se retrase într-un colţ al sălii unde rămase tăcut. Pionierii discutau într-una despre vasul necunoscut. Ayrton însă nu lua parte la conversaţie.

Erau cu toţii atât de tulburaţi, încât le era cu neputinţă să-şi mai vadă de treburile obişnuite. Gédéon Spilett şi Pencroff, deosebit de frământaţi, nu puteau sta o clipă locului. Harbert era curios. Doar Nab era cu desăvârşire liniştit. Cât despre inginer, el era preocupat şi părea mai curând că se teme decât că doreşte sosirea vaporului.

Între timp, nava se mai apropiase. Cu ajutorul ochianului, îşi dădură seama că era vorba de un vas de curse lungi, şi nu de una din acele corăbii uşoare de care se slujesc de obicei piraţii Pacificului. Neliniştea inginerului putea fi deci neîntemeiată, iar prezenţa vasului în apele insulei Lincoln nu mai părea să prezinte un pericol pentru locuitorii ei. După o îndelungă cercetare, Pencroff afirmă că vasul era un „bric”28 şi că se apropia oblic de coastă, plutind cu pânzele mici întinse.

Dar, mergând în felul acesta, vasul avea să dispară curând după capul Ghearei, urmând direcţia sudvest. în cazul acesta, trebuiau să urce pe înălţimile golfului Washington, aproape de portul Balonului, ca să-l poată observa, ceea ce era destul de greu, căci se făcuse ora cinci şi amurgul, care se lăsa repede, nu le-ar mai fi îngăduit să-l urmărească prin ochian.

Ce facem când se întunecă de tot? întrebă Gédéon Spilett. Aprindem un foc ca să le semnalăm prezenţa noastră?

Problema era gravă şi, cu toate îndoielile inginerului, hotărâră să aprindă focul. În timpul nopţii, vasul putea să dispară, să se îndepărteze pentru totdeauna, şi cine ştie dacă se va mai arăta altă corabie în apele insulei Lincoln? Şi cine putea şti ce le pregătea pionierilor viitorul?

Da, spuse reporterul, cei de pe vasul acesta, oricine ar fi ei, trebuie să afle că insula este locuită. S-ar putea să ne căim amarnic în viitor dacă vom lăsa să ne scape acest prilej.

Hotărâră deci ca Nab şi Pencroff să se ducă la portul Balonului şi să aprindă acolo, de îndată ce se va întuneca, un foc mare, care să atragă luareaaminte a echipajului.

Dar pe când Nab şi marinarul se pregăteau să părăsească Casa de Granit, vasul îşi schimbă direcţia, îndreptându-se în plin spre insulă, şi anume spre golful Uniunii. Era un vas rapid, care se apropie curând de coastă.

Nab şi Pencroff îşi amânară deci plecarea, iar ochi anul fu trecut lui Ayrton, ca să-şi dea bine seama dacă vaporul este sau nu yachtul Duncan. Deoarece Duncan-ul avea şi el pânze de bric, mai rămânea de văzut dacă între cele două catarge ale vasului din larg, care se afla acum doar la o distanţă de zece mile, se ridică un coş.

Orizontul era încă luminos, astfel că se putea desluşi uşor acest lucru şi Ayrton părăsi ochianul, spunând:

Nu este Duncan-ul! Nu! Nici nu putea fi…!

Pencroff luă din nou ochianul şi văzu că aveau de-a face cu un bric de trei până la patru sute de tone, minunat construit, cu pânze numeroase, şi părea făcut pentru a străbate cu repeziciune mările. Dar cărei naţiuni aparţinea el? Greu de spus.

Şi totuşi, adăugă marinarul, poartă un pavilion, dar nu îi văd culorile.

În mai puţin de o jumătate de oră vom fi lămuriţi, răspunse reporterul. De altfel, căpitanul acestui vas pare să aibă gândul să ancoreze, aşa că azi sau mâine aflăm noi cine sunt.

Mda, totuşi, spuse Pencroff, mi-ar place să ştiu de pe acum cu cine avem de-a face. N-ar fi rău să-şi arate culorile.

Tot vorbind, marinarul nu părăsea ochianul. începuse să se întunece, şi o dată cu venirea nopţii, vântul slăbi. Pavilionul bricului se vedea din ce în ce mai greu.

Ăsta nu-i pavilion american, rostea din timp în timp Pencroff, nici englez. Roşul s-ar vedea lesne. Nu sunt nici culorile franceze sau germane, nu-i nici pavilionul spaniol… Pare să fie de o singură culoare… Să vedem… în apele astea… cam ce vase se întâlnesc de obicei?… pavilionul chilian? e tricolor, al Braziliei? e verde… japonez?…e negru şi galben… pe când ăsta…

În clipa aceea briza întinse pavilionul necunoscut. Ayrton ridică în grabă ochianul ce scăpase din mâna marinarului, îl duse la ochi şi strigă cu voce sugrumată:

Pavilionul negru!

Să fi avut dreptate inginerul? Într-adevăr, la pupa vasului necunoscut fâlfâia o pânză întunecată, încât nu mai rămânea îndoială că era suspect. Să fie cu adevărat un vas de piraţi? Colinda oare după pradă apele Pacificului, la întrecere cu corăbiile malaezilor? Ce căuta în jurul insulei Lincoln? O considera oare un ţinut în care să-şi poată ascunde prada? Sau piraţii căutau un adăpost pentru lunile de iarnă? Era oare sortit frumosul domeniu al pionierilor să devie un bârlog al infamiei, un fel de capitală a piraţilor Pacificului?

Toate aceste gânduri se înfăţişară instinctiv în mintea pionierilor. Nu mai aveau nici o îndoială în privinţa pavilionului. Era într-adevăr pavilionul piraţilor! Acela pe care l-ar fi purtat şi Duncan-ul, dacă lovitura ocnaşilor ar fi izbutit.

Nu-şi mai pierdură timpul în discuţii.

Dragii mei, spuse Cyrus Smith, s-ar putea ca vasul să se mulţumească numai să observe litoralul insulei. S-ar putea ca echipajul să n-aibă de gând să debarce? S-ar putea. Oricum ar fi, noi trebuie sa ne ascundem prezenţa pe insulă. Insă moara de pe platou cam bate la ochi. Ayrton şi Nab să se ducă îndată să-i demonteze aripile. De asemeni să ascundem sub crengi groase ferestrele Casei de Granit. Toate focurile să fie stinse. Nimic să nu trădeze prezenţa omului pe această insulă!

Şi corabia noastră? spuse Harbert.

Oh! răspunse Pencroff, e aşa de bine ascunsă în portul Balonului, încât nu cred să izbutească păcătoşii ăştia să dea de ea.

Ordinele inginerului fură executate cu repeziciune. Nab şi Ayrton se urcară pe platou şi luară toate măsurile ca orice urmă a prezenţei omului pe insulă sa fie ascunsă. între

timp, tovarăşii lor se repeziră la marginea pădurii Jacamarului, aducând de acolo o grămadă de crengi şi de liane, care, văzute de departe, puteau semăna cu o vegetaţie naturală. Ei camuflară astfel destul de bine deschizăturile peretelui de granit. Totodată, armele şi muniţiile fură aşezate în aşa fel, încât să se afle la îndemâna pionierilor în cazul unui atac neaşteptat.

După ce luară toate aceste măsuri, Cyrus Smith le spuse cu vocea tremurând de emoţie:

Dragii mei, nu-i aşa că ne vom apăra insula dacă ticăloşii ăştia vor voi să pună stăpânire pe ea?

Da, răspunse reporterul, şi, de va fi nevoie, vom muri cu toţii apărând-o!

Inginerul întinse mâna tovarăşilor săi, care i-o strânseră cu căldură.

Numai Ayrton, rămas singur în colţul său, nu se alăturase pionierilor. Poate că fostul tâlhar se simţea încă nevrednic!

Cyrus Smith înţelese ce se petrece în sufletul lui Ayrton şi, îndreptându-se spre el, îl întrebă:

Dar dumneata, Ayrton, ce-ai face în asemenea caz?

Mi-aş face datoria răspunse Ayrton.

Apoi se aşează la fereastră, uitându-se prin frunziş afară.

Între timp, se făcuse ora şapte şi jumătate. Soarele dispăruse de vreo douăzeci de minute în dosul Casei de Granit, zarea se întuneca cu încetul, iar bricul înainta către golful Uniunii. îl mai despărţeau doar opt mile de coastă şi venea direct spre platou, căci, după ce ocolise capul Ghearei, fusese prins de curentul stârnit de flux, care îl purtase o bună bucată spre nord. Se părea chiar, din depărtare, că şi pătrunsese în largul golf.

Aveau de gând piraţii să înainteze adânc în golf? Asta era prima întrebare. Odată la adăpost, aveau de gând să ancoreze? Iată a „doua întrebare. Nu se vor mulţumi oare numai să observe litoralul şi apoi să pornească din nou în larg, fără să debarce echipajul? Lucrul acesta aveau să-l

afle până într-o oră. Pionierii nu puteau face altceva decât să aştepte.

Inima lui Cyrus Smith se strânsese, atunci când zărise pavilionul negru. Nu constituia el oare o ameninţare împotriva operei pe care el şi tovarăşii lui o împliniseră atât de bine până atunci? Poate că piraţii mai fuseseră cândva pe insulă, deoarece arborau acum la debarcare pavilionul lor. Poate aceasta ar fi explicat toate întâmplările ciudate rămase fără dezlegare. Trăia oare într-un colţ încă necercetat a insulei vreun complice cu care să se poată pune ei în legătură?

Cyrus Smith nu ştia ce să răspundă la întrebările acestea pe care şi le punea în tăcere. De un lucru era sigur: colonia lor nu putea să aibă decât de suferit de pe urma sosirii acestui bric.

Totuşi, atât el cât şi tovarăşii lui erau hotărâţi să reziste până la urmă. Tare ar fi vrut să ştie dacă piraţii erau mai numeroşi, mai bine înarmaţi decât pionierii! Dar cum să ajungi până la ei?

Se înnoptase. Nu se mai vedea nici luna nouă, iar insula şi marea erau învăluite de un întuneric adânc. Nori grei, grămădiţi la orizont, nu lăsau să treacă nici o rază de lumină. O dată cu amurgul, vântul încetase. Nici o frunză nu foşnea, nici un val nu şopotea pe plajă. Vasul nu se mai vedea, căci plutea cu focurile stinse. Nu puteau deci şti dacă se mai afla în apropierea insulei şi în ce loc anume.

— Ei! Cine ştie? spuse atunci Pencroff. Poate că blestemata asta de corabie se va depărta în timpul nopţii, şi n-o s-o mai vedem mâine dimineaţă!

Ca un răspuns dat marinarului, o lumină vie ţâşni în larg urmată de o bubuitură de tun.

Vasul nu plecase, şi pe bordul lui se aflau piese de artilerie.

Între lumină şi bubuitură se scurseră şase secunde.

Bricul se găsea prin urmare cam la o milă şi un sfert de ţărm.

În acelaşi timp, auziră un zăngănit de lanţuri. Vaporul ancorase chiar în faţa Casei de Granit!

CAPITOLUL II.

Discuţii. Presimţiri. Propunerea lui Ayrton. Propunerea e acceptată. Ayrton şi Pencroff pe ostrovul Gr'ant. Ocnaşii din Norfolk. Planurile lor, încercarea eroică a lui Ayrton. întoarcerea. Şase contra cincizeci.

Nu mai era nici o îndoială în privinţa planurilor nutrite de piraţi. Ancoraseră aproape de insulă şi era limpede că a doua zi vor acosta cu bărcile lor.

Cyrus Smith şi tovarăşii săi erau gata de luptă, dar oricât de hotărâţi ar fi fost ei, trebuiau să procedeze cu băgare de seamă. Dacă piraţii se mulţumeau să debarce pe litoral, fără să pătrundă în interiorul insulei, prezenţa pionierilor mai putea fi ascunsă. S-ar fi putut într-adevăr ca cei de pe vas să fi dorit pur şi simplu să se aprovizioneze cu apă, şi nu era cu neputinţă ca podul, construit la o milă şi jumătate de revărsarea, râului Mercy, să scape nevăzut.

Dar de ce arboraseră pavilionul? De ce au tras cu tunul? Din simplă sfidare, fără îndoială, afară numai dacă acestea nu însemnau o luare în posesie a insulei! Cyrus Smith ştia acum că vasul era foarte bine-înarmat. Cu ce puteau răspunde locuitorii insulei tunurilor piraţilor? Doar cu câteva puşti…

Ne aflăm totuşi într-o poziţie strategică greu de cucerit, observă inginerul. Duşmanul nu poate să dea de gura canalului, pentru că e ascunsă de stuf şi ierburi, şi prin urmare nu poate pătrunde în Casa de Granit.

Dar semănăturile noastre, curtea cu păsări, stâna… Pot distruge totul în câteva ore, strigă Pencroff, bătând din picior.

Aşa-i, Pencroff, răspunde Cyrus Smith, pot distruge totul şi nu avem cum să-i împiedicăm.

Câţi or fi? Iată întrebarea, spuse reporterul. Dacă nu sunt decât vreo doisprezece, i-am putea opri, dar dacă sunt patruzeci, cincizeci, mai mulţi poate…

Domnule Smith, spuse deodată Ayrton, îndreptându-se spre inginer, vă rog să-mi îngăduiţi un lucru!

Ce anume, dragul meu?

Să mă duc până la vas, să văd câţi oameni sunt.

Dar, Ayrton… răspunse şovăind inginerul, ştii că îţi prirnejduieşti viaţa?

Ce-are a face, domnule?

Nu este datoria dumitale să faci una ca asta!

Eu trebuie să-mi fac mai mult decât datoria! răspunse Ayrton.

Şi vrei să te duci cu barca până la vapor? întrebă Gede.on Spilett.

Nu, domnule, m-aş duce înot. Barca nu poate trece pe unde se strecoară un om, care poate înota şi pe sub apă.

Ştii că bricul se află la o milă şi un sfert de ţărm? spuse Harbert.

Sunt un bun înotător, domnule Harbert.

Îţi mai spun odată: îţi pui viaţa în primejdie, Ayrton, insistă inginerul.

Nu face nimic, răspunse Ayrton. Domnule Smith, vă cer acest lucru ca o dovadă de bunăvoinţă. E poate un mijloc să mă ridic în ochii meii.

Du-te, Ayrton, răspunse inginerul, care simţea că altfel l-ar fi mâhnit adânc pe fostul ocnaş, acum pocăit.

Merg şi eu, spuse Pencroff.

N-aveţi încredere în mine! zise Ayrton tresărind. Apoi şopti umil:

Aşa este!

Nu! Nu! spuse cu vioiciune Cyrus Smith. Nu, Ayrton! Pencroff nu se îndoieşte de dumneata! Ai înţeles greşit cuvintele lui!

Aşa e, răspunse marinarul. Am de gând să-l însoţesc pe Ayrton doar până la ostrov. S-ar putea, deşi nu-mi vine să cred, ca vreunul din tâlharii ăştia să fi debarcat; în cazul ăsta, un om mai mult nu-i de prisos, ca să-l împiedice să dea

alarma. îl voi aştepta pe Ayrton în ostrov, iar el se va duce singur până la vas, aşa cum ne-a spus.

Odată hotărârea luată, Ayrton se pregăti de plecare. Planul lui era îndrăzneţ, dar, ajutat de întunericul nopţii, putea să reuşească. Ayrton voia ca, ajuns lângă vas, să se agaţe de diferitele lanţuri şi frânghii, căutând să afle numărul piraţilor şi poate chiar planurile lor.

Ayrton şi Pencroff coborâră pe ţărm, urmaţi de tovarăşii lor. Apa fiind încă foarte rece, Ayrton, după ce se dezbrăcă, se unse cu grăsime, ca să sufere mai puţin de frig. S-ar fi putut să fie nevoit să stea în apă mai multe ore.

Pencroff şi Nab se duseră între timp să aducă piroga priponită la câteva Sute de paşi, pe malul râului, şi când se întoarseră cu ea îl găsiră pe Ayrton gata de plecare.

Îi aruncară o pătură pe umeri şi pionierii îi strânseră cu toţii mâna.

Apoi, Ayrton se urcă în pirogă împreună cu Pencroff.

La ora zece şi jumătate seara, cei doi marinari dispărură în beznă, iar tovarăşii lor se întoarseră să-i aştepte la Cămin.

Trecură uşor-canalul şi piroga acostă pe malul ostrovului. Nu era nimeni pe acolo, totuşi înaintară cu băgare de seamă, dar după câteva. clipe de cercetare se asigurară că într-adevăr nu le stătea nimic în cale. Urmat de Pencroff, Ayrton străbătu repede mica insulă, speriind păsările ascunse în găurile stâncilor; apoi se aruncă în mare fără nici o şovăială şi înotă în direcţia vasului pe care îl vedeau bine, deoarece aprinsese câteva lumini.

Pencroff se ghemui într-o scorbură de pe mal, aşteptând întoarcerea tovarăşului său.

Ayrton înota cu putere, lunecând prin apă, fără cel mai mic zgomot. Capul de-abia i se vedea şi ochii îi erau aţintiţi spre bricul întunecat, ale cărui lumini se oglindeau în mare. Omul se gândea numai la datoria lui şi nicidecum la primejdia prin care trecea, străbătând apele bântuite de rechini. Dus de curent, el se depărta repede de ţărm.

După o jumătate de oră, Ayrton, care înotase un timp sub apă, se agăţă cu o mână de frânghiile de la capătul bompresului, fără să fi fost văzut sau auzit. Respiră adânc şi, agăţându-se de lanţuri, se furişă până aproape de bastingaj. Acolo se aflau întinşi la uscat nişte pantaloni de marinar. Trase pe el o pereche şi, după ce se propti bine, începu să tragă cu urechea.

Pe bordul bricului nu dormea nimeni. Dimpotrivă, răsunau vorbe, cântece şi râsete. Unele cuvinte, însoţite de înjurături, ajunseră până la Ayrton:

Bună afacere bricul ăsta pe care am pus mâna!

Merge iute „Speedy”29 îşi merită numele!

Poate să se ia după noi toată flota din Norfolk! Să poftească!

Trăiască căpitanul nostru.

Trăiască Bob Harvey!

Simţămintele lui Ayrton la auzul acestor cuvinte sunt uşor de înţeles: Bob Harvey era unul din tovarăşii lui din Australia, un marinar îndrăzneţ, care dusese la îndeplinire planurile lui criminale. Bob Harvey pusese mâna, în vecinătatea insulei Norfolk, pe bricul încărcat de arme, muniţii, şi unelte de tot felul, destinate uneia din insulele Sandwich30. Cu toată banda lui de ocnaşi, deveniţi piraţi, Harvey cutreiera Pacificul, scufundând vapoare şi masacrând echipajele. Ei se dovedeau mai cruzi decât piraţii malaezi!

Bând peste măsură, ocnaşii vorbeau tare şi îşi istoriseau faptele. Şi iată ce auzi Ayrton:

Echipajul vasului Speedy era alcătuit acum numai din bandiţi englezi de pe insula Norfolk. Insula aceasta este aşezată la răsăritul Australiei, la 29°2’ latitudine sudică şi 165°42’ longitudine estică; are un perimetru de şase mile şi e străjuit de muntele Pitt, înalt de o mie o sută de picioare. Această insulă devenise sediul unui aşezământ, în care erau trimişi cei mai îndărătnici puşcăriaşi din închisorile engleze. Erau acolo vreo cinci sute de inşi, supuşi unei discipline de

fier, ameninţaţi cu pedepse grozave şi păziţi de o sută cincizeci de soldaţi şi o sută cincizeci de funcţionari, toţi la ordinele unui guvernator. Ar fi greu de închipuit o adunătură de tâlhari mai mare decât aceasta. Uneori, cu toată supravegherea straşnică, unii mai izbuteau să fugă şi să pună mâna pe câte un vas, cu care începeau să cutreiere insulele Pacificului, aşa cum făcuse Bob Harvey şi tovarăşii săi. Pe vremuri, Ayrton dorise să facă şi el acelaşi lucru.

Bob Harvey pusese mâna pe bricul Speedy, ancorat în portul Norfolk, şi masacrase echipajul. Devenit vas de piraţi, Speedy cutreiera Pacificul sub comanda lui Harvey, care fusese cândva căpitan de cursă lungă. Ayrton îl cunoştea foarte bine!

Cea mai mare parte a ocnaşilor erau adunaţi pe dunctă la pupa, iar unii se tolăniseră pe punte şi vorbeau în gura mare.

Convorbirea îşi urma cursul, în mijlocul zbieretelor şi a beţiei generale; Ayrton află astfel că bricul Speedy trecuse din întâmplare prin apele insulei Lincoln.

Bob Harvey nu pusese niciodată piciorul pe insulă, dar – după cum bănuise şi Cyrus Smith – întâlnind în drumul lui ţinutul acesta necunoscut, care nu se afla trecut pe nici o hartă, îşi pusese în gând să-l viziteze şi, poate, să facă din insulă o ascunzătoare pentru vasul lor.

Ridicarea pavilionului negru şi bubuitura de tun fuseseră simple manifestări de îngâmfare ale piraţilor, care voiau să imite vasele de război. Ele nu fuseseră semnale şi deocamdată nu exista nici un fel de legătură între evadaţii din Norfolk şi locuitorii insulei Lincoln.

Se dovedi astfel că domeniul pionierilor era ameninţat de o mare primejdie. Fără îndoială că insula, cu izvoarele ei îmbelşugate de apă, cu micul port, cu bogăţiile ei, atât de bine folosite de pionieri, cu ascunzişul Casei de Granit, nu putea fi decât pe placul ocnaşilor, în mâinile lor, ea ar fi devenit un minunat loc de refugiu, tocmai fiindcă era necunoscută şi i-ar fi pus multă vreme la adăpostul

urmăririlor. Fără îndoială că, În cazul acesta, prima grijă a lui Bob Harvey ar fi să masacreze fără milă pionierii. De vreme ce ocnaşii hotărâseră să-şi facă reşedinţa lor aici, Cyrus Smith şi tovarăşii lui nu puteau nici măcar nădăjdui să scape fugind şi ascunzându-se vremelnic în vreun fumd necunoscut al insulei, pentru că era de bănuit că piraţii vor lăsa câţiva oameni pe uscat, chiar atunci când bricul va fi plecat în expediţie. Prin urmare, nu exista altă cale decât lupta, şi distrugerea ticăloşilor până la unul! Tâlharii ăştia nu meritau milă şi orice mijloc întrebuinţat împotriva lor era îndreptăţit.

Iată ce gândea Ayrton şi el ştia că Cyrus Srnith îi va împărtăşi părerea.

Dar cum vor izbuti oare pionierii să reziste şi să învingă? Totul depindea de armamentul bricului şi de numărul oamenilor de pe bord.

Ayrton hotărî să facă ceva cu orice preţ şi cam după un ceas, când strigătele se mai potoliră, deoarece mulţi dintre ocnaşi adormiseră între timp, doborâţi de băutură, el nu şovăi să se furişeze pe puntea vasului, care, după ce se stinseseră felinarele, era cufundată în întuneric.

Se urcă deci pe vas, avântându-se peste bompres. Strecurându-se printre ocnaşii întinşi ici, colo, Ayrton înconjură bricul, aflând astfel că acesta avea patru tunuri şi că ele erau piese moderne, uşor de mânuit şi cu efecte grozave.

Pe punte dormeau vreo zece oameni, dar era de presupus că alţii, mai numeroşi, se culcaseră înăuntru. De altfel, Ayrton înţelesese din cele vorbite că trebuie să fie cu toţii vreo cincizeci. Erau cam mulţi pentru cei şase locuitori ai insulei Lincoln! Totuşi, mulţumită devotamentului lui Ayrton, Cyrus Smith nu va fi luat prin surprindere; el va cunoaşte cel puţin forţa adversarilor şi va lua măsuri în consecinţă.

Lui Ayrton nu-i mai rămânea decât să se întoarcă pentru a-şi înştiinţa tovarăşii. Se pregătea chiar să sară din nou în apă, când prin mintea omului acestuia, care dorea să-şi facă

mai mult decât datoria, fulgeră un gând eroic. îşi va sacrifica viaţa, scăpând cu preţul acesta insula şi locuitorii ei. Căci nu mai rămânea îndoială că Cyrus Smith n-ar putea opune rezistentă dacă cei cincizeci de bandiţi ar pătrunde în Casa de Granit sau dacă i-ar răpune pe colonişti prin înfometare. Îi şi vedea pe salvatorii lui, pe pionierii care făcuseră din el un om cinstit, cărora le datora totul, ucişi fără milă. Vedea toată munca lor distrusă şi insula transformată într-un cuib de piraţi! Şi îşi spuse că, la urma urmei, chiar el avea să poarte vina acestor nenorociri, deoarece fostul său tovarăş, Bob Harvey, punea în aplicare chiar planurile lui. Ayrton se îngrozi peste măsură. Şi atunci fu cuprins de. dorinţa de neînvins de a face să sară în aer bricul cu întregul lui echipaj. Era adevărat că şi el, Ayrton, va pieri în acea explozie, dar va muri făcându-şi datoria.

Nu şovăi nici o clipă. Nu era greu să nimerească la magazia unde se păstra praful de puşcă, magazie care se află totdeauna în partea dinapoi a corăbiei. De altfel, un vas care se îndeletnicea cu pirateria trebuia să aibă un depozit destul de bogat de praf de puşcă; va fi de ajuns o singură scânteie şi totul va sări în aer într-o clipă.

Ayrton se strecură cu băgare de seamă pe puntea de jos, pe care erau întinse trupuri mai curând ameţite de băutură decât de somn, ajungând până la piciorul catargului cel mare unde, luminat de un felinar, se afla un rastel cu tot felul de arme. El ridică un revolver şi cercetă dacă era încărcat. Această armă îi ajungea ca să îndeplinească opera de distrugere. Se strecură apoi sub dunetă, unde socotea că va găsi magazia cu praful de puşcă.

Aci domnea însă un întuneric de nepătruns şi era greu să se furişeze fără să lovească vreun ocnaş, care nu dormea destul de adânc. I se răspundea cu înjurături şi pumni, şi de câteva ori se opri în loc. în sfârşit ajunse în faţa magaziei, dar uşa era încuiată.

Ayrton se văzu silit să spargă lacătul, lucrare grea de îndeplinit fără zgomot. Totuşi, sub mâna lui puternică,

lacătul cedă şi uşa se deschise…

În clipa aceea, o mână căzu pe umărul lui Ayrton.

— Ce cauţi aici? întrebă cu voce aspră un vlăjgan, răsărit din beznă, ridicând în dreptul feţei lui Ayrton lumina unei lanterne.

Ayrton se trase înapoi. În străfulgerarea de o clipă a lanternei recunoscuse pe vechiul său tovarăş Bob Harvey; era sigur însă că ocnaşul nu ştia cine este el, socotindu-l mort de multă vreme.

Ce cauţi aici? mai strigă Bob Harvey, apucându-l de cingătoare.

Dar Ayrton, fără să răspundă nimic, îl îmbrânci cu putere, căutând să pătrundă în magazie. O singură împuşcătură în mijlocul butoiaşelor cu pulbere şi totul se sfârşea!

Săriţi, băieţi! strigă Bob Harvey.

Vreo doi piraţi, treziţi de strigăt, se repeziră la Ayrton încercând să-l doboare. Voinicul Ayrton izbuti totuşi să scape din strânsoarea lor. Două focuri scăpărară şi doi ocnaşi se prăbuşiră, dar o lovitură de cuţit îi sfâşie umărul.

Ayrton înţelese că nu-şi mai putea îndeplini planul. Bob Harvey închisese uşa magaziei, iar de pe vas se auzeau diferite zgomote, care dovedeau că piraţii se trezesc. Acum, Ayrton trebuia să scape, pentru a lupta alături de Cyrus Smith şi ai săi. Nu-i mai rămânea decât să fugă, dar cum? Nu prea vedea cum ar izbuti să scape, deşi era hotărât să caute cu orice preţ să se întoarcă la tovarăşii săi.

Mai avea patru focuri de revolver. Două gloanţe le trase de îndată, ţintindu-l pe Harvey, pe care-l răni uşor; apoi se folosi de o clipă de spaimă a duşmanului, spre a se repezi la scara ce ducea pe puntea bricului. Trecând prin faţa felinarului, îl sfărâmă cu mânerul revolverului, pentru a putea dispare mai uşor la adăpostul întunericului, Între timp, alţi piraţi, treziţi de zgomot, coborau scara venind de pe punte. Cu al treilea foc, Ayrton doborî pe unul dintre ei, iar ceilalţi se dădură la o parte, neînţelegând ce se petrece. Din două sărituri, Ayrton era pe punte şi trei secunde mai

târziu, după ce trăsese ultimul glonte în obrazul unui pirat ce-l apucase de gât, el sărea peste bastingaj, aruncându-se în mare.

Nici nu făcuse câţiva metri şi gloanţele începură să răpăie ca grindina în jurul lui.

E lesne de înţeles prin ce spaimă trecură Pencroff în ascunzătoarea lui şi Cyrus Smith, reporterul, Harbert şi Nab ascunşi în Cămin, auzind împuşcăturile de pe vas. Aceştia din urmă se repeziră pe plajă, cu puşca fiiind gata să respingă orice atac.

Pentru ei nu mai exista nici o îndoială. Ayrton fusese prins de piraţi şi ucis, iar acum se puteau aştepta la atacul ticăloşilor, care, folosindu-se de întunericul nopţii, vor năvăli poate pe insulă!

Trecu o jumătate de oră chinuitoare. Împuşcăturile încetaseră, dar nici Ayrton, nici Pencroff nu se arătau. Năvăliseră oare piraţii pe mica insulă? Nu cumva Pencroff şi Ayrton aveau nevoie de ajutorul lor? Dar cum să treacă în ostrov? Venise fluxul şi barcă nu mai aveau! Se poate uşor închipui cât de îngrijoraţi erau Cyrus Smith şi tovarăşii săi.

În sfârşit, pe la douăsprezece şi jumătate, piroga aluneca pe plajă, aducând pe cei doi tovarăşi: Ayrton uşor rănit la umăr şi Pencroff teafăr fură îmbrăţişaţi de prietenii lor.

Se adăpostiră de îndată cu toţii în Cămin şi Ayrton istorisi ce se întâmplase, neascunzându-le nici planul de a zvârli în aer bricul, încercare pe care nu o dusese însă la bun sfârşit.

Mâinile tuturor se întinseră spre Ayrton, care nu le ascunse gravitatea situaţiei. Acum, piraţii aflaseră că insula Lincoln este locuită. Vor coborî prin urmare bine înarmaţi şi în număr mare. Ei nu vor cruţa nimic şi pionierii nu puteau să se aştepte la nici un fel de milă, dacă s-ar fi întâmplat să cadă în mâinile lor.

Vom şti să murim! spuse reporterul.

Să ne întoarcem şi să veghem! hotărî Cyrus Smith.

Domnule Cyrus, – întrebă marinarul, – credeţi că avem oarecari sorţi de izbândă?

Da, Pencroff.

Mde, şase împotriva a cincizeci.

Da, şase, însă totul depinde de curajul nostru!

CAPITOLUL III.

Ceaţa se ridică. Ordinele inginerului. Trei posturi. Ayrton şi Pencrotf. Prima barcă. Alte două bărci. Pe ostrov. Şase ocnaşi pe ţărm. Bricul ridică ancora. Ghiulelele. Nu mai e nici o scăpare. Deznodământ neaşteptat.

Noaptea trecu netulburată. Pionierii petrecuseră tot timpul la pândă, gata de atac, fără să iasă din adăpostul de la Cămin. La rândul lor, piraţii nu făcuseră nici o încercare de a coborî pe uscat. După împuşcăturile trase în urma fugarului Ayrton, nici un foc de armă, nici cel mai mic zgomot nu mai semnala prezenţa vasului în apele insulei. S-ar fi putut crede.chiar că bricul ridicase ancora şi pornise în larg temându-se că are de-a face cu forţe prea mari.

Dar pionierii se înşelaseră. în zori, văzură prin ceaţă o umbră mare, întunecată. Era bricul Speedy.

Iată, prieteni, spuse inginerul, dispoziţiile ce mi se par mai potrivite şi pe care le vom lua până se risipeşte ceaţa. Deocamdată putem lucra fără să fim văzuţi. Lucrul cel mai însemnat este ca ocnaşii să creadă că locuitorii insulei sunt numeroşi şi deci în stare să opună rezistenţă. Vă propun să ne despărţim în trei grupe, care se vor aşeza: prima la Cămin, a doua la revărsarea râului Mercy, iar a treia, socot nimerit s-o aşezăm pe ostrov, ca să împiedice sau cel puţin să întârzie orice încercare de debarcare. Avem două carabine şi patru puşti. Vom fi cu toţii înarmaţi şi nu vom face economie de gloanţe, căci avem de ajuns praf de puşcă. Puştile şi tunurile bricului sunt neputincioase faţă de aceste stânci şi deoarece noi nu vom trage de la ferestrele Casei de Granit, bandiţilor nu le va trece prin gând să bată cu tunurile încoace, astfel că nu ne vor produce mari stricăciuni cu ghiulelele lor. Singurul lucru de temut este lupta corp la corp, pentru că ocnaşii sunt numeroşi. De aceea, trebuie să încercăm să ne împotrivim oricărei

debarcări, fără ca ei să ne poată descoperi. Nu economisiţi deci muniţiile, trageţi des, dar ochiţi bine. Fiecare dintre noi trebuie să ucidă opt sau zece duşmani, şi trebuie să-i ucidă!

Cvrus Smith expuse situaţia cât se poate de limpede, vorbind foarte liniştit, parcă ar fi expus planul unor lucrări, nu al unei lupte şi tovarăşii săi primiră hotărârile fără să cârtească. Nu le mai rămânea decât să se ducă la posturile lor înainte ca ceaţa să se risipească.

Nab şi Pencroff se urcară de îndată în Casa de Granit de unde cărară muniţii îndestulătoare. Gédéon Spilett şi Ayrton, buni trăgaci, primiră câte o carabină de precizie, care bătea până la o milă. Cele patru puşti şi le împărţiră Cyrus Smith, Nab, Pencroff şi Harbert.

Iată cum au fost alcătuite posturile:

Cyrus Smith şi Harbert rămaseră ascunşi la Cămin, de unde puteau păzi plaja şi Casa de Granit.

Gédéon Spilett şi Nab se ascunseră printre stânci, la revărsarea râului Mercy. Ridicară punţile şi se aşezară în aşa fel, încât se împiedice trecerea bărcilor şi orice debarcare pe ţărmul opus.

Cât despre Pencroff şi Ayrton, ei porniră în pirogă să ocupe două posturi pe ostrov. Astfel, văzându-se atacaţi deodată din trei locuri diferite, ocnaşii vor crede că insula este bine populată şi bine apărată.

În cazul unei debarcări pe care nu o vor putea opri, şi chiar dacă s-ar lua după ei vreo barcă de pe vas, Pencroff şi Ayrton trebuiau să se întoarcă cu piroga, să coboare pe ţărm şi să se îndrepte spre punctul cel mai ameninţat.

Înainte de a-şi ocupa posturile, pionierii îşi mai strânseră odată mâinile. Pencroff izbuti să se stăpânească, pentru a-şi ascunde emoţia în clipa în care îl îmbrăţişa pe Harbert, copilul lui!... Apoi se despărţiră.

Peste câteva clipe, Cyrus Smith şi Harbert de o parte, Gédéon Spilett şi Nab de altă parte dispăruseră printre stânci. După alte câteva minute, Ayrton şi Pencroff ajungeau

cu bine la ostrov şi se ascundeau printre stâncile coastei răsăritene.

Niciunul dintre ei nu putuse fi zărit de pirafi, devreme ce şi bricul abia se desluşea prin ceată.

La ora şase şi jumătate erau cu toţii la posturi.

Curând, pâcla începu să se risipească mai întâi în înălţimi, făcând să se ivească vârfurile catargului, Câtva timp trâmbe mari de ceată se rostogoliră deasupra valurilor, apoi prinse să adie o briză, care spulberă foarte repede pâclele adunate.

Acum, bricul Speedy, reţinut de două ancore, se arăta în întregime privirilor. După cum socotise Cyrus Smith, ancorase la o milă şi un sfert de ţărm.

În vârful catargului flutura fiorosul steag negru.

Inginerul zări prin ochian cele patru tunuri îndreptate spre insulă. Erau desigur gata să tragă la primul semnal. Totuşi, pe bricul Speedy era linişte! Piraţii circulau pe punte şi îşi vedeau de treburi. Numai câţiva se urcaseră pe dunetă, iar doi dintre ei, cocoţaţi pe barele catargului mare, urmăreau cu ochianele, cu mare atenţie, tot ce se petrecea pe insulă.

Desigur că Bob Harvey şi echipajul său nu-şi dăduseră prea bine seama de tot ce se întâmplase în timpul nopţii pe bordul vasului. Omul acela pe jumătate gol, care forţase uşa magaziei cu pulbere, care trăsese şase focuri de revolver asupra lor şi se luptase cu ei, omorându-l pe unul dintre ai lor, şi rănind pe alti doi, omul acela scăpase oare de gloanţele lor? De unde venea el, ce căuta pe bord? Să fi avut într-adevăr de gând să arunce bricul în aer, aşa cum i se păruse lui Bob Harvey? Toate acestea erau destul de nelămurite în mintea ocnaşilor. De un singur lucru nu se puteau îndoi, şi anume,că insula necunoscută, în faţa căreia ancoraseră, era locuită şi poate chiar de o întreagă colonie hotărâtă să se apere. Totuşi, nu se arăta nimeni nici pe plajă nici pe înălţimile insulei. Ţărmul părea pustiu şi nu vedeau nici urmă de locuinţă. Să fi fugit locuitorii spre interior?

Iată întrebările ce frământau desigur pe căpetenia piraţilor, care, foarte prevăzătoare, căuta să-şi dea seama de împrejurări înainte de a porni la atac.

Timp de o oră şi jumătate nu întreprinse nimic. Bob Harvey şovăia. Nu-i zărise nici cu cel mai bun ochian pe pionierii ascunşi printre stânci. Pe cât se părea, nu găsise ciudate nici perdelele verzi de crengi şi liane, care ascundeau ferestrele Casei de Granit şi care se desprindeau foarte limpede pe faleza goală. Într-adevăr, cu greu şi-ar fi putut închipui că exista o locuinţă aşezată la o atare înălţime, în mijlocul unui masiv de granit. De la capul Ghearei, până la cele două Mandibule, nimic nu trăda prezenţa unor locuitori pe insulă.

Pe la orele opt, pionierii observară totuşi oarecare mişcare pe bric. Coborau o barcă, în care luară loc şapte piraţi înarmaţi cu puşti. Unul dintre bandiţi se aşează la cârmă, patru la vâsle, iar alţi doi, ghemuiţi la prova bărcii, pândeau cu încordare ţărmul. Porniseră fără îndoială într-o primă recunoaştere, dar nu păreau dornici să debarce, deoarece în acest caz ar fi plecat desigur în număr mai mare.

Din înălţimea catargelor, piraţii văzuseră desigur că ţărmul era apărat de un ostrov, de care îl despărţea un canal lat de o jumătate de milă. Cyrus Smith îşi dădu totuşi în curând seama – după direcţia bărcii că bandiţii nu intrau în canal, ci se îndreptau spre ostrov, lucru ce dovedea o măsură de prevedere şi destulă înţelepciune din partea lor.

Pencroff şi Ayrton, ascunşi printre stânci, îi văzură îndreptându-se spre ei şi aşteptară să se apropie.

Barca înainta încet. Vâslele se afundau în apă la intervale mari. Unul dintre ocnaşi, care şedea în faţă, ţinea în mână o sondă, căutând să afle adâncimea apelor canalului. Deci Harvey avea de gând să se apropie cu bricul cât mai mult de ţărm. Piraţii căţăraţi pe frânghiile catargelor nu pierdeau barca din ochi, urmărind. încercările de sondaj, care aveau să le fie de folos la debarcare.

Barca se opri la o mică depărtare de ţărmul ostrovului. Cârmaciul, în picioare, căuta un punct unde să acosteze. În aceeaşi clipă, răsunară două împuşcături, şi norişori de fum plutiră deasupra stâncilor, Cârmaciul şi marinarul cu sonda se prăbuşiră în barcă, loviţi în acelaşi timp.

Numaidecât urmă o detunătură puternică, un nor de fum scânteietor ţâşni din coasta vasului şi o ghiulea făcu ţăndări creştetul stâncilor, sub care se adăposteau Ayrton şi Pencroff. Cei doi apărători scăpară neatinşi. în barcă izbucniră blesteme groaznice. Cârmaciul fu înlocuit cu unul dintre tovarăşii săi, iar vâslele loviră grăbite apa.

Totuşi, în loc să se întoarcă spre vas, cum ar fi fost de crezut, barca o lua de-a lungul ţărmului, căutând să ocolească ostrovul pe la sud. Piraţii vâsleau repede ca să iasă din bătaia gloanţelor.

Înaintară astfel până în apropierea capului Epavei, pe care îl ocoliră, apăraţi mereu de tunurile bricului, şi se îndreptară apoi spre vărsarea râului Mercy.

Piraţii aveau deci de gând să pătrundă pe canal, ca să-i ia pe la spate pe pionierii din ostrov, în aşa fel, încât să-i prindă între focurile celor din barcă şi tunurile bricului, situaţie destul de primejdioasă.

Trecu un sfert de oră şi barca înainta mereu. în aer şi pe apă, tăcere, linişte desăvârşită.

Pencroff şi Ayrton, deşi vedeau bine că pot fi luaţi pe la spate, nu părăsiră postul,fie pentru că nu voiau să rămână descoperiţi în bătaia tunurilor de pe vas, fie pentru că se bizuiau pe tovarăşii care vegheau la revărsarea râului şi printre stâncile Căminului.

Douăzeci de minute după încetarea primelor focuri, barca se afla la gura râului Mercy. Fluxul tocmai începea cu violenţa lui obişnuită, ocnaşii erau împinşi spre gura râului şi cu greu se menţineau în mijlocul canalului, vâslind cu putere. Cum treceau de ajuns de aproape de gura râului, fură întâmpinaţi cu două gloanţe, care mai doborâră în barcă doi dintre ei. Nab şi Spilett îşi nimeriseră şi ei ţinta.

Bricul trimise pe dată o a doua ghiulea asupra locului pe care îl trăda fumul armelor, dar fără să facă nici o pagubă.

În barcă rămăseseră doar trei oameni teferi. Luată de curent, ea alunecă pe canal cu repeziciunea unei săgeţi, trecând prin faţa lui Cyrus Smith şi a lui Harbert, care nu găsiră de cuviinţă să tragă, nesocotind-o de ajuns de aproape. Barca ocoli vârful nordic al ostrovului şi, mânată de doi dintre marinarii care mai rămăseseră teferi, căuta să se înapoieze la bric, Până acum, pionierii n-aveau ’de ce să se plângă. Lucrurile începuseră prost pentru adversari. Aceştia aveau patru răniţi sau poate chiar patru morţi; pionierii, dimpotrivă, scăpaseră teferi, nimerindu-şi adversarii în plin. Dacă piraţii urmau să-i atace în felul acesta, reînnoind încercările de debarcare cu ajutorul bărcilor, ei puteau fi doborâţi unul câte unul.

Acum se dovedea cât de nimerite erau dispoziţiile inginerului. Piraţii puteau să-şi închipuie într-adevăr că aveau de-a face cu. duşmani numeroşi şi bine înarmaţi, pe care nu-i vor învinge cu uşurinţă.

Mai trecu o jumătate de oră până ce barca, lovită de curentul din larg, izbuti să ajungă la bric. În momentul în care barca, aducând răniţii, fu urcată pe vas, izbucniră răcnete groaznice şi câteva ghiulele, slobozite fără nici un rost, se pierdură în văzduh.

Între timp, doisprezece ocnaşi, înnebuniţi de furie, sau poate încă sub stăpânirea băuturii din ajun, se zvârliră în barcă. Coborâră încă o barcă, în care luară loc alţi opt inşi; prima se îndreptă spre ostrov, iar a doua spre revărsarea râului Mercy.

Situaţia lui Pencroff şi a lui Ayrton începea să se înrăutăţească. Ei îşi dădeau seama că e timpul’ să se întoarcă pe insulă.

Totuşi aşteptară trecerea primei bărci, şi alte două gloanţe, bine ţintite, stârniră tulburare în sânul echipajului. Apoi, Pencroff şi Ayrton îşi părăsiră posturile şi, urmăriţi de gloanţele piraţilor, străbătură în goană ostrovul. Se

aruncară în pirogă şi trecură repede canalul, pe când barca ocolea capul ostrovului, şi în cele din urmă se adăpostiră în Cămin.

Nici nu ajunseră bine lângă Cyrus Smith şi Harbert, când ostrovul fu invadat de piraţi, care îl cutreierau în lung şi în lat.

Dar aproape în aceeaşi clipă, alte detunături răsunară de la postul aşezat lângă râu. Doi din cei opt ocnaşi, care se aflau în barcă, fură ucişi de Gédéon Spilett şi de Nab, iar barca târâtă spre stânci, se sfărâmă chiar la gura râului. Cei şase supravieţuitori, ţinând armele ridicate deasupra capului ca să le ferească de umezeală, izbutiră totuşi să iasă pe malul drept al râului, fugind apoi cât îi ţineau picioarele spre capul Epavei, departe de bătaia gloanţelor.

Situaţia se schimbase. Pe ostrov se aflau doisprezece ocnaşi dintre care câţiva erau răniţi. Aveau totuşi o barcă, pe care o puteau folosi. Pe insulă pătrunseseră şase oameni, care nu puteau să ajungă la Casa de Granit, fiindcă nu puteau trece râul, podurile fiind ridicate.

Merge! strigă Pencroff năvălind în cămin. Merge, domnule Cyrus! Dumneavoastră ce credeţi?

Cred că lupta va lua o nouă întorsătură. Nu putem să ne închipuim că bandiţii sunt atât de proşti, încât să continue într-un chip atât de neprielnic pentru ei!

Totuşi, canalul n-au să-l treacă, spuse marinarul. Carabina lui Ayrton şi a domnului Spilett veghează şi ştiţi că bat departe!

Fără îndoială, răspunse Harbert, dar ce pot două carabine faţă de tunurile bricului?

Dar bricul încă n-a intrat pe canal, zise Pencroff.

Şi dacă vine? întrebă Cyrus Smith.

E cu neputinţă. Riscă să se împotmolească, şi atunci e pierdut.

Ba e foarte cu putinţă, răspunse Ayrton. Ocnaşii se pot folosi de flux ca să intre în canal, chiar dacă se vor

împotmoli la retragerea apelor, iar noi n-o să ne putem păstra locurile în bătaia tunurilor lor.

Ei drăcie! răcni Pencroff. Mi se pare că tâlharii se pregătesc să ridice ancora!

S-ar putea să fim siliţi să ne adăpostim în Casa de Granit! observă Harbert.

Deocamdată aşteptăm, răspunse Cyrus Smith.

Dar Nab şi domnul Spilett? întrebă Pencroff.

Vor şti ei să ne găsească. Fii gata, Ayrton! Carabina dumitale şi a lui Spilett au cuvântul!

Ayrton avusese dreptate. Bricul începu să se apropie de ostrov. Marea mai crescu încă un ceas şi jumătate, uşurând manevra bricului. Totuşi, Pencroff nu era de părerea lui Ayrton şi era sigur că bricul nu va îndrăzni să încerce să intre pe canal.

Piraţii de pe ostrov se apropiaseră între timp de ţărmul opus, astfel că numai canalul îi mai despărţea de uscat. Fiind înarmaţi numai cu puşti, ei nu puteau face nici un rău pionierilor ascunşi în Cămin şi la revărsarea râului Mercy. Neştiind însă că pionierii aveau carabine cu tragere lungă, nu se credeau nici ei în primejdie şi înaintau descoperiţi.

Scurtă le fu însă liniştea. Carabinele lui Ayrton şi a lui Gédéon Spilett începură să glăsuiască, spunând ocnaşilor lucruri atât de neplăcute, încât doi dintre ei se întinseră la pământ.

Urmă o debandadă generală. Fără să-şi ridice măcar răniţii sau morţii, cei zece care scăpaseră cu viaţă alergară în fuga mare spre malul opus al ostrovului, săriră în barcă şi vâsliră repede spre bric.

Opt bandiţi mai puţin! strigă Pencroff. Se pare că domnul Spilett şi Ayrton se înţeleg bine.

Domnilor, zise Ayrton, încărcându-şi carabina, se încurcă lucrurile. Bricul porneşte.

Dar n-au ridicat încă ancora! strigă Pencroff, Uite că au şi început s-o tragă!

Într-adevăr se auzea huruitul lanţului ancorei smulse din adânc, pe măsură ce se înfăşură pe scripete. Vântul bătea din larg şi înălţând pânza de la catargul cel mare şi de la cel mijlociu, vasul se apropia, încet, de coastă.

De la cele două posturi ale lor, pionierii priveau cuprinşi de tulburare, dar fără să dea nici un semn de viaţă. Groaznică va fi situaţia lor, când vor ajunge în bătaia tunurilor, fără să se mai poată apăra. Cum vor putea împiedica atunci debarcarea piraţilor?

Cyrus Smith îşi dădea bine seama care era situaţia şi se întreba ce era de făcut? Trebuia să ia peste puţin o hotărâre. Ce era de făcut? Să se închidă în Casa de Granit şi să reziste acolo săptămâni întregi, poate chiar luni de zile, mai ales că provizii aveau din belşug? Bine, dar apoi? Piraţii nu vor fi mai puţin stăpâni pe insulă; vor distruge totul şi încetul cu încetul vor pune mâna şi pe ei, deveniţi prizonieri în Casa de Granit.

O singură scăpare le mai rămânea: Bob Marvey să nu se aventureze pe canal şi să rămână de partea cealaltă a ostrovului. De la o asemenea depărtare, loviturile de tun nu le puteau pricinui stricăciuni prea mari.

Dacă Bob Harvey este un marinar bun, spuse Pencroff, nu se va aventura niciodată pe canal! Ştie el prea bine că-şi primejduieşte vasul dacă se iveşte vreo furtună! Şi ce se face el fără bric?

Dar bricul se apropiase de ostrov şi se vedea lămurit că încearcă să se apropie de extremitatea lui inferioară. Briza era uşoară, curentul slab şi Bob Harvey putea să-şi manevreze vasul în voie.

Observând drumul străbătut de bărci, aflase traseul canalului, în care se avânta acum cu multă îndrăzneală. Planul lui era limpede: căuta să se aşeze în faţa Căminului şi să răspundă cu ghiulele gloanţelor care îi loviseră echipajul.

În curând bricul ajunse la extremitatea inferioară a ostrovului, pe care o ocoli cu uşurinţă. îndreptând apoi

pânza din urmă după direcţia vântului, ajunse chiar în dreptul revărsării râului.

Fir-ar ei de tâlhari, vin peste noi! strigă Pencroff.

În clipa aceea, Nab şi Gédéon Spilett veniră şi ei lângă Cyrus Smith, Ayrton, Pencroff şi Harbert.

Reporterul şi tovarăşul său găsiseră nimerit să părăsească postul de lângă râul Mercy, de unde nu mai puteau să tragă asupra bricului. Şi bine făcuseră. Era mai potrivit ca pionierii să fie adunaţi la un loc, în clipa în care avea să înceapă desigur o acţiune hotărâtoare. Gédéon Spilett şi Nab se strecuraseră, adăpostiţi de stânci, sub o ploaie de gloanţe care din fericire nu-i atinsese.

Spilett! Nab! strigă inginerul, nu sunteţi răniţi?

Nu, răspunse reporterul, numai câteva contuziuni provocate de gloanţele care au ricoşat, împroşcându-ne cu bucăţi de stâncă! Dar blestematul de bric intră în canal!

Da, răspunse Pencroff, şi în mai puţin de zece minute va fi în faţa Casei de Granit!

Ce ai de gând, Cyrus? întrebă reporterul.

Trebuie să ne adăpostim în Casa de Granit cât mai e timp şi cât nu ne văd ocnaşii.

Sunt de aceeaşi părere, răspunse Gédéon, dar odată închişi…

Să mergem acolo şi vom vedea noi ce e de făcut, răspunse inginerul. Atunci să pornim imediat! spuse reporterul.

Nu sunteţi de părere, domnule Cyrus, ca Ayrton şi cu mine să rămânem aici? întrebă marinarul.

La ce bun, Pencroff? răspunse Cyrus Smith. Nu, să nu ne despărţim…!

Nu mai aveau nici o clipă de pierdut. Pionierii părăsiră Căminul apăraţi de cotitura stâncilor, care-i ascundeau de privirile celor de pe vas, în timp ce două-trei detunături şi zgomotul ghiulelelor, care se spărgeau de stânci, vesteau apropierea bricului.

Se repeziră la ascensor şi, într-o clipită, se suiră până la uşa Casei de Granit, unde Top şi Jup erau închişi din ajun, şi

pătrunseră în fugă în sala cea mare.

Era şi timpul, căci, în clipa aceea, pionierii zăriră prin frunziş bricul învăluit de fum, strecurându-se în canal. Fură nevoiţi să se ferească de la ferestre, căci salvele bubuiau fără încetare şi ghiulelele celor patru tunuri, însoţite de urale, loveau la întâmplare atât Căminul, cât şi fostul post de observaţie de la gura râului, sfărâmând stâncile.

Nădăjduiau totuşi că ascunzătoarea lor va fi cruţată, mulţumită măsurilor luate de Cyrus Smith, care camuflase ferestrele, când pe neaşteptate, o ghiulea pătrunse în coridor prin deschizătura uşii.

Blestemaţi să fie! Suntem descoperiţi strigă Pencroff.

Poate că nu-i văzuse, totuşi Bob Harvey găsise de cuviinţă să trimită un proiectil spre frunzişul suspect, care învăluia partea aceea a falezei. Bombardamentul se înteţi chiar atunci când, izbutind să distrugă o parte din perdeaua de frunziş, lovitura dezgolise una din deschizăturile făcute în granit.

Situaţia pionierilor era desperată. Ascunzişul lor fusese descoperit. Nu aveau cum să se apere împotriva ghiulelelor, nici nu puteau împiedica distrugerea stâncilor, ale căror sfărâmături zburau în jurul lor. Nu le mai rămânea decât să se ascundă în coridorul de sus al Casei de Granit şi să lase locuinţa lor pradă tâlharilor. Dar deodată se auzi un zgomot asurzitor, urmat de ţipete groaznice!

Urmat de tovarăşii săi, Cyrus Smith se repezi la una din ferestre.

Ridicat pe un fel de trombă lichidă, căreia nu putuse să i se împotrivească, bricul se despicase în două, şi în mai puţin de zece secunde fu înghiţit de valuri împreună cu fiorosul lui echipaj!

CAPITOLUL IV.

Pionierii pe ţărm. Ayrton şi Pencroff Ia lucrările de salvare. Convorbirea din timpul mesii. Părerile lui Pencroff. Vizitarea bricului. Magazia de pulbere intactă. Noi bogăţii. Ultimele rămăşiţe. Un cilindru spart.

Au sărit, în aer! strigă Harbert.

Da, au sărit, de parcă ar fi aprins Ayrton praful de puşcă! răspunse Pencroff, aruncându-se în ascensor împreună cu Nab şi Harbert.

Dar ce s-a întâmplat? întrebă Gédéon Spilett, înmărmurit de sfârşitul neaşteptat.

De data asta aflăm noi ce este!... răspunse repede inginerul.

Ce să aflăm?

Mai târziu! Mai târziu! Hai, Spilett. Un singur lucru are acum însemnătate. Piraţii au fost nimiciţi!

Cyrus Smith împreună cu reporterul şi cu Ayrton îi ajunseră din urmă pe cei de pe plajă.

Din bric nu se mai vedea nimic, nici măcar catargele. După ce fusese ridicat de trombă, se răsturnase pe o coastă, dându-se la fund, probabil din pricina unei spărturi uriaşe. Dar cum în locul acela canalul nu era prea adânc – să fi avut douăzeci de picioare – vasul avea să reapară desigur o dată cu retragerea apelor.

Câteva rămăşiţe pluteau la suprafaţa mării: pânze de corabie, o întreagă armătură cu catarge şi bare de schimb, coteţe cu păsări încă în viaţă, lăzi şi butoiaşe, care ieşeau cu încetul la suprafaţă din pântecele vasului. Totuşi nu apăreau nici un fel de sfărâmături sau scânduri din punte ori din îmblănitura vasului, ceea ce făcea ca scufundarea bricului să pară destul de ciudată!

Se iviră însă şi cele două catarge, care fuseseră frânte aproape de baza lor. Unele pânze ale catargelor erau strânse, altele desfăcute. Aceste bogăţii nu puteau fi lăsate pradă refluxului; Ayrton şi Pencroff săriră în pirogă, având de gând să târască toate resturile spre ţărmul insulei sau al ostrovului.

Dar în clipa în care se îmbarcau, îi opri o reflexie a lui Gédéon Spilett.

Ce s-o fi întâmplat cu cei şase ocnaşi care au debarcat pe ţărmul drept al râului Mercy? se întrebă el.

Într-adevăr, nu trebuiau să uite că cei şase oameni, a căror barcă se sfărâmase de stânci, izbutiseră să ajungă la capul Epavei.

Priviră într-acolo, fără să vadă pe nimeni. Poate că după ce se scufundase bricul o luaseră la fugă spre interiorul insulei.

De ei ne ocupăm mai târziu, spuse Cyrus Smith. Pot fi foarte primejdioşi, căci sunt înarmaţi, dar, în sfârşit, şase contra şase, luptăm la egalitate. Să ne ocupăm acum de lucrurile mai grabnice.

Ayrton şi Pencroff se urcară în pirogă şi vâsliră cu putere, îndreptându-se spre resturile vasului.

Marea era liniştită şi apele mari, căci de două zile apăruse luna în primul pătrar. Mai erau deci încă două ore până ce corpul vasului avea să iasă la suprafaţa apelor.

Ayrton şi Pencroff avură răgaz să lege toate resturile cu un odgon, al cărui capăt îl târâră pe mal, în faţa Casei de Granit şi acolo, unindu-şi puterile, pionierii traseră totul la mal. Apoi adunară în pirogă tot ce mai plutea pe apă: coteţele, butoiaşele şi lăzile şi le cărară la Cămin.

În voia apei mai pluteau şi câteva cadavre. Printre ele Ayrton recunoscu pe Bob Harvey, pe care îl arătă tovarăşului său, rostind cu glas sugrumat:

Uite ce-am fost odată şi eu, Pencroff!

Dar nu mai eşti, dragă Ayrton răspunse marinarul.

Lucru ciudat, pluteau foarte puţine leşuri printre sfărâmături. Să tot fi fost cinci sau şase cadavre, pe care refluxul le şi împingea în larg. După cât se părea, ocnaşii, surprinşi de explozie, n-avuseseră timp să fugă, iar vasul aplecându-se pe o rână, cea mai mare parte dintre ei rămăseseră prinşi în bastingaje. Târând în larg cadavrele acestor ticăloşi, refluxul scutea pionierii de neplăcuta datorie de a-i înmormânta în vreun colţ al insulei.

Timp de două ore, Cyrus Smith şi tovarăşii săi traseră pe plajă, apoi desfăcură şi uscară pânzele bricului, care scăpaseră neatinse. Adânciţi în munca lor, pionierii vorbeau

puţin, dar câte nu le treceau prin minte! Bricul, sau mai bine zis conţinutul lui, însemna pentru ei o adevărată comoară. Într-adevăr, o corabie este un fel de mică lume, cu toate cele trebuitoare. Datorită acestei întâmplări, inventarul coloniei avea să se îmbogăţească cu o mulţime de lucruri folositoare, mult mai multe decât cele găsite odinioară în lada de la capul Epavei.

„De altfel, – gândea Pencroff, – nu văd de ce n-am izbuti să reparăm bricul? Dacă are o singură spărtură nu e grav, se poate astupa, şi un vas de trei sau patru sute de tone este un adevărat vapor! Un uriaş pe lângă bietul nostru Bonadventure. Mergi departe cu un astfel de bric! Te duci unde vrei! Trebuie să vorbesc cu domnul Cyrus şi Ayrton! Merită!”

Într-adevăr, dacă vasul mai era bun de ceva, aceasta însemna că pionierii aveau mult mai mulţi sorţi de scăpare. Dar ca să-şi dea seama de lucrul acesta, trebuiau să aştepte retragerea apelor, pentru a putea cerceta întreg corpul bricului.

După ce traseră toate resturile pe plajă, la adăpost, Cyrus Smith şi tovarăşii săi îşi îngăduiră un scurt răgaz pentru masă. Se simţeau lihniţi de foame. Din fericire, cămara nu era departe, iar Nab era un bucătar foarte vrednic. Mâncară lângă cămin şi tot timpul nu vorbiră decât de întâmplarea neaşteptată, care scăpase colonia de la pieire.

A fost o adevărată minune, spuse Pencroff, şi trebuie să mărturisim că tâlharii au sărit în aer la timp! Casa de Granit era pe cale să devină un adevărat iad!

Ia spune, Pencroff, întrebă reporterul, cum s-or fi petrecut lucrurile şi ce să fi provocat asemenea explozie?

Nimic mai simplu, domnule Spilett, răspunse Pencroff. Un vas de piraţi nu este un vas de război. Ocnaşii nu sunt disciplinaţi ca marinarii! Poate că magazia bricului era deschisă şi a fost de ajuns ca unul singur să fie mai neîndemânatic, sau mai neprevăzător, ca totul să sară în aer!

Mă miră totuşi, domnule Cyrus, spuse Harbert, că explozia nu a avut un efect mai mare. Detunătura n-a fost prea puternică şi de fapt nu sunt decât puţine sfărâmături; nu ştiu de ce mi se pare că vasul a fost mai curând scufundat, decât aruncat în aer.

Îţi pare ciudat lucrul acesta? întrebă inginerul.

Da, domnule Cyrus.

Şi mie la fel, Harbert dragă, răspunse inginerul. Când vom vizita bricul, vom găsi fără îndoială şi dezlegarea misterului.

Cum, domnule Cyrus? spuse Pencroff. Doar nu veţi fi crezând că vasul s-a scufundat ca orice corabie care se loveşte de stânci?

De ce nu? îşi dădu cu părerea Nab. Doar sunt stânci destule prin canalul ăsta!

Asta e adevărat, Nab. Dar tu n-ai văzut tocmai ceea ce trebuia. O clipă înainte de a se scufunda, am văzut foarte bine cum bricul a fost ridicat de un val uriaş şi s-a prăbuşit apoi, întorcându-se pe o parte. Dacă s-ar fi lovit de o stâncă, s-ar fi scufundat încet, încet, s-ar fi dat şi el la fund ca orice vas cumsecade care ia apă.

Păi, vezi bine că ăsta nu era un vas de oameni cumsecade, zise Nab liniştit.

Lasă, Pencroff, vom vedea noi ce s-a petrecut, îi întrerupse inginerul.

De văzut, vedem noi, adăugă marinarul, dar pot să fac prinsoare pe orice că nu e nici o stâncă în canal. Credeţi oare, domnule Cyrus, că poate fi iar vorba de una din întâmplările acelea năzdrăvane cu care ne-am spart capul acum câteva luni?

Cyrus Smith nu răspunse nimic.

Orice-ar fi, spuse Gédéon Spilett, lovitură sau explozie, trebuie să recunoşti, Pencroff, că lucrul a venit la ţanc.

Da!... Da!... răspunse marinarul. Dar aş vrea să ştiu dacă domnul Smith nu vede şi aici un lucru ciudat.

Încă nu pot şti, Pencroff, spuse inginerul, şi altceva nu-ţi pot spune.

Răspunsul nu-l mulţumi pe marinar. El ţinea morţiş că fusese „explozie” şi nu putea să admită că în canalul cu albia nisipoasă, pe care îl trecuse de atâtea ori când marea era joasă, să se fi aflat o stâncă necunoscută de el. De altfel, bricul se scufundase în timpul fluxului, când apele erau atât de mari, încât vasul ar fi putut trece peste orice vârf de stâncă. Prin urmare, bricul nu se ciocnise. Nu lovise nici o stâncă. Nu mai rămânea nici o îndoială că vasul sărise în aer.

Trebuie să recunoaştem că părerea marinarului era cât se poate de îndreptăţită.

Pe la ora unu, pionierii se suiră în pirogă şi se îndreptară spre locul catastrofei. Din nefericire, niciuna din bărcile bricului nu putuse fi salvată: una se sfărâmase, după cum se ştia, la gura râului, şi nu mai era bună de nimic, iar a doua se scufundase o dată cu vasul şi nu mai reapăruse.

În momentul acela, corpul vasului începea să se arate deasupra apelor. Bricul nu mai era culcat pe o parte. Lestul din fundul calei alunecase rupând şi baza catargelor, astfel că vasul era atât de aplecat, încât i se vedea mai tot fundul. Fusese aproape răsturnat de ciudatul fenomen submarin care se manifestase prin ridicarea unei uriaşe trombe de apă.

Pionierii făcură înconjurul vasului. Pe măsură ce marea se retrăgea, se vedeau mai lămurit dacă nu cauzele, cel puţin efectele catastrofei.

În partea de dinainte, în flancuri, se căscau două spărturi mari, ce nu puteau fi astupate. Nu dispăruseră numai tăbliile de aramă din interiorul bricului şi marginile dinafară ale punţii, sfărâmate de explozie, dar până şi din legăturile şi armăturile de fier care întăreau vasul nu mai rămăsese nici urmă. Blănile din care fusese încheiat corpul, ambarcaţiei abia se mai ţineau în încheieturi, iar tălpoaia vasului, desprinsă de partea centrală de la piciorul catargului mare, era despicată de la un cap la altul.

Drace! strigă Pencroff. Vasul nu va fi uşor de reparat!

Eu mă tem că nici nu poate fi reparat! spuse Ayrton.

În orice caz, ciudată explozie a mai fost şi asta, observă Gédéon Spilett. A distrus fundul navei, în loc să arunce în aer puntea vasului. Spărturile astea uriaşe par a fi mai curând rezultatul unei ciocniri, decât al unei explozii.

Nu există stânci în canal! răspunse marinarul. Primesc orice concluzie vreţi, afară de ciocnirea de stânci.

Să încercăm să pătrundem înăuntrul bricului, spuse inginerul. Poate că vom afla pricina pieirii lui.

Era lucrul cel mai potrivit, căci trebuiau să se apuce de inventarierea obiectelor de pe bord şi să ia măsuri pentru salvarea lor.

Acum puteau intra cu uşurinţă înăuntru. Apa se retrăgea mereu şi partea de dedesubt a punţii devenise accesibilă în urma răsturnării bricului. Lestul greu, de fontă brută, făcuse şi aci câteva spărturi şi se auzea zgomotul valurilor mării, care se retrăgeau acum prin crăpăturile vasului.

Cu toporul în mână, Cyrus Smith şi tovarăşii săi se aventurară pe puntea sfărâmată. Peste tot erau împrăştiate lăzi, al căror conţinut nu putea fi avariat, deoarece nu stătuseră prea mult timp sub apă.

Întreaga încărcătură fu pusă în siguranţă. Mai erau câteva ore până la flux, pe care pionierii le folosiră din plin. Ayrton şi Pencroff aşezară lângă una din spărturi o macara, cu ajutorul căreia ridicară butoiaşele şi lăzile, pe care le cărau apoi cu piroga pe plajă. Luau totul, fără să aleagă, deoarece timpul nu le îngăduia să facă o asemenea operaţie pe vas.

Pionierii constatară totuşi, chiar de la început, spre marea lor mulţumire, că încărcătura bricului era foarte variată. Găsiră un asortiment complet de diferite mărfuri, unelte, produse manufacturate, instrumente, aşa cum transportă toate vasele care deservesc porturile Polineziei. Găsiră câte puţin din toate şi asta era tocmai ceea ce le trebuia lor.

Totuşi, Cyrus Smith, care cerceta vasul, observă cu mirare că nu numai corpul bricului suferise de pe urma şocului care pricinuise catastrofa, dar şi amenajarea lăuntrică a

vasului. Fusese distrusă mai ales partea dinainte. Pereţii despărţitori şi schelăria care susţinea punţile erau sfărâmate ca şi când un obuz ar fi explodat în pântecul bricului. Pionierii circulau cu uşurinţă pe toată lungimea lui, mişcând doar din loc lăzile, pe care le scoteau una după alta. Nu se aflau pe vas baloturi mari şi grele pe care să nu le poată mişca, ci erau numai simple colete, care zăceau de-a valma unele peste altele.

Pionierii ajunseră în cele din urmă în partea dinapoi a bricului, acolo unde se ridica altădată duneta. După cât ştia Ayrton, pe acolo se afla magazia cu praf de puşcă. Cyrus Smith socotea că magazia nu făcuse explozie şi că vor mai putea salva vreo câteva butoiaşe cu praf de puşcă. Cum de obicei praful de puşcă se păstrează închis în cutii metalice, se putea ca el să nu fi suferit prea mult de pe urma scufundării vasului.

Şi într-adevăr, avusese dreptate. Găsiră în mijlocul unei grămezi de proiectile vreo douăzeci de butoiaşe căptuşite cu aramă, pe care le scoaseră cu multă băgare de seamă. Pencroff se convinse astfel că distrugerea vasului nu se datora unei explozii. Partea corăbiei'ân care se afla magazia era tocmai aceea care suferise mai puţin.

O fi, se încăpăţână marinarul, dar stâncă eu vă spun că nu există în canal.

Atunci ce să se fi întâmplat? întrebă Harbert. Nu ştiu, răspunse Pencroff. Domnul Cyrus nu ştie nici el. Nimeni nu ştie nimic şi nu vom şti niciodată nimic!

Trecuseră câteva ceasuri de când tot descărcau şi marea începea să crească. Erau nevoiţi să întrerupă operaţiile de salvare, cu atât mai mult cu cât scheletul vasului nu putea fi luat de ape, fiind tot atât de bine înţepenit ca şi odinioară în cele două ancore.

Puteau deci să aştepte în linişte şi să reînceapă lucrul o dată cu refluxul următor. Cât despre corpul vasului, el putea fi considerat ca şi pierdut şi trebuiau chiar să adune în grabă toate rămăşiţele ce se puteau salva, căci nisipurile

mişcătoare ale canalului aveau să acopere cu repeziciune epava.

Se făcuse ora cinci. Ziua fusese grea pentru pionierii noştri. Mâncară cu poftă şi, cu toată oboseala, nu se putură opri să cerceteze după aceea lăzile care alcătuiseră încărcătura vasului.

Pionierii constatară cu plăcere că cea mai mare parte dintre ele conţineau îmbrăcăminte de bună calitate. S-ar fi putut îmbrăca o întreagă colonie; erau rufe de tot felul şi încălţăminte pentru toate măsurile.

Iată-ne prea bogaţi strigă Pencroff. Ce să facem cu atâtea haine?

Bucuria marinarului fu de nedescris când văzu butoiaşele cu rachiu, tutun şi armele de tot felul. Mai găsiră bumbac, unelte agricole, unelte de dulgherie, de tâmplărie, de fierărie şi lădiţe cu tot felul de seminţe pe care. apa nu le stricase în timpul cât stătuseră scufundate. Cât de bine venite ar fi fost aceste lucruri cu doi ani în urmă. Dar chiar acum, după ce harnicii colonişti îşi făcuseră singuri toate cele trebuitoare, aceste bogăţii aveau să le folosească: în magazia Casei de Granit era loc destul, dar nu mai aveau timp să grămădească totul în aceeaşi zi. De altfel, pionierii nu trebuiau să uite că şase supravieţuitori ai bricului se aflau pe insulă şi că erau fără îndoială tâlhari de care trebuiau să se păzească. Cu toate că podurile şi podeţele fuseseră ridicate, trebuiau să fie cu băgare de seamă, căci ocnaşii nu erau oameni care să se lase opriţi de un râu şi, împinşi de nevoie, ticăloşii aceştia puteau deveni primejdioşi.

Hotărâră să se ocupe mai târziu de măsurile ce urmau să fie luate împotriva lor; până una alta, lăzile şi coletele îngrămădite lângă Cămin trebuiau păzite, aşa că pionierii vegheară cu rândul.

Noaptea trecu, fără ca ocnaşii să fi dat vreun semn de viaţă. Jup şi Top, de pază la poalele Casei de Granit, i-ar fi simţit îndată.

În zilele următoare, adică 19, 20, 21 octombrie, salvară tot ce putea avea vreo valoare pentru ei, fie din încărcătură, fie din accesoriile vasului. Goleau cala în timpul refluxului, iar în timpul fluxului adunau mărfurile salvate… O bună parte din căptuşeala de aramă a vasului fu scoasă şi ea, înainte ca nisipul să fi acoperit totul. Ayrton şi Pencroff se cufundară de câteva ori până pe fundul canalului, aducând la suprafaţă lanţurile, ancorele şi lestul de fontă. Chiar cele patru tunuri fură trase pe uscat susţinându-le de nişte butoiaşe goale.

Atât arsenalul, cât şi cămara şi magazia Casei de Granit se îmbogăţiseră. Pencroff, care veşnic îşi făcea planuri măreţe, vorbea despre înfiinţarea unei baterii de coastă, la intrarea în canal şi la gura râului, şi îşi lua răspunderea să ţină la respect cu cele patru tunuri orice flotă „oricât de puternică ar fi fost ea”, care s-ar fi aventurat în apele insulei!

Pe neaşteptate, când nu mai rămăsese decât scheletul nefolositor al bricului, timpul se strică şi continuă opera de distrugere. Cyrus Smith avusese de gând să arunce epava în aer pentru a-i culege apoi rămăşiţele pe plajă. Dar vijelia puternică ce se pornise le cruţă praful de puşcă. În noaptea de 23 spre 24, corpul vasului fu complet dislocat şi o parte din epavă zvârlită pe plajă.

De prisos să se mai spună că Cyrus Smith nu dădu de urma jurnalului de bord, cu toate că cercetase cu de-amănuntul dulapurile de pe dunetă. Se vede că piraţii nimiciseră toate hârtiile ce vorbeau fie de căpitan, fie de armatorul vasului, şi cum numele portului de origine nu era scris nicăieri, nu aflară nici naţionalitatea bricului. Totuşi, după anumite particularităţi, Ayrton şi Pencroff socotiră că fusese construit în Anglia.

După o săptămână nu mai rămăsese nimic din corabie. Resturile ei se risipiseră, iar încărcătura îmbogăţise magaziile Casei de Granit.

Taina acestei ciudate nimiciri nu s-ar fi lămurit niciodată, dacă în ziua de 30 noiembrie, Nab, care se plimba pe plajă,

n-ar fi găsit un cilindru gros de fier, ce purta urma unei explozii. Cilindrul era strâmbat şi sfârtecat, ca şi cum ar fi suferit acţiunea unor substanţe explozive.

Nab dădu bucata de metal inginerului, care lucra cu tovarăşii săi în atelierul de la Cămin.

Cyrus Smith cercetă cu atenţie cilindrul, apoi spuse, întorcându-se spre Pencroff:

Dragul meu, mai eşti de părere că bricul Specdy nu s-a scufundat de pe urma unei ciocniri?

Da, domnule Cyrus, răspunse marinarul. Ştiţi ca şi mine că nu există stânci în canal.

Dar dacă s-ar fi lovit de bucata asta de fier? spuse inginerul, întinzându-i cilindrul spart.

Ce, de bucăţica asta de ţeava? strigă neîncrezător Pencroff.

Dragii mei, vă amintiţi că, înainte de a se scufunda, bricul a fost ridicat de o adevărată trombă de apă?

Da, domnule Cyrus, răspunse Harbert, Ei bine, vreţi să ştiţi ce-a determinat apariţia trombei? E lucrul pe care îl vedem aici, spuse inginerul, arătând tubul spart.

Fierul ăsta? se miră Pencroff.

Da! Cilindrul acesta, care de fapt este restul unei torpile, O torpilă! strigară toţi deodată.

Şi cine să fi aşezat torpila? întrebă Pencroff, care nu voia să se dea bătut.

Tot ce vă pot spune, e că nu sunt eu acela! răspunse Cyrus Smith. Totuşi torpila a fost aşezată în canal, şi singuri v-aţi dat seama de forţa ei cu totul neobişnuită!

CAPITOLUL V.

Ce spune inginerul. Presupunerile măreţe ale lui Pencroff. Bateria de coastă. Cele patru proiectile. Ocnaşii rămaşi în viaţă. Ayrton şovăie. Mărinimia lui Cyrus Smith. Pencroff este greu de înduplecat.

Şi astfel, rămăşiţa torpilei lămurea explozia submarină. Cyrus Smith, care cunoscuse în timpul războiului aceste grozave mijloace de distrugere, nu se putea înşela. Sub

acţiunea cilindrului încărcat cu o substanţă explozivă, nitroglicerină sau alta, apa canalului se ridicase în trombă şi bricul, zguduit de o puternică lovitură, se scufundase pe loc, fără să mai poată fi tras pe uscat, atât de mari erau stricăciunile suferite. Vasul nici n-ar fi putut rezista unei torpile în stare să distrugă o fregată cuirasată tot atât de lesne ca şi o barcă de pescuit.

Da! Totul se lămurea, totul… afară de prezenţa torpilei în apele canalului.

— Prieteni, începu Cyrus Smith, nu mai putem să ne îndoim că pe insulă se află o fiinţă misterioasă, poate un naufragiat ca şi noi; vă spun toate acestea pentru ca Ayrton să afle şi el despre lucrurile ciudate care s-au petrecut aici în ultimii doi ani. Cine să fie binefăcătorul necunoscut al cărui ajutor l-am primit în atâtea împrejurări? Nu pot şti, Ce-l îndeamnă oare să se poarte astfel şi să se ascundă totuşi după ce ne-a făcut atâta bine? Iar nu ştiu. Dar aceste binefaceri au existat şi sunt de asemenea natură, încât îmi vine să cred că omul acesta dispune de puteri neobişnuite. Ayrton îi este tot atât de îndatorat ca şi noi, căci, fără îndoială, acelaşi om care m-a scăpat din valuri a scris şi documentul pe care l-a aruncat în drumul nostru, făcându-ne cunoscută situaţia lui Ayrton. Trebuie să mai adaug că lada, atât de bine încărcată cu tot ce ne lipsea, a fost adusă de acelaşi necunoscut, la capul Epavei, că focul aprins pe înălţimile insulei şi care a uşurat întoarcerea voastră tot lui i se datorează, că alicea găsită în trupul pecariului, de el a fost trasă, că torpila, care a distrus bricul, de el a fost aşezată în canal; într-un cuvânt, toate aceste fapte ciudate, pe care noi nu ni le putem explica, fiinţa asta misterioasă le-a pricinuit. De aceea, oricine ar fi prietenul necunoscut, naufragiat sau exilat pe această insulă, trebuie să-i fim recunoscători. Avem o datorie faţă de el, pe care sper că ne vom învrednici să o plătim odată.

— Ai dreptate, dragă Cyrus, răspunse Gédéon Spilett. Există o fiinţă cât se poate de puternică, ascunsă undeva în

insulă, care a dat mult ajutor coloniei noastre. Aş putea spune că acest necunoscut pare să dispună de forţe supranaturale, dacă aş admite existenţa unor asemenea forţe. Să fie el acela care se pune în legătură cu noi prin puţul Casei de Granit, aflând astfel planurile noastre? Să fie el acela care ne-a trimis în cale sticla, când corabia a ieşit pentru prima oară în larg? Să fie el acela care l-a azvârlit pe Top din apele lacului şi a ucis dugongul? Să fie el acela care te-a salvat pe tine, Cyrus, în împrejurări atât de ciudate? Dacă toate acestea i se datorează lui, înseamnă că necunoscutul dispune de mijloace care îi permit să stăpânească elementele naturii.

Cuvintele reporterului erau cât se poate de întemeiate. Toţi îşi dădeau foarte bine seama de aceasta.

Sunt sigur că necunoscutul care ne ajută stăpâneşte mijloace cu totul neobişnuite. Este şi aici un mister, dar dacă aflăm cine e omul, dezlegăm şi misterul. Acuma se pune următoarea întrebare: oare se cuvine să respectăm discreţia binefăcătorului nostru, care ne ajută fără să se arate, sau trebuie dimpotrivă să facem totul ca să ajungem până la el? Ce părere aveţi?

Părerea mea este, răspunse Pencroff, că oricine o fi el, e un om de treabă şi se bucură de toată stima mea!

Se poate, urmă Cyrus Smith, dar acesta nu e un răspuns, Pencroff.

Domnule Cyrus, spuse Nab, cred că oricât l-am căuta pe domnul de care vorbiţi, nu l-am găsi decât atunci când ar dori el singur să-l găsim.

Ai foarte multă dreptate, Nab, răspunse Pencroff.

Şi eu sunt de părerea lui Nab, zise Gédéon Spilett, dar asta nu înseamnă că nu trebuie să-l căutăm peste tot. Fie că-l găsim, fie că nu-l găsim, vom şti cel puţin că ne-am făcut datoria.

Dar tu, copilul meu, ce părere ai? întrebă inginerul, întorcându-se către Harbert.

Cât aş vrea să-i mulţumesc aceluia care v-a salvat pe dumneavoastră, strigă Harbert, a cărui privire strălucea. Să-i mulţumesc că ne-a salvat apoi şi pe noi toţi.

Bine zici, răspunse Pencroff, şi eu aş vrea să-i mulţumesc, şi noi toţi am vrea! Nu sunt curios din fire, dar ce n-aş da să văd chipul acestei făpturi cu totul neobişnuite. Trebuie să fie frumos, înalt, zdravăn, cu o barbă minunată, cu părul ca, nişte raze şi cred că stă întins pe nori şi ţine o bilă mare în mână!

Bine, Pencroff, spuse Gédéon Spilett, dar tu îl înfăţişezi aşa cum e zugrăvit în biserici dumnezeu!

O fi, domnule Spilett, răspunse marinarul, dar eu aşa mi-l închipui!

Şi dumneata, Ayrton, ce crezi? întrebă inginerul.

Domnule Smith, răspunse Ayrton, în această chestiune nu am nici o părere. Ceea ce veţi face, va fi bine făcut. Dacă hotărâţi că pot lua parte la cercetările dumneavoastră, voi fi gata să vă urmez.

Mulţumesc, Ayrton, aş dori totuşi un răspuns direct la întrebarea mea. Ştii bine că eşti tovarăşul nostru; de mai multe ori ţi-ai pus viaţa în primejdie pentru noi, de aceea, trebuie să-ţi spui şi dumneata părerea când e vorba de o hotărâre însemnată. Vorbeşte!

Domnule Smith, răspunse Ayrton, eu gândesc că trebuie cu orice chip să dăm de binefăcătorul nostru necunoscut. Poate este singur. Poate că suferă şi el. Poate că-i putem da şi noi vreun ajutor. Şi eu am o datorie faţă de acest om. Doar el a putut veni până la insula Tabor, unde a găsit biata fiinţă pe care aţi cunoscut-o, el este acela care v-a dat de veste că trăieşte pe insulă un nenorocit care trebuie salvat. Lui trebuie să-i mulţumesc că am devenit iarăşi om. Nu, nu-l voi uita niciodată!

Atunci s-a hotărât, spuse Cyrus Smith. Vom începe de îndată cercetările. Nu vom lăsa nici un colţ de insulă necercetat. Vom scotoci ungherele cele mai tainice şi

prietenul nostru necunoscut ne va ierta, înţelegând ce ne îndeamnă s-o facem.

Câteva zile, pionierii se îndeletniciră cu cositul fânului şi cu secerişul grâului. înainte de a porni aşa cum plănuiseră la cercetarea părţilor încă necunoscute ale insulei, ei socoteau că trebuiau făcute toate lucrările ce nu sufereau amânare. Era anotimpul în care se recoltau diferite legume provenite din răsadurile aduse de pe insula Tabor. Totul trebuia pus la adăpost. Din fericire, era loc destul la Casa de Granit. Toate produsele coloniei erau adunate acolo, aşezate cu chibzuială şi pe cât se părea la loc sigur. În mijlocul masivului de granit n-avea să le fie teamă de umezeală. Mai multe scobituri ce se aflau în coridorul de sus fură mărite fie cu târnăcopul, fie cu fulminant şi Casa de Granit deveni un antrepozit general, în care se păstrau proviziile, muniţiile, instrumentele şi uneltele, într-un cuvânt zestrea toată a coloniei.

Tunurile bricului erau nişte piese frumoase, din oţel turnat, pe care, în urma stăruinţelor lui Pencroff, le ridicară cu macaraua până la intrarea Casei de Granit; între ferestre făcură nişte deschizături, şi aşezară tunurile cu gurile, lor lucioase, căscate la marginea peretului de granit. De la înălţimea casei, gurile de foc vegheau asupra întregului golf al Uniunii, locul devenind astfel un mic Gibraltar. Orice vas ar fi pătruns în golf, în largul ostrovului, ar fi fost supus focului acestei baterii aeriene.

Domnule Cyrus, spuse într-o zi Pencroff, bateria noastră este gata. Ce-ar fi să încercăm cât de departe bate?

Crezi că e nevoie de aşa ceva? întrebă inginerul.

Mare nevoie, domnule Cyrus! Altfel de unde să ştim la ce depărtare putem trimite drăguţele de ghiulele cu care ne-am aprovizionat?

Să încercăm, Pencroff, răspunse inginerul. Dar sunt de părere să nu întrebuinţăm praful de puşcă, de care nu vreau să mă ating, ci piroxilul, care nu va lipsi niciodată.

Crezi că au să reziste tunurile la explozia piroxilul ui? întrebă reporterul, dornic să încerce bateria.

Cred că vor rezista. De altfel, vom fi prevăzători.

Inginerul avea toate motivele să fie mulţumit de tunuri. Erau din oţel şi se încărcau prin culată, suportând desigur o încărcătură mare şi având astfel o rază de acţiune foarte întinsă.

Se ştie că traiectoria unei ghiulele trebuie să fie cât mai întinsă, pentru ca proiectilul să cadă cât mai departe. Lucrul acesta se obţine imprimând ghiulelei o cât mai mare viteză iniţială.

De aceea, spuse Cyrus Smith, viteza iniţială este determinată de cantitatea de praf de puşcă folosită. Prin urmare, avem nevoie de tunuri fabricate dintr-un material rezistent şi oţelul este fără îndoială metalul cel mai potrivit. Tunurile noastre fiind fabricate din oţel bun, cred că vor rezista la presiunea gazelor, provocate de aprinderea piroxiluiui, şi ghiulelele vor bate departe.

O să ştim noi totul după ce le încercăm! spuse Pencroff.

Cele patru tunuri erau în bună stare. După ce le scoseseră din apă, marinarul le curăţase cu deosebită grijă. Ore întregi nu făcuse altceva decât să le frece, să le ungă, să le Instruiască şi să le cureţe mecanismul. Şi acum, tunurile păreau noi, tot atât de strălucitoare ca pe bordul unui vas.

În ziua de 8 noiembrie, în prezenţa tuturor membrilor coloniei, de lângă care nu lipseau nici Jup şi Top, cele patru tunuri fură încărcate pe rând. Le încărcară cu piroxil, ţinând seama că puterea lui explozivă este de patru ori mai mare decât a prafului de puşcă obişnuit, apoi aşezară şi proiectilele de formă eilindrică-conică.

Pencroff ţinea capătul fitilului, gata să-i dea foc.

La un semn al lui Cyrus Smith, ghiuleaua ţâşni din ţeava, îndreptându-se spre mare, trecu peste insula cea mică, pierzându-se în larg, la o depărtare greu de apreciat cu exactitate.

Al doilea tun fu îndreptat spre stâncile de la marginea capului Epavei şi proiectilul se sfărâmă de o stâncă la trei mile de Casa de GranitA doua lovitură fusese trasă de Harbert, care era foarte mândru că ţintise atât de bine. Dar Pencroff se simţi şi mai mândru de îndemânarea copilului său drag!

Al treilea proiectil fu îndreptat spre dunele care alcătuiau coasta de sud a golfului Uniunii; ghiuleaua căzu în nisip, la o depărtare de patru mile şi, după ce ricoşa, se pierdu în mare într-un nor de spumă.

La al patrulea tun, Cyrus Smith mări încărcătura, ca să-i încerce puterea maximă. Se traseră cu toţii la o parte, pentru a se feri de o eventuală explozie şi fitilul fu aprins de la distanţă, folosindu-se o sfoară lungă.

Răsuna o detunătură asurzitoare, dar tunul rezistă. Pionierii se repeziră la fereastră şi văzură proiectilul ciuntind în trecere stâncile de la capul Mandibulei, la o depărtare de cinci mile de Casa de Granit, şi pierzându-se apoi în golful Rechinului.

Ei, domnule Cyrus, strigă Pencroff, ale cărui urale păreau să se ia la întrecere cu detunăturile. Ce spuneţi de artileria noastră? N-au decât să se adune toţi piraţii Pacificului în faţa Casei de Granit. Nu va putea debarca niciunul fără voia noastră!

Crede-mă, Pencroff, răspunse inginerul, că m-aş lipsi cu plăcere de asemenea încercare.

Fiindcă veni vorba, reluă marinarul, ce ne facem cu cei şase nemernici care se plimbă pe insulă? Îi lăsăm să umble în voie prin pădurile şi lanurile noastre? Piraţii ăştia sunt nişte adevăraţi jaguari şi merită să-i vânezi ca pe fiare. Ce părere ai, Ayrton?

Ayrton şovăi să răspundă şi lui Cyrus Smith îi păru rău de întrebarea nesocotită a lui Pencroff. Fu foarte stingherit când Ayrton răspunse într-un târziu cu o voce sfioasă:

Şi eu am fost un jaguar dintr-ăştia, domnule Pencroff, aşa că n-am dreptul să vorbesc…

Se depărta apoi încet. Pencroff înţelesese.

Mare dobitoc mai sunt şi eu! strigă el. Sărmanul Ayrton! Cred totuşi că aici are dreptul să vorbească, ca şi oricare dintre noi…

Desigur, spuse Gédéon Spilett, dar rezerva aceasta îi face cinste şi se cuvine să respectăm acest sentiment al lui despre trecutul său trist…

Am înţeles, domnule Spilett, răspunse marinarul, şi n-o să se mai întâmple. Mai bine îmi muşc limba decât să-l mai mâhnesc pe Ayrton. Dar să revenim la întrebarea mea. Cred că bandiţii aceştia trebuie trataţi fără milă şi ar fi mai bine să curăţăm insula de ei.

Asta e părerea ta, Pencroff? întrebă inginerul, Bineînţeles.

Nu crezi că ar fi bine să constatăm mai întâi vreun act duşmănos din partea lor, înainte de a-i urmări fără milă?

Ce-au făcut nu v-ajunge? întrebă Pencroff, care nu înţelegea şovăielile inginerului.

Poate că se vor schimba, spuse Cyrus Smith, poate că se căiesc…

Să se căiască ei! strigă marinarul, dând din umeri.

Pencroff, gândeşte-te la Ayrton! spuse atunci Harbert, apucând mâna marinarului. Şi el s-a transformat, devenind un on cinstit!

Pencroff îşi privi tovarăşii, unul după altul. Nu şi-ar fi închipuit că propunerea lui ar putea fi întâmpinată cu atâtea şovăieli. Firea lui aspră nu-i îngăduia nici o cruţare faţă de aceşti tâlhari care debarcaseră pe insulă, ciracii lui Bob Harvey, nişte ucigaşi pe care îi socotea fiare, ce trebuiau stârpite fără nici un fel de remuşcare.

Ia te uită! strigă el. Toată lumea e împotriva mea! Vreţi să fiţi mărinimoşi cu nemernicii ăştia? Fie! Dar să nu ne pară rău!

Nu ne paşte nici o primejdie dacă umblăm cu băgare de seamă, spuse Harbert.

Hm! făcu reporterul, care nu se amestecase până atunci. Sunt şase şi bine înarmaţi. Dacă fiecare dintre ei se

ascunde într-un colt şi trage asupra unuia dintre noi, ajung repede stăpânii insulei.

De ce n-au făcut-o până acum? zise Harbert. Desigur, pentru că nu avea nici un rost s-o facă. De altminteri, şi noi suntem şase!

Bine! Bine! mormăi Pencroff, pe care nimic nu-l putea convinge să-şi schimbe părerea. Să-i lăsăm pe „bieţii oameni” să-şi vadă de treabă şi să nu ne mai gândim la ei!

Hai, Pencroff, spuse Nab, nu te arăta mai rău decât eşti! Sunt sigur că dacă nenorociţii ăia s-ar afla în faţa ta, în bătaia puştii tale, n-ai trage asupra lor…

Ba i-aş doborî ca pe nişte câini turbaţi, Nab, răspunse Pencroff rece, Pencroff, spuse inginerul, întotdeauna ai ţinut seama de părerile mele. N-ai vrea să ţii seama de ele şi în această împrejurare?

Voi face aşa cum spuneţi, domnule Smith, răspunse marinarul, cu jumătate de gură.

Dacă-i aşa, să aşteptăm şi să nu atacăm decât atunci când vom fi atacaţi.

Astfel, ei hotărâră – deşi Pencroff se arăta neîncrezător – că nu vor ataca bandiţii, dar că vor fi pregătiţi pentru orice eventualitate. La urma urmei, insula era mare şi mănoasă. Dacă vreo fărâmă de cinste mai dăinuia în sufletul lor, ticăloşii se mai puteau îndrepta. Interesul lor era să înceapă o viaţă nouă. De aceea, măcar din simplă omenie, pionierii trebuiau să aştepte. Ei ştiau că nu vor mai putea să umble de colo, colo în linişte şi fără griji. Până în clipa de faţă se păziseră numai de fiare, dar de acum înainte şase ocnaşi, dintre cei mai răi, trăiau pe insulă. Greu lucru – fără îndoială; şi alţi oameni, mai puţin curajoşi, s-ar fi temut de această primejdie.

Deocamdată, dreptatea nu era de partea lui Pencroff, ci de partea celorlalţi. Ce urma să fie mai târziu? Rămânea de văzut.

CAPITOLUL VI.

Planuri de expediţie. Ayrton la stână. O vizită la portul Balonului. Observaţiile făcute de Pencroff pe bordul corăbiei Bonadventure. Telegramă la stână. Ayrton nu răspunde. Plecarea. De ce nu funcţionează firul. O detunătură.

Preocuparea de căpetenie a pionierilor rămase însă explorarea întregii insule şi prin aceasta urmăreau acum, în primul rând, să descopere fiinţa misterioasă a cărei existenţă devenise neîndoielnică şi în al doilea rând să vadă ce deveniseră piraţii, unde sălăşluiau, ce fel de viaţă duceau şi la ce se puteau aştepta din partea lor, Cyrus Smith dorea să plece cât mai repede. Socotind însă că expediţia va dura mai multe zile, hotărârâră să transporte cu căruţa diferitele lucruri trebuitoare popasului în aer liber. Însă tocmai atunci, unul dintre onaggaşi era rănit la un picior şi astfel fură nevoiţi să amâne plecarea cu o săptămână. în cele din urmă stabiliră că vor putea porni negreşit în ziua de 20 noiembrie. Luna noiembrie corespunde în acele ţinuturi lunii mai din emisfera boreală. Se făcuse deci vreme frumoasă şi soarele trecând prin dreptul tropicului Capricornului, zilele erau foarte lungi. Prin urmare, nimic mai potrivit pentru o asemenea călătorie, care, chiar dacă nu-şi atingea ţinta, îngăduia totuşi pionierilor să descopere noi produse naturale şi să cerceteze pădurile Far-West-ului, care după cum ştim se întindeau până la capătul peninsulei Serpentine.

Cele nouă zile până la plecare le închinară diferitelor munci ce rămăseseră neisprăvite, pe platou.

De asemenea, trebuia ca Ayrton să se repeadă până la stână, ca să vadă de animale. Hotărârâră ca el să zăbovească acolo două zile şi să nu se întoarcă la Casa de Granit decât după ce le va fi pregătit nutreţ din belşug.

La plecare, Cyrus Smith îl întrebă dacă nu vrea să fie întovărăşit de vreunul dintre pionieri, căci acum nu se mai simţeau în siguranţă ca altădată.

Ayrton răspunse că n-are nevoie de ajutor şi că lui nu-i este frică de nimic. Mai spuse că dacă se va întâmpla ceva neobişnuit, la stână sau în împrejurimi, îi va înştiinţa de îndată printr-o telegramă.

Ayrton plecă deci în zorii zilei de 8 noiembrie, cu căruţa la care era înhămat un singur onaggas. Două ore mai târziu, soneria electrică vestea că găsise totul în ordine la stână, în ultimele două zile, Cyrus Smith adusese la îndeplinire un proiect, care avea să pună Casa de Granit pentru totdeauna la adăpost de atacuri neaşteptate. Dorea să ridice nivelul lacului în aşa fel, încât să camufleze cu totul gura fostei scurgeri, care fusese zidită şi era pe jumătate ascunsă printre ierburi. Nimic mai uşor! Ajungea să înalţe cu două, trei picioare nivelul apelor lacului, pentru a acoperi în întregime locul unde fusese canalul de scurgere.

Pentru a ridica nivelul apelor lacului, era destul să se construiască două stăvilare, unul pe râul Cascadei şi celălalt pe pârâul Glicerinei. Pionierii se aşternură toţi pe treabă şi muncind cu râvnă, ridicară nişte zăgazuri de şapte-opt picioare lungime şi de trei picioare lăţime, construite din blocuri de piatră, cimentate.

După terminarea lucrării, era greu de bănuit că la capătul sudic al lacului existase cândva un canal prin care se scurgeau apele.

Păstrară bineînţeles mica derivaţie prin care se scurgea apa trebuitoare rezervorului din Casa de Granit şi funcţionării ascensorului, îngrijindu-se ca ea să aibă un debit continuu. O dată ce se ridica ascensorul, locuinţa lor atât de confortabilă şi de sigură era pusă la adăpostul oricărei surprize şi oricărui atac.

Deoarece lucrarea fu gata destul de repede, Pencroff, Gédéon Spilett şi Harbert avură timp să se repeadă până la portul Balonului. Marinarul dorea să ştie dacă micul golf, în care era ancorată corabia lui, fusese călcat de ocnaşi.

— Domnii ăştia, spuse el, s-au aciuat tocmai pe coasta sudică. Dacă le-a dat în gând s-o ia de-a lungul ţărmului, mi-

e teamă să nu fi descoperit şi micul nostru port şi, în cazul acesta, nu mai dau doi bani pe vasul nostru!

Deoarece temerile marinarului erau destul de întemeiate, o vizită la portul Balonului era cât se poate de necesară.

În după-amiaza zilei de 10 noiembrie, marinarul şi tovarăşii lui porniră bine înarmaţi. Pencroff vârî, în văzul tuturor, câte două gloanţe în fiecare ţeava a puştii, dând din cap ameninţător, lucru ce nu prevestea nimic bun pentru oamenii sau „fiarele” ce-i vor ieşi în cale. Gédéon Spilett şi Harbert luară şi ei câte o puşcă şi îndată, după prânz, părăsiră toţi trei Casa de Granit.

Nab îi întovărăşi până la cotul râului Mercy, ridicând podeţul după trecerea lor. Călătorii trebuiau să-şi vestească întoarcerea printr-o împuşcătură şi, la auzul acestui semnal, Nab avea să restabilească legătura între cele două maluri.

Micul grup o apucă în direcţia portului de pe coasta sudică. Distanţa era doar de trei mile şi jumătate, totuşi, Gédéon Spilett şi tovarăşii săi o străbătură în două ore şi jumătate. Cercetară cu-de-amănuntul toată marginea pădurii, precum şi mlaştina Tadornelor. Nu găsiră nici o urmă a fugarilor, care, neştiind câţi locuitori are insula, se ascunseseră desigur într-un loc mai greu de descoperit.

Când ajunseră la destinaţie, Pencroff zări cu multă plăcere corabia ancorată la locul ei, în micul golf al portului. De altfel, portul Balonului era atât de bine ascuns între stâncile înalte, încât nu putea fi descoperit nici dinspre mare, nici dinspre uscat.

Mă bucur că ticăloşii n-au trecut încă pe aici, spuse Pencroff. Şerpilor de soiul ăsta le plac ierburile înalte, aşa că s-au ascuns prin pădurea Far-West Cu atât mai bine. Dacă ar fi pus mâna pe vasul nostru, adăugă Harbert, l-ar fi luat şi noi n-am mai fi putut merge în insula Tabor.

Într-adevăr, răspunse reporterul, şi drumul acela este foarte, necesar. Trebuie să lăsăm acolo un document care să indice situaţia insulei Lincoln şi noua reşedinţă a.lui Ayrton, căci în cazul că se întoarce yachtul scoţian, să ştie unde să vină.

Din fericire, vasul nostru e aici, domnule Spilett, răspunse marinarul, şi atât vasul, cât şi echipajul sunt gata de plecare.

Cred, Pencroff, că vom porni de îndată ce vom isprăvi cu expediţia în insulă. Poate că necunoscutul nostru, dacă îl vom găsi, ne va spune multe despre insulele Lincoln şi Tabor. Să nu uităm că el este fără îndoială autorul documentului şi că s-ar putea să ştie ceva şi despre întoarcerea yachtului.

Ei, drace! strigă Pencroff. Cine să fie şi omul ăsta? El ne cunoaşte pe noi, iar noi nu-l cunoaştem. Dacă nu este decât un simplu naufragiat, de ce se ascunde? Noi suntem oameni cumsecade şi tovărăşia oamenilor cumsecade e plăcută orişicui. Să fi venit aici de bună voie? Poate să părăsească insula când vrea? Se mai află aci? Să fi plecat…?

Tot vorbind, Pencroff, Harbert şi Gédéon Spilett se urcară în corabie şi se plimbau pe punte. Deodată, marinarul, care examina butucul în jurul căruia era înfăşurat odgonul ancorei, strigă:

Ce-o mai fi şi asta?

Ce s-a întâmplat? întrebă reporterul.

Nodul ăsta nu l-am făcut eu!

Şi Pencroff arătă o frânghie, care lega odgonul de butuc, împiedicându-l astfel să alunece.

Cum, nu l-ai făcut dumneata? întrebă Gédéon Spilett.

Nu! Pot să jur. E un nod simplu, şi eu fac nodul marinăresc.

Poate că te înşeli, Pencroff?

Nu mă înşel de loc afirmă marinarul. Lucrurile astea se fac după cum le-ai deprins, odată şi întotdeauna în acelaşi fel.

Atunci crezi că ocnaşii au trecut pe aici? întrebă Harbert.

Nu ştiu, răspunse Pencroff, dar ceea ce este sigur, e că ancora corăbiei a fost ridicată şi apoi aruncată din nou. Şi mai avem o dovadă: cablul a fost desfăşurat şi garnitura lui nu se mai află acolo unde am lăsat-o. Vă spun încă o dată că cineva s-a folosit de vasul nostru!

Dacă ocnaşii s-ar fi servit de el, l-ar fi jefuit sau ar fi fugit...

Să fugă?... Unde?... Spre insula Tabor?... răspunse Pencroff. Credeţi că ei s-ar aventura în larg pe un vas atât de mic?

De altfel, ar fi trebuit să ştie mai întâi de existenţa insulei, murmură Gédéon Spilett, În orice caz, sunt sigur că vasul a făcut un drum fără noi I.

Marinarul era atât de convins, încât nici Gédéon Spilett, nici Harbert nu-l putură contrazice. În orice caz, vasul se urnise din loc, de când îl adăpostise în golf. Pentru marinar nu exista nici un fel de îndoială; ancora fusese ridicată şi apoi aruncată din nou. Aceste manevre n-aveau nici un rost, dacă vasul n-ar fi făcut un drum.

Dar cum de nu l-am văzut trecând în larg? întrebă reporterul, care făcea presupunerile cele mai diferite.

Ei, domnule Spilett, îi răspunse marinarul, e de ajuns să pleci noaptea, cu un vânt bun în spate şi în două ore nu mai poţi fi zărit de pe insulă.

Bun, urmă Gédéon Spilett, dar mă mai întreb: de ce-au luat ocnaşii corabia noastră şi apoi de ce-au mai adus-o înapoi?

Domnule Spilett, răspunse marinarul, să trecem încă.un lucru pe lista întâmplărilor nelămurite şi să nu ne mai gândim. Deocamdată, bine că Bonadventure este aici. Dacă din nefericire ocnaşii pun mâna pe ea, s-ar putea să n-o mai găsim pe locul ăsta!

Atunci, Pencroff, spuse Harbert, poate că e mai bine să tragem vasul în faţa Casei de Granit?

Da şi nu, răspunse marinarul, sau mai bine zis nu. Gura râului Mercy nu este un loc bun pentru o corabie. Sunt prea mari valurile pe acolo.

Atunci s-o tragem pe nisip la poalele Căminului…?

Poate că… da… răspunse Pencroff. În orice caz de vreme ce tot părăsim Casa de Granit pentru un timp mai îndelungat, socot că vasul se află în mai multă siguranţă aci şi că am face bine să-l lăsăm pe loc, până când vom curăţi insula de ocnaşi.

Aceasta este şi părerea mea, spuse reporterul. Cel puţin dacă se strică vremea, va fi mai puţin primejduit aici, decât la gura râului.

Dar dacă vin din nou piraţii? întrebă Harbert. Atunci, băiete, răspunse Pencroff, ei tot îl vor căuta în altă parte dacă nu-l vor găsi aici şi, în lipsa noastră, nimic nu-i va împiedica să pună rnâna pe el! Hotărât, sunt de părerea domnului Spilett. Lăsăm vasul în portul Balonului. La întoarcere, dacă n-am curăţit insula de ocnaşi, cred însă că va fi mai bine să ţinem vasul sub ochii noştri până când nu ne vom mai teme de atacuri neplăcute.

Bine! S-o pornim! spuse reporterul.

Întorşi la Casa de Granit, Pencroff, Harbert şi Gédéon Spilett povestiră inginerului cele petrecute şi el încuviinţă în totul măsurile luate de ei. Mai mult, făgădui chiar marinarului să studieze posibilitatea construirii unui port artificial în apropierea Casei de Granit, pentru ca vasul să fie în permanenţă supravegheat de ei.

În aceeaşi seară, trimiseră o telegramă lui Ayrton, cu rugămintea de a aduce de la stână o pereche de capre, pe care Nab dorea să le aclimatizeze pe păşunile platoului. Lucru ciudat, Ayrton nu confirmă primirea telegramei, după cum obişnuia să facă. Inginerul se miră. Totuşi se putea ca Ayrton să nu fi fost la stână când telegrafiaseră sau chiar să fie în drum spre Casa de Granit. Trecuseră două zile de la plecarea lui şi rămăsese stabilit ca până în seara zilei de 10 noiembrie, sau cel mai târziu în dimineaţa de 11 noiembrie să se întoarcă acasă.

Pionierii îl aşteptară deci pe Ayrton; Nab şi Harbert căutau să fie mereu în apropierea podului, ca să-l coboare de

îndată ce tovarăşul lor va sosi.

Dar, până la zece seara, nici urmă de Ayrton. Hotărâră să trimită încă o telegramă, prin care să ceară un răspuns grabnic.

Soneria Casei de Granit rămase însă mută!

Pionierii deveniră foarte neliniştiţi. Ce să se fi întâmplat? Ayrton să nu mai fie la stână sau nu mai era liber? Era oare bine pentru ei să se ducă acolo în timpul nopţii? Discutară cu aprindere. Unii erau de părere să plece, alţii să rămână.

Dar, spuse Harbert, poate s-a întâmplat ceva cu aparatul electric, de aceea nu funcţionează?

Tot ce se poate, întări reporterul.

Să lăsăm totul pe mâine, spuse Cyrus Smith. Se poate ca Ayrton să nu fi primit telegrama noastră sau ca noi să n-o fi primit pe a lui.

Aşteptară până dimineaţa; se înţelege însă că erau foarte îngrijoraţi.

În zorii zilei, Cyrus Smith telegrafie din nou, fără să primească răspuns.

Făcu încă o încercare; nici un răspuns.

Haideţi la stână! strigă el.

Înarmaţi până în dinţi! adăugă Pencroff.

Totodată hotărâră să nu lase casa singură, aşa că Nab rămase la Casa de Granit. El trebuia să-şi însoţească prietenii până la pârâul Glicerinei, să ridice podul şi apoi să pândească, ascuns după un copac, întoarcerea lor sau a lui Ayrton.

Dacă se iveau piraţii, el trebuia să încerce să-i oprească cu focuri de armă şi dacă nu izbutea, urma să se adăpostească în Casa de Granit, unde se afla în deplină siguranţă, dacă ridica ascensorul.

Cyrus Smith, Gédéon Spilett, Harbert şi Pencroff voiau să se ducă de-a dreptul la stână. Dacă nu-l găseau pe Ayrton, erau hotărâţi să cerceteze împrejurimile.

La şase dimineaţa, inginerul şi cei trei tovarăşi ai săi trecură pârâul Glicerinei şi Nab se aşeză la pândă pe malul

stâng al apei, la adăpostul unei mici teşituri, ascunsă de conifere uriaşe.

Lăsând în urmă platoul Grande-Vue, pionierii luară de îndată drumul stânei. Purtau puşti şi erau gata să tragă la cea mai mică mişcare. Carabinele şi puştile erau încărcate cu gloanţe.

De o parte şi de alta a drumului creşteau desişuri mari, în care uşor se puteau ascunde răufăcători înarmaţi, ceea ce însemna că locul era foarte primejdios.

Pionierii mergeau repede, fără să vorbească. Top alerga în faţa lor, zbenguindu-se pe drum sau intrând din când în când în pădure, dar fără să dea semne de nelinişte. Oamenii aveau toată încrederea în credinciosul lor câine, fiind siguri că lătratul lui avea să le vestească de îndată orice semne de primejdie.

Pe drum, Cyrus Smith şi tovarăşii săi controlau firul telegrafic, care lega stâna de Casa de Granit. Făcuseră două mile, fără să găsească nici o stricăciune. Stâlpii erau în stare bună, izolatoarele intacte şi firul bine întins. Totuşi, la un moment dat, inginerul observă că firul se lasă şi într-adevăr, ajunşi la stâlpul nr. 74, Harbert, care păşea în fruntea grupului, strigă:

Firul e rupt!

Tovarăşii grăbiră pasul şi-l ajunseră pe băiat.

Stâlpul zăcea de-a curmezişul drumului. Firul era rupt ceea ce explica pe deplin tăcerea lui Ayrton, de vreme ce legătura dintre stână şi Casa de Granit era întreruptă.

Stâlpul ăsta n-a fost trântit de vânt, observă Pencroff.

Nu, spuse Gédéon Spilett. Pământul a fost scormonit la baza stâlpului, care a fost smuls de mână de om.

Şi firul a fost rupt, adăugă Harbert, arătând cele două capete ale sârmei, care se vedeau că fuseseră rupte.

Ruptura e făcută de curând? întrebă Cyrus Smith.

Da, răspunse Harbert, asta e sigur.

La stână. Haidem iute la stână! strigă marinarul.

Pionierii se aflau la jumătatea drumului dintre Casa de Granit şi stână, şi mai aveau de făcut două mile şi jumătate. O luară la fugă.

Se temeau să nu se fi întâmplat o nenorocire Se putea Să fi telegrafiat Ayrton şi ei să nu fi primit nimic din cauza ruperii cablului. Ceea ce îi neliniştea mai mult era faptul că Ayrton, care făgăduise să se întoarcă în ajun, nu se arătase nici până acum. Legătura dintre stână şi Casa de Granit nu fusese degeaba întreruptă şi cine altcineva decât ocnaşii ar fi avut vreun interes s-o facă?

Pionierii alergau cât îi ţineau picioarele, cu inima strânsă de nelinişte. începuseră să-şi îndrăgească sincer noul lor tovarăş. Aveau să-l găsească oare ucis de mâna acelora cărora le fusese şef?

În curând, ajunseră la braţul Pârâlui Roşu, care străbătea păşunile. încetiniră pasul, pentru a nu fi prea obosiţi în momentul în care poate că ar fi fost nevoie să se lupte. Ridicară piedica la arme, pândind fiecare desiş de pe marginea pădurii, iar Top mârâia într-un fel care nu prevestea nimic bun.

În sfârşit, printre copaci zăriră gardul stânii, care nu purta nici o urmă de violenţă. Poarta era închisă ca de obicei. în stână domnea o tăcere adâncă. Nu se auzea nici behăitul muflonilor, nici vocea lui Ayrton.

Să intrăm, spuse Cyrus Smith. Şi inginerul înainta primul, în timp ce tovarăşii săi stăteau la pândă, în spatele lui, cu puştile pregătite.

Cyrus Smith ridică ivorul uşii şi era cât p-aci s-o deschidă, când Top începu să latre cu furie. Peste gard trosni o detunătură, urmată de un ţipăt de durere…

Harbert zăcea la pământ, lovit de un glonte.

CAPITOLUL VII.

Reporterul şi Pencroff la stână. Transportarea lui Harbert. Deznădejdea marinarului. Reporterul şi inginerul se consultă. Tratamentul. Clipe de speranţă. Cum să-l prevină pe Nab? Un sol credincios şi sigur. Răspunsul lui Nab.

Auzind ţipătul băiatului, Pencroff aruncă puşca şi se repezi la Harbert, strigând:

Ne-au omorât copilul! Copilul meu! L-au ucis! Cyrus Smith şi Gédéon Spilett se repeziră şi ei; reporterul se plecă să asculte dacă inima bietului copil mai bătea.

Trăieşte, spuse el. Dar trebuie transportat…

Unde? La Casa de Granit e cu neputinţă, răspunse inginerul.

La stână, atunci! strigă Pencroff.

O clipă, spuse Cyrus Smith.

Făcu un salt spre stânga, ca să ocolească ţarcul. Pe neaşteptate se pomeni cu un ocnaş în faţă, care trase în el, străpungându-i cu un glonte pălăria. Dar peste câteva secunde, ticălosul căzu înjunghiat în inimă de pumnalul lui Cyrus Smith, mai înainte de a fi avut timp să tragă un al doilea foc.

În acelaşi timp, Gédéon Spilett şi marinarul săriră peste gard, dărâmară proptelele care ţineau poarta închisă pe dinăuntru, se repeziră în casă, pe care o găsiră goală, şi peste câteva minute, sărmanul Harbert era întins în patul lui Ayrton.

Nu trecu mult şi sosi şi Cyrus Smith.

Văzându-l pe Harbert în nesimţire, marinarul fu cuprins de o grozavă durere. Plângea în hohote şi se lovea cu pumnii în cap. Nici inginerul, nici reporterul nu erau în stare să-l liniştească. Ei înşişi erau copleşiţi de emoţie şi nu izbuteau să vorbească.

Totuşi, făcură tot ce le stătea în putinţă ca să smulgă din ghearele morţii pe bietul copil, care se părea că intrase în agonie. Gédéon Spilett, care trecuse prin multe în viaţa lui, avea câteva noţiuni de medicină. Ştia câte ceva din toate şi în multe împrejurări fusese silit să îngrijească răni pricinuite de tot felul de arme. Ajutat de Cyrus Smith, făcu tot ce-i era posibil ca să uşureze starea lui Harbert. Îi neliniştea, mai ales, starea de apatie în care se afla

bolnavul, stare datorită fie pierderii de sânge, fie unei comoţii, dacă din întâmplare glonţul lovise cu putere un os.

Harbert era foarte palid şi pulsul lui era atât de slab încât Gédéon Spilett nu-l simţea bătând decât la intervale mari, ca şi când ar fi fost pe cale să se oprească, în acelaşi timp, băiatul îşi pierduse cunoştinţa – toate simplome destul de grave.

Îi dezveliră pieptul şi, după ce spălară sângele cu apă rece, văzură şi rana. Era o deschizătură ovală, între a treia şi a patra coastă. Pe acolo intrase glontele.

Cyrus Smith şi Gédéon Spilett întoarseră copilul, care scoase un geamăt atât de slab, încât se părea că-şi dă sufletul.

O altă rană însângera spatele lui Harbert şi glontele care îl lovise căzu din ea.

Slavă domnului! spuse reporterul, glontele n-a rămas în trup şi deci nu vom fi nevoiţi să-l extragem.

Dar inima?… întrebă Cyrus Smith.

Inima n-a fost atinsă, altfel Harbert ar fi murit.

A murit! răcni Pencroff care nu auzise decât ultimul cuvânt al reporterului.

Nu, Pencroff,. răspunse Cyrus Smith. Nu! N-a murit, îi simt pulsul. Adineauri a gemut. Dar te rog, spre binele copilului tău, linişteşte-te. Avem nevoie de mult sânge rece. Nu-ţi pierde capul, dragul meu.

Pencroff tăcu şi lacrimi mari prinseră a-i luneca pe obraji.

Gédéon Spilett încercă să-şi adune amintirile şi să procedeze cu metodă. Fără îndoială, glontele intrat prin piept ieşise prin spate. Dar ce străpunsese glontele în drumul lui? Ce organe atinsese? Nici un chirurg de profesie n-ar fi putut să se pronunţe atât de curând şi cu atât mai puţin reporterul.

El ştia un singur lucru: trebuia să evite şi să combată inflamaţiile locale şi febra ce se puteau ivi de pe urma acestei răni, care i-ar fi primejduit viaţa băiatului. Dar cu ce mijloace să împiedice inflamarea? Mai ştia că trebuie să

panseze cât mai repede cele două răni, fără să mai provoace altă scurgere de sânge, căci şi aşa Harbert era foarte slăbit din pricina hemoragiei puternice.

Reporterul spălă cele două răni cu apă rece. Harbert fu culcat pe partea stângă şi trebuia menţinut în această poziţie.

Nu trebuie să se mişte, spuse Gédéon Spilett. Se aha în poziţia cea mai bună, pentru ca cele două răni să se poată vindeca în voie, şi are nevoie de odihnă desăvârşită.

Cum? Nu-l putem transporta la Casa de Granit? întrebă Pencroff.

Nu, Pencroff, răspunse reporterul.

Gédéon Spilett cercetă din nou, cu multă grijă, starea bolnavului. Harbert era aşa de palid, încât reporterul se îngrijoră.

Cyrus, spuse el, eu nu sunt medic… şi sunt într-o cumpănă teribilă. Trebuie să mă ajuţi cu sfaturile şi cu experienţa dumitale!

Linişteşte-te, dragul meu, răspunse inginerul, strângând mâna reporterului. Păstrează-ţi sângele rece… Gândeşte-te la un singur lucru: trebuie să-l salvăm pe Harbert!

Aceste cuvinte îl liniştiră oarecum pe Gédéon Spilett care se lăsase o clipă copleşit de deznădejde, uitând de răspunderea ce-i revenea. Se aşează pe pat. Cyrus Smith rămase în picioare. Pencroff îşi rupsese cămaşa şi cu gesturi maşinale pregătea feşi pentru bandaje.

Gédéon Spilett îi explică lui Cyrus Smith că, după părerea lui, trebuiau să oprească mai întâi cu orice preţ hemoragia, fără să închidă totuşi cele două plăgi şi fără să provoace cicatrizarea lor imediată, deoarece glontele străbătuse toracele şi trebuia evitată acumularea puroiului în interior.

Cyrus Smith fiind de aceeaşi părere, hotărâră să panseze ambele răni, fără să încerce să le închidă imediat. Din fericire, marginile rănilor nu se lipiseră încă şi nu era nevoie de nici o intervenţie.

Dar ce mijloc aveau ei la îndemnă pentru a combate infecţia? Un asemenea mijloc îl pusese chiar natura la îndemâna lor: era apa rece, leacul cel mai puternic împotriva inflamaţiilor, agentul terapeutic cel mai eficace, în cazurile grave, întrebuinţat de toţi medicii. Apa rece mai avea avantajul că lăsa rana în repaus absolut, izolând-o, în primele zile, de contactul cu aerul.

Astfel gândiră Gédéon Spilett şi Cyrus Smith şi judecata lor sănătoasă îi ajută să procedeze ca cei mai buni chirurgi. Aşezară pe rănile bietului Harbert comprese de pânză pe care le stropeau într-una cu apă rece.

Marinarul aprinsese focul în bucătărie şi găsise în casă tot ce le trebuia. Plantele medicinale, pe care chiar băiatul le culesese pe malurile lacului Grant, slujiră la prepararea unor ceaiuri răcoritoare, îndulcite cu zahăr de arţar, pe care bolnavul le înghiţi fără să-şi dea seama. Avea temperatură şi toată ziua şi noaptea următoare trecură fără ca el să-şi fi venit în fire. Viaţa pâlpâia slab în trupul rănitului.

Dar a doua zi, Cyrus Smith şi tovarăşii săi prinseră oarecare nădejde. Harbert îşi veni în fire. Deschise ochii şi îi recunoscu pe Cyrus Smith, pe reporter, pe Pencroff. Rosti chiar două, trei cuvinte. Nu ştia ce se petrecuse. Îi povestiră totul şi Gédéon Spilett îl rugă să stea liniştit, spunându-i că viaţa nu-i e în prirnejdie şi că rănile i se vor cicatriza în câteva zile. De allfel, Harbert aproape n-avea dureri şi apa rece împiedica inflamarea rănilor. Totul decurgea în mod normal, temperatura părea că nu se va urca, îndreptăţindu-i să spere că rana atât de gravă nu va avea urmări fatale. Pencroff începuse să se liniştească. Se purta ca o soră de caritate sau ca o mamă care veghează la căpătâiul copilului ei.

Harbert aţipi din nou, dar somnul lui părea mai liniştit.

Mai spuneţi-mi o dată că n-aţi pierdut speranţa, domnule Spilett! spuse Pencroff. Mai spuneţi-mi o dată că-l veţi salva pe Harbert!

Da, îl vom salva! răspunse reporterul. Rana este gravă, se poate chiar să fi străpuns plămânul, dar nu moare omul dintr-un plămân găurit.

Să dea dumnezeu! răspunse Pencroff. Bineînţeles, că în douăzeci şi patru de ore de când se aflau la stână, pionierii nu se gândiseră decât la Harbert. Nu fuseseră preocupaţi nici de posibilitatea întoarcerii ocnaşilor, nici de măsurile ce trebuiau luate pentru viitor.

Dar în ziua aceea, în timp ce Pencroff veghea la căpătâiul bolnavului, Cyrus Smith şi reporterul discutară despre toate aceste lucruri.

Începură prin a cutreiera stâna. Nici o urmă de Ayrton. Să se fi lăsat târât din nou de foştii lui complici? Să fi fost surprins de ei la stână? Să fi luptat şi să fi fost răpus în luptă? Acesta părea să fie adevărul. În clipa în care Gédéon Spilett sărise gardul, el zărise pe unul dintre ocnaşii, care, încolţit de Top, o luase la fugă spre povârnişul de sud al muntelui Franklin. Era unul dintre ticăloşii aflaţi în barca ce se sfărâmase de stânci, la gura râului. Găsiseră şi cadavrul celui răpus de pumnalul lui Cyrus Smith şi se convinseseră că era tot din banda lui Bob Harvey.

Stâna nu suferise nici un fel de stricăciune. Porţile erau închise şi animalele nu putuseră să fugă spre pădure. Nu găsiră nici o urmă de luptă şi nici o stricăciune în casă sau pe afară. Numai muniţiile pe care le avusese Ayrton dispăruseră o dată cu el.

Nenorocitul, trebuie să fi fost luat pe neaşteptate, spuse Cyrus Smith, şi fiindcă nu era un om, care să se lase doborât cu una cu două, o fi fost răpus.

Da, de asta mă tem şi eu I răspunse reporterul. Ocnaşii trebuie să se fi instalat apoi la stână, unde au găsit de toate, şi au rupt-o desigur la fugă atunci când ne-au văzut pe noi. Sunt sigur că în clipa aceea Ayrton – mort sau viu – nu mai era aici.

Va trebui să răscolim pădurea, spuse inginerul, şi să curăţim insula de tâlharii ăştia. Avea dreptate Pencroff,

când spunea că trebuie ucişi ca fiarele. Nu mai cădeau toate nenorocirile astea pe capul nostru!

Da, răspunse reporterul, acum avem tot dreptul să fim fără milă!

Totuşi, spuse inginerul, suntem siliţi să mai aşteptăm câtva timp şi să rămânem la stână până în clipa în care vom putea transporta băiatul fără nici o primejdie la Casa de Granit.

Dar Nab? întrebă reporterul.

Nab este în siguranţă.

Şi dacă, îngrijorat de lipsa noastră îndelungată, încearcă să vină până aici?

Nu trebuie să vină! răspunse repede Cyrus Smith. Au să-l omoare pe drum!

Dar e mai mult ca sigur că va încerca să vină!

Ce bine ar fi dacă ar funcţiona telegraful! Am putea să-i dăm de veste! Dar acum e cu neputinţă. Şi nici nu putem să-l lăsăm aici pe Harbert numai cu Pencroff… Ştii ce? Mă duc singur la Casa de Granit.

Nu, nu, Cyrus! răspunse reporterul. N-ai dreptul să faci aceasta. Ticăloşii aceia stau cu siguranţă la pândă în pădure şi dacă pleci vom suferi două nenorociri în loc de una.

Dar Nab? repetă inginerul. N-are nici o ştire de la noi de douăzeci şi patru de ore. Sunt sigur că va veni!

Şi cum nu ştie nici ce s-a întâmplat, răspunse Gédéon Spilett, va fi atacat…!

Nu există nici un mijloc să-i dăm de veste?

În timp ce inginerul se gândea, privirile sale căzură asupra lui Top, care se plimba de colo până colo, parcă ar fi spus: „Dar ce, eu nu sunt aici?”

Top! strigă Cyrus Smith.

Animalul alergă în goană spre stăpânul său.

Da, Top se va duce, spuse reporterul, care înţelesese totul. Top va trece pe unde noi n-am putea trece. El va duce la Casa de Granit veşti de la stână şi ne va aduce ştirile de la Casa de Granit!

Repede! răspunse Cyrus Smith. Repede! Gédéon Spilett rupse o filă din carnet şi scrise pe ea următoarele rânduri: „Harbert rănit. Ne aflăm la stână. Fii cu băgare de seamă. Nu părăsi Casa de Granit. Sunt ocnaşi prin împrejurimi? Răspunde prin Top.”

Deşi foarte scurt, biletul cuprindea tot ce trebuia să ştie Nab şi totodată întreba tot ce doreau să afle pionierii.

Fu legat de zgarda lui Top, aşa ca să se vadă.

Top! Top! Căţelul meu! spuse inginerul, mângâindu-l. Nab, Top! Nab! Du-te! Du-te!

Auzind aceste cuvinte, Top sări în sus. înţelesese tot ce i se cerea. Cunoştea bine drumul şi putea să-l străbată în mai puţin de jumătate de ceas, alergând prin ierburi sau pe sub marginea pădurii, unde nu putea fi zărit, trecând pe acolo pe unde nici inginerul, nici reporterul nu puteau să treacă fără a-şi pune viaţa în primejdie.

Inginerul deschise poarta stânei, repetând: „Nab! Top! Nab!”, în timp ce arăta în direcţia Casei de Granit.

Top dădu buzna afară, făcându-se nevăzut.

Are să ajungă! spuse reporterul.

Da! şi fără îndoială se va întoarce.

Cât o fi ceasul? întrebă Gédéon Spilett.

E zece.

Peste un ceas poate fi înapoi. Să aşteptăm.

Poarta stânei fu închisă din nou. Inginerul şi reporterul intrară în casă. Harbert dormea adânc. Pencroff umezea mereu compresele. Gédéon Spilett, văzând că n-are nimic de făcut, începu să pregătească ceva de mâncare, supraveghind gardul sprijinit de poalele muntelui, de unde putea să se ivească vreun duşman.

Pionierii aşteptau destul de îngrijoraţi întoarcerea lui Top. înainte de unsprezece, inginerul şi reporterul se aşezară în dosul porţii, ţinându-şi carabinele pregătite şi gata să deschidă poarta la primul lătrat al câinelui. Erau siguri că Nab va trimite câinele de îndată ce va citi biletul, Aşteptară

vreo zece minute, când deodată răsună o detunătură, urmată de lătrături puternice.

Inginerul deschise poarta şi, zărind un norişor de fum la o sută de paşi în pădure, trase un foc într-acolo.

În aceeaşi clipă, Top sări înăuntru şi poarta fu repede închisă.

Top! Top! strigă inginerul, luându-i capul frumos între mâini.

De zgardă era legat un bilet şi Cyrus Smith citi câteva cuvinte, scrise cu stângăcie de Nab: „Nu stat piraţi în jurul Casei de Granit. Nu mă mişc de aici. Bietul Harbert.”

CAPITOLUL VIII.

Ocnaşii în jurul stânei. Aşezare vremelnică. Tratamentul lui Harbert continuă. Primele mulţumiri ale lui Pencroff. Întoarcerea în trecut. Viitorul. Ce gândeşte Cyrus Smith.

Prin urmare, ocnaşii stăteau încă la pândă în jurul stânei, hotărâţi să-i ucidă unul după altul. Pionierii trebuiau să-i stârpească ca pe nişte fiare sălbatice. Se cădea totuşi să procedeze cu multă băgare de seamă, căci situaţia era prielnică ocnaşilor; ei vedeau fără ca să fie văzuţi, puteau să surprindă pionierii printr-un atac brusc, fără ca să poată fi surprinşi la rândul lor, Cyrus Smith potrivi lucrurile în aşa fel, încât să poată locui la stâna destul de bine aprovizionată pentru câtva timp. Casa lui Ayrton avea tot ce trebuie şi ocnaşii nu avuseseră timp s-o jefuiască. Se părea, după cum socotea reporterul, că lucrurile trebuie să se fi întâmplat cam aşa: cei şase ocnaşi debarcaţi pe insulă o luaseră de-a lungul litoralului în partea de sud, până la peninsula Serpentinei. Neavând chef să se aventureze în pădurile Far-West-ului, urcaseră firul Cascadei, până ce ajunseseră la poalele muntelui Franklin, unde era şi firesc să-şi caute adăpost, şi descoperiseră stâna, pe atunci nelocuită. Se instalaseră pesemne acolo, aşteptând momentul potrivit ca să-şi îndeplinească planurile lor mişeleşti. Sosirea lui Ayrton îi luase pe neaşteptate. Izbutiseră totuşi să pună mâna pe bietul om şi… restul se putea ghici uşor.

Acum, ocnaşii, în număr de cinci, dar bine înarmaţi cutreierau pădurea, în care nimeni nu s-ar fi putut aventura fără să se expună atacurilor lor prin surprindere, cărora nu li s-ar fi putut împotrivi.

Să aşteptăm! Altceva nu e de făcut repeta Cyrus Smith. Îndată ce Harbert se însănătoşeşte, vom cutreiera toată insula şi vom isprăvi cu ocnaşii. Va fi şi acesta unul din scopurile marii noastre expediţii, ca şi…

aflarea ocrotitorului nostru misterios, adăugă Gédéon Spilett, întregind cuvintele inginerului. Trebuie să recunoşti, dragă Cyrus, că de data asta ajutorul lui ne-a lipsit în clipa în care am fi avut cea mai mare nevoie de el!

Cine ştie! răspunse inginerul.

Ce vrei să spui cu asta? întrebă reporterul.

Că încercările noastre încă nu s-au isprăvit, dragă Spilett, şi că mă tem că va mai avea prilejul să ne ajute cu atotputernicia lui. Dar nu de asta e vorba acum. Viaţa lui Harbert e mai presus de orice.

Aceasta era grija cea mai chinuitoare a pionierilor. Mai trecură câteva zile şi, din fericire, starea băiatului nu se înrăutăţi. Apa rece, mereu schimbată, împiedicase inflamarea rănilor şi se părea că sulful pe care-l conţinea, deoarece izvora de la poalele vulcanului, ajuta la cicatrizarea rănilor. Nu mai supurau atât de mult şi, mulţumită îngrijirilor primite, Harbert îşi revenea cu încetul, iar temperatura începea să-i scadă. Din păcate însă nu mânca mai nimic şi astfel se explica slăbiciunea lui. Ceaiurile întăritoare însă nu-i lipseau, iar repausul absolut îi făcea bine.

Cyrus Smith, Gédéon Spilett şi Pencroff învăţară să-l panseze cu multă îndemânare pe tânărul rănit. Toată rufăria locuinţei fusese prefăcută înfeşi. Rănile lui Harbert, acoperite cu comprese, nu erau legate prea strâns, ca să se poată cicatriza, fără să se provoace inflamaţii. Reporterul făcea pansamentele cu multă grijă. El le spunea tovarăşilor

săi un lucru cunoscut de toţi medicii: că este mai greu să pansezi bine, decât să operezi bine.

Peste zece zile, Harbert se simţi mult mai bine. începu să mănânce câte ceva. Obrajii îi erau mai puţin palizi şi ochii lui blânzi zâmbeau celor care îl îngrijeau. Vorbea şi el câte puţin, cu toate că Pencroff îşi dădea toate silinţele să-l împiedice, îndrugându-i într-una tot felul de poveşti, care de care mai grozave. Harbert îl întrebase ce este cu Ayrton, mirându-se că nu-l vede. Îl credea la stână. Dar marinarul, dorind să-l cruţe de orice supărare, îi spuse că Ayrton s-a dus la Nab ca să apere Casa de Granit.

Ei, spunea el, ce părere ai acum despre piraţi? Iată nişte indivizi care nu mai au dreptul să fie cruţaţi! Şi domnul Smith, care voia să-i ia cu binişorul! Am să-i iau eu cu binişorul, dar cu gloanţe, care au să le vină de hac!

N-au mai dat nici un semn de viaţă? întrebă Harbert.

Nu, dragul meu, dar lasă că-i găsim noi. Când te vei face bine, vom vedea noi dacă nemernicii ăştia, care ştiu să lovească pe la spate, îndrăznesc să ne atace din faţă.

Sunt încă foarte slab, dragă Pencroff!

Lasă că te întăreşti tu, încetul cu încetul! Crezi că-i mare lucru un glonte în piept? O glumă! Am cunoscut eu altele şi mai rele şi după cum vezi mă simt destul de bine!

Lucrurile păreau să meargă bine şi dacă nu se ivea vreo complicaţie, Harbert putea fi socotit vindecat.

Aşa cum mai procedaseră şi în alte împrejurări, pionierii făcuseră apel şi în această împrejurare la logica şi bunul lor simţ şi ca întotdeauna izbutiseră să iasă din încurcătură, datorită cunoştinţelor lor generale. Ar fi putut însă interveni împrejurări, în care toate cunoştinţele lor să nu le fie de nici un folos. Şi erau singuri pe insulă! În sânul marii comunităţi omeneşti, oamenii se completează unii pe alţii, se ajută. Cyrus Smith ştia prea bine acest lucru şi se întreba uneori dacă nu le mai era dat să cunoască şi alte încercări, pe care poate nu vor fi în stare să le biruie!

De altfel, i se părea că el şi cu tovarăşii săi, până atunci atât de fericiţi, intraseră într-o perioadă grea. De doi ani şi jumătate, de când fugiseră din Richmond, totul mersese bine. Natura le pusese la îndemână pe insulă belşug de minerale, plante şi animale, iar cunoştinţele lor le fuseseră de mare ajutor, pentru a folosi din plin aceste bogăţii. Bunăstarea coloniei fusese, desăvârşită, nu le lipsea nimic şi, în unele împrejurări grele, o forţă necunoscută le venise în ajutor!… Dar totul avea un sfârşit!

Cyrus Smith avea simţământul că împrejurările începeau să le fie potrivnice.

Într-adevăr, în apele insulei se ivise un vas de piraţi şi, cu toate că vasul fusese distrus în chip…miraculos, scăpaseră totuşi şase ticăloşi. Nemernicii izbutiseră să se furişeze pe insulă şi cinci dintre ei chiar trăiau, fără ca pionierii să-i poată prinde. Ayrton fusese cu siguranţă ucis de ocnaşii înarmaţi cu” puşti şi, la prima ciocnire dintre pionieri şi bandiţi, Harbert căzuse lovit aproape mortal de gloanţele lor. Să fi fost oare acestea primele lovituri încercate de grupul lor? Iată întrebarea pe care şi-o punea inginerul şi pe care o repeta adesea reporterului. Şi amândurora li se părea că ajutorul necunoscutului, care venise la timp de atâtea ori, nu se arătase de astă dată. Misteriosul personaj, a cărui existenţă era de netăgăduit, părăsise oare insula? Se prăpădise oare şi el?

La aceste întrebări, pionierii nu găseau răspuns. Dar Cyrus Smith şi tovarăşii săi nu erau oameni care să cadă uşor pradă deznădejdii. Dimpotrivă, ei priveau lucrurile în faţă, cercetau toate cele ce se iveau, erau pregătiţi pentru orice greutate, înfruntau dârzi şi neclintiţi viitorul şi, dacă vreo nenorocire trebuia să-i lovească, aveau s-o întârnpine ca nişte oameni pregătiţi şi care ştiau să lupte.

CAPITOLUL IX.

Nu sunt ştiri de la Nab. Propunerea lui Pencroff şi a reporterului nu e primită. Gédéon Spilett face câteva

incursiuni. O bucăţică de stofă. O ştire. Plecare grabnică. Sosirea pe platoul Grande-Vue.

Tânărul bolnav era în convalescenţă şi îi mergea bine. Un singur lucru mai doreau: să prindă puteri ca să-l poată transporta la Casa de Granit. Oricât de bine orânduită şi aprovizionată era locuinţa de la stână, ea nu avea confortul Casei de Granit. Afară de aceasta, nu se simţeau acolo atât de siguri şi trăiau sub veşnica ameninţare a unui atac al ocnaşilor. Dincolo, dimpotrivă, în mijlocul masivului de piatră, nu aveau de ce să le fie teamă şi orice încercare împotriva lor era sortită să dea greş. Aşteptau deci cu nerăbdare clipa în care Harbert va putea fi transportat şi erau hotărâţi s-o facă, deşi drumul prin pădurea Jacamarului era foarte greu.

N-aveau nici o ştire de la Nab, dar nu erau îngrijoraţi în privinţa lui. Curajosul tânăr,. bine ascuns în adâncul Casei de Granit, nu putea fi luat prin surprindere. Top nu mai fusese trimis, căci nu avea rost să expue credinciosul lor câine unei împuşcături, lipsindu-i astfel de un ajutor de neînlocuit.

Aşteptau deci, cu toate că pionierii ar fi dorit să fie cu toţii împreună la Casa de Granit. Inginerul îşi dădea seama că această despărţire a forţelor lor folosea mult piraţilor. De la dispariţia lui Ayrton, ei nu mai erau decât patru pionieri împotriva a cinci piraţi, căci pe Harbert nu se puteau bizui încă. Bietul băiat se necăjea grozav, ştiind câte încurcături le pricinuise.

La 29 noiembrie, Cyrus Smith, Gédéon Spilett şi Pencroff, folosindu-se de un moment când Harbert aţipise, se sfătuiră asupra felului în care aveau să lupte pe viitor împotriva ocnaşilor.

Dragii mei, spuse reporterul, după ce vorbiseră de faptul că nu puteau intra în legătură cu Nab, cred, ca şi voi, că a te aventura în afara stânei înseamnă să primeşti o împuşcătură fără să poţi răspunde. Nu sunteţi de părere că

singurul lucru potrivit ar fi să declarăm război făţiş acestor ticăloşi?

La asta mă gândeam şi eu, răspunse Pencroff. Noi nu suntem oameni care să ne speriem de un glonte şi, în ceea ce mă priveşte pe mine, dacă domnul Cyrus îmi dă voie, sunt gata să mă reped în pădure. Ce dracu! Doar n-oi fi mai prejos decât ei!

Ai lupta singur împotriva a cinci bandiţi? întrebă inginerul.

M-aş duce şi cu cu Pencroff, spuse reporterul, şi amândoi, bine înarmaţi, împreună cu Top…

Dragă Spilett şi tu, Pencroff, spuse Cyrus Smith, să privim lucrurile în faţă. Dacă ocnaşii s-ar afla într-un loc al insulei cunoscut de noi şi dacă ar fi vorba să-i scoatem de acolo, aş înţelege un atac direct. Dar mă tem că, dimpotrivă, lucrurile stau altfel, încât atacul va porni din partea lor.

Ei, domnule Cyrus, strigă Pencroff, gloanţele nu-şi nimeresc întotdeauna ţinta.

Glontele care l-a lovit pe Harbert şi-a nimerit ţinta, răspunse inginerul. De altfel, dacă părăsiţi amândoi stâna, rămân singur ca s-o apăr. De unde ştiţi că ocnaşii nu vă vorvedea plecând şi, după ce vă vor lăsa să intraţi în pădure, nu se vor folosi de lipsa voastră ca să atace stâna, unde vor şti că nu se mai află decât un singur om şi un copil rănit?

Aveţi dreptate, domnule Cyrus, răspunse Pencroff, plin de mânie neputincioasă, aveţi dreptate. Ei vor face totul pentru a pune din nou nuna pe stână, ştiind-o bine aprovizionată! Şi singur nu le puteţi ţine piept! Ah! Dacă am fi la Casa de Granit!

Dacă am fi la Casa de Granit, răspunse inginerul, situaţia ar fi cu totul alta. Acolo nu m-aş teme să-l las pe Harbert cu unul singur, din noi, iar ceilalţi trei ar putea cerceta pădurile. Dar din păcate suntem la stână şi trebuie să rămânem aici până în clipa în care vom putea s-o părăsim cu toţii împreună.

Nu aveau ce să răspundă la obiecţiile inginerului: şi cei doi înţelegeau acest lucru.

Bine-ar fi fost dacă era Ayrton aici! spuse Gédéon Spilett. Bietul om! Scurtă i-a fost întoarcerea printre oameni!

Mă întreb dacă e mort? zise Pencroff cu glas ciudat, Crezi, Pencroff, că l-au cruţat ticăloşii aceia? întrebă Gédéon Spilett.

Desigur, dacă au avut vreun interes să o facă!

Ce, îţi închipui că Ayrton, regăsindu'-şi vechii complici, a uitat ce ne datorează…?

Mai ştii? răspunse marinarul, care nu îndrăznea să meargă prea departe pe calea acestor presupuneri.

Pencroff, spuse Cyrus Smith, apucându-l de braţ, rău ai gândit şi ai să mă mâhneşti mult dacă vei continua să vorbeşti astfel. Eu garantez pentru sinceritatea lui Ayrton!

Şi eu, adăugă repede reporterul.

Da… da!… domnule Cyrus… n-am dreptate, îi răspunse Pencroff, am un gând rău, pe care nimic nu-l îndreptăţeşte. Dar ce vreţi? îmi pierd şi eu capul. închisoarea asta la stână mă apasă şi niciodată n-am fost atât de nervos!

Ai răbdare, Pencroff, răspunse inginerul. Dragă Spilett, peste cât timp. crezi că Harbert va putea fi transportat la Casa de Granit?

Asta e greu de spus, Cyrus, răspunse reporterul, căci o imprudenţă ar putea avea urmări grave. Băiatului îi e din ce în ce mai bine şi, dacă peste opt zile se simte în puteri, vom vedea!

O săptămână! Aceasta însemna că nu se puteau întoarce la Casa de Granit înainte de începutul lunii decembrie.

De două luni era primăvară. Timpul era frumos şi foarte cald, pădurile înfrunziseră şi se apropia vremea recoltelor. La întoarcerea pe platou îi aşteptau munci agricole importante, pe care numai expediţia ce plănuiseră s-o facă pe insulă avea să le întrerupă.

Faptul că fuseseră nevoiţi să rămână la stână le pricinuia mult rău pionierilor. Se plecau în faţa necesităţii, dar nu se

puteau opri să nu fie nerăbdători.

O dată sau de două ori, reporterul îndrăzni să iasă, ocolind ţarcul pe dinafară. Top îl întovărăşea şi Gédéon Spilett, cu carabina pregătită, era gata să întâmpine orice atac.

Nu întâlni pe nimeni şi nu găsi nici o urmă care să-i dea de gândit. Câinele ar fi vestit orice primejdie şi cum Top nu lătra, socotiră ca ocnaşii se aflau în altă parte a insulei.

Totuşi, în ziua de 27 noiembrie, Gédéon Spilett, care înaintase un sfert de milă în pădure, observă că Top simte ceva. Câinele părea neliniştit; el umbla de colo până colo, adulmecând, ca şi când mirosul i-ar fi vestit un lucru îngrijorător.

Gédéon Spilett îl urmă, îndemnându-l, ţinând însă carabina la ochi şi ascunzându-se pe după copaci. Top nu părea să fi simţit prezenţa unui om, căci ar fi lătrat mânios. Dar el nu lătra, ci doar mârâia, dovadă că pericolul era încă departe.

Mai trecură cinci minute. Top căuta şi reporterul îl urma păşind cu grijă. Deodată, câinele se repezi într-un tufiş, aducând de acolo o bucăţică de stofă.

Era o bucată de stofă murdară şi ruptă dintr-o haină, şi Gédéon Spilett o aduse îndată la stână.

Aici, pionierii o cercetară şi recunoscură o bucată din vesta lui Ayrton, făcută din pâsla fabricată de ei.

Vezi, Pencroff, îl mustră Cyrus Smith, iată că Ayrton s-a apărat. Ocnaşii l-au luat fără voie! Te mai îndoieşti de cinstea lui?

Nu, domnule Cyrus, răspunse marinarul, mi-am schimbat de mult părerea! Dar trebuie să ne gândim ce înseamnă lucrul acesta.

Şi anume? întrebă reporterul.

Înseamnă că Ayrton n-a fost omorât la stână. Că a fost târât, încă în viaţă, de vreme ce a rezistat S-ar putea să mai trăiască.

Poate, într-adevăr! răspunse inginerul gânditor.

Exista astfel o slabă nădejde, de care tovarăşii lui Ayrton se puteau agăţa.

Într-adevăr se putea crede că, surprins la stână, Ayrton căzuse doborât de un glonte, asemenea lui Harbert. Dar poate că tâlharii nu-l omorâseră pe loc şi îl târâseră cu ei în altă parte a insulei, unde îl mai ţineau prizonier? Poate că fusese recunoscut de vreunul din foştii săi ciraci din Australia, care nădăjduia să-l mai atragă de partea lor, pentru a avea foloase de pe urma acestui lucru?

Întâmplarea aceasta îi făcea pe locuitorii stânei să spere; acum nu li se mai părea cu neputinţă să-l regăsească pe Ayrton. Dacă era prizonier, el va face, fără îndoială, totul ca să scape din mâna bandiţilor şi lucrul va fi de mare ajutor pionierilor.

Oricum, spuse Gédéon Spilett, dacă printr-o întâmplare fericită Ayrton izbuteşte să scape, el se va duce direct la Casa de Granit, căci el nu ştie ce s-a petrecut cu Harbert şi prin urmare nu ştie că suntem închişi în stână.

Ah! Ce n-aş da să fie acum la Casa de Granit, strigă Pencroff, şi să fim şi noi toţi acolo E adevărat că ticăloşii nu pot face nimic împotriva locuinţei noastre, dar pot devasta platoul, recolta şi curtea noastră de păsări.

Pencroff devenise un adevărat fermier, legat de recolta lui. Dar mai nerăbdător decât toţi era Harbert, care ştia cât de necesară era prezenţa pionierilor la Casa de Granit. Şi totuşi, din pricina lui stăteau cu toţii la stână! El era stăpânit de un singur gând: să părăsească stâna, s-o părăsească oricum Socotea că va fi în stare să suporte drumul până la Casa de Granit. îi asigura că se va întrema mult mai repede în camera sa, bucurându-se de frumoasa privelişte a mării şi de aerul înviorător.

De mai multe ori stărui pe lângă Gédéon Spilett să pornească, dar reporterul se temea că rănile lui Harbert, doar în parte vindecate, să nu se deschidă pe drum. De aceea, nu încuviinţa încă transportarea.

Se petrecu totuşi un lucru, care-l făcu pe Cyrus Smith şi pe cei doi prieteni ai săi să dea ascultare rugăminţilor băiatului. Nu ştiau însă câtă durere şi câte remuşcări avea să-i coste hotărârea asta!

Era în ziua de 29 noiembrie. Pe la ora şapte dimineaţa, pionierii stăteau de vorbă în camera lui Harbert, când îl auziră pe Top lătrând zgomotos.

Cyrus Smith, Gédéon Spilett şi Pencroff puseră mâna pe puştile lor, totdeauna încărcate şi ieşiră din casă.

Top alergă până la gard, sărind şi lătrând. Nu părea să latre de supărare, ci de bucurie. Venea cineva! Da!

Nu poate fi un duşman. Poate Nab? Sau Ayrton…?

În clipa aceea, cineva sări gardul, căzând la picioarele lor.

Era Jup, domnul Jup în persoană, pe care Top îl primi cu multă prietenie.

Jup! strigă Pencroff.

Să ştiţi că ni l-a trimis Nab! spuse reporterul, O fi având un bilet la el, răspunse inginerul.

Pencroff se repezi la maimuţoi. Dacă Nab dorea să le vestească ceva deosebit, el nu putea găsi un sol mai iute şi mai sigur, care să treacă pe unde nici Top n-ar fi putut să se furişeze.

Cyrus Smith nu se înşelase. De gâtul lui Jup atârna un săculeţ şi în săculeţ era un bileţel scris de mâna lui Nab.

Cât de mare fu durerea lui Cyrus Smith şi a tovarăşilor săi, când citiră următoarele cuvinte: „Vineri, ora şase dimineaţa. Platoul cotropit de ocnaşi! Nab”.

Se uitau unul la altul fără să scoată o vorbă. Intrară apoi în casă. Ce era de făcut? Ocnaşii pe platoul Grande-Vue însemna prăpăd, jaf, distrugere!

Când inginerul, reporterul şi marinarul intrară în casă, Harbert înţelese după feţele lor că situaţia se înrăutăţise, şi când îl văzu şi pe Jup, nu se mai îndoi că o nenorocire ameninţa Casa de Granit.

Domnule Cyrus, spuse el, vreau să plec. Pot să suport drumul. Vreau să plec.

Gédéon Spilett se apropie de Harbert, îl. privi cu atenţie, apoi hotărî:

Plecăm!

Hotărârâră să-l transporte pe o targa sau cu căruţa, în care vor aşeza o saltea şi pe. care o vor conduce cu cea mai mare băgare de seamă, pentru a nu zdruncina prea tare băiatul. Targa l-ar fi zdruncinat mai puţin, fireşte, dar era nevoie de doi inşi care s-o poarte, ceea ce însemna doi puşcaşi mai puţin, în cazul când ar fi fost atacaţi pe drum.

Căruţa fu trasă în faţa casei. Pencroff înhamă un onaggas, iar Cyrus Smith şi reporterul îl ridicară pe Harbert cu saltea cu tot şil aşezară în fundul căruţei, între loitre. Vremea era frumoasă, şi razele strălucitoare ale soarelui se strecurau printre crengi.

Armele sunt pregătite? întrebă Cyrus Smith.

Erau pregătite. Inginerul şi Pencroff, înarmaţi fiecare cu o puşcă, iar Gédéon Spilett cu o carabină erau gata de drum.

Cum te simţi, Harbert? întrebă inginerul.

Fiţi liniştit, domnule Cyrus, răspunse băiatul, n-am să mor eu pe drum.

Se vedea că bietul copil se străduia din răsputeri să facă faţă situaţiei şi că printr-o încordare grozavă căuta să-şi adune puterile sleite.

Inima inginerului se strânse. Nu-i venea să pornească. Ştia însă că lucrul acesta l-ar fi deznădăjduit, l-ar fi omorât poate pe Harbert.

Să pornim! spuse Cyrus Smith. Deschiseră poarta ţarcului. Jup şi Top, care ştiau când trebuie să tacă, ieşiră cei dintâi; urmă apoi căruţa, după care poarta fu închisă şi onaggasul, mânat de Pencroff, porni încet la drum.

Ar fi fost desigur mai potrivit să apuce o altă cale decât aceea care ducea de-a dreptul de la stână la Casa de Granit, dar căruţa ar fi înaintat cu greu prin pădure. Se văzură deci siliţi să urmeze calea bătută, deşi se putea s-o fi descoperit şi ocnaşii.

Cyrus Smith şi Gédéon Spilett umblau de o parte şi de alta a căruţei, gata să respingă orice atac, cu toate că erau siguri că ocnaşii nu părăsiseră încă platoul Grande-Vue. Biletul lui Nab fusese, fără îndoială, scris şi trimis de îndată ce apăruseră tâlharii. Ori pe acest bilet scria ora şase dimineaţa şi sprintena maimuţă, obişnuită să vină la stână, străbătuse cele cinci mile în trei sferturi de oră. De aceea, în momentul de faţă, pionierii socoteau că drumul era sigur, aşteptându-se la un atac doar în jurul Casei de Granit.

Cu toate acestea, înaintau cu băgare de seamă. Top şi Jup, care era înarmat cu un ciomag, alergau mereu înainte sau cercetau pădurea de o parte şi alta a drumului, fără să vestească vreo primejdie.

Căruţa, mânată de Pencroff, înainta încet, şi o oră mai târziu, adică pe la opt şi jumătate, făcuseră patru mile din cinci, fără să fi fost tulburaţi de nimeni.

Drumul era pustiu, pustie şi pădurea Jacamarului, cuprinsă între lac şi râul Mercy. Desişurile păreau la fel de pustii, ca şi în ziua în care pionierii puseseră piciorul pe insulă.

Se apropiau de platou. Mai aveau o milă până la podeţul de pe pârâul Glicemiei, pe care Cyrus Smith era sigur că îl vor găsi lăsat, deoarece, pe oriunde ar fi pătruns ocnaşii, ei trebuiau să fi coborât podul pentru a-şi asigura retragerea.

În sfârşit zăriră marea printre ultimii copaci. Căruţa înainta însă încet şi niciunul din apărătorii ei nu putea s-o părăsească.

Deodată, Pencroff opri onaggasul, strigând cu o voce îngrozitoare:

— Ah, nemernicii! Şi cu mâna arătă un fum gros, ce se ridica deasupra morii, a grajdurilor şi a coteţelor.

În mijlocul vâlvătăilor alerga de colo-colo un om. Era Nab.

Tovarăşii săi scoaseră un strigăt. Nab îl auzi şi se repezi spre ei.

Ocnaşii părăsiseră de vreo jumătate de oră platoul, pe care îl devastaseră!

— Şi Harbert? strigă Nab.

Gédéon Spilett întoarse capul spre căruţă.

Harbert leşinase.

CAPITOLUL X.

Harbert e transportat la Casa de Granit. Nab povesteşte ce s-a întâmplat. Cyrus Smith se duce pe platou. Praf şi pulbere. Neputincioşi în faţa bolii. Coaja de salcie. Friguri grele. Top latră din nou.

Pionierii uitară pentru o clipă primejdia ce ameninţa Casa de Granit, ruinele de pe platou şi chiar ocnaşii. Oare drumul îl slăbise pe Harbert sau îi pricinuise leziuni interioare? Reporterul nu ştia ce să creadă. Pionierii erau cu toţii pradă deznădejdii.

Căruţa fu trasă la cotul râului. Făcură apoi o targa din câteva crengi şi aşezară pe ele salteaua pe care zăcea băiatul leşinat. Peste zece minute, Cyrus Smith, Gédéon Spilett şi Pencroff erau la poalele falezei, lăsându-l pe Nab să ducă pe platou căruţa.

Porniră ascensorul şi în curând Harbert era întins pe patul lui din Casa de Granit.

Îngrijirile tovarăşilor săi îl făcură să-şi revină. Zâmbi, revăzându-se în camera lui, dar de-abia fu în stare să şoptească câteva cuvinte, atât era de slăbit, Gédéon Spilett îi cercetă rănile. Se temea să nu se fi redeschis, fiindcă ştia că nu erau încă bine vindecate. Dar nu era aşa. Atunci, cărui fapt se datora leşinul lui Harbert? De ce se simţea rău băiatul?

Tânărul fu cuprins de un somn zbuciumat şi Pencroff cu reporterul rămaseră lângă patul său.

Între timp, Cyrus Smith îi povesti lui Nab cele petrecute la stână, iar Nab îi istorisi ce se întâmplase pe platoul Grande-Vue.

Abia cu o noapte înainte se arătaseră ocnaşii la marginea pădurii, în apropierea pârâului Glicerinei. Nab, care stătea la pândă lângă coteţe, trăsese numaidecât asupra unuia dintre piraţi, care se pregătea să treacă apa. Noaptea fiind

întunecoasă, el nu-şi dăduse seama dacă glontele îşi atinsese ţinta. Oricum, aceasta nu fusese de ajuns şi banda nu bătuse în retragere. Nab se întorsese repede la Casa de Granit, unde cel puţin se afla în siguranţă.

Nu ştia însă ce să facă. Cum să împiedice devastarea platoului? Prin ce mijloc să dea de veste tovarăşilor săi? De altfel nu ştia nici ce făceau cei de la stână.

Cyrus Smith şi tovarăşii săi plecaseră în ziua de 11 noiembrie şi acum erau în 29. De nouăsprezece zile Nab n-avusese alte ştiri, decât acelea aduse de Top; ştiri foarte rele: Ayrton dispărut, Harbert grav rănit, inginerul, reporterul şi marinarul siliţi să stea închişi la stână!

„Ce e de făcut?” se întreba bietul Nab. Ştia că pentru fiinţa lui n-aveau de ce se teme, căci ocnaşii nu puteau să-l ajungă în Casa de Granit. Dar ce se va întâmpla cu lucrurile, plantaţiile – toată munca lor ameninţată de piraţi? Trebuia neapărat să-l întrebe pe Cyrus Smith ce era de făcut sau să-i vestească cel puţin primejdia ce ameninţa platoul.

Nab se gândi atunci să-l trimită pe Jup cu un bilet. Ştia că urangutanul era deosebit de inteligent. Jup înţelegea cuvântul „stână”, care fusese rostit de multe ori în faţa lui şi îşi aminti că foarte adesea maimuţoiul condusese căruţa într-acolo împreună cu Pencroff. Vremea era potrivită, căci nu se luminase încă de ziuă. Nab era sigur că maimuţa va şti să treacă fără să fie simţită prin pădure şi de altfel, chiar dacă ar vedea-o ocnaşii, ar lua-o drept unul din locuitorii pădurii.

Nab nu mai stătu la îndoâală. Scrise biletul şi-l legă de gâtul lui Jup; duse maimuţa până la uşa Casei de Granit, desfăşură până la pământ o frânghie lungă şi apoi repetă de mai multe ori:

Jup! Jup! Stână!

Animalul înţelese, apucă frânghia şi, lunecând repede până jos, se făcu nevăzut în beznă, fără ca ocnaşii să-l fi zărit.

Bine-ai făcut, Nab, spuse Cyrus Smith, dar dacă nu ne vesteai, făceai poate şi mai bine!

Vorbind astfel, Cyrus Smith se gândea la Harbert, a cărui stare părea să se fi înrăutăţit foarte mult de pe urma călătoriei.

Nab îşi isprăvi istorisirea. Ocnaşii nu se arătară pe plajă. Necunoscând numărul locuitorilor de pe insulă, socoteau Casa de Granit bine apărată. Ei îşi aminteau numeroasele împuşcături ce-i întâmpinaseră în clipa debarcării, din diferitele puncte ale stâncilor şi, fără îndoială, nu vrură să se expună. Platoul Grande-Vue era însă deschis şi apărat de bătaia focurilor Casei de Granit. Acolo ocnaşii dădură frâu liber pornirii lor prădalnice, distrugând şi dând foc din simpla plăcere de a face rău. Dispăruseră cu o jumătate de ceas înainte de sosirea pionierilor, pe care îi socoteau încă retraşi la stână.

Văzând cele ce se petreceau, Nab se repezise afară din adăpost, se urcase pe platou şi, fără să se mai gândească la primejdie, încercase să stingă focul ce mistuia coteţele. Luptase zadarnic împotriva flăcărilor, până în clipa în care căruţa pionierilor apăruse la marginea pădurii.

Acestea erau nenorocirile ce se abătuseră asupra Casei de Granit. Ocnaşii dovediră astfel că sunt un pericol permanent pentru locuitorii insulei Lincoln, care până atunci trăiseră liniştiţi, dar care acum se puteau aştepta la nenorociri şi mai mari!

Gédéon Spilett rămase împreună cu Pencroff la Casa de Granit, ca să-l îngrijească pe Harbert, iar Cyrus Smith, întovărăşit de Nab, porni să cerceteze stricăciunile făcute.

Din fericire, ocnaşii nu se apropiaseră de Casa de Granit, căci altfel atelierele Căminului n-ar fi scăpat neatinse.

Ar fi fost totuşi mai uşor de înlocuit decât ruinele rămase pe platoul Grande-Vue.

Cyrus Smith şi Nab se îndreptară spre râul Mercy şi o luară de-a lungul malului stâng, fără să întâlnească nici o urmă care să trădeze trecerea ocnaşilor pe acolo, nici

dincolo de râu, nici în pădure, unde nu se vedea nimic ce-ar fi putut da de bănuit.

Ar fi fost tot atât de posibil ca ocnaşii să fi fugit când i-au văzut întorcându-se la Casa de Granit sau să se fi înfundat în pădurea Jacamarului, după devastarea platoului, fără să ştie nimic de întoarcerea pionierilor.

Dacă prima presupunere era cea bună, inginerul era sigur că nemernicii se vor întoarce la stâna lipsită de apărare, unde ştiau că vor găsi rezerve preţioase pentru ei.

Dacă a doua presupunere era cea adevărată, atunci se putea ca ei să se fi întors în ascunzişul lor, aşteptând prilejul să reînceapă atacul.

Bine ar fi fost să li se taie aceste căi, dar orice măsură împotriva lor era legată de starea lui Harbert. Pentru a porni împotriva ocnaşilor, Cyrus Smith avea nevoie de toate forţele, ori în clipa de faţă nimeni nu putea părăsi Casa de Granit.

Inginerul şi Nab ajunseră pe platou. îi întâmpină o privelişte jalnică. Lanuri călcate în picioare, spice coapte zăcând la pământ, celelalte plantaţii răscolite şi grădina de zarzavat în întregime răvăşită. Din fericire, la Casa de Granit se găsea o rezervă de seminţe, cu ajutorul căreia puteau face faţă stricăciunilor.

Focul mistuise moara, coteţele şi grajdul. Câteva animale speriate rătăceau pe platou, iar păsările, care în timpul incendiului se refugiaseră pe apele lacului, se întorceau la locurile lor, bălăcindu-se pe maluri. Toată munca trebuia luată de la început.

Cyrus Smith nu scotea nici o vorbă, dar faţa lui, mai palidă ca de obicei, trăda mânia grozavă pe care se străduia s-o stăpânească. Mai aruncă o privire asupra lanurilor răvăşite şi asupra dărâmăturilor şi apoi se întoarse la Casa de Granit.

Veniră zile grele pentru pionieri, cele mai triste din câte petrecuseră pe insulă. Harbert slăbea din ce în ce. Se părea că asupra băiatului se abătuse o boală mai grea, urmare a

marii tulburări prin care trecuse organismul său. Gédéon Spilett prevedea o înrăutăţire a stării bolnavului, pe care ştia că n-o va putea combate.

Într-adevăr, Harbert era cuprins de un fel de toropeală şi din când în când începea să aiureze. Singurele medicamente pe care le aveau la îndemână pionierii, ceaiurile răcoritoare, se dovediră neputincioase. Febra nu se urcase prea tare, dar în curând începu parcă să revină în accese regulate.

Aceste accese începură în ziua de 6 decembrie. Degetele, nasul şi urechile băiatului erau foarte palide. Fu cuprins de fiori şi tremurături, pulsul îi era slab şi neregulat, pielea uscată şi era chinuit de o sete grozavă. Urmă apoi un răstimp de febră. Pielea i se înroşi, pulsul se acceleră, apoi fu scăldat de sudori şi temperatura scăzu. Accesul ţinuse cinci ore.

Gédéon Spilett nu se mişcase o clipă de lângă Harbert. Reporterul îşi dădu seama că băiatul suferea de o febră intermitentă, care trebuia curmată cât mai era vreme.

Ne trebuiesc medicamente, ca să luptăm împotriva febrei, îi spuse Gédéon Spilett lui Cyrus Smith, Medicamente!… răspunse inginerul. N-avem nici chinină, nici sulfat de chinină.

Ştiu, spuse Gédéon Spilett, dar pe marginea lacului cresc sălcii şi scoarţa lor înlocuieşte câteodată chinina.

Să încercăm, fără să pierdem o clipă! spuse Cyrus Smith.

Scoarţa de salcie trecea drept un înlocuitor al chininei şi se gândeau s-o folosească aşa cum o aveau la îndemână, căci nu puteau extrage substanţa medicamentoasă care se presupunea că ar conţine-o. Inginerul se repezi chiar el să taie câteva bucăţi de scoarţă de pe o salcie neagră, pe care le aduse la Casa de Granit. Prefăcură coaja în pulbere şi îi dădură lui Harbert o parte, chiar în aceeaşi seară.

Noaptea trecu fără să aducă vreo înrăutăţire a boalei. Harbert mai aiura câteodată, totuşi nu se iviră accese în timpul nopţii şi nici în cursul zilei următoare.

Pencroff se mai linişti puţin. Gédéon Spilett nu spunea nimic. Cuprins de îngrijorare, reporterul aştepta ziua următoare, temându-se ca Harbert să nu aibă o febră terţă, în care caz accesul următor trebuia să se iveascâ a doua zi.

Între timp, în momentele când îl lăsa febra, Harbert era frânt, cu capul greu şi ameţit. Apăru şi alt semn care îl sperie pe reporter: ficatul băiatului începuse să se congestioneze şi în curând un delir intens arătă că şi creierul era aprins de boală.

Gédéon Spilett, îngrozit în faţa acestor complicaţii, îl trase pe inginer la o parte.

E o febră pernicioasă! spuse el.

Febră pernicioasă! strigă Cyrus Smith. Te înşeli, Spilett. O febră pernicioasă nu apare din senin. Trebuie ca mai întâi să fi prins undeva germenul bolii!

Nu mă înşel, răspunse reporterul. Harbert o fi prins boala asta în mlaştină. Primul acces a trecut. Dacă se iveşte al doilea, şi dacă nu izbutim să-l împiedicăm nici pe al treilea… băiatul e pierdut!

Dar scoarţa de salcie…?

Nu ajută, răspunse reporterul, şi al treilea acces de febră pernicioasă este întotdeauna mortal, dacă nu este combătut cu chinină.

Din fericire, Pencroff nu auzise nimic, altfel ar fi înnebunit de durere.

Inginerul şi reporterul trăiră clipe de grea îngrijorare atât în ziua, cât şi în noaptea următoare.

Pe la mijlocul zilei următoare se ivi al doilea acces. Criza fu îngrozitoare şi sărmanul Harbert se simţea pierdut! Întindea braţele spre Cyrus Smith, spre Spilett, spre Pencroff! Nu voia să moară!… Suferinţa băiatului era sfâşietoare. Pionierii se văzură nevoiţi să-l scoată pe Pencroff din încăpere.

Accesul ţinu cinci ore şi pionierii îşi dădură seama că Harbert nu va fi în stare să mai suporte un altul.

Noaptea fu îngrozitoare. în delirul său, Harbert spunea lucruri care frângeau inimile tovarăşilor săi. Rostea vorbe fără şir, se lupta cu ocnaşii, îl striga pe Ayrton! Implora ajutorul fiinţei misterioase, protectorul lor necunoscut, dispărut acum, a cărui imagine îl mai obseda… Cădea apoi într-o stare de inconştienţă care-l dobora: de câteva ori, lui Gédéon Spilett i se păru că băiatul murise!

A doua zi, 8 decembrie, leşinurile se ţinură lanţ. Cu mâinile uscate, Harbert se încleşta de pat. îi dădură din nou câteva doze de scoarţă de salcie pulverizată, dar reporterul pierduse orice nădejde.

Dacă până mâine dimineaţă nu-i dăm un medicament mai puternic, spuse reporterul, Harbert e pierdut!

Sosi şi noaptea, după cât se părea ultima noapte a copilului bun, curajos, inteligent, atât de matur pentru vârsta lui, pe care toţi îl iubeau. Singurul leac împotriva groaznicei boli, singurul care putea s-o învingă, nu se găsea pe insula Lincoln!

În timpul nopţii, Harbert aiura din ce în ce mai des. Ficatul se congestionase în mod înspăimântător, creierul era şi el atins şi băiatul nu mai recunoştea pe nimeni.

Nu credeau s-o mai ducă până a doua zi, până la al treilea acces, care trebuia să-l ucidă. Băiatul părea sfârşit şi în intervalul dintre crize părea lipsit de simţiri.

Pe la orele trei dimineaţă, Harbert scoase un ţipăt îngrozitor, părând să se zbată în ghearele morţii. Nab, care se afla lângă el, fugi înspăimântat în camera alăturată, unde vegheau tovarăşii săi!

Şi tocmai în acel moment, Top începu să latre într-un fel straniu…

Se repeziră cu toţii în cameră şi izbutiră să oprească băiatul, care voia să sară din pat; luându-i mâna, lui Gédéon Spilett i se păru că pulsul se întăreşte puţin…

Era ora cinci dimineaţa. Razele soarelui începeau să pătrundă în camerele Casei de Granit. Prevesteau o zi

Iuminoasă, ultima zi a bietului Harbert O rază alunecă şi pe masa de lângă pat.

Pencroff scoase un ţipăt şi arătă un obiect aşezat pe masă…

Era o cutie mică, lunguiaţă, pe capacul căreia scria:

Sulfat de chinină CAPITOLUL XI.

Mister. Convalescenţa lui Harbert. Colţuri încă necunoscute ale insulei. Pregătiri de plecare. Prima zi. Noaptea. A doua zi. Perechea de casoari. Urme de paşi în pădure. Pe promontoriul Reptilei.

Gédéon Spilett deschise cutioara. Ea conţinea vreo două sute de mici buline albe, din care duse câteva la gură. Amărăciunea lor îi înlătură orice şovăială, ţinea în mână o cutie plină cu buline preţioase de chinină, cel mai bun leac împotriva acceselor periodice de friguri.

Trebuiau să-i administreze lui Harbert, fără întârziere, medicamentul. Mai târziu vor afla ei cum ajunsese chinina acolo.

Daţi-mi repede cafea, ceru Gédéon Spilett. Peste câteva minute Nab aducea o ceaşcă aburindă. Gédéon Spilett amestecă vreo zece grame de chinină în lichid şi izbuti să-l facă pe Harbert să înghită amestecul.

Era şi timpul, căci al treilea acces se putea ivi oricând.

Accesul însă nu avea să se mai ivească niciodată!

Speranţa înflorea din nou în sufletele tuturor. Puterea misterioasă apăruse din nou, într-o clipă de grea cumpănă, când nu se mai aşteptau la ajutorul ei…!

Peste câteva ore, Harbert dormea liniştit şi pionierii putură discuta întâmplarea. Intervenţia necunoscutului era mai limpede ca oricând. Dar cum pătrunsese el în timpul nopţii până în Casa de Granit? Lucrul era cu totul de neînţeles, după cum de neînţeles era întreaga purtare a „spiritului ocrotitor” al insulei.

În tot timpul zilei, Harbert primi din trei în trei ore câte o doză de sulfat de chinină.

A doua zi, băiatul se şi simţea ceva mai bine. Fără îndoială, nu era vindecat, căci febrele intermitente sunt supuse revenirilor, dar acum pionierii aveau cu ce să-l îngrijească, aveau la îndemână medicamentul care le trebuia! Şi desigur că şi acel care-l adusese nu se afla departe! Inimile tuturor erau pline de speranţă.

Şi oamenii nu se înşelau. Zece zile mai târziu, la 20 decembrie, Harbert intră în convalescenţă. Era desigur foarte slab şi ţinut la un regim sever, dar accesele nu mai apărură. De altfel, băiatul respecta cu sfinţenie tot ce i se spunea, dorind din tot sufletul să se facă bine.

Pencroff arăta şi el ca un om scăpat de la moarte. Era nebun de fericire, aiura parcă, iar pe Gédéon Spilett nu-l mai numea decât doctorul Spilett.

Nu le mai rămânea decât să dea de adevăratul medic.

Las' că-l găsim noi repeta marinarul.

Un lucru era sigur oricare ar fi fost omul, trebuia să se aştepte ca Pencroff să-l strângă în braţe cu putere, ca un adevărat marinar.

O dată cu luna decembrie, luă sfârşit şi anul 1867, an plin de grele încercări pentru locuitorii insulei Lincoln. Anul 1868 începu cu o vreme minunată şi cu nişte călduri tropicale, pe care, din fericire, briza mării mai izbutea să le domolească. Harbert prindea noi puteri şi de pe patul lui, aşezat la fereastră, trăgea în plămâni aerul sănătos încărcat cu sare, care îi dădea sănătate. începuse să mănânce, şi Nab îi pregătea nişte mâncăruri minunate, uşoare şi gustoase.

Mai, mai să-mi pară rău că n-am tras să mor, spunea Pencroff.

În tot timpul acesta, ocnaşii nu se mai arătaseră prin jurul Casei de Granit. De la Ayrton n-aveau nici o ştire. Totuşi, inginerul şi Harbert mai trăgeau nădejdea să-l regăsească într-o zi, deşi tovarăşii lor nu se mai îndoiau de moartea lui. îşi dădeau însă cu toţii seama că nu puteau trăi în asemenea nesiguranţă şi erau hotărâţi să înfăptuiască expediţia lor, de

îndată ce băiatul se va simţi bine. Trebuiau totuşi să mai aştepte o lună cel puţin, căci aveau nevoie de toate forţele coloniei, pentru a putea doborî pe ocnaşi.

Lui Harbert îi mergea din ce în ce mai bine. Congestia ficatului dispăruse şi rănile lui puteau fi socotite pe de-a-ntregul vindecate.

În cursul lunii ianuarie munciră mult pe platoul Grande-Vue, dorind să mai salveze din rămăşiţele recoltei de grâu şi legume, pe care voiau să le folosească drept seminţe pentru recolta viitoare. Cât despre refacerea coteţelor, a morii şi grajdurilor, Cyrus Smith socoti că era mai bine să mai aştepte. în timp ce tovarăşii lui şi el vor fi departe, ocnaşii erau în stare să viziteze din nou platoul şi, după obiceiul lor, să prade şi să incendieze iar totul. De aceea, aveau de gând să înceapă aceste lucrări după curăţirea insulei de răufăcători.

Pe la mijlocul lunii ianuarie, tânărul convalescent începu să se scoale din pat câteva ore pe zi. Puterile îi creşteau văzând cu ochii, ajutat fiind de natura lui robustă. Harbert împlinise optsprezece ani. Era înalt şi făgăduia să devină un bărbat frumos şi vânjos. începând de atunci, merse cu paşi repezi spre însănătoşire, sub supravegherea atentă şi îngrijirea severă a „doctorului Spilett”.

Către sfârşitul lunii ianuarie, Harbert cutreiera platoul Grande-Vue şi plaja. Câteva băi de mare, făcute în tovărăşia lui Pencroff şi a lui Nab, îi grăbiră întremarea. Cyrus Smith socoti că venise timpul să hotărască ziua plecării. Aleseră data de 15 februarie. Nopţile foarte înstelate ale anotimpului aveau să le uşureze cercetările pe întreg cuprinsul insulei.

Începură pregătirile destul de importante pentru această călătorie. Pionierii juraseră să nu se mai întoarcă la Casa de Granit înainte de a fi omorât pe ocnaşi şi a-l fi regăsit pe Ayrton, dacă mai trăia. Pe de altă parte, erau hotărâţi să descopere ascunzătoarea necunoscutului, care veghea cu atâta grijă asupra lor.

Pionierii noştri cunoşteau bine toată coasta răsăriteană a insulei, de la capul Ghearei până la capul Mandibulelor, mlaştina Tadornelor, împrejurimile lacului Grant, pădurea Jacamarului, între cursul râuiui Mercy şi al Pârâului Roşu, după cum cunoşteau şi o parte din povârnişurile de la poalele muntelui Franklin, unde îşi aşezaseră stâna.

Ei mai cercetaseră, dar nu îndeajuns, litoralul golfului Washington, de la capul Ghearei până la promontoriul Reptilei, mlaştinile şi regiunea împădurită din vest, precum şi nesfârşitele dune, care se terminau la botul căscat al golfului Rechinului.

Pionierii nu cercetaseră însă de loc pădurile întinse care acopereau peninsula Serpentină, ţărmul drept al râuiui Mercy, ţărmul stâng al râului Cascadei, văile şi povârnişurile întortochiate de la estul, nordul şi sudul muntelui Franklin, unde existau desigur multe ascunzişuri adânci. Erau deci câteva mii de acri de teren, care trebuiau cercetate.

Hotărâră să înceapă cu Far-West-ul în aşa fel, încât să cuprindă tot ţărmul drept al râuiui Mercy. Poate că ar fi fost mai nimerit să se îndrepte mai întâi spre stână, unde se temeau că se instalaseră din nou ocnaşii, fie ca să se adăpostească acolo, fie ca să prade. Se putea însă.întâmpla ca să ajungă acolo prea târziu, şi să găsească totul devastat. Iar dacă piraţii aveau de gând să stea ascunşi, era timp oricând să-i prindă, chiar în bârlog.

Pionierii hotărâră deci, după ce se sfătuiseră, să se îndrepte spre promontoriul Reptilei, mergând prin pădure. Aveau de gând să-şi deschidă drum cu toporul, croind astfel primul traseu al şoselei, care avea să lege Casa de Granit cu extremitatea peninsulei, pe o lungime de 16-17 mile.

Căruţa era în bună stare. Onaggaşii, bine odihniţi, puteau să umble mult. Încărcară căruţa cu alimente, îmbrăcăminte, vase de bucătărie, unelte de tot felul, precum şi arme şi muniţii, alese cu grijă din arsenalul atât de bogat al Casei de Granit. Pionierii ştiau că ocnaşii puteau fi ascunşi în

pădure şi că, în mijlocul acestor desişuri, nu era greu să-i nimerească un glonte. De aceea trebuiau să ţină seama de acest lucru şi să nu se despartă, orice s-ar fi întâmplat.

Hotărâră să nu lase pe nimeni la Casa de Granit. Top şi Jup făceau şi ei parte din expediţie. Locuinţa lor din mijlocul stâncilor se putea păzi şi singură.

Ziua de 14 februarie, ajunul plecării, cădea într-o duminică. Ea fu consacrată în întregime odihnei. Harbert, vindecat, dar încă slab, avea un loc rezervat în căruţă.

A doua zi, în zori, Cyrus Smith luă toate măsurile ca să pună Casa de Granit la adăpost de orice invazie. Scările pe care le folosiseră odinioară fură duse la Cămin, unde le îngropară adânc în nisip. Aveau să se slujească de ele la întoarcere, deoarece scripetele ascensorului fusese demontat. Pencroff rămase ultimul în Casa de Granit, pentru a termina operaţia, apoi coborî pe o frânghie, pe care o strânseră după aceea, împiedicând astfel orice legătură între terasa casei şi plajă.

Vremea era minunată.

O să fie o zi călduroasă! spuse reporterul vesel.

Nu-i nimic, doctore Spilett, răspunse Pencroff, vom merge pe sub copaci, aşa că nici nu vom zări soarele!

Să pornim! zise inginerul.

Căruţa îi aştepta pe ţărm, lângă Cămin. Reporterul era de părere ca Harbert să ia loc în ea, cel puţin în primele ore ale călătoriei, şi tânărul se văzu nevoit să se supună sfatului doctorului său.

Nab luă onaggaşii de căpăstru. Cyrus Smith, reporterul şi marinarul mergeau înainte. Top sărea vesel de colo până colo. Harbert îl pofti în căruţă şi pe Jup, care primi fără să se lase rugat. în cele din urmă, grupul se puse în mişcare.

Căruţa ocoli cotul râului Mercy şi, după ce urcă malul stâng, cale de o milă, trecu podul care lega platoul cu drumul spre portul Balonului. Lăsând drumul în stânga lor, pionierii se afundară în uriaşele păduri ale regiunii Far-West.

Primele două mile, căruţa se mişcă uşor, copacii fiind mai răsfiraţi; din când în când, erau nevoiţi să taie câteva liane sau mărăcini, fără ca mersul lor să fie stânjenit de vreo piedică mai serioasă.

Frunzişul des al copacilor ţinea umbră şi răcoare. Cât cuprindeau cu ochii se întindeau desişuri mari de brazi „douglas”, dragonieri şi alte esenţe cunoscute, în care forfotea lumea păsărilor obişnuite ale insulei: tetra, jacamari, fazani şi tot solul de papagali zgomotoşi zburau de colo până colo. Prin iarbă alergau canguri, agutii şi cabiai, amintind pionierilor de primele excursii făcute pe insulă.

Mi se pare totuşi, spuse Cyrus Smith, că toate vieţuitoarele astea, fie cu pene, fie cu păr, sunt mai sperioase ca altădată. Se vede că pădurea a fost cutreierată de ocnaşi şi sunt sigur că în curând vom găsi şi urmele lor.

Într-adevăr, găsiră urme în nenumărate locuri. Mai mult sau mai puţin proaspete, toate dovedeau trecerea piraţilor. Ici, copaci crestaţi, pentru a însemna desigur drumul, colo urmele unui foc, mai departe urme de paşi rămase în locuri mocirloase. Totuşi, nimic nu indica o tabără stabilă.

Inginerul îşi sfătuise tovarăşii să nu vâneze. împuşcăturile ar fi putut atrage atenţia ocnaşilor, dacă aceştia se mai aflau în pădure, iar vânătorii ar fi fost ispitiţi să se depărteze de căruţă, umblând răzleţi, lucru cu totul neîngăduit.

Spre sfârşitul zilei, începură să înainteze mai greu. În unele locuri, pionierii se văzură nevoiţi să doboare copaci pentru a-şi croi drum. înainte de a pătrunde în desişuri, inginerul avea grijă să-i trimită pe Top şi Jup în cercetare. Cele două animale îşi îndeplineau conştiincios sarcina, astfel că inginerul înainta liniştit, ştiind că prin locurile cercetate de ele nu va întâlni fiare sau ocnaşi, tot atât de primejdioşi ca şi fiarele.

În prima seară, pionierii poposiră la opt mile depărtare de casa lor, pe malurile unui mic afluent al râului Mercy, pe

care nu-l cunoscuseră încă şi care făcea parte din reţeaua de ape ce dădeau atâta fertilitate acestor pământuri.

Cinară cu poftă, căci erau înfometaţi, şi apoi luară toate măsurile pentru a petrece o noapte liniştită. Inginerul s-ar fi mulţumit să aprindă focuri în jurul taberei, dacă ar fi avut de-a face doar cu animale sălbatice – jaguari sau alte fiare; ocnaşii însă ar fi fost mai curând atraşi decât opriţi de aceste flăcări, aşa că socoti mai potrivit să se culce cu toţii pe întuneric.

Paza fu bine întocmită. Doi dintre pionieri vegheau în acelaşi timp şi din două în două ore hotărâră să fie schimbaţi de alţi doi tovarăşi ai lor. Şi cum, în ciuda protestelor sale, Harbert nu fu lăsat să facă de gardă, Pencroff cu reporterul şi inginerul cu Nab vegheară pe rând în împrejurimile taberei.

Întunericul ţinu doar câteva ore, pricinuit mai curând de desişul de nepătruns al ramurilor, decât de lipsa soarelui. Tăcerea fu tulburată din când în când de urletele răguşite ale jaguarilor şi de strigătele maimuţelor, care păreau să-l supere mult pe Jup.

Noaptea trecu în linişte, iar a doua zi, la 16 februarie, pionierii îşi reluară mersul încet prin pădure, În ziua aceea străbătură doar şase mile, căci la fiecare pas erau nevoiţi să-şi croiască drum cu topoarele, Procedând ca nişte pionieri adevăraţi, călătorii cruţau copacii mari şi frumoşi – care de altfel ar fi cerut sforţări uriaşe din partea lor – doborând mai curând puieţii, astfel că drumul lor ocolea şi şerpuia mereu.

În cursul acelei zile, Harbert descoperi soiuri noi de copaci, cum erau ferigile arborescente, cu frunze frumos aşezate, şi roşcovi cu fructe dulci, lunguieţe, care plăcură mult onaggaşilor. Mai găsiră şi nişte conifere minunate din specia „kauri”. Uriaşii aceştia, ale căror conuri verzi se ridicau până la două sute de picioare, creşteau în pâlcuri izolate. Coniferele acestea creşteau în număr mare în Noua Zeelandă şi erau la fel de vestite ca şi cedrii din Liban.

Specii noi de animale nu se vedeau. Zăriră însă, de departe, fără să se poată apropia de ele, o pereche de păsări de origine australiană, un fel de casoari, numiţi „emu”. Aveau vreo cinci picioare înălţime, erau acoperiţi cu pene cafenii şi cocoţaţi pe picioroange lungi. Top se repezi la ele, dar casoarii o luară la fugă, depărtându-se cu uşurinţă, deoarece goneau nemaipomenit de repede.

Mai găsiră câteva urme ale ocnaşilor. Lângă un foc, care părea stins de curând, pionierii descoperiră nişte urme de ghete, pe care le cercetară cu multă atenţie. Măsurându-le una după alta în lăţime şi în lungime, ei aflară cinci urme deosebite. Cei cinci ocnaşi poposiseră fără îndoială aici; dar pionierii nu o găsiră pe a şasea, cea pe care o căutau şi care ar fi fost a piciorului lui Ayrton.

Ayrton nu-i cu ei! spuse Harbert.

Nu, răspunse Pencroff, şi asta înseamnă că ticăloşii l-au omorât. Păcat că n-au o vizuină a lor, unde să-i înconjurăm ca pe nişte fiare sălbatice!

Nu stau pe loc, ci, pe cât se pare, rătăcesc de ici, colo, răspunse reporterul. Socot, se vede, că e mai bine aşa, până ce vor deveni stăpânii insulei.

Stăpânii insulei? răcni marinarul. Stăpânii insulei? Vocea i se sugruma, ca şi când o mână de fier i-ar fi strâns gâtul. Spuse apoi cu un glas mai potolit:

Ştiţi, domnule Cyrus, ce glonte am eu în puşcă?

Nu, Pencroff.

Acela care a străbătut pieptul lui Harbert şi vă dau cuvântul meu că glontele ăsta îşi va nimeri ţinta!

Dar această dreaptă răzbunare tot nu l-ar fi putut învia pe Ayrton, şi din cercetarea urmelor se părea că, din nefericire, nu mai era nici o nădejde să-l mai revadă vreodată!

În seara aceea, poposiră la paisprezece mile de Casa de Granit şi Cyrus Smith socoti că-i mai despart doar cinci mile de capul Reptilei.

Într-adevăr, pionierii ajunseră a doua zi la capătul peninsulei. Străbătuseră pădurea în toată lungimea ei, dar nu găsiseră nici un semn care să le arate unde era ascunzişul ocnaşilor sau ascunzişul şi mai tainic al misteriosului necunoscut, CAPITOLUL XII.

Explorarea peninsulei Serpentine. Popas la revărsarea râului Cascadei. La şase sute de paşi de stână. Gédéon Spilett şi Pencroff pleacă în recunoaştere. Întoarcerea lor. Înainte! O poartă deschisă. O fereastră luminată. La lumina lunii.

A doua zi, la 18 februarie, cercetară tot litoralul împădurit, ce se întindea de la promontoriul Reptilei până la râul Cascadei. Pionierii scotociră cu de-amănuntul pădurea, care ocupa întreaga lăţime a peninsulei, pe o întindere de trei-patru mile. Copacii uriaşi şi rămuroşi dovedeau fertilitatea pământului, mai uimitoare aci decât pe tot restul insulei. Părea un colţ de junglă africană sau de pădure virgină de pe malul Amazonului, transplantată aici, în mijlocul zonei temperate. Lucrul acesta îi făcea pe pionieri să creadă că minunaţii arbori găseau în pământul acesta umed la suprafaţă, dar încălzit în adâncime de focuri vulcanice, condiţii neobişnuite într-o climă temperată. Peste tot dominau kaurii şi eucalipţii uriaşi.

Totuşi, pionierii nu veniseră să admire aceste frumuseţi. Ei ştiau de mult că în această privinţă, insula Lincoln putea să se ia la întrecere cu insulele din grupul Canarelor, numite pe vremuri „Insulele Fericite”. Dar insula lor nu le mai aparţinea în întregime. Alţi oameni pătrunseseră aici; pe meleagurile lor călcau ticăloşi, care trebuiau ucişi fără milă.

Pe coasta răsăriteană, cu toate cercetările lor, nu mai găsiră nici o urmă. Nici urme de paşi, nici crestături pe copaci, nici cenuşă rece, nici tabere părăsite.

Nu mă miră! spuse Cyrus Smith. Ocnaşii au debarcat pe insulă lângă capul Epavei şi s-au afundat îndată în pădurile Far-West-ului, după ce au trecut de mlaştinile Tadornelor. Ei au urmat cam acelaşi drurn pe care l-am străbătut şi noi de

când am părăsit Casa de Granit. Astfel se explică urmele găsite în pădure. Odată ajunşi pe litoral, ocnaşii au înţeles că nu vor găsi un adăpost bun prin locurile astea, aşa că au luat-o spre nord, unde au dat de stână…

Poate că s-au întors acolo, spuse Pencroff.

Nu prea cred, răspunse inginerul. îşi închipuie ei că vom cerceta şi pe acolo. Stâna este pentru ei doar un loc de aprovizionare, nu o tabără definitivă.

Are dreptate Cyrus, spuse reporterul, şi după mine, ocnaşii trebuie să-şi fi căutat un adăpost în văile dintre povârnişurile de la poalele muntelui Franklin.

Atunci la ce mai stăm, domnule Cyrus? Să mergem drept la stână! strigă Pencroff. Să isprăvim odată! M-am săturat să ne tot pierdem timpul!

Nu, dragul meu, răspunse inginerul. Uiţi că trebuie să aflăm neapărat dacă se ascunde vreo locuinţă în pădurea Far-West. Ştii că expediţia noastră are un dublu scop, Pencroff. Pe de o parte vrem să pedepsim nişte ticăloşi, iar pe de altă parte, adu-ţi aminte, am pornit să arătăm cuiva recunoştinţa noastră!

Frumoase cuvinte, domnule Cyrus, răspunse marinarul. Mă bate totuşi gândul că pe domnul acela o să-l găsim numai când va binevoi el singur să se arate.

Pencroff exprima prin aceste cuvinte părerea tuturor. După câte se părea, ascunzişul necunoscutului era tot atât de tainic, ca şi persoana lui.

În seara aceea, căruţa se opri la revărsarea râului Cascadei. Tabăra fu aşezată ca de obicei şi măsurile de pază luate ca întotdeauna. Harbert era din nou băiatul zdravăn şi sănătos de odinioară şi se simţea foarte bine în aer liber, între briza oceanului şi aerul înviorător al pădurii. Nu mai călătorea în căruţă, ci alerga în fruntea caravanei.

A doua zi, la 19 februarie, pionierii părăsiră litoralul, pe care se îngrămădeau atât de pitoresc stâncile de bazalt de forme atât de diferite şi o luară de-a lungul malului stâng al râului. Drumul fusese croit, în parte, în timpul excursiilor,

ce le făcuseră de la stână până la ţărmul de vest. Pionierii se aflau la şase mile de muntele Franklin.

Planul inginerului era următorul: să cerceteze cu deamănuntul toată valea râului şi să înainteze, cu băgare de seamă, până în împrejurimile stânei; dacă găseau stâna ocupată, trebuiau s-o ia cu asalt, cu forţa; dacă nu era ocupată, se vor întări acolo şi vor face din ea baza de la care aveau să cerceteze povârnişurile muntelui Franklin.

Pionierii aprobară planul, grăbiţi cum erau să ia din nouă în stăpânire insula lor.

Urmară deci valea îngustă, care despărţea două din cele mai puternice metereze ale muntelui Franklin. Cu cât înaintau spre zonele superioare ale vulcanului, cu atât se răreau copacii, atât de deşi pe malul apei. Solul accidentat ar fi putut să ascundă curse, aşa că nu înaintau decât cu mare grijă. Top şi Jup deschideau drumul ca înaintaşi, cercetând în dreapta şi în stingă tufişurile dese, întrecându-se în pricepere şi vioiciune, Nu găsiră totuşi nici urmă de ocnaşi.

Pe la orele cinci, căruţa se opri la şase sute de paşi de ţarcul stânei, care era ascuns de o perdea semi-circulară de copaci.

Trebuiau să afle dacă stâna era ocupată. Nu puteau face lucrul acesta în plină zi, fără să se expună să fie împuşcaţi ca Harbert. Cel mai bun lucru era să aştepte venirea nopţii.

Dar Gédéon Spilett ardea de nerăbdare să cerceteze împrejurimile stânei, iar Pencroff, nerăbdător şi el, voia să-l întovărăşească.

Nu, dragii mei, se împotrivi inginerul. Aşteptaţi până la noapte. Nu voi lăsa pe niciunul dintre voi să-şi primejduiască viaţa în plină zi.

Dar, domnule Cyrus… începu marinarul, care nu părea dispus să se supună.

Te rog, Pencroff, spuse inginerul.

Fie! se învoi marinarul, înjurându-i pe ocnaşi marinăreşte, ca să-i mai treacă necazul.

Pionierii rămaseră deci în jurul căruţei, supraveghind cu grijă pădurea din jurul lor.

Mai trecură trei ore. Vântul încetase şi o tăcere deplină domnea pe sub copacii uriaşi. S-ar fi auzit cu uşurinţă căderea unei crenguţe, zgomotul unui pas pe frunzele uscate sau foşnetul unui trup strecurându-se printre ierburi. Nu mişca însă nimic, de altminteri, riici Top, culcat cu botul pe labe, nu dădea nici un semn de nelinişte.

Pe la orele opt era destul de întuneric ca să poată porni în recunoaştere. Gédéon Spilett şi Pencroff erau gata de plecare. Cyrus Smith se învoi. Top şi Jup rămaseră cu inginerul, Harbert şi Nab, ca să nu dea de veste sosirea lor printr-un lătrat sau strigăt necugetat.

Nu vă avântaţi fără socoteală! le spuse Cyrus Smith marinarului şi reporterului. Nu trebuie să puneţi stăpânire pe stână, trebuie doar să vedeţi dacă este sau nu ocupată!

Am înţeles! răspunse Pencroff.

Şi plecară amândoi. Frunzişul îi ascundea bine, aşa că nimeni nu-i putea zări la o depărtare de douăzeci, treizeci de paşi. Pencroff şi reporterul înaintau încet, oprindu-se la fiece zgomot suspect ce-l auzeau.

Păstrau oarecare, depărtare între ei, ca să nu-i poată lovi cu uşurinţă gloanţele ocnaşilor, la care se aşteptau în orice clipă.

Cinci minute mai târziu, Gédéon Spilett şi. Pencroff ieşiseră din pădure. Ajunseră la marginea luminişului, unde se ridica ţarcul stânei.

Se opriră. Asupra tăpşanului despădurit mai stăruia o lumină ştearsă. Poarta stânei, ce se zărea la vreo treizeci de paşi, părea să fie închisă. Cei treizeci de paşi până la ea constituiau, cum se spune, „zona primejdioasă”, căci orice glonţ pornit din vârful gardului putea să-l răpună pe îndrăzneţul care s-ar fi aventurat în locul acesta deschis.

Gédéon Spilett şi marinarul nu erau oamenii care să se înspăimânte de un glonte, dar ştiau – în afară de faptul că ei ar fi fost primele victime – că nesocotinţa lor ar putea

primejdui viaţa tovarăşilor lor. Şi dacă ei ar fi căzut, ce se făceau Cyrus Smith, Nab şi Harbert?

Pencroff, a cărui enervare sporise de când se vedea atât de aproape de stână, era gata să se repeadă, dar reporterul îl trase înapoi cu putere.

Peste câteva clipe va fi întuneric, îi şopti Gédéon Spilett la ureche, şi atunci pornim.

Pencroff strânse cu putere patul armei, se stăpâni şi aşteptă înjurând pe înfundate.

Ultimele lumini ale amurgului se stinseră curând şi întunericul, ce părea să izvorască chiar din pădure, cuprinse întregul luminiş. Muntele Franklin părea acum un paravan uriaş, care acoperea zarea înspre apus. Noaptea venise repede, aşa cum se lasă ea în zonele calde. Era timpul să pornească.

De când se postaseră la marginea luminişului, reporterul şi marinarul nu slăbiseră din ochi gardul. Stâna părea părăsită. Muchea gardului se zărea limpede, ca o linie mai întunecată, ce se desprindea din bezna înconjurătoare. Totuşi, era foarte posibil ca un ocnaş să stea la pândă în dosul ulucilor, spre a fi feriţi de orice surpriză.

Gédéon Spiletf strânse mâna tovarăşului său şi amândoi se târâră spre stână, ţinându-şi puştile pregătite.

Ajunseră la poartă, fără să fi zărit vreo lumină.

Pencroff încercă s-o împingă, dar, după cum bănui seră şi ei, era închisă. Constată însă că barele exterioare nu erau proptite.

S-ar fi putut întâmpla ca ocnaşii să fie la stână şi să fi proptit în aşa fel poarta, ca ea să nu poată fi împinsă din afară.

Gédéon Spilett şi Pencroff traseră cu urechea.

Nu se auzea nici un zgomot. Caprele şi muflonii dormeau desigur în grajduri şi nimic nu tulbura liniştea nopţii.

Neauzind nici o mişcare, reporterul şi marinarul se întrebară dacă n-ar fi fost nimerit să sară gardul şi să intre

în stână, cu toate că Cyrus Smith le pusese în vedere să nu facă asemenea încercare.

De fapt, planul putea să izbutească, dar putea tot atât de bine să dea greş. Dar, presupunând că ocnaşii nu bănuiau ce se pornise împotriva lor şi că ar fi putut fi luaţi prin surprindere, era oare nimerit ca ei doi să compromită eventuala reuşită a atacului, năpustindu-se orbeşte peste gard?

Reporterul socoti deci că era totuşi mai bine să aştepte şi să încerce să pătrundă în stână împreună cu ceilalţi pionieri. Un lucru era sigur: că puteau ajunge până la gard fără să fie văzuţi. Ţarcul nu era păzit.’ Era mai bine deci să se întoarcă la căruţă.

Pencroff fu şi el de aceeaşi părere şi primi numaidecât să-l însoţească pe reporter înapoi la tovarăşii lor, Peste câteva minute, inginerul află cum stăteau lucrurile.

Gândindu-mă bine, spuse el, încep să cred că ocnaşii nu sunt la stână.

Vedem noi, după ce sărim gardul, răspunse Pencroff.

Mergem la stână, dragii mei! îi anunţă Cyrus Smith.

Căruţa o lăsăm în pădure? întrebă Nab, Nu, ea e furgonul nostru cu muniţii şi alimente, răspunse inginerul, şi la nevoie ne va sluji de baricadă. O luăm cu noi!

Hai să pornim, îi îndemnă Gédéon Spilett. Căruţa ieşi din pădure şi înainta fără zgomot spre gard.

Era întuneric şi peste tot domnea o tăcere desăvârşită. Iarba deasă înăbuşea şi zgomotul paşilor.

Pionierii erau pregătiţi să tragă. Pencroff îi porunci lui Jup să meargă în urmă, iar Nab îl ţinea pe Top de zgardă, ca să nu se avânte prea repede.

Ajunseră în luminiş. Era pustiu. Fără teamă, oamenii înaintară spre ţarc. Străbătură în câteva clipe „zona primejdioasă”, fără să fie întâmpinaţi cu împuşcături. Căruţa se opri în faţa gardului. Nab rămase lângă onaggaşi, iar inginerul, reporterul, Harbert şi Pencroff se îndreptară

spre poartă, ca să cerceteze dacă era proptită pe dinăuntru.

Poarta însă era deschisă!

Ce tot spuneaţi voi mai înainte? întrebă inginerul, întorcându-se spre marinar şi reporter.

Aceştia priveau înmărmuriţi.

Aş putea să jur, spuse Pencroff, că poarta era închisă adineauri!

Pionierii şovăiră o clipă. Să fi fost ocnaşii la stână atunci când Pencroff şi reporterul porniseră în recunoaştere? Fără îndoială, căci poarta închisă adineauri, doar unul dintre ei putea s-o fi deschis. Se mai aflau acolo sau ieşiseră?

Toate întrebările acestea se îmbulzeau în mintea pionierilor, fără să-şi găsească răspuns!

În clipa aceea, Harbert, care înaintase câţiva paşi, se dădu repede înapoi, apucându-l pe Cyrus Smith de mână.

Ce s-a întâmplat? întrebă inginerul.

Se vede lumină.

În casă?

Da!

Toţi cinci înaintară spre poartă şi într-adevăr, prin geamuri, străbătea o lumină slabă.

Cyrus Smith luă repede o hotărâre.

Mare noroc să-i găsim pe ocnaşi închişi în casă şi să-i luăm prin surprindere. S-a isprăvit cu ei! Haideţi!

Pionierii se strecurară în ţarc cu puştile pregătite. Lăsară căruţa afară, în paza lui Jup şi a lui Top, pe care-i legaseră pentru mai multă siguranţă.

Cyrus Smith, Pencroff şi Gédéon Spilett, pe o parte, Harbert şi Nab, pe cealaltă, se furişară de-a lungul gardului până în faţa casei, cercetând această parte a stânei, care însă era pustie şi cufundată în întuneric.

În câteva clipe se adunară cu toţii lângă casă, în faţa uşii închise.

Cyrus Smith făcu tovarăşilor un semn cu mâna ca să nu se mişte; se apropie apoi de fereastra slab luminată şi aruncă

o privire în cameră.

Pe masă se afla un felinar aprins. Lângă masă era patul lui Ayrton.

Pe pat era întins un om.

Deodată, Cyrus Smith se dădu înapoi, strigând cu glas stins:

Ayrton!

Pionierii se repeziră la uşă, mai s-o smulgă din ţâţâni şi năvăliră cu toţii în cameră.

Ayrton părea să doarmă. Se vedea pe chipul lui că suferise mult. Pe mâini şi pe picioare avea vânătăi mari.

Cyrus Smith se plecă asupra lui.

Ayrton, strigă inginerul, apucând braţul omului regăsit în împrejurări atât de neaşteptate.

La acest strigăt, Ayrton deschise ochii, uitându-se la Cyrus Smith şi la ceilalţi:

Dumneavoastră, dumneavoastră?

Ayrton! Ayrton! repetă Cyrus Smith.

Unde mă aflu?

În casa de la stână!

Singur?

Da!

Se vor întoarce! strigă Ayrton. Apăraţi-vă. Apăraţi-vă!

Şi căzu înapoi sleit.

Spilett, spuse inginerul, putem fi oricând atacaţi. Aduceţi căruţa în ţarc, baricadaţi poarta şi apoi întoarceţi-vă cu toţii aici.

Pencroff, Nab şi reporterul se repeziră să îndeplinească ordinele inginerului. Nu aveau nici un moment de pierdut. Poate că ocnaşii şi puseseră mâna pe căruţa lor.

Într-o clipă, reporterul şi cei doi tovarăşi ai săi străbătură ţarcul, îndreptându-se spre poartă, în dosul căreia Top începuse să mârâie.

Inginerul, părăsindu-l un moment pe Ayrton, ieşi din casă cu puşca pregătită. Harbert mergea lângă el. Supravegheau amândoi coasta muntelui care domina stâna.

Dacă ocnaşii pândeau ascunşi acolo, ei ar fi putut să ucidă pe rând toţi pionierii.

În clipa aceea, luna se ridică deasupra pădurii întunecate şi un val de lumină se răspândi pe cuprinsul ţarcului. Se vedeau pâlcurile de copaci, pârâiaşul şi întinsul covor de iarbă, ce acoperea pământul. înspre munte, casa şi o parte din gard se desprindeau albe în lumina lunii. în partea cealaltă, spre poartă, ţarcul se afla în umbră.

Pe neaşteptate, o matahală întunecată se ivi în faţa lor. Era căruţa, care pătrundea în cercul de lumină şi Cyrus Smith auzi zgomotul porţii pe care o închideau tovarăşii lui, proptind-o apoi pe dinăuntru.

Dar în aceeaşi clipă, Top începu să latre cu furie şi se repezi, rupându-şi zgarda, spre fundul ţarcului, în dreapta casei.

Prieteni, fiţi atenţi! Puşca la ochi! strigă Cyrus Smith.

Pionierii îşi potriviră puştile, aşteptând să tragă. Top lătra într-una, iar Jup scotea nişte şuierături ascuţite, alergând după câine.

Pionierii se repeziră pe urmele lor, ajungând pe malul pârâului, străjuit de copaci uriaşi.

Şi acolo, în plină lumină, ce le văzură ochii?

Pe mal zăceau cinci trupuri!

Erau cadavrele ocnaşilor, care debarcaseră cu patru luni înainte pe insula Lincoln.

CAPITOLUL XIII.

Ce povesteşte Ayrton. Planurile foştilor tovarăşi. Ocnaşii se instalează la stână. Cel ce face dreptate pe insula Lincoln. Vasul Bonadventure. Cercetări în jurul muntelui Franklin. Povârnişurille superioare. Bubuituri subterane. Un răspuns al lui Pencroff. În fundul craterului. Întoarcerea.

Ce se întâmplase? Cine-i ucisese pe ocnaşi? Poate Ayrton? Era cu neputinţă; cu foarte puţin înainte se temea de întoarcerea lor!

Ayrton căzuse într-un somn adânc, din care nu izbutiră să-l trezească. După cele câteva cuvinte pe care le rostise,

fusese cuprins de o toropeală adâncă şi căzuse pe pat, nemaifiind în stare să se mişte.

Pionierii, pradă gândurilor învălmăşite şi cât se poate de agitaţi, aşteptară toată noaptea, fără să părăsească casa lui Ayrton şi fără să se întoarcă la locul unde zăceau trupurile ocnaşilor. După cât se părea, Ayrton nu va fi în stare să le dea amănunte asupra împrejurărilor în care îşi găsiseră moartea ticăloşii, pentru că nici el nu ştia cum de se afla la stână. S-ar fi putut totuşi să cunoască cele petrecute înaintea groaznicei execuţii.

A doua zi, Ayrton se trezi din toropeală şi tovarăşii îi împărtăşiră bucuria pe care o resimţeau regăsindu-l, aproape sănătos, după o lipsă de peste patru luni de zile.

Ayrton le istorisi în puţine cuvinte ce i se întâmplase sau mai bine-zis ceea ce ştia el.

A doua zi, după întoarcerea la stână, în ziua de 10 noiembrie, în amurg, fusese luat prin surprindere de către ocnaşii care săriseră gardul. Îl legaseră cobză şi îl târâseră într-o peşteră întunecoasă de la poalele muntelui Franklin, unde îşi făcuseră ascunzişul.

Hotărâseră să-l ucidă şi a doua zi erau gata s-o facă, când unul dintre ocnaşi îl recunoscu şi-l strigă pe numele ce-l purtase în Australia. Nemernicii aceştia, pregătiţi să-l ucidă pe Ayrton, cruţară viaţa lui Ben Joyce.

Din clipa aceea, Ayrton fu hărţuit fără încetare de foştii lui tovarăşi. Voiau să-l atragă din nou de partea lor şi nădăjduiau să pătrundă cu ajutorul lui în inaccesibila Casă de Granit şi să devină stăpânii insulei, după ce vor fi ucis pionierii!

Ayrton se împotrivi. Fostul ocnaş, pocăit şi iertat de semenii lui, era hotărât să moară fără să-şi trădeze tovarăşii.

Legat şi păzit, cu căluş în gură, Ayrton trăi patru luni în peştera ocnaşilor.

Ticăloşii descoperiseră stâna puţin după venirea lor pe insulă şi trăiau folosind rezervele ei, fără să locuiască totuşi

acolo. În ziua de 11 noiembrie, doi dintre tâlhari, surprinşi pe neaşteptate de pionieri, traseră asupra lui Harbert şi unul dintre ei se înapoie, lăudându-se că a ucis un locuitor al insulei. Se întorsese totuşi singur. Tovarăşul lui căzuse înjunghiat de Cyrus Smith.

E lesne de închipuit durerea lui Ayrton când află despre moartea lui Harbert. Rămăseseră doar patru pionieri, oricând la cheremul ocnaşilor.

După această întâmplare, tot timpul cât Harbert zăcu bolnav la stână, piraţii nu-şi părăsiră bârlogul şi chiar după ce devastară platoul se întoarseră tot acolo.

Începură să-l chinuie mai rău pe Ayrton. Mâinile şi picioarele lui mai purtau încă urmele frânghiilor cu care fusese legat zi şi noapte. Tot timpul se aştepta să fie ucis.

Lucrurile merseră astfel până în a treia săptămână a lunii februarie. Ocnaşii, pândind mereu clipa potrivită, părăseau destul de rar adăpostul, mulţumindu-se să vâneze, fie în interiorul insulei, fie pe coasta sudică. Ayrton nu mai avea ştiri de la prietenii lui şi nu mai credea să-i revadă vreodată.

În cele din urmă, nenorocitul, slăbit de chinurile suferite, căzu într-o toropeală adâncă, nemaivăzând şi nemaiauzind nimic. Din clipa aceea, cu două zile în urmă, nu mai ştia ce s-a petrecut cu el.

Dar, domnule Smith, adăugă el, cum se face că deşi eram închis în peşteră, mă aflu acum la stână?

Cum se face că ocnaşii zac morţi acolo, în mijlocul ţarcului? răspunse inginerul.

Morţi? strigă Ayrton, ridicându-se într-o rână, cu toate că era foarte slăbit.

Tovarăşii săi se grăbiră să-l sprijine. Voia să se scoale cu tot dinadinsul, aşa că îl însoţiră până la râu.

Se luminase de ziuă.

Pe ţărm zăceau cele cinci cadavre ale ocnaşilor, în poziţia în care îi surprinsese moartea fulgerătoare.

Ayrton era înmărmurit. Cyrus Smith şi tovarăşii lui îl priveau în tăcere.

La un semn al inginerului, Nab şi Pencroff cercetară trupurile înţepenite de frig.

Nu găsiră nici un fel de rană.

Examinându-i însă cu de-amănuntul, Pencroff observă pe fruntea unuia, pe pieptul altuia, pe spatele celuilalt, pe umărul altuia un punct mic roşu, urma unei lovituri atât de puţin vizibile, încât era imposibil să-şi dea seama ce o pricinuise.

Aici au fost loviţi! spuse Cyrus Smith.

Dar cu ce armă? strigă reporterul.

O armă care trăsneşte, necunoscută nouă.

Dar cine să-i fi trăsnit?se miră Pencroff.

Acela care face dreptate pe insulă, răspunse Cyrus Smith, acela care te-a transportat pe tine aici, Ayrton, acela care ne-a ajutat din nou, acela care face pentru noi ceea ce nu putem face singuri, acela care se ascunde după ce ne vine într-ajutor.

Hai să-l căutăm! strigă Pencroff.

Să-l căutăm, desigur, răspunse Cyrus Smith, dar fiinţa superioară care face astfel de minuni se va arăta doar atunci când va dori ea să o cunoaştem. Să-l căutăm, totuşi, urmă el. Poate vom izbuti într-o bună zi să dovedim binefăcătorului nostru că suntem oameni care am meritat bunăvoinţa sa! Ce n-aş da să-i putem fi şi noi de ajutor, chiar cu preţul vieţii noastre.

Din ziua aceea, singura grijă a locuitorilor insulei Lincoln a fost să-l găsească pe binefăcătorul lor. Se străduiau toţi să dezlege taina aceluia, care părea să fie un om înzestrat cu daruri necunoscute celorlalţi oameni.

Pionierii se întoarseră în casa de la stână, unde, mulţumită îngrijirilor primite, Ayrton îşi recapătă puterile şi liniştea.

Nab şi Pencroff târâră cadavrele ocnaşilor în pădure şi le îngropară adânc, departe de stână.

Apoi, Ayrton află tot ce se întâmplase în timpul cât fusese închis. Află de suferinţele lui Harbert şi prin ce încercări trecuseră pionierii. Află de asemenea că pionierii nu mai

credeau să-l revadă vreodată, fiind siguri că fusese ucis fără milă de ocnaşi.

Şi acum, spuse Cyrus Smith, mai avem de îndeplinit o datorie. Jumătate din ce ne-am pus în gând a fost înfăptuit, dar, deşi am scăpat de ocnaşi, nu ne putem totuşi lăuda că am redevenit stăpânii insulei prin noi înşine.

De aceea, răspunse. Gédéon Spilett, ar fi bine să căutăm prin toate văile de la poalele muntelui Franklin. Să nu lăsăm nici o văgăună şi nici o peşteră necercetată! Credeţi-mă, în viaţa mea nu am întâlnit un mister mai atrăgător pentru gusturile unui reporter!

Şi nu ne întoarcem la Casa de Granit, completă Harbert, până ce nu dăm de binefăcătorul nostru!

Vom face tot ce este omeneşte cu putinţă, zise inginerul, dar vă spun încă o dată: cred că nu-l vom găsi decât atunci când va voi el singur să se arate.

Rămânem la stână? întrebă Pencroff.

Da, rămânem aici, hotărî Cyrus Smith. Avem tot ce ne trebuie şi ne aflăm în inima ţinutului pe care dorim să-l cercetăm. De altminteri, cu căruţa ajungem repede la Casa de Granit, de va fi nevoie.

Bine, zise marinarul, dar mai este ceva.

Ce anume?

Trece vara şi noi avem de făcut un drum pe mare!

Un drum pe mare? se miră Gédéon Spilett.

Da, la insula Tabor, răspunse Pencroff. Trebuie să ducem acolo o scrisoare, în care arătăm aşezarea insulei noastre, unde se află şi Ayrton. Dacă vine yachtul scoţian să-l ia? Cine ştie dacă nu e prea târziu?

Dar bine, Pencroff, întrebă Ayrton, cu ce vrei să faci drumul ăsta?

Cum cu ce? Cu Bonadventure!

Cu Bonadventure?! strigă Ayrton. Nu mai există!

Cum, nu mai există vasul meu? răcni Pencroff, sărind în picioare.

Nu! răspunse Ayrton. Ocnaşii au dat de el acum o săptărnână, au pornit pe mare şi…

Şi? îl grăbi Pencroff cu inima zvâcnind.

Şi, nemaiavându-l pe Bob Harvey ca să conducă vasul, s-au lovit de stânci şi au sfărâmat corabia!

Ah, ticăloşii! Tâlharii! Nemernicii! strigă Pencroff.

Pencroff, spuse Harbert, cuprinzând mâna marinarului, vom face un alt Bonadventure, mai mare! Avem doar la îndemână toată fierăria şi întreg echipamentul bricului, Dar nu vă daţi seama, zise Pencroff amărât, că va dura cinci sau şase luni până să construim un vas de treizeci sau patruzeci de tone?

Avem tot timpul, răspunse reporterul, – şi oricum, anul acesta nu mai mergem la insula Tabor.

Ce vrei, Pencroff, nu avem ce face! spuse inginerul. Doresc numai ca întârzierea asta să nu ne aducă vreo pagubă!

Ah! Bonadventure a mea! Sărmana mea corabie! se văicărea Pencroff, adânc mâhnit de pierderea vasului, de care fusese atât de mândru.

Distrugerea corăbiei era o lovitură grea pentru pionieri, care hotărâră să repare pierderea cât mai repede cu putinţă. Acum însă, voiau să ducă la bun sfârşit cercetările începute în regiunea cea mai tainică a insulei.

Se aşternură pe lucru în aceeaşi zi, 19 februarie. Cercetările ţinură o săptămână. Poalele muntelui, cu povârnişurile şi ramificaţiile lor, alcătuiau un labirint de văi şi clinuri foarte încâlcite. Fără îndoială că aici, în fundul trecătorilor înguste, şi poate chiar înăuntrul masivului muntelui Franklin, trebuiau făcute cercetările. Nicăieri pe insulă nu s-ar fi putut ascunde mai bine o locuinţă, al cărui ocupant ţinea să rămână necunoscut. Atât de întortochiate erau văile, încât Cyrus Smith se văzu nevoit să procedeze cât se poate de sistematic.

Pionierii cercetară mai întâi valea care se deschidea la sudul vulcanului şi primea apele râului Cascadei. Aci le arătă Ayrton şi peştera în care se adăpostiseră ocnaşii şi în

care fusese ţinut închis. Era aşa cum o părăsise Ayrton. Găsiră dosite în ea provizii şi muniţii, furate de ocnaşi pentru a-şi face rezerve.

Toată valea care ducea la peşteră era umbrită de copaci frumoşi, printre care dominau coniferele, şi fu cercetată cu grijă. La capătul văii, pionierii cotiră spre vest şi se afundară într-o râpă îngustă, care se pierdea printre stâncile de bazalt ale litoralului.

Aici, copacii se răreau şi pietrişul lua locul păşunilor, începea regiunea stearpă a insulei. Se şi putea recunoaşte că dintre văile care se încrucişau la poalele muntelui Franklin, numai trei erau împădurite şi bogate în păşuni, cum era valea în care se afla aşezată stâna. Valea stânei se mărginea la răsărit cu valea prin care curgea râul Cascadei şi la apus cu valea Pârâului Roşu. Ambele ape primeau mulţi afluenţi din munte, cursuri de apă mărunte, care înviorau regiunea roditoare din sudul insulei. Râul Mercy era alimentat direct de izvoare bogate, ascunse prin desişurile pădurilor Jacamarului, izvoare asemănătoare acelora care se răsfirau în nenumăratele cursuri mici de apă, ce udau pădurile care acopereau peninsula Serpentinei.

Oricare dintre cele trei văi, bogate în apă, ar fi putut adăposti un, pustnic, care ar fi găsit în ele toate cele necesare traiului. Dar pionierii le mai cercetaseră şi altădată şi nicăieri nu găsiseră urma omului.

Oare ascunzătoarea căutată să fie pitită în fundul trecătorilor sterpe, în mijlocul stâncilor prăvălite, în văgăunile dinspre nord, pe unde se scurseseră râurile de lavă?

În partea de nord, la poalele muntelui Franklin, se aflau doar două văi, largi, nu prea adânci, lipsite de verdeaţă, presărate cu blocuri de granit, brăzdate de morene lungi şi pardosite cu lavă. Pe alocuri zăceau blocuri de minereu, printre care erau presărate bucăţi de obsidian şi labradorit. Cercetările fură lungi şi anevoioase. Prin văile acestea se căscau mii de cavităţi, care nu prea erau plăcute de locuit,

însă bine ascunse, şi în care se pătrundea foarte greu. Pionierii cercetară chiar şi tunelurile întunecate, rămase încă din epoca activităţii vulcanului, bolţi înnegrite de flăcările vechi, care pătrundeau până în adâncul muntelui. Cercetară galeriile întunecate folosind torţe aprinse, scotocind toate adâncimile. Peste tot domneau tăcerea şi întunericul. Părea că nici o fiinţă omenească nu-şi purtase vreodată paşii prin aceste tuneluri străvechi şi nu mişcase din loc vreo stâncă, din clipa când insula ieşise din valuri.

Dar, deşi văgăunile erau pustii şi întunecate, Cyrus Smith fu nevoit să constate că prin acele locuri nu domnea totuşi o tăcere desăvârşită.

În fundul uneia dintre aceste caverne, care se întindea pe o distanţă de câteva sute de picioare, pătrunzând în inima muntelui, el auzi nişte zgomote surde, a căror intensitate era mărită de sonoritatea bolţilor de stâncă.

Gédéon Spilett, care îl întovărăşea, auzi şi el acest murmur îndepărtat, care putea să însemne o trezire a focurilor subterane. Se opriră de mai multe ori să asculte şi amândoi înţeleseră că în adâncurile pământului se petrecea o reacţie chimică.

Te pomeneşti că vulcanul nu este cu totul stins! spuse reporterul.

Se prea poate ca după plimbarea noastră în crater, răspunse Cyrus Smith, să se fi întâmplat oarecare schimbări în păturile adânci. Orice vulcan, chiar dacă este stins, poate să se trezească.

N-ar fi primejdios pentru insula Lincoln o erupţie a muntelui Franklin? întrebă Gédéon Spilett.

Nu cred, răspunse inginerul. Craterul, adică supapa de siguranţă, există, şi surplusul de vapori şi de lavă va irupe pe drumul obişnuit, aşa cum izbucnea şi în trecut.

Afară numai dacă lavele nu-şi croiesc o altă cale, nouă, către ţinuturile mănoase ale insulei!

Nu văd de ce ar face-o, dragă Spilett, răspunse Cyrus Smith, – şi de ce n-ar urma drumul de până acuma?

Ei! Vulcanii au uneori toane! răspunse reporterul.

Ia seama, observă inginerul, că înclinarea întregului masiv al muntelui Franklin înlesneşte scurgerea lavei spre văile pe care le cercetăm în clipa de faţă. Doar un cutremur de pământ ar putea să schimbe centrul de gravitate al muntelui, modificând şi calea lavei.

În asemenea împrejurări ne putem aştepta oricând la un cutremur de pământ, observă Gédéon Spilett.

Desigur, răspunse inginerul, mai ales când încep să se trezească forţele subterane şi când măruntaiele globului se simt prea apăsate după un repaus mai lung. Aşa încât, dragă Spilett, o erupţie este un lucru, grav şi ar fi mai bine să nu se trezească vulcanul. Dar parcă stă în puterea noastră? În tot cazul, orice s-ar întâmpla, domeniul nostru de la Grande-Vue nu cred să fie serios ameninţat. între munte şi şes există o depresiune simţitoare şi dacă lava ar lua drumul lacului, ea ar fi aruncată spre dune şi împrejurimile golfului Rechinului.

N-am văzut în creştetul muntelui nici o dâră de fum, care să vestească vreo erupţie apropiată, observă Gédéon Spilett, Nu, spuse Cyrus Smith, nici aburi nu ies din crater. Chiar ieri l-am observat. Dar se poate ca la baza lui să se fi adunat cu timpul stânci, cenuşă şi lavă întărită, şi astfel, supapa de care vorbesc să fie închisă deocamdată. Dar la cea dintâi sforţare mai puternică, piedica va dispare şi poţi să fii sigur, dragă Spilett, că nici insula, care este un fel de cazan cu aburi, şi nici vulcanul, care e hornul lui, nu vor plesni din cauza apăsării gazelor. Totuşi, îţi repet că ar fi mai bine să nu vină nici o erupţie.

Şi totuşi nu ne înşelăm, îl întrerupse reporterul. Se aud bubuituri în adâncurile vulcanului.

Într-adevăr, se aud, recunoscu inginerul, care asculta cu multă atenţie, nu ne putem înşela… Aici se pregăteşte o reacţie şi nu ştim cât e de mare şi nici cum se va sfârşi.

La întoarcere, Cyrus Smith şi Gédéon Spilett împărtăşiră şi tovarăşilor lor cele aflate.

Ei, asta-i! Vulcanul ăsta vrea să ne arate ce poate! Să încerce! Sunt sigur că îşi va găsi stăpânul! strigă Pencroff.

Care stăpân? întrebă Nab.

Binefăcătorul nostru, Nab, binefăcătorul nostru, care îi va astupa craterul de îndată ce va încerca să-l deschidă!

După cum se vede, încrederea marinarului în zeul insulei era neţărmurită şi, într-adevăr, puterea necunoscută care le ajutase până acum în împrejurări atât de grele părea fără margini. Astfel, ea izbuti să scape de cercetările pionierilor şi, cu toată străduinia lor, cu tot zelul şi cu toată îndârjirea desfăşurată, strania ascunzătoare nu fu descoperită.

Între 19 şi 25 februarie, pionierii cercetară partea de nord a insulei Lincoln. Ciocăniră fiecare perete stâncos, aşa cum face poliţia într-o casă suspectă. Ba mai mult, inginerul făcu un plan exact al muntelui şi împinse cercetările până în cele mai ascunse unghere.

Cercetară şi prăpastia vulcanului, deocamdată stins, dar din adâncimile căruia răbufneau bubuituri. Totuşi, nici o dâră de fum, nici o urmă de abur, nici Încălzire a pereţilor nu vesteau apropierea unei erupţii. Nicăieri pionierii nu afiară urma aceluia pe care îl căutau.

Cercetară în cele din urmă şi regiunea dunelor, şi pereţii de lavă din jurul golfului Rechinului, în toată înălţimea lor, cu toate că le fu cât se poate de greu să coboare la baza stâncilor. Nimeni! Nimic!

Aceste cuvinte reprezentau până la urmă.rezultatul ostenelilor lor, iar Cyrus Smith şi tovarăşii săi se simţeau copleşiţi, descurajaţi şi oarecum mânioşi.

Pionierii fură deci nevoiţi să facă drumul înapoi, căci cercetările nu se puteau prelungi, la nesfârşit. Erau îndreptăţiţi să creadă că fiinţa misterioasă nu trăia pe suprafaţa insulei şi presupunerile cele mai năstruşnice se născură în mintea lui Nab şi a lui Pencroff.

În ziua de 25 februarie, pionierii se întoarseră la Casa de Granit. Cu ajutorul unei săgeţi aruncară frânghia până la

terasa din faţa uşii şi restabiliră legătura între locuinţa lor şi pământ.

O lună mai târziu, în ziua de 25 martie, se împlineau trei ani de când se aflau pe insula Lincoln.

CAPITOLUL XIV.

Au trecut trei ani. Problema unei noi corăbii. Ce s-a hotărât. Colonia e bogată. Şantierul. Frigul emisferei australe. Pencroff se resemnează. Albitul rufelor. Muntele Franklin.

Trecuseră trei ani de când prizonierii fugiseră din Richmond şi de câte ori nu pomeniseră ei de patria lor în cursul acestor ani!

Erau încredinţaţi că războiul civil se sfârşise şi că cei din nord învinseseră. Dar cum se desfăşurase acest război? Ce prieteni ai lor căzuseră în lupte?

Iată ce-i frământa, deşi nu ştiau când le va fi dat să-şi revadă ţara. Visul lor era să se întoarcă în patrie măcar pentru scurt timp, să reînoiască legăturile cu lumea locuită, să facă legătura între patria lor şi insulă, apoi să-şi petreacă cea mai mare şi cea mai bună parte a vieţii lor în această colonie întemeiată de ei.

Dar visul nu putea fi împlinit decât în două feluri: sau apărea un vas în apele insulei Lincoln, sau pionierii erau în stare să construiască singuri o corabie destul de mare, care să poată rezista la drum şi care să-i ducă spre pământurile cele mai apropiate.

Mai este o cale, spunea Pencroff. Să ne dea „geniul” nostru un mijloc de a ne întoarce în patrie!

Şi într-adevăr, dacă cineva le-ar fi spus, lui Pencroff şi lui Nab, că un vas de trei sute de tone îi aşteaptă în golful Rechinului sau în portul. Balonului, nici n-ar fi clipit din ochi. Ei se aşteptau acum la orice minune.

Cyrus Smith însă, care nu trăia în închipuire, îi pofti să coboare din nori şi să privească realitatea în faţă. Ea le cerea să construiască grabnic un nou vas, cu ajutorul căruia să ajungă cât mai curând pe insula Tabor, pentru a depune

acolo documentul, în care să arate noua reşedinţă a lui Ayrton.

Le trebuiau cel puţin şase luni ca să construiască un nou vas. între timp se apropia însă iarna şi călătoria trebuia amânată până în primăvara următoare.

Avem deci tot timpul să construim corabia până în primăvară, îi spunea inginerul lui Pencroff, cu care vorbea despre toate acestea. Sunt de părere, dragul meu, că dacă tot construim un vas nou, ar fi bine să-l facem mai mare. Sosirea yachtului scoţian pe insula Tabor este îndoielnică. S-ar putea chiar să fi venit acum câteva luni şi să fi plecat după ce l-au căutat în zadar pe Ayrton. Nu ar fi mai bine să construim un vas care să ne ducă la nevoie până în arhipelagurile Polineziei sau în Noua Zeelandă? Ce crezi?

Sunt de părere, domnule Cyrus, răspunse marinarul, că dumneavoastră sunteţi în stare să construiţi tot atât de bine un vas mare, ca şi unul mic. Nu ne lipsesc nici uneltele, nici lemnul. Ne trebuie doar timp.

În câtă vreme am putea să construim un vas de trei până la patru sute de tone? întrebă Cyrus Smith.

Cel puţin şapte, opt luni, răspunse Pencroff. Nu trebuie să uităm că vine iarna şi că pe ger lemnul se lucrează greu. Trebuie să socotim câteva săptămâni în care nu vom lucra, aşa că va trebui să fim mulţumiţi dacă vasul nostru va fi gata în luna noiembrie.

Foarte bine, răspunse Cyrus Smith, e timpul cel mai potrivit pentru o călătorie pe mare spre insula Tabor sau mai departe.

Cred că aveţi dreptate, domnule Cyrus, răspunse marinarul. Faceţi planurile, căci lucrătorii sunt gata să înceapă treaba şi sunt sigur că Ayrton ne va fi de mare ajutor în această lucrare.

Pionierii, întrebaţi, încuviinţară în totul proiectul inginerului. Este drept că era o muncă uriaşă construirea unui vas atât de mare, dar pionierii erau plini de încredere

în puterile lor, încredere îndreptăţită de izbânzile ce le avuseseră până atunci.

Cyrus Smith se apucă să întocmească planul corăbiei. între timp, tovarăşii lui tăiau şi cărau copacii, din care aveau să cioplească lemnăria vasului. Pădurea Far-West le furniza lemnul cel mai potrivit – stejar sau ulm. Se folosiră de cărarea deschisă cu prilejul ultimei lor călătorii, pentru a croi un drum nou, care primi numele de şoseaua Far-Westului. Copacii îi cărară la Cămin, unde instalară şantierul de construcţie. Noua cale deschisă în pădure era destul de întortochiată, deoarece fusese determinată mai mult de alegerea copacilor de care aveau nevoie, totuşi ea uşura foarte mult accesul spre o mare parte a peninsulei Serpentine.

Tăierea şi fasonarea acestor lemne trebuia făcută repede, căci verzi nu le puteau întrebuinţa, şi trebuia să treacă destulă vreme până să se usuce. Dulgherii lucrară cu râvnă toată luna aprilie, în care timp fură tulburaţi doar de câteva furtuni de echinox, destul de violente. Meşterul Jup îi ajuta cu multă îndemânare, fie urcându-se în vârful vreunui copac pentru a lega frânghiile, fie transportând pe umerii lui vânjoşi trunchiurile curăţate de crengi.

Lemnăria fu aşezată într-o magazie mare, făcută din scânduri, pe care o ridicaseră în apropierea Căminului. Aveau de gând să o păstreze acolo până va veni timpul să fie prelucrată.

Luna aprilie fu destul de frumoasă, cum e de multe ori luna octombrie în zona boreală. Muncile agricole le îndepliniră în aşa fel, încât curând urmele pârjolului dispărură cu desăvârşire de pe platoul Grande-Vue. Moara fu reclădită, iar în locul coteţelor vechi ridicară altele mai mari, căci numărul oaspeţilor curţii de păsări sporise simţitor. Grajdurile adăposteau acum cinci onaggaşi, dintre care patru mari, zdraveni, bine dresaţi şi unul mic, care de abia se născuse. Inventarul coloniei se îmbogăţise cu un plug şi onaggaşii arau câmpul tot atât de bine ca şi nişte

boi. Pionierii îşi împărţeau diferitele munci şi niciunul nu avea timp să stea degeaba. Şi ce sănătoşi erau muncitorii noştri şi câtă voie bună însufleţea serile Casa de Granit, atunci când fiecare făurea mii de planuri de viitor Se înţelege că Ayrton împărtăşea viaţa pionierilor, aceştia nemaiîngăduindu-i să locuiască la stână. Rămăsese totuşi trist, aceeaşi fire închisă, împărtăşind mai mult muncile decât plăcerile tovarăşilor săi. Se dovedi însă un muncitor aprig, vânjos, îndemânatic, ingenios şi foarte inteligent. Toţi îl iubeau şi îl stimau, iar el simţea acest lucru.

Totuşi nu părăsiră cu desăvârşire stâna. Din doua în două zile, unul dintre pionieri se ducea călare sau cu căruţa să îngrijească turmele, uducând la întoarcere laptele de care aveau nevoie. Drumurile astea erau în acelaşi timp prilej de vânătoare. De aceea, Harbert şi reporterul se duceau cel mai des la stână, întovărăşiţi de Top. Vânătorii noştri erau înarmaţi cu puşti bune, cu care vânau canguri şt mistreţi, fără să dispreţuiască nici vânatul mărunt ca fazanii, jacamarii şi becaţinele. Iepurii şi stridiile, câteva broaşte ţestoase, somonii prinşi în râti, legumele de pe platou, poamele pădurii, toate se îngrămădeau în cămara în care domnul Nab, primul bucătar, nu pridideа să le aşeze.

Firul telegrafic care lega stâna de Casa de Granit fusese întins din nou şi era întrebuinţat ori de câte ori vreunul dintre pionieri, aflându-se la stâna, găsea de cuviinţă să petreacă noaptea acolo. De altfel nu se mai aşteptau la nici un fel de atac, cel puţin din partea oamenilor.

Totuşi, ceea ce se întâmplase putea să se mai repete. Oricând puteau năvăli alţi piraţi sau ocnaşi. Se putea prea bine ca unii complici ai lui Bob Har” vey, încă deţinuţi la Norfolk, să fie iniţiaţi în planurile sale secrete şi să fie ispitiţi să-i calce pe urme. De aceea, pionierii cercetau zilnic cu ochianul zarea, ce se întindea în faţa golfului Uniunii şi a golfului Washington. Când mergeau la stâna, cercetau cu aceeaşi grijă partea dinspre apus a mării şi urcându-se pe

meterezele stâncoase, cuprindeau cu privirea o bună parte a orizontului.

Nu zăriseră până atunci nimic ciudat, totuşi, pionierii nu slăbeau paza, Mânat de această grijă, inginerul dezvălui într-o seară prietenilor săi hotărârea de a întări stâna. El socotea că trebuiau să înalţe gardul şi să clădească un fel de blochaus, din care pionierii să poată rezista la nevoie împotriva duşmanilor. Casa de Granit, datorită aşezării sale, devenise o fortăreaţă greu de cucerit. Dar stâna, cu rezervele şi vitele care se aflau acolo, avea să stârnească întotdeauna lăcomia oricărui năvălitor, iar pionierii trebuiau să fie în stare să ţină piept oricărui atac, care i-ar fi surprins acolo.

Era un plan vrednic să fie cercetat, dar execuţia lui trebui să fie amânată pentru primăvara următoare.

Pe la 15 mai, fundul noului vas era gata şi în curând prova şi pupa se înălţau şi ele pe şantier. Tălpoaia făcută de stejar solid măsura în lungime o sută zece picioare. Dar dulgherii nu izbutiră să facă mai mult, fiind împiedicaţi de vânt şi vreme rea. În cursul săptămânii următoare începură să căptuşească pupa, dar fură nevoiţi să întrerupă lucrările.

În ultimele zile ale lunii vremea se strică de tot. Sufla un vânt de răsărit, uneori puternic ca un uragan. Inginerul era îngrijorat de soarta şantierului de construcţie, pe care de altfel n-ar fi putut să-l aşeze în altă parte, pentru a nu fi prea departe de casă. Ostrovul apăra doar în parte litoralul împotriva talazurilor din larg, astfel că în timpul marilor furtuni valurile ajungeau până la poalele falezei de granit.

Din fericire, temerile sale nu se adeveriră. Vântul bătea mai tot timpul dinspre sud-vest, aşa că plaja de la poalele Casei de Granit era apărată de capul Epavei, care frângea violenţa valurilor mari.

Pencroff şi Ayrton, cei mai sârguitori dintre constructorii vasului, lucrară cât le mai îngădui vremea Ei nu se speriau de vântul care le zburlea părul, nici de ploaia care îi uda până la piele, şi ştiau că un cui bine bătut ţine la fel de e

vreme rea sau bună. Dar după umezeală urmă un ger cumplit şi lemnul se întări ca fierul, astfel că se lucra anevoie. Pe la 10 iunie, cei doi meşteri se văzură nevoiţi să părăsească şantierul.

Cyrus Smith şi tovarăşii săi ştiau de mult cât de aspră poate fi iarna pe insula Lincoln. Domnea un frig ca în Noua-Britanie, care era aşezată cam la aceeaşi depărtare de ecuator. Dar în ţinuturile din emisfera boreală lucrul nu era greu de înţeles, pentru că peste tot se întindeau câmpii joase, care nu pun nici o piedică în calea vânturilor reci, care bat dinspre pol. Lucrul era mult mai greu de înţeles aici, pe insula Lincoln.

S-a putut chiar observa, spunea într-o zi Cyrus Smith tovarăşilor săi, că la aceeaşi latitudine, insulele şi ţinuturile aşezate pe malul mării se bucură de o climă mai blândă decât ţinuturile mediteraniene. Am auzit adesea spunându-se că iernile sunt mai aspre în Lombardia decât în Scoţia şi că lucrul acesta s-ar datora faptului că marea restituie în timpul iernii căldura acumulată în timpul verii. Insulele sunt deci acelea care beneficiază cel mai mult de aceasta.

Dar atunci, domnule Cyrus, întrebă Harbert, de ce nu e supusă şi insula Lincoln aceleiaşi legi?

Greu de explicat, răspunse inginerul. Totuşi, îmi vine să cred că această particularitate se datorează aşezării insulei noastre în emisfera australă, care, după cum ştii, este mai rece decât emisfera boreală.

Aşa este, spuse Harbert. Se ştie că gheţurile plutitoare se întind mai aproape de tropice în sudul Pacificului, decât în nordul lui.

Foarte adevărat, interveni Pencroff. Pe vremea când mă îndeletniceam cu pescuitul balenelor, am întâlnit gheţuri plutitoare până în dreptul capului Horn.

Poate că frigul aspru care domneşte în insula Lincoln, spuse Gédéon Spilett, s-ar putea explica prin prezenţa gheţarilor sau a banchizelor la o depărtare nu prea mare.

Tot ce se poate, dragă Spilett, răspunse Cyrus Smith, cu siguranţă că iernile noastre aspre se datorează vecinătăţii gheţarilor plutitori. Mai există şi altă cauză: de vreme ce soarele se află mai aproape de această emisferă în timpul verii, prin forţa lucrurilor este mai îndepărtat în timpul iernii. Astfel se explică şi salturile mari de temperatură, căci, deşi iernile sunt foarte reci pe insula Lincoln, să nu uităm că verile, dimpotrivă, sunt grozav de călduroase.

Dar de ce, domnule Smith? întrebă Pencroff încruntându-se. De ce este emisfera noastră atât de nedreptăţită? N-ar trebui să fie aşa.

Pencroff dragă, zise râzând inginerul, trebuie sau nu, noi nu putem decât să ne împăcăm cu situaţia. Iată de altfel şi pricina: pământul nu descrie un cerc împrejurul soarelui, ci o elipsă, aşa cum cer legile mecanicii raţionale. Pământul ocupă unul din focarele elipsei şi în consecinţă, la o anumită epocă din drumul său, el se află la apogeu, adică la cea mai mare depărtare de soare şi la o altă epocă – la perigeu – adică la cea mai mică distanţă. Ori, se întâmplă că tocmai în timpul iernii din ţinuturile australe, pământul să se afle în punctul cel mai îndepărtat de soare, pricinuind astfel frigul aspru, care domneşte prin meleagurile astea, Aşa că, dragă Pencroff, nu ne rămâne decât să aşteptăm vara.

Şi totuşi, adăugă Pencroff, căruia îi venea greu să se dea bătut, oamenii sunt destul de învăţaţi. Gândiţi-vă ce carte groasă s-ar putea scrie, domnule Cyrus, dacă am aduna tot ce ştie omenirea!

Am scrie o carte şi mai groasă dacă am aduna tot ce nu se ştie încă, răspunse Cyrus Smith.

Era greu de stabilit cauza, dar luna iunie a fost ca de obicei grozav de friguroasă şi pionierii s-au văzut nevoiţi destul de des să stea închişi în Casa de Granit. Le era foarte neplăcut să trăiască astfel, sechestraţi între zidurile Casei de Granit. îndeosebi Gédéon Spilett îndura greu această constrângere.

Ce n-aş da să pot primi de undeva zilnic un ziar! se tânguia el lui Nab. Cititul ziarului era îndeletnicirea mea cea mai plăcută.

Nab izbucni în râs.

Pe legea mea, răspunse el, ceea ce mă preocupă pe mine sunt treburile de fiecare zi.

Adevărul este că aveau destul de lucru şi în afară şi înăuntru.

După trei ani de muncă fără preget, colonia din insula Lincoln atinsese pe vremea aceea culmea prosperităţii. Catastrofa bricului fusese un izvor de bogăţie pentru ei. Fără să mai vorbim de echipamentul complet, care avea să folosească vasului de pe şantier, magaziile Casei de Granit se umpluseră cu unelte şi scule, cu arme şi muniţii, cu îmbrăcăminte şi instrumente. Pionierii nu mai erau nevoiţi să fabrice pâslă şi dacă în timpul primei ierni, petrecute pe insulă, suferiseră din pricina gerului, acum nu se mai temeau de frig. Rufărie aveau destulă şi o întreţineau cu multă grijă. Din clorură de sodiu, adică sare de mare, Cyrus Smith extrăsese sodiu şi clor. Transformase apoi cu uşurinţă sodiul în carbonat de sodiu, folosind clorul pentru a prepara eterat de calciu şi alte substanţe; primele două le folosea în gospodărie şi pentru albitul rufelor. De altfel nu spălau decât de patru ori pe an, atât de multe rufe aveau, iar Pencroff şi chiar Gédéon Spilett, care tot aştepta să-i aducă poştaşul ziare, deveniseră adevăraţi meşteri în albitul rufelor.

Astfel trecură lunile de iarnă, iunie, iulie şi august, luni foarte aspre. Vremea fu mai rece decât iarna trecută, termometrul coborând până la 8° Fahrenheit (13,33 centigrade sub zero). Dar ce foc minunat ardea în vatra Casei de Granit! Nu economiseau combustibilul care creştea singur la câţiva paşi. Lemnul rămas din construcţia vasului îi ajuta să facă economie de cărbuni, care erau mai greu de cărat.

Oamenii erau sănătoşi, animalele de pe lângă casă o duceau bine, doar meşterul Jup cam suferea de frig. Era singurul lui cusur şi pionierii îi făcură o haină groasă, vătuită. Ce tovarăş îndemânatic, neobosit, discret şi tăcut era maimuţoiul ăsta.

Nu mă mir că munceşte bine, spunea Pencroff. Când ai patru mâini, e firesc să munceşti mai bine!

Într-adevăr, Jup cel deştept lucra minunat.

În tot timpul celor şapte luni care trecuseră, nimeni nu mai pomenise de protectorul insulei. De altfel nu mai dăduse nici un semn de viaţă. E drept că nu avusese prilejul, căci nu se ivise nici o întâmplare care să-i pună la grea încercare pe pionieri.

Câinele nu mai mârâia şi încetase şi neliniştea urangutanului. Cei doi prieteni nu se mai învârteau în jurul puţului interior, nu mai lătrau şi nu mai gemeau în felul acela straniu, care trezise de la început bănuielile inginerului.

În sfârşit trecu şi iarna. În primele zile de primăvară se întâmplă un fapt care ar fi putut să aibă urmări grele.

În ziua de 7 septembrie, Cyrus Smith, care se uita la creştetul muntelui Franklin, zări un nor de fum ce se încolăcea deasupra craterului.

CAPITOLUL XV.

Trezirea vulcanului. Vreme frumoasă. Reluarea lucrărilor. Seara de 15 octombrie. O telegramă. O cerere. Răspunsul. Plecarea la stână. însemnarea. Firul suplimentar. Coasta de bazalt. Fluxul. Refluxul. Peştera. O lumină orbitoare.

Pionierii, înştiinţaţi de inginer, îşi lăsaseră lucrul şi priveau în tăcere creştetul muntelui Franklin. Se trezise vulcanul şi aburii străpunseseră desigur stratul mineral din fundul craterului. Oare locurile subterane vor provoca vreo erupţie violentă? Iată un lucru pe care nu-l puteau împiedica.

Dar, admiţând chiar posibilitatea unei erupţii, s-ar fi putut ca insula Lincoln să n-aibă prea mult de suferit în întregul

ei. Scurgerile de lavă nu sunt întotdeauna dezastruoase. Insula mai trecuse prin astfel de încercări, după cum o dovedeau urmele de lavă de pe povârnişul nordic al muntelui. Mai mult încă, forma craterului şi spărtura de la marginea superioară erau de natură să proiecteze materiile eruptive spre partea opusă ţinuturilor mănoase ale insulei.

Totuşi, urmele trecutului nu erau pentru pionieri o garanţie de viitor. De multe ori se astupă craterele vechi şi se deschid altele noi. Fenomenul se ivise În toate continentele, cu vulcani ca Etna, Popocatepetl şi Orizaba, şi nu se ştie niciodată ce va aduce după sine erupţia unui vulcan. Ajungea un cutremur de pământ, fenomen care însoţeşte uneori erupţiile, pentru ca aşezarea straturilor din interiorul muntelui să se schimbe, iar lavele incandescente să-şi croiască drumuri noi.

Cyrus Smith explică aceste lucruri tovarăşilor săi şi le zugrăvi situaţia aşa cum o vedea el.

Nu era nimic de făcut. Casa de Granit nu era ameninţată, afară doar de un cutremur de pământ, care ar zgudui violent insula. Stâna însă era în primejdie, dacă se deschidea un crater nou în partea de sud a muntelui Franklin.

Din ziua aceea, aburii încununau mereu creştetul muntelui, răsfirându-se în trâmbe, care deveneau din ce în ce mai înalte şi mai dese. Nu se vedea însă nici o flacără. Se părea că fenomenele se concentrau deocamdată la baza hornului central.

Vremea îndreptându-se, pionierii îşi reluară muncile. Grăbeau construirea vasului; Cyrus Smith făcu un ferăstrău hidraulic, pus în mişcare de căderea de apă de pe plajă, şi, cu ajutorul lui, pionierii fabricară mai repede scânduri şi bârne. Mecanismul aparatului era din cele mai simple şi lemnul împins înainte era tăiat cu un ferăstrău, care avea o mişcare verticală. Inginerul izbutise să pună în funcţiune acest mecanism, folosind o roată, doi cilindri şi un sistem special de scripeţi.

Pe la sfârşitul lunii septembrie, scheletul vasului, care avea să devină o goeletă, se şi înălţa pe şantier. Lucrările mergeau foarte bine, mulţumită fierăriei bricului, pe care o salvaseră în urma exploziei. Pencroff şi Ayrton scoaseră dintre sfărâmături toate şuruburile şi o cantitate mare de cuie de aramă. Munca fierarilor era astfel mai uşoară, dulgherii însă aveau mult de lucru.

Lucrările fură întrerupte timp de o săptămână pentru seceriş, pentru cositul fânului şi pentru înmagazinarea diferitelor legume, ce se coceau pe platoul Grande-Vue. După terminarea muncilor agricole, pionierii îşi închinară tot timpul lor construirii vasului.

Când venea seara, muncitorii erau sleiţi. Ca să nu piardă timpul, schimbaseră şi ora meselor: luau prânzul la orele douăsprezece şi masa de seară abia când se întuneca complet. Apoi se întorceau la Casa de Granit şi, frânţi de oboseală, se grăbeau să meargă la culcare.

Câteodată, când discutau câte un lucru interesant, întârziau puţin ora culcării. Astfel, pionierii vorbeau de viitor şi le făcea plăcere să-şi închipuie schimbările pe care le-ar aduce ei pe insulă după ce-ar întreprinde o călătorie spre alte ţărmuri. Dar din toate planurile răzbătea gândul întoarcerii lor pe insula Lincoln. Ei n-aveau de gând să părăsească o colonie creată cu atâta trudă, cu atât mai mult cu cât truda le fusese încununată de succes, iar legătura cu ţara lor nu putea decât să dea un nou imbold dezvoltării insulei.

Pencroff şi Nab mai ales voiau să-şi termine zilele aici.

Harbert, spunea marinarul, ai de gând să părăseşti vreodată insula Lincoln?

Niciodată, Pencroff, mai cu seamă dacă rămâi şi tu aici!

Nici vorbă că rămân, băiete! răspundea Pencroff. Am să te aştept aici. Ai să te întorci cu soţia şi copiii tăi, din care am de gând să fac nişte ştrengari în lege.

Ne-am înţeles, făgădui Harbert, râzând tulburat şi îmbujorându-se la faţă.

Şi dumneata, domnule Cyrus, urmă Pencroff încântat, vei fi guvernatorul insulei. Câţi locuitori credeţi c-ar putea trăi aici? Cel puţin zece mii!

Discutau astfel de una, de alta, îl lăsau pe Pencroff să alerge cu închipuirea şi, din vorbă în vorbă, până la urmă reporterul ajungea la concluzia că vor întemeia un ziar cu numele de „New Lincoln Herald”.

Aşa este făcut omul. Simte nevoia să creeze opere durabile, care să-i supravieţuiască, şi tocmai acesta este semnul superiorităţii lui faţă de celelalte vieţuitoare.

Cine ştie dacă Top şi Jup nu făureau şi ei micile lor planuri de viitor?

Ayrton tăcea, gândindu-se că ar dori să-l mai vadă o dată pe lordul Glenarvan şi să se arate în ochii tuturor schimbat şi pocăit.

Într-o seară, la 15 octombrie, tot vorbind despre acestea, convorbirea se prelungi mai mult ca de obicei. Se făcuse ora nouă, căscau cu toţii şi Pencroff se îndrepta spre camera lui, când soneria electrică, aşezată în sala cea mare, răsună pe neaşteptate.

Erau toţi de faţă: Cyrus Smith, Gédéon Spilett, Harbert, Ayrton, Pencroff şi Nai); deci la stână nu era nimeni.

Cyrus Smith sări în picioare. Tovarăşii lui se uitau unul la altul, necrezându-şi urechilor.

Ce-o mai fi şi asta? strigă Nab. Te pomeneşti că ne telegrafiază dracul?!

Nimeni nu-i răspunse.

Se pregăteşte o furtună, observă Harbert. Poate că influenţa electricităţii…

Harbert nu isprăvi fraza. Inginerul, spre care erau întoarse toate privirile, scutură din cap, S-aşteptăm, spuse Gédéon Spilett. Dacă-i un semnal, oricine ar fi acela care-l face, îl va repeta.

Dar cine să fie? strigă Nab.

Desigur, răspunse Pencroff, – acela care…

Cuvintele marinarului fură întrerupte de o nouă zbârnâitură.

Cyrus Smith se îndreptă spre aparat şi telegrafie următoarea întrebare: „Ce doriţi?”

Peste câteva secunde, acul care se mişca pe cadranul alfabetic răspundea locuitorilor Casei de Granit: „Veniţi repede la stână!”

În sfârşit! strigă Cyrus Smith.

Da! În sfârşit se va lămuri taina insulei! Oboseala şi nevoia de odihnă a pionierilor dispărură în faţa perspectivei de a-şi cunoaşte binefăcătorul. În câteva clipe, ei părăsiră în tăcere Casa de Granit, coborând pe plajă. Top şi Jup rămaseră acasă, căci nu era nevoie de ei.

Noaptea era foarte întunecată. Luna în primul pătrar dispăruse o dată cu soarele. După cum observase şi Harbert, nori grei de furtună se târau aproape de pământ, acoperind lumina stelelor. Fulgere, pricinuite de o furtună îndepărtată, sfâşiau zarea. Până în câteva ore era foarte posibil să se abată furtuna asupra insulei. Noaptea era înăbuşitoare.

Dar oricât de adânc ar fi fost întunericul, el nu-i putea opri din drum pe pionierii obişnuiţi cu şoseaua ce ducea la stână. Luând-o pe malul stâng al râului Mercy, se urcară pe platou, trecură puntea peste pârâul Glicerinei şi înaintară prin pădure.

Pionierii umblau repede, fiind pradă unei tulburări puternice. Nu mai încăpea nici o îndoială, erau pe cale să afle cheia misterului, pentru a cărui dezlegare se osteniseră atât, numele fiinţei necunoscute, care luase parte la toate întâmplările vieţii lor, fiinţă atât de puternică şi de mărinimoasă! Desigur, acest necunoscut cunoştea cele mai mici amănunte ale vieţii lor, auzea tot ce se spunea la Casa de Granit, izbutind astfel să-i ajute întotdeauna la timpul potrivit.

Copleşiţi de gânduri, pionierii grăbeau pasul. Sub bolta copacilor era atât de întuneric, încât nu mai distingeau nici

marginea drumului. în pădure domnea cea mai desăvârşită linişte. Păsări şi animale, apăsate de vremea furtunoasă, stăteau nemişcate şi tăcute. Nici o adiere nu clintea frunzişul. Doar paşii pionierilor, pe pământul tare, răsunau în bezna apăsătoare.

Mergeau de un sfert de oră, când Pencroff rupse tăcerea, spunând:

Ar fi trebuit să luăm un felinar!

Vom găsi unul la stână, răspunse inginerul.

Cyrus Smith şi tovarăşii lui părăsiseră Casa de Granit la ora nouă şi două minute. La nouă şi patruzeci şi şapte, străbătuseră trei mile din cele cinci care despărţeau locuinţa lor de stână.

Fulgere mari, strălucitoare, începură să brăzdeze văzduhul, profilând pe cer dantela frunzişului sub care înaintau. Lumina lor era orbitoare. Judecând după fulgerele din ce în ce mai dese şi mai luminoase şi după bubuiturile îndepărtate care răsunau în înălţimi, furtuna se apropia cu repeziciune. Aerul devenise înăbuşitor.

Pionierii umblau ca şi când ar fi fost mânaţi din urmă de o putere necunoscută.

Când ajunseră lângă stână, un fulger puternic lumină gardul ţarcului şi nici nu puseră bine piciorul pe prag, când un tunet năprasnic făcu să se cutremure văzduhul. Străbătură într-o clipă ţarcul şi Cyrus Smith se opri în faţa locuinţei.

S-ar fi putut ca necunoscutul să se afle în casă, căci de aici pornise telegrama. Dar ferestrele erau întunecate.

Inginerul bătu la uşă.

Nici un răspuns.

Împinse apoi uşa şi pionierii intrară în camera cufundată în întuneric.

Nab scăpără amnarul şi, un moment mai târziu, felinarul lumina întreaga încăpere…

În odaie nu era nimeni. Lucrurile nu fuseseră mişcate din loc.

Să fi avut cu toţii năluciri? murmură Cyrus Smith.

Nu! Nu era cu putinţă! Telegrama anunţase „Veniţi repede la stână!”

Se apropiară de masa pe care se afla telegraful. Pila electrică se afla în cutia ei, aparatul de transmisie şi de recepţie, totul era la locul lui.

Cine a fost aici ultima oară? întrebă inginerul.

Eu, domnule Smith, răspunse Ayrton.

Când?

Acum patru zile.

A! Uite o însemnare! strigă Harbert, arătând spre masă.

Pe hârtie scria în englezeşte: „Urmaţi firul cel nou!”

La drum! strigă Cyrus Smith, care înţelese că telegrama nu pornise de la stână, ci din ascunzişul tainic al necunoscutului. Un fir suplimentar, legat de cel instalat de ei, îl punea în legătură directă cu Casa de Granit.

Nab luă felinarul aprins şi părăsiră cu toţii stâna.

Furtuna se dezlănţuise cu nemaipomenită violenţă. Intervalul dintre fulgere şi tunete era din ce în ce mai mic. în curând vijelia avea să cuprindă întreaga insulă şi muntele Franklin. La lumina fulgerelor se zărea creştetul vulcanului, încununat cu aburi.

În tot interiorul ţarcului, între casă şi gard, nu exista nici o legătură telegrafică. Dar, după ce ieşiră pe poartă, inginerul alergă până la primul stâlp, unde, la lumina unui fulger, descoperi un nou fir, ce se lăsa de la izolator la pământ.

Iată-l! spuse el.

Firul se târa pe pământ, dar era înconjurat de o substanţă izolatoare, care semăna cu aceea folosită pentru cablurile submarine, care asigură libera transmisiune a curentului. Firul părea că se îndreaptă în direcţia pădurii şi a povârnişurilor sudice ale muntelui, luând-o spre sudul insulei.

Să ne luăm după el! spuse Cyrus Smith.

La lumina felinarului şi a fulgerelor, pionierii urmau calea arătată de fir.

Tunete asurzitoare bubuiau neîncetat, aşa că nu se putea auzi nici o vorbă. De altminteri, nici nu era timp de vorbă, căci trebuiau să meargă repede.

Cyrus Smith şi tovarăşii lui urcară mai întâi povârnişul care se ridica între valea stânei şi valea râului Cascadei, pe care-l trecură printr-un vad. întins pe pământ sau aninat de crengile copacilor, firul îi călăuzea mereu.

Inginerul crezuse la început că firul se opreşte undeva în fundul văii şi că acolo se află şi adăpostul necunoscutului. Văzu însă curând că se înşelase.

Pionierii fură nevoiţi să urce şi panta din sud-vest şi să coboare din nou platoul golaş, care se isprăvea la stâncile de bazalt, atât de straniu îngrămădite pe ţărm. Din când în când unul dintre pionieri se apleca, pipăia firul cu mâna şi la nevoie corecta direcţia spre care trebuiau să meargă. Acum nu se mai îndoiau că firul se târa spre mare. Se vede că acolo, în vreo văgăună, printre rocile calcinate, se afla pitită locuinţa zadarnic căutată de pionieri.

Deasupra lor cerul părea cuprins de flăcări. Fulgera neîntrerupt. Trăsnetele loviră de câteva ori creştetul vulcanului, scurgându-se în craterul din care se înălţa un fum gros. Câteodată, muntele părea că aruncă flăcări.

La zece fără câteva minute, pionierii ajunseră pe faleza care se înălţa la marginea oceanului, în partea de apus. Vântul sufla cu putere şi talazurile se spărgeau mugind la picioarele lor.

Cyrus Smith socoti că se aflau la o milă şi jumătate de stână.

Aici firul se strecura printre stânci, coborând o pantă foarte înclinată, în marginea unei râpe înguste şi foarte întortochiate.

Pionierii coborâră râpa, cu toate că s-ar fi putut să provoace o prăbuşire a stâncilor, care să-i zvârle în mare. Coborâşul era foarte primejdios, dar ei nu se mai temeau de

nimic, nu mai erau stăpâni pe ei, erau parcă mânaţi de cineva spre acest punct misterios, aşa cum magnetul atrage fierul.

Coborâră în râpă, aproape fără să ştie cum, cu toate că locurile erau primejdioase chiar în plină zi. Pietrele se rostogoleau, scânteind ca bolizii incandescenţi, când erau luminate de fulgere. Cyrus Smith mergea în fruntea grupului şi Ayrton încheia şirul. Câteodată umblau încet, alteori alunecau pe stânca lucioasă; se ridicau însă şi-şi urmau drumul mai departe!

În cele din urmă, firul coti brusc, atingând lanţul de stânci răzleţe prăvălite în mare de-a lungul litoralului. Pionierii ajunseră la poalele peretelui de bazalt.

Acolo se afla o streaşină îngustă, care şerpuia de-a lungul zidului, la câteva picioare deasupra mării. Firul era tras şi aici, aşa încât pionierii se luară după el. Nu făcură nici o sută de paşi, când streaşina, înclinându-se în pantă lină, ajunse la nivelul apei.

Inginerul apucă firul şi văzu că se cufundă în mare.

Tovarăşii, opriţi lângă el, erau înmărmuriţi.

Scoaseră un strigăt de deznădejde! Să se arunce în mare ca să pătrundă în vreo peşteră submarină? Atât de mare era încordarea care-i stăpânea, încât n-ar fi şovăit să facă şi acest lucru!

Un cuvânt al inginerului îi opri.

Cyrus Smith îşi duse tovarăşii într-o scobitură a stâncilor, spunându-le:

Să aşteptăm. Marea e în plin flux; când vine refluxul se deschide şi drumul nostru.

Dar de unde ştiţi? întrebă Pencroff.

Nu ne-ar fi chemat, dacă nu s-ar fi putut ajunge până la el!

Cyrus Smith vorbise cu atâta siguranţă, încât nimeni nu i se împotrivi. De altfel părea să aibă dreptate. Se putea să fie prin apropiere o deschizătură, acoperită de apă, în timpul fluxului, dar în care să se poată pătrunde când se retrag apele.

Oricum, erau siliţi să aştepte câteva ore. Pionierii se strânseră în tăcere sub un fel de boltă adâncă, săpată în stâncă. începuse să plouă şi în curând norii, sfârtecaţi de fulgere, revărsau pe pământ adevărate torente de apă. Ecoul repeta bubuiturile tunetelor, dându-le o sonoritate măreaţă.

Pionierii erau nespus de tulburaţi. Gândurile cele mai stranii li se fugăreau prin minte şi căutau să-şi închipuie vreo apariţie supranaturală, a cărei înfăţişare să se potrivească întru totul cu părerea ce şi-o făcuseră ei despre misteriosul spirit al insulei;

La miezul nopţii, Cyrus Smith luă felinarul şi coborî pe plajă ca să observe aşezarea stâncilor. Refluxul începuse de două ore.

Şi într-adevăr, inginerul nu se înşelase. Din mijlocul apelor începea să se ridice arcul unei bolţi uriaşe. Firul cobora, pătrunzând în deschizătură.

Cyrus Smith se întoarse la tovarăşii lui, spunându-le scurt:

Peste o oră ne vom putea continua drumul.

Va să zică există o deschizătură? întrebă Pencroff.

Te-ai îndoit vreodată de aceasta? răspunse Cyrus Smith.

Dar peştera trebuie să fie plină de apă, observă Harbert.

Vom vedea, s-ar putea ca apele să se retragă în întregime din peşteră şi să putem face drumul pe jos, sau să nu se retragă şi atunci vom găsi cu siguranţă un mijloc oarecare de transport, care ne aşteaptă.

Mai trecu o oră. Coborâră cu toţii prin ploaie, până la marginea apei. În trei ore, marea coborâse cu cincisprezece picioare. Creştetul arcului format de boltă se ridica la opt picioare deasupra luciului apei. Semăna cu arcada unui pod, sub care se scurgeau apele spumegânde.

Aplecându-se, inginerul zări un obiect negru, ce plutea la suprafaţa apei. îl trase spre mal şi văzu că era o barcă, legată de un colţ al peretelui stâncos. Barca era făcută din plăci nituite şi sub bănci se aflau două vâsle.

Să ne îmbarcăm, spuse Cyrus Smith.

Peste o clipă, pionierii erau în barcă. Nab şi Ayrton puseră mâna pe vâsle. Pencroff se aşează la cârmă, iar Cyrus Smith în partea din faţă, luminând calea cu felinarul.

Bolta, foarte joasă la început, se înălţa deodată, dar bezna era prea adâncă şi lumina felinarului prea slabă ca pionierii să poată desluşi întinderea peşterii, lărgimea, înălţimea şi adâncimea ei. O tăcere adâncă domnea între aceste ziduri de bazalt. Nici un zgomot din afară nu pătrundea până aici şi trăsnetele nu puteau străpunge grosimea stâncilor.

Există în unele părţi ale globului peşteri uriaşe, de felul acesta, cripte naturale, rămase din epoci geologice îndepărtate. în unele dintre ele au năvălit apele mării, altele ascund în străfundurile lor lacuri întregi. Natura a săpat aceste peşteri, păstrându-le pentru desfătarea oamenilor.

Peştera pe care o cercetau pionierii se întindea oare până în inima insulei? De un sfert de ceas, barca înainta cotind mereu, în timp ce inginerul îi indica lui Pencroff drumul, când deodată îi spuse:

Mai la dreapta!

Cotind, barca se apropie îndată de peretele din dreapta. Inginerul dorea, cu drept cuvânt, să se încredinţeze dacă firul se mai întindea de-a lungul peretelui.

Era acolo, agăţat de colţurile stâncii.

Înainte! spuse Cyrus Smith.

Lovind apele negre, cele două vâsle mânară barca mai departe.

Mai înaintară un sfert de oră şi să tot fi străbătut o jumătate de milă, când se auzi din nou vocea lui Cyrus Smith:

Opriţi!

Barca se opri şi pionierii zăriră o lumină puternica ce inunda cripta uriaşă, săpată adânc în măruntaiele insulei.

Puteau în sfârşit să cerceteze această peşteră, a cărei existenţă nici n-ar fi putut-o bănui.

La o sută de picioare deasupra lor, se rotunjea o boltă susţinută de coloane, de bazalt, care păreau toate turnate

în acelaşi tipar. Pe coloane se sprijineau arcade neregulate şi fel de fel de ieşituri de formă capricioasă, pe care natura le crease în mii de locuri, în primele epoci ale formării globului. Trunchiurile de bazalt, îmbucate unul într-altul, atingeau înălţimi de patruzeci-cincizeci de picioare şi apa, liniştită, cu toată furtuna de afară, se întindea la picioarele lor. Strălucirea luminii, semnalată de inginer, aprindea pe fiecare creastă mii de scântei, prefăcând cele mai neînsemnate colţuri de stâncă în pietre nestemate.

Apa reflecta la suprafaţa ei toate aceste puncte luminoase, astfel încât barca părea să plutească între două râuri de lumini, Nu mai încăpea îndoială că razele luminoase, care ţâşneau din apă şi se loveau de bazalturi, proveneau dintr-un izvor de lumină electrică. De altfel, culoarea ei albă îi trăda originea. Era soarele acestei caverne şi el o umplea de lumină.

La un semn a lui Cyrus Smith, vâslele loviră apa, ridicând o ploaie de nestemate, şi barca se îndreptă spre focarul de lumină, apropiindu-se până la câţiva metri.

Aici, lărgimea apei măsura vreo trei sute cincizeci de picioare şi în spatele orbitoarei lumini se ridica un zid uriaş de bazalt, care închidea peştera în partea aceea. Marea forma aci un fel de lac, deoarece peştera se lărgise mult. Bolta, pereţii laterali, peretele din fund, toate ornamentele, prismatice, cilindrice, conice, apăreau scăldate în lumină şi sclipeau atât de viu, încât s-ar fi putut spune că iradiau lumină.

În mijlocul lacului, tăcut şi nemişcat, un obiect lungăreţ, de forma unui fus, plutea la suprafaţa apelor. Din laturile lui, ca din două cuptoare supraîncălzite, răzbăteau două fâşii luminoase. Aparatul, care semăna cu trupul unei balene uriaşe, avea o lungime de două sute de picioare şi se ridica la zece-douăsprezece picioare deasupra mării.

Barca se apropie încet. Cyrus Smith se sculase în picioare, privind înainte cuprins de o adâncă tulburare. Apucându-l

deodată pe reporter de braţ, strigă i El este! Nu poate fi decât el…!

Apoi căzu îndărăt în barcă, şoptind un nume, pe care numai Gédéon Spilett îl auzi.

Fără îndoială că reporterul cunoştea acest nume, căci păru şi el foarte tulburat, răspunzând cu vocea sugrumată:

El! Un om în afara legii!

Da! Da! murmură Cyrus Smith.

Inginerul îi spuse lui Pencroff să vâslească spre straniul aparat plutitor. Trase în partea stângă, de unde, printr-un geam gros, ţâşnea o fâşie de lumină, Cyrus Smith şi tovarăşii săi se urcară pe o platformă, în faţa lor se afla o turelă deschisă. Se repeziră cu toţii pe scară şi apoi pe un coridor luminat electric. La capătul coridorului se afla o uşă, pe care Cyrus Smith o deschise.

Pionierii străbătură grăbiţi o sală bogat împodobită, care dădea într-o bibliotecă scăldată în razele de lumină ce izvorau dintr-un tavan luminos.

În fundul bibliotecii zăriră o uşă mare, pe care inginerul o deschise.

Pionierilor li se păru că au pătruns în lumea basmelor sau a visurilor; în faţa lor se întindea un salon uriaş, un fel de muzeu, în care erau îngrămădite comori minerale, opere de artă şi minuni ale industriei.

Întins pe un divan frumos, stătea un om, ce părea să nu-i fi zărit încă.

Cyrus Smith, ridicând glasul, rosti atunci, spre marea mirare a tovarăşilor săi:

Ne-ai chemat, căpitane Nemo? Iată-ne.

CAPITOLUL XVI.

Căpitanul Nemo. Primele sale cuvinte. Povestea unui erou al luptei pentru independenţa Indiilor. Ura cotropitorilor. Tovarăşii săi. Viaţa în sânul apelor. Singur. Ultimul adăpost al lui Nautilus în insula Lincoln. Geniul misterios al insulei.

La auzul acestor cuvinte, omul se sculă, iar lumina îi scaldă chipul, înfăţişând un cap minunat, cu frunte înaltă, privire

mândră, barba albă şi păr bogat dat spre spate.

Omul se. sprijini cu mâna de divanul de pe care se ridicase. Privirea lui era liniştită. Se vedea că o boală ascunsă îl rosese încetul cu încetul, dar vocea lui răsuna încă destul de puternic, când rosti în englezeşte, pe un ton ce trăda o mare mirare;

Domnule, eu n-am nume!

Totuşi vă cunosc! răspunse Cyrus Smith.

Căpitanul Nemo aruncă inginerului o privire fulgerătoare, ce dorea parcă să-l nimicească.

Apoi căzu îndărăt pe pernele divanului:

La urma urmei ce-mi pasă? şopti el. Curând voi muri!

Cyrus Smith se apropie de căpitanul Nemo, căruia Gédéon Spilett îi apucă mâna fierbinte. Ayrton, Pencroff, Harbert şi Nab se grămădiseră cuviincioşi mai la o parte, într-un colţ al minunatului salon, scăldat de orbitoarele raze electrice.

Căpitanul Nemo îşi trase repede mâna, făcând semn inginerului şi reporterului să ia loc.

Se uitau cu toţii la el, fără să-şi ascundă tulburarea, în faţa lor se afla deci necunoscutul pe care îl botezaseră „geniul insulei”, fiinţa atotputernică, al cărui ajutor fusese atât de binevenit în împrejurări grele. în faţa lor era binefăcătorul, căruia îi datorau atâta recunoştinţă. în faţa lor, acolo unde Pencroff şi Nab credeau să găsească un zeu, se afla un simplu om: şi omul acela era pe moarte.

Dar cum de-l cunoştea Cyrus Smith pe căpitanul Nemo? De ce se sculase atât de repede căpitanul la auzul numelui pe care-l credea uitat de toţi?

Căpitanul îşi reluase locul pe divan şi, proptit într-un cot, se uita la inginer, care şedea lângă el.

Îmi cunoşti numele, domnule? întrebă el.

Îl cunosc, răspunse Cyrus Smith, după cum cunosc şi pe acela al minunatului dumitale aparat submarin…

„Nautilus”? zise căpitanul zârnbind.

Da, „Nautilus”.

Dar ştii… ştii cine sunt?

Ştiu.

S-au scurs totuşi treizeci de ani de când am rupt orice legătură cu lumea locuită, treizeci de ani de când trăiesc în adâncul mării, singurul loc în care am găsit libertatea! Cine a putut să-mi trădeze taina?

Un om care nu ţi-a promis s-o păstreze, căpitane Nemo, şi care, prin urmare, nu poate fi învinuit de trădare.

Francezul pe care întâmplarea l-a zvârlit pe bord acum şaisprezece ani?

Chiar el!

Atunci, n-a pierit împreună cu cei doi tovarăşi ai săi în vârtejul Maelslrüm-ului, unde intrase submarinul „Nautilus”?

N-au pierit, şi povestea lor a fost dăruită cititorilor sub numele de „douăzeci de mii de leghe sub mări”31.

E doar povestea câtorva luni din viaţa mea domnule! rosti repede căpitanul.

Adevărat, urmă Cyrus Smith, dar câteva luni din viaţa dumneavoastră ciudată au fost destul ca să vă faceţi cunoscut…

Şi să fiu socotit un mare vinovat, nu-i aşa? răspunse căpitanul Nemo, zâmbind dispreţuitor. Desigur, un revoltat, scos poate din rândul oamenilor.

Inginerul nu răspunse.

Şi acum, domnule?

Nu mi-e dat mie să-l judec pe căpitanul Nemo, răspunse Cyrus Smith, – cel puţin în ceea ce priveşte trecutul său. Ca şi alţii, de altfel, nici eu nu ştiu ce v-a îndemnat să duceţi o viaţă atât de ciudată şi nu pot să judec efectele, necunoscând cauzele. Ştiu însă un lucru, că, de când am fost zvârliţi pe insula Lincoln, un om ne-a ajutat în cele mai grele împrejurări. Mai ştiu că datorăm viaţa noastră unui om bun, mărinimos, puternic, şi că acest om puternic, mărinimos şi bun, sunteţi dumneavoastră, căpitane Nemo!

Eu sunt, răspunse simplu căpitanul.

Inginerul şi reporterul se ridicară. Tovarăşii lor se apropiară şi ei şi erau cât pe ce să-şi arate recunoştinţa prin vorbe…

Îi opri însă, o mişcare a căpitanului Nemo, care le spuse cu o voce mai mişcată decât ar fi dorit:

După ce mă veţi fi ascultat.

Şi căpitanul în fraze scurte şi simple, le dezvălui întreaga sa viaţă Povesti pe scurt, totuşi era nevoit să-şi încordeze toate puterile ce-i mai rămăseseră, pentru a spune tot ce dorea. Se vedea că lupta împotriva unei mari slăbiciuni. De mai multe ori, Cyrus Smith îl rugă să se odihnească, dar căpitanul dădea din cap, ca unul căruia nu-i mai aparţine ziua următoare, iar atunci când reporterul îi propuse să-l îngrijească, îi răspunse:

În zadar. Clipele mele sunt numărate!

Căpitanul Nemo era un indian, prinţul Dakkar, fiu de rajah şi nepotul eroului Indiilor, Tippoo-Sahib32. La vârsta de zece ani, tatăl său îl trimise în Europa, ca să primească acolo o educaţie completă, în dorinţa ascunsă de a-l vedea luptând o dată, cu arme egale, împotriva acelora care erau asupritorii ţării sale.

De la zece la treizeci de ani, prinţul Dakkar, om înzestrat cu însuşiri alese, sufleteşti şi intelectuale, învăţă de toate. Ştiinţă, literatură, artă – în toate aceste ramuri, prinţul îşi însuşi cunoştinţe temeinice…

Prinţul Dakkar călători în toată Europa. Numele şi averea lui îi deschideau toate uşile, dar ispitele acestei lumi nu-l atrăgeau niciodată. Tânăr şi frumos, rămânea întotdeauna serios, închis, setos de învăţătură, purtând în suflet o ură înverşunată.

Prinţul Dakkar purta în el ura împotriva singurei ţări în care nu călcase niciodată, cu toate că fusese poftit de nenumărate ori; prinţul Dakkar ura Anglia şi purta în el toată ura pe care o simte învinsul faţă de cotropitor. Cotropitul nu iertase cotropitorul. Fiul ţării, pe care Anglia nu izbutise s-o îngenunchieze decât de ochii lumii, crescut

în spiritul ideilor de luptă şi de răzbunare, plin de dragoste neţărmurită pentru patria sa încătuşată de englezi, nu voia să pună piciorul pe acel pământ blestemat, ai cărui stăpâni înrobiseră Indiile.

Prinţul Dakkar deveni un artist, pe care-l impresiona tot ce era frumos, un învăţat, căruia nici o ştiinţă nu-i era străină, un om politic, format la şcoala diplomaţiei europene. în ochii observatorului superficial, el putea să treacă drept unul din acei cosmopoliţi dornici să cunoască, dar care dispreţuiesc faptele, putea fi socotit unul din acei călători ce se scaldă în bogăţii, firi reci şi mândre, care cutreieră necontenit lumea şi nu au nici o patrie. Lucru cu totul neadevărat. Artistul, învăţatul acesta, rămăsese indian cu sufletul, indian prin dorinţa lui de răzbunare, indian prin nădejdea pe care o nutrea că într-o zi va câştiga drepturile ţării sale, redându-i independenţa şi gonind străinii.

În 1849, prinţul Dakkar se întoarse în ţara lui. El se căsători cu o indiană, al cărei suflet nobil sângera şi el pentru patria lor. Avu doi copii pe care-i iubea nespus de mult. Dar fericirea lui casnică nu putea să-l facă să uite robia Indiilor. El aştepta un prilej şi prilejul se ivi.

Jugul englez apăsa prea greu asupra poporului indian. Prinţul Dakkar se aşează în fruntea nemulţumiţilor, sădind în sufletele lor toată ura ce clocotea în el împotriva străinilor. Cutreieră nu numai teritoriile libere ale Indiei, dar şi cele supuse direct administraţiei engleze, amintind tuturor de zilele măreţe în care Tippoo-Sahib murise ca un erou la Seringapatam, luptând împotriva englezilor.

În 1857 izbucni marea revoltă a cipailor. Prinţul Dakkar deveni sufletul şi organizatorul răscoalei, punându-şi toată priceperea şi bogăţia în slujba cauzei poporului său. El însuşi nu se cruţă: lupta în primele rânduri; îşi primejdui viaţa ca cel mai necunoscut dintre eroii ce se ridicaseră pentru libertatea ţării lor; fu rănit de zece ori, fără să-şi găsească moartea, chiar atunci când cei din urmă luptători pentru independenţă căzeau răpuşi de gloanţele englezeşti.

Niciodată puterea britanică nu trecuse printr-o primejdie mai mare; dacă cipaii ar fi fost ajutaţi din afară, aşa cum nădăjduiseră, influenţa şi dominaţia Angliei în Asia ar fi luat sfârşit.

Numele prinţului Dakkar era vestit. Eroul nu se ascunsese, el luptase în văzul tuturor. Se puse un mare preţ pe capul lui şi, fiindcă nu se găsi nici un trădător care să-l vândă, răzbunarea căzu asupra tatălui şi mamei sale, asupra soţiei şi copiilor săi, mai înainte ca el să-şi fi dat seama de primejdia ce-i păştea din pricina lui...

Încă o dată dreptatea se prăbuşise. Ca de atâtea ori în istoria omenirii, puterea nesocotise dreptatea. Cipaii fură învinşi şi ţara vechilor rajahi căzu din nou sub jugul englezilor, care deveni şi mai apăsător.

Prinţul Dakkar nu fusese răpus în luptă şi se retrase în munţii provinciei Bundelkung. Rămas singur, fu cuprins de un mare dezgust de omenire. începuse să urască lumea civilizată, care ajunsese să-l îngrozească. Dorea să fugă cât mai departe, pentru totdeauna, aşa că îşi adună resturile averii şi, într-o bună zi, împreună cu douăzeci de tovarăşi, oameni de nădejde, se făcu nevăzut.

Oare unde plecase prinţul Dakkar să caute libertatea pe care n-o găsise în ţinuturile locuite de oameni? În sânul apelor, în adâncurile mărilor unde nu putea să-l caute nimeni.

Învăţatul luă locul războinicului. Prinţul prefăcu în şantier o insulă pustie din Pacific şi acolo construi, după planurile sale, un submarin. Pentru toate nevoile aparatului său plutitor se sluji de electricitate, a cărei putere uriaşă se pricepu s-o întrebuinţeze, folosind procedee care aveau să fie cunoscute mai târziu. Obţinu astfel lumină, căldură şi forţă motrice. Marea, cu comorile sale nesfârşite, cu miriadele de peşti, cu plantele şi ierburile ei, cu toate bogăţiile ei naturale, cu cetaceele uriaşe ce trăiau în apele ei, la care se adăugau şi comorile ce le pierduseră oamenii, mulţumea pe deplin trebuinţele eroului nostru şi ale

echipajului său. Astfel se împlinea cea mai mare dorinţă a prinţului, aceea de a rupe orice legături cu oamenii de pe pământ. Submarinul fu botezat Nautilus, el însuşi îşi spuse căpitanul Nemo, apoi dispăru sub mări.

Ani de-a rândul cutreieră oceanele de la un pol la celălalt. Trăind ca un om izgonit de societate, culegea de pe meleaguri nestrăbătute cele mai minunate comori. Milioanele scufundate o dată cu galioanele spaniole în golful Vigo în 1702 îi puseseră la îndeuiână bogăţii nesecate, pe care le folosea ajutând popoarele ce luptau pentru independenţa patriei lor33. Niciodată însă nu se afla cine trimitea aceste ajutoare.

Nu mai avusese de multă vreme de-a face cu semenii săi, când, în noaptea de 6 noiembrie 1866, trei oameni fură zvârliţi pe bordul submarinului. Erau un profesor francez, servitorul lui şi un pescar canadian. Cei trei oameni fuseseră aruncaţi în mare în timpul ciocnirii dintre „Nautilus” şi vasul american „Abraham Lincoln”, care îl urmărea.

De la profesor află căpitanul Nemo că „Nautilus”, socotit când un mamifer uriaş din familia cetaceelor, când un submarin condus de piraţi, era urmărit pe toate mările.

Căpitanul Nemo ar fi putut azvârli în ocean aceşti oameni pe care întâmplarea îi aruncase pe vas, tulburându-i misterioasa existenţă, totuşi nu procedă astfel. Se mulţumi să-i ţină prizonieri şi le fu dat să trăiască o minunată călătorie de douăzeci de mii de leghe sub mări.

În ziua de 22 iunie 1867, cei trei oameni, care. nu cunoşteau trecutul căpitanului Nemo, izbutiră să fugă cu o barcă de pe „Nautilus”. Cum în clipa aceea „Nautilus” era târât spre coasta Norvegiei, fiind purtat de vârtejul Maelsirom-ului, căpitanul îşi închipui că fugarii îşi găsiseră moartea în fundul grozavei prăpăstii căscată sub ape. Nu află niciodată că francezul şi cei doi tovarăşi ai lui fuseseră aruncaţi ca prin minune pe ţărm, unde îi adăpostiseră pescarii insulelor Lofoten. Nu ştia nimic nici despre cartea

pe care profesorul, întors în Franţa, o publicase, carte în care povestea călătoria ciudată şi aventuroasă a submarinului „Nautilus”! în timpul celor şapte luni petrecute pe vas.

Căpitanul Nemo continuă multă vreme această viaţă, cutreierând mereu mările. Tovarăşii săi pieriră unul câte unul şi îşi găsiră loc de veşnică odihnă în cimitirul de corali din fundul Pacificului. „Nautilus” ajunse încetul cu încetul pustiu, şi, în cele din urmă, căpitanul rămase singurul în viaţă dintre toţi cei care se refugiaseră cu el în adâncul oceanului.

Pe atunci, căpitanul Nemo avea şaizeci de ani. Rămas singur, izbuti să aducă submarinul până la unul din porturile submarine, unde obişnuia să poposească uneori.

Portul se afla sub insula Lincoln; era chiar acela în care se găsea şi acum vasul „Nautilus”.

De şase ani căpitanul stătea acolo; nu mai călătorea pe mare şi aştepta moartea, clipă în care va porni şi el pe calea tovarăşilor săi. întâmplarea făcu să asiste la prăbuşirea balonului, în care se aflau prizonierii sudiştilor. Îmbrăcat în haine de scafandru, el se plimba sub ape, pe lângă ţărmul insulei, când fu zvârlit în mare inginerul. într-o pornire de omenie, căpitanul îl salvă pe Cyrus Smith.

La început ar fi dorit să fugă de cei cinci naufragiaţi, dar, datorită acţiunii vulcanice, portul său fusese închis prin ridicarea unui prag de bazalt, aşa că submarinul nu mai putea să treacă prin bolta criptei. O barcă uşoară putea trece, submarinul însă nu mai avea apă destulă pentru a se deplasa.

Astfel stând lucrurile, căpitanul Nemo rămase pe loc şi, pândind oamenii ce fuseseră aruncaţi pe o insulă pustie, făcu totul ca să rămână nevăzut. încetul cu încetul, văzându-i cinstiţi, energici, legaţi între ei printr-o frăţească prietenie, încercările lor îi stârniră interesul. Fără să vrea, pătrunse toate tainele vieţii lor. îmbrăcat în scafandru, căpitanul se strecura cu uşurinţă până la puţul interior al

Casei de Granit şi, ridicându-se pe colţurile stâncii, îi auzea pe pionieri vorbind de trecut, de prezent şi viitor. Şi oamenii aceştia cinstiţi izbutiră să-l împace pe căpitanul Nemo cu omenirea, pe care o reprezentau atât de frumos pe insulă.

Căpitanul Nemo îl salvase pe Cyrus Smith. Tot el îl adusese pe Top la Cămin, îl scosese apoi din apele lacului şi tot el, căpitanul Nemo, aşezase la capul Epavei lada cu preţiosul ei conţinut. Căpitanul dăduse drumul bărcii pe curentul râului Mercy, aruncase frânghia din înălţimea Casei de Granit, atunci când năvăliseră maimuţele, el le dezvăluise prezenţa lui Ayrton pe insula Tabor. El aşezase în fundul canalului torpila care zvârlise bricul în aer şi tot el il scăpase pe Harbert de la o moarte sigură, aducând chinina, după cum, tot el lovise ocnaşii cu nişte gloanţe electrice, cunoscute numai de el, gloanţe pe care le folosea în vânătorile submarine. Astfel se explicau atâtea incidente care păreau de neînţeles şi care toate dovedeau mărinimia şi cunoştinţele neobişnuite ale căpitanului.

Acest mare mizantrop ardea totuşi de dorinţa de a ajuta pe alţii. Mai avea de dat câteva sfaturi bune protejaţilor săi şi, cum simţea că i se apropie sfârşitul, el îi chemase pe pionieri, după cum am văzut, de la Casa de Granit, folosind firul cu care legase stâna de „Nautilus”. Poate că n-ar fi făcut acest lucru, dacă ar fi ştiut că Cyrus Smith îi cunoştea povestea şi îi ştia numele.

Căpitanul terminase povestea vieţii sale. Cyrus Smith luă cuvântul; el reaminti toate incidentele care exercitaseră asupra coloniei o influenţă atât de binefăcătoare, şi, în numele tovarăşilor săi şi al lui, aduse mulţumiri binefăcătorului lor.

Dar căpitanul Nemo nu cerea să fie răsplătit pentru binele făcut. Era stăpânit de un singur gând şi, înainte de a strânge mâna pe care i-o întindea inginerul, spuse:

Acum, domnule, îmi cunoaşteţi viaţa, vă rog să mă judecaţi.

Vorbind astfel, căpitanul făcea aluzie la un incident grav, la care fuseseră martori cei trei străini aruncaţi pe bordul submarinului său, incident pe care profesorul francez cu siguranţă că îl relatase în cartea sa şi al cărui răsunet desigur că fusese îngrozitor.

Într-adevăr, cu câteva zile înainte de fuga profesorului şi a celor doi tovarăşi ai săi, „Nautilus”, urmărit de o fregată, în nordul Atlanticului, se repezise ca un berbece asupra acestui vas, scufundându-l fără milă.

Cyrus Smith înţelese despre ce este vorba şi nu răspunse nimic.

Era o fregată engleză, domnule, strigă căpitanul Nemo, redevenind pentru o clipă prinţul Dakkar. O fregată engleză, m-aţi înţeles? Ea m-a atacat! Eram încolţit într-un golf îngust şi nu prea adânc!… Trebuia să trec şi… am trecut.

Apoi, cu vocea calmă:

Eram în dreptul meu, adăugă el. Am făcut peste tot binele pe care l-am putut face şi tot răul pe care eram dator să-l fac. Dreptate nu înseamnă întotdeauna iertare!

Urmară câteva minute de tăcere, apoi căpitanul Nemo rosti următoarea întrebare:

Ce părere aveţi despre mine, domnilor?

Cyrus Smith întinse mâna căpitanului, răspunzând cu voce gravă:

Căpitane, aţi greşit crezând că trecutul poate fi reînviat, şi aţi luptat împotriva istoriei. Greşeala dumneavoastră nu exclude admiraţia, şi numele dumneavoastră poate să înfrunte judecata istoriei.

Căpitanul Nemo suspină adânc ridicând mâna spre cer.

Am făcut bine sau am făcut rău? şopti el, Cyrus Smith răspunse:

Căpitane, aveţi în faţa dumneavoastră nişte oameni cinstiţi, pe care i-aţi ajutat şi care vă vor plânge de-a pururi!

Harbert se apropie de căpitan, îngenunche şi luându-i mâna i-o sărută.

O lacrimă se prelinse din ochii muribundului, Fii binecuvântat, fiul meu! şopti el.

CAPITOLUL XVII.

Ultimele ceasuri ale căpitanului Nemo. Dorinţele unui muribund. O amintire pentru prietenii săi de o zi. Sicriul căpitanului Nemo. Câteva sfaturi. Momentul suprem. În fundul mărilor.

Era în zori. Nici o rază de lumină nu pătrundea în cripta a cărei intrare era închisă acum de flux. Dar lumina artificială, care izvora în lungi fâşii din pereţii vasului, nu slăbise şi apa continua să strălucească în jurul vasului plutitor.

Copleşit de oboseală, căpitanul Nemo căzu înapoi pe divan. Nu putea fi vorba să-l transporte la Casa de Granit, căci îşi manifestase dorinţa să rămână în mijlocul minunăţiilor de pe „Nautilus”, să aştepte aci moartea, care nu mai putea să întârzie.

În timpul unei lungi toropeli, care semăna cu un lung leşin, Cyrus Smith şi Gédéon Spilett examinară cu grijă bolnavul. Vădit lucru, căpitanul se stingea încetul cu încetul. Acest trup, altădată atât de puternic, nu mai era decât învelişul plăpând al unui suflet gata să se stingă. Viaţa, câtă mai era în el, se concentrase acum în inimă şi în creier.

Inginerul şi reporterul se sfătuiră în şoaptă. Cum puteau să-l mai îngrijească pe muribund? Era oare în puterea lor dacă nu să-l scape, cel puţin să-i prelungească viaţa cu câteva zile? El însuşi le spusese că nu exista nici un leac şi că aşteaptă liniştit moartea de care nu se temea.

Nu putem face nimic, spuse Gédéon Spilett.

Dar de ce se stinge? întrebă Pencroff.

Nu ştiu. Se stinge încet, răspunse reporterul.

Totuşi, spuse marinarul, dacă l-am duce afară, la aer şi la soare, poate că şi-ar reveni?

Nu, Pencroff, răspunse inginerul, nu-i nimic de făcut! De altfel, căpitanul Nemo n-ar consimţi să părăsească bordul. De treizeci de ani trăieşte pe„Nautilus” şi tot aici vrea să moară.

Se vede că răspunsul lui Cyrus Smith fusese auzit de căpitanul Nemo, căci el se ridică puţin, spunând cu voce slabă, dar totuşi desluşită:

Aveţi dreptate, domnule. Trebuie şi vreau să mor aci. Am o singură rugăminte.

Cyrus Smith şi tovarăşii săi se apropiară de divan, aşezând pernele în aşa fel, încât muribundul să se sprijine mai bine.

Privirea lui se opri rând pe rând pe minunăţiile salonului scăldat de razele electrice, ce treceau prin plafonul luminos. Se uita rând pe rând la tablourile maeştrilor italieni, flamanzi, francezi şi spanioli, atârnate pe pereţi, la reproducerile în marmură şi în bronz, aşezate pe piedestale, la orga minunată, apoi la vitrinele aşezate în jurul unei fântâni centrale şi împodobite cu cele mai frumoase produse ale mării – plante marine, zoofite, perle minunate, de o nepreţuită valoare – şi în sfârşit, ochii i se aţintiră asupra cuvintelor scrise pe frontonul muzeului: „Mobilis în mobili”.

Căpitanul Nemo parcă dorea să mai vadă pentru cea din urmă oară minunăţiile naturii şi ale artei, la care îşi limitase orizontul în anii nenumăraţi petrecuţi sub mare!

Cyrus Smith respectă tăcerea căpitanului Nemo. El aştepta ca muribundul să vorbească.

Peste câteva minute, în timpul cărora întreaga lui viaţă i se depănase în faţa ochilor, căpitanul Nemo se întoarse către pionieri:

Domnilor, credeţi că-mi datoraţi oarecare recunoştinţă…?

Căpitane, ne-am da viaţa pentru dumneavoastră!

Bine, urmă căpitanul Nemo, bine!… Făgăduiţi-mi că-mi veţi îndeplini ultimele dorinţe şi voi fi astfel răsplătit pentru tot ceea ce am făcut pentru dumneavoastră.

Vă făgăduim, răspunse Cyrus Smith.

Prin această făgăduială se simţea angajat atât el, cât şi tovarăşii săi.

Domnilor, grăi căpitanul, mâine voi fi mort.

Îl opri cu un semn pe Harbert, care ar fi vrut să răspundă ceva.

Mâine voi fi mort şi doresc să nu am alt mormânt decât vasul meu. El va fi sicriul meu! Toţi prietenii mei odihnesc în fundul mărilor; acolo vreau să odihnesc şi eu.

Aceste cuvinte ale căpitanului Nemo fură primite cu o adâncă tăcere.

Ascultaţi-mă cu luare-aminte, domnilor, urmă el. Vasul „Nautilus" este prizonier în această peşteră, a cărei intrare a fost astupată. Dar, deşi el nu mai poate să-şi părăsească închisoarea, poate totuşi să se scufunde în abisul din fundul ei, servind astfel drept sicriu rămăşiţelor mele pământeşti.

Pionierii ascultau cu evlavie cuvintele muribundului.

Mâine, după moartea mea, domnule Smith, urmă căpitanul, veţi părăsi, împreună cu tovarăşii dumneavoastră, vasul „Nautilus", căci toate bogăţiile pe care le conţine trebuie să dispară o dată cu mine. Prinţul Dakkar vă lasă o singură amintire: caseta… de acolo… conţine diamante în valoare de câteva milioane, amintiri ale unui timp în care, fiu şi soţ, am Crezut aproape în fericire; ea mai conţine o colecţie de perle, adunate de mine şi de prietenii mei în fundul mărilor. Cu această comoară veţi putea face într-o zi lucruri multe şi bune. În mâinile dumneavoastră, domnule Smith, şi a tovarăşilor dumneavoastră, banii nu vor constitui o armă primejdioasă. Sunt sigur că vor fi bine folosiţi.

După câteva clipe de odihnă, căpitanul Nemo vorbi mai departe:

Mâine veţi lua caseta şi veţi părăsi salonul, închizând uşa, apoi vă veţi urca pe platforma lui „Nautilus", veţi închide turela, fixând-o în buloane.

Aşa vom face, căpitane.

Bine. După aceea vă veţi urca în barca cu care aţi venit! Dar înainte de a părăsi vasul, duceţi-vă în partea dinapoi şi deschideţi cele două robinete mari, care se află la nivelul apei. Marea va pătrunde în rezervoare şi vasul „Nautilus” se va scufunda încetul cu încetul sub valuri, odihnindu-se pe vecie în fundul abisului.

Cyrus Smith făcu o mişcare de împotrivire, dar căpitanul adăugă:

Nu te teme! Veţi scufunda un cadavru!

Nici Cyrus Smith şi niciunul dintre tovarăşii săi nu se crezură îndreptăţiţi să facă vreo observaţie. Aceasta era ultima dorinţă a căpitanului Nemo, pe care ei trebuiau s-o respecte.

Am cuvântul dumneavoastră, domnilor? mai întrebă căpitanul Nemo.

Îl aveţi, căpitane, făgădui inginerul. Căpitanul făcu un gest de mulţumire şi îi rugă pe pionieri să-l lase singur câteva ore. Gédéon Spilett ceru să rămână lângă el, pentru cazul în care s-ar fi ivit vreo criză, dar muribundul se împotrivi spunând:

Voi trăi până mâine, domnilor!

Părăsiră cu toţii salonul, străbătură biblioteca şi sufrageria şi ajunseră în partea din faţă, în camera maşinilor, unde se aflau aparatele electrice, care o dată cu căldura şi lumina dădeau şi forţa mecanică ce punea în mişcare vasul „Nautilus”.

Inginerul constată uluit că submarinul era o adevărată capodoperă, care adăpostea la rândul ei alte capodopere.

Pionierii urcară pe platforma care se ridica la vreo şapte-opt picioare deasupra apei. Ei se opriră acolo, lângă un geam gros lenticular, care închidea un fel de ochi mare din care ţâşnea un val de lumină, îndărătul acestui ochi se afla o cabină, în care se zăreau roţile cârmei. Aici stătea timonierul când conducea vasul „Nautilus” printre straturile lichide, pe care razele electrice le luminau până la mare depărtare.

Mişcaţi de cele văzute şi auzite, Cyrus Smith şi tovarăşii săi rămaseră mai întâi tăcuţi şi li se strângea inima, gândindu-se la acela a cărui mână îi scăpase de atâtea ori, la protectorul pe care abia îl cunoscuseră de câteva ore şi care acum era pe moarte!

Oricare va fi judecata posterităţii, prinţul Dakkar avea să rămână una din acele figuri deosebite, care nu se pot şterge din amintirea oamenilor.

Ce om! spuse Pencrotf. E de necrezut cum a putut să trăiască în fundul oceanului. Şi când te gândeşti că n-o fi fost mai liniştit aci ca în altă parte!

„Nautilus”, observă Ayrton, ar fi putut să ne folosească. Părăseam insula Lincoln, îndreptându-ne cu ajutorul lui către ţinuturile locuite.

Drace! strigă Pencroff. Eu nu m-aş încumeta să conduc o astfel de corabie. înţeleg să cutreier mările, dar nu să mă plimb pe sub mare!

Socot, Pencroff, răspunse reporterul, că manevrarea unui aparat submarin ca „Nautilus” trebuie să fie uşoară, şi că ne-am fi deprins destul de repede. Cu el nu te temi nici de furtuni şi nici de ciocniri. La câteva picioare de la suprafaţă, apele mării sunt tot atât de liniştite ca şi apele unui lac.

Se poate! răspunse marinarul, dar eu prefer să înfrunt o furtună zdravănă cu un vas bine echipat. O corabie e făcută să plutească pe apă şi nu să meargă pe sub apă.

Dragii mei, îi împacă inginerul, este de prisos, cel puţin în ceea ce priveşte vasul „Nautilus”, să discutăm chestiunea navelor submarine. Vasul „Nautilus” nu este al nostru şi nu avem dreptul să dispunem de el. De altminteri, în nici un caz nu ar servi la nimic. Afară de faptul că nu poate să iasă din peştera a cărei intrare e închisă de un perete din stânci de bazalt, căpitanul Nemo doreşte ca după moartea sa să se scufunde împreună cu vasul. Aceasta este dorinţa lui şi noi trebuie s-o respectăm.

Cyrus Smith şi tovarăşii săi mai vorbiră câtva timp, apoi coborâră în interiorul vasului. După ce mâncară, se

întoarseră în salon.

Căpitanul Nemo ieşise din toropeala care-l copleşise şi ochii săi îşi regăsiseră strălucirea de altădată. Un zâmbet îi flutură pe buze.

Pionierii se apropiară de el.

Domnilor, le spuse căpitanul, sunteţi nişte oameni curajoşi, cinstiţi şi buni. V-aţi devotat cu totul operei comune. V-am observat adesea. V-am iubit şi vă iubesc!… Daţi-mi mâna, domnule Smith.

Cyrus Smith întinse mâna căpitanului, care i-o strânse călduros.

Ce bine-mi face! şopti el. Apoi urmă:

Dar am vorbit destul despre mine! Trebuie acum să vă vorbesc despre dumneavoastră şi despre insula Lincoln, pe care v-aţi adăpostit… Aveţi de gând s-o părăsiţi?

Da, căpitane, dar ne vom reîntoarce! răspunse cu vioiciune Pencroff.

Să vă întoarceţi?… Se pare, Pencroff, răspunse căpitanul zâmbind, că iubeşti mult această insulă. De altfel, ea s-a transformat datorită vouă şi vă aparţine de drept.

Aveţi vreo ultimă dorinţă de transmis? întrebă inginerul. Vreo amintire de predat prietenilor pe care i-aţi lăsat în munţii Indiilor?

Nu, domnule Smith, nu mai am prieteni! Sunt ultimul din neamul meu… sunt mort de mult pentru toţi acei pe care i-am cunoscut… Dar să revenim la dumneavoastră. Singurătatea, izolarea sunt lucruri triste, ele sapă puterile omeneşti… Mă sting fiindcă am crezut că omul poate trăi singur!… Trebuie să faceţi totul, ca să părăsiţi insula Lincoln şi să revedeţi ţara unde v-aţi născut. Ştiu că nemernicii au distrus corabia pe care aţi făcut-o…

Construim alta, spuse Gédéon Spilett, un vas destul de mare, ca să ne transporte până în ţinuturile cele mai apropiate; dar ne vom întoarce cu siguranţă! Prea multe amintiri ne leagă de aceste ţărmuri, ca să le uităm vreodată!

Aici l-am cunoscut pe căpitanul Nemo, spuse Cyrus Smith.

Numai aici vom regăsi amintirea dumneavoastră neştirbită! adăugă Harbert.

Şi eu aici îmi voi dormi somnul de, veci dacă… răspunse căpitanul. Şovăi o clipă şi în loc să-şi termine fraza, se mulţumi să spună: Domnule Smith, aş vrea să vă vorbesc numai dumneavoastră!

Tovarăşii inginerului, respectând dorinţa muribundului, părăsiră încăperea.

Cyrus Smith rămase numai câteva minute singur cu căpitanul Nemo; îşi chemă apoi prietenii îndărăt, dar nu le spuse nimic din cele destăinuite de muribund.

Gédéon Spilett observă bolnavul cu multă atenţie. Se vedea că acesta nu mai era susţinut decât de energia lui morală, care curând nu va mai putea să lupte cu slăbiciunea fizică.

Ziua luă sfârşit, fără ca să se ivească vreo schimbare. Pionierii nu părăsiră nici o clipă submarinul. Se înnoptase, lucru care’ nu se observa în criptă.

Căpitanul Nemo nu suferea, dar se stingea. Chipul său măreţ şi palid era liniştit. Pe buze îi fluturau câteodată cuvinte neînţelese, care aminteau diferite întâmplări din viaţa lui ciudată. Se vedea că viaţa părăsea încetul cu încetul trupul ale cărui extremităţi începeau să se răcească.

O dată sau de două ori, el se mai adresă pionierilor aşezaţi lângă el, zâmbindu-le cu acel ultim zâmbet, ce mai dăinuieşte şi după moarte.

În sfârşit, puţin după miezul nopţii, căpitanul Nemo făcu o ultimă mişcare, izbutind să-şi încrucişeze braţele pe piept, ca şi când ar fi dorit să moară astfel aşezat.

Pe la ora unu dimineaţa, ultima licărire de viaţă i se refugiase în privire. în ochii din care altădată ţâşniseră flăcări, luci o ultimă scânteie. Apoi îşi dădu sufletul.

Aplecându-se, Cyrus Smith închise ochii aceluia care fusese prinţul Dakkar şi care acum nu mai era nici căpitanul Nemo.

Harbert şi Pencroff plângeau. Ayrton îşi ştergea pe furiş ochii. Nab, împietrit, îngenunchease lângă reporter.

Cyrus Smith, întinzând mâna peste capul mortului, şopti:

Odihneşte-te în pace! zise el şi, întorcându-se către prietenii săi, adăugă:

Să ne rugăm pentru cel pe care l-am pierdut!

Peste câteva ore, pionierii îndepliniră ultimele dorinţeale căpitanului, ţinându-şi astfel făgăduiala dată.

Cyrus Smith şi tovarăşii săi părăsiră vasul Nautilus, luând cu ei singura amintire lăsată de binefăcătorul lor, caseta cu comori.

Minunatul salon, scăldat în lumină, fu închis cu grijă. Uşa de fier a turelei fu înşurubată în aşa fel, încât nici o picătură de apă să nu pătrundă în interiorul submarinului.

Apoi pionierii coborâră în barca legată de vas şi o traseră spre pupa. Acolo, la nivelul apelor, se aflau două robinete mari, care erau în directă legătură cu rezervorul ce determina scufundarea submarinului.

Ei deschiseră robinetele, rezervorul se umplu şi submarinul Nautilus, scufundându-se încetul cu încetul, dispăru în adâncuri.

Pionierii îl urmăriră cu privirea. Lumina sa puternică se zărea prin apa străvezie, în timp ce cripta se întuneca treptat. Apoi, uriaşa revărsare de raze electrice se şterse şi, în curând, vasul „Nautilus”, sicriul căpitanului Nemo, atinse fundul mării.

CAPITOLUL XVIII.

Gânduri. Lucrările de construcţie sunt reluate. 1 ianuarie 1869. Flăcări în creştetul vulcanului. Primele simptome ale erupţiei. Ayrton şi Cyrus Smith la stână. Explorarea criptei Dakkar. Ce-i spusese căpitanul Nemo inginerului?

În zorii zilei, pionierii se îndreptară spre intrarea peşterii, căreia îi dăduseră numele de cripta Dakkar, în amintirea căpitanului Nemo. Marea se retrăsese, îngăduindu-le să se strecoare cu uşurinţă sub boltă.

Barca de tablă rămase acolo, la adăpost de valuri. Mai prevăzători ca de obicei, Pencroff, Nab şi Ayrton o traseră pe mica fâşie de nisip, care mărginea una din laturile criptei; acolo era la loc sigur.

Furtuna încetase. Ultimele bubuituri de tunet se pierdeau spre apus. Nu mai ploua, dar cerul era încă înnorat. Luna octombrie, începutul primăverii australe, nu se anunţa frumoasă şi, din pricina vântului schimbător, nu se putea conta pe o vreme stabilă.

Cyrus Smith şi tovarăşii săi părăsiră cripta Dakkar, îndreptându-se spre stână. De-a lungul drumului, Naib şi Harbert ridicară firul întins de căpitan între stână şi peşteră, ca să-l folosească mai târziu.

Pionierii vorbiră puţin pe drum. Cele trăite în timpul nopţii îi mişcase profund. Necunoscutul care îi ocrotise atât de mult, omul din care închipuirea lor făcuse un geniu, căpitanul Nemo, nu mai era. Dispăruse împreună cu vasul său în adâncuri. Fiecăruia i se părea că este mai singur ca înainte. Se obişnuiseră să se bizuie pe această intervenţie atotputernică, ce Ie va lipsi de acum înainte, şi atât Gédéon Spilett, cât şi Cyrus Smith erau stăpâniţi de aceleaşi gânduri. Aşa încât, tot drumul păstrară cu toţii tăcerea.

Pe la ora nouă dimineaţă, pionierii se întoarseră la Casa de Granit.

Ei hotărâră să se ocupe cât mai serios de construirea vasului căruia Cyrus Smith îi consacră tot timpul şi toată grija sa. Nu ştiau ce. le pregăteşte viitorul. Se cerea ca pionierii să aibă la îndemână o corabie, cu care să poată înfrunta chiar vremea rea, şi cu care, la nevoie, să poată străbate un drum mai lung. Chiar dacă după terminarea lucrărilor de construcţie, pionierii nu s-ar fi putut hotărî să părăsească insula, pornind spre unul din arhipelagurile Polineziei sau spre coastele Noii Zeelande, trebuiau însă neapărat să întreprindă călătoria pe insula Tabor, pentru a depune acolo un document, care să arate unde se afla

Ayrton. Era o precauţie foarte nimerită, presupunând că se întoarce yachtul scoţian.

Lucrările fură reluate. Cyrus Smith, Pencroff şi Ayrton, cărora Nab, Gédéon Spilett şi Harbert le ajutau ori de câte ori nu aveau treburi mai importante, munceau neobosiţi. Corabia trebuia să fie gata peste cinci luni, adică la începutul lui martie, pentru ca vizita la insula Tabor să se facă înaintea furtunilor din timpul echinoxului. De aceea, dulgherii nu pierdeau o clipă. Le trebuiau doar corpul vasului, căci tot restul echipamentului îl aveau de la bricul Speedy.

Sfârşitul anului 1868 se scurse cu aceste lucrări importante. După două luni şi jumătate de muncă se vădi cât de bune erau planurile lui Cyrus Smith. Pencroff muncea de zor şi nu se sfia să bombăne când cineva lăsa uneltele dulgherului, luând puşca vânătorului. Dar rezervele Casei de Granit trebuiau reînoite, căci iarna se apropia. Totuşi marinarul era nemulţumit când vreunul din muncitori lipsea de pe şantier. În zilele acelea de zor el muncea cât şase.

Toată vara fu ploioasă. După câteva zile de călduri mari, atmosfera încărcată cu electricitate dezlănţuia de fiecare dată furtuni violente, care deplasau straturile superioare de aer. Puţine erau răstimpurile în care nu se auzea zgomotul surd şi îndepărtat al tunetului. Era un. huruit continuu, aşa cum se aude în regiunile ecuatoriale ale globului.

În ziua de 1 ianuarie 1869 izbucni o furtună de o violentă nemaivăzută şi trăsnetul căzu de mai multe ori pe insulă, doborând şi lovind câţiva copaci mari. Să fi avut oare vreo legătură furtuna cu fenomenele ce se petreceau în măruntaiele globului? Cyrus Smith avea toate motivele să creadă acest lucru, căci furtunile erau întovărăşite de simptomele vulcanului, care reintrase în acţiune.

În ziua de 3 ianuarie, Harbert, care se urcase în zorii zilei pe platoul Grande-Vue pentru a înşeua unul din onaggaşi,

zări nori groşi de fum în creştetul conului, îşi chemă îndată tovarăşii.

— Ei, strigă Pencroff, de data asta. nu mai sunt aburi! Mi se pare că uriaşul nu se mai mulţumeşte să răsufle, văd că vrea să şi fumeze!

Această metaforă întrebuinţată de marinar zugrăvea întocmai schimbarea petrecută la gura vulcanului. De vreo trei luni, din crater ieşeau nişte aburi mai mult sau mai puţin groşi; ei proveneau din fierberea lăuntrică a substanţelor minerale. Dar acuma, în locul aburilor, se ridica un fum gros, o adevărată coloană cenuşie largă la bază de vreo trei sute de picioare, şi care se deschidea ca o ciupercă uriaşă, la înălţimea de şapte, până la opt sute de picioare deasupra creştetului muntelui.

S-a aprins coşul, spuse Gédéon Spilett.

Şi nu-l vom putea stinge! răspunse Harbert.

Ar trebui să existe hornuri şi pentru vulcani, observă Nab cu seriozitate.

Bine, Nab, strigă Pencroff, te pomeneşti că ţi-ar conveni să stingi un asemenea horn?

Şi marinarul râse cu hohote.

Cyrus Smith observa cu atenţie fumul gros care se ridica deasupra muntelui Franklin şi din când în când trăgea cu urechea, ca şi când ar fi vrut să prindă vreo bubuitură depărtată. Apoi, întorcându-se spre tovarăşii săi, de care se depărtase puţin, le spuse:

Dragii mei, nu trebuie să ascundem adevărul. S-a petrecut o mare schimbare. Materiile vulcanice nu mai sunt în stare de fierbere, acum ele s-au aprins şi suntem fără îndoială ameninţaţi de o erupţie!

Bine, domnule Smith! Să vedem erupţia, strigă Pencroff, şi dacă este frumoasă, vom aplauda! Nu cred că trebuie să ne îngrijorăm prea tare!

Nu, Pencroff, răspunse Cyrus Smith, căci fostul drum al lavelor rămâne deschis şi, mulţumită aşezării sale, craterul s-a revărsat întotdeauna spre nord. Şi totuşi…

Şi totuşi, deoarece nu avem nici un folos de pe urma unei erupţii, ar fi mai bine să nu aibă loc, spuse reporterul.

Cine ştie! răspunse marinarul. Poate că vulcanul conţine vreo substanţă folositoare şi preţioasă, pe care va binevoi s-o scuipe şi pe care o vom folosi.

Cyrus Smith clătină din cap, ca unul care nu se aştepta la nimic bun de pe urma unui fenomen atât de năvalnic. El nu privea lucrurile în felul lui Pencroff. Deşi lava, în urma orientării craterului, nu ameninţa direct părţile împădurite şi cultivate ale insulei, se puteau totuşi ivi alte încurcături. Într-adevăr, erupţiile pot fi însoţite şi de cutremure; o insulă de felul insulei Lincoln, alcătuită din roci atât de diferite, bazalt într-o parte, granit într-alta, lavă la nord, nisipuri mişcătoare la sud, substanţe care nu erau bine închegate între ele, risca să fie fărâmiţată. Prin urmare, deşi scurgerea materiilor vulcanice nu constituia prin ea însăşi un pericol serios, orice mişcare la temelia insulei putea să aibă însă urmări foarte grave.

Mi se pare, spuse Ayrton, care îşi lipise ure. chea de pământ, mi se pare că aud un huruit, ea acelai pe care îl face o căruţă încărcată cu bare de fier.

Pionierii ascultară cu multă atenţie şi se încredinţară că Ayrton avea dreptate. Huruitul era însoţit de nişte mugete subterane, care se stingeau şi reînviau, ca şi când un vânt puternic ar fi suflat în adâncul pământului. Dar nu se auzea nici o detunătură propriuzisă. Se putea crede că aburii şi fumul îşi croiseră drum prin coşul central şi că supapa fiind destul de largă, nici o explozie nu era de temut.

Ei, spuse Pencroff, n-aveţi de gând să vă întoarceţi la lucru? Muntele Franklin n-are decât să fumeze, să plângă, să geamă, să scuipe foc şi flăcări cât i-o place, dar ăsta nu-i un motiv să stăm degeaba! Haideţi, Ayrton, Nab, Harbert, domnule Cyrus şi dumneavoastră, domnule Spilett, azi toată lumea trebuie să se ţină de lucru. Peste două luni vreau ca noul „Bonadventure” – căci îi vom da acelaşi nume – să

plutească pe apele portului Balonului! N-avem nici o clipă de pierdut!

Pionierii, pe care Pencroff îi chema la lucru, coborâră cu toţii pe şantierul de construcţie şi-şi văzură de treabă.

În timpul zilei de 3 ianuarie munciră cu râvnă, fără să se preocupe de vulcan, pe care nu-l puteau zări de pe plaja Casei de Granit. Dar, de vreo două ori, o umbră mare acoperi soarele, care-şi urma drumul lui zilnic pe un cer cât se poate de senin, indicând astfel că un nor gros de fum trecea între discul lui şi insulă. Vântul, suflând din larg, căra aburii spre apus. Cyrus Smith şi Gédéon Spilett observară aceste întunecări trecătoare şi vorbiră între ei de fenomenul vulcanic, care era tot mai puternic, dar lucrul nu fu întrerupt. Interesul lor, mai mult ca oricând, era ca vasul să fie construit cât mai repede. Cine ştie dacă această corabie nu va deveni într-o bună zi singurul lor adăpost?

Seara, după cină, Cyrus Smith, Gédéon Spilett şi Harbert se urcară pe platoul Grande-Vue. Se întunecase de-a binelea, şi, mulţumită întunericului, aveau să poată constata dacă se zăreau şi flăcări sau materii incandescente printre aburii şi fumul care ţâşneau pe gura craterului.

Craterul este în flăcări! strigă Harbert, care, mai-sprinten decât tovarăşii săi, pusese cel dintâi piciorul pe platou.

Muntele Franklin, care se afla la o depărtare de şase mile, apăru ca o torţă uriaşă, în creştetul căreia pâlpâiau câteva flăcări fumegânde. Ele erau amestecate cu atâta fum, atâta zgură şi atâta cenuşă, încât strălucirea lor, foarte slabă, nu reieşea prea mult din întunericul nopţii. Doar un fel de licărire roşcată se răspândise pe întreaga insulă; vârtejuri uriaşe de fum întunecau înălţimile cerului, printre care străluceau câteva stele.

Merge repede! spuse inginerul.

Nici nu e de mirare, răspunse reporterul. Vulcanul s-a trezit cam de mult timp. Îţi aduci aminte, Cyrus, că primii aburi au apărut pe vremea când am cercetat bolţile

muntelui, în căutarea ascunzişului căpitanului Nemo? Dacă nu mă înşel, asta s-a întâmplat la 15 octombrie.

Da! răspunse Harbert. Şi de atunci au trecut două luni şi jumătate!

Focurile subterane mocnesc de zece săptămâni, urmă Gédéon Spilett, aşa că nu mă mir că sunt acum atât de violente!

Nu ţi se pare că freamătă pământul? întrebă Cyrus Smith.

Ba da, răspunse Gédéon Spilett, dar de la asta şi până la un cutremur de pământ…

Nu spun că suntem ameninţaţi de un cutremur, zise Cyrus Smith. Nu! Aceste vibraţiuni sunt datorite efervescenţei focului interior. Scoarţa pământului nu este decât peretele unui cazan, şi peretele unui cazan vibrează ca o placă sonoră sub apăsarea gazelor. Este tocmai ceea ce se petrece şi aci în clipa de faţă.

Ia uitaţi-vă ce limbi de foc minunate! strigă Harbert.

În clipa aceea ţâşni din crater un adevărat foc de artificii, a cărui strălucire nu fusese întunecată de aburi. mii de scântei luminoase şi de puncte strălucitoare zburau în toate părţile. Unele spărgeau bolta de fum, lăsând după ele o dâră de praf incandescent. Această desfăşurare fu întovărăşită de pocnituri succesive, care semănau cu ţăcănitul unei mitraliere.

Cyrus Smith, Gédéon Spilett şi Harbert, după ce stătură o oră pe platoul Grande-Vue, se întoarseră la Casa de Granit. Inginerul era gânditor, preocupat chiar, în aşa măsură, încât reporterul se crezu îndreptăţit să-l întrebe dacă se Veni ea de vreun pericol apropiat, ce s-ar datora erupţiei.

Da şi nu! răspunse Cyrus Smith.

Totuşi, urmă reporterul, cea mai mare nenorocire care ar putea să ne lovească ar fi un cutremur de pământ, care să răscolească întreaga insulă. Cred însă că nu ne ameninţă acest pericol, de vreme ce aburii şi lava au găsit drum liber şi s-au scurs în afară.

Da, răspunse Cyrus Smith, nici mie nu mi-e frică de un cutremur de pământ obişnuit, provocat de expansiunea gazelor subterane. Dar sunt alte cauze, care pot pricinui mari catastrofe.

Care anume, dragă Cyrus?

Nu prea ştiu… trebuie să văd… să vizitez muntele… peste câteva zile vom fi lămuriţi.

Gédéon Spilett nu mai întrebă nimic şi, curând, cu toate detunăturile vulcanului, care se întăreau mereu şi erau repetate de ecou, locuitorii Casei de Granit se scufundară într-un somn adânc.

Mai trecură trei zile: 4, 5 şi 6 ianuarie. Lucrau mereu la construcţia vasului, şi inginerul îi zorea cât putea, fără să dea nici o explicaţie. Muntele Franklin purta în creştet un nor întunecat, urât la înfăţişare; o dată cu flăcările, vulcanul arunca şi bucăţi de stânci incandescente, care cădeau înapoi în crater. Pencroff, care căuta să vadă mai puţin sumbru fenomenul ce se desfăşura înaintea ochilor săi, zise râzând:

Ia te uită! Uriaşul se joacă cu mingea! Jonglează!

Într-adevăr, pietrele cădeau înapoi şi se părea că lava ridicată de presiunea lăuntrică, nu ajunsese încă la orificiul craterului.

Dar, oricât de grabnice erau lucrările de construcţie ale vasului, pionierii erau nevoiţi să vadă şi de celelalte treburi, care-i chemau în diferite colţuri ale insulei, înainte de toate trebuiau să meargă la stână, unde se afla turma de mufloni şi de capre, pentru a le reînnoi provizia de furaj. Hotărâră deci ca Ayrton să se ducă acolo în ziua de 7 ianuarie, şi fiindcă el putea să se ocupe singur de treburile de la stână, pionierii se mirară cu toţii când îl auziră pe inginer spunându-i lui Ayrton:

Dacă te duci mâine la stână, am să te întovărăşesc.

Ei! Domnule Cyrus! strigă marinarul… Zilele noastre de lucru sunt numărate şi dacă plecaţi şi dumneavoastră vom avea patru braţe mai puţin!

Lipsim doar o zi, răspunse Cyrus Smith, dar trebuie să mă duc la stână… trebuie să-mi dau seama cum stăm cu erupţia.

Erupţia! Erupţia! răspunse Pencroff nemulţumit. Mare lucru şi cu erupţia asta! Ce-mi pasă mie de erupţie?

Cu toată împotrivirea marinarului, explorarea dorită de inginer fu hotărâtă pentru a doua zi. Harbert ar fi vrut să-l întovărăşească pe Cyrus Smith, dar se feri să-l supere pe Pencroff prin lipsa sa.

A doua zi, în zori, Cyrus Srnith şi Ayrton se urcară în căruţa la care înhămaseră cei doi onaggaşi şi se îndreptară în mare grabă spre stână.

Deasupra pădurii treceau nori groşi, mereu reînoiţi de funinginea ce ieşea o dată cu fumul din craterul muntelui Franklin. Norii aceştia, care se rostogoleau greoi prin văzduh, erau compuşi din tot felul de substanţe. Singur, fumul vulcanului nu putea să-i facă atât de deşi şi de greoi. În mijlocul acestor vălătuci pluteau în suspensie zgură pulverizată şi o cenuşă foarte fină, atât de fină, încât se putea menţine în aer luni de zile.

Dar, de cele mai multe ori, praful acesta cade la pământ, lucru care se întâmplă şi de data aceasta. îndată după sosirea lui Cyrus Smith şi a lui Ayrton la stână, se lăsă un fel de ninsoare negricioasă, semănând cu un praf de puşcă fin, care schimbă pe loc înfăţişarea solului. Copacii şi pajiştile se acoperiră cu un strat de pulbere destul de gros. Din fericire, vântul sufla de la nord-est, alungind cea mai mare parte a norilor deasupra mării.

Ciudat fenomen, domnule Smith! spuse Ayrton.

E destul de grav, răspunse inginerul. Această piatră pulverizată, acest praf de origină mineralădovedesc tulburări mari în păturile inferioare ale vulcanului.

Şi ce e de făcut?

Nimic. Doar să ne dăm seama cât de înaintată este erupţia. Dumneata, Ayrton, ocupă-te de stână. în timpul

acesta, eu voi urca până la izvoarele Pârâului Roşu şi voi examina povârnişul de nord al muntelui. Apoi…

Apoi… domnule Smith?

Apoi vom vizita cripta Dakkar… Vreau să văd… în sfârşit, am să mă întorc să te iau peste două ore.

Ayrton pătrunse în curtea stânei, şi, în aşteptarea inginerului, văzu,de mufloni şi de capre. Animalele păreau oarecum neliniştite din pricina primelor simptome ale erupţiei.

Cyrus Smith o luă pe creasta de răsărit a muntelui, ocoli Pârâul Roşu şi ajunse la locul unde, împreună cu tovarăşii săi, descoperise izvorul sulfuros, în timpul primei lor cercetări.

Lucrurile se schimbaseră mult. În loc de o singură coloană de fum, acum ţâşneau din pământ treisprezece coloane, ce păreau împinse cu violenţă de un piston. Se vedea limpede că, în locul acela, scoarţa pământului era supusă unei presiuni înspăimântătoare. Atmosfera era saturată de gaze sulfuroase, de hidrogen sulfurat, de acid carbonic, amestecate cu aburi de apă. Inginerul simţi cum tresăreau blocurile de lavă pietrificate de odinioară, risipite prin acele locuri, dar nu văzu nici o urmă de lavă proaspătă.

Privind coasta de nord a muntelui Franklin, constată acelaşi lucru.

Vârtejuri de fum şi de flăcări zvâcneau din crater; o adevărată grindină de zgură cădea la pământ; dar nici o scurgere de lavă nu-şi făcuse loc prin gura craterului, fapt care dovedea că nivelul materiilor vulcanice nu atinsese încă orificiul superior al coşului central.

„Tare aş dori să se fi întâmplat! gândi Cyrus Smith. Aş avea cel puţin siguranţa că lava şi-a luat drumul său obişnuit. Cine ştie dacă ea nu se va revărsa printr-o deschizătură nouă? Dar nu în asta constă primejdia! Căpitanul Nemo a ştiut ce spune! Nu! Primejdia nu este aci!”

Cyrus Smith înainta până la şoseaua imensă, a cărei prelungire încadra golful îngust al Rechinului. Putu deci să cerceteze cu grijă dârele de lavă din această regiune. Nu încăpea îndoială că ultima erupţie avusese loc de foarte mult timp.

Se întoarse, trăgând cu urechea la bubuiturile subterane, care huruiau ca un tunet neîntrerupt şi printre care se deosebeau detunături puternice. La ora nouă, era înapoi la stână.

Ayrton îl aştepta.

Vitele au tot ce le trebuie, domnule Smith, spuse el.

Bine, Ayrton.

Sunt însă neliniştite!

Da, instinctul nu înşală, Ayrton. Ia un felinar şi amnarul şi să pornim.

Ayrton făcu ce i se cerea. Onaggaşii, destrămaţi, fură lăsaţi liberi în stână. Poarta fu închisă pe dinafară şi Cyrus Smith apucă, împreună cu Ayrton, poteca îngustă care ducea la ţărm.

Călcau amândoi pe pământul acoperit cu substanţe pulverizate, căzute din văzduh. Nici un patruped nu se zărea în pădure. Păsările fugiseră şi ele. Din când în când, o adiere ridica cenuşa şi cei doi pionieri, prinşi în vârtejul ei, nu se mai vedeau unul pe celălalt. În asemenea clipe, duceau batista la ochi şi la gură, ca să nu se înăbuşe şi să nu fie orbiţi.

În astfel de condiţii, Cyrus Smith şi Ayrton nu puteau umbla repede. Pe lângă aceasta, aerul era irespirabil, ca şi când o parte din oxigenul ce-l conţinea ar fi fost consumat. Se opreau mereu ca să respire adânc. Trecuse de ora zece, când inginerul şi tovarăşul său ajunseră pe creasta uriaşei îngrămădiri de bazalt şi de porfir, care alcătuia ţărmul de nord-est al insulei.

Ayrton şi Cyrus Smith începură să coboare povârnişul abrupt, apucând aproape acelaşi drum pe care-l urmaseră în noaptea furtunoasă, când se duseseră pentru prima oară

la cripta Dakkar. Ziua, această coborâre era mai puţin primejdioasă, iar stratul de cenuşă care acoperea stâncile înclinate le făcea mai puţin lunecoase.

Peste puţin timp dădură de streaşină care înainta în prelungirea ţărmului. Cyrus Smith îşi reaminti că ea cobora în pantă lină până la mare. Era vremea refluxului, dar nu se zărea nici o fâşie de nisip şi valurile, cu apa tulburată de cenuşa vulcanică, se spărgeau de-a dreptul de stânci.

Cyrus Smith şi Ayrton regăsiră cu uşurinţă deschizătura criptei Dakkar şi se opriră sub ultima stâncă, ce se găsea la capătul drumului.

Barca de tablă trebuie să fie acolo, spuse inginerul.

E la locul ei, domnule Smith, răspunse Ayrton, trăgând spre el barca ce se afla sub boltă.

Să ne urcăm, Ayrton!

Urcară amândoi în barcă. Un uşor curent îi împinse spre interiorul criptei şi acolo, Ayrton aprinse felinarul, scăpărând amnarul. Apoi apucă cele două vâsle, iar Cyrus Smith trecu la cârmă şi, cu felinarul aşezat pe marginea bărcii, în aşa fel încât să le lumineze calea, se îndreptară spre întunericul bolţii.

Vasul „Nautilus” nu mai era acolo ca să inunde peştera cu lumina farurilor sale. Poate că radiaţiunile electrice, alimentate de puternicul focar, se mai răspândeau încă în fundul apelor, totuşi, nici o rază nu răzbătea din adâncul în care se odihnea căpitanul Nemo.

Lumina felinarului, deşi slabă, îngădui totuşi inginerului să înainteze de-a lungul peretelui criptei. O tăcere mormântală domnea în boltă, cel puţin în partea din faţă, căci curând Cyrus Smith auzi nişte bubuituri, care ieşeau din măruntaiele pământului.

Vulcanul, spuse el.

Deodată, împreună cu zgomotul, reacţiile chimice se manifestară printr-un miros puternic, încât inginerul şi tovarăşul său începură să se înăbuşe, din cauza emanaţiunilor sulfuroase.

Iată de ce se temea căpitanul Nemo şopti Cyrus Smith, pălind uşor. Totuşi trebuie să mergem până la capăt!

Să mergem! răspunse Ayrton, plecându-se peste vâsle şi împingând barca spre fundul peşterii.

Douăzeci şi cinci de minute după intrarea în peşteră, barca atinse peretele din fund.

Aci, sculându-se în picioare, Cyrus Smith plimbă felinarul pe toată suprafaţa peretelui, ce despărţea cripta de hornul central al vulcanului. Care era grosimea acestui perete? Nu se ştia dacă era de o sută sau de zece picioare. Dar zgomotele subterane se auzeau atât de bine, încât nu părea să fie prea gros.

Inginerul îl cercetă, urmând o linie orizontală; apoi fixă felinarul la capătul unei vâsle şi îl plimbă din nou la o înălţime mai mare.

Acolo, prin crăpături care de-abia se vedeau, prin unele prizme puţin depărtate, răzbătea un fum înecăcios, care infecta aerul peşterii. Aceste crăpături, dintre care unele mai largi, ajungeau până la o distanţă de două sau trei picioare deasupra apelor peşterii.

Cyrus Smith rămase pe gânduri. Apoi şopti:

Da! Căpitanul avea dreptate! Aci se află pericolul, un pericol grozav!

Ayrton nu spuse nimic, dar, la un semn a lui Cyrus Smith, apucă vâslele şi peste o jumătate de oră ieşeau amândoi din cripta Dakkar.

CAPITOLUL XIX.

Cyrus Smith dă raportul. Pionierii grăbesc lucrările de construcţie. O ultimă vizită la stână. Lupta între foc şi apă. Ce rămâne la suprafaţa insulei. Se hotărăşte lansarea corăbiei. Noaptea de 8 spre 9 martie.

A doua zi dimineaţă, la 8 ianuarie, după o zi şi o noapte petrecute la stână, Cyrus Smith şi Ayrton se întoarse la Casa de Granit, lăsând totul în ordine.

Inginerul îşi adună tovarăşii şi le spuse că insula Lincoln trece printr-un pericol foarte mare, pe care nici o putere

omenească nu putea să-l oprească.

Dragii mei, zise el, şi vocea sa trăda adâncă emoţie. Insula Lincoln nu este din acelea care dăinuiesc cât globul pământesc. Ea este sortită unei distrugeri mai apropiate sau mai depărtate, a cărei cauză se află chiar în structura ei. De la această distrugere nimic n-o poate sustrage!

Pionierii se uitară unul la altul şi apoi la inginer. Nu înţelegeau nimic.

Vorbeşte lămurit, Cyrus! ceru Gédéon Spilett.

Voi vorbi lămurit, răspunse Cyrus Smith, sau mai bine zis vă voi transmite explicaţia pe care, în timpul convorbirii noastre secrete, mi-a dat-o căpitanul Nemo.

Căpitanul Nemo! strigară pionierii.

Da, este ultimul serviciu pe care a vrut să ni-l facă înainte de a muri!

Ultimul serviciu! strigă Pencroff. Ultimul serviciu! Să vedeţi că, aşa mort cum este, el ne va mai face şi alte servicii!

Dar ce ţi-a spus căpitanul Nemo? întrebă reporterul.

Veţi afla totul, dragii mei, răspunse inginerul. Insula Lincoln nu se aseamănă cu celelalte insule ale Pacificului, şi o anume particularitate a ei, pe care mi-a dezvăluit-o căpitanul Nemo, e de natură să atragă, mai târziu sau mai devreme, dislocarea temeliei sale submarine.

O dislocare! Insula Lincoln! Nu se poate! strigă Pencroff, care, cu tot respectul care-l avea pentru Cyrus Smith, nu se putea opri să dea din umeri.

Ascultă, Pencroff, urmă inginerul. Căpitanul Nemo a observat şi am observat şi eu însumi, ieri, în cursul unei explorări făcute în cripta Dakkar, că această peşteră se prelungeşte sub insulă până în inima vulcanului, nefiind despărţită de hornul centra! decât prin peretele din fundul ei. Acum, acest perete este brăzdat de crăpături şi spărturi, prin care au şi început să iasă gazele sulfuroase din interiorul vulcanului.

Şi atunci? întrebă Pencroff, a cărui frunte se încruntase.

Atunci mi-am dat seama că aceste crăpături se măresc sub presiunea interioară, că peretele de bazalt se crapă încetul cu încetul şi că în curând apa mării care se află în peşteră, va trece dincolo de spărturi.

Bine! răspunse Pencroff, care încercă încă o dată să mai glumească. Marea va stinge vulcanul şi totul se va isprăvi!

Da, totul se va isprăvi! răspunse Cyrus Smith. În ziua în care marea va năvăli prin peretele despărţitor, pătrunzând prin hornul central până în măruntaiele insulei, unde clocotesc materiile eruptive, în ziua aceea, Pencroff, insula Lincoln va fi aruncată în aer, aşa cum s-ar întâmpla cu Sicilia, dacă Mediterana ar năvăli în vulcanul Etna!

Pionierii nu răspunseră nimic la cele arătate atât de lămurit de către inginer. Înţelegeau acum pe deplin pericolul ce-i ameninţa.

Trebuie să spunem că Cyrus Smith nu exagerase nimic. Mulţi oameni s-au gândit că s-ar putea stinge vulcanii, care mai toţi se află pe malul mării sau al lacurilor, deschizând un drum apelor. Ei nu bănuiau că în felul acesta o parte a globului ar putea sări în aer, întocmai ca un cazan ai cărui aburi sunt înteţiţi brusc de un foc puternic. Năvălind într-un spaţiu închis, a cărui temperatură este evaluată la câteva mii de grade, apa s-ar evapora cu atâta energie încât nici un înveliş n-ar mai putea să-i reziste.

Nu mai încăpea îndoială că insula, ameninţată de o dislocare groaznică şi apropiată, va rezista atâta timp cât va rezista peretele criptei Dakkar. Nu era o chestie de luni, nici de săptămâni, ci de zile, poate de ore!

Primul simţământ al pionierilor fu unul de durere adâncă! Ei nu se gândeau la pericolul care-i ameninţa direct, ci numai la distrugerea ţinutului care îi adăpostise, a insulei pe care o făcuseră atât de roditoare, pe care o iubeau şi a cărei înflorire o doreau! Atâta oboseală şi atâta muncă zadarnică!

Pencroff nu-şi putu reţine lacrimile care-i lunecară pe obraji.

Mai vorbiră astfel câtva timp şi analizând ce le rămânea de făcut ajunseră la concluzia că nu mai aveau timp de pierdut, că trebuiau să grăbească terminarea vasului, care era singurul mijloc de scăpare la îndemâna locuitorilor insulei.

Fiecare fu deci folosit pentru această muncă. La ce-ar mai fi avut nevoie să secere, să strângă recolta, să vâneze şi să mărească rezervele Casei de Granit? Rezervele din cămară şi magazie ajungeau pentru aprovizionarea vasului, oricât de lungă ar fi fost călătoria. Era nevoie însă, mai presus de orice, ca vasul să fie gata înainte de inevitabila catastrofă.

Muncile fură reluate cu înfrigurare. Pe la 23 ianuarie vasul era aproape gata. Până atunci nu se mai ivise nici o schimbare în creştetul vulcanului. Prin crater ieşeau mereu aburi, fum amestecat cu flăcări şi pietre incandescente. Dar, în timpul nopţii de 23 spre 24, sub presiunea lavei, care ajunsese la nivelul primului etaj al vulcanului, conul care-i forma creştetul fu zvârlit la pământ. Se auzi un zgomot îngrozitor. Pionierii crezură în primul moment că începuse dislocarea insulei. Se repeziră cu toţii afară. Era pe la ora două noaptea.

Cerul era în flăcări. Conul superior – un masiv înalt de o mie de picioare, cântărind miliarde de livre – fusese trântit pe insula al cărei sol se cutremurase. Din fericire, conul înclina spre nord, aşa încât căzu pe nisipurile şi stâncile vulcanice aflate între vulcan şi mare. Craterul, larg deschis, proiecta spre cer o lumină atât de intensă încât, prin efectul răsfrângerii, atmosfera părea incandescentă. În acelaşi timp, un torent de lavă, pornind din creştetul cel nou, se scurgea în mai multe cascade, ca apa care se revarsă dintr-un vas prea plin; mii de şerpi de foc se prelingeau pe povârnişurile vulcanului.

Stâna! Stâna! strigă Ayrton.

În urma orientării noului crater, lavele se prăvăleau spre stână, ameninţând cu distrugerea imediată părţile cele mai mănoase ale insulei, izvoarele Pârâului Roşu şi pădurea Jacamarului.

La ţipetele lui Ayrton, pionierii se repeziră spre grajdul onaggaşilor. Căruţa era înhămată. Aveau cu toţii un singur gând: să se grăbească să dea drumul animalelor închise la stână.

Înainte de ora trei dimineaţă ajunseră la stână. Zbieretele asurzitoare arătau groaza muflonilor şi a caprelor. Un puhoi de materii incandescente, de minerale lichefiate se şi prăvăleau de pe povârnişul muntelui spre livadă, doborând gardul în acea parte. Ayrton deschise repede poarta şi animalele înnebunite o luară la fugă care încotro.

O oră mai târziu, lava clocotindă umplea stâna, ştergând urma micului pârâiiaş din livadă şi aprinzând locuinţa care se mistui ca un chibrit, distrugând gardul până la ultimul stâlp. Nu mai rămăsese nimic din stână!

Pionierii ar fi vrut să lupte împotriva acestei cotropiri; încercară, dar degeaba, căci nu puteau opri acest cataclism.

Se luminase de ziuă. Era în 24 ianuarie. Cyrus Smith şi tovarăşii săi hotărâră, înainte de a se întoarce la Casa de Granit, să observe direcţia definitivă pe care o luase puhoiul de lavă. Panta generală a solului cobora de la muntele Franklin spre ţărmul de răsărit şi se temeau că, deşi avea în cale pădurea deasă a Jacamarului, torentul să nu ajungă totuşi până la platoul Grande-Vue.

Lacul ne va apăra, spuse Gédéon Spilett.

Să sperăm! răspunse Cyrus Smith scurt. Pionierii ar fi dorit să înainteze până la şesul pe care se prăvălise conul superior al muntelui Franklin, dar lava le tăia drumul. Ea se prelingea de o parte de-a lungul văii Pârâului Roşu, şi de altă parte de-a lungul văii râului Cascadei, prefăcând aceste ape în aburi. Era cu neputinţă să treci puhoiul de lavă; dinu potrivă, erau nevoiţi să dea înapoi în faţa lui. Vulcanul decapitat nu mai era de recunoscut. Vechiul crater era înlocuit cu un fel de câmpie dreaptă. Prin două guri, aşezate pe marginile lui de sud şi de est, lava se scurgea mereu, formând două puhoaie diferite. Deasupra noului crater, un nor de fum şi de cenuşă se contopea cu pâclele din atmosferă, adunate deasupra insulei. Răsunau bubuituri de tunet, care se confundau cu bubuitul muntelui. Din gura craterului ţâşneau roci calcinate, care, proiectate la o înălţime de peste o mie de picioare, se sfărâmau în văzduh, risipindu-se ca nişte focuri de mitralieră. Cerul răspundea erupţiei vulcanice prin fulgere şi trăsnete.

Pe la orele şase dimineaţa, situaţia devenise insuportabilă pentru pionierii care se refugiaseră la marginea pădurii Jacamarului. Nu numai proiectilele plouau în jurul lor, dar şi lava, revărsându-se din albia Pârâului Roşu, ameninţa să le taie drumul stânei. Primele rânduri de copaci luară foc şi seva lor, prefăcută dintr-o dată în aburi, îi făcu să pocnească aidoma unor focuri de artificii, în timp ce alţii, mai puţin umezi, rămaseră intacţi în mijlocul lavei.

Pionierii o luară înapoi pe drumul stânei. Ei umblau încet, aproape de-a-ndăratelea. Dar, solul fiind înclinat, puhoiul se

întindea repede spre est şi, de îndată ce straturile inferioare de lavă se întăreau, erau acoperite de altele clocotitoare.

Torentul principal, care urma valea Pârâului Roşu, devenea din ce în ce mai ameninţător. toată această parte a pădurii era în flăcări şi nori uriaşi de fum se rostogoleau deasupra copacilor, ale căror rădăcini pârâiau în lavă.

Pionierii se opriră lângă lac, la o jumătate de milă de punctul de revărsare al Pârâului Roşu. O problemă de viaţă şi de moarte se punea pentru ei.

Cyrus Smith, obişnuit cu situaţii grele şi ştiind că se adresează unor oameni în stare să privească în faţă adevărul, oricare ar fi fost el, le zise:

Dacă lacul opreşte puhoiul, atunci o parte a insulei va fi ferită de completa devastare, dar dacă şuvoiul de lavă cuprinde pădurea Far-West-ului, atunci nici un copac, nici o plantă nu va mai rămâne pe suprafaţa ei. Pe aceste stânci golaşe nu ne va mai rămâne altceva de făcut decât să aşteptăm moartea, care nu va întârzia şi care se va datora distrugerii insulei!

Atunci, strigă Pencroff, încrucişându-şi braţele şi lovind pământul cu piciorul, nici nu mai e nevoie să lucrăm la corabie, nu-i aşa?

Pencroff, răspunse Cyrus Smith, trebuie să ne facem datoria până la urmă!

În clipa aceea, fluviul de lavă, care îşi croise drum printre copacii frumoşi pe care îi şi distrusese, ajunse la marginea lacului. Exista acolo o ridicătură a solului, care, dacă ar fi fost ceva mai mare, ar fi putut să zăgăzuiască puhoiul.

La lucru! strigă Cyrus Smith.

Înţeleseră cu toţii ce avea de gând să facă inginerul. Trebuia oprit torentul de lavă, silindu-l să se arunce în lac.

Pionierii alergară pe şantier. Luară lopeţi, târnăcoape, topoare şi izbutiră în câteva ore, cu pământ şi copacii tăiaţi, să ridice un dig înalt de trei picioare şi lung de câteva sute

de paşi. După terminarea lucrului, li se păru că munciseră doar câteva minute!

Era şi timpul. Materiile lichefiate ajunseseră până la poalele ridicăturii. Fluviul de lavă crescu aidoma unui râu care caută să se reverse, ameninţând să treacă peste singurul obstacol, care se afla între el şi pădurea Far-West... dar digul izbuti să înfrâneze lava şi, după o groaznică clipă de şovăire, ea se prăvăli în lacul Grant, de la o înălţime de douăzeci de picioare.

Pionierii priveau gâfâind şi fără să scoată o vorbă lupta dintre cele două elemente.

Nici o pană nu este în stare să descrie minunata grozăvie a luptei dintre foc şi apă! Apa şuiera evaporându-se în atingere cu lava incandescentă. Aburii se ridicau la o înălţime uluitoare, ca şi când s-ar fi deschis deodată supapele unui cazan uriaş. Dar, oricât de mare ar fi fost masa de apă a lacului, ea avea să fie absorbită, căci nu se reînnoia, pe când puhoiul, alimentat de un izvor fără sfârşit, aducea mereu alte valuri de materii incandescente.

Cele dintâi lave căzute în lac se solidificară îndată, acumulându-se într-o asemenea măsură, încât se ridicară până la suprafaţă. Peste ele se prăvăli o nouă cantitate de lavă, care, întărindu-se la rândul său, ocupa centrul lacului. Se formă un fel de zăgaz, ce aduna lava care ameninţa cu umplerea lacului, acesta neputându-se revărsa, căci surplusul de ape se pierdea în aburi. Şuierăturile şi pâriiturile făceau un zgomot asurzitor, iar aburii târâţi de vânt cădeau în mare sub formă de ploaie. Zăgazul creştea şi blocurile de lavă solidificată se adunau unele peste altele. În locul apelor liniştite se înălţa acum o îngrămădire uriaşă de stânci fumegânde: părea că din frământările scoarţei pământului s-ar fi ridicat mii de colţuri de rocă. Trei ore după năvălirea puhoiului, căruia nimic nu i se mai putea împotrivi, priveliştea lacului te făcea să te gândeşti că apele fuseseră răscolite de un uragan, îngheţându-le în acelaşi

timp pe neaşteptate, la o temperatură de douăzeci grade sub zero.

De data aceasta, focul învinsese apa.

Scurgerea lavei spre lacul Grant fu un adevărat noroc pentru pionieri. Aveau acum câteva zile de răgaz. Platoul Grande-Vue, Gaşa de Granit şi şantierul se aflau deocamdată la adăpost. Aceste câteva zile aveau să le îngăduie să-şi termine vasul. După aceea aveau de gând să-l lanseze pentru a se refugia în el, urmând să-l echipeze când va pluti în elementul său. Temându-se de explozia care ameninţa insula, nu mai aveau nici o siguranţă să rămână pe uscat. Adăpostul, până acum atât de sigur, de la Casa de Granit, putea să-şi prăbuşească în fiecare clipă pereţii peste ei.

În cele şase zile care urmară, de la 25 la 30 ianuarie, pionierii munciră cât douăzeci la construirea vasului. Aproape că nici nu se odihneau, iar lumina flăcărilor care ţâşneau din crater le îngăduia să lucreze noaptea ca şi ziua. Scurgerea vulcanului parcă era mai înceată, din fericire, căci lacul Grant era aproape umplut şi, dacă ar mai fi căzut altă lavă peste cea dintâi, ea s-ar fi răspândit, fără îndoială, pe platoul Grande-Vue şi de acolo pe plajă.

Dar dacă din partea aceasta insula era pusă la adăpost, lucrurile se prezentau cu totul altfel în partea apuseană.

Într-adevăr, al doilea puhoi de lavă, care urmase valea râului Cascadei, nu întâlnise nici un obstacol. Lichidul incandescent se răspândise în pădurea Farwest-ului. În acest anotimp, când copacii erau uscaţi de căldură şi secetă, pădurea se aprinsese pe loc în aşa fel, încât focul cuprinse în acelaşi timp trunchiurile, cât şi crengile înalte, a căror împletire favoriza întinderea catastrofei. Flăcările păreau să se răspândească mai repede în înălţimi, decât curentul de lavă care încingea poalele pădurii.

Animalele înnebunite, fiarele, ca şi cele îmblânzite, vânat cu păr şi cu pene, se adăpostiră în jurul râului Mercy şi în mlaştini, dincolo de drumul care ducea la portul Balonului.

Dar pionierii erau prea ocupaţi ca să ţină seama de fiare. Ei părăsiseră Casa de Granit şi nici nu mai încercară să se odihnească la Cămin; se adăposteau sub un cort, lângă punctul de revărsare al râului Mercy.

În fiecare zi, Cyrus Smith şi Gédéon Spilett se urcau pe platoul Grande-Vue. Harbert îi întovărăşea câteodată, dar Pencroff nu voia, căci se îngrozea să vadă cum arată insula devastată.

Spectacolul era într-adevăr dintre cele mai dureroase. Toată partea împădurită a insulei era dezgolită. Un singur pâlc de arbori verzi se mai zărea la capătul peninsulei Serpentinei. Ici, colo zăreai trunchiuri înnegrite. În locul pădurilor distruse se întindea un ţinut mai sterp decât mlaştina. Lava înghiţise totul. În locul minunatei vegetaţii, solul era acoperit cu stânci vulcanice, ce-i dădeau un aspect sălbatic. Văile râului Cascadei şi ale râului Mercy nu mai aveau nici o picătură de apă şi dacă lacul Grant ar fi fost în întregime secat, pionierii n-ar fi avut cu ce să-şi stingă setea. Din fericire, capătul dinspre sud fusese cruţat şi forma un fel de eleşteu, care conţinea toată apa potabilă a insulei. La nord-est ţâşneau sălbatice ascuţişurile povârnişurilor vulcanice, care se întindeau ca o gheară uriaşă asupra insulei. Ce înfăţişare tristă, ce spectacol îngrozitor şi câtă suferinţă pentru aceşti pionieri, care, de pe un domeniu mănob, bogat în cursuri de apă, cu păduri, cu grâne şi cu recolte, se vedeau dintr-o dată pe o stâncă stearpă, pe care, fără rezervele lor, ar fi murit de foame!

Mi se rupe inima! spuse într-o zi Gédéon Spilett.

Da, Spilett, ai dreptate, răspunse inginerul. Numai de-am avea timp să isprăvim corabia, singura noastră scăpare!

Nu ţi se pare, Cyrus, că vulcanul se potoleşte? Mai aruncă lavă, dar parcă ceva mai puţină!

Şi ce-i cu asta? întrebă Cyrus Smith. Focul tot mai arde în măruntaiele muntelui, iar marea poate să năvălească dintr-o clipă într-alia. Ne aflăm în situaţia călătorilor unui vas mistuit de un incendiu, pe care nu-l pot stinge, şi care ştiu

că mai curând sau mai târziu focul va ajunge până la magazia cu praf de puşcă! Vino, Spilett, să nu pierdem nici o clipă!

Timp de încă o săptămână, adică până la 7 februarie, lava continuă să se răspândească, dar erupţia se menţinu ca mai înainte. Mai presus de orice, Cyrus Smith se temea de scurgerea substanţelor lichefiate pe plajă, care n-ar fi cruţat în cazul acesta nici şantierul de construcţie. Între timp, pionierii începuseră să simtă în adâncul insulei nişte, vibraţii îngrijorătoare.

Era în ziua de 20 februarie. Corabia nu putea fi lansată înainte de o lună. Va mai rezista oare insula atâta? Pencroff şi Cyrus Smith aveau de gând s-o lanseze de îndată ce corpul vasului va fi în stare să plutească fără să ia apă. Restul se va face mai târziu, dar partea cea mai însemnată era ca pionierii să-şi găsească un adăpost în afara insulei. Ar fi fost poate chiar recomandabil să tragă corabia până la portul Balonului, adică cât se poate de departe de centrul erupţiei, căci la punctul de revărsare al râuiui Mercy, aşezat între insula cea mică şi faleză, ea risca să fie strivită în caz de dislocare. Pionierii făcură totul ca să termine corpul vasului.

Ajunseră astfel până în ziua de 3 martie, socotind că-l vor putea lansa peste vreo zece zile.

Speranţa înflori din nou în inima pionierilor, atât de greu încercaţi în cursul acestui al. patrulea an petrecut pe insula Lincoln! însuşi Pencroff mai ieşi puţin din deznădejdea în care-l zvârlise ruina şi devastarea domeniului său. Nu se mai gândea ce-i drept decât la corabie, asupra căreia se concentrase nădejdea tuturor.

O vom isprăvi, spunea el inginerului, o vom isprăvi, domnule Cyrus. De altfel e şi timpul, căci în curând vine echinoxul şi de va fi nevoie vom petrece iarna pe insula Tabor. Dar să stăm pe insula Tabor după ce am stat pe insula Lincoln?! Ah, doamne! Ce nenorocire! Cine-ar fi crezut una ca asta?!

Să ne grăbim! răspundea de fiecare dată inginerul.

Şi lucrau înainte, fără să piardă o clipă.

Peste câteva zile, Nab îl întrebă pe Cyrus Smith:

Credeţi că toate astea s-ar fi întâmplat dacă ar fi trăit căpitanul Nemo?

Desigur, Nab, răspunse Cyrus Smith.

Eu nu cred! şopti Pencroff la. urechea lui Nab.

Nici eu! răspunse Nab serios.

În cursul primei săptămâni a lunii martie, muntele Franklin ameninţă din nou. Fire de sticlă, care nu erau altceva decât lavă topită, căzură ca o ploaie pe sol. Craterul se umplu din nou cu lavă, care se scurse în toate părţile. Puhoiul năvăli peste lava întărită, distrugând astfel scheletele copacilor care rezistaseră primei erupţii. Curentul urmă de data aceasta ţărmul de sud-vest al lacului Grant, trecu peste pârâul Glicerinei şi se năpusti pe platoul Grandevue. Această ultimă lovitură dată operii pionierilor fu îngrozitoare. Din moară, din coteţe şi din grajduri nu mai rămăsese nimic. Păsările speriate se risipiră în toate direcţiile. Top şi Jup dădeau semne de spaimă şi instinctul lor îi făcea să presimtă o catastrofă. Multe animale pieriseră în timpul primei erupţii. Supravieţuitoarele nu găsiseră alt adăpost afară de mlaştină şi de platoul Grande-Vue. Drumul spre acesta din urmă le fu acum închis, căci un fluviu de lavă sări peste creasta falezei, prăvălind, pe plajă adevărate cataracte de foc. Nimic nu poate descrie sublima grozăvie a acestui spectacol. Toată noaptea, o adevărată Niagară de fontă lichidă, acoperită cu aburi incandescenţi sus şi clocotind în partea de jos, se înfăţişa privirilor îngrozite ale pionierilor.

Aceştia, nemaivăzând alt mijloc de scăpare şi deşi nu călăfătuiseră încă încheieturile din partea de sus a corăbiei, hotărâră s-o lanseze.

Pencroff şi Ayrton făcură deci îndată toate pregătirile de lansare, care trebuia să aibă loc a doua zi, în dimineaţa de 9 martie.

Dar, în timpul nopţii de 8 spre 9, o coloană uriaşă de aburi, izbucnind din crater, se înălţă cu detunături îngrozitoare până la o înălţime de peste trei mii de picioare. Peretele criptei Dakkar cedase fără îndoială sub presiunea gazelor, şi apele mării, năvălind prin coşul central în abisul de foc, se transformaseră deodată în aburi. Craterul nu fu în stare să ofere aburilor o deschizătură destul de largă. O explozie, care s-ar fi putut auzi până la o sută de mile, răvăşi atmosfera. Bucăţi de munte se prăvăliră în Pacific şi peste câteva minute oceanul acoperi locul unde fusese insula Lincoln.

CAPITOLUL XX.

O stâncă singuratică în Pacific. Ultimul refugiu al pionierilor insulei Lincoln. Perspectiva morţii. Ajutorul neaşteptat. De ce şi cum vine. Ultima binefacere. O insulă pe uscat. Mormântul căpitanului Nemo.

O stâncă singuratică, lungă de treizeci de picioare şi lată de cincizeci, puţin ridicată deasupra mării, era singurul punct solid pe care valurile Pacificului nu-l acoperiseră încă.

Atât mai rămăsese din masivul Casei de Granit! Pereţii se prăbuşiseră, apoi fuseseră dislocaţi şi câteva stânci din sala mare se îngrămădiseră în aşa fel, încât formaseră acest pisc. De jur-împrejur totul dispăruse în adâncimi: conul inferior al muntelui Franklin, sfârtecat de explozie, fălcile de lavă ale golfului Rechinului, platoul Grande-Vue, insula Salvării, rocile de granit de la portul Balonului, bazaltul criptei Dakkar şi prelunga peninsulă Serpentină, atât de depărtată de centrul erupţiei! Din insula Lincoln nu se mai vedea decât această stâncă îngustă, pe care se adăposteau cei şase pionieri şi câinele Top.

Animalele dispăruseră şi ele – păsările ca şi ceilalţi reprezentanţi ai faunei de pe insulă: toate fuseseră strivite sau înecate şi din nenorocire bietul Jup îşi găsise şi el moartea într-o crăpătură a solului!

Cyrus Smith, Gédéon Spilett, Harbert, Pencroff, Nab şi Ayrton scăpaseră cu viaţă, pentru că în mo mentul exploziei

se aflaseră cu toţii sub cort şi fuseseră zvârliţi în mare în clipa în care sfărâmăturile insulei erau proiectate în toate direcţiile.

Reveniţi la suprafaţă, ei zăriră la mică depărtare o grămadă de stânci, spre care înotară şi izbutiră să se urce pe ele.

Pe această stâncă goală trăiau de nouă zile. Nenorociţii mai aveau doar câteva provizii din magazia Casei de Granit, pe care le salvaseră înainte de catastrofă, şi puţină apă dulce, pe care o lăsase ploaia într-o scobitură a stâncii. Ultima lor speranţă, corabia, fusese sfărâmată. Nu mai aveau cum să părăsească stânca. N-aveau foc şi nici cu ce să-l facă. Erau sortiţi pieirii!

În ziua de 18 martie, le mai rămăseseră alimente doar pentru două zile, deşi mâncaseră numai atâta cât să poată trăi. Toată ştiinţa şi toată înţelepciunea lor nu mai slujea la nimic.

Cyrus Smith era liniştit. Gédéon Spilett mai nervos şi Pencroff furios se plimbau de colo până colo pe stâncă. Harbert nu-l părăsea pe inginer şi se uita la el cerându-i parcă un ajutor, pe care acesta nu avea cum să i-l dea. Nab şi Ayrton se împăcaseră cu soarta.

Of! Nenorocirea nenorocirilor! repeta mereu Pencroff. Dacă am avea măcar o coajă de nucă, şi tot ne-am duce până la insula Tabor! Dar n-avem nimic, nimic!

Bine a făcut căpitanul Nemo, că a murit! suspina Nab.

În cele cinci zile care urmară, Cyrus Smith şi nenorociţii săi tovarăşi trăiră mâncând cu cea mai mare enonomie, atât cât le trebuia ca să nu moară de foame. Erau cu toţii grozav de slăbiţi. Harbert şi Nab începură chiar să aiureze!

Mai puteau ei să păstreze o umbră de nădejde într-o astfel de împrejurare? Nu! Care era singura lor scăpare? Să treacă un vapor prin apropierea stâncii. Dar ei ştiau din experienţă că nici un vas nu trecea prin părţile acelea ale Pacificului! S-ar fi putut oare ca, printr-o întâniplare minunată, yachtul scoţian să vină chiar acum să-l ia pe

Ayrton din insula Tabor? Era puţin probabil. De altminteri, adiniţând chiar că venea, comandantul yachlului, după ce va fi cercetat insula fără rezultat, va porni desigur spre alte meleaguri, deoarece pionierii nu izbutiseră să lase acolo o notă, care să-l înştiinţeze despre schimbările survenite în viaţa lui Ayrton.

Nu! Nu mai aveau nici o speranţă şi o moarte îngrozitoare îi aştepta pe stâncă! Vor muri de foame şi de sete.

Şi iată că zăceau la pământ, leşinaţi, nemaiştiind ce se petrece în jurul lor. Singur Ayrton, printr-o sforţare supremă, mai ridica din când în când capul, aruncând priviri dezamăgite spre marea pustie…

Dar iată că în dimineaţa zilei de 24 martie, braţul lui Ayrton se întinse spre un punct din spaţiu; el se ridică, întâi în genunchi, apoi în picioare şi mâna sa schiţă un semnal!… În larg plutea un vas! Vasul nu cutreiera marea la întâmplare. Stânca era pentru el punctul spre care se îndrepta în linie dreaptă, cu cea mai mare viteză, şi nenorociţii l-ar fi zărit cu câteva ore mai devreme, dacă ar fi avut destulă putere ca să observe zarea.

Duncan-ul! şopti Ayrton, căzând în nesimţire.

Când Cyrus Smith şi tovarăşii săi îşi veniră în fire, mulţumită îngrijirilor primite, fără ca să înţeleagă cum de au putut să scape cu viaţă, ei se aflau în cabina unui vapor.

Un singur cuvânt al lui Ayrton îi lămuri:

Duncan-ul! şopti el.

Duncan-ul?! se miră Cyrus Smith.

Era într-adevăr vasul Duncan, yachtul lordului Glenarvan, comandat de Robert, fiul căpitanului Grant, care fusese trimis pe insula Tabor, pentru a-l lua pe Ayrton şi a-l readuce în patrie, după doisprezece! ani de ispăşire!

Pionierii erau salvaţi şi se aflau pe drumul întoarcerii!

Căpitane Robert, întrebă Cyrus Smith, cum v-a dat prin gând, după ce aţi părăsit insula Tabor, unde nu l-aţi mai găsit pe Ayrton, să vă îndreptaţi spre nord-est, străbătând o distanţă de o sută de mile?

Domnule Smith, îi răspunse Robert Grant, aveam de gând să vă iau şi pe dumneavoastră, nu numai pe Ayrton!

Pe noi?

Fără îndoială! Mă îndreptam spre insula Lincoln!

Insula Lincoln! strigară Gédéon Spilett, Harbert, Nab şi Pencroff înmărmuriţi.

Dar de unde cunoaşteţi insula Lincoln, întrebă Cyrus Smith, de vreme ce nu este însemnată pe nici o hartă?

Am aflat de existenţa ei din nota pe care aţi lăsat-o pe insula Tabor, răspunse Robert Grant.

Care notă? strigă Gédéon Spilett.

Iat-o, răspunse Robert Grant, arătându-le un document care indica poziţia exactă a insulei Lincoln, locuinţa actuală a lui Ayrton şi a cinci cetăţeni americani.

Căpitanul Nemo!… spuse Cyrus Smith, după ce citi notiţa şi recunoscu scrisul de pe documentul găsit la stână.

Ah, spuse Pencroff, el este acela care s-a servit de Bonadventure şi s-a aventurat singur până la insula Tabor…!

Ca să lase această notă! răspunse Harbert.

Aveam eu dreptate când spuneam că şi după moarte căpitanul ne va mai face un ultim serviciu! strigă marinarul.

Dragii mei, spuse Cyrus Smith adânc mişcat, să mulţumim căpitanului Nemo, salvatorul nostru.

Pionierii se înclinară, şoptind numele căpitanului. În momentul acela, Ayrton, apropiindu-se de inginer, puse următoarea întrebare:

Unde să depun caseta?

Era caseta pe care Ayrton o scăpase cu preţul vieţii sale, în clipa în care insula se scufunda, şi pe care acum o înapoia inginerului.

Ayrton! Ayrton! strigă mişcat Cyrus Smith.

Apoi se întoarse către Robert Grant, spunând:

Domnule, aţi lăsat un vinovat şi regăsiţi un om, pe care ispăşirea l-a readus pe calea cea bună şi căruia sunt mândru să-i strâng mâna.

Robert Grant fu pus la curent cu strania poveste a căpitanului Nemo şi a pionierilor de pe insula Lincoln. Notă poziţia stâncii, care avea să figureze pe hărţile Pacificului, apoi dădu semnalul de plecare.

Peste două săptămâni pionierii debarcau în America, regăsindu-şi patria. Cea mai mare parte a moştenirii căpitanului Nemo fu întrebuinţată pentru cumpărarea unui vast domeniu în Statul Iowa.

Acolo, pionierii chemară la muncă, adică la fericire, pe toţi acei pe care ar fi dorit să-i găzduiască pe insula Lincoln. Ei întemeiară o colonie mare, ce purta numele insulei dispărute în adâncul Pacificului. Râuleţul care o străbătea primi numele de râul Mercy, un deal fu numit muntele Franklin, micul lac primi numele de lacul Grant, iar pădurile fură numite Far-West. Era o adevărată insulă pe uscat.

Acolo, sub conducerea înţeleaptă a inginerului şi a tovarăşilor săi, totul înflorea. Niciunul din foştii locuitori ai insulei Lincoln nu lipsea, căci juraseră cu toţii să rămână mereu împreună; Nab, acolo unde se afla Cyrus Smith, Ayrton totdeauna gata la orice sacrificiu, Pencroff, iubind pământul şi muncile agricole mai mult decât marea. Harbert îşi termină studiile, sub îndrumarea lui Cyrus Smith, iar Gédéon Spilett înfiinţa ziarul New Lincoln Herald, unul dintre ziarele foarte bine informate.

Acolo, Cyrus Smith şi tovarăşii săi primiră vizita lordului Glenarvan, a căpitanului John Mangles şi a soţiei sale, sora lui Robert Grant, a lui Robert Grant, a maiorului Mac Nabbs şi a tuturor acelora care fuseseră amestecaţi în aventurile căpitanului Grant şi ale căpitanului Nemo.

Acolo îşi găsiră cu toţii fericirea, prieteni ca în trecut; dar n-aveau să uite niciodată insula pe care fuseseră zvârliţi, goi şi lipsiţi, insulă care timp de patru ani îi adăpostise şi îi hrănise şi din care mai rămăsese doar un colţ de granit, bătut de talazurile Pacificului, mormântul aceluia care fusese cândva căpitanul Nemo.

SFÂRŞIT

1 Lest – greutatea suplimentară cu care se încarcă baloanele nedirijabile. Cu ajutorul ei se potriveşte înălţimea la care pluteşte balonul. (N. T.).

2 Picior – măsură de lungime egală cu 0,31 în. (N. T.)

3 Nouăzeci de mile pe oră 46 în. pe secundă sau 166 km pe oră. (N. T.)

4 Aproximativ 1700 în.e. (N. A.)

5 Abolиţionist – partizan al desfiinţării sclaviei. (N. T.)

6 În ziua de 5 aprilie, oraşul Richmond a căzut în mâinile lui Grant, revolta separatiştilor a fost înăbuşită şi Lee se retrăgea spre vest, în timp ce cauza unităţii statelor americane triumfa. (N. A.)

7 Scoici bivalve – alcătuite din două capace. (N. R.)

8 Autorul lui „Robinson Crusoe”. (N. T.)

9 Autorul lui „Robinson Elveţianul”. (N. T.)

10 Isaac Walton – vestit autor al unui tratat de pescuit cu undita. (N. A.)

11 Tetra – pasăre de mare căreia îi place furtuna. (N. A.)

12 Yard – măsură americană egală cu 0,9 în. (N. A.)

13 Maori – indigenii din Noua Zeelandă. (N. R.)

14 Blocuri eratice – sfărâmături de stâncă, ce par a fi fost transportate departe de formaţiile cărora aparţineau. (N. R.).

15 Obsidiana – substanţă minerală de origine vulcanică, care are înfăţişarea sticlei topite: e de culoare neagra sau de un verde foarte închis. (N. R.).

16 Solfatare – vulcani ce aruncă gaze de sulf etc. (N. T.)

17 Pteropod – clasă de moluşte, ale căror picioare sunt prevăzute cu nişte prelungiri care le ajută să înoate. (N. R.)

18 Mercy – în limba engleză înseamnă milă, îndurare. (N. T.)

19 Este vorba de piciorul englez, unitate de măsură egală cu treizeci de centimetri. (N. A.)

20 Aligator – specie de crocodil, care trăieşte în anele Americii şi care atinge până la cinci metri lungime. (N. R.)

21 Bain-marie – un vas cu apa clocotita În care se pune un vas ce conţine ceea ce vrei sa fierbi. (N. R.)

22 Această teorie nu corespunde cu ultimele date ale ştiinţei moderne. După teoria cosmogonică a acad. sovietic O. S. Schmidt, planetele şi pământul s-au format acum câteva miliarde de ani prin reunirea unor particule reci şi gaze, care se găseau atunci în preajma soarelui. Norul de particule era sub forma de disc turtit, din cauza rotaţiei sale rapide în jurul soarelui. Pământul s-a încălzit ulterior, din cauza descompunerii radioactive a materialelor din particulele iniţiale. Pământul îşi va continua miliarde şi miliarde de ani drumul său în jurul soarelui, până ce acesta, după multe miliarde de ani, îşi va epuiza sursele energiei atomice, care sunt la originea căldurii şi luminii sale. (N. R.)

23 Tinamu – galinacee care trăiesc în America. (N. T.)

24 Câmpul balenelor. (N. A.)

25 Vineyard – port din statul New – York. (N. A.)

26 O sută de mii de muncitori în epoca de la 1870 şi, desigur, vorbind numai de America de Nord. (N. T.)

27 Brasse – măsură de aproximativ 1,62 în. (N. R.).

28 Vas cu pânze de mic tonaj folosit şi azi pentru şcolile de navigaţie. (N. T.)

29 Speedy – în limba engleză înseamnă rapid. (N. A.)

30 Insulele Sandwich sau Hawai. (N. R.)

31 Povestea căpitanului Nemo a fos publicată sub titlul: „Douăzeci de mii de leghe sub mări”. (Nota red. fr.)

32 Tippoo-Sahib – ultimul nabab de Mysore, duşman al englezilor (1749-1799). (N. R.)

33 E vorba de revolta candiolilor, pe care căpitanul Nemo îi ajutase. (N. A.).